

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΜΕ
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μαθήματα ανά εξάμηνο	σελίδα
1 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	3
1 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	22
2 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	37
2 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	59
3 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	73
3 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	104
4 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	114
4 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	140
5 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	161
5 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	188
6 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	205
6 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	231
7 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	251
7 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	270
8 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	284
8 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	300

1^ο ΕΞΑΜΗΝΟ**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΚΩΔ	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
53455	ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ – ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ I	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Θεόδωρος Μαριόλης-Σαψάκος Επικ. Καθηγητής
53462	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Κωνσταντίνος Τρούγκος, Αν. Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ
53317	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Αντώνης Σταματάκης, Αναπλ. Καθηγητής <u>Επικούρηση εργαστ. ασκήσεων:</u> Ευάγγελος Μπόζας, ΕΔΙΠ
53402	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Ουρανία Δαφνή, Καθηγήτρια <u>Φροντιστήρια:</u> Πέτρος Γαλάνης;, ΕΔΙΠ
53319	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	<u>Συντονιστής μαθήματος:</u> Χρυσούλα Λεμονίδου, Καθηγήτρια <u>Διδάσκοντες:</u> Χρυσούλα Λεμονίδου, Καθηγήτρια Αθηνά Καλοκαιρινού, Καθηγήτρια Ελισάβετ Πατηράκη, Καθηγήτρια, Παναγιώτα Σουρτζή, Καθηγήτρια Μαργ. Γιαννακοπούλου, Καθηγήτρια

ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ – ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53455	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ – ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστηριακές ασκήσεις	5	5,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με την περιγραφική, τοπογραφική, ακτινολογική και ιδιαίτερα την κλινική ανατομική και συμπληρώνεται με την ιστολογία και εμβρυολογία.

Οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί να:

- Αναγνωρίζουν μακροσκοπικά ανατομικές δομές
- Κατανοούν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των ανατομικών δομών
- Εντοπίζουν τα ανατομικά οδηγία ψηλαφητά σημεία
- Αναγνωρίζουν τις κύριες δομές σε στεφανιές-οβελιαίες τομές του ανθρωπίνου σώματος
- Κατέχουν την συσχέτιση δομής και λειτουργίας
- Μπορούν να συνεργάζονται στα πλαίσια της ομάδας
- Γνωρίζουν τη δομή των οστών, μυών, φλεβών, αρτηριών, λεμφαγγείων
- Κατανοούν τις τοπογραφικές και λειτουργικές σχέσεις των αρθρώσεων του μύος αυτόνομα και ως μυϊκή ομάδα ή μυϊκό διαμέρισμα.
- Εντοπίζουν τα σημεία αρτηριακής ψηλάφησης, φλεβικής και αρτηριακής παρακέντησης.
- Αναζητούν κλινικά το λεμφικό δίκτυο και τις λεμφαδενικές ομάδες-σταθμούς.
- Να αναγνωρίζουν τις ανατομικές δομές και τις σχέσεις περιοχών του κεντρικού νευρικού συστήματος
- Να αναγνωρίζουν τα αγγεία, τα νεύρα, τις μήνιγγες και τα οστά του κρανίου
- Εντοπίζουν και να συσχετίζουν τις βασικές τοπογραφικές ανατομικές σχέσεις σε διάφορες μορφές απεικόνισης
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή σκελετικών μυών, λείων μυών, καρδιακού μύος.
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή του οστού, τένοντα, περιφερικού νεύρου, λιπώδη ιστού, χόνδρου και παραγώγων αίματος
- Κατανοούν την Εμβρυϊκή ανάπτυξη και ωρίμανση του μυοσκελετικού συστήματος, της πρώιμης και της όψιμης εμβρυϊκής περιόδου.

- Να αναγνωρίζουν τα κύρια στάδια ανάπτυξης και εξέλιξης του εγκεφάλου.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Δομή και την οργάνωση του σκελετού με την δόμηση των αρθρώσεων, την κατανόηση της τοπογραφίας των μυών, την κλινική αναγνώριση της νεύρωσης και λειτουργίας τους μυός και τη σχέση του με τους συναγωνιστές και ανταγωνιστές μύες. Κατανόηση του αρτηριακού και φλεβικού δικτύου άκρων-κοιλίας-θώρακα-κεφαλής-τραχήλου και εκμάθηση των σημείων αρτηριακής ψηλάφησης, φλεβικής και αρτηριακής παρακέντησης. Περιγραφή-αναγνώριση και αναζήτηση λεμφικού δικτύου και λεμφαδενικών ομάδων-σταθμών. Περιγραφή του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος, του Περιφερικού Νευρικού Συστήματος, Των κρανιακών και νωτιαίων νεύρων, τις μήνιγγες, το εγκεφαλονωτιαίο υγρό και την αγγείωση του εγκεφάλου.

Ιστολογική δομή των μυών-μυϊκά κύτταρα, μυϊκές άτρακτοι, σωμάτια Golgi. Ιστολογική δομή των οστών (συμπαγές-σπογγώδες), χόνδρων, λιπώδη ιστού, παραγώγων αίματος. Ιστολογική δομή αρτηριών, φλεβών, λεμφαγγείων και λεμφαδένων. Μικροσκοπική δομή του εγκεφάλου, νωτιαίου μυελού και νεύρων.

Εμβρυϊκή εξέλιξη ζυγώτης-μορίδιο-βλαστοκύστη-εμβρυοβλάστη-τροφοβλάστη. Πρώιμη και όψιμη εμβρυϊκή περίοδος. Κύηση –πλακούντας ομφάλιος λώρος. Πως αναπτύσσεται το σκελετικό και το

μυϊκό σύστημα κατά την εμβρυογένεση. Ανάπτυξη του νευρικού συστήματος - νευριδίωση (σχηματισμός της νευρικής πλάκας, των νευρικών πτυχών, της νευρικής ακρολοφίας και του νευρικού σωλήνα) Ανάπτυξη νευρώνων και μικρογλοίας Φάσεις του κυττάρου κατά τη διάρκεια της εμβρυϊκής ανάπτυξης.

Εργαστηριακό μέρος

Με τη βοήθεια προπλάσμάτων οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες και παρουσιάζουν εργασίες επί του περιεχομένου του μαθήματος.

Μικροσκόπηση ιστολογικών παρασκευασμάτων.

Κλινική εξέταση, επισκόπηση, ψηλάφηση μονιμοποιημένων ανθρώπινων οργάνων και εμβρύων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο και βίντεο		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Εργαστήριο	26 ώρες	
	Μελέτη	60 ώρες	
	Σύνολο	125 ώρες (5,5 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κλινική Ανατομία, Moore K.L. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2^η έκδοση/2012.Κωδικός στον Εύδοξο: [22767962].

Gray's Ανατομία (1,2) Drake R., Vogl W., Mitchell A..Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2^η έκδοση/2006. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: 13256927

ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53462	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστηριακές ασκήσεις	3	4,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=351		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι φοιτητές θα πρέπει να μπορούν μετά το τέλος των διαλέξεων των αντίστοιχων κεφαλαίων να είναι ικανοί να απαντούν στα ερωτήματα σχετικά με τη :

Δομή Μακρομορίων**Αμινοξέα και Πρωτείνες**

Να γνωρίζουν τη δομή των αμινοξέων, τη στερεοδιαμόρφωση την ταξινόμηση και τις ιδιότητές τους.

Να γνωρίζουν τους δεσμούς που συνδέουν τα αμινοξέα μεταξύ τους στις πρωτείνες καθώς και τις δομές των πρωτεϊνών (Iαγής, IIαγής, IIIαγής και IVαγής δομή), τα χαρακτηριστικά εκάστης και τη βιολογική τους σημασία. Ρόλος ασθενών και ομοιοπολικών δεσμών στις προαναφερόμενες δομές. Τις ιδιότητες των πρωτεϊνών, το ρόλο τους στο κύτταρο καθώς και τον καθαρισμό τους (βλέπε τεχνικές μελέτης των πρωτεϊνών).

Σάκχαρα και πολυσακχαρίτες.

Να γνωρίζουν τι ονομάζουμε σάκχαρα, τη στερεοδιαμόρφωσή τους, την ταξινόμησή τους σε αλδόζες και κετόζες και τις ιδιότητές τους. Την κυκλοποίησή τους σε υδατικά διαλύματα, τις μορφές πυρανοζών, φουρανοζών, ανακλίντρου και λουτήρα.

Τους δεσμούς που συνδέουν τα σάκχαρα στη δημιουργία δισακχαριτών, πολυσακχαριτών και γλυκοπρωτεϊνών (O και N-γλυκοζιτικός δεσμός, α και β γλυκοζιτικός δεσμός) καθώς και τους ολιγο και πολυσακχαρίτες καθώς και τους ομο και ετεροσακχαρίτες. Το γλυκογόνο, το άμυλο την κυτταρίνη και τη βιολογική τους σημασία.

Ο ρόλος των σακχάρων στη κυτταρική αναγνώριση, προσκόλληση και ιδιαίτερα στη παραγωγή ενέργειας.

3. Λιπαρά οξέα και λιπίδια

Δομή λιπαρων οξέων και ονοματολογία. Αρίθμηση (Δ και Ω αρίθμηση).

Είδη σύνθετων λιπιδίων, δεσμοί, ταξινόμηση (Γλυκερολιπίδια, σφιγγολιπίδια κ.α). Εικοσανοειδή

και παράγωγα αραχιδονικού οξέος. Προσταγλανδίνες ως τοπικές ορμόνες. Χοληστερόλη. Ρόλος λιπιδίων.

4. Νουκλεοτίδια

Δομή νουκλεοτιδίων, ταξινόμηση σε ριβο και δεσοξυ. Παράγωγα νουκλεοτιδίων και ρόλος (dNTPs, rNTPs, ATP, NADH, FADH, συνένζυμα, cAMP κ.α). Δεσμοί μεταξύ τους για δημιουργία μακρομορίων. Δεσμοί πλούσιοι σε ενέργεια.

Τεχνικές Μελέτης των Πρωτεϊνών

1. Ηλεκτροφόρηση σε πηκτή.
2. Χρωματογραφία στήλης (συγγένειας, ιοντοανταλλακτική, μοριακής διήθησης)
3. Ισοηλεκτρική εστίαση.
4. Χρήση τεχνικών για καθαρισμό πρωτεϊνών.
5. Αποδόμηση κατάEDMAN, γνώση πρωτοταγούς δομής.

Βιοενεργητική και Ρύθμιση του μεταβολισμού

Να μπορούν οι φοιτητές να απαντήσουν σε ερωτήματα σχετικά με την

1. Παραγωγή ενέργειας στο κύτταρο.
2. ATP το ενεργειακό νόμισμα του κυττάρου.
3. Αναβολικές και καταβολικές αντιδράσεις.
4. Ρύθμιση του μεταβολισμού, ρύθμιση των ενζύμων.

Ενζυμα

Να γνωρίζουν οι φοιτητές τι είναι τα

Ενζυμα, δομή, ιδιότητες και ταξινόμηση -είδη ενζύμων, αποένζυμο, ολοένζυμο και ριβοένζυμο. Συμπαραγοντες, προσθετικές ομάδες και συνένζυμα.

Ενεργό κέντρο του ενζύμου. Πρόσδεση υποστρώματος – μοντέλα κλειδιού κλειδαριάς και επαγώμενης προσαρμογής. Είδη κατάλυσης και ισοένζυμα. Τα ένζυμα στη διάγνωση, το παράδειγμα της LDH

Κινητική ενζύμων, παράγοντες που επηρεάζουν την ταχύτητα των ενζυμικών αντιδράσεων. Ρόλος pH, θερμοκρασίας, συγκέντρωσης ενζύμου και υποστρώματος. Ενέργεια ενεργοποίησης και χημική ισορροπία.

Εξίσωση Michaelis-Menten, παραδοχές- τύπος. Η έννοια της V_{max} και K_m . Το διπλό αντίστροφο και η σημασία του.

Αναστολείς ενζύμων. Μη αντιστρεπτή αναστολή το παράδειγμα της πενικιλίνης.

Αντιστρεπτή αναστολή. Συναγωνιστική και μη συναγωνιστική αναστολή. Επίδραση αναστολέων στα V_{max} και K_m . Διαγράμματα $v=f(S)$ και διπλού αντιστρόφου.

Αλλοστερικά ένζυμα και ιδιότητες, αλλοστερικό κέντρο και αλλοστερικοί τροποποιητές ομότροποι και ετερότροποι. Θετική και ανασταλτική ρύθμιση των αλλοστερικών ενζύμων, διαμορφώσεις R και T (Relax /Tense). Το φαινόμενο της συνεργατικότητας. Ρύθμιση του μεταβολισμού μέσω και αλλοστερικών ενζύμων.

Παραγωγή Ενέργειας από Υδατάνθρακες.

Εισαγωγή στο μεταβολισμό των σακχάρων για την παραγωγή ενέργειας.

Να γνωρίζουν οι φοιτητές

Τι είναι τα σάκχαρα και οι πολυσακχαρίτες.

Γλυκόλυση, ρόλος και σημασία της τους αερόβιους και αναερόβιους οργανισμούς. Αντιδράσεις και ρύθμιση της γλυκόλυσης. Ζυμώσεις (αλκοολική και γαλακτική).

Είσοδος άλλων σακχάρων στη γλυκόλυση. Μεταβολισμός λακτόζης, γαλακτόζης, φρουκτόζης και σχετικές παθήσεις (δυσανεξία στη λακτόζη, γαλακτοζαιμίες).

Ρόλος και σημασία του κύκλου του Κιτρικού οξέος. Αντιδράσεις και σύνδεση με τη γλυκόλυση, ρυθμίσεις και παθήσεις. Αμφιβολικός κύκλος, είσοδος ουσιών, αναπληρωτικές αντιδράσεις και τροφοδότηση κυττάρου με ουσίες (γλυκόζη, αμινοξέα, πορφυρίνες κ.α) Κύκλος γλυοξυλικού.

Οξειδωτική φωσφορυλίωση, κυτταρική αναπνοή, χημειωσμητική θεωρία του Mitchel. Ρόλος, σημασία, ρύθμιση και αναστολείς. Θερμογενίνη και φαϊός λιπώδης ιστός.

Παρακύκλωμα Φωσφορικών πεντοζών. Οξειδωτική και μη οξειδωτική φάση. Ρόλος, σημασία για το

ερυθροκύτταρο, παθήσεις, ειδική αναφορά στο G6PD.

Σύνθεση και αποδόμηση γλυκογόνου. Αντιδράσεις, αποθήκευση, ρυθμίσεις και σημασία για το ηπατοκύτταρο και μυϊκό κύτταρο. Γλυκογονιάσεις.

Γλυκονεογένεση. Αντιδράσεις και ουσίες που συμμετέχουν. Γλυκονεογένεση από αμινοξέα, γαλακτικό (κύκλος αλανίνης) και γλυκερόλη. Όργανα που την επιτελούν. Αντιδράσεις ρύθμιση, σημασία για τον οργανισμό. Κύκλος Cori.

Πως αμινοξέα των πρωτεϊνών και τα λιπαρά οξέα των τριακυλογλυκερολών οδηγούν στην παραγωγή ενέργειας.

Λιπίδια - Βιοσύνθεση και αποδόμηση

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

Πώς και που γίνεται η πέψη, η κινητοποίηση και η μεταφορά των λιπών.

Χολικά οξέα σύνθεση, αποθήκευση και ρόλος στη γαλακτωματοποίηση λιπιδίων.

Χυλομικρά, λιποπρωτεΐνες, VLDL, IDL, LDL, HDL. Υποδοχείς LDL, ενδοκυττάρωση, αντίστροφη μεταφορά της χοληστερόλης, "καλή χοληστερόλη". Σύνθεση λιπών στο ήπαρ, λιπώδες ήπαρ αιτιολογία.

Είσοδος λιπαρών οξέων στο μιτοχόνδριο. Ενεργοποίηση και ρόλος καρνιτίνης.

Πώς γίνεται η οξειδωση των λιπαρών οξέων (β-οξειδωση). Αντιδράσεις και παραγωγή NADH, FADH₂, ακέτυλοCoA. Παραγωγή ενέργειας από αποδόμηση παλμιτικού και στεατικού οξέος. Αποδόμηση ακόρεστων λιπαρών οξέων.

Πως τότε και πού σχηματίζονται τα κετονικά σώματα. Ρόλος και σημασία για τον εγκέφαλο. Κετοναϊμία και κετοοξέωση.

Πώς και σε ποιο διαμέρισμα γίνεται η βιοσύνθεση των λιπαρών οξέων. Το κίτρινο ως μεταφορικός μεταβολίτης. Αντιδράσεις και ρύθμιση βιοσύνθεσης.

Πώς και σε ποιο διαμέρισμα γίνεται η βιοσύνθεση των τριακυλογλυκερολών και φωσφολιπιδίων. Ρύθμιση.

Πώς γίνεται η βιοσύνθεση της χοληστερόλης, και των εικοσινοειδών. Ρύθμιση. Μέλλον χοληστερόλης στα κύτταρα. Υπερχοληστερολαιμία μία γενετική επικρατής πάθηση. Θεραπεία. Σύνθεση στεροειδών ορμονών στις γονάδες και επινεφρίδια.

Βιοσύνθεση και Αποδόμηση Νουκλεοτιδίων Πουρινών και Πυριμιδινών

Πώς γίνεται η βιοσύνθεση και η αποδόμηση των νουκλεοτιδίων πουρίνης και πυριμιδίνης. Ρύθμιση και παθήσεις, υπερουριχαιμία, ουρική αρθρίτιδα, αιτία και θεραπεία. Η χρήση της αλουπουρινόλης και ο τρόπος δράσης της. Σύνδρομο Lesh-Nyhan.

De-novo βιοσύνθεση και οδοί περίσωσης ή διάσωσης (salvage pathway). Βιοσύνθεση PRPP από τη 5-P-ριβόζη.

Μεταβολισμός Αμινοξέων και Πρωτεϊνών- Κύκλος Ουρίας

Τι είναι πρωτεΐνες, ποια η δομή τους και ποιες είναι οι κατηγορίες των αμινοξέων.

Πως πραγματοποιείται η αποδόμηση των πρωτεϊνών και η οξειδωση των αμινοξέων.

Ποιοι είναι οι οδοί αποδόμησης των αμινοξέων. Οξειδωτική απαμίνωση και ιμίνες.

Βιογενείς αμίνες. Αποτοξίνωση βιογενών αμινών.

Ποια είναι τα μεταβολικά πεπρωμένα των αμινομάδων. Κύκλος της ουρίας. Αντιδράσεις, ένζυμα, ενδιάμεσα βιολογική σημασία. Ιστός όπου γίνεται και διαμερίσματα. Παθήσεις.

Τρανσαμίνωση αμινοξέων και τρανσαμινάσες. Είδη και δομή τρανσαμινάσων τρόπος δράσης και η χρήση τους ως ηπατικοί δείκτες.

Πως πραγματοποιείται ο μεταβολισμός του αζώτου – Κύκλος αζώτου.

Πως πραγματοποιείται η βιοσύνθεση των αμινοξέων και παθήσεις μεταβολισμού αμινοξέων (PKU/φαιτυλκετονουρία, αλφισμός, αλκαπτονουρία).

Ποια μόρια προέρχονται από αμινοξέα, σύνδεση κύκλου ουρίας με κύκλο του Krebs.

Ολοκλήρωση του Μεταβολισμού - κατάσταση ασιτίας και διαβήτη

Επίσης να μπορούν να απαντήσουν σε ερωτήσεις σχετικές με τα

1. Κύρια όργανα του μεταβολισμού.
2. Κομβικές ενώσεις: 6-P-γλυκόζη, πυροσταφυλικό, ακετυλοCoA.

3. Μεταβολισμός υδατανθράκων, αμινοξέων και λιπιδίων στο ήπαρ, λιπώδη ιστό, πάγκρεας, εγκέφαλο και μυ.
4. Ρύθμιση του μεταβολισμού μέσω ορμονών. Ο ρόλος της ινσουλίνης, γλουκαγόνης, επινεφρίνης (αδρεναλίνης) στη ρύθμιση.
5. Μεμβρανικοί υποδοχείς και διαβίβαση σήματος στο εσωτερικό του κυττάρου.
6. Προσαρμογή του μεταβολισμού σε κατάσταση μερικής και μεγάλης ασιτίας.
7. Παθολογικές καταστάσεις. Διαβήτης τύπου 1 και 2 . Εικόνα διαβητικού στο μεταβολισμό αμινοξέων, υδατανθράκων και λιπιδίων .

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του Μαθήματος Βιοχημείας είναι η κατανόηση των αντιδράσεων που γίνονται μέσα στο κύτταρο με σκοπό την αύξησή του και διατήρησή του στη ζωή σε διαφορετικές συνθήκες περιβάλλοντος και διατροφικής επάρκειας. Το σύνολο των αντιδράσεων αυτών αποτελεί το μεταβολισμό του κυττάρου. Οι αναβολικές αντιδράσεις στοχεύουν στη βιοσύνθεση των απαραίτητων μορίων και μακρομορίων για τη ζωή του κυττάρου και απαιτούν ενέργεια η οποία παράγεται από τις αντιδράσεις του καταβολισμού κατά τις οποίες τα μακρομόρια της τροφής (πρωτεΐνες, λιπίδια και πολυσακχαρίδια) διασπώνται στις δομικές τους μονάδες και σε απλά μόρια παράγοντας την απαραίτητη για το κύτταρο ενέργεια.

Η **δομή** των δομικών μονάδων των **μακρομορίων** (αμινοξέων, σακχάρων, νουκλεοτιδίων, λιπαρών οξέων) αποτελούν τη βάση για την κατανόηση της σύνθεσης και αποδόμησης των μακρομορίων όπως και οι **χημικοί δεσμοί** που απαντώνται σε αυτά αποτελούν απαραίτητες γνώσεις για την κατανόηση του μεταβολισμού. Επίσης οι βιολογικοί καταλύτες του κυττάρου που είναι τα **ένζυμα** και που επιτρέπουν τον μετασχηματισμό των ουσιών αποτελούν θεμελιώδη παράγοντα τόσο στη κατανόηση όσο και στη ρύθμιση του μεταβολισμού.

Ο **μεταβολισμός των υδατανθράκων, λιπιδίων και πρωτεϊνών** επιτρέπει την κατανόηση της ζωής και λειτουργίας του κυττάρου ενώ η **οργάνωση των κυττάρων σε όργανα** με εξειδικευμένο ρόλο και η μελέτη εκάστου όσον αφορά το μεταβολισμό των προαναφερόμενων μακρομορίων καταλαμβάνει σημαντικό μέρος στο μάθημα της Βιοχημείας. Η **αλληλεπίδραση των μεταβολικών οδών** τόσο σε φυσιολογικές καταστάσεις όσο και σε καταστάσεις στρες και ασιτίας -μικρής ή παρατεταμένης – αλλά και σε παθολογικές όπως ο διαβήτης , με την συμμετοχή και αλληλεπίδραση των οργάνων επιτρέπει τη μελέτη της “ολοκλήρωσης του μεταβολισμού”.

Η **ρύθμιση του μεταβολισμού μέσω των ορμονών** που εκκρίνονται από συγκεκριμένα όργανα και ιδιαίτερα ο ρόλος της ινσουλίνης , γλουκαγόνης και επινεφρίνης και ο τρόπος δράσης τους στη μεταφορά του σήματος στα διάφορα όργανα επιτρέπουν την εμβάθυνση στους μηχανισμούς λειτουργίας του οργανισμού.

Τέλος οι **παθήσεις του μεταβολισμού**, με την μειωμένη δράση ή παντελή έλλειψη των ενζύμων και ορμονών, και οι συνέπειες της απορρύθμισης του μεταβολισμού επιτρέπουν τη κατανόηση της πολυπλοκότητας της κυτταρικής λειτουργίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.

Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο, βίντεο και υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη	71 ώρες
	Σύνολο	110 ώρες (4,5 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Harper's Εικονογραφημένη βιολογική χημεία, Harper H., R. K. Murray, D.A. Bender, K.M. Botham, Επιμέλεια: Α.Γ. Παπαβασιλείου. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2011. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: [13256657].

Βασικές Αρχές Βιοχημείας με Στοιχεία Παθοβιοχημείας, Loffler G., Επιμέλεια: Α.Γ. Παπαβασιλείου. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2007. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: [13256642].

Βιοχημεία στην ιατρική 2 Μεταβολικά Διαγράμματα, Διονυσίου-Αστερίου Α. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2003. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: [13257038]

ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53317	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστηριακές ασκήσεις	5	6,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS302/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα**Σκοπός**

Η κατανόηση των μηχανισμών που διέπουν τα έμβια όντα

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, η φοιτήτρια/ ο φοιτητής θα πρέπει:

- Να γνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά του προκαρυωτικού και του ευκαρυωτικού κυττάρου καθώς και των ακυτταρικών μορφών ζωής.
- Να γνωρίζει τις βασικές δομές των βιομορίων (πρωτεΐνες, υδατάνθρακες, λιπίδια, νουκλεϊκά οξέα)
- Να έχει κατανοήσει τη διαδικασία αντιγραφής του DNA και τη σημασία της ακεραιότητας των τελομερών. Να γνωρίζει τους μηχανισμούς επιδιόρθωσης των λαθών / βλαβών στο DNA.
- Να έχει κατανοήσει τη διαδικασία μεταγραφής του DNA . Να γνωρίζει τα επίπεδα ρύθμισης της γονιδιακής έκφρασης, τον ρόλο του υποκινητή, του ενισχυτή, των μεταγραφικών παραγόντων και των μη-κωδικοποιητικών RNA.
- Να μπορεί να περιγράψει τη δομή της χρωματίνης και τη σημασία του βαθμού συμπύκνωσής της. Να έχει κατανοήσει πώς οι τροποποιήσεις των ιστονών επιδρούν στη γονιδιακή έκφραση. Να γνωρίζει τι είναι οι επιγενετικές τροποποιήσεις και ποια μόρια αφορούν.
- Να μπορεί να περιγράψει τις διαδικασίες ωρίμανσης των mRNA και πώς αυτές επηρεάζουν την πολυπλοκότητα των παραγόμενων πρωτεϊνών.
- Να γνωρίζει τα χαρακτηριστικά του γενετικού κώδικα. Να γνωρίζει τη δομή των ριβοσωμάτων και τα βασικά στάδια της πρωτεϊνοσύνθεσης.
- Να γνωρίζει τις βασικές πηγές γενετικής ποικιλότητας σε βακτήρια και ευκαρυωτικά κύτταρα.
- Να μπορεί να αναφέρει εφαρμογές των περιοριστικών ενδονουκλεασών, των γενωμικών και cDNA βιβιοθηκών και της αλυσιδωτής αντίδρασης της πολυμεράσης στη μοριακή βιολογία. Να γνωρίζει εφαρμογές της γενετικής μηχανικής και της γενετικής τροποποίησης οργανισμών.
- Να μπορεί να περιγράψει τα οργανίδια του ευκαρυωτικού κυττάρου (Ενδοπλασματικό δίκτυο,

<p>Σύστημα Golgi, Λυσοσώματα, Μιτοχόνδρια, Χλωροπλάστες) . Να έχει κατανοήσει τις διαδικασίες ενδοκυττάριας μετακίνησης πρωτεϊνών, εξωκυττάρωσης και ενδοκυττάρωσης (ειδικά της χολιστερόλης)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίζει τα βασικά συστατικά της κυτταρικής μεμβράνης. Να μπορεί να περιγράψει τους τρόπους μεταφοράς ουσιών προς το εσωτερικό του κυττάρου. Να μπορεί να συγκρίνει την παθητική, την ενεργητική και τη συζευγμένη διαμεμβρανική μεταφορά. Να γνωρίζει τη σχέση των ιοντικών διαύλων με τη σηματοδότηση στα νευρικά κύτταρα. • Να γνωρίζει τις κατηγορίες κυτταρικής επικοινωνίας. Να γνωρίζει τις βασικές οδούς σηματοδότησης που χρησιμοποιούν οι ορμόνες και οι αυξητικοί παράγοντες. Να έχει κατανοήσει τον ρόλο των δεύτερων αγγελιοφόρων στην κυτταρική σηματοδότηση • Να μπορέσει να περιγράψει τα συστατικά του κυτταροσκελετού και τις λειτουργίες στις οποίες εμπλέκονται. • Να γνωρίζει τις φάσεις και κυριότερα γεγονότα της μίτωσης και της μείωσης , καθώς και τις διαφορές τους. Να γνωρίζει τον ρόλο της μιτωτικής συσκευής (άτρακτος, κεντροσωμάτια, μικροσωληνίσκοι) . Να γνωρίζει με ποιους τρόπους η μείωση αυξάνει τη γενετική ποικιλότητα. • Να γνωρίζει τις φάσεις, τα κυριότερα γεγονότα και τα σημεία ελέγχου στον κυτταρικό κύκλο. Να γνωρίζει τα είδη κυτταρικού θανάτου. Να έχει κατανοήσει τους βασικούς μηχανισμούς απόπτωσης και την σημασία της στην υγεία και τη νόσο.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Διδακτικό μέρος</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στα κύτταρα (Τα κύτταρα κάτω από το μικροσκόπιο. Το ευκαρυωτικό κύτταρο. Ομοιότητα και ποικιλότητα των κυττάρων). Χημική σύσταση των κυττάρων (Χημικοί δεσμοί. Τα μόρια των κυττάρων). • Δομή και λειτουργία των πρωτεϊνών (Το σχήμα και η δομή των πρωτεϊνών. Ο τρόπος λειτουργίας των πρωτεϊνών). • DNA (Η δομή και η λειτουργία του DNA. Η αντιγραφή του DNA. Επιδιόρθωση του DNA). • Από το DNA στις πρωτεΐνες (Από το DNA στο RNA. Από το RNA στις πρωτεΐνες. Το RNA και η πρόελευση της ζωής). • Τα χρωμοσώματα και η ρύθμιση των γονιδίων (Η δομή των ευκαρυωτικών χρωμοσωμάτων. Ρύθμιση των γονιδίων). • Γενετική ποικιλότητα (Η γενετική ποικιλότητα των βακτηρίων. Οι πηγές των γενετικών αλλαγών αλλαγών στο γονιδίωμα των ευκαρυωτών. Η φυλετική αναπαραγωγή και η ανακατανομή των γονιδίων). • Η τεχνολογία του DNA (Τεχνικές ανάλυσης του DNA. Υβριδισμός νουκλεϊκών οξέων. Κλωνοποίηση του DNA. Γενετική μηχανική). • Δομή των μεμβρανών (Η λιπιδική διπλοστοιβάδα. Μεμβρανικές πρωτεΐνες). Μεμβρανική μεταφορά (Οι πρωτεΐνες – φορείς και η λειτουργία τους. Ιοντικοί διάυλοι και το δυναμικό της μεμβράνης. Ιοντικοί διάυλοι και σηματοδότηση σε νευρικά κύτταρα). • Παραγωγή ενέργειας στα μιτοχόνδρια και τους χλωροπλάστες (Τα μιτοχόνδρια και η οξειδωτική φωσφορυλίωση. Αλυσίδες μεταφοράς ηλεκτρονίων και άντληση πρωτονίων. Χλωροπλάστες και φωτοσύνθεση. Οι μονοκύτταροι πρόγονοί μας).

- Ενδοκυττάρια διαμερίσματα και μεταφορά (Μεμβρανικά οργανίδια. Διαλογή των πρωτεϊνών. Μεταφορά με κυστίδια. Οδοί έκκρισης. Οδοί ενδοκυττάρωσης).
- Κυτταρική επικοινωνία (Γενικές αρχές της κυτταρικής σηματοδότησης. Υποδοχείς που συνδέονται με G-πρωτεΐνες. Υποδοχείς που διασυνδέονται με ένζυμα).
- Κυτταροσκελετός. (Ενδιάμεσα ινίδια. Μικροσωληνίσκοι. Νημάτια ακτίνης).
- Κυτταρική διαίρεση (Επισκόπηση του κυτταρικού κύκλου. Μίτωση. Κυτταροκίνηση. Μείωση). Έλεγχος του κυτταρικού κύκλου και κυτταρικός θάνατος (Το σύστημα ελέγχου του κυτταρικού κύκλου).

Εργαστηριακό μέρος

Έχει ως στόχο την εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων με την πρακτική εφαρμογή τους και την ανάπτυξη εργαστηριακών δεξιοτήτων. Περιλαμβάνει 3 εργαστηριακές ασκήσεις:

Άσκηση 1^η: Παρατήρηση κυττάρων στο φωτομικροσκόπιο,

Άσκηση 2^η: Το αίμα – Παρατήρηση χρωμοσωμάτων,

Άσκηση 3^η: Το γενετικό υλικό

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις, συζήτηση		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet/tablets/κινητών τηλεφώνων, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	52 ώρες	
	Εργαστήριο	13 ώρες	
	Μελέτη	85 ώρες	
	Σύνολο	150 ώρες (6,5 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιολογία του κυττάρου. Β. Μαρμάρας και Μ. Λαμπροπούλου, Εκδόσεις Τυπόραμα - Αγοργιανίτης Σπ.Μον.ΕΠΕ, 5^η έκδοση, Πάτρα 2005.(Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: 6).

Μοριακή Βιολογία του Κυττάρου, Bruce Alberts, Alexander Johnson, Julian Lewis, David Morgan, Martin Raff, Keith Roberts, Peter Walter, John Wilson, Tim Hunt Γενική Επιστημονική Επιμέλεια: Ισιδώρα Παπασιδέρη, Εκδόσεις Utopia/2018. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: [68401319].

Βιολογία Κυττάρου, Λ.Χ. Μαργαρίτης, Εκδότης Κ.&Ν.Λίτσας Ο.Ε., Αθήνα 4^η έκδοση/ 2004. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: [25249].

Το Κύτταρο, Geoffrey M. Cooper & Robert E. Hausman. Ακαδημαϊκές εκδόσεις Ι.ΜΠΑΣΔΡΑ & Σια Ο.Ε. Αθήνα 7^η/2017. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: [68405346].

Βασικές Αρχές Κυτταρικής Βιολογίας, Alberts, Hopkin, Johnson, Lewis, Raff, Roberts, Walter, Εκδότης Broken Hill Publishers Ltd, 2018.

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53402	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Φροντιστηριακές ασκήσεις	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=351		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Η Εισαγωγή στις έννοιες της Βιοστατιστικής, η κατανόηση της στατιστικής μεθοδολογίας καθώς και η εφαρμογή στατιστικών τεχνικών στο χώρο των επιστημών υγείας.

- Κατανόηση των βασικών αρχών της Βιοστατιστικής
- Κατανόηση και ικανότητα εφαρμογής απλών στατιστικών τεχνικών
- Γνώση περιγραφικής στατιστικής και διενέργειας ελέγχου υποθέσεων-συμερασματολογίας
- Αναγνώριση ορθής εφαρμογής στατιστικής μεθοδολογίας στο χώρο των επιστημών υγείας

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτικό μέρος / Φροντιστήριο

- Περιγραφικό Μέρος της Βιοστατιστικής / Παρουσίαση Δεδομένων.
- Αριθμητική Περιγραφή Δεδομένων.
- Θεωρία Πιθανοτήτων.
- Θεωρητικές Κατανομές Πιθανοτήτων.
- Δειγματική Κατανομή του Μέσου.
- Διαστήματα Εμπιστοσύνης.
- Έλεγχος Υποθέσεων.
- Σύγκριση Δύο Μέσων.
- Ανάλυση Διασποράς.
- Μη παραμετρικές Μέθοδοι.
- Συμπερασματολογία για Αναλογίες.
- Πίνακες Συνάφειας / Πολλαπλοί 2 x 2 Πίνακες.
- Συσχέτιση.
- Γραμμική Παλινδρόμηση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις Φροντιστήριο με επίλυση ασκήσεων Εργασία για το σπίτι με επίλυση ασκήσεων (2 Πρόοδοι)	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων και υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Φροντιστήριο	26 ώρες
	Μελέτη	48 ώρες
	Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις (ερωτήσεις θεωρίας και ασκήσεις)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιοστατιστική ΚΩΔΙΚΟΣ: **31148** ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Βασίλειος Σταυρινός – Δήμος Παναγιωτάκος
ΕΚΔΟΤΗΣ: Εκδόσεις Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ – Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε. ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2007

Αρχές Βιοστατιστικής ΚΩΔΙΚΟΣ: **16295** ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Marcello Pagano – Kimberlee Gauvreau.
Επιμέλεια Ουρανία Δαφνή ΕΚΔΟΤΗΣ: Γ. ΠΑΡΙΚΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε. ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Αθήνα 2002

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53319	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS162/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει το φοιτητή στην επιστήμη της Νοσηλευτικής. Η νοσηλευτική παρουσιάζεται μέσα στο επιστημονικό της πλαίσιο και γίνεται αναφορά στη φιλοσοφία, τη θεωρία και τις κλινικές πρακτικές της. Ο φοιτητής θα έρθει σε επαφή τόσο με το εύρος της επιστήμης της νοσηλευτικής όσο και με ιστορικά στοιχεία της εξέλιξής της που επηρεάζουν την επιστημονική επαγγελματική άσκησή της.

Θεματική Ενότητα-Νοσηλευτική και υγιής πληθυσμός- 6 ώρες (Π. Σουρτζή)

1. Υγεία και ασθένεια-προαγωγή της υγείας, 2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- ορίσει τι είναι υγεία και τους παράγοντες που την επηρεάζουν
- αναγνωρίζει τους στόχους της προαγωγής της υγείας και πως αυτοί επιτυγχάνονται
- συζητήσει το ρόλο του νοσηλευτή στην προαγωγή υγείας του ατόμου, της οικογένειας και της ομάδας
- περιγράφει δραστηριότητες αγωγής υγείας, πρόληψης και προστασίας της υγείας που στοχεύουν στην προαγωγή της υγείας

2. Εξελικτικά στάδια στη ζωή του ανθρώπου και ο ρόλος της νοσηλευτικής, 2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη και εξέλιξη του ανθρώπου
- συνδυάζει γνώσεις από διαφορετικές επιστημονικές προσεγγίσεις για να περιγράψει τις αρχές ανάπτυξης και εξέλιξης του ανθρώπου
- περιγράψει το ρόλο και τις παρεμβάσεις του νοσηλευτή στη διευκόλυνση της ανάπτυξης και εξέλιξης του ατόμου στα διαφορά στάδια του κύκλου της ζωής

3. Φροντίδα υγείας στην κοινότητα ατόμων, οικογενειών και ομάδων, 2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- διακρίνει τα επίπεδα παροχής φροντίδας υγείας
- περιγράφει τις υπηρεσίες φροντίδας υγείας στην κοινότητα

- γνωρίζει τα επίπεδα άσκησης της νοσηλευτικής φροντίδας στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης φροντίδας υγείας
- περιγράφει το ρόλο του νοσηλευτή στην κοινότητα είτε στο πλαίσιο της Δημόσιας Υγείας είτε στο πλαίσιο της παροχής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας

Θεματική Ενότητα-Επιδράσεις της κουλτούρας στη νοσηλευτική φροντίδα 2 ώρες (Α. Καλοκαιρινού)

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα της διαπολιτισμικής γνώσης και την παροχή φροντίδας υγείας (πρόληψη, θεραπεία, αποκατάσταση) χρησιμοποιώντας τη νοσηλευτική διάγνωση και επικοινωνία εκτιμώντας τις πολιτισμικές επιδράσεις στην καθημερινή ζωή των ατόμων, οικογενειών και κοινοτήτων.
- Ανακαλύπτει τις πολιτισμικές διαφορές που δημιουργούν αλληλεπιδράσεις μεταξύ των επαγγελματιών υγείας και των χρηστών υπηρεσιών των συστημάτων φροντίδας υγείας
- Αναλύει τις πολιτισμικές διαφορές και ομοιότητες και τη δυνατότητα πολιτισμικών συγκρούσεων ή διαχωρισμών ασθενών και επαγγελματιών υγείας.

Θεματική Ενότητα- Φροντίδα υγείας ατόμου-οικογένειας στο σπίτι 2 ώρες (Α. Καλοκαιρινού)

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Γνωρίζει τις θεμελιώδεις αρχές της οικογενειακής νοσηλευτικής φροντίδας στην κατ' οίκον νοσηλεία.
- Ανιχνεύει ανάγκες υγείας του ατόμου και της οικογένειας
- Κατανοεί τη σημασία του ορθού προγραμματισμού και παροχής νοσηλευτικής φροντίδας για υποδειγματική και αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθετων προβλημάτων φροντίδας στην κατ' οίκον νοσηλεία.
- Γνωρίζει τους ρόλους και αρμοδιότητες των Νοσηλευτών στην κατ' οίκον νοσηλεία.

Θεματική Ενότητα- Θεμελιώδεις Αρχές της Νοσηλευτικής Πρακτικής - 6 ώρες (Ε. Πατηράκη)

1. Ορισμοί βασικών εννοιών στη νοσηλευτική- Ιστορική εξέλιξη της νοσηλευτικής στην Ελλάδα και διεθνώς

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Περιγράφει την ιστορική εξέλιξη, τους ορισμούς και το κύρος της νοσηλευτικής ως επάγγελμα και ως επιστήμη
- Αναγνωρίζει τους στόχους της νοσηλευτικής και την αλληλεπίδραση τους για την καλύτερη λειτουργικότητα και ποιότητα ζωής των ασθενών/υγιών ατόμων
- Περιγράφει τα διάφορα επίπεδα της εκπαιδευτικής προετοιμασίας στη Νοσηλευτική
- Συζητάει τις επιδράσεις των νοσηλευτικών οργανισμών, των προτύπων της νοσηλευτικής πρακτικής καθώς και της νοσηλευτικής διεργασίας στην άσκηση της Νοσηλευτικής
- Αναγνωρίζει τις σύγχρονες τάσεις στη Νοσηλευτική

2. Βασικές Ανθρώπινες Ανάγκες: Άτομο, Οικογένεια και Κοινότητα

- Περιγράφει τα επίπεδα της ιεράρχησης των βασικών αναγκών του Maslow
- Γνωρίζει τις απαραίτητες νοσηλευτικές πράξεις για την κάλυψη των αναγκών σε κάθε επίπεδο της ιεραρχικής κλίμακας του Maslow
- Γνωρίζει τις θεμελιώδεις αρχές της οικογένειας συμπεριλαμβανομένων των ρόλων της οικογένειας, των δομών, των λειτουργιών, των σταδίων εξέλιξης, των καθηκόντων και των παραγόντων κινδύνου για την υγεία της
- Ανιχνεύει τομείς της κοινότητας οι οποίοι επηρεάζουν την υγεία του ατόμου και της οικογένειας
- Περιγράφει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την προαγωγή και τη διατήρηση της ευεξίας του ατόμου ως μέλος τόσο της οικογένειας, όσο και της κοινότητας

3. Εισαγωγή στη νοσηλευτική διεργασία: Λήψη κλινικών αποφάσεων/κριτική σκέψη

- Περιγράφει την ιστορική εξέλιξη της νοσηλευτικής διεργασίας
- Περιγράφει τη νοσηλευτική διεργασία και τα στάδιά της
- Αναφέρει πέντε χαρακτηριστικά της νοσηλευτικής διεργασίας

- Αναφέρει τρία οφέλη για τον ασθενή και τη νοσηλευτική από την ορθή χρήση της νοσηλευτικής διεργασίας

Θεματική Ενότητα- Ολιστική Προσέγγιση Ασθενή - 4 ώρες (Μ. Γιαννακοπούλου)

1. Αρχές Ολιστικής Νοσηλευτικής, 2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Κατανοεί τις αρχές της φιλοσοφίας του Ολισμού
- Αναγνωρίζει το άτομο ως αδιαίρετη ολότητα
- Γνωρίζει τις διαστάσεις του ατόμου (βιολογική, ψυχολογική, πνευματική, κοινωνική)
- Κατανοεί την αλληλεπίδραση μεταξύ των διαστάσεων του ατόμου στο στρες και στη νόσο
- Αναγνωρίζει τη διαφοροποίηση του βιώματος νόσησης με βάση τα χαρακτηριστικά του ατόμου

2. Η Ολιστική Νοσηλευτική ως Θεραπεία, 2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Περιγράφει τη θεραπεία ως φυσική κατάσταση ακεραιότητας και ολότητας και ως επίτευξη ισορροπίας
- Αναγνωρίζει τη διαφορά μεταξύ «Θεραπείας» και «ΐασης»
- Κατανοεί το αυτοθεραπευτικό δυναμικό του ατόμου και να αναγνωρίζει τη θεραπεία ως εγγενή ικανότητα του ατόμου
- Γνωρίζει το φαινόμενο Placebo
- Κατανοεί την έννοια «Θεραπευτική Παρουσία» και να αναγνωρίζει τον Νοσηλευτή ως θεραπευτικό μέσο
- Περιγράφει τη θεραπευτική προσέγγιση του ασθενή βασισμένη στις ανάγκες, αξίες και στόχους του ατόμου
- Αναγνωρίζει τη διαίσθηση ως πηγή γνώσης στη θεραπευτική σχέση
- Γνωρίζει για τη διαχείριση του στρες που προκύπτει από τη θεραπευτική σχέση και για την αξία των μοντέλων «αναστοχασμού» στην προσωπική ενδυνάμωση
- Γνωρίζει τις εναλλακτικές πρακτικές ως μέσα θεραπείας στην Ολιστική Νοσηλευτική (θεραπευτικό άγγιγμα, βιοανάδραση, διαλογισμό, τεχνικές χαλάρωσης, εικονοποίηση, προσευχή, χιούμορ)

Θεματική Ενότητα- Διαχρονική εξέλιξη της νοσηλευτικής και πώς επηρέασε την επιστημονική επαγγελματική άσκηση της.- 4 ώρες (Χ. Λεμονίδου)

1. Ρόλοι και επαγγελματική εξέλιξη των νοσηλευτών, 2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τη διαχρονική εξέλιξη της νοσηλευτικής εξέλιξης
- περιγράφει τις δυνατότητες επιστημονικής σταδιοδρομίας των πτυχιούχων της νοσηλευτικής
- περιγράφει τους τομείς επαγγελματικής σταδιοδρομίας των πτυχιούχων της νοσηλευτικής
- προσδιορίζει τις νομικές παραμέτρους της νοσηλευτικής πρακτικής
- λειτουργεί στο πλαίσιο των ικανοτήτων του
- αναγνωρίζει τις δυνητικές νομικές ευθύνες της πρακτικής του
- αναπτύσσει στρατηγικές πρόληψής τους
- γνωρίζει τη νομοθεσία που σχετίζεται με τη φροντίδα υγείας και ειδικότερα με την άσκηση της νοσηλευτικής
- γνωρίζει το νομικό πλαίσιο της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος και του Εθνικού Συμβουλίου Ανάπτυξης της Νοσηλευτικής (ΕΣΑΝ)
- γνωρίζει τα επαγγελματικά δικαιώματα των νοσηλευτών

2. Νομική και Ηθική Ευθύνη στη Νοσηλευτική, 2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- περιγράφει το νομικό πλαίσιο της βιοηθικής
- γνωρίζει τη διαχρονική διαμόρφωση της νοσηλευτικής ηθικής και δεοντολογίας

- γνωρίζει το περιεχόμενο του Κώδικας Νοσηλευτικής Δεοντολογίας
- περιγράφει τις αρχές και αξίες που περιλαμβάνονται στο Κώδικα Δεοντολογίας
- γνωρίζει τα δικαιώματα των ασθενών
- περιγράφει τα όργανα προστασίας των δικαιωμάτων των ασθενών
- γνωρίζει τα διεθνή και ευρωπαϊκά κείμενα που περιγράφουν τα ανθρώπινα δικαιώματα
- γνωρίζει την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- γνωρίζει το κανονιστικό πλαίσιο για την έρευνα σε ανθρώπους

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ορισμοί βασικών εννοιών στη νοσηλευτική- Ιστορική εξέλιξη της νοσηλευτικής στην Ελλάδα και διεθνώς (Ε. Πατηράκη)

Υγεία και ασθένεια-προαγωγή της υγείας (Π. Σουρτζή)

Εξελικτικά στάδια στη ζωή του ανθρώπου και ο ρόλος της νοσηλευτικής (Π. Σουρτζή)

Επιδράσεις της κουλτούρας στη νοσηλευτική φροντίδα (Α. Καλοκαιρινού)

Βασικές ανθρώπινες ανάγκες: Άτομο, οικογένεια και κοινότητα (Ε. Πατηράκη)

Εισαγωγή στη νοσηλευτική διεργασία: Λήψη κλινικών αποφάσεων/κριτική σκέψη (Ε. Πατηράκη)

Φροντίδα υγείας στην κοινότητα ατόμων, οικογενειών και ομάδων (Π. Σουρτζή)

Φροντίδα υγείας ατόμου-οικογένειας στο σπίτι (Α. Καλοκαιρινού)

Αρχές ολιστικής νοσηλευτικής (Μ. Γιαννακοπούλου)

Η ολιστική νοσηλευτική ως θεραπεία (Μ. Γιαννακοπούλου)

Ρόλοι και επαγγελματική εξέλιξη των νοσηλευτών (Χ. Λεμονίδου)

Νομική και Ηθική Ευθύνη στη Νοσηλευτική (Χ. Λεμονίδου)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση, ερωτηματολόγιο για πρόκληση συζήτησης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Μελέτη	49 ώρες
	Σύνολο	75 ώρες (3 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Taylor C, Lillis C, Lemone P. **Θεμελιώδεις Αρχές της Νοσηλευτικής: Η Επιστήμη και η Τέχνη της Νοσηλευτικής (Τόμος Ι)**. Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα 2002. Επιμέλεια: Λεμονίδου Χ., Πατηράκη Ε.

1^ο ΕΞΑΜΗΝΟ**ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΚΩΔ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
53396	ΒΙΟΗΘΙΚΗ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Βενετία-Σοφία Βελονάκη, Επικ. Καθηγήτρια
53398	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	Αντωνία Πασχάλη, Επικ. Καθηγήτρια
53464	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Ιωάννης Μαντάς, Καθηγητής Εργ./Φρ.: Ι. Λιάσκος, ΕΔΙΠ Σ.Ζώγας, ΕΤΕΠ
53395	ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Ιουλία Μαλαμίτση Αναπλ. Καθηγήτρια Ιατρικής ΕΚΠΑ

ΒΙΟΗΘΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53396	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΟΗΘΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=351		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις βασικές αρχές της βιοηθικής, με έμφαση στη νοσηλευτική πρακτική.

Μετά την παρακολούθηση των μαθημάτων ο φοιτητής θα πρέπει να:

- αναγνωρίζει τις βασικές αρχές της βιοηθικής
- έχει εξοικειωθεί με τις βασικές αρχές της βιοηθικής και τον τρόπο που επηρεάζουν την άσκηση της νοσηλευτικής
- αναγνωρίζει τη σχέση ηθικής, δεοντολογίας και δικαίου
- κατανοεί τα ηθικά ζητήματα που ανακύπτουν στο χώρο της υγείας και στη νοσηλευτική πρακτική
- κατανοεί τα διλήμματα που σχετίζονται με την πρόοδο των βιοϊατρικών επιστημών
- κατανοεί την πρόκληση για τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης - δικαιοσύνης στο χώρο της υγείας
- αντιλαμβάνεται τη σχέση έρευνας και ηθικής
- είναι ενημερωμένος και ευαίσθητοποιημένος ως προς τις ανισότητες στο χώρο της υγείας
- εφαρμόζει τις θεωρητικές γνώσεις, που απέκτησε στα πλαίσια του μαθήματος, για την ανάλυση συγκεκριμένων περιπτώσεων-περιστατικών στο χώρο της νοσηλευτικής
- μπορεί να διαμορφώνει άποψη και επιχειρηματολογεί στα διάφορα βιοηθικά ζητήματα
- αντιλαμβάνεται την ύπαρξη διαφορετικών θέσεων σε βιοηθικά ζητήματα και να μπορεί να λάβει μέρος σε ανοιχτή αντιπαράθεση με εποικοδομητικό τρόπο και σεβασμό στον συνομιλητή του

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία

- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το θεωρητικό μέρος του προγράμματος περιλαμβάνει:

- Βασικές αρχές βιοηθικής
- Ισότητα και Δικαιοσύνη στο χώρο της υγείας. Ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες.
- Ηθικά διλήμματα κατά την άσκηση της νοσηλευτικής
- Δικαιώματα ασθενών (αυτονομία, ενημέρωση, συναίνεση, προσωπικά δεδομένα κλπ)
- Βιοηθική και Δημόσια Υγεία
- Θέματα που αφορούν στην αρχή της ανθρώπινης ζωής (ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, μητρότητα, προγεννητικός έλεγχος, κλωνοποίηση κλπ)
- Θέματα που αφορούν στη διάρκεια της ανθρώπινης ζωής (πχ μεταμοσχεύσεις)
- Θέματα που αφορούν στο τέλος της ανθρώπινης ζωής (πχ ευθανασία)
- Έρευνα και ηθική
- Άλλα θέματα

Το πρακτικό μέρος περιλαμβάνει το σχολιασμό σεναρίων – περιπτώσεων με βάση τις γνώσεις που αποκτήθηκαν στα πλαίσια του θεωρητικού μέρους του συγκεκριμένου μαθήματος και παρουσίαση των εργασιών των φοιτητών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, Συζήτηση περιπτώσεων – υποθετικών σεναρίων, Προφορικές ομαδικές εργασίες/debate – συζήτηση στην τάξη, Στο εισαγωγικό μάθημα: παιχνίδι ερωτοαπαντήσεων	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Μελέτη	49 ώρες
	Σύνολο	75 ώρες (3 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις και προαιρετική προφορική εργασία	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ιατρική ευθύνη και Βιοηθική: Σύγχρονες προσεγγίσεις και προοπτικές του μέλλοντος, Κανελλοπούλου-Μπότη Μ., Παναγοπούλου-Κουτνατζή Φ., 1^η έκδοση/2013, Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD. *Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[33133619].*

Ιατρική Ευθύνη και Ηθική, Άννα Μαυροφόρου-Γιαννούκα, 1^η έκδοση/2009, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ. *Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[68392539].*

Βασικές αρχές βιοηθικής, ιατρικής δεοντολογίας και ιατρικής ευθύνης, Α. Κουτσελίνης, 1^η έκδοση/2001, ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53398	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και φροντιστηριακές ασκήσεις	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρέχει στους φοιτητές εισαγωγικές γνώσεις στην επιστήμη της Ψυχολογίας και τις κυριότερες ψυχολογικές θεωρίες που συμβάλλουν στην κατανόηση της προσωπικότητας και συμπεριφοράς του ανθρώπου.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ψυχολογίας: Ιστορική αναδρομή, αντικείμενο και κλάδοι της Ψυχολογίας

ΣΚΟΠΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η αναγνώριση των σημαντικών εξελίξεων στον χώρο της Ψυχολογίας που συνετέλεσαν στη διαμόρφωση της επιστημονικής μελέτης της ανθρώπινης συμπεριφοράς.

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- γιατί είναι χρήσιμες σ έναν νοσηλευτή οι γνώσεις ψυχολογίας
- πώς αναπτύχθηκε ιστορικά η επιστημονική σκέψη και η έρευνα στην Ψυχολογία
- τις διαφορετικές θεωρητικές σχολές & κλάδους της Ψυχολογίας

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: Προσωπικότητα και Ψυχολογικές Θεωρίες

ΣΚΟΠΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η εξοικείωση των φοιτητών με τα δομικά στοιχεία και τις διεργασίες που συντελούν στην ανάπτυξη και διαμόρφωση της προσωπικότητας.

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- πώς διαμορφώνεται και αξιολογείται η προσωπικότητα
- θεωρίες προσωπικότητας και κριτήρια αξιολόγησης τους
- ποιες είναι οι διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις όσον αφορά στα κίνητρα της ανθρώπινης συμπεριφοράς
- τι ορίζεται ως «ψυχοθεραπεία» και από ποιους παράγοντες εξαρτάται η αποτελεσματικότητά της

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: Ψυχοδυναμική Προσέγγιση

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η κατανόηση και εμπέδωση της Ψυχοδυναμικής Προσέγγισης

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- τι είναι, πώς διαμορφώθηκε η Ψυχαναλυτική θεωρία

- τη ζωή και το έργο των βασικών εκπροσώπων της Ψυχαναλυτικής Θεωρίας
- τους μηχανισμούς άμυνας του «Εγώ» & παραδείγματα από την εφαρμογή τους, στο χώρο της υγείας
- τα στάδια ψυχοσεξουαλικής ανάπτυξης του ανθρώπου
- τις βασικότερες τεχνικές που χρησιμοποιούνται στην ψυχαναλυτική θεραπεία

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Συμπεριφορική Προσέγγιση

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η κατανόηση και εμπέδωση της Συμπεριφορικής Προσέγγισης.

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- τι είναι, πως διαμορφώθηκε η Συμπεριφορική θεωρία
- την ζωή και το έργο των βασικών εκπροσώπων της Συμπεριφορικής θεωρίας
- τι είναι και γιατί αναπτύχθηκε η κλασική εξαρτημένη μάθηση & παραδείγματα από την εφαρμογή της, στον χώρο της υγείας
- τι είναι και γιατί αναπτύχθηκε η συντελεστική μάθηση & παραδείγματα από την εφαρμογή της, στον χώρο της υγείας
- τις βασικότερες τεχνικές που χρησιμοποιούνται στην Συμπεριφορική Θεραπεία.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5: Γνωσιακή Προσέγγιση

ΣΚΟΠΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η κατανόηση και εμπέδωση της Γνωσιακής Προσέγγισης.

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- τι είναι, πως διαμορφώθηκε η Γνωσιακή θεωρία
- τη ζωή και το έργο των βασικών εκπροσώπων της Γνωσιακής θεωρίας
- τι είναι και γιατί αναπτύχθηκε η θεωρία των νοητικών ερμηνευτικών κατασκευών
- τι είναι και γιατί αναπτύχθηκε η Λογικό-θυμική θεωρία & παραδείγματα από την εφαρμογή της στο χώρο της υγείας
- τι είναι και γιατί αναπτύχθηκε η Γνωσιακή θεωρία της κατάθλιψης
- τις βασικότερες τεχνικές που χρησιμοποιούνται στη Γνωσιακή θεραπεία

ΕΝΟΤΗΤΑ 6: Ανθρωπιστική Προσέγγιση

ΣΚΟΠΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η κατανόηση και εμπέδωση της Ανθρωπιστικής Προσέγγισης

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- τις βασικές αρχές της Ανθρωπιστικής θεωρίας
- τη ζωή και το έργο των βασικών εκπροσώπων της Ανθρωπιστικής θεωρίας
- τι είναι και γιατί αναπτύχθηκε η θεωρία της αυτοπραγμάτωσης
- τι είναι και γιατί αναπτύχθηκε η Προσωποκεντρική θεωρία
- παραδείγματα εφαρμογής της Προσωποκεντρικής συμβουλευτικής στο χώρο της υγείας

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

A. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ψυχολογίας: Ιστορική αναδρομή, αντικείμενο και κλάδοι της Ψυχολογίας

- ✓ Εισαγωγή στην επιστήμη της Ψυχολογίας και στην επιστημονική μελέτη της ανθρώπινης συμπεριφοράς μέσα από τους αιώνες.
- ✓ Η ανάπτυξη των θεωρητικών σχολών Ψυχολογίας και η χρησιμότητά τους στην νοσηλευτική πράξη.

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Η δημιουργία κλάδων και ειδικοτήτων στην επιστήμη της Ψυχολογίας. <p>ΕΝΟΤΗΤΑ 2: Προσωπικότητα και Ψυχολογικές Θεωρίες</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ορισμός και παράγοντες που επηρεάζουν την προσωπικότητα. ✓ Αξιολόγηση της προσωπικότητας. ✓ Θεωρίες προσωπικότητας. ✓ Ορισμός και είδη ψυχοθεραπείας. <p>ΕΝΟΤΗΤΑ 3: Ψυχοδυναμική Προσέγγιση</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Η Ψυχαναλυτική θεωρία και οι βασικοί εκπρόσωποι της. ✓ Οι μηχανισμοί άμυνας του «Εγώ» & οι εφαρμογές τους στο χώρο της υγείας ✓ Τα στάδια ψυχοσεξουαλικής ανάπτυξης ✓ Ψυχαναλυτική μέθοδος θεραπείας. ✓ Κριτική ανασκόπηση της Ψυχοδυναμικής Προσέγγισης. <p>ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Συμπεριφορική Προσέγγιση</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Η Συμπεριφορική θεωρία και οι βασικοί εκπρόσωποι της. ✓ Κλασική εξαρτημένη μάθηση & οι εφαρμογές της στην καθημερινή νοσηλευτική πράξη. ✓ Συντελεστική μάθηση & οι εφαρμογές της στον χώρο της υγείας ✓ Μέθοδοι και τεχνικές των θεραπειών της συμπεριφοράς. ✓ Κριτική ανασκόπηση της Συμπεριφορικής Προσέγγισης. <p>ΕΝΟΤΗΤΑ 5: Γνωσιακή Προσέγγιση</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Η Γνωσιακή θεωρία και οι βασικοί εκπρόσωποι της. ✓ Θεωρία των νοητικών ερμηνευτικών κατασκευών. ✓ Λογικό-θυμική θεωρία. ✓ Η θεραπευτική μέθοδος και οι τεχνικές της Γνωσιακής θεωρίας & οι εφαρμογές τους στο χώρο της υγείας. ✓ Η Γνωσιακή θεωρία της κατάθλιψης. ✓ Κριτική ανασκόπηση της Γνωσιακής Προσέγγισης. <p>ΕΝΟΤΗΤΑ 6: Ανθρωπιστική Προσέγγιση</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Η Ανθρωπιστική θεωρία και οι βασικοί εκπρόσωποι της. ✓ Θεωρία της αυτοπραγμάτωσης. ✓ Προσωποκεντρική θεωρία και οι βασικές αρχές της. ✓ Η θεραπευτική διαδικασία της Προσωποκεντρικής συμβουλευτικής και οι εφαρμογές της στον χώρο της υγείας. ✓ Κριτική ανασκόπηση της Ανθρωπιστικής Προσέγγισης. <p>Β. ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟ ΜΕΡΟΣ</p> <p>ΣΚΟΠΟΣ: Μέσω ομαδικών ασκήσεων οι φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να επεξεργαστούν και να εμβαθύνουν στις διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις</p>
--

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Οι μέθοδοι διδασκαλίας περιλαμβάνουν (α) διδασκαλία, (β) ασκήσεις μέσα στην τάξη για την κατανόηση των προσωπικών αντιδράσεων των φοιτητών (γ) ασκήσεις εμπέδωσης της ύλης (δ) εφαρμογή βιωματικών ασκήσεων.						
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class						
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 ώρες</td> </tr> <tr> <td>φροντιστήριο</td> <td>13 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	13 ώρες	φροντιστήριο	13 ώρες
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>						
Διαλέξεις	13 ώρες						
φροντιστήριο	13 ώρες						

	Μελέτη	24 ώρες	
	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις και συμμετοχή των φοιτητών στις συζητήσεις που γίνονται στην τάξη		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ Δανάη Παπαδάτου & Θάλεια Μπελλάλη, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα, 2008
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ του Hilgard, Τόμος Α, Rita L. Atkinson κ.ά. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2004

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53464	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=351		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρέχει τις βασικές γνώσεις της Επιστήμης της Πληροφορικής και των υπολογιστών, καθώς και τις απαιτούμενες δεξιότητες στη χρήση τους, ώστε ο φοιτητής να αντιλαμβάνεται και να χρησιμοποιεί τις εφαρμογές της Πληροφορικής στην εκπαίδευσή του, στην κλινική πράξη και στην έρευνα, και να είναι ικανός να ακολουθήσει την εξελικτική πορεία της πληροφορικής και των εφαρμογών της.

Ο φοιτητής στο τέλος του 1^{ου} εξαμήνου θα πρέπει να έχει τις ακόλουθες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να:

1. Ορίζει τις βασικές έννοιες της επιστήμης της Πληροφορικής.
2. Αφηγείται ορόσημα της ιστορικής εξέλιξης της Πληροφορικής και των υπολογιστών.
3. Διακρίνει τα βασικά μέρη της δομής των υπολογιστών.
4. Αναφέρει τις κατηγορίες των λειτουργικών συστημάτων και να περιγράφει τις λειτουργίες τους.
5. Χειρίζεται το λειτουργικό σύστημα Windows.
6. Αναφέρει τις κατηγορίες λογισμικού και να ονομάζει τις λειτουργίες τους.
7. Χειρίζεται λογισμικά επεξεργασίας κειμένων.
8. Χειρίζεται λογισμικά υπολογιστικών φύλλων.
9. Κατανοεί την διαδικασία επίλυσης ενός προβλήματος μέσω αλγορίθμων και διαγραμμάτων ροής δεδομένων.
10. Κατανοεί τις βασικές έννοιες του προγραμματισμού.
11. Γνωρίζει τις αρχές του δομημένου προγραμματισμού.
12. Δημιουργεί και να εκτελεί προγράμματα χρησιμοποιώντας τη γλώσσα προγραμματισμού Python.
13. Γνωρίζει τους βασικούς ορισμούς των τηλεπικοινωνιών.
14. Κατανοεί τις αρχές λειτουργίας των δικτύων επικοινωνιών, να περιγράφει τις κατηγορίες τους και να περιγράφει το μοντέλο αναφοράς Ανοικτής Διασύνδεσης Συστημάτων (OSI).

15. Κατανοεί τις αρχές λειτουργίας του διαδικτύου και να περιγράφει τις υπηρεσίες και τα πρωτόκολλα στα οποία βασίζονται.
16. Χειρίζεται λογισμικά πλοήγησης στον παγκόσμιο ιστό.
17. Χειρίζεται λογισμικά ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
18. Κατανοεί τις βασικές αρχές επεξεργασίας δεδομένων.
  - Χειρίζεται λογισμικά επεξεργασίας δεδομένων

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτικό μέρος / Φροντιστήριο:

1. Ορισμοί, βασικές έννοιες Πληροφορικής. Ιστορική εξέλιξη Πληροφορικής.
2. Δομή υπολογιστών.
3. Λογισμικό υπολογιστών.
4. Αλγόριθμοι, διαγράμματα ροής δεδομένων.
5. Λειτουργικά Συστήματα.
6. Τηλεπικοινωνίες, ψηφιακές επικοινωνίες: ορισμοί, βασικές έννοιες.
7. Δίκτυα δεδομένων: βασικές έννοιες, κατηγορίες, μοντέλο αναφοράς OSI.
8. Διαδίκτυο: βασικές έννοιες, υπηρεσίες, πρωτόκολλα.
9. Αρχές προγραμματισμού, δομημένος προγραμματισμός.
10. Συλλογή και επεξεργασία δεδομένων.
11. Βασικές έννοιες περιγραφικής στατιστικής.

Εργαστηριακό / Φροντιστηριακό μέρος:

1. Υλικό μέρος υπολογιστών.
2. Λειτουργικό Σύστημα.
3. Λογισμικά επεξεργασίας κειμένου.
4. Λογισμικά υπολογιστικών φύλλων.
5. Λογισμικά πλοήγησης στον παγκόσμιο ιστό.
6. Λογισμικά ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
7. Αρχές δομημένου προγραμματισμού.
8. Λογισμικά επεξεργασίας και στατιστικής ανάλυσης δεδομένων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Παραδόσεις Φροντιστηριακές ασκήσεις Εργαστηριακές ασκήσεις	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

	Διαλέξεις	26 ώρες	
	Φροντιστήριο	13 ώρες	
	Εργαστήριο	13 ώρες	
	Μελέτη	48 ώρες	
	Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Παρακολούθηση του 90% των εργαστηριακών μαθημάτων. Επίδοση στις εργαστηριακές ασκήσεις. Επιτυχής τελική εξέταση		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εισαγωγή στην Πληροφορική ΚΩΔΙΚΟΣ: **13256869** ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Ιωάννης Μαντάς ΕΚΔΟΤΗΣ: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2007

Εισαγωγή στη Σύγχρονη Επιστήμη των Υπολογιστών ΚΩΔΙΚΟΣ: **12171** ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Les Coldschlager, Andrew Lister. Επιμέλεια Κ. Χαλάτσης ΕΚΔΟΤΗΣ: Δίαυλος Α.Ε.ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2000 5^η έκδοση

ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53395	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι: α) να εισαγάγει το φοιτητή στις φυσικές αρχές που απαιτεί η σύγχρονη επιστημονική προσέγγιση για την κατανόηση τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά των βιοφυσικών διεργασιών και φαινομένων που διέπουν τη λειτουργία του ανθρωπίνου σώματος και β) η διδασκαλία βασικών αρχών της φυσικής που συνδέονται με την χρήση των ακτινοβολιών στην Ιατρική και την ιατρική τεχνολογία.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να κρίνει πότε χρειάζεται σχετικιστική αντιμετώπιση ένα πρόβλημα
- Να γνωρίζει και να μπορεί να χρησιμοποιεί τις σχετικιστικές σχέσεις ορμής και ενέργειας
- Να κατανοήσει την αρχή της κβάντωσης και του κυματοσωματιδιακού дуΐσμου ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας και ύλης
- Να κατανοήσει και να μπορεί να χειριστεί την ατομική θεωρία του Bohr
- Να κατανοήσει τις βασικές αρχές της κβαντομηχανικής θεωρίας και δια αυτών, της δομής της ύλης
- Να έχει αίσθηση της τάξης μεγέθους και μάζας του πυρήνα
- Να κατανοήσει την προέλευση της ενέργειας σύνδεσης του πυρήνα και της εξάρτησής της από τον αριθμό των νουκλεονίων
- Να γνωρίζει τι είναι ραδιενέργεια και να έχει κατανοήσει τις διαφορές μεταξύ των όρων ραδιενέργεια-ενεργότητα-ακτινοβολία
- Να γνωρίζει τα είδη ραδιενεργού διάσπασης
- Να γνωρίζει ποιοτικά πότε παρατηρείται το κάθε είδος διάσπασης
- Να μπορεί να υπολογίσει αν συγκεκριμένος πυρήνας διασπάται με κάποιο είδος διάσπασης
- Να μπορεί να υπολογίζει την ενέργεια της ακτινοβολίας που εκπέμπεται σε κάθε είδος διάσπασης

- Να γνωρίζει τον εκθετικό νόμο της ραδιενεργού διάσπασης και να είναι σε θέση να τον χρησιμοποιεί
- Να έχει ενημερωθεί για την προέλευση των φυσικών και τεχνητών ραδιενεργών ισοτόπων
- Να μπορεί να υπολογίζει αν σε μια πυρηνική αντίδραση εκλύεται ενέργεια και πόση

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑΣ-ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει τα κύρια χαρακτηριστικά των μηχανισμών αλληλεπίδρασης κάθε είδους ακτινοβολίας με την ύλη, και την εξάρτησή τους από την ενέργεια της ακτινοβολίας και των παραμέτρων που αφορούν την ύλη
- Να γνωρίζει τη διαφορά μεταξύ ιοντιζουσών και μη ακτινοβολιών καθώς και μεταξύ άμεσα και έμμεσα ιοντιζουσών ακτινοβολιών
- Να έχει κατανοήσει την εκθετική εξασθένιση της ακτινοβολίας και να γνωρίζει σε ποια είδη ακτινοβολίας και υπό ποιες συνθήκες ισχύει
- Να γνωρίζει από ποιες παραμέτρους εξαρτάται η μεταφορά ενέργειας από την ακτινοβολία στην ύλη
- Να γνωρίζει την αρχή λειτουργίας της λυχνίας x και τα βασικά χαρακτηριστικά της
- Να έχει κατανοήσει την προέλευση του φάσματος μιας λυχνίας x και την εξάρτησή του από τα κατασκευαστικά και λειτουργικά στοιχεία της λυχνίας

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΟΣΙΜΕΤΡΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΙΟΝΤΙΖΟΥΣΩΝ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να μπορεί να διακρίνει τα διάφορα είδη βιολογικών αποτελεσμάτων της έκθεσης σε ιοντίζουσα ακτινοβολία
- Να μπορεί να εξηγήσει τον άμεσο και έμμεσο μηχανισμό βιολογικής βλάβης από ιοντίζουσα ακτινοβολία
- Να γνωρίζει τους τροποποιητικούς μηχανισμούς των βιολογικών αποτελεσμάτων της έκθεσης σε ιοντίζουσα ακτινοβολία
- Να έχει κατανοήσει τα μοντέλα κυτταρικής επιβίωσης συναρτήσει της δόσης ακτινοβολίας
- Να γνωρίζει τις διαφορές στοχαστικών και μη στοχαστικών φυσικών μεγεθών
- Να γνωρίζει τον ορισμό των μεγεθών δόση, έκθεση, KERMA, τις μονάδες μέτρησής τους, και πως συνδέονται μεταξύ τους
- Να γνωρίζει τα μεγέθη που περιγράφουν ένα πεδίο ακτινοβολίας και τις μονάδες τους
- Να μπορεί να υπολογίζει την ενέργεια που αφαιρείται από μια δέσμη ακτινοβολίας, την ενέργεια που μεταφέρεται από τη δέσμη ακτινοβολίας σε φορτισμένα σωματίδια του υλικού, και την ενέργεια που μεταδίδεται στο υλικό
- Να γνωρίζει την αρχή λειτουργίας των ανιχνευτών σπινθηρισμών, της δοσιμετρίας θερμοφωταύγειας και της φωτογραφικής δοσιμετρίας
- Να εξηγήσει τις βασικές αρχές και τα μέτρα που διέπουν την ακτινοπροστασία των ασθενών που υποβάλλονται σε διαγνωστικές ή θεραπευτικές εφαρμογές των ιοντιζουσών ακτινοβολιών
- Να εξηγήσει τις βασικές αρχές και τα μέτρα που διέπουν την ακτινοπροστασία των ειδικών ομάδων ασθενών όπως γυναικών σε αναπαραγωγική ηλικία, εγκύων, γυναικών σε περίοδο γαλουχίας και παιδιών που υποβάλλονται σε διαγνωστικές ή θεραπευτικές εφαρμογές των ιοντιζουσών ακτινοβολιών
- Να εξηγήσει τα στοιχειώδη μέτρα που πρέπει να ληφθούν κατά τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης που οφείλονται σε ακτινικά/πυρηνικά ατυχήματα.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΙΟΝΤΙΖΟΥΣΩΝ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΩΝ (ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ)

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να περιγράψει τα βασικά μέρη ενός ακτινολογικού μηχανήματος
- Να εξηγήσει τις λειτουργικές παραμέτρους μιας ακτινολογικής εξέτασης (kV, mA, sec)

- Να περιγράψει τη λειτουργία και χρησιμότητα του αντιδιαχυτικού διαφράγματος
- Να περιγράψει την αρχή λειτουργίας του ακτινολογικού film και της ενισχυτικής πινακίδας
- Να περιγράψει τα χαρακτηριστικά που προσδιορίζουν την ποιότητα της ακτινολογικής εικόνας και τους παράγοντες που την επηρεάζουν
- Να μπορεί να περιγράψει τα βασικά γεωμετρικά χαρακτηριστικά της ακτινογραφικής απεικόνισης
- Να απαριθμήσει τα βασικά μέτρα ακτινοπροστασίας

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΞΟΝΙΚΗ ΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να κατανοήσει την αρχή λειτουργίας του αξονικού τομογράφου
- Να περιγράψει τις μεθόδους που εμπλέκονται στη δημιουργία των εικόνων CT
- Να περιγράψει τα βασικά μέρη ενός υπολογιστικού συστήματος τομογραφίας
- Να διακρίνει τους διάφορους τύπους αξονικού τομογράφου
- Να κατανοήσει την έννοια της ποιότητας εικόνας του αξονικού τομογράφου
- Να περιγράψει τα βασικά δοσιμετρικά μεγέθη της αξονικής τομογραφίας

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ –γ-CAMERA, ΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΚΠΟΜΠΗΣ ΠΟΖΙΤΡΟΝΙΩΝ (PET)

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει βασικές έννοιες για τα ραδιοφάρμακα.
- Να περιγράψει την αρχή λειτουργίας της γ-camera.
- Να περιγράψει τα βασικά υποσυστήματα της.
- Να κατανοήσει το βασικό μηχανισμό σχηματισμού της εικόνας και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της.
- Να γνωρίζει γενικά στοιχεία ακτινοπροστασίας του προσωπικού που εργάζεται σε εργαστήρια Πυρηνικής Ιατρικής, του ασθενούς και των οικείων του.
- Να περιγράψει την αρχή λειτουργίας της Τομογραφίας Εκπομπής Ποζιτρονίων (PET).
- Να γνωρίζει τις διαφορές μεταξύ μοριακής (PET) και ανατομικής (CT, MRI, υπέρηχοι, συμβατική Ακτινολογία) απεικόνισης.
- Να γνωρίζει την τεχνολογική εξέλιξη της PET (υβριδικοί τομογράφοι - PET/CT, υβριδικές γ-camera-SPECT/CT, micro-PET).
- Να γνωρίζει βασικά στοιχεία για την παραγωγή ραδιονουκλιδίων-ραδιοφαρμάκων εκπομπής ποζιτρονίων.
- Να γνωρίζει για τις κλινικές εφαρμογές της PET στην Ογκολογία, στη Νευρολογία και στην Καρδιολογία.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΥΠΕΡΗΧΟΙ

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να κατανοήσει τις βασικές φυσικές αρχές που διέπουν τα ηχητικά κύματα
- Να περιγράψει τους τρόπους αλληλεπίδρασης των υπέρηχων με την ύλη
- Να περιγράψει τον τρόπο παραγωγής και ανίχνευσης του υπερηχητικού κύματος
- Να κατανοήσει τον τρόπο με τον οποίο παράγεται η ιατρική εικόνα με τη χρήση υπέρηχων
- Να διακρίνει τους τρόπους παρουσίασης της ιατρικής εικόνας με τη χρήση υπέρηχων
- Να κατανοήσει το φαινόμενο Doppler και τη χρήση του στη διάγνωση με υπέρηχους
- Να γνωρίζει τα βιολογικά αποτελέσματα των υπέρηχων

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΠΝΕΥΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ - ΚΑΤΑΔΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση να κατανοήσει:

- τις διαδικασίες ανταλλαγής των αερίων στους πνεύμονες
- τους φυσικούς νόμους που διέπουν την ανταλλαγή των αερίων

- τη φυσική των κυψελίδων και τη χρησιμότητα του επιφανειοδραστικού παράγοντα
- τους φυσικούς νόμους που διέπουν τη ρύθμιση της πίεσης των αερίων κατά την κατάδυση και την άνοδο σε μεγάλο υψόμετρο
- τη νόσο των δυτών
- τις επιδράσεις της μικροβαρύτητας στον οργανισμό κατά τις διαστημικές πτήσεις

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΙΕΣΗ ΣΤΟ ΣΩΜΑ

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση να κατανοήσει:

- την επίδραση της διαφοράς της πίεσης στα όργανα του ανθρώπινου σώματος
- τη μέτρηση της πίεσης ως διαγνωστικό εργαλείο
- το μηχανισμό δημιουργίας της υδροκεφαλίας
- το μηχανισμό δημιουργίας του γλαυκώματος
- τις αυξομειώσεις της πίεσης κατά την αναπνοή και την πέψη
- την καταπόνηση της άρθρωσης του γόνατος και του σκελετού
- τη σημασία της πίεσης κατά την κατάδυση
- την θεραπευτική ικανότητα του υπερβαρικού θαλάμου

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΥΣΙΚΗ ΤΟΥ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση να κατανοήσει:

- τον ζωτικό ρόλο της διαφοράς της πίεσης στην κυκλοφορία του αίματος
- την υποβοηθητική λειτουργία των βαλβίδων στην κυκλοφορία του αίματος
- τους νόμους της Φυσικής που διέπουν τη λειτουργία του μετρητή Coulter
- τους νόμους της Φυσικής στην ανταλλαγή O_2 και CO_2 στο τριχοειδικό σύστημα
- το έργο της καρδιάς και την καταπόνησή της
- την πίεση του αίματος και το σφυγμομανόμετρο
- τη σημασία της διατοιχωματικής πίεσης των αγγείων
- τους νόμους της υδροδυναμικής στη ροή του αίματος
- τις διαφορές ανάμεσα στα Ιδανικά και τα πραγματικά υγρά
- την εσωτερική τριβή ή ιξώδες υγρού και τις παραμέτρους που την επηρεάζουν
- τη σχέση της διαμέτρου του αγγείου με την ταχύτητα ροής του αίματος

τη Φυσική που διέπει τις καρδιαγγειακές παθήσεις

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες θεωρητικού περιεχομένου:

- Φυσικά μεγέθη, μονάδες μέτρησης και χρήσιμες μαθηματικές έννοιες
- Στοιχεία σύγχρονης φυσικής (δομή της ύλης: η ατομική θεώρηση και ο ατομικός πυρήνας), αλληλεπίδραση ακτινοβολίας και βιολογικού ιστού
- Στοιχεία δοσιμετρίας και βιολογικά αποτελέσματα ιοντιζουσών ακτινοβολιών, στοιχεία ακτινοπροστασίας
- Διαγνωστικές εφαρμογές ιοντιζουσών ακτινοβολιών (Ακτινολογία, Πυρηνική Ιατρική)
- Κύματα και διαγνωστικές εφαρμογές υπερήχων
- Ηλεκτρομαγνητισμός και απεικόνιση μαγνητικού συντονισμού

- Μύες και δυνάμεις στο σώμα
- Φυσική των πνευμόνων και της αναπνοής
- Πίεση στο σώμα, φυσική του καρδιαγγειακού συστήματος

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Μελέτη	49 ώρες
	Σύνολο	75 ώρες (3 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ιατρική Φυσική: Διαγνωστικές και θεραπευτικές εφαρμογές των ακτινοβολιών. Γεωργίου Ε., Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2^η έκδοση/2013. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[32997826].

Φυσική ιατρική του ανθρώπινου σώματος του Irving P. Herman. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2009. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: [13256684].

2° ΕΞΑΜΗΝΟ**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΚΩΔ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
53351	ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ-ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ-ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ II	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Θ. Μαριόλης-Σαψάκος Επικ. Καθηγητής
53484	ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Μ. Διομήδους Αναπλ. Καθηγήτρια
53448	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Ο.Σίσκου Ακαδημαϊκή υπότροφος
53403	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I	ΠΑΘ/ΚΟΣ-ΝΟΣΗΛ/ΚΟΣ	Χ. Λεμονίδου, Καθηγήτρια Μ. Γιαννακοπούλου, Αναπλ. Καθηγ. Μ.Καλαφάτη, ΕΔΙΠ
53466	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Ι. Μαντάς, Καθηγητής Εργαστ./Φροντιστήρια: Ιωσήφ Λιάσκος, ΕΔΙΠ Σπύρος Ζώγας, ΕΤΕΠ

ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ-ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ-ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ II

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53351	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ-ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ-ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και εργαστηριακές ασκήσεις	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS249/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τη δομή και την οργάνωση του σκελετού με την δόμηση των αρθρώσεων, την κατανόηση της τοπογραφίας των μυών, την κλινική αναγνώριση της νεύρωσης και λειτουργίας τους μύς και τη σχέση του με τους συναγωνιστές και ανταγωνιστές μύες. Κατανόηση του αρτηριακού και φλεβικού δικτύου άκρων-κοιλίας-θώρακα-κεφαλής-τραχήλου και εκμάθηση των σημείων αρτηριακής ψηλάφησης, φλεβικής και αρτηριακής παρακέντησης. Περιγραφή-αναγνώριση και κλινική αναζήτηση λεμφικού δικτύου και λεμφαδενικών ομάδων-σταθμών.

Σκοπός του μαθήματος είναι επίσης η εξοικείωση με τη δομή και την οργάνωση των οργάνων και συστημάτων τραχήλου, θώρακα, κοιλίας και πυέλου και η κατανόηση των αλληλεξαρτήσεων των συστημάτων. Οι διαλέξεις και οι εργαστηριακές ασκήσεις εστιάζουν στην κατανόηση και την εμπέδωση των τοπογραφικών και λειτουργικών σχέσεων των οργάνων και συστημάτων και τις συσχετίζουν με στοιχεία της απεικονιστικής και κλινικής ανατομίας.

εγκεφάλου.

Οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί να:

- Αναγνωρίζουν μακροσκοπικά ανατομικές δομές
- Αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των ανατομικών δομών
- Αναγνωρίζουν τα ανατομικά οδηγία ψηλαφητά σημεία
- Αναγνωρίζουν τις κύριες δομές σε εγκάρσιες τομές του ανθρωπίνου σώματος
- Κατέχουν την συσχέτιση δομής και λειτουργίας
- Μπορούν να συνεργάζονται στα πλαίσια της ομάδας
- Γνωρίζουν την δομή των οργάνων και συστημάτων θώρακα, κοιλίας και πυέλου
- Κατανοούν τις τοπογραφικές και λειτουργικές σχέσεις των οργάνων και των συστημάτων.
- Εντοπίζουν και να συσχετίζουν τις βασικές τοπογραφικές ανατομικές σχέσεις σε διάφορες μορφές απεικόνισης
- Αναγνωρίζουν στο φωτονικό μικροσκόπιο τα κύρια ιστολογικά χαρακτηριστικά της

αναπνευστικής οδού, του πεπτικού σωλήνα, του παγκρέατος, του ήπατος, των χοληφόρων πόρων, του σπληνός.

- Αναγνωρίζουν και να ταξινομούν τους εξωκρινείς αδένες και σύστημα διακλάδωσης των πόρων ενός σιελογόνου αδένου.
- Κατανοούν και εντοπίζουν την οργάνωση της νεφρικής αγγείωσης – νεφρική μικροκυκλοφορία, του νεφρώνα (νεφρικό σωματίο και σωληναριακό σύστημα) και την υπερμικροσκοπική δομή και λειτουργία των νεφρικών σωματίων (αγγειώδες σπείραμα)
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή του θυρεοειδή αδένου, των παραθυρεοειδών αδένων, των επινεφριδίων (φλοιός, μυελός), της υπόφυσης και του υποθαλάμου.
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή όρχεως και ωοθήκης.
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή δέρματος και μαστού.
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή οφθαλμού, ωτός
- Κατανοούν την Εμβρυϊκή ανάπτυξη και ωρίμανση του προσώπου, στοματικής κοιλότητας, αναπνευστικού συστήματος, πεπτικού συστήματος, νεφρών, ουρογεννητικών οργάνων, ενδοκρινών αδένων, καρδιάς και εμβρυϊκής κυκλοφορίας.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στη βασική δομή της πεπτικής οδού και στα ιστολογικά χαρακτηριστικά της στοματικής κοιλότητας, του φάρυγγα, του οισοφάγου, του στομάχου, του λεπτού και του παχέος εντέρου και του πρωκτικού σωλήνα. Σύστημα διακλάδωσης των πόρων σιελογόνου αδένου, Δομή και λειτουργία των σιελογόνων αδένων, Δομή και λειτουργία του εξωκρινούς παγκρέατος, Ήπαρ-Λειτουργική θεώρηση του ηπατικού λοβίου, Δομή και λειτουργία των ηπατικών κυττάρων και χοληφόρων πόρων του ηπατικού συστήματος, Χολή : σύνθεση και μηχανισμός έκκρισης, Δομή και λειτουργία της χοληδόχου κύστης. Ανάπτυξη και περιγραφή του ουροποιητικού συστήματος. Ανάπτυξη και περιγραφή του ενδοκρινικού συστήματος. Ιστολογία του γεννητικού συστήματος θήλεος και άρρενος. Ιστολογία του δέρματος, των εξαρτημάτων του και του μαζικού αδένου. Ιστολογία του οφθαλμού και η ανάπτυξη του κατά την εμβρυογένεση – Ιστολογία του ωτός και η ανάπτυξη του κατά την εμβρυογένεση. Περιγραφή της ανάπτυξη του αναπνευστικού συστήματος. Ανάπτυξη Προσθίου, Μέσου και Οπίσθιου Εντέρου, Περιστροφή της αγκύλης του μέσου εντέρου, Ανάπτυξη του ήπατος και του παγκρέατος, Ο Μοριακός κώδικας για τη διαφοροποίηση των διαφόρων περιοχών του εντερικού σωλήνα , Συγγενείς ανωμαλίες μέσου εντέρου, οπίσθιου εντέρου, δακτυλιοειδές πάγκρεας. Πως αναπτύσσεται το σκελετικό και το μυϊκό σύστημα κατά την εμβρυογένεση. Ανάπτυξη της ουρογεννητικής ακρολοφίας, Ανάπτυξη των εμβρυικών καταβολών του νεφρού (Πρόνεφρος, Μεσόνεφρος , Μετάνεφρος), Ουρητηρική καταβολή και μετανεφρογόνο βλάστημα –Αναπτυξιακή αλληλεξάρτηση εμβρυϊκής επαγωγής, Μοριακός έλεγχος της ανάπτυξης του μετάνεφρου, Αγγείωση του νεφρώνα, Ανάπτυξη της ουροδόχου κύστης και ουρήθρας, Ανάπτυξη των Επινεφριδίων, Συγγενείς ανωμαλίες του ουροποιητικού συστήματος. Καθορισμός του φύλου και ορμική διαφοροποίηση (γενετικοί παράγοντες και ορμόνες στον καθορισμό του φύλου), Ανάπτυξη της αδιαφοροποίητης γονάδας, Μετανάστευση και κινητική των αρχέγονων γεννητικών κυττάρων, Ωοθηκική μορφογένεση, Διαφοροποίηση των έξω γεννητικών οργάνων. Δομικά στοιχεία των φαρυγγικών τόξων, Παράγωγα των φαρυγγικών θυλάκων, σχισμών και υμένων, Ανάπτυξη του θυρεοειδούς αδένου των παραθυρεοειδών αδένων, της γλώσσας και των σιελογόνων αδένων, Ο σχηματισμός του προσώπου Ανάπτυξη της υπερώας, Μορφογενετικές διεργασίες κατά την

ανάπτυξη της υπερώας, Αλληλεπιδράσεις σηματοδότησης μεταξύ εξωδέρματος και μεσεγχύματος στις αναπτυσσόμενες υπερώιες αποφύσεις, Η ανάπτυξη του στόματος, Η ανάπτυξη του ρινικού διαφράγματος, των ρωθώνων και ρινικών χοανών, Συγγενείς ανωμαλίες του τραχήλου, Μείζονες ανωμαλίες του προσώπου [το σύνδρομο του πρώτου τόξου, Σύνδρομο Treacher Collins (γναθοπροσωπική δυσόσωση). Έκτοπος θυροειδής, Συγγενείς ανωμαλίες της υπερώας. Περιγραφή της ανάπτυξη του δέρματος και των εξαρτημάτων. Πρώιμα στάδια ανάπτυξης της καρδιάς και των αιμοφόρων αγγείων, Νεοαγγειογένεση ή αγγειοπλασία (vasculogenesis), Αγγειογένεση (angiogenesis), Η διάπλαση της καρδιάς, Ο Καρδιακός σωλήνας. Η ανάπτυξη των κόλπων και των κοιλιών, Η ανάπτυξη του κολποκοιλιακού διαφράγματος και των βαλβίδων, Καρδιακοί Μεταγραφικοί παράγοντες Επαγωγική δράση του μυοκαρδίου στο ενδοκάρδιο, Μετανάστευση των κυττάρων της νευρικής ακρολοφίας, Η ανάπτυξη του ερεθισματοαγωγού συστήματος, Αρχέγονο αγγειακό σύστημα, Ανάπτυξη αρτηριών και φλεβών (αορτικά τόξα), Εμβρυική Κυκλοφορία και αλλαγές κατά την γέννηση. Περιγραφή συγγενών ανωμαλιών του κυκλοφορικού συστήματος. Περιγραφή της ανάπτυξης του νευρικού συστήματος. Παρουσίαση της οργάνωσης του αναπνευστικού συστήματος σε Ανώτερη και Κατώτερη (ή Περιφερική) αναπνευστική οδό.

Εργαστηριακό μέρος

Με τη βοήθεια προπλάσμάτων οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες και παρουσιάζουν εργασίες επί του περιεχομένου του μαθήματος.

Μικροσκόπηση ιστολογικών παρασκευασμάτων.

Κατάτμηση φρέσκων ιστών και οργάνων, αφού ενημερωθούν για τον τρόπο χρήσης των απαραίτητων χειρουργικών εργαλείων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση, εργαστηριακές ασκήσεις με προπλάσματα	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Εργαστήριο	26 ώρες
	Μελέτη	48 ώρες
	Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις ή προφορικές εξετάσεις	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Η ανθρώπινη Διάπλαση - Εμβρυολογία Κλινικού Προσανατολισμού Moore K.L., Persaud T.V.N. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2009. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[13256332].

Ιστολογία με στοιχεία Κυτταρικής Βιολογίας, Kierszenbaum A. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2011. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[13257040]

ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53484	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και φροντιστηριακές ασκήσεις	3	3,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS232/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές, τον τρόπο μέτρησης της νοσηρότητας και της θνησιμότητας, τα χαρακτηριστικά του ατόμου (γενετικά, περιβαλλοντικά, συμπεριφοράς) από τα οποία εξαρτώνται οι συχνότητες των νοσημάτων (προσδιοριστές ή παράγοντες κινδύνου), τα μέτρα σχέσης ή σύγκρισης, οι έννοιες του συγχυτή ή τροποποιητή. Επίσης, να μπορούν οι φοιτητές να αντιλαμβάνονται τα αποτελέσματα μιας επιδημιολογικής μελέτης, που αποτελούν την επιστημονική βάση των γνωστικών προϋποθέσεων της φροντίδας υγείας.

Ο φοιτητής στο τέλος του 2ου εξαμήνου θα πρέπει να έχει τις ακόλουθες γνώσεις ώστε να:

1. Κατανοεί πλήρως τις βασικές έννοιες της επιδημιολογίας, όπως: μετρήσεις, κατανομές, επίπτωση, επιπολασμός, επιβίωση, προτύπωση, ορισμοί νόσων.
2. Γνωρίζει τις γενικές αρχές της προληπτικής ιατρικής.
3. Κατανοεί το δίκτυο αιτιότητας.
4. Χρησιμοποιεί τα τεκμήρια και τις ενδείξεις στην νοσηλευτική πράξη.
5. Αναγνωρίζει την διαφορά των μέτρων αποτελέσματος και των μέτρων σχέσης.
6. Είναι εξοικειωμένος με τα προγνωστικά μοντέλα και να αντιλαμβάνεται τα χαρακτηριστικά και την εκτίμηση των κλινικών δοκιμασιών.
7. Προλαμβάνει συμπεριφορές με μεγάλες επιπτώσεις στη δημόσια υγεία (κάπνισμα, αλκοόλ, οδήγηση) και να συνιστά ενδεικνυόμενα προληπτικά μέτρα.
8. Γνωρίζει στατιστικές έννοιες στην επιδημιολογία και την κλινική πράξη, υποθέσεις και πιθανότητες.
9. Διαχωρίζει τα τυχαία σφάλματα, σφάλματα επιλογής, σύγχυση, σφάλματα πληροφορίας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων

- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή. Ορισμοί. Ιστορία.
2. Μέτρα συχνότητας των νοσημάτων: - Εμπειρικά μέτρα - Θεωρητικά Μέτρα.
3. Μέτρα σχέσης ή σύγκρισης.
4. Πηγές δημογραφικών δεδομένων, αναπαραγωγή, αναπαραγωγικότητα, γεννητικότητα, παράγοντες που επηρεάζουν την αναπαραγωγή.
5. Πληθυσμιακές πυραμίδες.
6. Προσδιοριστές, συγγυτές και τροποποιητές.
7. Αιτιολογικές/αιτιογνωστικές επιδημιολογικές έρευνες.
  - Η έννοια της αιτίας.
  - Σχεδιασμός του αντικειμένου και της μεθόδου.
  - Υποκείμενος και μελετώμενος πληθυσμός.
  - Αιτιογνωστικός χρόνος.
8. Διαγνωστικές επιδημιολογικές έρευνες.
  - Προδρομικές.
  - Αναδρομικές.
9. Προγνωστικές επιδημιολογικές έρευνες.
  - Περιγραφικές.
  - Παρεμβάσεις. Κλινικές δοκιμές
10. Ανάλυση δεδομένων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Παραδόσεις Εργαστηριακές ασκήσεις	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Φροντιστήριο	13 ώρες
	Μελέτη	49 ώρες
	Σύνολο	88 ώρες (3,5 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εγχειρίδιο Επιδημιολογίας ΚΩΔΙΚΟΣ: **3846** ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Π. Γαλάνης - Λ. Σπάρος ΕΚΔΟΤΗΣ: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2010

Επιδημιολογία και Δημόσια Υγεία στη Νοσηλευτική ΚΩΔΙΚΟΣ: **41959838** ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Ivanov L, Blue C ΕΚΔΟΤΗΣ: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2014

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53448	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=352		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Κατά τη διδασκαλία δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στη διασύνδεση των θεωρητικών εννοιών με τη νοσηλευτική πρακτική. Παρατίθενται και κύρια συζητούνται συγκεκριμένα παραδείγματα καλών πρακτικών μέσα από το νοσηλευτικό χώρο, ενώ παράλληλα σχολιάζονται και πρακτικές του παρελθόντος οι οποίες αποδείχτηκαν ανεπιτυχείς.

Κύριες δεξιότητες που θα πρέπει να αναπτυχθούν

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

Γνωρίζουν το γιατί είναι αναγκαία για τους νοσηλευτές η γνώση βασικών αρχών οικονομικών της υγείας για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματός τους

Περιγράφουν και αναλύουν την πολυπλοκότητα των οικονομικών συναλλαγών στον υγειονομικό τομέα και να εντοπίζουν τις διαφορές σε σχέση με την «κλασική» έννοια της αγοράς

Αξιολογούν τεκμηριωμένα το βαθμό επάρκειας των διαθέσιμων πόρων σε σχέση με τις διαρκώς μεταβαλλόμενες ανάγκες των πολιτών για νοσηλευτική φροντίδα

Γνωρίζουν εναλλακτικούς τρόπους εξασφάλισης της χρηματοδότησης των νοσηλευτικών υπηρεσιών

Αναπτύσσουν προϋπολογισμούς /οικονομικούς απολογισμούς που αφορούν νοσηλευτικές υπηρεσίες

Γνωρίζουν τις μεθόδους οικονομικής αξιολόγησης των διαφόρων νοσηλευτικών παρεμβάσεων

Αναφέρουν φαινόμενα και στρεβλώσεις που συνδέονται με τους διαφορετικούς τρόπους χρηματοδότησης και αποζημίωσης των προμηθευτών όπως είναι η *προκλητή ζήτηση*, ο *ηθικός κίνδυνος*, η *αντίστροφη επιλογή* αλλά και τις όποιες επιπτώσεις στην αποδοτικότητα, την αποτελεσματικότητα και την ισότητα του συστήματος και των υπηρεσιών υγείας.

Ο/Η φοιτητής/-τρια θα πρέπει να είναι σε θέση να:

1^η εβδομάδα: Η επίδραση της οικονομικής επιστήμης στην οργάνωση της Νοσηλευτικής Φροντίδας και οι ιδιαιτερότητες του τομέα της υγείας (η αποτυχία των «αγορών» στον τομέα της υγείας)

- Ορίζει το περιεχόμενο των οικονομικών της υγείας με εφαρμογές στις νοσηλευτικές υπηρεσίες
- Περιγράφει το νόμο της ανεπάρκειας των πόρων
- Αναλύει το οικονομικό πρόβλημα του τομέα της υγείας
- Διακρίνει τις διαφορές στη λειτουργία της «αγοράς» των νοσηλευτικών υπηρεσιών σε σχέση με τη λειτουργία της αγοράς κατά την κλασική έννοια
- Περιγράφει την τριγωνική μορφή του οικονομικού κυκλώματος στο χώρο των υπηρεσιών υγείας
- Τεκμηριώνει την αναγκαιότητα του ρυθμιστικού /παρεμβατικού ρόλου του κράτους στον τομέα της υγείας
- Προσδιορίζει τα κριτήρια κατανομής των διαθέσιμων πόρων για την κάλυψη των νοσηλευτικών αναγκών

2^η εβδομάδα: Το Πρόβλημα της Επιλογής στις Νοσηλευτικές Υπηρεσίες

- Συγκρίνει τις θέσεις της σχολής των «Ρομαντικών» σε σχέση με τη σχολή των «Ρεαλιστών» αναφορικά με την παραγωγή και την κατανομή των πόρων στον τομέα της υγείας
- Αναλύει την έννοια του κόστους ευκαιρίας αναπτύσσει παραδείγματα από το χώρο της νοσηλευτικής
- Περιγράφει τις καμπύλες των παραγωγικών δυνατοτήτων
- Προσδιορίζει τα κριτήρια θέσπισης προτεραιοτήτων στον τομέα της υγείας γενικά και ειδικότερα για την ανάπτυξη των νοσηλευτικών υπηρεσιών

3^η εβδομάδα: Οι παράγοντες που διαμορφώνουν τη Ζήτηση για υπηρεσίες υγείας, η μελέτη της Ελαστικότητας της Ζήτησης και του φαινομένου της «Προκλητής» ζήτησης

- Περιγράφει τους παράγοντες που επιδρούν στη ζήτηση υπηρεσιών υγείας γενικότερα και ειδικότερα στη ζήτηση νοσηλευτικών υπηρεσιών
- Ορίζει την ελαστικότητα της ζήτησης και αναπτύσσει σχετικά παραδείγματα από το χώρο της νοσηλευτικής
- Υπολογίζει την ελαστικότητα της ζήτησης μίας υπηρεσίας υγείας υπό διαφορετικά σενάρια μεταβολής των διαμορφωτών αυτής
- Προσδιορίζει το φαινόμενο της προκλητής ζήτησης και τεκμηριώνει την ύπαρξη του στο χώρο της υγείας
- Συγκρίνει κριτικά διαφορετικές μεθόδους αντιμετώπισης /περιορισμού του φαινομένου της προκλητής ζήτησης

4^η εβδομάδα: Οι βασικές αρχές κατάρτισης-παρακολούθησης Προϋπολογισμού σε επίπεδο Νοσηλευτικού Τμήματος

- Τεκμηριώνει την αναγκαιότητα κατάρτισης και παρακολούθησης προϋπολογισμών/απολογισμών στις μονάδες υγείας αλλά και σε επίπεδο νοσηλευτικού τμήματος
- Γνωρίζει το περιεχόμενο και τις βασικές κατηγορίες προϋπολογισμών στις νοσηλευτικές δομές
- Αναλύει τα είδη κόστους (ελεγχόμενα, μη ελεγχόμενα, μεταβλητά, σταθερά, εφάπαξ κόστος, άμεσο υγειονομικό και μη υγειονομικό κόστος) τα οποία πρέπει να ληφθούν υπόψη για την αποτελεσματική κατάρτιση ενός προϋπολογισμού
- Αναπτύσσει την ικανότητα κατάρτισης ενός προϋπολογισμού/απολογισμού τουλάχιστον σε επίπεδο νοσηλευτικού τμήματος, γνωρίζοντας αρχικά τα στάδια κατάρτισης αυτού

5^η εβδομάδα: Η ορθολογική διαχείριση (παραγγελία-παραλαβή-αποθήκευση-παρακολούθηση ανάλωσης) των αναλωσίμων ενός νοσηλευτικού τμήματος /νοσηλευτικής υπηρεσίας

- Τεκμηριώνει την αναγκαιότητα χρήσης πρωτοκόλλων για την αποδοτική διαχείριση των υγειονομικών αναλωσίμων από τους νοσηλευτές
- Γνωρίζει τις διακριτές φάσεις διαχείρισης των αναλωσίμων (προσδιορισμό αναγκών, υποβολή παραγγελίας, ορθή αποθήκευση και παρακολούθηση της ανάλωσης/αποθεμάτων, ορθός τρόπος απομάκρυνσης)
- Υπολογίζει το απόθεμα ασφαλείας, το ελάχιστο/μέγιστο επίπεδο αποθέματος, την τελική προς παραγγελία ποσότητα
- Περιγράφει και μέσω της χρήσης κατάλληλων παραδειγμάτων από το χώρο της νοσηλευτικής τη

χρήση των κανόνων VEN (Vital-Essential-Non Essential) για τον προσδιορισμό των αναγκαίων αναλωσίμων όπως και FIFO (First in First Out) και SLFO (Shortest Life First Out) για την ορθή αποθήκευση αυτών

6^η εβδομάδα: Η διερεύνηση εναλλακτικών τρόπων για την εξασφάλιση της Οικονομικής Βιωσιμότητας των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών

- Εντοπίζει τις δυνητικές εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης (πέραν του κρατικού προϋπολογισμού) των νοσηλευτικών υπηρεσιών (π.χ κοινοτικοί πόροι)
- Αναδεικνύει κατάλληλα τους στόχους και τους δυνητικούς επωφελούμενους πληθυσμούς του προς ανάπτυξη έργου/υπηρεσίας
- Γνωρίζει τα βασικά συστατικά μιας αποτελεσματικά διαμορφωμένης πρότασης χρηματοδότησης για την ανάπτυξη/εκσυγχρονισμό κάποιας νοσηλευτικής υπηρεσίας

7^η εβδομάδα: Η θεωρία της Παραγωγής και η μελέτη των Συναρτήσεων Παραγωγής

- Περιγράφει τη συνάρτηση παραγωγής και τη διαμόρφωση αυτής στον τομέα της υγείας σε διαφορετικές χρονικές περιόδους (βραχυχρόνια/μακροχρόνια)
- Αναλύει το νόμο των φθινουσών αποδόσεων στις νοσηλευτικές υπηρεσίες
- Διακρίνει τις έννοιες του μέσου και του οριακού νοσηλευτικού προϊόντος
- Περιγράφει τις ιδιότητες των καμπυλών ίσου προϊόντος και των γραμμών ίσου κόστους
- Αναλύει τις έννοιες της τεχνικής και της διανεμητικής αποδοτικότητας
- Προτείνει μοντέλα λειτουργίας των νοσηλευτικών υπηρεσιών με στόχο την αύξηση της αποδοτικότητας των διατιθέμενων πόρων

8^η εβδομάδα: Η μελέτη των Νοσηλευτικών δομών ως Οικονομικών Μονάδων

- Προσδιορίζει τους παράγοντες που διαμορφώνουν το κόστος λειτουργίας των νοσηλευτικών μονάδων
- Διακρίνει τις έννοιες του σταθερού, μεταβλητού, μέσου και οριακού κόστους των νοσηλευτικών μονάδων
- Τεκμηριώνει το άριστο επίπεδο λειτουργίας μιας νοσηλευτικής μονάδας με βάση τη διαμόρφωση της σχέσης μέσου και οριακού κόστους
- Αναλύει τη διαμόρφωση της καμπύλης του μέσου κόστους μιας νοσηλευτικής δομής κατά τη μακροχρόνια περίοδο
- Διακρίνει τις διαφορετικές πηγές εσόδων μιας νοσηλευτικής μονάδας
- Ορίζει την έννοια του μέσου και οριακού εσόδου μιας μονάδας υγείας
- Περιγράφει την προϋπόθεση επίτευξης συνθήκης ισορροπίας σε μία νοσηλευτική υπηρεσία

9^η εβδομάδα: Η μελέτη της εξέλιξης της Υγειονομικής Δαπάνης στην Ελλάδα και Διεθνώς καθώς και η κατανομή αυτής ανά είδος νοσηλευτικών υπηρεσιών

- Τεκμηριώνει την αναγκαιότητα παρακολούθησης της υγειονομικής δαπάνης ως αναγκαία προϋπόθεση για την άσκηση πολιτικής υγείας
- Περιγράφει το τριαξονικό Σύστημα Λογαριασμών Υγείας
- Ορίζει το περιεχόμενο της τρέχουσας δαπάνης υγείας και της σχετιζόμενης με την υγεία δαπάνης
- Διακρίνει την έννοια της ιδιωτικής από τη δημόσια δαπάνη υγείας
- Γνωρίζει σε αδρά μεγέθη το ύψος της δαπάνης υγείας στην Ελλάδα συνολικά, ανά τομέα φροντίδα και ανά βασικές νοσολογικές κατηγορίες
- Συγκρίνει διαχρονικά/διακρατικά και ανά τομέα φροντίδας την εξέλιξη της υγειονομικής δαπάνης στην Ελλάδα σε σχέση με την Ευρώπη και τις ΗΠΑ

10^η εβδομάδα: Η Χρηματοδότηση των Υπηρεσιών Υγείας

- Αναλύει όλες τις δυνητικές πηγές χρηματοδότησης ενός συστήματος υγείας και τις συγκρίνει ως προς το βαθμό εξασφάλισης ισότιμης πρόσβασης του πληθυσμού στις υπηρεσίες υγείας
- Περιγράφει τη διαδικασία άντλησης των χρηματοδοτικών πόρων του τομέα της υγείας
- Περιγράφει τα προβλήματα χρηματοδότησης του τομέα της υγείας συνολικά
- Αναδεικνύει συγκεκριμένες μορφές νοσηλευτικής φροντίδας που υπο-χρηματοδοτούνται στο σύστημα υγείας της Ελλάδας συγκριτικά με άλλες προηγμένες υγειονομικά χώρες

- Διακρίνει τις ποικίλες διαστάσεις/αρνητικές συνέπειες που επιφέρουν οι άτυπες πληρωμές στον τομέα της υγείας
- Περιγράφει ρεαλιστικές μεθόδους περιορισμού των ατύπων πληρωμών και μετατροπής αυτών σε θεσπισμένες πληρωμές στους προμηθευτές υγείας

11^η εβδομάδα: Η λειτουργία της Ασφάλισης Υγείας (κοινωνικής και ιδιωτικής)

- Διακρίνει τις βασικές διαφορές στη λειτουργία της κοινωνικής έναντι της ιδιωτικής ασφάλισης υγείας
- Γνωρίζει *αδρά το μέγεθος του* καλυπτόμενου πληθυσμού από κάθε μορφή ασφάλισης στην Ελλάδα, συγκριτικά και με την Ευρώπη και τις ΗΠΑ
- Αναλύει τις έννοιες του *ηθικού κινδύνου και της αντίστροφης επιλογής*
- Περιγράφει *αποτελεσματικές μεθόδους αντιμετώπισης* των παραπάνω στρεβλώσεων

12^η εβδομάδα: Οι μέθοδοι Αποζημίωσης των Προμηθευτών Υγείας (Νοσηλεύτρια, Γιατροί, Νοσηλευτές)

- Συγκρίνει κριτικά ως προς τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα *όλες τις διαφορετικές μεθόδους αποζημίωσης* των προμηθευτών υγείας (σφαιρικό προϋπολογισμό, ομοειδείς διαγνωστικές κατηγορίες-DRGs, κατά πράξη αμοιβή, κατά κεφαλήν εξυπηρετούμενο, πάγια αντιμισθία)
- Περιγράφει το πώς οι μέθοδοι αποζημίωσης επιδρούν στη *διαμόρφωση της συμπεριφοράς των προμηθευτών υγείας* ως προς την παροχή των φροντίδων
- Τεκμηριώνει την καταλληλότητα της κάθε μεθόδου *ή του κάθε συνδυασμού μεθόδων για την αποζημίωση προμηθευτών υγείας διαφορετικών επιπέδων* περίθαλψης (π.χ πρωτοβάθμια, τριτοβάθμια κλπ) λαμβάνοντας υπόψη τις διαχρονικά μεταβαλλόμενες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες.
- Διακρίνει την *έννοια της χρέωσης σε σχέση με την έννοια του πραγματικού κόστους* παραγωγής μιας υπηρεσίας υγείας
- Κατανοεί τα γενεσιουργά *αίτια σχηματισμού ταμειακών ελλειμμάτων (και συνακόλουθα χρεών)* των προμηθευτών υγείας και προτείνει τρόπους αντιμετώπισης/περιορισμού αυτών

13^η εβδομάδα: Η Οικονομική Αξιολόγηση των Νοσηλευτικών παρεμβάσεων και των Υπηρεσιών Υγείας

- Τεκμηριώνει την αναγκαιότητα *εκπόνησης μελετών οικονομικής αξιολόγησης* των νοσηλευτικών παρεμβάσεων
- Αναλύει τα *κριτήρια αξιολόγησης μιας νέας νοσηλευτικής παρέμβασης*
- Διακρίνει τα *βασικά είδη κόστους* που σχετίζονται με την εκδήλωση μιας ασθένειας (π.χ άμεσο υγειονομικό, απώλεια παραγωγικότητας, ψυχοκοινωνικό κόστος)
- Περιγράφει τους *βασικούς τύπους των οικονομικών αξιολογήσεων* (π.χ ανάλυση κόστους αποτελεσματικότητας, ανάλυση κόστους χρησιμότητας, ανάλυση κόστους οφέλους)
- Ερμηνεύει τα *αποτελέσματα αναλύσεων οικονομικών αξιολογήσεων*
- Διακρίνει τα *στάδια εκπόνησης μιας μελέτης οικονομικής αξιολόγησης*

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η επίδραση της οικονομικής επιστήμης στην οργάνωση της Νοσηλευτικής Φροντίδας και οι

ιδιαιτερότητες του τομέα της υγείας (η αποτυχία των «αγορών» στον τομέα της υγείας)
 Το Πρόβλημα της Επιλογής στις Νοσηλευτικές Υπηρεσίες
 Οι παράγοντες που διαμορφώνουν τη Ζήτηση για υπηρεσίες υγείας, η μελέτη της Ελαστικότητας της Ζήτησης και του φαινομένου της «Προκλητής» ζήτησης
 Οι βασικές αρχές κατάρτισης-παρακολούθησης Προϋπολογισμού σε επίπεδο Νοσηλευτικού Τμήματος
 Η ορθολογική διαχείριση (παραγγελία-παραλαβή-αποθήκευση-παρακολούθηση ανάλωσης) των αναλωσίμων ενός νοσηλευτικού τμήματος /νοσηλευτικής υπηρεσίας
 Η διερεύνηση εναλλακτικών τρόπων για την εξασφάλιση της Οικονομικής Βιωσιμότητας των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών
 Η θεωρία της Παραγωγής και η μελέτη των Συναρτήσεων Παραγωγής
 Η μελέτη των Νοσηλευτικών δομών ως Οικονομικών Μονάδων
 Η μελέτη της εξέλιξης της Υγειονομικής Δαπάνης στην Ελλάδα και Διεθνώς καθώς και η κατανομή αυτής ανά είδος νοσηλευτικών υπηρεσιών
 Η Χρηματοδότηση των Υπηρεσιών Υγείας
 Η λειτουργία της Ασφάλισης Υγείας (κοινωνικής και ιδιωτικής)
 Οι μέθοδοι Αποζημίωσης των Προμηθευτών Υγείας (Νοσηλευτήρια, Γιατροί, Νοσηλευτές)
 Η Οικονομική Αξιολόγηση των Νοσηλευτικών παρεμβάσεων και των Υπηρεσιών Υγείας

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Παράθεση διαλέξεων δια ζώσης Κριτικός σχολιασμός/μελέτη περιπτώσεων (case studies) νοσηλευτικών δομών Ανάπτυξη διαδραστικών συζητήσεων Επίλυση ασκήσεων βάσει του θεωρητικού υποβάθρου									
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class									
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>71 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>110 ώρες (4,5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη	71 ώρες	Σύνολο	110 ώρες (4,5 ECTS)	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>									
Διαλέξεις	39 ώρες									
Μελέτη	71 ώρες									
Σύνολο	110 ώρες (4,5 ECTS)									
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου επί θεμάτων κριτικής σκέψης με βάση τα οποία αξιολογείται η ικανότητα των φοιτητών να αξιοποιούν το θεωρητικό υπόβαθρο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση οικονομικών ζητημάτων στο πλαίσιο του επιστημονικού/επαγγελματικού βίου.									

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Τα Οικονομικά της Υγείας ΚΩΔΙΚΟΣ: **32050** ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Γιάννης Ν. Υφαντόπουλος ΕΚΔΟΤΗΣ: Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ – Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε. ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2006
Τα Οικονομικά της Υγείας σε επανεξέταση ΚΩΔΙΚΟΣ: **11795** ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Thomas Rice. Επιμέλεια Μάνος Ματσαγγάνης ΕΚΔΟΤΗΣ: Εκδόσεις Κριτική ΑΕ. ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2006

ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53403	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και εργαστηριακές ασκήσεις	6	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=142		

Μαθησιακά Αποτελέσματα**Σκοπός του Μαθήματος**

1. Η απόκτηση βασικών επιστημονικών γνώσεων αναγκαίων για την παροχή αποτελεσματικής νοσηλευτικής φροντίδας σε άτομα, οικογένειες ή ομάδες ατόμων.
2. Κατανόηση των αρχών που στηρίζουν, ερμηνεύουν και τεκμηριώνουν τις νοσηλευτικές εφαρμογές
3. Η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων για την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας σε διάφορες καταστάσεις υγείας/αρρώστιας

Θεματική Ενότητα-Ζωτικά Σημεία- 6 ώρες θεωρητικής και εργαστηριακής διδασκαλίας (Μ. Γιαννακοπούλου)

1. Ζωτικά Σημεία (ΖΣ) και Μέτρηση ΖΣ, 3 ώρες θεωρητικής και 3 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τα 4 ΖΣ (Θερμοκρασία, Αρτηριακή πίεση, Αρτηριακό σφυγμό, Αναπνοές)
- γνωρίζει το πότε γίνεται η λήψη ΖΣ
- γνωρίζει τις τεχνικές μέτρησης και τις ανατομικές θέσεις λήψης ΖΣ
- γνωρίζει την καταλληλότερη μέθοδο για τη μέτρηση κάθε ΖΣ ανάλογα με την περίπτωση
- διαχειρίζεται τον εξοπλισμό για τη μέτρηση ΖΣ
- αξιολογεί τις τιμές των μετρήσεων των ΖΣ (φυσιολογικές και παθολογικές)
- αναγνωρίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν τις τιμές των ΖΣ
- γνωρίζει τις μεθόδους διαχείρισης και να εφαρμόζει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την επαναφορά των ΖΣ στις φυσιολογικές τιμές
- ελέγχει την αποτελεσματικότητα των νοσηλευτικών παρεμβάσεων
- γνωρίζει τους τρόπους καταγραφής των ΖΣ στα ειδικά φύλλα νοσηλείας

Θεματική Ενότητα-Υγιεινή και Ασφάλεια- 12 ώρες θεωρητικής και εργαστηριακής διδασκαλίας (Χ.

Λεμονίδου)

2. Αρχές Υγιεινής και Ασφάλειας, 3 ώρες θεωρητικής και 3 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας

- Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:
- περιγράφει το στόχο της υγιεινής και ασφάλειας στο νοσοκομείο
- γνωρίζει τη νομοθεσία που θεσμοθετεί την υγιεινή και ασφάλεια στου χώρους παροχής φροντίδας υγείας
- περιγράφει τη νομοθεσία που αναφέρεται στη συγκρότηση και το ρόλο των Επιτροπών Νοσοκομειακών Λοιμώξεων και του Νοσηλευτή Νοσοκομειακών Λοιμώξεων
- γνωρίζει το «φαινόμενο» αντοχής στα αντιβιοτικά
- περιγράφει τις επιπτώσεις των Νοσοκομειακών Λοιμώξεων από ανθεκτικά βακτήρια τόσο για τους ασθενείς όσο και στο υγειονομικό σύστημα
- γνωρίζει τα ευρωπαϊκά μέτρα για τα αντιβιοτικά
- γνωρίζει τι ισχύει για τα αντιβιοτικά στην Ελλάδα
- γνωρίζει τους σημαντικότερους ανθεκτικούς στις καρβαπενέμες Gram αρνητικούς μικροοργανισμούς και τον τρόπο διασπορά τους
- γνωρίζει βασικά στοιχεία μικροβιολογίας και τον ορισμό της λοίμωξης
- περιγράφει τι ονομάζεται νοσοκομειακή λοίμωξη και την αλυσίδα της λοίμωξης και τους λοιμογόνους παράγοντες
- περιγράφει τους τρόπους μετάδοσης και τις πηγές των νοσοκομειακών λοιμώξεων
- περιγράφει τα γενικά και ειδικά μέτρα ατομικής προστασίας και ελέγχου των λοιμώξεων
- γνωρίζει τη διαχείριση αιχμηρών αντικειμένων και τις οδηγίες του CDC για αποφυγή τραυματισμών με αιχμηρά αντικείμενα.
- περιγράφει τους παράγοντες κίνδυνου για επαγγελματικό τραύμα και τους τρόπους αντιμετώπισης επαγγελματικής έκθεσης σε HBV, HCV & HIV

3. Αποστείρωση-Απολύμανση-Αντισηψία, 3 ώρες θεωρητικής και 3 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τους ορισμούς των εννοιών: αποστείρωση, απολύμανση, αντισηψία
- περιγράφει τους βασικούς χώρους της κεντρικής αποστείρωσης ενός νοσοκομείου
- γνωρίζει τους στόχους και τις αρχές λειτουργίες της κεντρικής αποστείρωσης
- περιγράφει τις μεθόδους αποστείρωσης και ελέγχου της αποστείρωσης
- περιγράφει τους τρόπους χειρισμού και αποθήκευσης των προς αποστείρωση και αποστειρωμένων υλικών
- γνωρίζει την ισχύουσα πολιτική, τη διαδικασία και τα επίπεδα απολύμανσης
- περιγράφει τις κατηγορίες, τον τρόπο χειρισμού και δράσης των απολυμαντικών
- γνωρίζει ταξινόμηση των αντικειμένων σύμφωνα με τον κίνδυνο μετάδοσης λοίμωξης
- περιγράφει τον τρόπο απολύμανση επιφανειών
- περιγράφει τη διαδικασία αντισηψίας του δέρματος και τα κατάλληλα αντισηπτικά

4. Ασφάλεια Ασθενούς, 3 ώρες θεωρητικής και 3 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τους τρόπους αξιολόγησης της ασφάλειας του ασθενούς
- περιγράφει τα μέτρα πρόληψης ατυχημάτων από πτώσεις, πυρκαγιές, δηλητηρίαση, ασφυξία και πνιγμό, εξοπλισμό νοσοκομείου, όπλα
- γνωρίζει τον ορισμό του ατυχήματος
- περιγράφει τους παράγοντες κινδύνου για ατυχήματα
- αξιολογεί πιθανούς κινδύνους

- περιγράφει τους τύπους φυσικού και χημικού περιορισμού των ασθενών
- γνωρίζει τις κατευθυντήριες οδηγίες για την χρήση περιοριστικών μέτρων
- περιγράφει τα κυριότερα φαρμακευτικά λάθη
- διακρίνει τους όρους φαρμακευτικό λάθος, δυσμενές συμβάν, φαρμακευτική αντίδραση I
- γνωρίζει τους τύπους των φαρμακευτικών λαθών και τρόπους αντιμετώπισή τους

5. Πρόληψη μυοσκελετικών τραυματισμών κατά τον χειρισμό των ασθενών, 3 ώρες θεωρητικής και 3 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- περιγράφει γιατί είναι σημαντικές οι μυοσκελετικές παθήσεις
- γνωρίζει το κόστος των επαγγελματικών μυοσκελετικών παθήσεων
- γνωρίζει την ανατομία και λειτουργία της σπονδυλικής στήλης
- περιγράφει τη φροντίδα της σπονδυλικής στήλης
- γνωρίζει τα μυοσκελετικά προβλήματα που σχετίζονται με την εργασία και τα σχετικά επιδημιολογικά στοιχεία
- γνωρίζει τους γενικούς κανόνες για τη σωστή χρήση του σώματος κατά το χειρισμό των ασθενών
- γνωρίζει τις γενικές αρχές για τη μετακίνηση ασθενούς
- περιγράφει τις ασφαλείς τεχνικές χειρισμού των βαρών και τα 7 βήματα για τη μετακίνηση ενός αντικειμένου
- γνωρίζει τις γενικές αρχές ανύψωσης αντικειμένου
- περιγράφει τον τρόπο αντίδρασης σε έκτακτες ανάγκες
- γνωρίζει τις γενικές αρχές επιτρεπόμενου βάρους μετακίνησης
- περιγράφει τη σωστή θέση επί καθίσματος
- περιγράφει τα διαθέσιμα βοηθήματα
- γνωρίζει τη νομοθεσία για την πρόληψη των μυοσκελετικών παθήσεων

Θεματική Ενότητα-Χορήγηση Φαρμάκων- 6 ώρες θεωρητικής και εργαστηριακής διδασκαλίας (Μ. Γιαννακοπούλου)

6. Αρχές Χορήγησης Φαρμάκων από το στόμα, 3 ώρες θεωρητικής και 3 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τις 5 αρχές χορήγησης φαρμάκων καθώς και τα λάθη που σχετίζονται με αυτήν.
- αναγνωρίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν την ασφάλεια κατά τη διάρκεια της χορήγησης φαρμάκων
- γνωρίζει και να αντιλαμβάνεται τα προβλήματα που συνδέονται με τη χορήγηση φαρμάκων
- διαπιστώνει τα προβλήματα που σχετίζονται με την οδηγία χορήγησης φαρμάκων
- υιοθετήσει την κατάλληλη στάση απέναντι σε ηθικά ζητήματα που σχετίζονται με τη χορήγηση φαρμάκων
- γνωρίζει τις νομικές διαστάσεις που σχετίζονται με τη χορήγηση φαρμάκων
- προετοιμάζει σωστά το προς χορήγηση φάρμακο
- αξιολογεί τον ασθενή πριν, κατά και μετά τη χορήγηση του φαρμάκου
- εφαρμόζει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την ασφαλή χορήγηση φαρμάκων
- γνωρίζει τις διάφορες μορφές των χορηγούμενων από το στόμα φαρμάκων
- εφαρμόζει τις αρχές χορήγησης σε φάρμακα που λαμβάνονται από το στόμα.
- προετοιμάζει σωστά το φάρμακο που λαμβάνεται από το στόμα ανάλογα με τη μορφή του
- εφαρμόζει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την ασφαλή εντερική χορήγηση των φαρμάκων είτε από το στόμα είτε μέσω ρινογαστρικού καθετήρα
- διακρίνει και να αξιολογεί τους ασθενείς στους οποίους αντενδείκνυται η από του στόματος χορήγηση φαρμάκων.

7. Αρχές Χορήγησης Φαρμάκων από παρεντερικές οδούς-Προφυλακτικά μέτρα κατά τη χορήγηση χημειοθεραπευτικών φαρμάκων, 3 ώρες θεωρητικής και 9 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τις συχνότερες οδούς παρεντερικής χορήγησης φαρμάκων
- αξιολογεί τον ασθενή και να επιλέγει την κατάλληλη ανατομική θέση για ενδομυϊκή χορήγηση φαρμάκου
- εφαρμόζει τη σωστή τεχνική κατά την ενδομυϊκή χορήγηση φαρμάκου
- αξιολογεί τον ασθενή και να επιλέγει την κατάλληλη ανατομική θέση για υποδόρια χορήγηση φαρμάκου
- εφαρμόζει τη σωστή τεχνική κατά την υποδόρια χορήγηση φαρμάκου
- προετοιμάζει σωστά το φάρμακο που χορηγείται ενδοφλέβια
- εφαρμόζει τη σωστή τεχνική κατά την ενδοφλέβια χορήγηση φαρμάκου
- γνωρίζει τις διάφορες μορφές των φαρμάκων που χορηγούνται διάμεσου του δέρματος και των βλεννογόνων
- εφαρμόζει τη σωστή τεχνική κατά την χορήγηση φαρμάκων διάμεσου του δέρματος και των βλεννογόνων
- αξιολογεί την κατάσταση των ασθενών πριν, κατά και μετά τη χορήγηση των φαρμάκων.
- προσδιορίζει τις νοσηλευτικές διαγνώσεις και να αιτιολογεί τεκμηριωμένα τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις που σχετίζονται με την παρεντερική χορήγηση φαρμάκων. γνωρίζει την έννοια του όρου χημειοθεραπεία.
- διατυπώνει τους σκοπούς της χημειοθεραπείας
- αναγνωρίζει τις παρενέργειες της χημειοθεραπείας
- συνειδητοποιήσει το ρόλο του νοσηλευτή κατά τη χορήγηση χημειοθεραπευτικών φαρμάκων
- γνωρίζει τους κινδύνους που ελλοχεύουν για το προσωπικό που χορηγεί χημειοθεραπευτικά φάρμακα
- εφαρμόζει τα κατάλληλα μέτρα προστασίας κατά την προετοιμασία και την χορήγηση χημειοθεραπευτικών φαρμάκων
- προλαμβάνει τις επιπλοκές από χορήγηση χημειοθεραπευτικών φαρμάκων
- αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τις επιπλοκές σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα και τις κατευθυντήριες οδηγίες.

8. Τοποθέτηση Ηπαρινισμένου Φλεβοκαθετήρα, 6 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- διατυπώνει τους σκοπούς της φλεβοκέντησης
- αναγνωρίζει και να επιλέγει το κατάλληλο προς παρακέντηση φλεβικό αγγείο
- συλλέγει τον κατάλληλο εξοπλισμό για τη φλεβοκέντηση
- εφαρμόζει τις κατάλληλες τεχνικές φλεβοκέντησης χρησιμοποιώντας άσηπτη τεχνική με τα διεθνή πρωτόκολλα και τις κατευθυντήριες οδηγίες.
- γνωρίζει, να προλαμβάνει και να αντιμετωπίζει τις επιπλοκές από την τοποθέτηση φλεβοκαθετήρα

Θεματική Ενότητα-Ισορροπία Υγρών και Ηλεκτρολυτών- 9 ώρες θεωρητικής και εργαστηριακής διδασκαλίας (Μ. Γιαννακοπούλου)

9. Αρχές χορήγησης Υγρών και Ηλεκτρολυτών, 3 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τις καταστάσεις που επηρεάζουν το ισοζύγιο υγρών και ηλεκτρολυτών
- αξιολογεί την κλινική εικόνα ασθενούς με διαταραχές ισοζυγίου υγρών και ηλεκτρολυτών
- γνωρίζει τα αίτια διαταραχών ισοζυγίου υγρών και ηλεκτρολυτών
- προσδιορίζει τους παράγοντες που παρεμποδίζουν την ικανοποίηση των αναγκών του οργανισμού για υγρά

- διατυπώνει νοσηλευτικές διαγνώσεις σχετικά με τις διαταραχές ισοζυγίου υγρών και ηλεκτρολυτών
- εφαρμόζει νοσηλευτικές παρεμβάσεις για τη διόρθωση των διαταραχών ισοζυγίου υγρών και ηλεκτρολυτών

10. Διαχείριση Υγρών και Ηλεκτρολυτών-Οι ευθύνες του Νοσηλευτή, 3 ώρες θεωρητικής και 3 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τα είδη των κρυσταλλοειδών και κολλοειδών διαλυμάτων
- διακρίνει τους διάφορους ηλεκτρολύτες, ιχνοστοιχεία, βιταμίνες με τα οποία εμπλουτίζονται τα διαλύματα
- συλλέξουν τον απαραίτητο εξοπλισμό για των εμπλουτισμό των διαλυμάτων
- ρυθμίζουν τη ροή των χορηγούμενων υγρών ανά 24ώρο
- υπολογίζουν το ισοζύγιο των προσλαμβανομένων/αποβαλλομένων υγρών

Θεματική Ενότητα-Οξυγόνωση Ασθενή- 6ώρες θεωρητικής και εργαστηριακής διδασκαλίας (Μ. Γιαννακοπούλου)

11. Οξυγονοθεραπεία, 3 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- αξιολογεί την κλινική εικόνα ασθενούς με διαταραχές αναπνευστικής λειτουργίας
- γνωρίζουν τους τρόπους και τις συσκευές χορήγησης οξυγόνου
- διατυπώνει τις γενικές αρχές χορήγησης οξυγόνου
- γνωρίζει τις αρχές ασφάλειας χορήγησης οξυγόνου
- εφαρμόζει τη διαδικασία χορήγησης οξυγόνου
- γνωρίζει τις διαφορές των συσκευών χορήγησης οξυγόνου
- αξιολογεί την κλινική εικόνα ασθενούς κατά την οξυγονοθεραπεία
- εφαρμόζει συσκευές νεφελοποίησης
- αξιολογεί την κατάσταση του ασθενή μετά τη χορήγηση βρογχοδιασταλτικών

12. Τραχειοβρογχική αναρρόφηση και Φροντίδα Τραχειοστομίας, 3 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- διατυπώνει τους σκοπούς της τραχειοβρογχικής αναρρόφησης
- συλλέγει τον κατάλληλο εξοπλισμό για τη τραχειοβρογχική αναρρόφηση
- εφαρμόζει τις κατάλληλες τεχνικές αναρρόφησης χρησιμοποιώντας άσηπτη τεχνική σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα και τις κατευθυντήριες οδηγίες.
- γνωρίζει, να προλαμβάνει και να αντιμετωπίζει τις επιπλοκές από την τραχειοβρογχική αναρρόφηση
- αξιολογεί την αναπνευστική ικανότητα του ασθενή μετά την αναρρόφηση
- συλλέγει τον κατάλληλο εξοπλισμό για τη φροντίδα τραχειοστομίας
- εφαρμόζει τις κατάλληλες τεχνικές φροντίδας τραχειοστομίας χρησιμοποιώντας άσηπτη τεχνική σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα και τις κατευθυντήριες οδηγίες.
- γνωρίζει, να προλαμβάνει και να αντιμετωπίζει τις επιπλοκές της τραχειοστομίας

Θεματική Ενότητα- Διαχείριση απεκκριτικών λειτουργιών - 12ώρες θεωρητικής και εργαστηριακής διδασκαλίας (Μ. Γιαννακοπούλου)

13. Κένωση του εντέρου και Φροντίδα στομίων, 3 ώρες θεωρητικής και 3 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- αξιολογεί τη φυσιολογική λειτουργία του εντέρου
- γνωρίζει τους παράγοντες και τις καταστάσεις που επηρεάζουν τη φυσιολογική λειτουργία του εντέρου

- διατυπώνει νοσηλευτικές διαγνώσεις σχετικά με τις διαταραχές της λειτουργίας του εντέρου
- εφαρμόζει τις κατάλληλες νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την αποκατάσταση της λειτουργίας του εντέρου
- εφαρμόζει την κατάλληλη νοσηλευτική φροντίδα στομίων (τοποθέτηση σάκου στομίας, έκπλυση, αλλαγή και άδειασμα σάκου)
- αναγνωρίζει τις επιπλοκές στομίων
- εφαρμόζει τους διάφορους τύπους υποκλισμών

14. Καθετηριασμός Ουροδόχου Κύστεως, 6 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τους σκοπούς του καθετηριασμού ουροδόχου κύστεως
- συλλέγει τον κατάλληλο εξοπλισμό για τον καθετηριασμό κύστεως
- εφαρμόζει τις κατάλληλες τεχνικές καθετηριασμού κύστεως σε άντρα και γυναίκα, χρησιμοποιώντας άσηπτη τεχνική σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα και τις κατευθυντήριες οδηγίες.
- γνωρίζει, να προλαμβάνει και να αντιμετωπίζει τις επιπλοκές από τον καθετηριασμό κύστεως
- αφαιρεί καθετήρα κύστεως
- εφαρμόζει συνεχή πλύση κύστεως
- αξιολογεί την καλή λειτουργία του καθετήρα κύστεως

Θεματική Ενότητα- Διατήρηση Ακεραιότητας Δέρματος - 6 ώρες θεωρητικής και εργαστηριακής διδασκαλίας (Μ. Γιαννακοπούλου)

15. Ακεραιότητα Δέρματος-Πρόληψη και Φροντίδα ελκών πίεσης, 3 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν τη φυσιολογική λειτουργία του δέρματος
- αξιολογεί την κλινική εικόνα του ασθενή με διαταραγμένη λειτουργία δέρματος
- διατυπώνει τους ορισμούς της κατάκλισης, του τραύματος, της επούλωσης
- παρατηρεί το στάδιο διεργασίας της επούλωσης
- γνωρίζει τους τρόπους προαγωγής της αποκατάστασης των ιστών και της ανάπλασης του δέρματος
- γνωρίζει τους παράγοντες κινδύνου για τη δημιουργία ελκών πίεσης
- αναγνωρίζει τα στάδια των ελκών πίεσης
- αξιολογεί τη γενική κατάσταση (λήψη νοσηλευτικού ιστορικού, κλινική εξέταση) του ασθενή που προδιαθέτει στη δημιουργία ελκών πίεσης
- γνωρίζει τη φροντίδα των ελκών πίεσης που περιλαμβάνεται στο νοσηλευτικό σχέδιο φροντίδας

16. Φροντίδα Κλινήρου Ασθενή-Πρόληψη και Φροντίδα ελκών πίεσης, 3 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- αξιολογεί τις γνώσεις του ασθενή σχετικά με τις συνήθειες υγιεινής
- αξιολογεί για τυχόν περιορισμούς της σωματικής ακεραιότητας
- εφαρμόζει τεχνικές φροντίδας κλινήρου ασθενούς (μπάνιο, λούσιμο, στοματική κοιλότητα)
- εφαρμόζει αλλαγή κλινοσκεπασμάτων
- τοποθετεί και να αφαιρεί σκωραμίδα και ουροδοχείο
- προάγει την συμμετοχή του ασθενή στην αυτοφροντίδα
- αξιολογεί και να επισκοπεί το έλκος πίεσης και τους παρακείμενους ιστούς
- αναγνωρίζει τον κάθε τύπο επιθέματος, τις ενδείξεις και τη σωστή χρήση του
- αξιολογεί την κατάσταση του έλκους για την αλλαγή του επιθέματος
- αξιολογεί το επίπεδο άνεσης του ασθενή

- αξιολογεί τις επιπλοκές του έλκους πίεσης
- αξιολογεί για επιπλοκές του επιθέματος
- αξιολογεί το στάδιο της επούλωσης

Θεματική Ενότητα- Μετάγγιση Αίματος και Παραγώγων - 3 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας (Μ. Γιαννακοπούλου)

17. Μετάγγιση Αίματος, 3 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τι είναι η μετάγγιση αίματος ποια είναι τα προϊόντα αίματος, τι είναι η αυτόλογη μετάγγιση
- γνωρίζει τι περιλαμβάνει ο έλεγχος του ασκού πριν από τη μετάγγιση αίματος
- επιβεβαιώνει τη συναίνεση του ασθενή
- ελέγχει τον ασθενή πριν τη μετάγγιση
- εφαρμόζει και αξιολογεί την ασφαλή χορήγηση της μετάγγισης
- αναγνωρίζει τις επιπλοκές και τον τρόπο αντιμετώπισής τους
- καταγράφει τη χορήγηση αίματος την κατάσταση του ασθενή και οποιαδήποτε επιπλοκή ή αντίδραση

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ζωτικά Σημεία

Αρχές Υγιεινής και Ασφάλειας

Αποστείρωση-Απολύμανση-Αντισηψία

Αρχές Χορήγησης Φαρμάκων από το στόμα

Αρχές Χορήγησης Φαρμάκων από παρεντερικές οδούς. Προφυλακτικά Μέτρα κατά τη Χορήγηση Χημειοθεραπευτικών Φαρμάκων

Αρχές χορήγησης Υγρών και Ηλεκτρολυτών

Διαχείριση Υγρών και Ηλεκτρολυτών-Οι ευθύνες του νοσηλευτή

Οξυγονοθεραπεία

Κένωση του Εντέρου και Φροντίδα Στομών

Ασφάλεια Ασθενούς

Πρόληψη μυοσκελετικών τραυματισμών κατά τον χειρισμό των ασθενών

Ακεραιότητα Δέρματος – Πρόληψη και φροντίδα κατακλίσεων

Μετάγγιση αίματος

Εργαστήριο

Οι φοιτητές να αναπτύξουν τεχνικές δεξιότητες για την παροχή φροντίδας υγείας και τη λύση προβλημάτων. Το εργαστήριο περιλαμβάνει την εισαγωγή θεμελιωδών δεξιοτήτων που εφαρμόζονται από τους νοσηλευτές: μέτρηση ζωτικών σημείων, προαγωγή της ασφάλειας και της κινητικότητας, αρχές υγιεινής-πρόληψη λοιμώξεων, διατήρηση της ασηψίας, χορήγηση φαρμάκων (από το στόμα, ενδοφλέβια, ενδομυϊκά και υποδόρια), καθετηριασμός ουροδόχου κύστεως, τραχειοβρογχικές αναρροφήσεις, μετάγγιση αίματος, χορήγηση οξυγόνου και φροντίδα κλινήρους ασθενούς.

Εβδομαδιαίο Πρόγραμμα

- Μέτρηση Ζωτικών Σημείων
- Αγγειακή Προσπέλαση- Τοποθέτηση Ηπαρινισμένου Φλεβοκαθετήρα
- Τοποθέτηση Ηπαρινισμένου Φλεβοκαθετήρα
- Χορήγηση Φάρμακων από όλες τις οδούς (από το στόμα, μάτια μύτη, ώτα, υποδόρια, ενδοφλέβια). Χορήγηση Φάρμακων IV
- Χορήγηση Φάρμακων Ενδοφλέβια (IV)
- Χορήγηση Φάρμακων Υποδόρια-Χορήγηση Ινσουλίνης-Ανάμιξη ινσουλινών
- Χορήγηση Φάρμακων Ενδομυϊκά (IM)
- Χορήγηση Ορού
- Καθετηριασμός Ουροδόχου Κύστεως
- Καθετηριασμός Ουροδόχου Κύστεως
- Τραχειοβρογχική Αναρρόφηση-Φροντίδα Τραχειοστομίας
- Φροντίδα Κλινήρους Ασθενούς-Εφαρμογή Αρχών Εργονομίας Υποκλυσμός -Φροντίδα Στομιών- Τραχειοβρογχική Αναρρόφηση
- Επαναληπτικές Ασκήσεις και Εξάσκηση

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Παρουσίαση/διάλεξη και συζήτηση, επίδειξη και ατομική εξάσκηση με επίβλεψη, εποπτικά μέσα όπως προπλάσματα, βίντεο, διαδίκτυο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Εργαστήριο	39 ώρες
	Μελέτη	72 ώρες
	Σύνολο	150 ώρες (6 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές Εξετάσεις	50%
	Εξέταση στο Εργαστήριο	50%

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Taylor C., Lillis C., LeMone P. (1998). **Fundamentals of Nursing: The Art and Science of Nursing Care.** Lippincott, Philadelphia. Επιμέλεια Ελληνικής Έκδοσης: Χ. Λεμονίδου & Ε. Πατηράκη (2006) Θεμελιώδεις Αρχές της Νοσηλευτικής: Η Επιστήμη και η Τέχνη της Νοσηλευτικής Πρακτικής. Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης. ΤΟΜΟΣ II & III

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53466	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, φροντιστήριο και εργαστηριακές ασκήσεις	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=352		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τον φοιτητή στις μεθόδους, τεχνικές και συστήματα που αναπτύσσονται για την συστηματική απόκτηση, επεξεργασία, ερμηνεία και επικοινωνία των δεδομένων, πληροφοριών και γνώσεων στον τομέα φροντίδας υγείας.

Ο φοιτητής στο τέλος του 2^{ου} εξαμήνου θα πρέπει να έχει τις ακόλουθες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να:

1. Ορίζει το γνωστικό αντικείμενο της Πληροφορικής της Υγείας και να κατανοεί τις βασικές του έννοιες.
2. Αφηγείται τα ορόσημα της ιστορικής εξέλιξης της Πληροφορικής της Υγείας.
3. Κατανοεί τις βασικές έννοιες των βάσεων δεδομένων.
4. Γνωρίζει τις μεθόδους ανάπτυξης συστημάτων βάσεων δεδομένων.
5. Χειρίζεται συστήματα διαχείρισης βάσεων δεδομένων.
6. Αναπτύσσει εφαρμογές βάσεων δεδομένων.
7. Περιγράφει τις κατηγορίες των Πληροφοριακών Συστημάτων Υγείας.
8. Κατανοεί τις βασικές έννοιες των Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείων.
9. Κατανοεί τις βασικές έννοιες και τη δομή των Ηλεκτρονικών Φακέλων Υγείας.
10. Χειρίζεται και να αναπτύσσει συστήματα ηλεκτρονικού φακέλου ασθενή.
11. Οργανώνει και να ταξινομεί δεδομένα, πληροφορίες και γνώσεις που συλλέγονται στον τομέα υγείας.
12. Αναζητά πληροφορίες στον παγκόσμιο ιστό σχετικές με τον τομέα υγείας.
13. Γνωρίζεται να χειρίζεται συστήματα αναζήτησης αξιόπιστων πηγών πληροφοριών και γνώσεων για τις επιστήμες υγείας και ιδιαίτερα για την επιστήμη της νοσηλευτικής.
14. Χειρίζεται λογισμικά παρουσίασης πολυμεσικών κειμένων σχετικών με τη νοσηλευτική και τις επιστήμες υγείας.

15. Αναφέρει πρότυπα επικοινωνίας και ορολογίας που χρησιμοποιούνται στον τομέα της υγείας.
16. Κατανοεί τις βασικές έννοιες των συστημάτων υποστήριξης λήψης απόφασης στον τομέα της υγείας.
17. Κατανοεί τις βασικές έννοιες της τηλεϊατρικής και των συστημάτων της.
18. Κατανοεί τις βασικές έννοιες στην επεξεργασία και ανάλυση βιο-ιατρικών σημάτων και εικόνων.
19. Κατανοεί και να περιγράφει τα ζητήματα ασφάλειας που προκύπτουν από τη διαχείριση δεδομένων στον τομέα της υγείας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτικό μέρος:

1. Ορισμοί, βασικές έννοιες Πληροφορικής της υγείας
2. Ιστορική εξέλιξη Πληροφορικής της υγείας.
3. Βάσεις Δεδομένων.
4. Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων.
5. Συστήματα ταξινόμησης ορολογίας, πρότυπα επικοινωνίας στον τομέα της υγείας.
6. Ηλεκτρονικός Φάκελος Ασθενή.
7. Μέθοδοι ανάλυσης δεδομένων.
8. Συστήματα υποστήριξης λήψης απόφασης.
9. Επεξεργασία και ανάλυση βιο-ιατρικών σημάτων και εικόνων.
10. Τηλεϊατρική.
11. Θέματα ασφάλειας δεδομένων υγείας.

Εργαστηριακό / Φροντιστηριακό μέρος:

1. Συστήματα Διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων.
  2. Λογισμικά ηλεκτρονικού φακέλου ασθενή.
  3. Ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης ηλεκτρονικού φακέλου ασθενή.
  4. Αναζήτηση πληροφοριών στον παγκόσμιο ιστό.
  5. Αναζήτηση πηγών πληροφοριών και γνώσεων επιστημών υγείας.
- Λογισμικά παρουσίασης πολυμεσικών κειμένων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Παραδόσεις Φροντιστηριακές ασκήσεις Εργαστηριακές ασκήσεις		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Δραστηριότητα</td> <td style="width: 50%;">Φόρτος Εργασίας</td> </tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας		

	Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Φροντιστήριο	13 ώρες
	Εργαστήριο	13 ώρες
	Μελέτη	48 ώρες
	Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Παρακολούθηση του 90% των εργαστηριακών μαθημάτων. Επίδοση στις εργαστηριακές ασκήσεις. Επιτυχής τελική εξέταση.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πληροφορική της Υγείας – Νοσηλευτική προσέγγιση ΚΩΔΙΚΟΣ: **13256493** ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Ι. Μαντάς
- Α. Hasman ΕΚΔΟΤΗΣ: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2007

Βιοπληροφορική – Εφαρμογές Υπολογιστών στη Φροντίδα Υγείας και τη Βιοϊατρική ΚΩΔΙΚΟΣ:
13256855 ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: J. Cimino - E. Shortliffe ΕΚΔΟΤΗΣ: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD ΤΟΠΟΣ,
ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2013

Εργαστηριακές Ασκήσεις «Πληροφορική της Υγείας», Ιωάννη Μαντά

2^ο ΕΞΑΜΗΝΟ**ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΚΩΔ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
53405	ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Ε. Μπόζας, ΕΔΙΠ
53468	ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑ	ΠΑΘ/ΚΟΣ ΝΟΣΗΛ/Κ	Θ. Ψαλτοπούλου Αναπλ. Καθηγήτρια Ιατρικής ΕΚΠΑ
53479	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Α. Σταματάκης, Αναπλ. Καθηγητής
53467	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	Α. Καδδά Ακαδημαϊκή υπότροφος ΕΣΠΑ
53496	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Θ. Μαριόλης-Σαψάκος Επικ. Καθηγητής

ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53405	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=352		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Η διδασκαλία από έδρας και πραγματοποίηση εργασιών από του φοιτητές για εξοικείωση στα θέματα της Γενετικής του ανθρώπου.

Ο φοιτητής στο τέλος του εξαμήνου θα πρέπει να γνωρίζει:

1. Τις αρχές της Μεντελικής κληρονομικότητας,
2. Τις αρχές της γενετικής πληθυσμών,
3. Τα γενεαλογικά δένδρα,
4. Τη γονιδιακή χαρτογράφηση, την ανάλυση σύνδεσης και τη κλωνοποίηση βάσει θέσης.
5. Τις αρχές της κυτταρογενετικής και τα συνήθη σύνδρομα που οφείλονται σε χρωμοσωμικές ατυπίες,
6. Τη μοριακή βάση των αιμοσφαιρινοπαθειών,
7. Τη μοριακή βάση των κληρονομικών μεταβολικών νοσημάτων,
8. Τη γενετική βάση του καρκίνου,
9. Το γονιδιακό εντύπωμα (στα πλαίσια των επιγενετικών τροποποιήσεων),
10. Τη γονιδιακή θεραπεία, και τις ηθικές της διαστάσεις
11. Τη φαρμακογενετική.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μεντελική κληρονομικότητα.
 Πληθυσμιακή γενετική. Κυτταρογενετική.
 Μοριακή γενετική ανθρωπίνων ασθενειών.
 Γενετική του καρκίνου.
 Γονιδιακή θεραπεία.
 Εντύπωμα.
 Φαρμακογενετική.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Παραδόσεις Πραγματοποίηση και παρουσίαση εργασιών από τους φοιτητές	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Μελέτη	49 ώρες
	Σύνολο	75 ώρες (3 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Επιτυχής πραγματοποίηση όλων των εργασιών ή και Επιτυχής τελική εξέταση.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Thompson & Thompson ιατρική γενετική, NUSSBAUM R., McINNES R.R., WILLARD H.F. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 8^η έκδοση/2011. *Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[13256587].*

Βασικές Αρχές Γενετικής, Klug, Cummings, Spencer, Palladino, Ακαδημαϊκές Εκδόσεις Ι. ΜΠΑΣΔΡΑ & ΣΙΑ Ο.Ε., 1^η έκδοση 2015. *Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο [50662451].*

Βασικές Αρχές Ιατρικής Γενετικής, M. Connor, M. Ferguson-Smith, Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2004. *Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[13256428].*

Εγχειρίδιο Γενετικής, Passarge Eberhard, Εκδότης Κ. & Ν. ΛΙΤΣΑΣ Ο.Ε., 1^η έκδοση/2005. *Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[25261].*

Σύγχρονη κλινική γενετική, Read Andrew, Donnai Dian, Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2010. *Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[13256767].*

ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53468	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=352		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στην επιστήμη της διατροφής: χαρακτηριστικά των θρεπτικών συστατικών, απαιτούμενες προσλήψεις και αντίστοιχες πηγές τροφίμων, αξιόλογες ελλείψεις-υπερβολές και ανισορροπίες στη διατροφή. Επίσης σκοπός είναι η εξοικείωση με τις αρχές του διαιτητικού σχεδιασμού που οδηγούν στη διαμόρφωση διαιτητικών συστάσεων του γενικού πληθυσμού και στην εξατομικευμένη διαιτητική αγωγή σε καταστάσεις υγείας και επιλεγμένων νόσων. Τέλος, σημαντική είναι η κατανόηση της διαδικασίας της διατροφικής φροντίδας ως καίρια κλινική πρακτική στη διαμόρφωση κατάλληλης διαιτητικής παρέμβασης.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Ο ρόλος της διατροφής στην υγεία του ανθρώπου
- Ορισμός ισορροπημένης διατροφής: σύγχρονες διαιτητικές συστάσεις για την προαγωγή υγείας και την πρόληψη νόσων
- Ενεργειακό ισοζύγιο, καθορισμός ενεργειακών απαιτήσεων, παράγοντες που εμπλέκονται στην διαχείριση του σωματικού βάρους
- Κύριες διατροφικές πηγές και λειτουργίες θρεπτικών συστατικών (μακρο- και μικρο-θρεπτικά συστατικά)
- Υπολογισμός και ερμηνεία θρεπτικής σύνθεσης τροφίμων

- Ο ρόλος της διατροφής στον κύκλο της ζωής
- Αλλαγές στις διατροφικές ανάγκες κατά τη διάρκεια της ώριμης ενήλικης ζωής-εμφάνιση χρόνιων νοσημάτων
- Τροποποίηση διατροφικής πρόσληψης για την αντιμετώπιση κοινών χρόνιων νοσημάτων (παχυσαρκία, σακχαρώδης διαβήτης τύπου 2, κοινή υπερλιπιδαιμία, υπέρταση)
- Αρχές κλινικής διατροφής: ενσωμάτωση αρχών διατροφής, κλινικής αξιολόγησης και ανάπτυξης διαιτηρικής αγωγής βάσει της διαδικασίας διατροφικής διαλογής και επακόλουθης διατροφικής φροντίδας

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Μελέτη	49 ώρες
	Σύνολο	75 ώρες (3 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Διαιτολογία Μ.С. Moore Ιατρικές Εκδόσεις ΒΗΤΑ Μ ΕΠΕ, Αθήνα, 2000

Εισαγωγή στην Διατροφή του Ανθρώπου Cibney M., Vorster H., Kok F. J. Εκδότης: Παρισιάνου Α.Ε., Αθήνα 2007

ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53479	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS148/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός: Η κατανόηση των βιολογικών μηχανισμών ρύθμισης τύπων συμπεριφοράς από τον Εγκέφαλο.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, η φοιτήτρια/ ο φοιτητής θα πρέπει:

- Να κατανοεί τους όρους που χρησιμοποιούνται για την περιγραφή της ανατομίας του εγκεφάλου και να περιγράφει τις κύριες λειτουργίες συγκεκριμένων εγκεφαλικών περιοχών.
- Να περιγράφει τα κύτταρα που αποτελούν το νευρικό σύστημα (νευρώνες και γλοιακά κύτταρα)
- Να εξηγεί πώς δημιουργείται το δυναμικό ηρεμίας και το δυναμικό ενέργειας ενός νευρώνα.
- Να κατονομάζει και να εξηγεί την αλληλουχία των γεγονότων σε μία σύναψη, από τη σύνθεση των νευροδιαβιβαστών και τη διέγερση των υποδοχέων, ως την αδρανοποίηση των μορίων των νευροδιαβιβαστών.
- Να έχει κατανοήσει ότι η συμπεριφορά καθορίζεται από την αλληλεπίδραση των γονιδίων με το περιβάλλον.
- Να παραθέτει παραδείγματα για το πώς οι εμπειρίες τροποποιούν την ανατομία και τη λειτουργία του εγκεφάλου.
- Να παραθέτει παραδείγματα μεθόδων για τη μελέτη της σχέσης μεταξύ εγκεφαλικής δραστηριότητας και συμπεριφοράς.
- Να διακρίνει μεταξύ οργανωτικής και ενεργοποιητικής δράσης των ορμονών στον εγκέφαλο.
- Να παραθέτει συμπεριφορές και εγκεφαλικές περιοχές που εμφανίζουν φυλετικό διμορφισμό
- Να περιγράφει τους φυσιολογικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη δίψα καθώς και τις εγκεφαλικές δομές και νευροδιαβιβαστές που τη ρυθμίζουν.
- Να έχει κατανοήσει τη δομή και τη λειτουργία των δύο συστημάτων απάντησης σε στρεσογόνα ερεθίσματα: Το αυτόνομο νευρικό σύστημα και τον άξονα υποθάλαμου-υπόφυσης-επινεφριδίων.
- Να γνωρίζει το μεταιχμιακό σύστημα του εγκεφάλου και την εμπλοκή του στις συγκινήσεις.

- Να μπορεί να περιγράψει την εμπλοκή της αμυγδαλής στην επεξεργασία συναισθηματικά φορτισμένων ερεθισμάτων και ειδικά για τον φόβο.
- Να γνωρίζει τα συστατικά τμήματα και τους νευροδιβιαστές του εγκεφαλικού συστήματος ανταμοιβής και ειδικά το ρόλο της ντοπαμίνης.
- Να έχει κατανοήσει τις αρχές λειτουργίες του συστήματος ανταμοιβής και να μπορούν να περιγράψουν τη δράση εθιστικών ουσιών στο σύστημα ανταμοιβής.
- Να μπορεί να διακρίνει τους διάφορους τύπους μνήμης και τις εγκεφαλικές περιοχές που εμπλέκονται σε καθέναν από αυτούς.
- Να έχει κατανοήσει τους βασικούς κυτταρικούς-μοριακούς μηχανισμούς μάθησης και μνήμης.
- Να μπορεί να περιγράψει τις επιδράσεις στεσογόνων καταστάσεων στους διάφορους τύπους μάθησης και μνήμης.
- Να μπορεί να περιγράψει τα στάδια του ύπνου και τους εγκεφαλικούς μηχανισμούς ύπνου-ξύπνιου.
- Να διακρίνει τις διαφορετικές καταστάσεις συνειδητότητας, φυσιολογικές και παθολογικές και ειδικά να κάνει τη διάκριση μεταξύ εγκεφαλικού θανάτου, κατάστασης «φυτού» και κώματος.

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Οργάνωση και ανάπτυξη εγκεφαλικών περιοχών εμπλεκόμενων στη συμπεριφορά
- Νευρικά κύτταρα, συνάψεις και συμπεριφορά
- Γενετική συνιστώσα της συμπεριφοράς
- Ερευνητικές μέθοδοι
- Ορμόνες και αναπαραγωγική συμπεριφορά
- Φυλετικός διμορφισμός εγκεφάλου
- Εγκεφαλικοί μηχανισμοί πρόσληψης τροφής
- Νευροβιολογία του στρες
- Βιολογία φόβου
- Βιολογία ανταμοιβής-εθισμού
- Βιολογία μάθησης-μνήμης
- Εγκεφαλικοί μηχανισμοί ύπνου και εγρήγορσης

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις, συζήτηση, εκτέλεση εικονικών πειραματικών δοκιμασιών,	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες

	Μελέτη	49 ώρες	
	Σύνολο	75 ώρες (3 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Νευροεπιστήμη και Συμπεριφορά, Kandel E.R., Schwartz J.H., Jessell T.M. Εκδότης Ιδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας - Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1^η έκδοση/2009. *Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[467]*

Εγκέφαλος και Συμπεριφορά, Kolb B. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2009. *Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[13257058].*

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53467	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	3,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=142		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η εξοικείωση των φοιτητών με τις έννοιες της κοινωνιολογίας της υγείας και η απόκτηση γνώσεων που θα τους καταστήσουν ικανούς να κατανοήσουν τη σημασία του κοινωνικού περιβάλλοντος στην υγεία και στην ασθένεια και να εξηγήσουν τους λόγους και τις διαδικασίες που συγκεκριμένες κοινωνικο-οικονομικές και πολιτισμικές συνθήκες επηρεάζουν το είδος και την κατανομή των ασθενειών στις διάφορες πληθυσμιακές κατηγορίες.

A.ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ I: Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία της Υγείας

ΣΚΟΠΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η εξοικείωση των φοιτητών με την επιστήμη της Κοινωνιολογίας της υγείας Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος να είναι σε θέση οι φοιτητές:

- Να ορίζουν τις έννοιες της υγείας και ασθένειας στην πορεία του χρόνου
- Να προσδιορίζουν τα βιολογικά αίτια της ασθένειας βάσει του βιοϊατρικού μοντέλου
- Να αναγνωρίζουν τις επιδράσεις του κοινωνικού περιβάλλοντος στην υγεία και στην ασθένεια βάσει του κοινωνικο-ψυχολογικού μοντέλου
- Να κατανοούν την κοινωνική θεωρία που αναπτύσσεται στο πλαίσιο της κοινωνιολογίας της υγείας και της ασθένειας

ΕΝΟΤΗΤΑ II: Η κοινωνική μορφοποίηση της επιστημονικής γνώσης

ΣΚΟΠΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η εμπέδωση από πλευράς φοιτητών του τρόπου με τον οποίο μορφοποιείται κοινωνικά η επιστημονική γνώση

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος να είναι σε θέση οι φοιτητές:

- Να αναγνωρίζουν τον τρόπο με τον οποίο ιατρικοποιούνται τα κοινωνικά προβλήματα
- Να εφαρμόζουν τη γνώση περί ιατρικοποίησης των κοινωνικών προβλημάτων στη νοσηλευτική πρακτική και στη φροντίδα υγείας
- Να αντιλαμβάνονται τον τρόπο με τον οποίο διαμορφώνονται κοινωνικά τα ιατρικά δεδομένα

ΕΝΟΤΗΤΑ III: Κοινωνικο-ιστορική προσέγγιση των πεποιθήσεων του πληθυσμού για την υγεία και

την ασθένεια

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η κατανόηση από πλευράς των φοιτητών του τρόπου με τον οποίο διαμορφώνονται κοινωνικο-ιστορικά οι πεποιθήσεις του πληθυσμού για την υγεία και την ασθένεια

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος να είναι σε θέση οι φοιτητές:

- Να αναλύουν τη σχέση ανάμεσα στον τρόπο ζωής και στα κοινωνικο-πολιτιστικά πρότυπα στο πέρασμα του χρόνου
- Να συσχετίζουν τον τρόπο ζωής ενός ατόμου με την επικινδυνότητα στη σύγχρονη κοινωνία

ΕΝΟΤΗΤΑ IV: Η κοινωνική διάσταση της χρόνιας ασθένειας και ανικανότητας

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η απόκτηση γνώσεων από πλευράς των φοιτητών σχετικά με την κοινωνική διάσταση της χρόνιας ασθένειας και ανικανότητας

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος να είναι σε θέση οι φοιτητές:

- Να τεκμηριώνουν την κοινωνική-πολιτισμική διάσταση της χρόνιας ασθένειας και ανικανότητας
- Να συσχετίζουν την έννοια της ανικανότητας με το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον

ΕΝΟΤΗΤΑ V : Η κοινωνιολογία του σώματος

ΣΚΟΠΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η εξοικείωση των φοιτητών με την κοινωνιολογία του σώματος

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος να είναι σε θέση οι φοιτητές:

- Να ερμηνεύουν κοινωνικο-πολιτιστικά το σώμα στο πέρασμα του χρόνου
- Να εφαρμόζουν τις γνώσεις που απέκτησαν από την κοινωνιολογία του σώματος στη νοσηλευτική φροντίδα και πρακτική

ΕΝΟΤΗΤΑ VI : Κοινωνιολογία των αλληλεπιδράσεων μεταξύ «κοινού» και επαγγελματιών

ΣΚΟΠΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Να αντιληφθούν οι φοιτητές την κοινωνική σχέση που διαμορφώνεται μεταξύ επαγγελματιών υγείας και ασθενών

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος να είναι σε θέση οι φοιτητές:

- Να περιγράψουν τις σχέσεις μεταξύ προσωπικού διαφόρων ιατρονοσηλευτικών ειδικοτήτων
- Να αναλύουν τις σχέσεις μεταξύ ιατρο-νοσηλευτικού προσωπικού και ασθενών

ΕΝΟΤΗΤΑ VII : Κοινωνικές ανισότητες και στάθμη υγείας

ΣΚΟΠΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η εμπέδωση από πλευράς των φοιτητών της έννοιας της κοινωνικής ανισότητας και της σχέσης της με την υγεία

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος να είναι σε θέση οι φοιτητές:

- Να συσχετίζουν την έννοια της κοινωνικής τάξης με την υγεία
- Να αντιλαμβάνονται την σχέση ανάμεσα στην έννοια της ανεργίας και στην υγεία
- Να προσδιορίζουν τη σχέση ανάμεσα στην έννοια του κοινωνικού φύλου και στην υγεία
- Να τεκμηριώνουν τη σχέση ανάμεσα στις γεωγραφικές-οικουμενικές ανισότητες και στην υγεία
- Να αναλύουν τη σχέση ανάμεσα στις πολιτικές υγείας και στην υγεία

B. ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΣΚΟΠΟΣ: Η κινητοποίηση των φοιτητών ως προς την εφαρμογή των γνώσεων που απόκτησαν από το θεωρητικό μέρος του μαθήματος της Κοινωνιολογίας της υγείας

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος να είναι σε θέση οι φοιτητές:

- Να εμβραθύνουν σε θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος σχετικών με την Κοινωνιολογία της υγείας
- Να εφαρμόζουν τις γνώσεις που απέκτησαν στο θεωρητικό μέρος μέσω των εκπαιδευτικών τεχνικών
- Να αποκτήσουν την ικανότητα συμμετοχής σε ομάδες προκειμένου να συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία βιωματικής γνώσης
- Να αναλύουν κοινωνιολογικά την υγεία μέσα από εκπαιδευτικές ταινίες
- Να παρουσιάζουν κλινικές περιπτώσεις αναλύοντας τις κοινωνιολογικά

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ I: Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία της Υγείας

- Υγεία και ασθένεια: εννοιολογικές προσεγγίσεις-ιστορική αναδρομή
- Βιολογικά αίτια της ασθένειας-Βιοϊατρικό μοντέλο
- Επιδράσεις του κοινωνικού περιβάλλοντος στην υγεία και την ασθένεια-κοινωνικο-ψυχολογικό μοντέλο
- Κοινωνική θεωρία και κοινωνιολογία της υγείας και της ασθένειας

ΕΝΟΤΗΤΑ II: Η κοινωνική μορφοποίηση της επιστημονικής γνώσης

ΕΝΟΤΗΤΑ III: Κοινωνικο-ιστορική προσέγγιση των πεποιθήσεων του πληθυσμού για την υγεία και την ασθένεια

- Τρόπος ζωής και κοινωνικο-πολιτιστικά πρότυπα στο πέρασμα του χρόνου
- Τρόπος ζωής και επικινδυνότητα και στη σύγχρονη κοινωνία

ΕΝΟΤΗΤΑ IV: Η κοινωνική διάσταση της χρόνιας ασθένειας και ανικανότητας

- Κοινωνική και πολιτισμική σημασία της χρόνιας ασθένειας και ανικανότητας
- Η εμπειρία της χρόνιας ασθένειας, των λοιμωδών νοσημάτων και της ψυχικής ασθένειας
- Ανικανότητα και κοινωνικό περιβάλλον

ΕΝΟΤΗΤΑ V : Η κοινωνιολογία του σώματος

- Κοινωνικο-πολιτιστικές ερμηνείες του σώματος στο πέρασμα του χρόνου
- Νοσηλευτική φροντίδα και σώμα

ΕΝΟΤΗΤΑ VI : Κοινωνιολογία των αλληλεπιδράσεων μεταξύ «κοινού» και επαγγελματιών

- Σχέσεις μεταξύ προσωπικού διαφόρων ιατρονοσηλευτικών ειδικοτήτων
- Σχέσεις μεταξύ ιατρονοσηλευτικού προσωπικού και ασθενών

ΕΝΟΤΗΤΑ VII : Κοινωνικές ανισότητες και στάθμη υγείας

- Σχέση κοινωνικής τάξης και υγείας
- Σχέση ανεργίας και υγείας
- Σχέση κοινωνικού φύλου και υγείας
- Σχέση φυλής και υγείας
- Γεωγραφικές και οικουμενικές ανισότητες
- Πολιτικές υγείας

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	-Συζήτηση και διαλεύκανση αποριών και προβληματισμών από τις διαλέξεις – εμπάθυνση σε περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος -Ατομική /ομαδική ερευνητική εργασία-συζήτηση -Ασκήσεις εμπέδωσης της ύλης -Εφαρμογή παιδαγωγικών τεχνικών (πχ αντιστροφή ρόλων, παίξιμο ρόλων) -Παρουσίαση κλινικών περιπτώσεων -Παρακολούθηση σχετικών ταινιών και σχολιασμός αυτών
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ											
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>26 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Φροντιστήριο</td> <td>13 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>49 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>88 ώρες (3,5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	26 ώρες	Φροντιστήριο	13 ώρες	Μελέτη	49 ώρες	Σύνολο	88 ώρες (3,5 ECTS)
	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>									
	Διαλέξεις	26 ώρες									
	Φροντιστήριο	13 ώρες									
	Μελέτη	49 ώρες									
Σύνολο	88 ώρες (3,5 ECTS)										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις (Συνδυασμός διαφόρων τύπων όπως ανοιχτών απαντήσεων ή ελεύθερης ανάπτυξης, πολλαπλών επιλογών, σωστού-λάθους)										

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κοινωνιολογία της Υγείας (347) Συγγραφέας: Χαράλαμπος Οικονόμου Εκδότης: Διόνικος, Εκδότης (Διαθέτης) : Μαρία Τσακουρίδου & ΣΙΑ Ο.Ε. Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2005

Ανθρωπολογικές και κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της υγείας (12966119) Συγγραφέας: Χαράλαμπος Οικονόμου, Μ. Σπυριδάκης (επιμέλεια) Εκδότης (Διαθέτης): Ανδρέας Σιδέρης- Ιωάννης Σιδέρης & ΣΙΑ Ο.Ε. Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2011

Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της υγείας και της ασθένειας (3451) Συγγραφέας: Hannah Bradby Εκδότης: Εκδόσεις Πεδίο Α.Ε

Κοινωνιολογία της Υγείας και της Ασθένειας (31717) Συγγραφέας: Sarah Nettleton Εκδότης: Γ. Δαρδανός-Κ. Δαρδανός Ο.Ε Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2002

ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53496	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και φροντιστήριο	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το γνωστικό αντικείμενο της Κλινικής Ανατομίας εξετάζει την Ανατομία σε συσχέτισμό με την κλινική πράξη. Για το λόγο αυτό ονομάζεται και Λειτουργική ή Εφαρμοσμένη Ανατομία. Εξετάζεται μεγάλος αριθμός παθήσεων των οποίων η διαφορική διάγνωση στηρίζεται στην μορφολογία των ανατομικών στοιχείων. Ο φοιτητής πρέπει να είναι ικανός να:

- Γνωρίζει να ταυτοποιεί τη δομή των ανθρώπινων οργάνων και των ανατομικών σχέσεων αυτών με τους γύρω ιστούς
- Αναγνωρίζει τις πιο συχνές ανατομικές παραλλαγές στη δομή και στη θέση των οργάνων (πεταλοειδής νεφρός, ατρησία οισοφάγου, έκτοπη έκφυση ηπατικής αρτηρίας)
- Αναγνωρίζει τις ανατομικές περιοχές και να τις συσχετίζει με την κλινική πράξη (ψηλάφηση, ακρόαση, επίκρουση, κλινικό σύμπτωμα)
- Έχει τη δυνατότητα να συσχετίζει την ανατομία των οργάνων με την απεικόνιση σε εγκάρσιο-στεφανιαίο-οβελιαίο επίπεδο (αξονική τομογραφία, μαγνητική τομογραφία, μαστογραφία, υπερηχογράφημα)
- Γνωρίζει σε υψηλό επίπεδο την ορολογία της Κλινικής Ανατομίας στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το γνωστικό αντικείμενο της Κλινικής Ανατομίας εξετάζει την Ανατομία σε συσχέτισμό με την κλινική

πράξη. Για το λόγο αυτό ονομάζεται και Λειτουργική ή Εφαρμοσμένη Ανατομία. Εξετάζεται μεγάλος αριθμός παθήσεων των οποίων η διαφορική διάγνωση στηρίζεται στην μορφολογία των ανατομικών στοιχείων.

Ενδεικτικά μερικά από τα θέματα είναι: 1) όρια περιοχών, οδηγία σημεία, επώδυνα σημεία, ευένδοτα σημεία, 2) προβολές σπλάχνων, στοιχεία ακτινολογικής ανατομίας, 3) φυσιολογικές και παθολογικές καταστάσεις,, διαφορική διάγνωση, 4) κλινικές πράξεις: κλινική εξέταση, παρακεντήσεις, εγχύσεις (οσφυονωτιαία, ενδομυϊκή, ενδαρθρική) 5) τραυματικές καταστάσεις (τραυματισμοί, χειρουργεία) 6) ειδικές καταστάσεις (εγκυμοσύνη κ.ά.). Η ύλη προσαρμόζεται και τα ενδιαφέροντα και τις απορίες των φοιτητών και περιλαμβάνεται στα συγγράμματα Ανατομίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση, ερωτηματολόγιο για πρόκληση συζήτησης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 ώρες
	φροντιστήριο	13 ώρες
	Μελέτη	24 ώρες
	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Netter Άτλας Βασικών Ιατρικών Επιστημών VI: Παθολογική Ανατομική Buja L.M., Krueger G. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2008. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[13256546].

Grant's Ανατομία Agur A., Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2010. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[13256286].

3^ο ΕΞΑΜΗΝΟ**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΚΩΔ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
53447	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩ	Χάρης Λιάπη Καθηγήτρια Ιατρικής ΕΚΠΑ
53330	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩ	Αθανάσιος Τσακρής, Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ Ευαγγελία Δημητρούλια , Επίκ. Καθηγήτρια Ιατρικής ΕΚΠΑ
53439	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Αθηνά Καλοκαιρινού, Καθηγήτρια <u>Φροντιστήρια:</u> Πέτρος Γαλάνης, ΕΔΙΠ
53440	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Χρυσούλα Λεμονίδου, Καθηγήτρια Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου, Καθηγήτρια Μαρία Καλαφάτη, ΕΔΙΠ Φωτεινή Βουζάβαλη, ΕΔΙΠ Δήμητρα Παϊκοπούλου, ΕΔΙΠ
53413	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Γεώργιος Φιλντίσης, Καθηγητής Πάυλος Μυριανθεύς. Καθηγητής, Αννα Κορομπέλη , ΕΔΙΠ
53465	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩ	Μιχάλης Κουτσιλιέρης, Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ

ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53447	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	3,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS266/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στη διάρκεια των θεωρητικών διαλέξεων που εντάσσονται στην Φαρμακολογία, οι δευτεροετείς φοιτητές του Τμήματος διδάσκονται τις γενικές αρχές της φαρμακοκινητικής και φαρμακοδυναμικής, τις αρχές συνταγογραφίας και της θεραπευτικής των νόσων του ανθρώπου. Τα κεφάλαια της διδακτέας ύλης καλύπτουν τις απαραίτητες για τη νοσηλευτική φροντίδα γνώσεις της φαρμακευτικής αγωγής.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Γενικές αρχές Φαρμακολογίας
- Φαρμακοκινητική
- Φαρμακοδυναμική
- Ανεπιθύμητες ενέργειες, Αλληλεπιδράσεις, Φαρμακοεπαγρύπνηση
- Φάρμακα με ιδιαίτερες ομάδες πληθυσμού
- Αρχές συνταγογράφησης
- Γενικές αρχές Χημειοθεραπείας λοιμώξεων
- Χημειοθεραπεία λοιμώξεων
- Φαρμακολογία ενδοκρινικού
- Φάρμακα για τον σακχαρώδη διαβήτη

- Εισαγωγή στο Αυτόνομο Νευρικό Σύστημα
- Χολινεργικά φάρμακα – Αντιχολινεργικά φάρμακα
- Γάγγλιο-Μυοπληγικά
- Συμπαθομιμητικά φάρμακα
- Συμπαθολυτικά φάρμακα
- Φαρμακολογία κυκλοφορικού- Καρδιολογικά φάρμακα
- Αντιπηκτικά
- Φάρμακα στις αναιμίες
- Φάρμακα αναπνευστικού
- Αντιαλλεργικά φάρμακα
- Φάρμακα γαστρεντερικού
- Φαρμακολογία της Φλεγμονής / Πόνου – ΜΣΑΦ
- Εισαγωγή στην ψυχοφαρμακολογία
- Αντιψυχωσικά φάρμακα
- Αντικαταθλιπτικά φάρμακα
- Ηρεμιστικά – Αγχολυτικά – Υπνωτικά φάρμακα
- Αντιπαρκινσονικά – Φάρμακα Νευροεκφυλιστικών παθήσεων
- Αντικαρκινικά φάρμακα
- Κλινικές εφαρμογές

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη και συζήτηση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Νοσηλευτική Φαρμακολογία , Simonsen, Aarbakke, Kay. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2009. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[13256352].

Φαρμακολογία, Κ. Whalen, R.A.Harvey, 6^η έκδοση /2015. ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: [50660148].

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53330	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστηριακές ασκήσεις	3	3,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=353		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στο τέλος του εξαμήνου, μετά την ολοκλήρωση των διαλέξεων, των εργαστηριακών ασκήσεων και την επιτυχή εξεταστική δοκιμασία, οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

- Να αναγνωρίζουν στο μικροσκόπιο έναν μικροοργανισμό και να τον ταξινομούν(με βάση την εικόνα και τα χαρακτηριστικά του).
- Να γνωρίζουν τι σημαίνει μικροβίωμα, φυσιολογική χλωρίδα, αποικιστής και σαπρόφυτο, να τα διαχωρίζουν μεταξύ του και να αντιλαμβάνονται την πιθανότητα πρόκλησης λοίμωξης καθενός εξ' αυτών
- Να γνωρίζουν ποιοι μικροοργανισμοί ευθύνονται για τις κυριότερες λοιμώξεις ανά συστήματα.
- Να γνωρίζουν τις κύριες εργαστηριακές διαδικασίες διαγνωστικής λοιμώξεων (μικροσκόπηση, καλλιέργεια, ανίχνευση αντιγόνων και αντισωμάτων, ανίχνευση γενετικού υλικού, κλπ.), σε σχέση με τον αιτιολογικό παράγοντα (μικροοργανισμό), την εστία λοίμωξης (πάσχων όργανο-σύστημα).
- Να γνωρίζουν βασικά στοιχεία των κυριότερων παθογόνων μικροοργανισμών. Βακτήρια (Gram-θετικά και Gram-αρνητικά, βακτηρίδια και κόκκοι, αερόβια, αναερόβια και μικροαερόφιλα, κλπ.), ιοί (DNA και RNA-ιοί, κλπ.),
- Να γνωρίζουν τους ειδικούς μηχανισμούς παθογένειας ανά μικροοργανισμό και τις κύριες λοιμώξεις που αυτοί προκαλούν ανά συστήματα και όργανα..
- Να γνωρίζουν ποιοί μικροοργανισμοί μπορεί να προκαλέσουν λοιμώξεις σε ειδικές ομάδες ασθενών και πως αυτές διαγιγνώσκονται.
- Να γνωρίζουν τις διαδικασίες ανοσοποίησης (παθητικής και ενεργητικής) και εμβολιασμών. Να γνωρίζουν ποια είναι τα βασικά παθογόνα που αντιμετωπίζονται με κάθε είδος ανοσοποίησης.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος της Μικροβιολογίας περιλαμβάνει βασικές γνώσεις Μικροβιολογίας, που είναι απαραίτητες στον φοιτητή Νοσηλευτικής, πρακτικές (π.χ. συλλογή και μεταφορά δειγμάτων- αποστείρωση) αλλά και ειδικές γνώσεις των μικροοργανισμών ανά ομάδες και ανά σύστημα που θα βοηθήσουν στα κλινικά μαθήματα των επόμενων εξαμήνων.

- Βασικές αρχές Μικροβιολογίας. Προκαρυωτικό και ευκαρυωτικό κύτταρο. Μεταβολισμός μικροοργανισμών και μικροβιακή ανάπτυξη. Γενετική μικροβίων
- Ταξινόμηση μικροοργανισμών. Μέθοδοι ταξινόμησης και ταυτοποίησης.
- Αλληλεπίδραση μικροβίου και ξενιστή. Μικροβίωμα και φυσιολογική χλωρίδα, σαπρόφυτα και αποικιστές.
- Παθογένεια λοιμώξεων και μηχανισμοί παθογένειας μικροβίων. Επιδημιολογία λοιμώξεων.
- Αποστείρωση –Απολύμανση-Αντισηψία-Φυσικοί και χημικοί παράγοντες ελέγχου της μικροβιακής ανάπτυξης
- Συλλογή και χειρισμοί του κλινικού δείγματος
- Γενική Ανοσολογία και Ανοσολογία Λοιμώξεων. Φυσική (μη ειδική) και επίκτητη (ειδική) ανοσία.
- Αντιμικροβιακή Χημειοθεραπεία. Μηχανισμοί δράσης των αντιβιοτικών και μηχανισμοί αντοχής. Εργαστηριακές δοκιμασίες αντιμικροβιακής ευαισθησίας. Επιδημιολογία αντοχής.
- Μικροοργανισμοί και λοιμώξεις ανά συστήματα.
- Βακτηριολογία (Gram-θετικά και Gram-αρνητικά βακτηρίδια και κόκκοι, αερόβια, αναερόβια και μικροαερόφιλα, μυκοβακτηρίδια, ακτινομύκητες, χλαμύδια και μυκοπλάσματα, κλπ.).
- Ιολογία (DNA και RNA-ιοί, κλπ.).
- Νοσοκομειακές λοιμώξεις και λοιμώξεις σε ανοσοκατεσταλμένους. Έλεγχος και επιτήρηση λοιμώξεων (κοινότητας, νοσοκομειακές, ανοσοκατεσταλμένων, κλπ.).
- Εμβόλια και ανοσοποίηση (παθητική και ενεργητική).
- Αιτιολογικοί παράγοντες και μικροβιολογική διερεύνηση ανά σύστημα (αναπνευστικό, ουροποιογεννητικό, ΚΝΣ, γαστρεντερικό, μικροβιαμία)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο, βίντεο και υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Εργαστήριο	13 ώρες
	Μελέτη	49 ώρες
	Σύνολο	88 ώρες (3,5 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ιατρική Μικροβιολογία των D.Greenwood, R. Slack, Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2011. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[13256946].

Εισαγωγή στη Μικροβιολογία των G.J. Tortora, B.R. Funke, C.L. Case, Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2^η έκδοση/2017. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[68373275]

ΤΑ ΜΙΚΡΟΒΙΑ ΚΑΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ, Στέλιος Π. Χατζηπαναγιώτου, Νικόλαος-Στέφανος Λεγάκης. Διαθέτης (Εκδότης): ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΛΟΥΚΙΣΑ, 2^η έκδοση/2017. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[68371460].

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53439	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	7	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS169/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα
ΣΚΟΠΟΣ

Δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές να κατανοήσουν τη σημασία ανίχνευσης των αναγκών υγείας της κοινότητας, της οικογένειας και των ατόμων, της επίδρασης των κοινωνικών, και οικολογικών προβλημάτων καθώς και η επιρροή των περιβαλλοντικών κινδύνων στην υγεία. Η σημασία του ορθού προγραμματισμού και της παροχής υπηρεσιών υγείας - πρόληψης, προαγωγής και διατήρησης της αγωγής υγείας, συντονισμού και συνεχιζόμενης νοσηλευτικής φροντίδας για αποτελεσματική αντιμετώπιση προβλημάτων, των υγείων πληθυσμιακών ομάδων σε υπηρεσίες παροχής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Κοινωνικής Νοσηλευτικής. Υπογραμμίζεται η διεπιστημονική προσέγγιση για συμμετοχή στη φροντίδα υγείας του πληθυσμού καθώς και ο ρόλος και οι δραστηριότητες του Κοινωνικού Νοσηλευτή.

Θεματική Ενότητα-Εισαγωγή στην Κοινωνική Νοσηλευτική και ιστορική αναδρομή της.(2 ώρες Καλοκαιρινού Α.)

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- ορίσει τι είναι Κοινωνική Νοσηλευτική και τους παράγοντες που την επηρεάζουν
- γνωρίζει τη διαχρονική εξέλιξη της Κοινωνικής Νοσηλευτικής
- περιγράφει δραστηριότητες και τους ρόλους του Κοινωνικού Νοσηλευτή στην προστασία και προαγωγή υγείας του ατόμου, της οικογένειας και της ομάδας.

Θεματική Ενότητα-Νοσηλευτική Διεργασία στην Κοινωνική Νοσηλευτική, καθώς και οι μέθοδοι αξιολόγησης αναγκών ατόμου, οικογένειας, κοινότητας.(2 ώρες Καλοκαιρινού Α.)

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τις μεθόδους αξιολόγησης αναγκών ατόμου, οικογένειας, κοινότητας με βάση την Νοσηλευτική Διεργασία.
- γνωρίζει τους τρόπους άσκησης της κοινωνικής νοσηλευτικής φροντίδας βασιζόμενη στην εφαρμογή της Νοσηλευτικής Διεργασίας
- περιγράφει το ρόλο του νοσηλευτή στην κοινότητα είτε στο πλαίσιο της Δημόσιας Υγείας είτε στο

πλαίσιο της παροχής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας χρησιμοποιώντας την Νοσηλευτική Διεργασία.

- Εφαρμόζει Νοσηλευτικές Διαγνώσεις στην Κοινότητα, Οικογένεια, Άτομο (σύστημα Omaha, σύστημα NANDA).

Θεματική Ενότητα-Αρχές και κριτήρια άσκησης της Κοινωνικής Νοσηλευτικής για ποιότητα και ασφάλεια κατά την άσκησή της. (2 ώρες Καλοκαιρινού Α.)

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- περιγράφει τις υπηρεσίες φροντίδας υγείας στην κοινότητα
- αναγνωρίζει κριτήρια ποιότητας και ασφάλεια κατά την άσκηση του έργου της Κοινωνικής Νοσηλευτικής

Θεματική Ενότητα-Θεωρίες Κοινωνικής Νοσηλευτικής: Betty Neuman (Θεωρία συστημάτων), Dorothea Orem (Θεωρία αυτοφροντίδας), Callista Roy (Θεωρία προσαρμογής). (4 ώρες Καλοκαιρινού Α.)

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- περιγράφει τις υπηρεσίες φροντίδας υγείας στην κοινότητα με βάση τις Νοσηλευτικές Θεωρίες που αφορούν την Κοινωνική Νοσηλευτική
- αναγνωρίζει Εφαρμογές Κοινωνικής Νοσηλευτικής σε Τομείς της Δημόσιας Υγείας, όπως το μοντέλο Minnesota – MDH .

Θεματική Ενότητα-Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, ρόλοι και δραστηριότητες των νοσηλευτών.(2 ώρες Καλοκαιρινού Α.)

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- περιγράφει τους ρόλους του Κοινωνικού Νοσηλευτή
- αναγνωρίζει τις δραστηριότητες του Κοινωνικού Νοσηλευτή

Θεματική Ενότητα-Κέντρα Υγείας, σκοποί λειτουργίας τους.(2 ώρες Καλοκαιρινού Α.)

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζει την υλοποίηση των σκοπών των Κέντρων Υγείας
- προσφέρει με την ενεργό συμμετοχή του υπηρεσίες στην κοινότητα

Θεματική Ενότητα-Περιβάλλον και Υγεία .Διαστάσεις του ρόλου του Νοσηλευτή. (2 ώρες Καλοκαιρινού Α.)

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζει την διεπιστημονική προσέγγιση για συμμετοχή στη Περιβαλλοντική φροντίδα υγείας του πληθυσμού
- αναγνωρίζει τους κινδύνους που υπάρχουν σε κάθε δεδομένη κατάσταση.
- διακρίνει την αμεσότητα των κινδύνων για την υγεία και τις ενέργειες που απαιτείται να αναληφθούν από τις αρχές
- αναγνωρίζει την πολυπλοκότητα των ρόλων του Κοινωνικού Νοσηλευτή στην περιβαλλοντική υγεία
- περιγράφει τις ενδεικνυόμενες νοσηλευτικές ενέργειες.

Θεματική Ενότητα-Διαπολιτισμική προσέγγιση της υγείας της κοινότητας. (2 ώρες Καλοκαιρινού Α.)

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα της διαπολιτισμικής γνώσης και την παροχή φροντίδας υγείας χρησιμοποιώντας τη νοσηλευτική διάγνωση και επικοινωνία εκτιμώντας τις πολιτισμικές επιδράσεις στην καθημερινή ζωή των ατόμων, οικογενειών και κοινοτήτων.
- Ανακαλύπτει τις πολιτισμικές διαφορές που δημιουργούν αλληλεπιδράσεις μεταξύ των επαγγελματιών υγείας και των χρηστών υπηρεσιών των συστημάτων φροντίδας υγείας

Θεματική Ενότητα-Προαγωγή Υγείας, Αγωγή Υγείας, Μεθοδολογία, Μοντέλα Αγωγής Υγείας. (2 ώρες Καλοκαιρινού Α.)

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- σχολιάσει τον ή τους ορισμούς της υγείας και της προαγωγής της υγείας.

- αναφέρει τους παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία του ατόμου, της ομάδας και της κοινότητας.
- διακρίνει τις ομοιότητες ή διαφορές στις θεωρητικές προσεγγίσεις στην προαγωγή της υγείας.
- αναγνωρίζει τις διαφορές Αγωγής και Προαγωγής υγείας
- περιγράφει τα μοντέλα Αγωγής Υγείας
- αναγνωρίζει την διεπιστημονική προσέγγιση για συμμετοχή σε προγράμματα Αγωγής Υγείας

Θεματική Ενότητα-Σχολική Νοσηλευτική. (2 ώρες Καλοκαιρινού Α.)
Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζει την πολυπλοκότητα των ρόλων του Κοινωνικού Νοσηλευτή στο σχολικό περιβάλλον
- συμμετέχει σε δράσεις συνεργασίας στο σχολικό περιβάλλον

Θεματική Ενότητα-Νοσηλευτική και Επαγγελματική Υγεία.(2 ώρες Σουρτζή Π..)

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζει τους βασικούς παράγοντες κινδύνου για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων.
- συζητά τις ανάγκες για προαγωγή της υγείας των εργαζομένων σε συνδυασμό με το επίπεδο υγείας τους.
- περιγράφει τις βασικές διαστάσεις του ρόλου του νοσηλευτή για τη διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων.
- εφαρμόζει τις ενέργειες που απαιτούνται για τον έλεγχο και τη διατήρηση της υγείας των εργαζομένων.

Θεματική Ενότητα-Προαγωγή Υγείας Ηλικιωμένων στην Κοινότητα.(2 ώρες Σουρτζή Π..)

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- περιγράφει τις ανάγκες υγείας των ηλικιωμένων και να αναγνωρίζει τους παράγοντες κινδύνου για την υγεία και ασφάλεια τους.
- διερευνά και αντιμετωπίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία του ηλικιωμένου ατόμου, της ομάδας και της κοινότητας.
- συζητά τις ιδιαιτερότητες στη φροντίδα των ηλικιωμένων σε σύγκριση με άλλες ομάδες του πληθυσμού.

Θεματική Ενότητα-Νομοθεσία στην άσκηση της Κοινωνικής Νοσηλευτικής. (2 ώρες Βελονάκη Σ.Β.)

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- περιγράφει το νομικό πλαίσιο της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
- γνωρίζει την ισχύουσα νομοθεσία για την άσκηση της Κοινωνικής Νοσηλευτικής
- γνωρίζει το κανονιστικό πλαίσιο για την έρευνα σε ανθρώπους στο χώρο της κοινότητας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτικό μέρος

- Εισαγωγή στην Κοινωνική Νοσηλευτική και ιστορική αναδρομή της.

- Νοσηλευτική Διεργασία στην Κοινωνική Νοσηλευτική, καθώς και οι μέθοδοι αξιολόγησης αναγκών ατόμου, οικογένειας, κοινότητας.
- Θεωρίες Κοινωνικής Νοσηλευτικής: Betty Neuman (Θεωρία συστημάτων), Dorothea Orem (Θεωρία αυτοφροντίδας), Callista Roy (Θεωρία προσαρμογής).
- Αρχές και κριτήρια άσκησης της Κοινωνικής Νοσηλευτικής για ποιότητα και ασφάλεια κατά την άσκησή της.
- Εφαρμογές Κοινωνικής Νοσηλευτικής σε Τομείς της Δημόσιας Υγείας (μοντέλο Minnesota – MDH).
- Εφαρμογές Νοσηλευτικών Διαγνώσεων στην Κοινότητα, Οικογένεια, Άτομο (σύστημα Omaha, σύστημα NANDA).
- Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, ρόλοι και δραστηριότητες των νοσηλευτών.
- Κέντρα Υγείας, σκοποί λειτουργίας τους.
- Περιβάλλον και Υγεία .Διαστάσεις του ρόλου του Νοσηλευτή.
- Διαπολιτισμική προσέγγιση της υγείας της κοινότητας.
- Προαγωγή Υγείας, Αγωγή Υγείας, Μεθοδολογία, Μοντέλα Αγωγής Υγείας.
- Σχολική Νοσηλευτική.
- Νοσηλευτική και Επαγγελματική Υγεία.
- Προαγωγή Υγείας Ηλικιωμένων στην Κοινότητα.
- Νομοθεσία στην άσκηση της Κοινωνικής Νοσηλευτικής.

Κλινικό – Φροντιστηριακό μέρος

Δίνεται μεγάλη έμφαση σε Νοσηλευτικές εφαρμογές στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας από τους φοιτητές. Η άσκηση αυτών γίνεται σε: Κοινωνικές Υπηρεσίες Υγείας (μελέτη κατανομής συχνότητας νοσημάτων και αξιολόγηση αναγκών υγείας πληθυσμού στην κοινότητα), Πολυδύναμα Κέντρα Υγείας (συμμετοχή στις δραστηριότητες του Κέντρου Υγείας), Σχολική Νοσηλευτική (παρουσίαση διαλέξεων με τη μεθοδολογία αγωγής υγείας καθώς και εμβολιασμοί στο σχολικό πληθυσμό), Εργασιακούς χώρους (ενημέρωση για παροχή νοσηλευτικών υπηρεσιών στο χώρο εργασίας και παρουσίαση διαλέξεων). Παρουσίαση φροντιστηριακών ασκήσεων με δημογραφικά κοινωνικά προβλήματα και ταυτόχρονη χρήση βιβλιοθήκης της σχολής. Κατά τη διάρκεια της άσκησης γίνεται κυκλική εναλλαγή των φοιτητών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις, Παρουσίαση φροντιστηριακών ασκήσεων με δημογραφικά κοινωνικά προβλήματα, μελέτες περίπτωσης θεματολογίας σχολικής νοσηλευτικής και ταυτόχρονη χρήση βιβλιοθήκης της σχολής. (Μεθοδολογία Problem Basic Learning), Συμπλήρωση ειδικού εντύπου εργαστηριακών ασκήσεων κοινωνικής νοσηλευτικής μέρος των οποίων στηρίζεται στη μεθοδολογία αγωγής υγείας.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο, βίντεο και υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική άσκηση	52 ώρες
	Μελέτη	47 ώρες
	Σύνολο	125 ώρες (5 ECTS)

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>50% τελικής βαθμολογίας μαθήματος Εργασία από φροντιστηριακή και άσκηση σε υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Συμπλήρωση ειδικού εντύπου εργαστηριακών ασκήσεων κοινοτικής νοσηλευτικής.</p> <p>50% τελικής βαθμολογίας μαθήματος από τελική γραπτή εξέταση ή εξέταση προφορική.</p>
----------------------------	---

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κοινοτική Νοσηλευτική ΚΩΔΙΚΟΣ: **1400** ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Α. Καλοκαιρινού – Π. Σουρτζή ΕΚΔΟΤΗΣ: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2005

Κοινοτική Νοσηλευτική – Νοσηλευτική Δημόσιας Υγείας. Προάγοντας την Υγεία των Πληθυσμών. ΚΩΔΙΚΟΣ: **22697915** ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Mary A. Nies, Melanie Mac Ewen. ΕΚΔΟΤΗΣ: Λαγός Δημήτριος ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2012, 5^η έκδοση

Επιδημιολογία και Δημόσια Υγεία στη Νοσηλευτική ΚΩΔΙΚΟΣ: **41959838** ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Ivanov L, Blue C ΕΚΔΟΤΗΣ: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2014

ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53440	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστηριακές ασκήσεις	5	4,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS186/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

1. Η απόκτηση βασικών επιστημονικών γνώσεων αναγκαίων για την παροχή αποτελεσματικής νοσηλευτικής φροντίδας σε άτομα, οικογένειες ή ομάδες ατόμων.
2. Κατανόηση των αρχών που στηρίζουν, ερμηνεύουν και τεκμηριώνουν τις νοσηλευτικές εφαρμογές
3. Η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων για την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας σε διάφορες καταστάσεις υγείας/αρρώστιας

Θεματική Ενότητα-Αρχές της ηθικής στη φροντίδα υγείας- Αρχές φροντίδας και εκπαίδευσης ενηλίκων 8 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και Κλινική άσκηση στο νοσοκομείο (Χ. Λεμονίδου)

1. **Η Ηθική στο χώρο της φροντίδας υγείας, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο**

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- περιγράφει τα ιστορικά στοιχεία που αφορούν στη νοσηλευτική ηθική και νομοθεσία
- γνωρίζει πώς ορίζεται ο εγκεφαλικός θάνατος στη νομοθεσία
- γνωρίζει πώς ορίζεται η ευθανασία και τι ισχύει στην Ελλάδα και διεθνώς
- γνωρίζει και να περιγράφει γιατί είναι σημαντικό να μελετάμε την ηθική
- γνωρίζει και να περιγράφει πώς οι αλλαγές στη φροντίδα υγείας επηρεάζουν την ηθική στη νοσηλευτική πρακτική
- γνωρίζει ποιες είναι οι επαγγελματικές αξίες για τη νοσηλευτική πρακτική
- γνωρίζει τι είναι το ηθικό δίλημμα και ποια είναι τα συνήθη διλήμματα κατά την παροχή της φροντίδας υγείας
- γνωρίζει και να περιγράφει τα δικαιώματα των ασθενών και τη διαχρονική τους εξέλιξη
- γνωρίζουν τι περιλαμβάνει η διακήρυξη του Ελσίνκι για την έρευνα σε ανθρώπους

2. **Αρχές εκπαίδευσης ασθενών με οξεία και χρόνια προβλήματα, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο**

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- περιγράφει τις αρχές της σύγχρονης νοσηλευτικής φροντίδας και το μοντέλο αυτοδιαχείρισης της φροντίδας
- ορίζει τις έννοιες διδασκαλία και μάθηση
- περιγράφει την εκπαίδευση του ασθενούς ως δικαίωμα κατοχυρωμένο από διεθνή κείμενα και την ελληνική νομοθεσία
- γνωρίζει τους σκοπούς της διδασκαλίας
- περιγράφει και να ορίζει τις περιοχές μάθησης
- γνωρίζει τους παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη για την εκπαίδευση του ασθενούς
- γνωρίζει τις στρατηγικές εκπαίδευσης ασθενών με διαφορετική κουλτούρα
- περιγράφει τα χαρακτηριστικά των εκπαιδευομένων
- γνωρίζει και να εφαρμόζει τις αρχές της διδασκαλίας – Μάθησης
- περιγράφει τα στάδια της διαδικασίας διδασκαλία - μάθηση
- γνωρίζει τους τρόπους αξιολόγηση των αναγκών μάθησης του ασθενούς και τις πηγές των πληροφοριών
- περιγράφει την ανάπτυξη σχεδίου διδασκαλίας
- περιγράφει τους αντικειμενικούς σκοπούς του Εκπαιδευομένου
- περιγράφει το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού προγράμματος ανάλογα με τις διαγνωσμένες ανάγκες
- γνωρίζει πώς να εφαρμόζει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα

3. Μέθοδοι εκπαίδευσης, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- ορίζει τις στρατηγικές διδασκαλίας
- γνωρίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή των στρατηγικών διδασκαλίας
- γνωρίζει και να περιγράφει τις στρατηγικές διδασκαλίας ενηλίκων και παιδιών
- γνωρίζει τις στρατηγικές διδασκαλίας για τις διαφορετικές περιοχές μάθησης
- περιγράφει τα μέσα διδασκαλία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν κατά την εκπαίδευση ενηλίκων και παιδιών
- περιγράφει τους περιορισμούς που υπάρχουν κατά την εκπαίδευση ασθενών
- γνωρίζει τους παράγοντες που προάγουν την αποτελεσματική επικοινωνία
- συγκρίνει και να συνδυάζει διαφορετικές στρατηγικές εκπαίδευσης
- γνωρίζει τους τρόπους εκτίμησης των αποτελεσμάτων της διδασκαλίας-μάθησης
- περιγράφει τις στρατηγικές αντιμετώπισης «φτωχών» αποτελεσμάτων της διαδικασίας διδασκαλίας-μάθησης

4. Αρχές περιεγχειρητικής νοσηλευτικής φροντίδας, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τους λόγους που οι ασθενείς υποβάλλονται σε χειρουργικές επεμβάσεις και τα είδη των επεμβάσεων
- γνωρίζει την επίδραση τη χειρουργικής επέμβασης στη λειτουργική υγεία
- γνωρίζει και να διακρίνει τις διάφορες φάσεις που διέρχεται ο ασθενής από την εισαγωγή μέχρι την έξοδο του νοσοκομείου
- περιγράφει τι περιλαμβάνει η προεγχειρητική φάση
- περιγράφει τι περιλαμβάνουν η αξιολόγηση και το ιστορικό κατά την προεγχειρητική φάση
- γνωρίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν την ανάρρωση
- περιγράφει τι είναι η συναίνεση μετά από ενημέρωση, τι περιλαμβάνει, πότε, πώς και από ποιον πρέπει να λαμβάνεται

- γνωρίζει τα συναισθήματα που μπορεί να βιώνει ο ασθενής και τις αντιδράσεις του κατά την προεγχειρητική φάση και τους τρόπους διαχείρισης
  - περιγράφει τι πρέπει να περιλαμβάνει η προεγχειρητική διδασκαλία του ασθενούς
  - να γνωρίζει τους περιορισμούς (πχ. διατροφικούς) πριν από την επέμβαση
  - γνωρίζει και να περιγράφει τη λίστα ελέγχου πριν από τη μεταφορά του ασθενούς στο χειρουργείο
  - γνωρίζει και να περιγράφει τι περιλαμβάνει η διεγχειρητική φάση
  - περιγράφει το ρόλο του νοσηλευτή χειρουργείου και αναισθησίας
  - γνωρίζει τις πιθανές άμεσες επιπλοκές
  - γνωρίζει και να περιγράφει την παραμονή και φροντίδα του ασθενούς στην ανάνηψη και το ρόλο του νοσηλευτή
  - γνωρίζει και να περιγράφει τι περιλαμβάνει η μετεγχειρητική φροντίδα του ασθενούς
  - γνωρίζει τις πιθανές μετεγχειρητικές επιπλοκές, την πρόληψη και αντιμετώπισή τους
  - αναπτύσσει το σχέδιο φροντίδας με βάση τα στάδια της νοσηλευτικής διεργασίας
- Θεματική Ενότητα-Αρχές διαχείρισης ατόμων με προβλήματα υγείας 16 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και Κλινική άσκηση στο νοσοκομείο (Μ. Γιαννακοπούλου)

5. Αρχές διαχείρισης ασθενών με προβλήματα ύπνου-ανάπαυσης, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τα στάδια/φάσεις του υπνικού κύκλου και τις παραμέτρους που καταγράφονται σε μελέτες ύπνου
- αναγνωρίζει τις εγκεφαλικές δομές, τις ορμόνες και τους νευροδιαβιβαστές που εμπλέκονται στη λειτουργία του ύπνου
- διακρίνει και να αξιολογεί τις αλλαγές των φυσιολογικών παραμέτρων στις διαφορετικές φάσεις ύπνου
- αναγνωρίζει τα χαρακτηριστικά του φυσιολογικού ύπνου
- γνωρίζει για τους κινησιολογικούς ρυθμούς
- προσδιορίζει τους παράγοντες που δυνητικά μπορεί να διαταράξουν τον ύπνο και την ανάπαυση
- γνωρίζει τις εκδηλώσεις των διαταραχών της λειτουργίας του ύπνου και τις επιδράσεις τους στις καθημερινές δραστηριότητες της ζωής του ατόμου
- προσδιορίζει τους νοσηλευτικούς ρόλους σε σχέση με τον ύπνο και την ανάπαυση των νοσηλευόμενων ατόμων
- γνωρίζει τις παραμέτρους συλλογής δεδομένων κατά τη λήψη ιστορικού ύπνου
- αναγνωρίζει τα αντικειμενικά δεδομένα της ένδειας ύπνου
- γνωρίζει το περιεχόμενο της διδασκαλίας για προβλήματα ύπνου
- εφαρμόζει νοσηλευτικές παρεμβάσεις για απλά προβλήματα ύπνου
- γνωρίζει τις αρχές ασφάλειας κατά τον ύπνο-ανάπαυση του ασθενή στο Νοσοκομείο
- αναγνωρίζει τα φάρμακα που επιδρούν στον ύπνο και να προσδιορίζει τις δράσεις των υπνωτικών

6. Αρχές διαχείρισης ασθενών που βιώνουν stress , 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τους ορισμούς του stress (κατά Selye, κλπ)
- διακρίνει τα στρεσογόνα ερεθίσματα ως ενδογενή και εξωγενή
- γνωρίζει τους ομοιοστατικούς μηχανισμούς που κινητοποιούνται κατά την αντιμετώπιση και προσαρμογή στο stress και να αντιλαμβάνεται τη λειτουργία του άξονα Υποθαλάμου-Υπόφυσης-Επινεφριδίων
- περιγράφει το σύνδρομο γενικευμένης προσαρμογής στο stress (general adaptation syndrome)

και τα στάδιά του, καθώς και το σύνδρομο τοπικής προσαρμογής στο stress (local adaptation syndrome)

- γνωρίζει τις ορμόνες που επηρεάζονται στο stress και τους εργαστηριακούς προσδιορισμούς αυτών
- περιγράφει τις λειτουργικές διαταραχές των οργάνων και συστημάτων, που επηρεάζονται από το stress και σχετίζονται με ασθένειες
- γνωρίζει τα εργαλεία/κλίμακες μέτρησης επιπέδων άγχους και stress
- κατανοεί την έννοια “coping” ως προσπάθεια προσαρμογής και αντιμετώπισης του stress και τους φυσιολογικούς παράγοντες που την επηρεάζουν
- αναγνωρίζει τις εκδηλώσεις του μη αποτελεσματικού coping
- γνωρίζει για τη συλλογή υποκειμενικών και αντικειμενικών δεδομένων σε σχέση με το stress
- αναγνωρίζει τις καταστάσεις stress για τον ασθενή, μέσα στο Νοσοκομείο
- περιγράφει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις που προάγουν τη φυσιολογική ικανότητα του ατόμου να αντιμετωπίζει το stress
- γνωρίζει για το σύνδρομο burn out και για τη διαχείριση του επαγγελματικού stress που βιώνει ο Νοσηλευτής

7. Αρχές διαχείρισης ασθενών με προβλήματα διατροφής-2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει για τις λειτουργίες κάλυψης διατροφικών αναγκών του οργανισμού
- κατανοεί το ρόλο του νοσηλευτή στη διαχείριση των διατροφικών αναγκών των ασθενών
- περιγράφει τα στοιχεία της διατροφής
- υπολογίζει βάσει του ΔΜΣ και της κλινικής κατάστασης του ασθενή τις διατροφικές του ανάγκες
- διατυπώνει τους παράγοντες που επηρεάζουν τις διατροφικές ανάγκες
- αναγνωρίζει τις επιπτώσεις από την ανεπαρκή κάλυψη των διατροφικών αναγκών
- αναγνωρίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν την πρόσληψη τροφής
- διαπιστώνει τα προβλήματα που σχετίζονται με την πέψη και την απορρόφηση θρεπτικών ουσιών
- αξιολογεί την κάλυψη των διατροφικών αναγκών του ασθενή
- προσδιορίζει τις νοσηλευτικές διαγνώσεις που σχετίζονται με τη διατροφική κατάσταση του ασθενή
- περιγράφει τις ειδικές δίαιτες
- διατυπώνει τους σκοπούς των νοσηλευτικών παρεμβάσεων για την ικανοποίηση των αναγκών διατροφής
- εφαρμόζει νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την ικανοποίηση των αναγκών διατροφής

8. Εντερική διατροφή, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- διατυπώνει τον ορισμό της εντερικής διατροφής
- γνωρίζει τις ενδείξεις χορήγησης εντερικής διατροφής
- περιγράφει τη διαδικασία εισαγωγής ρινογαστρικού καθετήρα
- διατυπώνει τις διαφορές της βραχύχρονης και μακρόχρονης εντερικής διατροφής
- γνωρίζει τη διαδικασία μέτρησης του pH γαστρικού περιεχομένου
- διακρίνει τις διάφορες μορφές χορήγησης εντερικής τροφής σε ασθενή
- γνωρίζει τη σύσταση της εντερικής τροφής
- περιγράφει τη διαδικασία σίτισης διαμέσου καθετήρα
- περιγράφει τη διαδικασία της διακοπτόμενης και συνεχούς σίτισης
- εφαρμόζει τα κατάλληλα νοσηλευτικά μέτρα για την ασφαλή εντερική σίτιση

- περιγράφει το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού προγράμματος για την εφαρμογή της εντερικής σίτισης στο σπίτι

9. Αρχές διαχείρισης ασθενών με προβλήματα κένωσης της ουροδόχου κύστεως, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζει τα χαρακτηριστικά των φυσιολογικών ούρων
- διατυπώνει τους παράγοντες που επηρεάζουν τη φυσιολογική διούρηση
- αξιολογεί τη διαταραγμένη λειτουργία ουροποιητικού συστήματος
- εφαρμόζει τη λήψη δείγματος ούρων για διαγνωστικές εξετάσεις
- ερμηνεύει τα αποτελέσματα των διαγνωστικών εξετάσεων ούρων
- εφαρμόζει νοσηλευτικές παρεμβάσεις φροντίδας ασθενών σχετικά με την ούρηση

10. Αρχές διαχείρισης ασθενών με προβλήματα από το Αναπαραγωγικό Σύστημα, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- διατυπώνει τους ορισμούς της σεξουαλικότητας και του φύλου
- διατυπώνει τους παράγοντες που επηρεάζουν τη σεξουαλικότητα
- γνωρίζει τις νόσους που εμπλέκονται με τη σεξουαλικότητα
- γνωρίζει τα φάρμακα που επηρεάζουν τη σεξουαλική λειτουργία
- αναγνωρίζει τις εκδηλώσεις διαταραχής της σεξουαλικής λειτουργίας
- αξιολογεί μέσω του ιστορικού και της φυσικής εξέτασης τις διαταραχές της σεξουαλικής λειτουργίας
- εφαρμόζει το κατάλληλο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας καταστάσεων που σχετίζονται με το ουρογεννητικό σύστημα

11. Αρχές διαχείρισης ασθενών που υποβάλλονται σε επεμβατικές και μη επεμβατικές διαγνωστικές μελέτες. Αρχές συλλογής δειγμάτων, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- κατανοεί το ρόλο του νοσηλευτή στη διενέργεια διαγνωστικών εξετάσεων πριν, κατά και μετά τη διαδικασία
- εφαρμόζει διαδικασίες συλλογής δείγματος αίματος και ούρων
- γνωρίζει ποιες είναι οι επεμβατικές και μη επεμβατικές εξετάσεις
- γνωρίζει τις ενδείξεις, τη διαδικασία και το ρόλο του νοσηλευτή στη διενέργεια επεμβατικών και μη επεμβατικών εξετάσεων

12. Το φαινόμενο του πόνου, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- διατυπώνει τον ορισμό του πόνου
- αναγνωρίζει τις πηγές του πόνου
- αντιλαμβάνεται το μηχανισμό του πόνου
- κατανοεί τα χαρακτηριστικά του πόνου
- αναγνωρίζει την απάντηση στον πόνο
- υιοθετεί θετική στάση σε παράγοντες που επηρεάζουν την εμπειρία του πόνου
- αξιολογεί τον πόνο
- διατυπώνει νοσηλευτικές διαγνώσεις σχετικά με τον πόνο
- εφαρμόζει σχέδιο φροντίδας διαχείρισης του πόνου
- γνωρίζει τα δικαιώματα του ασθενή για τον πόνο

ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Σκοπός:

1. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων στην εφαρμογή βασικών νοσηλευτικών πράξεων και μεθόδων.
2. Η ενσωμάτωση των θεωρητικών γνώσεων στην εφαρμογή κλινικών δεξιοτήτων
3. Η σύνθεση και η κριτική σκέψη με βάση το θεωρητικό υπόβαθρο για την άμεση και έμμεση παροχή ασφαλούς και υποστηρικτικής φροντίδας στους ασθενείς και τις οικογένειές τους.
4. Η εφαρμογή εξατομικευμένου σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας για την ικανοποίηση των βασικών αναγκών των ασθενών.
5. Ο προσδιορισμός των αναγκών των ασθενών και των οικογενειών τους με ολιστική προοπτική.
6. Ο χειρισμός της βασικής σχετικής επιστημονικής ορολογίας στο γραπτό και προφορικό τρόπο περιγραφής των παρατηρήσεων και παρεμβάσεων καθώς και της σχετικής αιτιολόγησης των διαφόρων επιλογών.
7. Η χρήση θεραπευτικών δεξιοτήτων επικοινωνίας με τους ασθενείς και τις οικογένειές τους.
8. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και συνεργασίας με τους νοσηλευτές και τα άλλα μέλη της ομάδας υγείας.

Κατά την κλινική άσκηση ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- λαμβάνει και καταγράφει το ιστορικό υγείας του ασθενή
- λαμβάνει, καταγράφει και αξιολογεί τα Ζωτικά Σημεία του ασθενή
- εφαρμόζει μέτρα άσηπτων τεχνικών για την πρόληψη ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων και συμβαμάτων στην παροχή φροντίδας
- εφαρμόζει μέτρα πρόληψης και φροντίδας κατακλίσεων
- διακρίνει τα είδη στομιών και να εφαρμόζει την κατάλληλη νοσηλευτική φροντίδα
- διενεργεί καθαρισμό και θεραπευτικό υποκλυσμό στον ασθενή
- εφαρμόζει το κατάλληλο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας καταστάσεων που σχετίζονται με το ουρογεννητικό σύστημα
- αναγνωρίζει τα χαρακτηριστικά των ούρων
- διενεργεί τη λήψη δείγματος ούρων για διαγνωστικές εξετάσεις
- εφαρμόζει νοσηλευτικές παρεμβάσεις φροντίδας ασθενών σχετικά με την ούρηση
- εφαρμόζει καθετήρα ουροδόχου κύστεως
- διενεργεί με άσηπτη τεχνική τη φροντίδα τραχειοστομίας και την αλλαγή του τραχειοσωλήνα
- εφαρμόζει αναρρόφηση με άσηπτη τεχνική στοματικών/βρογχικών εκκρίσεων
- χορηγεί οξυγόνο με την κατάλληλη συσκευή
- εφαρμόζει τα κατάλληλα νοσηλευτικά μέτρα για την ασφαλή εντερική και παρεντερική σίτιση
- εφαρμόζει νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την ικανοποίηση των αναγκών διατροφής μέσω εντερικής ή παρεντερικής οδού
- παρακεντεί περιφερική φλέβα στον ασθενή για αιμοληψία ή /και τοποθέτηση φλεβοκαθετήρα
- εφαρμόζει διαδικασίες συλλογής δείγματος αίματος για εργαστηριακό έλεγχο
- εφαρμόζει τις αρχές ασφαλούς χορήγησης αίματος και παραγώγων πριν, κατά και μετά την μετάγγιση
- προετοιμάζει και χορηγεί φάρμακα διαμέσου όλων των οδών (μάτια, μύτη, αυτιά, δέρμα, βλεννογόνοι, στόμα, ενδοφλέβια, ενδομυϊκά, υποδόρια, εισπνεόμενα, ενδοορθικά, ενδοκολπικά)
- προετοιμάζει, εμπλουτίζει και χορηγεί ορό στον ασθενή
- μετρά επίπεδα σακχάρου αίματος με ανακλασίμετρο
- αξιολογεί και φροντίζει κάθε μορφής τραύμα στον ασθενή
- εφαρμόζει υγιεινή σώματος κλινήρους ασθενούς
- εφαρμόζει νοσηλευτικές παρεμβάσεις για απλά προβλήματα ύπνου
- εφαρμόζει σχέδιο φροντίδας διαχείρισης του πόνου
- λαμβάνει και αξιολογεί ΗΚΓ του ασθενή
- εκπαιδεύει και ενθαρρύνει τη συμμετοχή του ασθενή στη νοσηλευτική φροντίδα

- αξιολογεί την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των θεραπευτικών παρεμβάσεων
- τεκμηριώνει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις στον ασθενή
- αξιολογεί τις μαθησιακές ανάγκες των ασθενών και των οικογενειών τους σχετικά τη διατήρηση και την προαγωγή της υγείας καθώς και την αποκατάσταση και εφαρμόζει κατάλληλο εκπαιδευτικό πρόγραμμα
- διατηρεί το απόρρητο των ασθενών
- υποστηρίζει το δικαίωμα του ασθενούς για αυτοδιάθεση και επιλογή ακόμη και όταν αυτές οι επιλογές έρχονται σε αντίθεση με τις αξίες του
- παρέχει νοσηλευτική φροντίδα, χωρίς διακρίσεις και χωρίς κριτική
- αναγνωρίζει τις αξίες και τον ρόλο της νοσηλευτικής στην κλινική πρακτική
- χρησιμοποιεί την κλινική τεκμηρίωση και την νοσηλευτική επιστήμη ως βάση για τη λήψη αποφάσεων στη φροντίδα

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεματική Ενότητα-Αρχές της ηθικής στη φροντίδα υγείας- Αρχές φροντίδας και εκπαίδευσης ενηλίκων 8 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και Κλινική άσκηση στο νοσοκομείο (Χ. Λεμονίδου)

Η Ηθική στο χώρο της φροντίδας υγείας, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Αρχές εκπαίδευσης ασθενών με οξεία και χρόνια προβλήματα, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Μέθοδοι εκπαίδευσης, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Αρχές περιεγχειρητικής νοσηλευτικής φροντίδας, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Θεματική Ενότητα-Αρχές διαχείρισης ατόμων με προβλήματα υγείας 16 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και Κλινική άσκηση στο νοσοκομείο (Μ. Γιαννακοπούλου)

Αρχές διαχείρισης ασθενών με προβλήματα ύπνου-ανάπαυσης, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Αρχές διαχείρισης ασθενών που βιώνουν stress , 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Αρχές διαχείρισης ασθενών με προβλήματα διατροφής-2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Εντερική διατροφή, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

Αρχές διαχείρισης ασθενών με προβλήματα κένωσης της ουροδόχου κύστεως, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Αρχές διαχείρισης ασθενών με προβλήματα από το Αναπαραγωγικό Σύστημα, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Αρχές διαχείρισης ασθενών που υποβάλλονται σε επεμβατικές και μη επεμβατικές διαγνωστικές μελέτες. Αρχές συλλογής δειγμάτων, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο

Το φαινόμενο του πόνου, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και 3 ώρες κλινικής άσκησης στο

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο, διαλέξεις, συζήτηση, ημερολόγιο μαθησιακών εμπειριών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο, βίντεο και υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική άσκηση	39 ώρες
	Μελέτη	45 ώρες
	Σύνολο	110 ώρες (4,5 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις: 50% Γραπτή εργασία (ημερολόγιο μαθησιακών εμπειριών) 50%	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Bates' Οδηγός για την κλινική εξέταση και τη λήψη ιστορικού (Επίτομο) Bickley Lynn A, Szilagyi Peter G. Εκδότης: Broken Hill Publisher LTD Αθήνα, 2006</p> <p>Κλινική εξέταση Epstein Owen, Perkin G. David, Cookson J., De Bono D.P. Εκδότης: Broken Hill Publisher LTD Αθήνα, 2005</p> <p>Κλινική διάγνωση, Ιστορικό και Φυσική Εξέταση (Επίτομο) Swartz Mark Εκδόσεις: Λαγός Δημήτριος Αθήνα, 2011</p>

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53413	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστηριακές ασκήσεις	3	3,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=353		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός η απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και η ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στις Πρώτες Βοήθειες.

Οι Πρώτες Βοήθειες είναι κλινικό μάθημα που διδάσκεται και εξετάζεται στην Ελληνική γλώσσα αλλά υπάρχει η δυνατότητα να διδάσκεται και στην Αγγλική γλώσσα.

Το μάθημα αποτελεί βασικό κλινικό μάθημα για φοιτητές της Σχολής Επιστημών Υγείας και γι' αυτόεί ενταγμένο στο 3^ο εξάμηνο δεδομένου ότι οι Πρώτες Βοήθειες αποτελούν βασικό στοιχείο των ατόμων που εργάζονται παρέχοντας υπηρεσίες υγείας όπως οι Νοσηλευτές.

Ή ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στις Πρώτες Βοήθειες. Βασικοί στόχοι η ακριβής αξιολόγηση των πασχόντων με σκοπό την εφαρμογή ορθής θεραπευτικής παρέμβασης στον τόπο του συμβάντος (αρρώστιας ή ατυχήματος). Η πρακτική – εργαστηριακή άσκηση περιλαμβάνει την εκπαίδευση σε προπλάσματα (κούκλες) και εξομοιωτές για την εκμάθηση βασικής και στοιχείων εξειδικευμένης καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης (ΚΑΡΠΑ) και εξωτερικό απινιδισμό.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. γνωρίζει τι είναι οι Πρώτες Βοήθειες
2. γνωρίζει το θεωρητικό υπόβαθρο των πρώτων βοηθειών
3. παρέχει Πρώτες Βοήθειες

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Δεξιότητες πρώτων βοηθειών – ΚΑΡΠΑ
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Ομαδική εργασία

- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Τι είναι πρώτες βοήθειες
2. Προσέγγιση, αξιολόγηση θύματος και αλγόριθμοι ενεργειών
3. Βασική υποστήριξη της ζωής (Β.ΚαρΠΑ) και Απινιδισμός σε παιδιά και ενήλικες
4. Προνοσοκομειακή φροντίδα και διακομιδές ασθενών
5. Οδοί χορήγησης φαρμάκων
6. Επείγοντα αναπνευστικά
  - Οξεία δύσπνοια, Βήχας, Ασφυξία – πνιγμός – απαγχονισμός – στραγγαλισμός, Εισπνοή τοξικών ουσιών και καπνού
7. Επείγοντα καρδιαγγειακά
  - Μέτρηση της αρτηριακής πίεσης - Σφυγμός και αίσθημα προκάρδιων παλμών Καρδιακή προσβολή και στηθάγχη Υπέρταση και υπερτασική κρίση
  - Λιποθυμία – καταπληξία, Κώμα, Διαταραχές στο μεταβολισμό του σακχάρου
8. Επείγοντα ορθοπεδικά
  - Κακώσεις – Τραύματα
  - Κακώσεις οστών - αρθρώσεων – μυών, Εξαρθρήματα - μυϊκές κράμπες – διάστρεμμα, Πρώτες βοήθειες σε αθλητές
  - Επίδεσμοι και επιθέματα στις πρώτες βοήθειες
9. Επείγοντα ΝευροΨυχιατρικά
  - Οξεία αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, Επιληψίες, Αϋπνία, Κεφαλαλγία & ημικρανία, Ζάλη - ίλιγγος, Υστερία – σύνδρομο πανικού, Ψύχωση – οξεία ψύχωση, Άνοια
10. Πυρετός και Συνήθεις λοιμώξεις
11. Δήγματα και τσιμπήματα
12. Δηλητηριάσεις
13. Ιονίζουσα ακτινοβολία – βλάβες της υγείας από τον ήλιο
14. Ηλεκτροπληξία
15. Προβλήματα του γαστρεντερικού σωλήνα
16. Γυναίκα – παιδί
17. Αναφυλαξία, Άσθμα, Αλλεργική ρινίτιδα, Αλλεργική επιπεφυκίτιδα, Κνίδωση, Ατοπική δερματίτιδα – έκζεμα
18. Πονόδοντας – ωταλγία - παθήσεις δέρματος και εξαρτημάτων το
19. Κανόνες ασφάλειας στην οικογενειακή και κοινωνική ζωή & η βαλίτσα των πρώτων βοηθειών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	διαλέξεις και προβολές power point	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο, βίντεο και υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Εργαστήριο	13 ώρες
	Μελέτη	49 ώρες
	Σύνολο	88 ώρες (3,5 ECTS)

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου υπό την μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν προφορικά ανάλογα με τις ανάγκες (π.χ. μικρός αριθμός εξεταζομένων ή φοιτητές που παρακολουθούν προγράμματα ERASMUS).
----------------------------	---

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πρώτες Βοήθειες και Πρακτική Θεραπευτική Συνήθων Καταστάσεων Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD. 1^η έκδοση, Αθήνα 2009

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53465	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	4	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός: συστηματική παρουσίαση όλων των τομέων της Φυσιολογίας του ανθρώπου με έμφαση στη συζήτηση των φυσιολογικών και ιδιαίτερα προσαρμοστικών μηχανισμών που εξηγούν τις διάφορες λειτουργίες.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΚΡΙΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στο Ενδοκρινικό Σύστημα. Φυσιολογία της ορμονικής δράσης.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι είναι ορμόνη ?
- Τι είναι υποδοχέας ?
- Ποιες οι κατηγορίες των υποδοχέων ?
- Πως ενεργοποιούνται & Σηματοδοτούν οι μεμβρανικοί υποδοχείς ?
- Πως ενεργοποιούνται και πως επηρεάζουν την μεταγραφική λειτουργία οι ενδοκυττάριοι υποδοχείς ?
- Ποια τα συστήματα βιολογικής ρύθμισης (αυτοκρινές, παρακρινές, αυτοκρινές) ?
- Ποιες κυτταρικές λειτουργίες επηρεάζουν οι ορμόνες (κυτταρική διαίρεση, προγραμματισμένος κυτταρικός θάνατος, διαφοροποίηση και επιδιόρθωση DNA) ?

Φυσιολογία του Υποθαλάμου & Υπόφυσης.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Έχουν αυτοματία λειτουργίας οι ενδοκρινείς αδένες ?
- Τι είναι σύστημα αρνητικής παλίνδρομης ρύθμισης (negative feedback mechanism) ?
- Πως ρυθμίζεται η ενδοκρινική λειτουργία του Υποθαλάμου από το ΚΝΣ ?
- Πώς γίνεται η έναρξη της ήβης ?
- Ποια τα χαρακτηριστικά έκκρισης των υποθαλαμικών ορμονών ?
- Τι είναι το πυλαίο αγγειακό σύστημα και τι εξυπηρετεί ?
- Ποίοι οι λοβοί της υπόφυσης και ποιές είναι οι υποφυσιακές ορμόνες ανά λοβό ?

- Ποια τα χαρακτηριστικά έκκρισης των υποφυσιακών ορμονών ?
- Πώς ρυθμίζεται η έκκριση των ορμονών της αδενουπόφυσης ?
- Ποιες οι κύριες δράσεις των ορμονών της αδενουπόφυσης ?
- Σε τι διαφέρει η νευροπόφυση από την αδενουπόφυση ?
- Ποιες οι ορμόνες της νευροπόφυσης ?
- Ποιες οι κύριες δράσεις των ορμονών της νευροπόφυσης ?

Φυσιολογία της ρύθμισης του ασβεστίου στο αίμα: ορμόνες ασβεστίου.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Πως γίνεται αντιληπτή η συγκέντρωση των ελευθέρων ιόντων ασβεστίου στο αίμα ?
- Τι είναι ο υποδοχέας ασβεστίου (CaR) και πως λειτουργεί ?
- Ποία τα όργανα & αδένες που συμμετέχουν στη ρύθμιση των ιόντων ασβεστίου στο αίμα ?
- Τι είναι η Παραθορμόνη (PTH), πού παράγεται και πως δρά ?
- Τι είναι, πού και πως παράγεται και πως δρά το πεπτιδίο που ομοιάζει με την Παραθορμόνη (PTHrP)
- Τι είναι, πού παράγεται και πως δρά η καλσιτονίνη (CT)
- Τι είναι, πως παράγεται και πως δρά η βιταμίνη D
- Σε ποιους ιστούς και είναι ποιές οι δράσεις των ορμονών ασβεστίου (PTH, CT, Vit D3) στον άνθρωπο?
- Σε περίπτωση οξείας υπασβεστιαιμίας, ποιες οι ορμόνες, ποίοι οι αδένες και ποία τα ιστοί/όργανα/συστήματα του οργανισμού του ανθρώπου τα οποία συμμετέχουν στην διόρθωση της κατάστασης και με ποίο μηχανισμό δράσης ενεργεί η κάθε ορμόνη πάνω στο κάθε σύστημα ?
- Σε ποιές περιπτώσεις έχουμε υπερασβεστιαιμία στον άνθρωπο και με ποίον μηχανισμό δημιουργείται αυτό ?

Φυσιολογία Οστών: Μηχανισμοί της οστικής διαμόρφωσης και αναδιαμόρφωσης των οστών.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποία η δομή των οστών στη φάση ηρεμίας ?
- Ποίοι οι κύριοι κυτταρικοί πληθυσμοί που συμμετέχουν στην φυσιολογία των οστών?
- Ποία η καταγωγή τους και πως διαφοροποιούνται οι οστεοκλάστες ?
- Ποία η καταγωγή τους και πως διαφοροποιούνται οι οστεοβλάστες ?
- Ποιος ο μηχανισμός και ποία τα χαρακτηριστικά του μηχανισμού διαμόρφωσης των οστών (modeling) ?
- Ποιος ο μηχανισμός και ποία τα χαρακτηριστικά αλλά και οι φάσεις του μηχανισμού αναδιαμόρφωσης των οστών (remodeling) ?
- Ποίος ο ρόλος του κάθε κυτταρικού πληθυσμού στην κάθε φάση του μηχανισμού αναδιαμόρφωσης των οστών ?
- Τι είναι και πως επιτελείται η επιμετάλλωση των οστών (mineralization) ?
- Τι είναι η Οστεοπροτεγερίνη (OPG) και ποίος ο ρόλος της στην οστεοκλαστογένεση?
- Τι είναι και ποίος ο ρόλος του RANK & RANKL στην οστεοκλαστογένεση ?
- Ποιες ορμόνες ελέγχουν το ρυθμό οστικής αναδιαμόρφωσης και πως αυτές ρυθμίζουν τις OPG, RANK/RANKL ?
- Ποία χαρακτηριστικά του μηχανισμού αναδιαμόρφωσης των οστών αποτελούν τη βάση όλων των μεταβολικών νοσημάτων των οστών ?

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΚΡΙΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Φυσιολογία του θυρεοειδούς αδένου

Οι φοιτητές θα πρέπει να μπορούν να:

- Περιγράφουν την δομή του θυρεοειδούς αδένου και τον τρόπο λειτουργίας του.
- Ορίζουν την χημική φύση και την σύνθεση των θυρεοειδικών ορμονών.
- Έχουν κατανοήσει τον κρίσιμο ρόλο του ιωδίου στον θυρεοειδή αδένου και τον τρόπο με τον οποίο ελέγχεται η μεταφορά του.

- Έχουν κατανοήσει τον ρόλο της σύνδεσης με πρωτεΐνες στην μεταφορά των ορμονών και στον περιφερικό μεταβολισμό.
- Έχουν κατανοήσει τον ρόλο του υποθαλάμου και της υπόφυσης στην ρύθμιση της έκκρισης των θυρεοειδικών ορμονών.
- Να γνωρίζουν τις δράσεις των θυρεοειδικών ορμονών στην ομοιόσταση και την ανάπτυξη.
- Έχουν κατανοήσει την βάση των καταστάσεων όπου η λειτουργία του θυρεοειδή είναι μη φυσιολογική.

Φυσιολογία της Ενδοκρινούς Μοίρας του Παγκρέατος

Οι φοιτητές θα πρέπει να μπορούν να :

- Γνωρίζουν τις ορμόνες που επηρεάζουν την συγκέντρωση της γλυκόζης στο πλάσμα και να περιγράφουν την δράση τους
- Περιγράφουν την δομή των παγκρεατικών νησιδίων και να αναφέρουν τις ορμόνες που εκκρίνονται από κάθε κυτταρικό τύπο των νησιδίων
- Περιγράφουν την δομή της ινσουλίνης και τα βήματα που συμμετέχουν στην βιοσύνθεση και στην απελευθέρωσή της στην κυκλοφορία του αίματος.
- Περιγράφουν τους υποδοχείς της ινσουλίνης , τον τρόπο διαμεσολάβησης τους στις δράσεις της ινσουλίνης και τον τρόπο ρύθμισής τους.
- Γνωρίζουν τις δράσεις της ινσουλίνης στους ιστούς στόχους.
- Περιγράφουν τους κύριους παράγοντες που επηρεάζουν την έκκριση της ινσουλίνης
- Αναφέρουν τις συνέπειες της ανεπάρκειας της ινσουλίνης και να είναι σε θέση να εξηγήσουν τον τρόπο δημιουργίας αυτών των διαταραχών.
- Να έχουν κατανοήσει τις κύριες διαφορές μεταξύ τύπου 1 και τύπου 2 σακχαρώδη διαβήτη.
- Περιγράφουν την δομή της γλυκαγόνης και άλλων φυσιολογικά ενεργών πεπτιδίων που παράγονται από τις πρόδρομες ενώσεις
- Γνωρίζουν τις φυσιολογικές σημαντικές δράσεις της γλυκαγόνης
- Γνωρίζουν τους παράγοντες που ρυθμίζουν την έκκριση της γλυκαγόνης.
- Περιγράφουν τις φυσιολογικές δράσεις της σωματοστατίνης στο πάγκρεας .
- Περιγράφουν τους μηχανισμούς μέσω των οποίων επηρεάζουν οι θυρεοειδικές ορμόνες , τα γλυκοκορτικοειδή , οι κατεχολαμίνες και η αυξητική ορμόνη τον μεταβολισμό των υδατανθράκων

Φυσιολογίας της Μυελώδους και Φλοιώδους Μοίρας των Επινεφριδίων

Οι φοιτητές θα πρέπει να μπορούν να :

- Γνωρίζουν τις κατεχολαμίνες που εκκρίνονται από τον επινεφριδιακό μυελό και να συνοψίζουν την βιοσύνθεση, τον μεταβολισμό και τις λειτουργίες τους.
- Γνωρίζουν τα ερεθίσματα που αυξάνουν την έκκριση από τη Μυελώδη Μοίρα των Επινεφριδίων .
- Παραθέτουν τα βήματα που σχετίζονται με την βιοσύνθεση των στεροειδών στον επινεφριδιακό φλοιό.
- Περιγράφουν τους μηχανισμούς με τους οποίους τα γλυκοκορτικοειδή προκαλούν αλλαγές στην κυτταρική λειτουργία.
- Δίνουν την ονομασία των πρωτεϊνών του πλάσματος που δεσμεύουν τα γλυκοκορτικοειδή.
- Κατηγοριοποιούν και να περιγράφουν τις φυσιολογικές και φαρμακολογικές επιδράσεις των γλυκοκορτικοειδών.
- Περιγράφουν τους μηχανισμούς που ρυθμίζουν την έκκριση των γλυκοκορτικοειδών.
- Δίνουν την ονομασία της κύριας τοποθεσίας μεταβολισμού και τους κύριους μεταβολίτες που παράγονται από τα γλυκοκορτικοειδή.
- Γνωρίζουν τις δράσεις της αλδοστερόνης
- Περιγράφουν τους μηχανισμούς που ρυθμίζουν την έκκριση της αλδοστερόνης.
- Περιγράφουν τους μηχανισμούς με τους οποίους η αλδοστερόνη προκαλεί αλλαγές στην κυτταρική λειτουργία.

- Αντιπαραθέτουν τις φυσιολογικές με τις παθολογικές επιδράσεις των επινεφριδιακών ανδρογόνων.
- Περιγράφουν τα βασικά χαρακτηριστικά των νόσων που οφείλονται σε υπερπαραγωγή, ή ανεπάρκεια καθεμίας από τις ορμόνες του επινεφριδιακού αδένου.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΣ

Ενεργειακές ανάγκες του οργανισμού και ρύθμιση της λήψης τροφής

Οι φοιτητές θα πρέπει να μπορούν να :

- Γνωρίζουν πώς γίνεται η αποθήκευση και η απελευθέρωση της ενέργειας στον οργανισμό
- Να γνωρίζουν τις διατροφικές ανάγκες του οργανισμού
- Να γνωρίζουν από ποια κέντρα ρυθμίζεται η λήψη τροφής και ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την λειτουργία τους.
- Να γνωρίζουν πώς επηρεάζεται ο μεταβολισμός κατά τη διάρκεια της ασιτίας και της άσκησης.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Φυσιολογία του αναπαραγωγικού συστήματος στον άνδρα.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- ☐ Ποιές είναι οι ανατομικές και λειτουργικές σχέσεις του αναπαραγωγικού συστήματος στον άνδρα (πέος, επιδιδυμίδα, σπέρματικός πόρος, σπέρματοδόχος κύστη, ουρήθρα, όρχις);
- ☐ Ποιος ο ρόλος και η λειτουργία των κυττάρων Sertoli και Leydig;
- ☐ Τί είναι τα σπέρματικά σωληνάρια και τί τα ορχικά λοβία;
- ☐ Πώς ρυθμίζεται η λειτουργία του αναπαραγωγικού συστήματος στον άνδρα μέσω του άξονα υποθαλάμου-υποφύσεως;
- ☐ Πώς παράγονται και ποια η δράση των υποφυσιακών και στεροειδών ορμονών του αναπαραγωγικού συστήματος στον άνδρα;
- ☐ Ποιες οι δράσεις της τεστοστερόνης (T) και της διυδροτεστοστερόνης (DHT);
- ☐ Ποιες οι φάσεις και ποια η διάρκεια της σπερματογένεσης;
- ☐ Τί περιλαμβάνει το σπέρμοδιάγραμμα ;

Φυσιολογία του αναπαραγωγικού συστήματος στην γυναίκα.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- ☐ Ποιά η δομή και οι λειτουργίες των οργάνων του αναπαραγωγικού συστήματος στην γυναίκα (ωοθήκες, σάλπιγγες, μήτρα, τράχηλος);
- ☐ Τί περιλαμβάνει η κυκλική και τί η μη κυκλική ωοθηκική ανάπτυξη;
- ☐ Πώς ρυθμίζεται η λειτουργία του αναπαραγωγικού συστήματος στην γυναίκα μέσω του άξονα υποθαλάμου-υποφύσεως;
- ☐ Ποιές οι φάσεις του εμμηνορρυσιακού κύκλου και οι μεταβολές που λαμβάνουν χώρα κατά αυτόν στο ενδομήτριο, στις ωοθήκες, στη θερμοκρασία σώματος, στη τραχηλική βλέννη, και στα επίπεδα υποφυσιακών και στεροειδών ορμονών;
- ☐ Τί χαρακτηρίζει η παραγωγική και τί η εκκριτική φάση του κύκλου;
- ☐ Ποιά η λειτουργία των υποφυσιακών και στεροειδών ορμονών κατά την παραγωγική και εκκριτική φάση του εμμηνορρυσιακού κύκλου;
- ☐ Ποιές οι δράσεις των οιστρογόνων στο αναπαραγωγικό σύστημα της γυναίκας;
- ☐ Ποιά από τις δυο φάσεις του εμμηνορρυσιακού κύκλου χαρακτηρίζεται ως περισσότερο σταθερή σε διάρκεια, και πώς υπολογίζουμε ποια ημέρα έχει λάβει χώρα η ωορρηξία;
- ☐ Ποιά τα στάδια ωρίμανσης των ωοθυλακίων (πρωτογενές, δευτερογενές, τριτογενές, γραφιανό ωοθυλάκιο) και τι οδηγεί στο φαινόμενο της ωορρηξίας;
- ☐ Πώς προκύπτει το ωχρό σωματίο, το κυοφόρο ωχρό σωματίο, το λευκό σωματίο και ποιες οι λειτουργίες τους;
- ☐ Τι είναι το Σύνδρομο Πολυκυστικών Ωοθηκών;
- ☐ Πώς λειτουργεί το αντισυλληπτικό χάπι;
- ☐ Τι συμβαίνει κατά την εμμηνόπαυση;
- ☐ Τι σημαίνει πρόωρη ωοθηκική ανεπάρκεια;

Φυσιολογία της αναπαραγωγής, προεμφυτευτική ανάπτυξη του εμβρύου και φυσιολογία της

εμφύτευσης. Έναρξη της κύησης.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- ☒ Τί συμβαίνει κατά τη συνάντηση του σπερματοζωαρίου και του ωαρίου.
- ☒ Ποιος ο μηχανισμός της γονιμοποίησης και της εμφύτευσης στην φυσιολογική σύλληψη;
- ☒ Ποιές οι φάσεις ανάπτυξης του εμβρύου προ της εμφύτευσης;
- ☒ Τί συμβαίνει κατά την εμφύτευση;
- ☒ Τί περιλαμβάνουν τα αρχικά στάδια της κύησης;

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΜΥΪΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στο Μυϊκό Σύστημα - Φυσιολογία της μυϊκής συστολής

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ανατομική συγκρότηση του σκελετικού μυός και του ενδομυϊκού συνδετικού ιστού
- Είδη μυϊκών ινών
- Ενδοκυττάρια οργάνωση της σκελετικής μυϊκής ίνας
- Ποια είναι τα είδη μυϊκής συστολής/δράσης
- Η δομική και λειτουργική μονάδα του μυϊκού κυττάρου: Το σαρκομέριο
- Δομικά στοιχεία του σαρκομερίου που αποτελούν τη βάση του μηχανισμού συστολής του σκελετικού (γραμμωτού) μυός
- Δομή και ανατομική διάταξη των μυοϊνιδίων και των μυονηματίων
- Τί ορίζει η υπόθεση “Διολίσθησης των μυονηματίων”
- Τι ορίζει η μηκο-δυναμική σχέση του μυός
- Ποια είναι τα στάδια της μυϊκής συστολής
- Διαδοχή των γεγονότων ενός κύκλου εγκάρσιας γέφυρας
- Ο ρόλος της μερικής και πλήρους υδρόλυσης της ATP σε έναν κύκλο εγκάρσιας γέφυρας
- Ο ρόλος του ασβεστίου στη μυϊκή συστολή
- Η λειτουργία της αντλίας ασβεστίου στις διεργασίες της συστολής και χάλασης του μυϊκού κυττάρου

Δομή και λειτουργία της νευρομυϊκής σύναψης

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ο ρόλος του κινητικού νευρώνα στην διέγερση του μυϊκού κυττάρου
- Δυναμικό ηρεμίας και δυναμικό ενέργειας της μεμβράνης του μυϊκού κυττάρου
- Δομή της νευρομυϊκής σύναψης
- Πώς επιτυγχάνεται η εκπόλωση της κυτταρικής μεμβράνης - Τελική κινητική πλάκα
- Ο ρόλος της ακετυλοχολίνης στην εκπόλωση της τελικής κινητικής πλάκας
- Διάλυτοι ιόντων Na^+ , K^+
- Ο ρόλος των εγκάρσιων (T) σωληνίσκων στη διάδοση του δυναμικού ενέργειας της τελικής κινητικής πλάκας
- Συνολική κατανόηση της διαδοχής των γεγονότων που λαμβάνουν χώρα στη νευρομυϊκή σύναψη μετά από ένα (κινητικό νευρικό) ερέθισμα

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΝΕΥΡΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

Εισαγωγή στα νευρικά κύτταρα. Δυναμικό Μεμβράνης.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια είναι τα μέρη ενός νευρώνα και τι λειτουργία επιτελούν?
- Τύποι νευρώνων ?
- Ποιές είναι οι κατηγορίες νευρογλοίας και τι λειτουργία επιτελούν?
- Τι είναι ορθόδρομη και ανάδρομη αξονική μεταφορά?
- Ποιος είναι ο μηχανισμός παραγωγής δυναμικού ηρεμίας?

Δύο (2) ώρες διδασκαλίας

Δυναμικά Ενέργειας (ΔΕ)

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιες είναι οι αλλαγές στους ιοντικούς διαύλους που υπόκεινται των δυναμικών ενέργειας?
- Τι είναι ο κύκλος ανατροφοδότησης του δυναμικού ενέργειας?
- Με ποιους τρόπους άγουν τα δυναμικά ενέργειας οι αμύελοι και οι εμμύελοι νευρικοί άξονες?
- Τι τύπους νευρικών ινών διαθέτουν τα θηλαστικά?
- Τι είναι η απόλυτη και η σχετική περίοδος ανερεθιστότητας του δυναμικού ενέργειας?
- Τι είναι τα ηλεκτροτονικά δυναμικά και πώς άγονται?

Συναπτική διαβίβαση

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια είναι τα κύρια μορφολογικά χαρακτηριστικά των συνάψεων?
- Ποιες είναι οι διαφορές μεταξύ χημικών και ηλεκτρικών συνάψεων?
- Ποια είναι τα γεγονότα που υπόκεινται της απελευθέρωσης νευροδιαβιβαστή?
- Τι είναι μετασυναπτικό δυναμικό?
- Τι είναι προσυναπτική και μετασυναπτική αναστολή?
- Ποιοι είναι οι κύριοι τύποι νευροδιαβιβαστών?
- Ποιοι είναι οι μηχανισμοί βιοσύνθεσης νευροδιαβιβαστών και απομάκρυνσης τους από τη συναπτική σχισμή.
- Ποιοι είναι οι τύποι υποδοχέων των νευροδιαβιβαστών.

Αντανακλαστικά. Αυτόνομο Νευρικό Σύστημα (ΑΝΣ).

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Περιγράψτε το μυοτατικό αντανακλαστικό.
- Περιγράψτε το αντανακλαστικό Goldgi.
- Περιγράψτε το χιαστό αντανακλαστικό.
- Τι είναι η νωτιαία καταπληξία?
- Ποια είναι η θέση των κυτταρικών σωμάτων και η πορεία των νευραξόνων των προγαγγλιακών συμπαθητικών και παρασυμπαθητικών νευρώνων?
- Ποιοι είναι οι νευροδιαβιβαστές που απελευθερώνονται από τις δύο μούρες του ΑΝΣ?
- Ποιες είναι οι λειτουργίες του συμπαθητικού και του παρασυμπαθητικού συστήματος?
- Ποια είναι η οργάνωση και οι λειτουργίες του εντερικού νευρικού συστήματος?

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΝΕΥΡΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

Φυσιολογία του Σωματικού Αισθητικού Συστήματος

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιοι είναι οι τύποι των δερματικών υποδοχέων της αφής και της πίεσης
- Ποια είναι τα μορφολειτουργικά χαρακτηριστικά των υποδοχέων που εξυπηρετούν τις αισθήσεις του πόνου και τις θερμοκρασίας
- Τι είναι το δυναμικό υποδοχέα
- Ποια είναι τα βασικά στοιχεία της αισθητικής κωδικοποίησης
- Ποιες είναι οι διαφορές μεταξύ πόνου και αλγαισθησίας, πρωτογενούς και δευτερογενούς πόνου, οξέος και χρόνιου πόνου, υπεραλγησίας και αλλοδυνίας
- Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του σπλαγχνικού πόνου
- Τι είναι και πως εξηγείται ο προβαλλόμενος πόνος
- Με ποια οδό μεταδίδονται οι αισθήσεις της αφής, της δόνησης και της ιδιοδεκτικότητας
- Με ποια οδό μεταδίδονται οι αισθήσεις του πόνου και της θερμοκρασίας
- Πως τροποποιείται η διαβίβαση στην οδό του πόνου
- Ποιες κατηγορίες φαρμάκων και με ποιο σκεπτικό χρησιμοποιούνται ως αναλγητικά

Φυσιολογία της όρασης

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια είναι τα κύρια μέρη του οφθαλμού και ποιες λειτουργίες εξυπηρετεί το καθένα από αυτά
- Ποια είναι η δομή του αμφιβληστροειδούς

- Πως επιτυγχάνεται η προσαρμογή στην κοντινή όραση
- Τι είναι η οπτική οξύτητα
- Τι είναι η υπερμετρωπία, η μυωπία, ο αστιγματισμός και η πρεσβυωπία
- Πως παράγεται το δυναμικό υποδοχέα στα κωνία και τα ραβδία
- Ποιος είναι ο ρόλος των οριζόντιων, των δίπολων, των αμακρινών και των γαγγλιακών κυττάρων στην επεξεργασία των οπτικών σημάτων
- Με ποια οδό μεταδίδονται τα οπτικά σήματα από τους φωτοϋποδοχείς στον οπτικό φλοιό
- Πως είναι οργανωμένος ο οπτικός φλοιός
- Ποιες λειτουργίες εξυπηρετεί η ραχιαία και η κοιλιακή οπτική οδός
- Τι είναι η προσαρμογή στο σκοτάδι
- Πως επιτυγχάνεται η αντίληψη των χρωμάτων
- Ποιοι μύες συμμετέχουν στις οφθαλμικές κινήσεις
- Ποιοι είναι οι τύποι των οφθαλμικών κινήσεων

Φυσιολογία της Ακοής και του Αιθουσαίου Συστήματος

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Από ποια στοιχεία αποτελείται και ποιες λειτουργίες εξυπηρετεί το έξω, το μέσο και το έσω ους
- Με ποιο τρόπο οι κινήσεις των μορίων του αέρα μετατρέπονται σε νευρικά σήματα στα τριχοφόρα κύτταρα του κοχλίου
- Ποιος είναι ο ρόλος του τυμπανικού υμένα και των ακουστικών οσταρίων στη μετάδοση του ήχου
- Πως μεταδίδονται τα ακουστικά σήματα από τα τριχοφόρα κύτταρα του κοχλίου στον ακουστικό φλοιό
- Πως κωδικοεύεται το ύψος και η ένταση του ήχου στην ακουστική οδό
- Ποιοι είναι οι τύποι της βαρηκοΐας και ποιες δοκιμασίες χρησιμοποιούνται για τη διάκρισή τους
- Πως ανιχνεύουν τη γωνιακή επιτάχυνση οι υποδοχείς των ημικύκλιων σωλήνων
- Πως ανιχνεύουν τη γραμμική επιτάχυνση οι υποδοχείς των ωτολιθικών οργάνων
- Ποια είναι τα κύρια αισθητικά σήματα στα οποία βασίζεται ο προσανατολισμός στο χώρο

Φυσιολογία της Όσφρησης και της Γεύσης

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια είναι τα χαρακτηριστικά των νευρικών στοιχείων του οσφρητικού επιθηλίου και του οσφρητικού βολβού
- Πως γίνεται η μεταγωγή του σήματος στους οσφρητικούς υποδοχείς
- Πως μεταδίδονται τα σήματα από το οσφρητικό επιθήλιο στον οσφρητικό φλοιό
- Που εντοπίζονται και ποιοι είναι οι τύποι των κυττάρων των γευστικών καλύκων
- Πως γίνεται η μεταγωγή του σήματος στους υποδοχείς της γεύσης
- Πως μεταδίδονται τα σήματα από τους υποδοχείς της γεύσης στον εγκεφαλικό φλοιό

Νευροφυσιολογία της κίνησης

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Πως σχεδιάζονται και εκτελούνται οι λεπτές κινήσεις
- Ποιες κατιούσες οδοί συμμετέχουν στον έλεγχο της στάσης του σώματος και στον έλεγχο των λεπτών κινήσεων
- Τι είναι και πως προκαλείται η δυσκαμψία απεγκεφαλισμού και η δυσκαμψία αποφλοιώσης
- Ποια είναι τα βασικά γάγγλια και πως συνδέονται μεταξύ τους
- Ποιος είναι ο παθοφυσιολογικός μηχανισμός και τα συμπτώματα της νόσου Parkinson
- Ποιος είναι ο παθοφυσιολογικός μηχανισμός και τα συμπτώματα της νόσου Huntington
- Ποια είναι η δομή και η οργάνωση της παρεγκεφαλίδας και ποιος είναι ο ρόλος της στον κινητικό έλεγχο

- Ποια είναι τα σημεία και τα συμπτώματα της βλάβης της παρεγκεφαλίδας
- Νευροφυσιολογική βάση του ηλεκτροεγκεφαλογραφήματος (ΗΕΓ). Κύκλος ύπνου-εγρήγορης**
 Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:
- Ποιοι είναι οι κύριοι τύποι ρυθμών του ηλεκτροεγκεφαλογραφήματος (ΗΕΓ)
  - Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του ύπνου με ταχείες οφθαλμικές κινήσεις (REM) και κάθε σταδίου του ύπνου χωρίς ταχείες οφθαλμικές κινήσεις (NREM)
  - Ποιοι μηχανισμοί συμμετέχουν στη γένεση του ύπνου REM και του ύπνου NREM
  - Πως εναλλάσσονται φυσιολογικά τα στάδια του ύπνου στον ενήλικο και πως μεταβάλλεται το σχήμα αυτό με την ηλικία
  - Ποιος είναι ο ρόλος του υπερχιασματικού πυρήνα στην εμφάνιση κικκάδιων ρυθμών
- Μάθηση και Μνήμη. Γλώσσα και ομιλία**

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιες είναι οι μορφές της μνήμης
  - Τι είναι η συναπτική πλαστικότητα, η μακροπρόθεση ενδυνάμωση (LTP), η μακροπρόθεσμη καταστολή (LTD), ο εθισμός (εξοικείωση) και η ευαισθητοποίηση
  - Ποια μέρη του εγκεφάλου συμμετέχουν στην επεξεργασία και αποθήκευση της μνήμης
  - Τι είναι το κατηγορικό και το παραστατικό ημισφαίριο
  - Τι είναι η αφασία και ποιοι είναι οι κυριότεροι τύποι αφασίας
- Φυσιολογία του εγκεφαλονωτιαίου υγρού (ΕΝΥ) και της εγκεφαλικής αιματικής ροής.**
 Αιματοεγκεφαλικός φραγμός

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της εγκεφαλικής κυκλοφορίας
- Πως ρυθμίζεται η εγκεφαλική αιματική ροή
- Πως σχηματίζεται και πως επαναρροφάται το εγκεφαλονωτιαίο υγρό (ΕΝΥ) και ποιος είναι ο ρόλος του στην προστασία του εγκεφάλου από τραυματισμό
- Τι είναι ο αιματοεγκεφαλικός φραγμός και πως παρεμποδίζει την είσοδο ειδικών ουσιών στον εγκέφαλο
- Ποια είναι τα περικολιακά όργανα

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΘΕΡΜΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

της θερμοκρασίας του σώματος. Πυρετός

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Μέσω ποιων μηχανισμών παράγεται στο σώμα η θερμότητα
- Μέσω ποιων μηχανισμών αποβάλλεται από το σώμα η θερμότητα
- Ποιες είναι οι διαφορές μεταξύ της θερμοκρασίας του ορθού, της στοματικής κοιλότητας και του δέρματος
- Ποιοι είναι οι μηχανισμοί ρύθμισης της θερμοκρασίας του σώματος και πως αυτοί απαρτιώνονται υπό τον έλεγχο του υποθαλάμου για τη διατήρηση φυσιολογικής σωματικής θερμοκρασίας
- Ποιος είναι ο παθοφυσιολογικός μηχανισμός του πυρετού

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΝΔΟΚΡΙΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
 ΝΕΥΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
 ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
 ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΣ
 ΘΕΡΜΟΥΡΥΘΜΙΣΗ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο, βίντεο και υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	52 ώρες
	Μελέτη	73 ώρες
	Σύνολο	125 ώρες (5 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ganong's Ιατρική Φυσιολογία, K. Barrett, Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2011. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[13256892].

Φυσιολογία, Linda S. Costanzo, Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτρης, 4^η έκδοση/2013. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[22698807].

Ιατρική Φυσιολογία, A. Guyton and J. Hall, Επιστημονικές εκδόσεις Παρισιάνου, 12^η έκδοση/2014, Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[59396211].

Φυσιολογία του Ανθρώπου, Silverthorn Dee Unglaub, Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2018.

3^ο ΕΞΑΜΗΝΟ**ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΚΩΔ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
53333	ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚ	Φωτεινή Βουζάβαλη, ΕΔΙΠ
53445	ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Ιωάννης Μαντάς Καθηγητής
53488	ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Ευστάθιος Ευσταθόπουλος; Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ

ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53333	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και φροντιστηριακές ασκήσεις	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=353		

Μαθησιακά Αποτελέσματα
ΣΚΟΠΟΣ

Το μάθημα διερευνά τις φιλοσοφίες, τις θεωρίες και την ιστορία της επιστήμης της Νοσηλευτικής. Οι θεωρίες Νοσηλευτικής και άλλες θεωρίες αξιολογούνται και αναλύονται ως προς τη χρησιμότητα και εφαρμογή τους στη νοσηλευτική πρακτική, την εκπαίδευση και τη διοίκηση.

Ο φοιτητής θα γνωρίσει και θα κατανοήσει τις θεωρίες της Νοσηλευτικής επιστήμης και τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιείται η γνώση αυτών των θεωριών στην κλινική νοσηλευτική πρακτική και θα εξετάσει τον αντίκτυπο αυτών των θεωριών στη λήψη αποφάσεων και τον προγραμματισμό.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ & ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να εξηγούν πως και ποια φιλοσοφικά ρεύματα επηρέασαν στην διαμόρφωση της Νοσηλευτικής γνώσης
- Να αντιπαραβάλλουν πως οι αλλαγές και οι προκλήσεις επηρεάζουν στην πράξη το μέλλον της Νοσηλευτικής επιστήμης.
- Να επεξηγούν τους όρους: έννοια, υπόθεση, μετα-παράδειγμα, εννοιολογικό μοντέλο, μεγάλες θεωρίες, μέσης κλίμακας θεωρίες και ρυθμιστικές θεωρίες για τη Νοσηλευτική.
- Να αναλύουν τις 4 έννοιες (φαινόμενα) που περιλαμβάνει το νοσηλευτικό μετα-παράδειγμα
- Να συγκρίνουν τον επαγωγικό και τον απαγωγικό συλλογισμό στην ανάπτυξη & εφαρμογή της θεωρίας
- Να συγκρίνουν και να αντιπαραβάλλουν τα χαρακτηριστικά των μεγάλων θεωριών / εννοιολογικών μοντέλων και των μεσαίας κλίμακας θεωριών στη νοσηλευτική.
- Να εξηγούν γιατί είναι σημαντική η θεωρία στην καθημερινή πρακτική;

- Να περιγράψουν την εφαρμογή της θεωρίας της νοσηλευτικής στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη βελτίωση της ποιότητας και την ασφάλεια των ασθενών.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να συζητήσουν και να αναλύσουν τη σημασία που έχει η ιστορία της Νοσηλευτικής για την κατανόησή της ως επιστήμης και ως επάγγελμα.
- Να περιγράψουν τις επιρροές του πολέμου στην ανάπτυξη της σύγχρονης Νοσηλευτικής από την Florence Nightingale.
- Να διακρίνουν σε ποιές ιστορικές περιόδους παρατηρήθηκε ώθηση στην ανάπτυξη της νοσηλευτικής επιστήμης.
- Να αξιολογούν τις μη νοσηλευτικές θεωρίες σχετικά με τη χρησιμότητα και την εφαρμογή στην πρακτική νοσηλευτικής.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΦΙΛΟΣΟΦΙΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να διακρίνουν τις διαφορές στον ορισμό και την περιγραφή των τεσσάρων εννοιών του μετα-παραδείγματος (Νοσηλευτική, Άτομο, Υγεία, Περιβάλλον) από τους θεωρητικούς των φιλοσοφιών της Νοσηλευτικής σύμφωνα με την κοσμοθεωρία τους.
- Να αναλύουν και να ταυτοποιούν μια επιλεγμένη φιλοσοφία - θεωρία νοσηλευτικής χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα κριτήρια και να ορίζουν τον αντίκτυπό της στην νοσηλευτική πρακτική.
- Να συγκρίνουν και να αντιπαραβάλλουν τις ακόλουθες θεωρίες περί νοσηλευτικής φροντίδας: Θεωρία της Nightingale, Θεωρία της Watson, Θεωρία της Benner, Θεωρία της Anne Ray, Θεωρία της Martinsen, Θεωρία της Eriksson.
- Να εξηγήσουν τι περιλαμβάνει το περιβάλλον για την Florence Nightingale
- Να περιγράψουν τις γενικές πτυχές της θεωρίας φροντίδας της Jean Watson
- Να αναγνωρίζουν τους 10 Θεραπευτικούς Παράγοντες της Jean Watson
- Να περιγράψουν τους Νοσηλευτικούς Ρόλους στη Θεραπευτική σχέση της Patricia Benner
- Να περιγράψουν τα 5 επίπεδα αξιολόγησης της κλινικής ικανότητας των νοσηλευτών της Patricia Benner
- Να αναφέρουν παραδείγματα της θεωρίας της Γραφειοκρατικής φροντίδας της Marilyn Anne Ray
- Να αναλύουν την οντολογική άποψη της Kari Martinsen περί της φροντίδας
- Να γνωρίζουν ποιος είναι ο απώτερος σκοπός της φροντίδας για την Eriksson

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να διακρίνουν τις διαφορές στον ορισμό και την περιγραφή των τεσσάρων εννοιών του μετα-παραδείγματος (Νοσηλευτική, Άτομο, Υγεία, Περιβάλλον) από τους θεωρητικούς της Νοσηλευτικής σύμφωνα με την κοσμοθεωρία τους.
- Να συγκρίνουν και να αντιπαραθέτουν τους κύριους θεωρητικούς νοσηλευτές και τον αντίκτυπό τους στην νοσηλευτική πρακτική
- Να περιγράψουν που εστιάζει η θεωρία της Peplau
- Να αναφέρουν τις 14 βασικές ανάγκες όπως ορίζονται από την Henderson
- Να αναγνωρίζουν τα 21 Νοσηλευτικά προβλήματα όπως ταυτοποιούνται από την Abdellah
- Να περιγράψουν τον ορισμό της Νοσηλευτικής της Wiedenbach
- Να αναλύουν τις τρεις έννοιες Άτομο – Φροντίδα - Θεραπεία στη θεωρία της Hall
- Να εξηγούν τις προϋποθέσεις της ατομοκεντρικής θεραπείας της Hall
- Να αναλύουν τα Στάδια Σχέσης Νοσηλευτή-Ατόμου της Travelbee
- Να εξηγούν με παραδείγματα τη Νοσηλευτική διεργασία της Orlando

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να ορίζουν τον όρο «νοσηλευτικό μοντέλο»
- Να διακρίνουν τις διαφορές στον ορισμό και την περιγραφή των τεσσάρων εννοιών του μετα-παραδείγματος (Νοσηλευτική, Άτομο, Υγεία, Περιβάλλον) από τους θεωρητικούς των νοσηλευτικών μοντέλων σύμφωνα με την κοσμοθεωρία τους.
- Να αναλύουν και να ταυτοποιούν ένα επιλεγμένο εννοιολογικό μοντέλο νοσηλευτικής χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα κριτήρια.
- Να εξετάσουν τη σχέση ανάμεσα σε ένα μοντέλο νοσηλευτικής και στην παροχή της νοσηλευτικής φροντίδας.
- Να μπορούν να εκτιμήσουν τη κατάσταση του ασθενούς με τις διάφορες μεθόδους που εξηγούνται από τα εννοιολογικά μοντέλα.
- Να επιλέξουν και να χρησιμοποιήσουν μια θεωρία (-ες) νοσηλευτικής που παρέχει ένα πλαίσιο και φιλοσοφία σύμφωνα με τη δική τους άποψη και να αξιολογήσουν την επίδρασή της.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ: ΜΕΓΑΛΕΣ & ΜΕΣΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να διακρίνουν τις διαφορές στον ορισμό και την περιγραφή των τεσσάρων εννοιών του μετα-παραδείγματος (Νοσηλευτική, Άτομο, Υγεία, Περιβάλλον) από τους θεωρητικούς της Νοσηλευτικής σύμφωνα με την κοσμοθεωρία τους.
- Να αναλύουν και να ταυτοποιούν μια επιλεγμένη θεωρία νοσηλευτικής χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα κριτήρια.
- Να συζητήσουν πώς παράγοντες όπως, η ιστορία, η γλώσσα, το περιβάλλον και η κοινωνική δομή του ατόμου επηρεάζουν τα πρότυπα της νοσηλευτικής που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την προαγωγή της υγείας, της ευημερίας, της πρόληψης της ασθένειας και της διαχείρισης καταστάσεων όπως της αναπηρία και του θανάτου.
- Να αναλύσουν πως οι πρακτικές φροντίδας διαφοροποιούνται ανάλογα με την κουλτούρα των ατόμων αλλά και να διακρίνουν κάποια γενικά χαρακτηριστικά και ομοιότητες που επαναλαμβάνονται μέσα στα πρότυπα της φροντίδας.
- Να αναλύουν την Θεωρία αυτοπραγμάτωσης της Rizzo Parse και τη Θεωρία της Συμβολικής αλληλεπίδρασης της Riehl Sisca

ΕΝΟΤΗΤΑ Ζ: ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ & ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να εξηγούν τι σημαίνει ολιστική νοσηλευτική
- Να περιγράφουν την θεραπεία της ολότητας του ατόμου
- Να εκτιμούν την αυτο-θεραπευτική ικανότητα του ατόμου και την έννοια του Θεραπευτικού Περιβάλλοντος
- Να αναγνωρίζουν τις εφαρμογές της διαισθητικής γνώσης
- Να αναστοχαστούν στην ανακλαστική Πρακτική
- Να διακρίνουν τις παρεμβατικές από τις υπαρξιακές θεραπείες
- Να γνωρίζουν και να αξιολογούν τις Ολιστικές & Εναλλακτικές Πρακτικές στην Ολιστική Νοσηλευτική
- Να περιγράφουν την εφαρμογή της ολιστικής θεωρίας της νοσηλευτικής στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη βελτίωση της ποιότητας και την ασφάλεια των ασθενών.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ & ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

1. Φιλοσοφία της επιστήμης: Εισαγωγή
2. Θεωρητική Διάρθρωση Νοσηλευτικής Επιστήμης & Ορολογία: Έννοιες, υποθέσεις, μετα-παράδειγμα, εννοιολογικά μοντέλα, θεωρίες.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Ιστορική αναδρομή Νοσηλευτικής

3. - Florence Nightingale
  - Η ανάπτυξη Νοσηλευτικών Θεωριών
  - Μη νοσηλευτικές θεωρίες στην ανάπτυξη της νοσηλευτικής πρακτικής

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΦΙΛΟΣΟΦΙΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

4. - Florence Nightingale: Σύγχρονη Νοσηλευτική
  - Jean Watson: Η φιλοσοφία της Υπερπροσωπικής φροντίδας
  - Patricia Benner: Από τον αρχάριο στον ειδικό
5. - Νοσηλευτικοί ρόλοι στη ΘΔΣ - Patricia Benner
  - Marilyn Anne Ray: Η Θεωρία της Γραφειοκρατικής φροντίδας
  - Kari Martinsen: Η φιλοσοφία της φροντίδας
  - Katie Eriksson: Η Θεωρία της ευσπλαχνικής φροντίδας

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΕΣ Θ4 ώρες (2 ώρες εβδομαδιαίως)

6. - Hildegard Peplau: Θεωρία Διαπροσωπικών Σχέσεων
  - Virginia Henderson: Ορισμός της Νοσηλευτικής. 14 Βασικές ανάγκες
  - Faye Abdallah: Τυποποίηση 21 Νοσηλευτικών προβλημάτων.
  - Ernestine Wiedenbach: Η Τέχνη της Αρωγής
7. - Lydia Hall: Άτομο - Φροντίδα - Θεραπεία (Core-Care-Cure)
  - Joyce Travelbee: Σχέση ανθρώπου προς άνθρωπο
  - Ida Jean Orlando: Πειθαρχημένη Επαγγελματική Αντίδραση (Nursing process)

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

- Dorothy Johnson: Συμπεριφορικών Συστημάτων
  - Imogene King: Γενικών Συστημάτων
  - Myra Estrin Levine: Διατήρησης Ενέργειας
8. - Betty Neuman: Συστημάτων
    - Dorothea Orem: Αυτοφροντίδας
  9. - Martha Rogers: Αρμονικών ολοτήτων
    - Sister Callista Roy: Προσαρμογής

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ: ΜΕΓΑΛΕΣ & ΜΕΣΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

- Madeleine Leininger: Θεωρία διαπολιτισμικής νοσηλευτικής
- Rosemarie Rizzo Parse: Θεωρία αυτοπραγμάτωσης
- Joan Riehl Sisca: Συμβολική αλληλεπίδραση

ΕΝΟΤΗΤΑ Ζ: ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ & ΘΕΡΑΠΕΙΑ

10. -Ολιστική Νοσηλευτική
  - Διαισθητική γνώση
  - Ανακλαστική Πρακτική
  - Παρεμβατικές και Υπαρξιακές Θεραπείες

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ. Το μάθημα εστιάζει στη δημιουργία διαλόγου μεταξύ φοιτητών

	<p>και Διδάσκοντα. Περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Τεχνική του <u>καταιγισμού ιδεών</u>, για εμπλοκή ευθύς εξ αρχής των φοιτητών ενεργητικά στο μάθημα ώστε να στηριχθούν σε μεγάλο βαθμό στις δικές τους δυνάμεις, να αξιοποιηθεί η εμπειρία και η δημιουργικότητα της ομάδας και επίσης να διαμορφωθεί μια πιο «χαλαρή» ατμόσφαιρα. ◦ <u>Εμπλουτισμένη Εισήγηση</u> των συγκεκριμένων εννοιών-όρων και την παροχή νέων γνώσεων. ◦ Τεχνική <u>ερωτήσεων-απαντήσεων</u>, προκειμένου να προωθηθεί η αυτενέργεια των φοιτητών και να δημιουργηθεί κλίμα επικοινωνίας και συμμετοχής να διερευνηθούν οι υπάρχουσες γνώσεις και τα επιστημονικά ενδιαφέροντα και απορίες των φοιτητών. ◦ <u>Συζήτηση</u> για εμπλοκή ευθύς εξ αρχής των φοιτητών ενεργητικά και κριτικά, επιλεγμένων επιστημονικών άρθρων και εργαστηριακών ασκήσεων, καθώς και την αυθόρμητη ανάδειξη τυχών εμπειριών που έχουν βιώσει όπως και ορισμένων γνώσεων, να ανταλλάξουν απόψεις γύρω από τα θέματα και να αυξηθεί το ενδιαφέρον και η ευαισθητοποίηση τους σε αυτά. 										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο, βίντεο και υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 ώρες</td> </tr> <tr> <td>φροντιστήριο</td> <td>13 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>24 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>50 ώρες (2 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	13 ώρες	φροντιστήριο	13 ώρες	Μελέτη	24 ώρες	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>										
Διαλέξεις	13 ώρες										
φροντιστήριο	13 ώρες										
Μελέτη	24 ώρες										
Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Συμμετοχή και επίδοση στις φροντιστηριακές ασκήσεις: 30% Γραπτές εξετάσεις: 70%										

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Θεωρίες της Νοσηλευτικής Ελένη Αποστολοπούλου Εκδότης: Χαβαλές Α. – Χατζησυμεών Κ. Ο.Ε. Αθήνα, 1999</p> <p>Νοσηλευτικές Θεωρίες Έκδοση: 8η έκδ./2015 Συγγραφείς: Alligood Martha R. - Επιμέλεια Ε. Κοτρώτσιου Διαθέτης (Εκδότης): BROKEN HILL PUBLISHERS LTD</p> <p>Νοσηλευτικές Θεωρίες Έκδοση: 3/2012 Συγγραφείς: M.McEwen, E.M. Wills- Επιμέλεια Ε. Κοτρώτσιου, Γ. Μπαλτόπουλος Διαθέτης (Εκδότης): ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ</p> <p>Νοσηλευτικά μοντέλα για την πρακτική Έκδοση: 2012 Συγγραφείς: Pearson Alan, Vaughan Barbara, Fitzgerald Mary Επιμέλεια: Παπασταύρου Ευρ. Διαθέτης (Εκδότης): ΙΩΝ</p>

ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53445	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Διαλέξεις	2	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=142		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές του τμήματος νοσηλευτικής τις τελευταίες εξελίξεις στη σύγχρονη τεχνολογία της πληροφορικής, των τηλεπικοινωνιών και της μηχανικής που σχετίζονται με μεθόδους και συσκευές διάγνωσης και θεραπείας στο χώρο της υγείας. Ο φοιτητής στο τέλος του 3^{ου} εξαμήνου θα πρέπει να έχει τις ακόλουθες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να:

1. Ορίζει το γνωστικό αντικείμενο της Βιοϊατρικής Πληροφορικής και Τεχνολογίας και να κατανοεί τις βασικές τους έννοιες.
2. Αναφέρει τις αρμοδιότητες των Τμημάτων Βιοιατρικής Πληροφορικής και Τεχνολογίας, των επιστημόνων που εργάζονται σε αυτά και το που αυτά είναι εγκατεστημένα.
3. Κατανοεί τις αρχές λειτουργίας των βιοϊατρικών συστημάτων και συσκευών.
4. Αντιλαμβάνεται την σημασία της Βαθμονόμησης και του Ελέγχου Ποιότητας των Συσκευών.
5. Κατανοεί την Ασφάλεια χρήσης των μηχανημάτων και την Ασφάλεια των Ασθενών.
6. Γνωρίζει πως εφαρμόζεται η Ηλεκτρομαγνητική Ακτινοβολία στον χώρο της υγείας.
7. Κατανοεί τον τομέα της Βιο-Πληροφορικής και να αναγνωρίζει την χρησιμότητα του.
8. Κατανοεί πως γίνεται η ανάλυση και η επεξεργασία βιοσημάτων.
9. Γνωρίζει πως γίνεται η ανάλυση και η επεξεργασία ιατρικών εικόνων.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ορισμοί, βασικές έννοιες Βιοϊατρικής Πληροφορικής και Τεχνολογίας.
2. Εφαρμογή της Βιοϊατρικής Πληροφορικής και Τεχνολογίας στο Νοσοκομειακό χώρο και στο χώρο της υγείας.
3. Εφαρμογές της Ηλεκτρομαγνητικής Ακτινοβολίας στο χώρο της υγείας.
4. Μέθοδοι ανάλυσης σήματος και επεξεργασίας δεδομένων.
5. Βιο-αισθητήρες, ανιχνευτές, όργανα καταγραφής και επεξεργασίας σήματος.
6. Ψηφιακές Συσκευές Απεικόνισης .
7. Υπολογιστικοί Τομογράφοι.
8. Μέθοδοι Επεξεργασίας βιο-ιατρικών εικόνων.
9. Βιο-Υλικά – Προσθετική – Μέθοδοι αποκατάστασης.
10. Έλεγχος ποιότητας συσκευών – Ασφάλεια.
11. Βιο-Πληροφορική
12. Μέθοδοι επεξεργασίας μεγάλων βάσεων δεδομένων (ακολουθίες DNA), υπολογιστικές μέθοδοι επεξεργασίας και σύγκρισης γονιδιώματος και δομής πρωτεϊνών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο, βίντεο και υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Μελέτη	49 ώρες
	Σύνολο	75 ώρες (3 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒιοΠληροφορική – Εφαρμογές Υπολογιστών στη Φροντίδα Υγείας και τη Βιοϊατρική ΚΩΔΙΚΟΣ: 13256855 ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: J. Cimino - E. Shortliffe ΕΚΔΟΤΗΣ: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD

ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2013

Πληροφορική της Υγείας – Νοσηλευτική προσέγγιση ΚΩΔΙΚΟΣ: 13256493 ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: I. Μαντάς - A. Hasman ΕΚΔΟΤΗΣ: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2007

ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53488	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστηριακές ασκήσεις	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=351		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει τις βασικές αρχές και τους τρόπους Ακτινοπροστασίας από τη χρήση των ιοντιζουσών ακτινοβολιών στην Ιατρική.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να έχουν αποκτήσει τις βασικές γνώσεις για:

- Τη χρήση των ιοντιζουσών ακτινοβολιών (και των συστημάτων που τις παράγουν), για διαγνωστικούς σκοπούς στην ιατρική
- Τους κανονισμούς Ακτινοπροστασίας από ιοντίζουσες ακτινοβολίες στις ιατρικές εφαρμογές
- Πρακτικούς τρόπους ακτινοπροστασίας ασθενών και προσωπικού κατά τη χρήση ιοντιζουσών ακτινοβολιών για διαγνωστικούς σκοπούς στην ιατρική

Στο τέλος των παραδόσεων ο φοιτητής πρέπει να έχει αποκτήσει γνώσεις για:

- τον τρόπο παραγωγής των ακτίνων-χ
- τις επιβλαβείς επιπτώσεις της ιοντίζουσας ακτινοβολίας
- τη χρήση των ιοντιζουσών ακτινοβολιών για διαγνωστικούς σκοπούς στην ιατρική
- τα κυριότερα ιατρικά απεικονιστικά συστήματα που βασίζονται στη χρήση ιοντίζουσας ακτινοβολίας
- τις βασικές αρχές και τους κανονισμούς ακτινοπροστασίας από τις ιοντίζουσες ακτινοβολίες στις ιατρικές εφαρμογές
- τους πρακτικούς τρόπους ακτινοπροστασίας ασθενών και προσωπικού κατά τη χρήση των ιοντιζουσών ακτινοβολιών για διαγνωστικούς σκοπούς στην ιατρική
- τους τρόπους ακτινοπροστασίας ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού όπως είναι τα παιδιά και οι έγκυες γυναίκες

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτικό μέρος

- Εισαγωγή στην Ακτινοπροστασία
- Παραγωγή ακτίνων-Χ και κίνδυνοι από την έκθεση σε ακτινοβολία
- Ακτινοπροστασία Προσωπικού και Ασθενών στην Επεμβατική Ακτινολογία
- Ακτινοπροστασία Παιδιών σε Ακτινολογικές εξετάσεις
- Ακτινοπροστασία σε προληπτικό μαστογραφικό έλεγχο (screening), Υπολογιστική Τομογραφία (ΥΤ) και Τομογραφία Εκπομπής Ποζιτρονίων
- Ακτινοπροστασία Προσωπικού και Ασθενών στην Πυρηνική Ιατρική
- Εγκυμοσύνη και Ιοντίζουσες Ακτινοβολίες
- Ακτινοπροστασία και Περιβάλλον
- **Ευρωπαϊκές Οδηγίες Ακτινοπροστασίας**

Εργαστηριακό μέρος

- Επίσκεψη σε Εργαστήριο Επεμβατικής Ακτινολογίας
- Επίσκεψη σε Μονάδα Αξονικού Τομογράφου
- Επίσκεψη σε Εργαστήριο Πυρηνικής Ιατρικής και Μονάδα Μαστογραφίας

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στο θεωρητικό μέρος, η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται με τη μορφή διαλέξεων (παρουσιάσεων – ppt). Το εργαστηριακό μέρος περιλαμβάνει επίσκεψη των φοιτητών στο Β' Εργαστήριο Ακτινολογίας, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ και εργαστηριακή άσκηση που αφορά στην εφαρμογή πρακτικών τρόπων ακτινοπροστασίας.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο, βίντεο και υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	13 ώρες	
	φροντιστήριο	13 ώρες	
	Μελέτη	24 ώρες	
	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ιατρική Φυσική, Γεωργίου Ε., Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2^η έκδοση/2013. *Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:32997826*].

Ιατρική φυσική και ακτινοφυσική του Αννίνο Φώτιος Α. Εκδότης ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ, 1^η έκδοση/2010. *Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: [42034]*.

4^ο ΕΞΑΜΗΝΟ**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΚΩΔ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
53341	ΠΡΟΛΗΨΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Εμμ. Βελονάκης, Καθηγητής
53328	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Χρ. Μαυρογιάννης, Καθηγ. Γ. Φιλντίσης, Καθηγητής Ι. Ελευσινιώτης, Αναπλ.Καθ. Α. Σταματάκης, Αναπλ. Καθ.
53442	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	ΠΑΘ/ΚΟΣ ΝΟΣΗΛ/ΚΟΣ	Ε. Πατηράκη, Καθηγήτρια Στ. Κατσαραγάκης, Επίκ. Καθηγητή
53441	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Χρ. Μαυρογιάννης Καθηγητής Ι. Ελευσινιώτης Αναπλ. Καθηγητής
53339	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟΝ ΧΩ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	Δ. Παπαδάτου, Καθηγήτρια Α. Πασχάλη, Επίκ. Καθηγ.
53443	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Γ. Μπονάτσος, Καθηγητής Ι. Κακλαμάνος, Καθηγητής Κ. Μπίρμπας, Αναπλ. Καθ.

ΠΡΟΛΗΨΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53341	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΛΗΨΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και φροντιστηριακές ασκήσεις	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα**ΣΚΟΠΟΣ**

Η ανάδειξη της σημασίας της πρόληψης για την ατομική και δημόσια υγεία. Η εξοικείωση με την επιστημονική μεθοδολογία της πρόληψης και η γνώση της πρόληψης των σημαντικότερων για τη δημόσια υγεία νοσημάτων.

- Να ευαισθητοποιηθούν οι αυριανοί επαγγελματίες υγείας στην αξία της πρόληψης.
- Να αποκτηθεί εξοικείωση με τη διαδικασία λήψης αποφάσεων πρόληψης και προαγωγής αποφάσεων στη Δημόσια Υγεία.
- Να αναπτυχθεί δεξιότητα με τον προγραμματισμό, εφαρμογή και αξιολόγηση προγραμμάτων πρόληψης.
- Να αναδειχθεί η σημασία και η διεπιστημονικότητα της πρωτογενούς πρόληψης και η αξία και οι μεθοδολογικοί περιορισμοί.
- Να γνωρίζουν τις αρχές πρόληψης των καρδιαγγειακών νοσημάτων.
- Να γνωρίζουν τις αρχές πρόληψης των συνήθων νεοπλασιών.
- Να γνωρίζουν τις αρχές πρόληψης των ατυχημάτων και τη μεθοδολογία στατιστικής παρακολούθησης.
- Να γνωρίζουν τα ήδη επιδημιών, και να αποκτήσουν δεξιότητα σχετικά με μεθοδολογία επιδημιολογικής διερεύνησης.
- Να γνωρίζουν τις αρχές πρόληψης λοιμωδών νοσημάτων.
- Να γνωρίζουν τις αρχές, ενδείξεις και περιορισμούς εμβολιαστικών προγραμμάτων.
- Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές πρόληψης συνήθων λοιμωδών νοσημάτων.
- Να είναι σε θέση να εφαρμόσουν διαδικασίες πρόληψης λοιμωδών νοσημάτων σε περιβάλλον υπηρεσιών υγείας.

- Να γνωρίζουν τα σύγχρονα προβλήματα περιβαλλοντικών επιδράσεων στην δημόσια υγεία, και να έχουν δεξιότητα για την ανάληψη ρόλων ως επαγγελματίες υγείας σε θέματα διάθεσης απορριμμάτων, λυμάτων και αέριας ρύπανσης.\
- Να γνωρίζουν την επίδραση της διατροφής στην υγεία, τις αρχές σύνταξης διαιτολογίου και την πρόληψη μεταβολικών διαταραχών.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Το περιεχόμενο και η σημασία της πρόληψης.
- Μεθοδολογία πρόληψης και αξιολόγηση προληπτικών μέτρων.
- Προσυμπτωματικός έλεγχος.
- Πρόληψη κληρονομικών νοσημάτων και πρόληψη ατυχημάτων και κακώσεων.
- Πρόληψη καρδιαγγειακών παθήσεων.
- Πρόληψη κακοήθων νεοπλασιών.
- Γενική πρόληψη λοιμωδών νοσημάτων. Εμβολιασμοί.
- Πρόληψη φυματίωσης και άλλων αερογενώς μεταδιδόμενων νοσημάτων.
- Πρόληψη νοσημάτων που μεταδίδονται αιματογενώς ή σεξουαλικά.
- Τροφιμογενή νοσήματα και υγιεινή διαχείρισης τροφίμων.
- Υγιεινή του περιβάλλοντος.
- Υγιεινή του νερού.
- Υγιεινή διατροφή.

Φροντιστήριο

Ανάλυση επιδημικών εκρήξεων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο, βίντεο		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	26 ώρες	
	φροντιστήριο	26 ώρες	

	Μελέτη	48 ώρες	
	Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πρόληψη ΚΩΔΙΚΟΣ: **68405494** ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Εμμανουήλ Βελονάκης ΕΚΔΟΤΗΣ: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2017

Κοινωνική και Προληπτική Ιατρική ΚΩΔΙΚΟΣ:**17364** ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Μ. Αρβαντιδίου - Βαγιωνά ΕΚΔΟΤΗΣ: University Studio Press ΑΕ. ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Θεσσαλονίκη, 2009

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ II

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53328	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	4	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS349/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός: συστηματική παρουσίαση όλων των τομέων της Φυσιολογίας του ανθρώπου με έμφαση στη συζήτηση των φυσιολογικών και ιδιαίτερα προσαρμοστικών μηχανισμών που εξηγούν τις διάφορες λειτουργίες.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στη φυσιολογία του αίματος και κατανόηση των μηχανισμών του αίματος, μεταφοράς και ανταλλαγής αερίων καθώς και αιμόστασης-πήξης.

Τέσσερις 4 (ώρες διδασκαλίας)

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Πώς επικοινωνεί ο ανθρώπινος οργανισμός με το εξωτερικό περιβάλλον? Γιατί η επικοινωνία αυτή είναι απαραίτητη?
- Ποια είναι η σύσταση των υγρών του ανθρώπινου σώματος?
- Πώς διαχωρίζονται τα διαμερίσματα του ανθρώπινου σώματος μεταξύ τους?
- Πως γίνεται η μεταφορά των ουσιών και οξυγόνου μεταξύ των διαμερισμάτων του ανθρώπινου σώματος?
- Τι είναι το αίμα ποιες είναι οι λειτουργίες του και ποια συστατικά το αποτελούν?
- Που και πως γίνεται η ατμοποίηση?
- Ποια είναι η λειτουργία των ερυθρών αιμοσφαιρίων?
- Ποια είναι η λειτουργία των λευκών αιμοσφαιρίων?
- Με ποιο μηχανισμό δεσμεύεται και αποδεσμεύεται το O₂ στην αιμοσφαιρίνη?
- Ποιος είναι ο κύκλος του CO₂
- Ποια η δράση του ενδογενούς παράγοντα της βιταμίνης B₁₂ και του φυλικού οξέος στην αιμοποίηση?
- Ποιες είναι οι κύριες αιτίες αναιμίας?
- Τι είναι η αιμόσταση?

- Ποια είναι τα κύρια στάδια?
- Αιμόσταση-Πώς επιτυγχάνεται?
- Τι είναι και ποια η λειτουργία των αιμοπεταλίων?
- Πως ενεργοποιείται ο μηχανισμός πήξης του αίματος
- Τι συμβαίνει κατά την ενεργοποίηση των αιμοπεταλίων?
- Τι συμβαίνει κατά την ενεργοποίηση του μηχανισμού πήξης?
- Περιγραφή της ενδογενούς και εξωγενούς οδού πήξης.
- Που και πως πραγματοποιείται η σύνθεση των παραγόντων πήξης?
- Ποιοι είναι οι αντιπηκτικοί μηχανισμοί και πως δρουν?
- Ποιες είναι οι κατηγορίες αντιπηκτικών φαρμάκων και πως δρουν αυτά?

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΝΟΣΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στο Ανοσοποιητικό Σύστημα.

Οι φοιτητές εξοικειώνονται με τις παρακάτω ενότητες:

- Πως κατανοούμε ένα βιολογικό φαινόμενο ?
- Γιατί χρειαζόμαστε το ανοσοποιητικό σύστημα ?
- Τι συμβαίνει όταν το Ανοσοποιητικό Σύστημα υπεραντιδρά ?
- Πως ρυθμίζονται οι ανοσοαποκρίσεις ?
- Βασικές αρχές του ανοσοποιητικού συστήματος.
- Κύτταρα του ανοσοποιητικού Συστήματος.
- Προέλευση των κυτταρικών τύπων.
- Λειτουργία των κυτταρικών τύπων.
- Κυτταροκίνες κα Χημειοκίνες.
- Υποδοχείς αναγνώρισης μικροοργανισμών (TLRs).

Μη ειδική /Εμφυτη ανοσολογική άμυνα.

Οι φοιτητές εξοικειώνονται με τις παρακάτω ενότητες:

- Ανατομικοί και Χυμικοί ή Κυτταρικοί Φραγμοί.
- Φλεγμονώδης αντίδραση
- Ενεργοποίηση συμπληρώματος
- Παραγωγή Ιντερφερονών
- Ενεργοποίηση Φυσικών Φονικών Κυττάρων

Ειδική /Επίκτητη ανοσολογική άμυνα και λεμφοποιητικά όργανα

Οι φοιτητές εξοικειώνονται με τις παρακάτω ενότητες:

- Λεμφοκύτταρα (ανάπτυξη, κλωνική επιλογή)
- T και B λεμφοκύτταρα (ανάπτυξη και λειτουργία)
- Κυτταρική ανοσία, χυμική ανοσία
- Ανοσολογική μνήμη
- Πρωτογενή και Δευτερογενή λεμφικά όργανα
- Μυελός των οστών
- Θύμος αδένας
- Λεμφαδένες, Σπλήνας, Παυέριες πλάκες (δομή και λειτουργία)

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στο Καρδιαγγειακό Σύστημα. Δομή και λειτουργία

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιος είναι ο ρόλος του καρδιαγγειακού συστήματος;
- Ποια είναι η συστηματική και πνευμονική κυκλοφορία;
- Ποια είναι η ανατομική δομή της καρδιάς;
- Ποια είναι τα ανατομικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά των αρτηριών, φλεβών και τριχοειδών;
- Από τι αποτελείται το ερεθισματοαγωγό σύστημα της καρδιάς;
- Ποια είναι τα ιδιαίτερα ιστολογικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά των μυοκαρδιακών

κυττάρων;

Προέλευση του καρδιακού ρυθμού και της ηλεκτρικής δραστηριότητας της καρδιάς

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

Πώς παράγονται τα δυναμικά ενεργείας α. στα αυτορρυθμικά και β. στα μυοκαρδιακά κύτταρα των κόλπων και των κοιλιών;

- Ποια είναι η επίδραση του αυτονόμου συστήματος στη γένεση δυναμικών ενεργείας;
- Πώς προκαλείται η σύζευξη ηλεκτρικής διέγερσης και μυϊκής συστολής;
- Τι είναι το ηλεκτροκαρδιογράφημα, πώς λαμβάνεται και ποια είναι τα φυσιολογικά επάρματα του;
- Ποιες είναι οι κύριες ηλεκτροκαρδιογραφικές αλλοιώσεις στο έμφραγμα του μυοκαρδίου και σε διαταραχές συγκέντρωσης του καλίου και του ασβεστίου;
- Ποιες είναι οι κυριότερες αρρυθμίες;

Η καρδιά ως αντλία

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιες είναι οι φάσεις του καρδιακού κύκλου;
- Πώς παράγονται οι καρδιακοί τόνοι;
- Ποια είναι τα επάρματα που προκύπτουν από τη διαβίβαση των μεταβολών των ενδοκοιλιακών πιέσεων στις σφαγίτιδες;
- Τι είναι ο αρτηριακός σφυγμός;
- Τι είναι η καρδιακή παροχή, από ποιους παράγοντες εξαρτάται και ποια είναι η φυσιολογική τιμή της;
- Τι είναι ο όγκος παλμού και από ποιους παράγοντες επηρεάζεται και ποια είναι η φυσιολογική τιμή του;
- Τι είναι το προφόρτιο και το μεταφόρτιο;
- Τι είναι η συσταλτικότητα της καρδιάς και από ποιους παράγοντες επηρεάζεται;
- Ποιος είναι ο νόμος του Frank Starling για την καρδιά;
- Τι είναι το καρδιακό έργο;
- Ποιο είναι το διάγραμμα σχέσης πίεσης-όγκου των κοιλιών κατά τη διάρκεια του φυσιολογικού κύκλου; Πώς επηρεάζεται από τη συστολική και διαστολική δυσλειτουργία των κοιλιών; Πώς επηρεάζεται από τις μεταβολές του προφορτίου, μεταφορτίου και συσταλτικότητας;
- Πώς μετράται η καρδιακή παροχή;

Χαρακτηριστικά της αιματικής και λεμφικής ροής

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι είναι η αιματική ροή, η αντίσταση και η πίεση μέσα στο καρδιαγγειακό σύστημα; Από ποιους παράγοντες επηρεάζονται; Πώς μεταβάλλονται κατά μήκος του αγγειακού δέντρου;
- Πώς μετριέται η συστηματική αρτηριακή πίεση;
- Τι είναι η ενδοτικότητα και η διατμητική τάση του τοιχώματος των αγγείων;
- Ποια είναι τα είδη και τα χαρακτηριστικά της αιματικής ροής;
- Τι είναι ο αριθμός Reynolds και από ποιους παράγοντες εξαρτάται;
- Πώς γίνεται η ανταλλαγή αερίων, θρεπτικών συστατικών και ύδατος μέσω των τριχοειδών;
- Ποιος είναι ο νόμος Frank-Starling για την διατριχοειδική ανταλλαγή υγρών;
- Ποιος είναι ο ρόλος των λεμφαγγείων;

Καρδιαγγειακοί ρυθμιστικοί μηχανισμοί

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι είναι η αυτορρύθμιση και πώς επιτυγχάνεται;
- Ποιοι είναι οι βραχυπρόθεσμοι, μεσοπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι μηχανισμοί ρύθμισης της αρτηριακής πίεσης;
- Ποιες είναι οι μεταβολές των αιμοδυναμικών παραμέτρων στη διάρκεια της αιμορραγίας, της έγερσης σε όρθια θέση, της μυϊκής άσκησης σε συναισθηματικό στρες;
- Πώς το καρδιαγγειακό σύστημα συμβάλλει στη ρύθμιση της θερμοκρασίας του σώματος;

Ειδικά συστήματα κυκλοφορίας

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της εγκεφαλικής, νεφρικής, πνευμονικής, στεφανιαίας και δερματικής κυκλοφορίας;

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (ΓΕΣ)

Εισαγωγή στο Γαστρεντερικό Σύστημα. Φυσιολογία και Ανατομία του Γαστρεντερικού συστήματος.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια είναι η λειτουργική σημασία του γαστρεντερικού συστήματος?
- Ποιος είναι ο ρόλος του γαστρεντερικού συστήματος στην απορρόφηση των θρεπτικών συστατικών της τροφής ?
- Περιγραφή της δομής της γαστρεντερικής οδού?
- Αναγνώριση των οργάνων και των αδένων του γαστρεντερικού συστήματος
- Αναγνώριση των επικουρικών οργάνων (σιελογόνοι, ήπαρ, πάγκρεας) του ΓΕΣ
- Περιγραφή των στοιβάδων του τοιχώματος του ΓΕΣ
- Ποιες είναι οι βασικές γαστρεντερικές εκκρίσεις και τα συστατικά τους
- Ποια είναι τα ερεθίσματα που ρυθμίζουν την παραγωγή των γαστρεντερικών εκκρίσεων
- Πως επιτυγχάνεται η ισορροπία ύδατος του ΓΕΣ
- Ρευστότητα των θρεπτικών για την επίτευξη πέψης και απορρόφησης
- Ποιες είναι οι βασικές ορμόνες, πεπτίδια, και νευροδιαβιβαστές του ΓΕΣ
- Ποια είναι τα ειδικά χαρακτηριστικά του εντερικού νευρικού συστήματος

Πέψη, απορρόφηση και διατροφικές αρχές

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Συστατικά εκκρίσεων των εξωκρινών αδένων
- Σίελος- γαστρικές εκκρίσεις (γαστρικό οξύ, ενδογενής παράγοντας- πεψινογόνο-βλέννη)
- Πως διανέμονται οι θρεπτικές ουσίες στον ανθρώπινο οργανισμό ?
- Ποιες είναι οι χημικές διεργασίες που απαιτούνται για τη μετατροπή των θρεπτικών ουσιών σε μορφή κατάλληλη προς απορρόφηση
- Τη γνώση των μορφών υδατανθράκων της διατροφής
- Ποια είναι τα ένζυμα που συμμετέχουν στη διάσπαση των υδατανθράκων
- Περιγραφή των διεργασιών του ΓΕΣ προς παραγωγή απορροφήσιμων μονοσακχαριτών
- Μηχανισμοί μεταφοράς (μέσω των κυτταρικών μεμβρανών) για την πρόσληψη των μονοσακχαριτών
- Διαδικασίες πέψης – διάσπασης και απορρόφησης των πρωτεϊνών από το ΓΕΣ
- Πεψινογόνο-πεψίνη και υδροχλωρικό οξύ (που παράγονται και ποιος ο ρόλος τους)
- Ποιος ο τρόπος ενεργοποίησης των παγκρεατικών πρωτεολυτικών ενζύμων στο λεπτό έντερο
- Περιγραφή διάσπασης-πέψης και απορρόφησης των λιπών
- Ο ρόλος των χολικών αλάτων
- Ποια τα κύρια συστατικά της χολής
- Παράγοντες που καθορίζουν το ρυθμό έκκρισης της χολής από το ήπαρ
- Μηχανισμοί πρόσληψης βιταμινών και μετάλλων (σίδηρος)
- Τι είναι μικκύλια, πως παράγονται και ποιος ο ρόλος των μικκυλίων στην απορρόφηση των λιπών
- Ποιες είναι οι γαστρεντερικές ορμόνες, σε ποιο τμήμα του ΓΕΣ παράγονται και ποιες οι λειτουργίες τους

Γαστρεντερική κινητικότητα

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Βασικοί τύποι κινητικότητας του ΓΕΣ
- Ρόλος της κινητικότητας του ΓΕΣ στην πέψη και απορρόφηση των θρεπτικών συστατικών
- Σημασία της ανάμειξης, του περισταλτισμού και της κατάτμησης τροφής

- Διαφορά κατάτμηση και περισταλτισμού
- Λειτουργία κατάποσης και μεταφοράς τροφής στο στόμαχο
- Παράγοντες ρυθμίζοντες τη γαστρική κένωση
- Πως επηρεάζεται η κινητικότητα του στομάχου από το περιεχόμενό του
- Μηχανισμός εμέτου
- Ρύθμισης κινητικότητας λεπτού εντέρου (ορμονική, νευρική ρύθμιση)
- Είλεο-γαστρικό αντανακλαστικό
- Κινήσεις παχέος εντέρου
- Μηχανισμοί αφόδευσης
- Περιγραφή γαστρεντερικού αντανακλαστικού
- Ο ρόλος των σφιγκτήρων του ΓΕΣ στη λειτουργία της κινητικότητας του ΓΕΣ

Φυσιολογία και ανατομία ήπατος, χοληδόχου κύστεως και παγκρέατος

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Βασικές λειτουργίες ήπατος
- Χαρακτηριστικά ηπατικής κυκλοφορίας
- Περιγραφή σχηματισμού χολής και των συστατικών της
- Ποιός ο ρόλος της χολής στην απέκκριση χοληστερόλης και χολερυθρίνης
- Ρύθμιση της έκκρισης χολής
- Ρύθμιση της σύσπασης χοληδόχου κύστεως – σφιγκτήρας Oddi
- Εντερο- ηπατική κυκλοφορία
- Μεταβολισμός και απέκκριση χολερυθρίνης
- Εκκρίσεις παγκρέατος και ο ρόλος τους
- Έλεγχος παγκρεατικών εκκρίσεων
- Πως επιτυγχάνεται η παγκρεατική έκκριση διττανθρακικών (ορμονική ρύθμιση)
- Ορμονική ρύθμιση έκκρισης παγκρεατικών ενζύμων

Εφαρμοσμένη Φυσιολογία – παθοφυσιολογία ΓΕΣ – σύνδρομα που προκύπτουν από τη δυσλειτουργία του ΓΕΣ – Απορίες- ερωτήσεις φοιτητών

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ανοσιακό σύστημα του βλεννογόνου του ΓΕΣ
- Υπερχλωρυδρία – έλκος, πως δημιουργείται
- Ελικοβακτηρίδιο πυλωρού
- Γαστρίτιδα
- Ατροφία βλεννογόνου στομάχου- έλλειψη ενδογενούς παράγοντα - Μεγαλοβλαστική αναιμία
- Όρεξη
- Έμετος
- Γαστρεντερική παλινδρόμηση -Διαφραγματοκήλη
- Χολόλιθοι
- Ίκτερος (αιμολυτικός – αποφρακτικός)
- Υπερχολερυθριναιμία και σύνδρομα
- Δυσανεξία στη λακτόζη
- Διάρροια
- Δυσκοιλιότητα
- Διαταραχές πρόσληψης σιδήρου (αναιμία - αιμοσιδήρωση)
- Δυσαπορρόφηση
- Δυσανεξία γλουτένης
- Σύνδρομο Dumping

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΟΝΤΟΤΗΤΑ: ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στη δομή και τη μηχανική των πνευμόνων

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Μέσω ποιων οδών διέρχεται ο αέρας από το εξωτερικό περιβάλλον προς τις κυψελίδες και ποια είναι τα μορφολογικά χαρακτηριστικά των κυττάρων που τις καλύπτουν
- Ποιοι είναι οι βασικοί μύες που συμμετέχουν στην αναπνοή και ποιος είναι ο ρόλος καθενός από αυτούς
- Ποιες είναι οι βασικές τιμές των πνευμονικών όγκων και οι ενδεικτικές τιμές τους για ένα φυσιολογικό ενήλικο
- Πως ορίζεται η ενδοτικότητα των πνευμόνων και η αντίσταση των αεραγωγών
- Ποιες είναι οι βασικές διαφορές μεταξύ της πνευμονικής και της συστηματικής κυκλοφορίας
- Πως περιγράφονται η βασική άμυνα του πνεύμονα και οι μεταβολικές του λειτουργίες
- Πως υπολογίζεται η μερική πίεση καθενός από τα σημαντικότερα αέρια στην ατμόσφαιρα στο επίπεδο της θάλασσας
- Τι είναι ο επιφανειοδραστικός παράγοντας

Ανταλλαγή των αερίων στον πνεύμονα και η μεταφορά τους στους ιστούς

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Πως μεταφέρεται το οξυγόνο από τους πνεύμονες στους ιστούς
- Πως μεταφέρεται το CO₂ από τους ιστούς στους πνεύμονες
- Ποιοι είναι οι σημαντικότεροι παράγοντες που επηρεάζουν τη συγγένεια της αιμοσφαιρίνης για το οξυγόνο και ποια είναι η φυσιολογική σημασία καθενός από αυτούς
- Ποιες είναι οι αντιδράσεις που αυξάνουν το ποσό του CO₂ στο αίμα
- Ποια μορφή έχει η καμπύλη αποδέσμευσης του CO₂ για το αρτηριακό και το φλεβικό αίμα
- Πως ορίζεται η αλκάλωση και η οξέωση
- Ποιοι είναι οι αντιρροπιστικοί μηχανισμοί του αναπνευστικού συστήματος και των νεφρών που ανταποκρίνονται στην αλκάλωση και στην οξέωση
- Τι είναι η υποξία και ποιοι είναι οι κύριοι τύποι της
- Ποιες είναι οι επιδράσεις της υπερκαπνίας και της υποκαπνίας και ποιοι είναι οι μηχανισμοί που μπορούν να τις προκαλέσουν

Ρύθμιση της αναπνοής

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Που εντοπίζεται το σύμπλεγμα προ-Botzinger και ποιος είναι ο ρόλος του στη δημιουργία της αυτόματης αναπνοής
- Που βρίσκονται και ποιες είναι οι πιθανές λειτουργίες των ραχιαίων και των κοιλιακών ομάδων των αναπνευστικών νευρώνων, του πνευμοταξικού κέντρου και του κέντρου απνοιών στο εγκεφαλικό στέλεχος
- Ποιες είναι οι ειδικές αναπνευστικές λειτουργίες των πνευμονογαστρικών νεύρων και των αναπνευστικών υποδοχέων στο καρωτιδικό σωμάτιο, το αορτικό σωμάτιο και την κοιλιακή επιφάνεια του προμήκου
- Ποιες είναι και πως εξηγούνται οι απαντήσεις του αερισμού σε αυξημένες συγκεντρώσεις CO₂ στον εισπνεόμενο αέρα
- Ποιες είναι και πως εξηγούνται οι απαντήσεις του αερισμού σε μειωμένες συγκεντρώσεις οξυγόνου στον εισπνεόμενο αέρα
- Ποιες είναι οι επιδράσεις καθενός από τους κύριους μη χημικούς παράγοντες που επηρεάζουν την αναπνοή
- Ποιες είναι οι επιδράσεις της άσκησης στον αερισμό και την ανταλλαγή οξυγόνου στους ιστούς
- Τι είναι η περιοδική αναπνοή και πως εξηγείται η εμφάνισή της σε διάφορες παθήσεις

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΝΕΦΡΩΝ

Νεφρική λειτουργία

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια είναι τα μορφολογικά χαρακτηριστικά ενός τυπικού νεφρώνα
- Πως αιματώνεται ένας τυπικός νεφρώνας

- Τι είναι η αυτορρύθμιση
- Ποιες είναι οι κύριες θεωρίες που ερμηνεύουν τους μηχανισμούς αυτορρύθμισης στους νεφρούς
- Πως ορίζεται και πως υπολογίζεται ο ρυθμός της σπειραματικής διήθησης
- Ποιοι είναι οι κύριοι παράγοντες που επηρεάζουν το ρυθμό σπειραματικής διήθησης
- Πως γίνεται η σωληναριακή επαναρρόφηση Na^+ και νερού
- Πως γίνεται η σωληναριακή επαναρρόφηση και η έκκριση της γλυκόζης και του Ca^{2+}
- Πως λειτουργεί ο μηχανισμός αντιρρέυματος στο νεφρό για την παραγωγή υπότονων ούρων

Φυσιολογία της ούρησης

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιες είναι οι κύριες κατηγορίες διουρητικών και πως αυξάνουν τη διούρηση
- Πως επιτελείται ο αντανεκλαστικός έλεγχος της κένωσης της ουροδόχου κύστης
- Τι είναι το κυστεόγραμμα

Ρύθμιση της σύστασης του εξωκυττάριου υγρού και όγκου

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις για:

- Πως διατηρείται η τονικότητα (ωσμωτικότητα) του εξωκυττάριου υγρού μετά από μεταβολές της πρόσληψης νερού και της έκκρισης βαζοπρεσίνης
- Ποιες είναι οι δράσεις της βαζοπρεσίνης, σε ποιους υποδοχείς δρα και πως ρυθμίζεται η έκκρισή της
- Πως επηρεάζουν το εξωκυττάριο υγρό οι μεταβολές στην έκκριση ρενίνης και αλδοστερόνης
- Ποιες αντιδράσεις οδηγούν στο σχηματισμό της αγγειοτενσίνης II και των μεταβολιτών της στην κυκλοφορία
- Ποιες είναι οι λειτουργίες της αγγειοτενσίνης II και σε ποιους υποδοχείς δρα για την επιτέλεση των λειτουργιών της
- Ποια είναι η δομή και ποιες είναι οι λειτουργίες του ANP, του BNP και του CNP
- Σε ποιους υποδοχείς δρουν τα νατριουρητικά πεπτίδια
- Που δρα η ερυθροποιητίνη και ποιος είναι ο μηχανισμός δράσης της
- Πως ρυθμίζεται η έκκριση της ερυθροποιητίνης

Οξινοποίηση των ούρων και απέκκριση διττανθρακικών

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιες διαδικασίες συμμετέχουν στην έκκριση H^+ στα νεφρικά σωληνάκια και ποια είναι η σημασία τους στη ρύθμιση της οξεοβασικής ισορροπίας
- Πως ορίζεται η οξέωση και η αλκάλωση
- Ποια είναι η φυσιολογική μέση τιμή (σε mEq/L) και ποιο είναι το φυσιολογικό εύρος της συγκέντρωσης των H^+ στο αίμα του υγιούς ανθρώπου
- Ποια είναι τα κύρια ρυθμιστικά συστήματα στο αίμα, στο διάμεσο και στο ενδοκυττάριο υγρό
- Ποια είναι τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ρυθμιστικού συστήματος των διττανθρακικών με βάση την εξίσωση Henderson-Hasselbach
- Ποιες διαταραχές χαρακτηρίζουν τη μεταβολική οξέωση και τη μεταβολική αλκάλωση
- Πως επιτελείται η αναπνευστική και η νεφρική αντιρρόπηση της μεταβολικής οξέωσης και της μεταβολικής αλκάλωσης
- Ποιες διαταραχές εμφανίζονται κατά την εξέλιξη της αναπνευστικής οξέωσης και της αναπνευστικής αλκάλωσης
- Πως επιτελείται η νεφρική αντιρρόπηση της αναπνευστικής οξέωσης και της αναπνευστικής αλκάλωσης

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΑΙΜΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
 ΑΝΟΣΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
 ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
 ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
 ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
 ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
 ΟΥΡΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο, βίντεο και υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	52 ώρες
	Μελέτη	73 ώρες
	Σύνολο	125 ώρες (5 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ιατρική Φυσιολογία – Κυτταρική και Μοριακή Προσέγγιση, Boron F.W.- Boulpaep L.E. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα 2018.

Ganong's Ιατρική Φυσιολογία, K. Barrett, Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2011. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[13256892].

Ιατρική Φυσιολογία, A. Guyton and J. Hall, Επιστημονικές εκδόσεις Παρισιάνου, 12^η έκδοση/2014, Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[59396211].

Φυσιολογία του Ανθρώπου, Silverthorn Dee Unglaub, Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2018.

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53442	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργαστηριακές ασκήσεις και κλινική άσκηση	5	4,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=354		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του Μαθήματος

Η ανάπτυξη της ικανότητας των φοιτητών για κριτική αξιολόγηση, επιλογή και συμμετοχή στην εφαρμογή των σύγχρονων συστημάτων οργάνωσης και παροχής νοσηλευτικής φροντίδας ατόμων, οικογενειών σε ποικίλες υπηρεσίες παροχής φροντίδας υγείας. Επιπλέον οι φοιτητές θα είναι ικανοί να οργανώνουν, εφαρμόζουν και τεκμηριώνουν εξατομικευμένο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας με τη χρήση της νοσηλευτικής διεργασίας και να συμμετέχουν στη διεπιστημονική προσέγγιση των θεραπευτικών ομάδων στις υπηρεσίες παροχής φροντίδας υγείας.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι σε θέση να:

- περιγράφουν την έννοια, τις διαστάσεις και τους σχετικούς όρους για τη νοσηλευτική φροντίδα/ «φροντίζουν» καθώς και το σύστημα /μέθοδο/μοντέλο οργάνωσης της παρεχόμενης φροντίδας υγείας που είναι απαραίτητα για την ικανοποίηση πραγματικών ή δυνητικών προβλημάτων υγείας ,την ανακούφιση της οδύνης και τη βελτίωση της ευημερίας της κοινωνίας.
- αναγνωρίζουν και περιγράφουν τις σφαίρες ελέγχου της Νοσηλευτικής στην πρακτική
- περιγράφουν την αναγκαιότητα της συστηματική προσέγγιση στην εφαρμογή της Νοσηλευτική
- αναγνωρίζουν τα κριτήρια αξιολόγησης των ποικίλων συστημάτων νοσηλευτικής φροντίδας
- αναγνωρίζουν το Σύστημα Πλήρους ή Ολικής Φροντίδας και να περιγράφουν τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της εφαρμογής του
- αναγνωρίζουν το Λειτουργικό ή Κατ' εργασία Σύστημα και να περιγράφουν τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της εφαρμογής του
- αναγνωρίζουν το Σύστημα Ομαδικής Νοσηλευτικής και να περιγράφουν τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της εφαρμογής του
- αναγνωρίζουν το Σύστημα Πρωτοβάθμιας Νοσηλευτικής και να περιγράφουν τα πλεονεκτήματα

και μειονεκτήματα της εφαρμογής του

- αναγνωρίζουν το Σύστημα Κατά Περίπτωση Διαχείρισης του Ατόμου και να περιγράφουν τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της εφαρμογής του
- αναγνωρίζουν διαφορές και ομοιότητες της εφαρμογής των τεσσάρων συστημάτων (Πλήρους ή Ολικής Φροντίδας, Λειτουργικό ή Κατ' εργασία, Σύστημα Ομαδικής Νοσηλευτικής, Πρωτοβάθμιας Νοσηλευτικής, Κατά Περίπτωση Διαχείρισης ατόμου) οργάνωσης Νοσηλευτικής Φροντίδας.
- αναγνωρίζουν την συνεχή πορεία εξέλιξης των τρόπων οργάνωσης της νοσηλευτικής φροντίδας
- επιλέγουν και εφαρμόζουν το καταλληλότερο Σύστημα Νοσηλευτικής Φροντίδας στη δική τους Κλινική Πρακτική
- αναγνωρίζουν τη σημαντικότητα της ανάπτυξης ενός εξατομικευμένου σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας,
- περιγράφουν τις νοσηλευτικές ταξινομήσεις και να επιλέγουν την πλέον κατάλληλη ανάλογα με τις ανάγκες του ασθενή/ οικογένειας/ κοινότητας,
- αναγνωρίζουν τη σημασία της Νοσηλευτικής Διεργασίας ως επιστημονικής μεθόδου της Νοσηλευτικής και να περιγράφουν τα βήματα της
- αξιολογούν συστηματικά τις ανάγκες των ασθενών, οικογένειας και κοινότητας και να προσδιορίζουν συγκεκριμένο τρόπο οργάνωσης των δεδομένων της αξιολόγησης
- επιλέγουν και διατυπώνουν κατάλληλες Νοσηλευτικές Διαγνώσεις, Επιθυμητές Εκβάσεις και Νοσηλευτικές Παρεμβάσεις,
- σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν εξατομικευμένο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας
- αναθεωρούν το σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας ανάλογα με τις εκβάσεις της εφαρμογής του
- αναγνωρίζουν τη σημαντικότητα της τεκμηρίωσης της νοσηλευτικής φροντίδας και τη συμβολή της στη διασφάλιση της ποιότητας της παρεχόμενης φροντίδας
- αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα της συνέχειας της φροντίδας και τους παράγοντες που την επηρεάζουν
- περιγράφουν τους νοσηλευτικούς ρόλους στη συνέχεια της Φροντίδας των ασθενών
- αναγνωρίζουν τη σημαντικότητα της διεπιστημονικής συνεργασίας και ομαδικής προσέγγισης στην παροχή νοσηλευτικής φροντίδας και τους νοσηλευτικούς ρόλους μέσα στη θεραπευτική ομάδα
- συνηγορούν για τις προσωπικές ανάγκες εκείνων των ανθρώπων που αναλαμβάνουν να παρέχουν αυτόνομη ή συνεργατική θεραπευτική νοσηλευτική παρέμβαση
- αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα τροποποίησης της μεθόδου οργάνωσης της φροντίδας που θα ανταποκρίνεται σε τεκμηριωμένη γνώση και μεταβαλλόμενες συνθήκες
- καλλιεργούν τις κλινικές ηγετικές δεξιότητες που θα προάγουν την ποιότητα της προσφερόμενης φροντίδας και την εξέλιξη της Νοσηλευτικής

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Σφαίρες ελέγχου της νοσηλευτικής. Η συστηματική προσέγγιση στη Νοσηλευτική. Διαχρονική

εξέλιξη των συστημάτων οργάνωσης και παροχής Νοσηλευτικής φροντίδας.

- Ορισμός – Εφαρμογή, Πλεονεκτήματα/ Μειονεκτήματα των συστημάτων:
  - Πλήρους ή Ολικής Φροντίδας
  - Λειτουργικό ή Κατ' εργασία
  - Ομαδικής Νοσηλευτικής
- Ορισμός – Εφαρμογή, Πλεονεκτήματα/ Μειονεκτήματα των συστημάτων:
  - Πρωτοβάθμιας Νοσηλευτικής
  - Κατά Περίπτωση Διαχείρισης ατόμου
- Σύγκριση των τεσσάρων συστημάτων (Πλήρους ή Ολικής Φροντίδας, Λειτουργικό ή Κατ' εργασία, Σύστημα Ομαδικής Νοσηλευτικής, Πρωτοβάθμιας Νοσηλευτικής, Κατά Περίπτωση Διαχείρισης ατόμου) οργάνωσης Νοσηλευτικής Φροντίδας.
- Επιλογή συστήματος Νοσηλευτικής Φροντίδας στην Κλινική Πρακτική. Ερευνητικά δεδομένα Διεθνής και Ελληνική πραγματικότητα
- Οργάνωση και Διαχείριση της εξατομικευμένης Φροντίδας ασθενών. Νοσηλευτική Αξιολόγηση
- Νοσηλευτική Διάγνωση
- Σχεδιασμός Νοσηλευτικής Φροντίδας
- Εφαρμογή Νοσηλευτικής Φροντίδας. Ανεξάρτητες και εξαρτημένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις
- Εκτίμηση των αποτελεσμάτων της Παρεχόμενης Νοσηλευτικής Φροντίδας
- Υπηρεσίες παροχής φροντίδας υγείας. Ο ρόλος των Νοσηλευτών στη συνέχεια της Φροντίδας των ασθενών
- Τεκμηρίωση της Παρεχόμενης Νοσηλευτικής Φροντίδας. Αναφορά και Σύσκεψη.
- Διεπιστημονική συνεργασία και ομαδική προσέγγιση στην παροχή Νοσηλευτικής Φροντίδας

Κλινική Άσκηση

Στην κλινική άσκηση ο κάθε φοιτητής διατηρεί βάσει οδηγού ατομικό αρχείο – ημερολόγιο των κλινικών εμπειριών του από την παρακολούθηση του τρόπου λειτουργίας της μονάδας και από την ενεργό συμμετοχή του στην οργάνωση και παροχή νοσηλευτικής φροντίδας σε μικρή ομάδα ασθενών με τις αρχές του συστήματος της πρωτοβάθμιας νοσηλευτικής. Στόχος της κλινικής άσκησης είναι η ενθάρρυνση της κριτικής παρατήρησης καθώς και της ενεργητικής συμμετοχής και μάθησης.

Φροντιστηριακή Άσκηση

Στις φροντιστηριακές ασκήσεις επιδιώκεται η ανάπτυξη της ικανότητας των φοιτητών για τη χρήση της επιστημονικής μεθόδου στην εξατομικευμένη νοσηλευτική προσέγγιση των χρηστών των υπηρεσιών υγείας. Οι φοιτητές σε ομάδες θα ασκηθούν στην οργάνωση, διαχείριση και τεκμηρίωση νοσηλευτικής φροντίδας ατόμων με πραγματικά και δυνητικά προβλήματα υγείας με τη συμμετοχή τους στην ανάλυση ασκήσεων που αφορούν κλινικές περιπτώσεις ασθενών. Η παροχή ευκαιριών εμπέδωσης της θεωρητικής γνώσης και η δυνατότητα συζήτησης ερωτήσεων και προβληματισμών που εγείρονται από την επεξεργασία κλινικών περιπτώσεων θα τους προετοιμάσει για αποδοτικότερη κλινική άσκηση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο). Αναστοχασμό κλινικών εμπειριών. Κριτική ανάλυση τρόπου οργάνωσης και παροχή νοσηλευτικής φροντίδας. Συζήτηση σε ομάδες. Ανάλυση και ανατροφοδότηση φοιτητή από κλινική περίπτωση ασθενή.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο, βίντεο και υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	

	Διαλέξεις	26 ώρες	
	φροντιστήριο	13 ώρες	
	Κλινική άσκηση	26 ώρες	
	Μελέτη	45 ώρες	
	Σύνολο	110 ώρες (4,5 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εργασία από την κλινική άσκηση: 50% Γραπτές εξετάσεις 50%		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Οδηγός Ανάπτυξης Σχεδίου Νοσηλευτικής Φροντίδας: Διαγνώσεις – Παρεμβάσεις – Αιτιολογήσεις. N Doenges, F. Moorehouse, A. Murr. Επιμέλεια: Ελισάβετ Πατηράκη-Κουρμπάνη. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 2009.

Πανεπιστημιακές Παραδόσεις «Συστήματα Νοσηλευτικής Φροντίδας»

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53441	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	4	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ

Εκμάθηση και εφαρμογή των μεθόδων κλινικής αξιολόγησης του ασθενούς. Απόκτηση γνώσεων ειδικής νοσολογίας.

Διδακτικό μέρος

Κλινική αξιολόγηση ασθενούς

- Νόσος, σύμπτωμα, φυσικό σημείο, διάγνωση, διαγνωστική προσπέλαση
- Λήψη ιστορικού, μέθοδοι κλινικής εξέτασης των διαφόρων συστημάτων, περιοχών σώματος και οργάνων.

Κλινικό μέρος

Στόχοι

- Εξάσκηση στη φυσική εξέταση του ασθενούς
- Απόκτηση εμπειρίας στην εκτέλεση παρεμβατικών τεχνικών
- Λήψη και καταγραφή ιστορικού παθολογικών ασθενών
- Πλήρη φυσική εξέταση και καταγραφή των ευρημάτων
- Παρακολούθηση της πορείας και ενημέρωση του φύλλου νοσηλείας του ασθενούς
- Ενεργός συμμετοχή και απόκτηση εμπειρίας στις αιμοληψίες και φλεβοκεντήσεις
- Παρακολούθηση και παροχή νοσηλευτικής φροντίδας στην εκτέλεση παρεμβατικών τεχνικών. (Καθετηριασμός ουροδόχου κύστης, Παρακέντηση κοιλίας, θώρακος, ήπατος, οσφυο-νωτιαία. Τοποθέτηση ρινογαστρικού καθετήρα, ενδοσκοπήσεις πεπτικού)

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία

- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτικό μέρος

Νοσήματα των διαφόρων συστημάτων και οργάνων:

- **Ανοσιακού:** Στοιχεία φυσιολογίας. Αυτό-άνοσες παθήσεις Ανοσο-ανεπάρκειες, Αλλεργικές αντιδράσεις.
- **Μυοσκελετικού:** Κοινά κλινικά και εργαστηριακά ευρήματα. Συχνότερα νοσήματα των Αρθρώσεων, του Συνδετικού ιστού και των Οστών. (Ρευματοειδής, Αγκυλοποιητική, Νεανική, Ψωριασική, Ουρική, Εκφυλιστική και Σηπτική αρθρίτιδα. Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος, Σκληροδερμία, Δερματο-Μυοσίτιδα, Αγγείτιδες, Οζώδες ερύθημα. Επώδυνα σύνδρομα. Οστεομυελίτιδα και Οστεοπόρωση)
- **Ενδοκρινών Αδένων:** Δομή και δράση των ορμονών. Σύνδρομα υπό και υπερλειτουργίας: υπόφυσης, θυρεοειδούς και παραθυρεοειδών, επινεφριδίων και γονάδων. Ενδοκρινείς όγκοι παγκρέατος, σακχαρώδης διαβήτης.
- **Αναπνευστικό:** Στοιχεία Φυσιολογίας. Λειτουργικός έλεγχος. Παρακλινικές εξετάσεις. Κλινικές εκδηλώσεις νόσων του αναπνευστικού. Οξεία και χρόνια βρογχίτιδα. Πνευμονίες. Αλλεργικές παθήσεις, Βρογχεκτασία, Εμφύσημα Πνευμοθώρακας, Σύνδρομο αναπνευστικής δυσχέρειας. Σύνδρομο άπνοιας. Πνευμονοκονιώσεις. Όγκοι του πνεύμονα, Παθήσεις του υπεζωκότα. Πνευμονική φυματίωση.
- **Πεπτικού σωλήνα:** Κύρια συμπτώματα και σημεία, παρακλινικές εξετάσεις

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο, βίντεο	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική άσκηση	26 ώρες
	Μελέτη	23 ώρες
	Σύνολο	75 ώρες (3 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

CECIL Βασική Παθολογία Benjamin Ivor, Griggs R., Wing Ed., Fetz J. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD Αθήνα, 2017

Παθολογία Kumar Parveen, Clark Michael Εκδότης: K. & N. Λίτσας Ο. Ε., Αθήνα, 2011

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53339	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και φροντιστηριακές ασκήσεις	4	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=142		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρέχει στους φοιτητές τις βασικές γνώσεις για την κατανόηση των ψυχοκοινωνικών αναγκών του αρρώστου (ενήλικα εφήβου και παιδιού) και για την ανάπτυξη «υποστηρικτικής» σχέσης στην πορεία της ασθένειας, ιδιαίτερα όταν αυτή αφορά ένα χρόνιο και απειλητικό για τη ζωή πρόβλημα υγείας. Οι φοιτητές θα έχουν επίσης την ευκαιρία να στοχαστούν πάνω στις προσωπικές τους αντιδράσεις απέναντι στη σοβαρή αρρώστια, την ψυχική οδύνη, το θάνατο και τη ζωή και να ευαισθητοποιηθούν σε μεθόδους διαχείρισης του στρες.

A. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Βιοϊατρικό και Βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο υγείας. Η συμβολή της Ψυχολογίας στο χώρο της Υγείας

ΣΚΟΠΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η αναγνώριση και συμβολή της Ψυχολογίας της Υγείας στο πλαίσιο μιας βιοψυχοκοινωνικής θεώρησης και προσέγγισης του αρρώστου και της οικογένειας.

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- τις διαφορές ανάμεσα στις αρχές που διέπουν το βιοϊατρικό και το βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο υγείας
- τις επιπτώσεις που έχουν τα δυο αυτά μοντέλα στην ανάπτυξη της σχέσης ανάμεσα στον άρρωστο, την οικογένεια και το προσωπικό υγείας.
- το αντικείμενο, τους στόχους και ενδεικτικές εφαρμογές της ειδίκευσης «Ψυχολογία της Υγείας» και διαφορές της από την Ψυχοσωματική Ιατρική, Συμπεριφορική Ιατρική και Ιατρική Ψυχολογία

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: Στρες και Υγεία. Θεωρητικές προσεγγίσεις και ερευνητικά δεδομένα

ΣΚΟΠΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η κατανόηση της σχέσης ανάμεσα στο στρες και την υγεία καθώς και η γνώση των θεωρητικών μοντέλων σχετικά με το στρες.

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- Τις επιπτώσεις του στρες στην υγεία και τις στρατηγικές αντιμετώπισης του
- Τα θεωρητικά μοντέλα για το στρες

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: Το στρες του προσωπικού υγείας και η επαγγελματική εξουθένωση

ΣΚΟΠΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η αναγνώριση του συνδρόμου της επαγγελματικής εξουθένωσης και τους τρόπους αντιμετώπισης του.

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- τι είναι και πως αντιμετωπίζεται το σύνδρομο της επαγγελματικής εξουθένωσης
- τις επιπτώσεις της επαγγελματικής εξουθένωσης σε επίπεδο ασθενών/συγγενών, διοικητικό και ατομικό.
- Την πρόληψη για την αντιμετώπιση του στρες και της επαγγελματικής εξουθένωσης.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Ψυχολογική στήριξη του ασθενή με χρόνιο ή/και απειλητικό πρόβλημα υγείας.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η αναγνώριση των ψυχοκοινωνικών προκλήσεων που βιώνει ο άρρωστος στις διάφορες φάσεις της ασθένειας, καθώς και των βασικών αρχών που συμβάλλουν στην αποτελεσματική επικοινωνία και ψυχολογική στήριξή του.

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- Ποιες επιπτώσεις έχει η νοσηλεία στην εικόνα εαυτού του ασθενή και στις σχέσεις που αναπτύσσει με το προσωπικό υγείας;
- Ποιες είναι οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ασθενείς στη φάση της διάγνωσης, της εξέλιξης της ασθένειας, και της ενδεχόμενης ίασης του προβλήματος υγείας;
- Πότε οι νοσηλευτές αναγνωρίζουν και διαχειρίζονται αποτελεσματικά τις αντιδράσεις των ασθενών και παρέχουν ουσιαστική ψυχολογική στήριξη;

ΕΝΟΤΗΤΑ 5: Στήριξη του ασθενή που πεθαίνει και της οικογένειάς του

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η αναγνώριση των ψυχοκοινωνικών και πνευματικών αναγκών που βιώνει ο ασθενής στο τέλος της ζωής του και οι βασικές αρχές στήριξης τόσο του ίδιου, όσο και των συγγενών του.

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- τι είναι η «φροντίδα το τέλος της ζωής» και πώς σχετίζεται με τις αρχές της ανακουφιστικής φροντίδας;
- ποια μοντέλα συμβάλλουν στην κατανόηση των αναγκών του ασθενή που βρίσκεται στο τελικό στάδιο της ασθένειάς του, ποιοι είναι οι εκπρόσωποί τους, και ποια κριτική έχει ασκηθεί σε κάποια από αυτά;
- τι είναι ο «προπαρασκευαστικός θρήνος» και ποια τα χαρακτηριστικά που τον διακρίνουν;
- ποιες είναι οι ανάγκες των συγγενών στο τελικό στάδιο της ασθένειας και με ποιους τρόπους το προσωπικό υγείας λειτουργεί υποστηρικτικά;

ΕΝΟΤΗΤΑ 6: Μέθοδοι στήριξης του ασθενή με χρόνιο πρόβλημα υγείας: Ψυχοεκπαίδευση και Συνέντευξη Κινητοποίησης

ΣΚΟΠΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η αναγνώριση των μεθόδων και τεχνικών της Ψυχοεκπαίδευσης και Συνέντευξης Κινητοποίησης και των εφαρμογών τους σε ασθενείς που πάσχουν από χρόνια προβλήματα υγείας.

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- Τα προγράμματα εφαρμογής της Ψυχοεκπαίδευσης και της Συνέντευξης Κινητοποίησης
- Να μπορούν να δώσουν παραδείγματα εφαρμογής των προγραμμάτων αυτών, σε ασθενείς με χρόνια προβλήματα υγείας.

ΕΝΟΤΗΤΑ 7: Το νοσηλευόμενο παιδί και ο έφηβος

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η αναγνώριση των επιπτώσεων που έχει η νοσηλεία του παιδιού και εφήβου στην ψυχική του υγεία και των προϋποθέσεων που συμβάλλουν σε μια εποικοδομητική συνεργασία που ταυτόχρονα σέβεται τα δικαιώματά του στο Νοσοκομείο.

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- πώς το εξελικτικό στάδιο του παιδιού επηρεάζει την αντίληψη που έχει για την υγεία και την ασθένεια

- ποιες επιπτώσεις έχει η νοσηλεία στην ψυχική υγεία του παιδιού
- ποιοί είναι μερικοί από τους σημαντικότερους στρεσογόνους παράγοντες που επηρεάζουν την ψυχική υγεία του νοσηλευόμενου παιδιού
- ποιες είναι εποικοδομητικές παρεμβάσεις που συμβάλλουν στην μείωση και διαχείριση του στρες, προάγουν τη συνεργασία με το προσωπικό υγείας και συμβάλλουν στην προσαρμογή του παιδιού και εφήβου στο χώρο του Νοσοκομείου
- ποια είναι τα δικαιώματα του παιδιού και του εφήβου που νοσηλεύεται

ΕΝΟΤΗΤΑ 8: Το παιδί, ο έφηβος με χρόνια και απειλητική για τη ζωή ασθένεια

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η αναγνώριση των ψυχοκοινωνικών αναγκών και προκλήσεων που βιώνουν παιδιά και έφηβοι με χρόνια και απειλητικό πρόβλημα υγείας στις διάφορες φάσεις της ασθένειάς τους καθώς και η προώθηση της ποιότητας στη ζωή τόσο της δικής τους, όσο και της οικογένειάς τους.

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- ✓ πώς βιώνεται η διάγνωση μια σοβαρής και απειλητικής για τη ζωή ασθένειας από το παιδί και η οικογένειά του;
- ✓ πόσο ένα παιδί συνειδητοποιεί τη σοβαρότητα της κατάστασης της υγείας του και πώς το εκφράζει, σύμφωνα με τα ερευνητικά δεδομένα;
- ✓ ποιες είναι οι βασικές ανάγκες του παιδιού και εφήβου με χρόνια και απειλητική για τη ζωή ασθένεια στις ακόλουθες φάσεις: (α) της διάγνωσης, (β) της ύφεσης ή ελέγχου της ασθένειας, (γ) της αποθεραπείας και ίασης, (δ) της υποτροπής ή επιδείνωσης της ασθένειας, (ε) στο τελικό στάδιο;
- ✓ Τι είναι το μετα-τραυματικό παιχνίδι και ποιες συμβολικές μεθόδους χρησιμοποιούν τα παιδιά για να εκφράσουν τα συναισθήματα, τις έγνοιες και ανάγκες τους;
- ✓ Τι είναι η μετατραυματική ανάπτυξη και πώς εκδηλώνεται;
- ✓ Ποιες είναι οι αρχές της παιδιατρικής ανακουφιστικής φροντίδας;
- ✓ Πώς επηρεάζονται τα αδέρφια από τη φροντίδα του άρρωστου παιδιού και πώς το προσωπικό υγείας συμβάλλει στη στήριξή τους;
- ✓ Πώς προωθείται η ποιότητα ζωής του παιδιού με περιορισμένο προσδόκιμο επιβίωσης και της οικογένειάς του;

Β. ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΣΚΟΠΟΣ: Συζήτηση περιπτώσεων με στόχο την ανάλυση και κατανόηση της εμπειρίας που βιώνουν ασθενείς (παιδιά, έφηβοι και ενήλικες) και άμεσους ή έμμεσους τρόπους που χρησιμοποιούν για να επικοινωνήσουν τις εμπειρίες και ανάγκες τους.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Α. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Βιοϊατρικό και Βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο υγείας. Η συμβολή της Ψυχολογίας στο

χώρο της Υγείας

- ✓ Το βιοϊατρικό και βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο υγείας
- ✓ Η σχέση αρρώστου και επαγγελματιών υγείας στα πλαίσια των δυο μοντέλων
- ✓ Ψυχολογία της Υγείας: Ορισμός, στόχοι και εφαρμογές

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: Στρες και Υγεία. Θεωρητικές προσεγγίσεις και ερευνητικά δεδομένα

- ✓ Τι είναι το στρες
- ✓ Η σχέση μεταξύ στρες και υγείας
- ✓ Η προσαρμογή στο στρες
- ✓ Στρατηγικές αντιμετώπισης του στρες
- ✓ Το στρες ως «στρεσογόνος» παράγοντας
- ✓ Το στρες ως «αντίδραση του οργανισμού»
- ✓ Το στρες ως αλληλεπίδραση ατόμου περιβάλλοντος - Η θεωρία των Lazarus και Folkman

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: Το στρες του προσωπικού υγείας και η επαγγελματική εξουθένωση

- ✓ Το στρες των επαγγελματιών υγείας
- ✓ Επαγγελματική εξουθένωση: θεωρητικά μοντέλα
- ✓ Επιπτώσεις της εξουθένωσης στην υγεία των επαγγελματιών υγείας
- ✓ Μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης της εξουθένωσης σε ατομικό και διοικητικό επίπεδο

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Ψυχολογική στήριξη του ασθενή με χρόνια ή/και απειλητικό πρόβλημα υγείας.

- ✓ Οι επιπτώσεις της νοσηλείας στον ψυχισμό του ασθενή
- ✓ Βασικές αρχές όσον αφορά την ανακοίνωση της διάγνωσης χρόνιας ή/και απειλητικής για τη ζωή ασθένειας
- ✓ Διαφορές ανάμεσα στο «παραδοσιακό» νοσηλευτικό ιστορικό και την «κλινική συνέντευξη»
- ✓ Το βίωμα της ασθένειας και η σημασία της αφήγησης
- ✓ Βασικές αρχές ψυχολογικής στήριξης του ασθενή και της οικογένειας στις διάφορες φάσεις της ασθένειας και αποθεραπείας.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5: Στήριξη του ασθενή που πεθαίνει και της οικογένειάς του

- ✓ Μοντέλα όσον αφορά στην κατανόηση των αντιδράσεων και αναγκών του ασθενή που πεθαίνει
- ✓ Ανάγκες και βασικές αρχές στήριξης των συγγενών
- ✓ Τα δικαιώματα του ατόμου στο τέλος της ζωής

ΕΝΟΤΗΤΑ 6: Μέθοδοι στήριξης του ασθενή με χρόνια πρόβλημα υγείας: Ψυχοεκπαίδευση και Συνέντευξη Κινητοποίησης

- ✓ Τι είναι η «Ψυχοεκπαίδευση»
- ✓ Ποιοι είναι η στόχοι και πως εφαρμόζονται τα προγράμματα της Ψυχοεκπαίδευσης διεθνώς
- ✓ Ερευνητικά δεδομένα των προγραμμάτων Ψυχοεκπαίδευσης σε χρόνια πάσχοντες
- ✓ Τι είναι η Συνέντευξη Κινητοποίησης
- ✓ Ποιοι είναι η στόχοι και πως εφαρμόζεται η τεχνική της Συνέντευξης Κινητοποίησης
- ✓ Προγράμματα εφαρμογής της Συνέντευξης Κινητοποίησης & ερευνητικά δεδομένα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 7: Το νοσηλευόμενο παιδί και ο έφηβος

- ✓ Οι επιπτώσεις της νοσηλείας του νεογνού, του παιδιού και του εφήβου στην ψυχική τους υγεία. Ο ρόλος των γονιών
- ✓ Προϋποθέσεις που συμβάλλουν στην αποτελεσματική συνεργασία με το προσωπικό υγείας και στην προσαρμογή του παιδιού στο πλαίσιο νοσηλείας
- ✓ Τα δικαιώματα του παιδιού και εφήβου που νοσηλεύεται

ΕΝΟΤΗΤΑ 8: Το παιδί, ο έφηβος με χρόνια και απειλητική για τη ζωή ασθένεια

- ✓ Από τη διάγνωση στην αποθεραπεία ή το θάνατο: Προκλήσεις στην ψυχοκοινωνική εξέλιξη παιδιών με απειλητική για τη ζωή ασθένεια
- ✓ Η απεικόνιση του ψυχισμού των παιδιών και εφήβων στις ζωγραφιές και το συμβολικό παιχνίδι.
- ✓ Βασικές αρχές ψυχολογικής στήριξης παιδιών και εφήβων με χρόνια και απειλητική για τη ζωή πρόβλημα υγείας
- ✓ Παιδιατρική ανακουφιστική φροντίδα: Για μια ζωή με ποιότητα.
- ✓ Η στήριξη της οικογένειας του παιδιού με περιορισμένο προσδόκιμο επιβίωσης

Β. ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΣΚΟΠΟΣ: Συζήτηση περιπτώσεων με στόχο την ανάλυση και κατανόηση της εμπειρίας που βιώνουν ασθενείς (παιδιά, έφηβοι και ενήλικες) και άμεσους ή έμμεσους τρόπους που χρησιμοποιούν για να επικοινωνήσουν τις εμπειρίες και ανάγκες τους.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Οι μέθοδοι διδασκαλίας περιλαμβάνουν (α) διδασκαλία, (β) παρακολούθηση, ανάλυση και συζήτηση αφηγήσεων ασθενών και βιντεοσκοπημένων συνεντεύξεων, (γ) ασκήσεις μέσα στην τάξη για την κατανόηση των προσωπικών αντιδράσεων των φοιτητών και τρόπων παρέμβασής τους για τη στήριξη των ασθενών (δ) ασκήσεις εμπέδωσης της ύλης (ε) εφαρμογή βιωματικών ασκήσεων (η) παρουσίαση κλινικών περιπτώσεων.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο, βίντεο και υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Εργαστήριο	13 ώρες
	Μελέτη	73 ώρες
	Σύνολο	125 ώρες (5 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ» Δανάη Παπαδάτου & Φώτιος Αναγνωστόπουλος. Εκδόσεις Παπαζήση, ΑΕΒΕ. Αθήνα, 2011

«ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ» Ευάγγελος Καραδήμας. Εκδόσεις Εκδόσεις Γ. Δαρδανός & Κ. Δαρδανός, Ο.Ε Αθήνα, 2005.

Χάρτης Δικαιωμάτων του Παιδιού στο Νοσοκομείο Νοσοκομείο Παιδών «Π. & Α. Κυριακού» (Σε ηλεκτρονική μορφή)

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53443	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=142		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός

Η κατανόηση της μεθοδολογίας στη διαγνωστική προσπέλαση του χειρουργικού ασθενούς, η παρουσίαση της σημειολογίας των χειρουργικών παθήσεων και η θεωρητική κατάρτιση στις βασικές αρχές που διέπουν τον μεταβολισμό του χειρουργικού ασθενούς.

- Εισαγωγή στη Χειρουργική – Ιστορική εξέλιξη της Χειρουργικής

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να έχουν κατανοήσει τις βασικές αρχές που διέπουν την χειρουργική πράξη, να γνωρίζουν στοιχεί επιδημιολογίας των συνήθων χειρουργικών παθήσεων. Επίσης αναφέρονται περιληπτικά οι ιστορικοί σταθμοί της ανάπτυξης της Χειρουργικής.

- Κλινική εξέταση κεφαλής, τραχήλου, θώρακα, καρδιάς και μεγάλων αγγείων

Διδάσκεται η ανατομία του τραχήλου και περιγράφεται ο τρόπος αντικειμενικής εξέτασης του σπλαχνικού κρανίου του προσωπικού κρανίου και του τραχήλου. Οι φοιτητές θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με την αιτιολογία την κλινική εικόνα και τις αρχές διαγνωστικής προσπέλασης των χειρουργικών παθήσεων του θώρακος και των μεγάλων αγγείων.

- Θυρεοειδής και παραθυρεοειδείς αδένες.

Οι φοιτητές θα πρέπει να μπορούν να περιγράψουν την κλινική εικόνα και την αντικειμενική εξέταση ασθενών με παθήσεις του θυρεοειδούς και των παραθυρεοειδών αδένων.

- Κλινική εξέταση του μαστού

Οι φοιτητές διδάσκονται την κλινική εξέταση του μαστού τόσο κατά την εξέταση προληπτικού ελέγχου, όσο και μετά από επεικονιστικά ευρήματα. Θα είναι σε θέση να περιγράψουν τα κλινικά χαρακτηριστικά των καλοήθων και κακοήθων όζων, των κύστεων και των φλεγμονωδών παθήσεων του μαστού.

- Κλινική εξέταση της κοιλίας

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην τοπογραφική ανατομική της περιτοναϊκής κοιλότητας. Οι φοιτητές

<p>θα πρέπει να γνωρίζουν τα συμπτώματα και σημεία της περιτονίτιδος, του ειλεού και των άλλων χειρουργικών παθήσεων της κοιλίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κήλες του κοιλιακού τοιχώματος <p>Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν την ανατομία του κοιλιακού τοιχώματος με ιδιαίτερη έμφαση στην βουβωνική περιοχή, τον μηριαίο δακτύλιο και το πρόσθιο κοιλιακό τοίχωμα. Επίσης περιγράφονται η αντικειμενική εξέταση και τα κυριότερα συμπτώματα και σημεία των περιεσφυγμένων και μή κηλών.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παθήσεις του πρωκτού <p>Αναλύεται η κλινική εικόνα των παθήσεων του πρωκτού με έμφαση στην αιμορροϊδική νόσο, τα περιεδρικά αποστήματα και στα νεοπλάσματα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι αρθρώσεις του ώμου και του αγκώνα, ο βραχίονας, η άκρα χειρ, ο άκρος πους. <p>Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν τα βασικά ανατομικά στοιχεία των παραπάνω αρθρώσεων, να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα συμπτώματα και τα σημεία των συνηθεστέρων ορθοπεδικών προβλημάτων των παραπάνω ανατομικών περιοχών.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κλινική εξέταση περιφερικών αγγείων <p>περιγράφεται η αντικειμενική εξέταση, η κλινική εικόνα και η διαγνωστική προσπέλαση των κυριότερων χειρουργικών παθήσεων των περιφερικών αρτηριών, φλεβών και λεμφαγγείων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η αντιμετώπιση του πολυτραυματία <p>Προυσιάζεται συνοπτικά η δομή των εθνικών συστημάτων αντιμετώπισης των πολυτραυματιών, των τραυματιολογικών κέντρων του ATLS. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στις στρατηγικές πρόληψης των ατυχημάτων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο οφθαλμός <p>Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν τα βασικά ανατομικά στοιχεία του οφθαλμού και την κλινική εικόνα των πλέον συχνών οφθαλμικών παθήσεων.</p>
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Εισαγωγή στη Χειρουργική – Ιστορική εξέλιξη της Χειρουργικής Κλινική εξέταση κεφαλής, τραχήλου, θώρακα, καρδιάς και μεγάλων αγγείων Θυρεοειδής και παραθυρεοειδείς αδένες. Κλινική εξέταση του μαστού Κλινική εξέταση της κοιλίας Κήλες του κοιλιακού τοιχώματος Παθήσεις του πρωκτού Οι αρθρώσεις του ώμου και του αγκώνα, ο βραχίονας, η άκρα χειρ, ο άκρος πους. Κλινική εξέταση περιφερικών αγγείων Η αντιμετώπιση του πολυτραυματία Ο οφθαλμός</p>
--

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
--------------------------	--------------------

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο, βίντεο και υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική άσκηση	26 ώρες
	Μελέτη	48 ώρες
	Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Προφορικές ή γραπτές εξετάσεις (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής βραχεία ανάπτυξη θεμάτων).	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Hamilton Bailey Χειρουργική Σημειολογία Συγγραφέας: Lumley J Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2010 Κωδικός Εύδοξος: 13256678

Σύγχρονη Χειρουργική Συγγραφέας: Α. Κωστάκης Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2005 Κωδικός Εύδοξος: 32997783

4^ο ΕΞΑΜΗΝΟ**ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΚΩΔ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
53392	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Π. Αποστολάρα, Καθηγήτρια Εφαρμογών στο Τμ Νοσηλευτικής του ΤΕΙ Αθήνας
53344	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Π. Γάλλος Ακαδημαϊκός Υπότροφος ΕΣΠΑ
53349	ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Π. Σουρτζή, Καθηγήτρια
53418	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣ	ΠΑΘ/ΚΟΣ ΝΟΣΗΛ/ΚΟΣ	Ε. Κωνσταντίνου, Καθηγητής Μ.Καλαφάτη, ΕΔΙΠ
53360	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΠΑΘ/ΚΟΣ ΝΟΣΗΛ/ΚΟΣ	Αλ. Κατούλη, Αναπλ. Καθηγητή Ιατρικής ΕΚΠΑ
53357	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	Δ. Παπαδάτου, Καθηγήτρια Α. Πασχάλη, Επίκ. Καθηγήτρια
53495	ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΝΟΣΩΝ (ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ)	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Π. Βλαχογιαννόπουλος, Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53392	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και φροντιστήριο	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS189/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός Οι επαγγελματίες υγείας έρχονται καθημερινά σε επαφή με ανθρώπους που προέρχονται από διαφορετική ολιτισμική καταγωγή. Η απόκτηση θεωρητικών και κλινικών γνώσεων, δεξιοτήτων καθώς και η υιοθέτηση κατάλληλων στάσεων για την παροχή εξατομικευμένης φροντίδας καθιστά περισσότερο επιτακτική την ανάγκη για ευαισθητοποίηση των φοιτητών επιστημών υγείας με σκοπό την παροχή ποιοτικής και πολιτισμικά ικανής φροντίδας. Η διαπολιτισμική νοσηλευτική φροντίδα θα αναλυθεί μέσα σε ένα πλαίσιο, στο οποίο οι φοιτητές θα καλλιεργήσουν την κριτική σκέψη και θα αναπτύξουν δεξιότητες λήψης απόφασης στην κλινική πρακτική.

Σε επίπεδο γνώσεων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της ελληνικής κουλτούρας
- Διακρίνουν και να αξιολογούν τις εκδηλώσεις φαινομένων εθνοκεντρισμού, ρατσισμού και στερεοτύπων
- Προσδιορίζουν τις βασικές θεωρίες διαπολιτισμικής νοσηλευτικής και με βάση αυτές να εφαρμόζουν τη νοσηλευτική διεργασία
- Κατανοούν πως παράγοντες όπως η θρησκεία και η διατροφή διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην κουλτούρα του ασθενή
- Αναγνωρίζουν τα ηθικά διλήμματα που προκύπτουν κατά την επαγγελματική συναναστροφή με ανθρώπους διαφορετικής πολιτισμικής καταγωγής
- Επιλέγουν την εξατομικευμένη θεραπεία με τρόπο που να σέβονται την πολιτισμική καταγωγή των ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο
- Εξοικειωθούν με εναλλακτικές μορφές θεραπείας

Σε επίπεδο ικανοτήτων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Εκτελούν την εξατομικευμένη θεραπεία με τρόπο που να σέβονται την πολιτισμική καταγωγή των ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο.

- Διαχειρίζονται τα ηθικά διλήματα που προκύπτουν κατά την επαγγελματική συναναστροφή με ανθρώπους διαφορετικής πολιτισμικής καταγωγής
- Αποκτήσουν διαπροσωπικές και επικοινωνιακές δεξιότητες που να σέβονται την πολιτισμική καταγωγή των ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο.
- Αναπτύξουν την πολιτισμική ικανότητα καθώς και τις επιμέρους παραμέτρους της
- Εφαρμόζουν την διαπολιτισμική νοσηλευτική βασισμένη στις ενδείξεις
- Επεκτείνουν τις μαθησιακές δεξιότητες τους μέσα από την εργασία σε ομάδες και τη μεθοδολογία PBL (Problem Based Learning).

Σε επίπεδο στάσεων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Υιοθετήσουν θετική στάση απέναντι στους ανθρώπους με διαφορετική πολιτισμική καταγωγή
- Υποστηρίζουν συμβουλευτικά και ψυχολογικά κάθε άνθρωπο με διαφορετική πολιτισμική καταγωγή ελαχιστοποιώντας τους πιθανούς πολιτισμικούς φραγμούς.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγικά περί Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής
- Χαρακτηριστικά ελληνικής κουλτούρας
- Εννοιολογικοί προσδιορισμοί
- Θεωρητικές προσεγγίσεις Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής I
- Θεωρητικές προσεγγίσεις Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής II
- Μετανάστευση-κοινωνικός αποκλεισμός και υγεία
- Κοινωνικές ανισότητες
- Νομοθετικό πλαίσιο στην Ελλάδα και Διεθνώς
- Κουλτούρα υγεία και ασθένεια
- Ο ρόλος της θρησκείας
- Ανθρώπινα δικαιώματα
- Ηθικά διλήματα και κουλτούρα
- Σεξουαλική υγεία και κουλτούρα
- Διαπολιτισμική Παιδιατρική Νοσηλευτική
- Ηλικιωμένοι και κουλτούρα
- Διατροφή και κουλτούρα
- Ψυχική υγεία και κουλτούρα
- Εναλλακτικές μορφές θεραπείας
- Οι πολιτισμικές διαστάσεις του πόνου
- Πολιτισμική επάρκεια
- Διαπολιτισμική Νοσηλευτική στην κοινότητα
- Διαπολιτισμική Νοσηλευτική: διεθνείς & μαζικές καταστροφές
- Δίκτυα Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής

- Ειδικές Υπηρεσίες Μεταναστών και Προσφύγων στην Ελλάδα και διεθνώς
Εθελοντισμός- ο ρόλος των ΜΚΟ
- Νομοθεσία στην άσκηση της Διαπολιτισμικής νοσηλευτικής
Μελλοντικές τάσεις και Νεώτερα δεδομένα στη Διαπολιτισμική Νοσηλευτική Εκπαίδευση

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση, ερωτηματολόγιο για πρόκληση συζήτησης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 ώρες
	Φροντιστήριο	13 ώρες
	Μελέτη	24 ώρες
	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Μοντέλο πολλαπλής αξιολόγησης Εργασία σε ομάδες Φύλλο Αυτοαξιολόγησης της ομάδας	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Papadopoulos I, Kalokairinou A, Kouta X. (2011). **Διαπολιτισμική Νοσηλευτική και Πολιτισμική Επάρκεια για τους επαγγελματίες υγείας**. Εκδόσεις Πασχαλίδης. Αθήνα
- Ρομπόλης Σ. (2008). **Η Μετανάστευση από και προς την Ελλάδα. Απολογισμοί και Προοπτικές** . Εκδόσεις Επίκεντρο. Αθήνα
- Μαδιανός Μ. (2015). **Πολιτισμός και Ψυχική υγεία: η Κοινότητα ως «θεραπευτής»**. Εκδόσεις Καστανιώτη. Αθήνα

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53344	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και φροντιστήριο	2	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=354		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός

Το μάθημα των Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείων έχει ως σκοπό να διδάξει στους φοιτητές τις αρχές λειτουργίας των Πληροφοριακών Συστημάτων στα Νοσοκομεία, τα υποσυστήματα αυτών, καθώς επίσης και τα αναμενόμενα οφέλη από την υλοποίηση, τη χρήση τους και την συμβολή τους στην προαγωγή της υγείας των ασθενών.

Ο φοιτητής στο τέλος του 4^{ου} εξαμήνου θα πρέπει να έχει τις ακόλουθες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να:

1. Ορίζει το γνωστικό αντικείμενο των Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείων και να κατανοεί τις βασικές τους έννοιες.
2. Γνωρίζει και να κατανοεί την φύση των δεδομένων που συναντώνται στα Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων.
3. Αναγνωρίζει την δομή και τα υποσυστήματα των Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείου.
4. Γνωρίζει και να έχει κριτική άποψη αναφορικά με σύγχρονες εξελίξεις στον χώρο των Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείων.
5. Γνωρίζει σχετικά με τις Αρχιτεκτονικές των Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείων.
6. Κατανοεί τις έννοιες της Διαλειτουργικότητας και της Ολοκλήρωσης.
7. Γνωρίζει πως γίνεται η ανάπτυξη ενός Πληροφοριακού Συστήματος Νοσοκομείου.
8. Κατανοεί τον Κύκλο Ζωής των Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείου.
9. Συνδυάζει τις γνώσεις του για την ανάπτυξη μεθοδολογιών σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείων.
10. Αντιλαμβάνεται πως οι νέες τεχνολογίες μπορούν να εφαρμοστούν στα Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στα Πληροφοριακά Συστήματα.
2. Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων και Ιστορική Εξέλιξη αυτών.
3. Νοσηλευτικά Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων.
4. Λοιπά Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων (Κλινικά Πληροφοριακά Συστήματα – Πληροφοριακά Συστήματα Ιατρικών Εργαστηρίων – Ακτινολογικό Υποσύστημα).
5. Διαχειριστικό Πληροφοριακό Σύστημα Νοσοκομείου (ΔΠΣΝ) – Πληροφοριακό Σύστημα Διοίκησης (ΠΣΔ).
6. Τεχνολογίες Δικτύων στα Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων – Πρωτόκολλα Επικοινωνίας.
7. Αρχές Λειτουργίας – Αρχιτεκτονικές Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείων.
8. Μέθοδοι Σχεδιασμού, Ανάπτυξης και Υλοποίησης Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείων – Ολοκλήρωση και Διαλειτουργικότητα στα Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων.
9. Πρότυπα, Συστήματα Κωδικοποίησης Ιατρικών και Νοσηλευτικών Όρων – Συστήματα Καταγραφής της Ιατρικής Πληροφορίας.
10. Ασφάλεια Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείων – Διασφάλιση του Ιατρικού Απορρήτου.
11. Οφέλη της χρήσης των Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείων.
12. Νέες τεχνολογίες στα Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων (Κινητές Εφαρμογές). Συγκριτική Μελέτη (case study) εφαρμοσμένων Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείων – Επιχειρηματικότητα και Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Μελέτη	49 ώρες
	Σύνολο	75 ώρες (3 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Επιτυχής τελική εξέταση.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒιοΠληροφορική – Εφαρμογές Υπολογιστών στη Φροντίδα Υγείας και τη Βιοϊατρική ΚΩΔΙΚΟΣ: 13256855 ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: J. Cimino - E. Shortliffe ΕΚΔΟΤΗΣ: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2013

Πληροφορική της Υγείας – Νοσηλευτική Προσέγγιση ΚΩΔΙΚΟΣ: 13256493 ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: I. Μαντάς - A. Hasman ΕΚΔΟΤΗΣ: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2007

ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53349	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστηριακές ασκήσεις	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS118/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ του μαθήματος είναι η απόκτηση σύγχρονων θεωρητικών γνώσεων σχετικά με την υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους εργασίας και ιδιαίτερα αυτών που αναφέρονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στην αλληλεπίδραση υγείας και εργασίας και στη μελέτη των παραγόντων που επηρεάζουν αυτή τη σχέση. Επίσης επιδιώκεται η απόκτηση ικανοτήτων πρακτικής εφαρμογής, μέσω της άσκησης στην ολοκληρωμένη προληπτική εξέταση του εργαζόμενου και επισκέψεις σε χώρους εργασίας.

1. Εισαγωγή στην Υγιεινή της Εργασίας-2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- ορίσει τη σχέση υγείας και εργασίας.
- γνωρίζει που μπορεί να βρει τη νομοθεσία υγιεινής της εργασίας που ισχύει στη χώρα μας,
- συζητά την οργάνωση και λειτουργία υπηρεσιών υγιεινής της εργασίας.
- γνωρίζει τη λειτουργία της διεπιστημονικής ομάδας υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας

2. Νοσηλευτική υγιεινής της εργασίας, ορισμός και πλαίσιο λειτουργίας-2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- περιγράφει τις βασικές διαστάσεις του ρόλου του νοσηλευτή για τη διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων.
- συνδυάζει και επιλέγει τις κατάλληλες γνώσεις βασικής νοσηλευτικής φροντίδας στη φροντίδα των εργαζομένων.
- παρέχει εκπαίδευση των εργαζομένων σε θέμα υγείας.
- αντιμετωπίζει τις ανάγκες για διαχείριση χρόνιων προβλημάτων υγείας των εργαζομένων.
- διατηρεί τα προβλεπόμενα από τη νομοθεσία αρχεία για την παρακολούθηση της υγείας των εργαζομένων
- συνεργάζεται με τα μέλη της ομάδας υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων.

3. Οργάνωση συστήματος πρώτων βοηθειών στο χώρο εργασίας-2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- χρησιμοποιεί την προϋπάρχουσα γνώση για παροχή πρώτων βοηθειών
- αξιολογεί τις ανάγκες του χώρου εργασίας για το κατάλληλο σύστημα παροχής φροντίδας υγείας
- οργανώνει την υποδομή του χώρου εργασίας για παροχή πρώτων βοηθειών
- εκπαιδεύει εργαζόμενους στην παροχή πρώτων βοηθειών
- αξιολογεί τις ανάγκες διασύνδεσης του χώρου εργασίας με τις υπηρεσίες επείγουσας φροντίδας υγείας.

4. Παρακολούθηση της υγείας των εργαζομένων-2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- αναγνωρίζει τους βασικούς παράγοντες κινδύνου για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων.
- εφαρμόζει τις ενέργειες που απαιτούνται για τον έλεγχο και τη διατήρηση της υγείας των εργαζομένων
- επιλέγει και εφαρμόζει τον κατάλληλο προληπτικό έλεγχο
- συνεργάζεται με τον ιατρό εργασίας

- υποστηρίζει το ιατρικό απόρρητο όπως ορίζεται από τη νομοθεσία

5. Αγωγή Υγείας και Προαγωγή της υγείας στο χώρο της εργασίας-2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- αναγνωρίζει τους εργασιακούς παράγοντες που επηρεάζουν - είτε θετικά είτε αρνητικά - την υγεία του εργαζόμενου
- κατανοεί την αλληλεπίδραση της εργασίας και του τρόπου ζωής στην προάσπιση και προαγωγή της υγείας του εργαζόμενου.
- συζητά με τους εργαζόμενους τις ανάγκες για προαγωγή της υγείας τους σε συνδυασμό με το επίπεδο υγείας τους.
- οργανώνει σε συνεργασία με τους εργαζόμενους κατάλληλες δραστηριότητες και παρεμβάσεις και για τη βελτίωση της υγείας των εργαζομένων σε ατομικό ή ομαδικό επίπεδο.

6. Ένταξη και επανένταξη στην εργασία ατόμων με ειδικές ανάγκες-2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- αναγνωρίζει και αντιμετωπίζει τις ανάγκες φροντίδας των εργαζομένων με αναπηρία
- οργανώνει τις απαραίτητες διαδικασίες για ένταξη ή επανένταξη στην εργασία εργαζομένων με αναπηρίες, μόνιμες ή περιστασιακές
- ενημερώνει για τις ιδιαίτερες ανάγκες των εργαζομένων με αναπηρίες τόσο τον εργοδότη όσο και τους εργαζόμενους.

7. Αναγνώριση και παρακολούθηση βλαπτικών παραγόντων του περιβάλλοντος εργασίας,

Τοξικολογία, όρια έκθεσης -4 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- περιγράφει τις κατηγορίες δυνητικών κινδύνων που προέρχονται από την εργασία
- παρακολουθεί την έκθεση των εργαζομένων σε δυνητικούς και υπαρκτούς κινδύνους
- οργανώνει διαδικασίες αναγνώρισης, εντοπισμού και προσδιορισμού των βλαπτικών παραγόντων
- συμμετέχει στον προσδιορισμό των βλαπτικών παραγόντων

8. Παράγοντες πρόκλησης ατυχημάτων, αρχές ασφαλούς εργασίας και πρόληψη ατυχημάτων-2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- αναγνωρίζει και καταγράφει τους παράγοντες κινδύνου για πρόκληση εργατικού ατυχήματος
- καταγράφει και συγκρίνει τους τραυματισμούς (και μικροτραυματισμούς) για την κατανόηση των παραγόντων που τους προκαλούν
- εκπαιδεύει τους εργαζόμενους για τη λήψη κατάλληλων μέτρων για ασφαλή εργασία.

9-10. Επαγγελματικά νοσήματα κατά συστήματα, επαγγελματικός καρκίνος-4 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- περιγράφει τις κυριότερες κατηγορίες επαγγελματικών νοσημάτων
- αναγνωρίζει τους παράγοντες που ευθύνονται για την πρόκληση προβλημάτων υγείας τόσο οξέων

όσο και χρόνιων

- κατανοεί την αλληλεπίδραση εργασίας και τρόπου ζωής αλλά και περιβάλλοντος στην εκδήλωση νοσημάτων επαγγελματικής αιτιολογίας

11-12. Εργονομία και Ψυχολογία της εργασίας-4 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- κατανοεί τις βασικές αρχές ασφαλούς σχεδιασμού της θέσης εργασίας
- περιγράφει τις κατηγορίες εργασιακών παραγόντων που επιδρούν βλαπτικά στην ψυχοκοινωνική υγεία των εργαζομένων
- συζητά την αλληλεπίδραση του φυσικού εργασιακού περιβάλλοντος με τους ψυχοκοινωνικούς παράγοντες και την επίδρασή τους στην υγεία των εργαζομένων, π.χ. αλληλεπίδραση στρες και εργονομικού σχεδιασμού της θέσης εργασίας ως προς την πρόκληση μυοσκελετικών προβλημάτων.

13. Επιδημιολογία, εφαρμογές στην υγιεινή της εργασίας-2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- εφαρμόζει τις βασικές αρχές και μεθόδους της επιδημιολογίας στην αναγνώριση, καταγραφή και ανάλυση των εργασιακών παραγόντων κινδύνου
- συνδυάζει τα επιδημιολογικά δεδομένα που προκύπτουν από την εργασία με τις απαιτούμενες δράσεις για την επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων αλλά και την πρόληψη ατυχημάτων και επαγγελματικών νοσημάτων
- χρησιμοποιεί τα επιδημιολογικά δεδομένα για την παρουσίαση προτάσεων βελτίωσης των συνθηκών εργασίας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Ορισμός και σκοποί της υγιεινής της εργασίας, Ιστορική αναδρομή.
- Σχέση υγείας και εργασίας.
- Νομοθεσία υγιεινής της εργασίας
- Ομάδα υγιεινής της εργασίας και λειτουργία της.
- Νοσηλευτική υγιεινής της εργασίας, ορισμός και πλαίσιο λειτουργίας.
- Οργάνωση συστήματος πρώτων βοηθειών στο χώρο εργασίας.
- Παρακολούθηση της υγείας των εργαζομένων.
- Αγωγή Υγείας, προαγωγή της υγείας στο χώρο της εργασίας.
- Αναγνώριση και παρακολούθηση βλαπτικών παραγόντων του περιβάλλοντος εργασίας.
- Αρχεία δεδομένων του χώρου εργασίας.
- Ένταξη και επανένταξη στην εργασία ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Εργατικό ατύχημα, νομοθεσία, στατιστικά στοιχεία.
- Παράγοντες πρόκλησης ατυχημάτων, αρχές ασφαλούς εργασίας και πρόληψη ατυχημάτων.
- Επαγγελματική ασθένεια, νομοθεσία, στατιστικά στοιχεία.
- Επαγγελματικά νοσήματα κατά συστήματα, επαγγελματικός καρκίνος.

- Τοξικολογία, όρια έκθεσης
- Εργονομία
- Ψυχολογία της εργασίας
- Επιδημιολογία, εφαρμογές στην υγιεινή της εργασίας
- Πολυπαραγοντική ανάλυση θέσης εργασίας

Εργαστήριο

Μελέτη εικονικών καταστάσεων - με τη χρήση πολλαπλών εποπτικών μέσων – ώστε να δοθεί η δυνατότητα εμβάθυνσης σε ειδικά θέματα υγείας και ασφάλειας της εργασίας.

Λήψη επαγγελματικού ιστορικού και εκμάθηση και εξάσκηση στη σπιρομέτρηση, ακοομέτρηση, οπτική εξέταση, ηλεκτροκαρδιογράφημα, κ.λ.π., στα πλαίσια της ολοκληρωμένης προληπτικής εξέτασης του εργαζομένου στο χώρο του εργαστηρίου πρόληψης και στις υπηρεσίες υγιεινής της εργασίας όπου γίνονται επισκέψεις.

Πολυπαραγοντική ανάλυση θέσης εργασίας, με χρήση ερωτηματολογίου και παραδείγματα από το χώρο παροχής φροντίδας υγείας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο, συζήτηση, εργαστηριακές ασκήσεις	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο, βίντεο και υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Εργαστήριο	26 ώρες
	Μελέτη	48 ώρες
	Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και ερωτήσεις σύντομης απάντησης.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΕΛΟΝΑΚΗΣ Ε & ΣΟΥΡΤΖΗ Π (2009): **Υγεία και Εργασία**. Ιατρικές Εκδόσεις ΒΗΤΑ ΜΕΠΕ.

ΛΙΝΟΥ Α. (2005). **Ιατρική της Εργασίας, Επιδημιολογία και Πρόληψη**. Ιατρικές Εκδόσεις ΒΗΤΑ ΜΕΠΕ.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53418	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και εργαστήριο	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS107/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση των απαραίτητων θεωρητικών γνώσεων και δεξιοτήτων, προκειμένου ο φοιτητής να συλλέγει, να αξιολογεί και να τεκμηριώνει τα υποκειμενικά και αντικειμενικά δεδομένα που απαιτούνται για το σχεδιασμό της ολοκληρωμένης νοσηλευτικής φροντίδας του ασθενή.

Σε επίπεδο γνώσεων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να προσδιορίζουν τη Νοσηλευτική αξιολόγηση.
- Να κατανοούν τη δομή του νοσηλευτικού ιστορικού
- Να αξιολογούν τη Διανοητική κατάσταση του ασθενούς
- Να επιλέγουν τις κατάλληλες τεχνικές για την συνέντευξη του ασθενή και της οικογένειάς του
- Να συλλέγουν τα υποκειμενικά και αντικειμενικά δεδομένα που αφορούν το ιστορικό του ασθενούς
- Να αναγνωρίζουν και να ερμηνεύουν σημεία και συμπτώματα που προκύπτουν από την φυσική εξέταση του δέρματος και των λεμφαδένων, της καρδιάς και των περιφερικών αγγείων, του αναπνευστικού συστήματος και του ουρογεννητικού συστήματος

Σε επίπεδο ικανοτήτων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να εφαρμόζουν τις κατάλληλες τεχνικές λήψης νοσηλευτικού ιστορικού και φυσικής εξέτασης
- Να εφαρμόζουν δεξιότητες επικοινωνίας με τον ασθενή και την οικογένειά του
- Να αξιολογούν την κινητική κατάσταση του ασθενή
- Να εφαρμόζουν τεχνικές φυσικής εξέτασης της κοιλιακής χώρας
- Να εφαρμόζουν τεχνικές φυσικής εξέτασης δέρματος και των λεμφαδένων,
- Να εφαρμόζουν τεχνικές φυσικής εξέτασης της καρδιάς και των περιφερικών αγγείων,
- Να εφαρμόζουν τεχνικές φυσικής εξέτασης του αναπνευστικού συστήματος
- Να εφαρμόζουν τεχνικές φυσικής εξέτασης του ουρογεννητικού συστήματος σε άντρα και γυναίκα

- Να εφαρμόζουν τις κατάλληλες τεχνικές λήψης νοσηλευτικού ιστορικού και φυσικής εξέτασης σε άτομα τρίτης ηλικίας

Σε επίπεδο στάσεων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να υιοθετήσουν θετική στάση απέναντι στην εφαρμογή της νοσηλευτικής αξιολόγησης
  - Να επικοινωνούν με τον ασθενή και την οικογένειά του
11. Να συνειδητοποιήσουν το ρόλο του νοσηλευτή στην παρούσα κατάσταση και στη μελλοντική τάση στον τομέα της Νοσηλευτικής Αξιολόγησης

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή στον ορισμό και τη σπουδαιότητα της νοσηλευτικής αξιολόγησης. Δομή του Νοσηλευτικού Ιστορικού. (Μ. Καλαφάτη)
- Η συνέντευξη με τον ασθενή και την οικογένεια Αξιολόγηση της Διανοητικής κατάστασης του ασθενούς. (Μ. Καλαφάτη)
- Συλλογή Αντικειμενικών δεδομένων. Φυσική Εξέταση (Μ. Καλαφάτη)
- Αξιολόγηση του Δέρματος και των Λεμφαδένων. (Ε Κωνσταντίνου)
- Νοσηλευτική αξιολόγηση της Καρδιακής Λειτουργίας και των Περιφερικών Αγγείων. (Ε Κωνσταντίνου)
- Αντικειμενικά δεδομένα κατά την νοσηλευτική αξιολόγηση της Αναπνευστικής Λειτουργίας. (Κωνσταντίνου Ε.)
- Νοσηλευτική Αξιολόγηση Ουρογεννητικού Συστήματος (Ε Κωνσταντίνου)

Περιεχόμενα ερευνητικής άσκησης

- Επίδειξη τεχνικών λήψης Νοσηλευτικού Ιστορικού και Φυσικής Εξέτασης. (Μ. Καλαφάτη)
- Τεχνικές αξιολόγησης Κινητικότητας Ασθενή και φυσική εξέταση Κοιλίας. (Μ. Καλαφάτη)
- Επίδειξη τεχνικών φυσικής εξέτασης Δέρματος και Λεμφαδένων Επίδειξη τεχνικών φυσικής εξέτασης Καρδιάς και Αγγείων. (Ε. Κωνσταντίνου)
- Επίδειξη τεχνικών φυσικής εξέτασης Θώρακα και Αναπνευστικού Συστήματος. (Ε. Κωνσταντίνου)
- Τεχνικές αξιολόγησης Ουρογεννητικού Συστήματος σε άνδρα και γυναίκα. (Ε. Κωνσταντίνου)
- Τεχνικές Αξιολόγησης Ηλικιωμένου Ασθενή. Νοσηλευτική Τεκμηρίωση. (Μ. Καλαφάτη)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	<p>Εμπλουτισμένη Εισήγηση: αξιοποιείται για την παρουσίαση του εννοιολογικού πλαισίου της νοσηλευτικής αξιολόγησης καθώς και των νοσηλευτικών διαγνώσεων.</p> <p>Καταιγισμός Ιδεών: χρησιμοποιείται για την αυθόρμητη ανάδειξη τυχών εμπειριών που έχουν βιώσει καθώς και ορισμένων γνώσεων για τη νοσηλευτική αξιολόγηση των συστημάτων</p> <p>Παρακολούθηση, επίδειξη και εξάσκηση: στη λήψη νοσηλευτικού ιστορικού και στην εφαρμογή των τεχνικών νοσηλευτικής αξιολόγησης των κλινικών συστημάτων</p>
--------------------------	--

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 ώρες
	Εργαστήριο	13 ώρες
	Μελέτη	24 ώρες
	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Επιτυχής τελική εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κλινική Εξέταση, Seidel H., Ball J., Dains J., Williambenedict G, Έκδοση Broken Hills

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53360	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Η παροχή βασικών γνώσεων στους φοιτητές ώστε να γίνουν ικανοί:

- να αναγνωρίσουν τις πρωτογενείς και δευτερογενείς στοιχειώδεις βλάβες του δέρματος, τα συνηθέστερα δερματικά εξανθήματα, τις δερματικές εκδηλώσεις που συνοδεύουν συστηματικά νοσήματα και τη διεργασία γήρανσης καθώς και τις μεταβολές που τη συνοδεύουν
- να αναγνωρίζουν, να αξιολογούν και να κατευθύνουν τα άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο για ανάπτυξη κακοήθους μελανώματος, για πρωτογενή και δευτερογενή πρόληψη.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή στη Δερματολογία-Ανατομία και φυσιολογία δέρματος-Στοιχειώδεις βλάβες-Εξέταση δερματολογικού ασθενούς
- Ερυθηματολεπιδώδεις δερματοπάθειες: Ψωρίαση-Ομαλός λειχήνας-Ροδόχρους πιτυρίαση-Ερυθροδερμία
- Πομφολυγώδη νοσήματα: Πέμφιγα-Πεμφιγοειδές
- Νοσήματα του συνδετικού ιστού: Ερυθηματώδης λύκος-Δερματομυοσίτιδα-Σκληροδερμία
- Νοσήματα τριχοσημηματογόνου μονάδας: Ακμή-Ροδόχρους ακμή-Διαφυτητική ιδρωταδενίτιδα-Αλωπεκίες
- Δερματίτιδα εξ επαφής (αλλεργική-ερεθιστική)-Ενδογενές έκζεμα (ατοπική δερματίτιδα,

- σημηματορροϊκή δερματίτιδα, νομισματοειδές έκζεμα, δυσιδρωσικό έκζεμα)
- Βακτηριδιακές, ιογενείς, μυκητιασικές και παρασιτικές λοιμώξεις δέρματος
  - Κνίδωση-Αγγειοοίδημα-Οζώδες ερύθημα-Πολύμορφο ερύθημα-Τοξική επιδερμική νεκρόλυση
  - Φαρμακευτικά εξανθήματα
  - Δερματικές εκδηλώσεις συστηματικών νοσημάτων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Μελέτη	49 ώρες
	Σύνολο	75 ώρες (3 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Andrew's Νοσήματα Δέρματος, Επίτομο William James, Timothy Berger, Dirk Elston Εκδόσεις: Broken Hill Publishers LTD Αθήνα, 2011

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53357	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και φροντιστήριο	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι διττός: (α) η απόκτηση βασικών γνώσεων σχετικά με τις θεωρητικές προσεγγίσεις που αναφέρονται στην επικοινωνία και τις διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ ανθρώπων, και (β) η ανάπτυξη δεξιοτήτων ενεργητικής ακρόασης με στόχο τη διαμόρφωση υποστηρικτικής σχέσης ανάμεσα στον άρρωστο/συγγενή και το προσωπικό υγείας

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Επικοινωνία: Θεωρητικές προσεγγίσεις

ΣΚΟΠΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Απόκτηση εισαγωγικών γνώσεων όσον αφορά τα θεωρητικά μοντέλα που αναφέρονται στην επικοινωνία μεταξύ ανθρώπων

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν τις βασικές αρχές:

- ✓ του «γραμμικού» μοντέλου κατανόησης της επικοινωνίας
- ✓ του «συστημικού» μοντέλου κατανόησης της επικοινωνίας
- ✓ της «συναλλακτικής» προσέγγισης και κατανόησης της επικοινωνίας
- ✓ της «φαινομενολογικής» προσέγγισης

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: Μη λεκτική επικοινωνία

ΣΚΟΠΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η «ανάγνωση» των πτυχών της γλώσσας του σώματος και η ανάπτυξη μιας μη λεκτικής επικοινωνίας που συμβάλλει στην διαμόρφωση μιας υποστηρικτικής σχέσης με τον άρρωστο και το περιβάλλον του

Οι φοιτητές πρέπει

- ✓ να αναγνωρίζουν πώς η χρήση του «σωματικού χώρου» επηρεάζει τη επικοινωνία μεταξύ ανθρώπων
- ✓ να αναγνωρίζουν τις πτυχές «ανοιχτής», «κλειστής» και «αμφίσημης» μη λεκτικής επικοινωνίας μεταξύ ανθρώπων, καθώς και τις πολιτισμικές διαφορές που τη διέπουν
- ✓ να αναγνωρίζουν χαρακτηριστικές πτυχές της προσωπικής τους μη λεκτικής επικοινωνίας
- ✓ να αναγνωρίζουν τις επιπτώσεις της μη λεκτικής επικοινωνία στις σχέσεις με ασθενείς, συμφοιτητές, και άλλα άτομα στο άμεσο περιβάλλον τους

- ✓ να υιοθετούν πρακτικές μη λεκτικής επικοινωνίας που προάγουν την εμπιστοσύνη και εκδηλώνουν το ενδιαφέρον για τον ασθενή ή συγγενή

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: Δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης

ΣΚΟΠΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Να αναπτύξουν οι φοιτητές τις δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης που συμβάλλουν σε μια «θεραπευτική σχέση» με τον άρρωστο και το περιβάλλον του

Οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση

- ✓ να αναγνωρίζουν και να αποφεύγουν «φραγμούς» επικοινωνίας
- ✓ να καλλιεργούν λεκτικά και μη λεκτικά προϋποθέσεις για τη διαμόρφωση μιας σχέσης εμπιστοσύνης με τον ασθενή και τους συγγενείς
- ✓ να εφαρμόζουν δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης (επανάληψη, παράφραση, αντανάκλαση συναισθήματος)
- ✓ να εφαρμόζουν δεξιότητες που αποβλέπουν στον προσδιορισμό των αναγκών ή του προβλήματος που απασχολεί τον ασθενή
- ✓ να διαχειρίζονται αποτελεσματικά οδυνηρές αντιδράσεις, όπως θυμό, επιθετικότητα, καταθλιπτικές αντιδράσεις ασθενών και συγγενών
- ✓ να αναγνωρίζουν τις προσωπικές τους αντιδράσεις που παρεμποδίζουν και διευκολύνουν την επικοινωνία με άλλους

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Επικοινωνία: Θεωρητικές προσεγγίσεις

- Το γραμμικό μοντέλο ανάλυσης της επικοινωνίας
- Το συστημικό μοντέλο ανάλυσης της επικοινωνίας
- Η συναλλακτική ανάλυση των διαπροσωπικών σχέσεων
- Το φαινομενολογικό μοντέλο και η κατανόηση του υποκειμενικού βιώματος του αρρώστου στη σχέση επικοινωνίας με το προσωπικό υγείας

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: Μη λεκτική επικοινωνία

- Η μελέτη της γλώσσας του σώματος
- Βασικές αρχές «προξημικής»
- Πτυχές της μη-λεκτικής επικοινωνίας
- Καλλιέργεια σχέσεων εμπιστοσύνης και υποστήριξης μέσω της μη λεκτικής επικοινωνίας στο χώρο της υγείας

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: Δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης

- Αναγνώριση και αποφυγή φραγμών επικοινωνίας
- Προϋποθέσεις επικοινωνιακής επικοινωνίας και ανάπτυξης «θεραπευτικής» σχέσης
- Δεξιότητες πρόσκλησης σε συζήτηση και μετάδοσης του ενδιαφέροντος για τον άλλον και το βίωμά του
- Δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης: επανάληψη, παράφραση, αντανάκλαση συναισθήματος, σύνοψης περιεχομένου
- Δεξιότητες προσδιορισμού του προβλήματος και αναγκών του αρρώστου

- Αναγνώριση των προσωπικών «δυσκολιών» των επαγγελματιών ψυχικής υγείας στις σχέσεις επικοινωνίας με τους ασθενείς και συγγενείς

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Οι μέθοδοι που θα χρησιμοποιηθούν θα περιλαμβάνουν (α) διδασκαλία, (β) role play (παιχνίδια ρόλων) σχετικά με τη σχέση επικοινωνία ασθενή/συγγενή – επαγγελματία υγείας, (γ) γραπτές και προφορικές ασκήσεις επικοινωνίας.										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Φροντιστήριο</td> <td>13 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>24 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>50 ώρες (2 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	13 ώρες	Φροντιστήριο	13 ώρες	Μελέτη	24 ώρες	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>										
Διαλέξεις	13 ώρες										
Φροντιστήριο	13 ώρες										
Μελέτη	24 ώρες										
Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η αξιολόγηση περιλαμβάνει: (α) προφορικές εξετάσεις που αφορούν στην εφαρμογή των δεξιοτήτων ενεργητικής ακρόασης και στις σχετιζόμενες γνώσεις με τις διδακτικές ενότητες του μαθήματος (70%) και (β) φροντιστηριακές ασκήσεις κατά τη διάρκεια του εξαμήνου (30%)										

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

«**Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ: ΕΝΑΣ ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ**» Melissa Piaseschi. Επιμέλεια: Θάλεια Μπελλάλη Εκδόσεις Παπασωτηρίου και ΣΙΑ ΟΕ. Αθήνα, 2008

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ: «**ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ**» Δανάη Παπαδάτου, 2011. (Σε ηλεκτρονική μορφή).

«**ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ**» Richard Nelson-Jones Εκδόσεις Πεδίο, Α.Ε. Αθήνα, 2011.

ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΝΟΣΩΝ (ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ)

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53495	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΝΟΣΩΝ (ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και φροντιστήριο	2	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=354		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ

Η κατανόηση της απόκλισης από την φυσιολογική λειτουργία που οδηγεί στην γένεση και έκφραση των νοσημάτων.

Το μάθημα «Παθοφυσιολογία των νόσων» αποσκοπεί στην επεξήγηση των θεμελιωδών μηχανισμών που είναι υπεύθυνοι για την ανάπτυξη κοινών αλλά ιδιαίτερα σημαντικών κλινικών εκδηλώσεων όπως ο πυρετός, ο πόνος, η φλεγμονή. Αυτό οδηγεί στην κατανόηση της απόκλισης από την φυσιολογική λειτουργία και την επαγωγή νόσου. Επιπρόσθετα, οι φοιτητές διδάσκονται στοιχεία παθολογίας και αιτιοπαθογένειας για συχνά απαντώμενα νοσήματα πολλών συστημάτων, όπως του ανοσοποιητικού, του νευρικού, του μυοσκελετικού, του αγγειακού, του κυκλοφορικού, του αιμοποιητικού, του αναπνευστικού, του γαστρεντερικού και του ενδοκρινικού. Σκοπός του μαθήματος επίσης αποτελεί η κατανόηση των λοιμώξεων και της καρκινικής προσβολής. Στόχος του μαθήματος είναι η διεύρυνση των θεωρητικών γνώσεων των φοιτητών και η ανάπτυξη δεξιοτήτων απαραίτητων για την ερευνητική προσέγγιση της ανθρώπινης νόσου.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τραύμα – φλεγμονή – επιδιόρθωση ιστών. Ενδογενή και εξωγενή αίτια ιστικής βλάβης, Γεγονότα που ακολουθούν το τραύμα. Νέκρωση, Εκφύλιση, Απόπτωση, Φλεγμονή, Επιδιόρθωση, Φλεγμονή – Οξεία και χρόνια

Παθήσεις ανοσοποιητικού συστήματος. Ανασκόπηση δομής και λειτουργίας του ανοσοποιητικού συστήματος. Ανοσοανεπάρκειες, Αντιδράσεις υπερευαίσθησίας, Αυτοάνοσες παθήσεις.

Παθήσεις Κεντρικού και περιφερικού νευρικού συστήματος. Ανασκόπηση δομής και λειτουργίας, Αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, Λοιμώσεις, Πονοκέφαλος, Επιληψία, Εκφυλιστικές παθήσεις, Διαταραχές του ύπνου, Νευροανοσολογία, Περιφερικές νευροπάθειες.

Παθήσεις μυοσκελετικού συστήματος. Ανασκόπηση δομής και λειτουργίας. Μυϊκή αδυναμία. Μυϊκή δυστροφία, Μυοσίτιδες, Βαρεία Μυασθένεια, Αρθρίτιδες, Οστεοαρθρίτιδες, Οστεοπενία και οστεοπόρωση.

Αγγειακό Σύστημα. Ανασκόπηση δομής και λειτουργίας. Αθηροσκλήρυνση, Φλεβοθρόμβωση – θρομβοφλεβίτιδα, Ανεπάρκεια αγγείων. Κιρσοί, Αγγειίτιδες, Αρτηριακή υπέρταση και οι επιπτώσεις της.

Καρδιά και κυκλοφορικό σύστημα. Ανασκόπηση δομής και λειτουργίας, Αθηροσκλήρωση στεφανιαίων αρτηριών, Στηθάγχη, Έμφραγμα μυοκαρδίου, Συμφορητική καρδιακή ανεπάρκεια, Υπερτασική καρδιακή νόσος, Ρευματική καρδιακή νόσος, Αιφνίδιος θάνατος – Αίτια και μηχανισμοί αυτού, Μυοκαρδιοπάθεια.

Αιμοποιητικό Σύστημα. Ανασκόπηση δομής και λειτουργίας, Αναιμίες, Διαταραχές αιμοπεταλίων, Αιμορραγικές διαταραχές και διαταραχές πήξεως, Λευχαιμία, Λέμφωμα, Πολλαπλό μύελωμα, Γενική εξέταση αίματος.

Πνεύμονας. Ανασκόπηση δομής και λειτουργίας, Καρκίνος του πνεύμονα, Πνευμονία- πνευμονίτιδα, Χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, Κυστική ίνωση, Ατελεκτασία, Βρογχεκτασία, Αναπνευστική ανεπάρκεια.

Γαστρεντερικός σωλήνας. Ανασκόπηση δομής και λειτουργίας. Δυσκοιλιότητα, Διάρροια, Σύνδρομο ευερεθίστου εντέρου, Σύνδρομο δυσαπορρόφησης, Πεπτικό έλκος, Γαστρο-οισοφαγική παλινδρόμηση, Βουβωνοκήλη, Οξεία σκωληκοειδίτιδα, Καρκίνοι γαστρεντερικού – Αιμορραγίες.

Ήπαρ, χοληδόχος κύστη και πάγκρεας. Ανασκόπηση δομής και λειτουργίας, Χολολιθίαση, Χολοκυστίτιδα, Ηπατίτιδα, Κίρρωση, Ηπατοκυτταρικό καρκίνωμα, Παγκρεατίτιδα, Παγκρεατικός καρκίνος.

Ενδοκρινικό Σύστημα. Ανασκόπηση δομής και λειτουργίας, Σακχαρώδης διαβήτης, Μεταβολικό Σύνδρομο – Παχυσαρκία, νοσήματα του θυρεοειδούς, νοσήματα της υπόφυσης, νοσήματα επινεφριδίων, ορμόνες του καταμήνιου κύκλου.

Λοιμώδεις νόσοι. Λοίμωξη και αμυντικοί μηχανισμοί του οργανισμού, η επίδραση των λοιμωδών νόσων στην υγεία του πληθυσμού, Βακτηριακές λοιμώξεις, Ιογενείς λοιμώξεις, Λοιμώσεις από ρικέτσιες, Μυκητιασικές λοιμώξεις, Λοιμώσεις από πρωτόζωα, Λοιμώσεις από έλμινθες.

Μοριακή και εξατομικευμένη ιατρική. Γενετικές μελέτες πολυμορφισμών, γενωμική – πρωτεωμική – μεταβολομική, Βιοδείκτες και η χρησιμότητα τους στην διάγνωση και την θεραπευτική των νοσημάτων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Μελέτη	49 ώρες
	Σύνολο	75 ώρες (3 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Παθοφυσιολογία Νόσων, Hart N.M., Loeffler G.A., Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2013. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[32997801].

Παθοφυσιολογία, Damjanon Ivan, επιμ. Μουτσόπουλος, Ιατρικές εκδόσεις Παρισιάνου, 1^η έκδοση/2009. Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο:[41905].

5^ο ΕΞΑΜΗΝΟ**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΚΩΔ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
53450	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Χρήστος Μαυρογιάννης Καθηγητής Ιωάννης Ελευσινιώτης Αναπλ. Καθηγητής
53355	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Νικόλαος Φώτος, Επίκ. Καθηγητής Ηρώ Μπροκαλάκη, Ομότιμος Καθηγητής Συνεπικούρηση Κλινική.άσκηση: Δήμητρα Παϊκοπούλου, ΕΔΙΠ
53451	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Γεράσιμος Μπονάτσος, Καθηγητής Ιωάννης Κακλαμάνος, Αναπλ. Καθηγητής Κων/νος Μπίρμπας, Αναπλ. Καθηγητής
53353	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ελένη Θεοδοσοπούλου Καθηγήτρια Συνεπικούρηση εργ./κλ.άσκηση: Φωτεινή Βουζάβαλη, ΕΔΙΠ
53454	ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΠΟΙΟΤ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Δάφνη Καϊτελίδου, Αναπλ. Καθηγήτρια
53483	ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Χρυσούλα Λεμονίδου, Καθηγήτρια

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ II

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53450	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	6	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

- Απόκτηση γνώσεων ειδικής νοσολογίας
- Παρακολούθηση της διαγνωστικής διαδικασίας και της θεραπευτικής αντιμετώπισης
- Εξάσκηση στη φυσική εξέταση του ασθενούς
- Απόκτηση εμπειρίας στην εκτέλεση παρεμβατικών τεχνικών
- Εξοικείωση με την διαγνωστική διαδικασία και τη θεραπευτική αντιμετώπιση του ασθενούς
- Απόκτηση εμπειρίας στην εφαρμογή παρεμβατικών τεχνικών
- Λήψη και καταγραφή ιστορικού παθολογικών ασθενών
- Πλήρη φυσική εξέταση και καταγραφή των ευρημάτων
- Παρακολούθηση της πορείας και ενημέρωση του φύλλου νοσηλείας του ασθενούς
- Ενεργός συμμετοχή και απόκτηση εμπειρίας στις αιμοληψίες και φλεβοκεντήσεις
- Παρακολούθηση και παροχή νοσηλευτικής φροντίδας στην εκτέλεση παρεμβατικών τεχνικών. (Καθετηριασμός ουροδόχου κύστης, Παρακέντηση κοιλίας, θώρακος, ήπατος, οσφυο-νωτιαία. Τοποθέτηση ρινογαστρικού καθετήρα, ενδοσκοπήσεις πεπτικού)
- Εκτέλεση διαγνωστικών και παρεμβατικών τεχνικών (Καθετηριασμός ουροδόχου κύστης. Τοποθέτηση ρινογαστρικού καθετήρα. Λήψη Η.Κ.Γ. κ.α.)
- Παρακολούθηση ιατρικής επίσκεψης και συμμετοχή με την υποβολή ερωτήσεων προς διαλεύκανση αποριών.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Νοσήματα των διαφόρων συστημάτων και οργάνων:

- **Παθήσεις Οισοφάγου:** (Οισοφαγίτιδα, Σύνδρομο Mallory Weiss, Διαφραγματοκήλη, αχαλασία, καρκίνος). Στομάχου (πεπτικό έλκος-επιπλοκές εντέρου (σύνδρομο δυσασπορρόφησης. Μη ειδικές φλεγμονώδεις εντερίτιδες, Νεοπλάσματα λεπτού και παχέος εντέρου). Διάρροια. Δυσκοιλιότητα. Αιμορραγία ανωτέρου και κατωτέρου πεπτικού. Οξεία γαστρεντερίτιδα. Εκκολπωματώση. Διαγνωστική και θεραπευτική ενδοσκόπηση
- **Παγκρέατος:** Οξείας και χρόνια παγκρεατίτιδα. Καρκίνος και ενδοκρινείς όγκοι του παγκρέατος
- **Ήπατος και χοληφόρων:** Στοιχεία φυσιολογίας. Κύρια συμπτώματα και σημεία. Οξεία και χρόνια ηπατική ανεπάρκεια. Λειτουργικός και αιτιολογικός εργαστηριακός έλεγχος. Τεχνικές απεικόνισης. Ίκτερος. Κίρρωση ήπατος (αίτια-επιπλοκές). Πυλαία υπέρταση-επιπλοκές. Ιογενείς και μη ιογενείς οξείες και χρόνιες ηπατίτιδες. Ενεργητική και παθητική ανοσοπροφύλαξη. Καρκίνος του ήπατος. Μεταμόσχευση ήπατος. Χολολιθίαση. Τεχνικές απεικόνισης, Ενδοσκοπική Παλίνδρομη Χολαγγειο-Παγκρεατογραφία (E.R.C.P)
- **Αιμοποιητικού:** Αιμοποιητικά όργανα: Τα κύτταρα του αίματος. Παράγοντες πήξεως και μηχανισμός αιμόστασης. Γενική αίματος. Αναιμίες (Σιδηροπενική, Μεγαλοβλαστικές. Απλαστική. Αιμολυτικές, Ερυθραιμία. Ακοκκιοκυτταραιμία Λευχαιμίες. Λεμφώματα Διαταραχές πήξεως του αίματος (θρομβοπενία, αιμορροφιλία, διάχυτη ενδαγγειακή πήξη). Ομάδες αίματος. Μετάγγιση αίματος –αντιδράσεις.
- **Λοιμώδη νοσήματα:** Κύριες εκδηλώσεις. Πρόληψη, Διαγνωσνήθεις λοιμώξεις από θετικά και αρνητικά κατά Gram Βακτήρια (σταφυλόκοκκο, στρεπτόκοκκο, σαλμονέλες, μηνιγγιτιδόκοκκο, σπειροχαίτες, μυκοβακτηρίδια, αναερόβια, ρεκέτσιες). Ιούς (ερπητο-ιοί, εντερο-ιοί, εξανθηματικές ιογενείς λοιμώξεις, λοιμώξεις αναπνευστικού και νευρικού συστήματος). Μύκητες (ασπεργίλλωση, ιστοπλάσμωση, μονιλίαση). Πρωτόζωα και Παράσιτα (ελανοσία, αμοιβάδωση, τοξοπλάσμωση, λείσμανίαση). Λοιμώξεις νοσοκομειακές και σε ανοσοκατασταλμένα άτομα. Σεξουαλικά μεταδιδόμενες λοιμώξεις. Σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκεια (AIDS). Λοιμώδη Νοσήματα Ταξιδιωτών.
- **Ουροποιητικού:** Κύρια συμπτώματα και σημεία. Ευρήματα από τα ούρα. Κλινικές εκδηλώσεις της ουραιμίας. Οξεία και χρόνια νεφρική ανεπάρκεια. Σπειραματονεφρίτιδες. Διάμεσες νεφρίτιδες. Νεφρωσικό σύνδρομο. Εξωνεφρική κάθαρση. Νεφρολιθίαση. Λοιμώξεις ουροφόρων οδών. Συγγενείς παθήσεις. Μεταμόσχευση νεφρού.
- **Νευρικού:** Αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια. Μηνιγγίτιδες. Εγκεφαλίτιδες. Επιληψία. Κώμα. Κεφαλαλγία. Ίλιγγος. Νευρίτιδες.
- **Κυκλοφορικού:** Κλινική εξέταση και παρακλινικές εξετάσεις. Κύρια συμπτώματα και σημεία. Συγγενείς καρδιοπάθειες, βαλβιδοπάθειες, ενδοκαρδίτιδα, περικαρδίτιδα, μυοκαρδίτιδα, ρευματικός πυρετός, καρδιακή ανεπάρκεια, αρρυθμίες, στηθάγχη, έμφραγμα, επείγοντα καρδιολογικά συμβάματα, παθήσεις των αγγείων, υπέρταση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση, εποπτικό υλικό
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ	

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ											
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>52 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Κλινική άσκηση</td> <td>26 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>97 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>175 ώρες (7 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	52 ώρες	Κλινική άσκηση	26 ώρες	Μελέτη	97 ώρες	Σύνολο	175 ώρες (7 ECTS)
	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>									
	Διαλέξεις	52 ώρες									
	Κλινική άσκηση	26 ώρες									
	Μελέτη	97 ώρες									
Σύνολο	175 ώρες (7 ECTS)										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.										

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Έγχρωμος Άτλαντας Εσωτερικής Παθολογίας (Επίτομο) Braunwald Ed. Εκδόσεις: Broken Hill Publishers LTD Αθήνα, 2012

Bates Οδηγός για Κλινική Εξέταση και Λήψη Ιστορικού (Επίτομο) Lynn S. Bickley
 Εκδότης: Κ. & Ν. Λίτσας Ο. Ε., 11^η έκδοση, Αθήνα, 2016

ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53355	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	7	6,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=142		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ

Η απόκτηση θεωρητικών και κλινικών γνώσεων για την παροχή εξατομικευμένης φροντίδας, με τη μέθοδο της νοσηλευτικής διεργασίας, σε ενήλικες ασθενείς με οξεία ή χρόνια παθολογικά νοσήματα. Η νοσηλευτική φροντίδα θα αναλυθεί μέσα σε ένα πλαίσιο, στο οποίο προτάσσονται οι νοσηλευτικές διαγνώσεις και παρεμβάσεις, με έμφαση στην αιτιολόγηση της κάθε παρέμβασης. Οι φοιτητές θα καλλιεργήσουν την κριτική σκέψη και θα αναπτύξουν δεξιότητες λήψης απόφασης στην κλινική πρακτική.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος στο τέλος του εξαμήνου, οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν τις βασικές αρχές για την παροχή βασισμένης σε ενδείξεις νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με παθολογικά νοσήματα.

Ειδικότερα, πρέπει να μπορούν να:

- Εκτιμούν την κατάσταση υγείας των ασθενών, με τη λήψη ιστορικού υγείας, τη διενέργεια κλινικής εξέτασης και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εργαστηριακού ελέγχου.
- Καθορίζουν τις ανάγκες φροντίδας υγείας των ασθενών, θέτοντας νοσηλευτικές διαγνώσεις.
- Σχεδιάζουν εξατομικευμένο πλάνο νοσηλευτικών παρεμβάσεων, ορίζοντας τους στόχους της νοσηλευτικής φροντίδας.
- Εφαρμόζουν τις τεκμηριωμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις, βάσει του σχεδίου που έχουν θέσει.
- Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και βάσει αυτής της αξιολόγησης να αναθεωρούν το σχέδιο φροντίδας.
- Ενσωματώνουν τις αρχές της διεπιστημονικής φροντίδας στο σχέδιο ολιστικής φροντίδας υγείας των ασθενών.
- Εκπαιδεύουν τους ασθενείς και τους φροντιστές τους σχετικά με τη νόσο και τη θεραπεία, με σκοπό την επίτευξη υψηλών επιπέδων αυτοφροντίδας και την προαγωγή, διατήρηση και αποκατάσταση της υγείας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτικό μέρος

Εκτίμηση, νοσηλευτική διάγνωση, προγραμματισμός, εφαρμογή προγράμματος και αξιολόγηση αποτελέσματος της νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με:

- Πόνο
- Διαταραχές του ισοζυγίου υγρών-ηλεκτρολυτών
- Λοίμωξη
- Διαταραχές του ανοσοποιητικού συστήματος-Μεταμόσχευση ιστών και οργάνων
- Καρκίνο
- Διαταραχές του καλυπτηρίου συστήματος
- Διαταραχές των ενδοκρινών αδένων
- Σακχαρώδη διαβήτη
- Διαταραχές της θρέψης
- Διαταραχές του πεπτικού συστήματος
- Διαταραχές του ήπατος και παγκρέατος
- Διαταραχές της λειτουργίας του εντέρου
- Διαταραχές των ουροφόρων οδών και των νεφρών

Κλινικό μέρος

Κλινική άσκηση σε επιλεγμένες παθολογικές κλινικές, εξωτερικά ιατρεία και εργαστήρια. Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης ο φοιτητής θα συμμετέχει στη νοσηλευτική φροντίδα, υπό την εποπτεία κλινικών εκπαιδευτών/νοσηλευτών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας, με χρήση PowerPoint Συζήτηση Ερωτήσεις προς φοιτητές Μελέτη περιπτώσεων Κλινική άσκηση σε Παθολογικές Κλινικές γενικών νοσοκομείων της Αττικής										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"><thead><tr><th><i>Δραστηριότητα</i></th><th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39 ώρες</td></tr><tr><td>Κλινική άσκηση</td><td>52 ώρες</td></tr><tr><td>Μελέτη</td><td>69 ώρες</td></tr><tr><td>Σύνολο</td><td>160 ώρες (6,5 ECTS)</td></tr></tbody></table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39 ώρες	Κλινική άσκηση	52 ώρες	Μελέτη	69 ώρες	Σύνολο	160 ώρες (6,5 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>										
Διαλέξεις	39 ώρες										
Κλινική άσκηση	52 ώρες										
Μελέτη	69 ώρες										
Σύνολο	160 ώρες (6,5 ECTS)										

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική. Κριτική σκέψη κατά τη φροντίδα του ασθενούς
Συγγραφέας: Priscilla LeMone, Karen Burke, Gerene Bauldoff Εκδότης: Δημ. Λαγός Επιμέλεια: Ηρώ Μπροκαλάκη Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2014 Τόμος Α΄

Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική. Έννοιες και Πρακτική Συγγραφέας: Susan C. Dewit
Εκδότης: Π.Χ. Πασχαλίδης - Broken Hill Επιμέλεια: Αικ. Λαμπρινού, Χρυσ. Λεμονίδου Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2009 Τόμος Α΄

Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική. Κριτική σκέψη για συνεργατική φροντίδα Συγγραφέας:
D.D. Ignaravicius, M.L. Workman Εκδότης: ΒΗΤΑ Ιατρικές Εκδόσεις Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2008 Τόμος Α΄

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53451	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Διαλέξεις	7	7,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=142		

Μαθησιακά Αποτελέσματα**Σκοπός**

Παρουσιάζονται οι χειρουργικές παθήσεις των διαφόρων οργάνων και συστημάτων με ιδιαίτερη έμφαση στην έμφαση στην επιδημιολογία, την αιτιολογία, την κλινική παρουσίαση, τον διαγνωστικό έλεγχο και τις βασικές αρχές της διαγνωστικής προσέγγισης.

- Ενδοκρινική και Μεταβολική απάντηση στο τραύμα, Υγρά και ηλεκτρολύτες, Οξεοβασική ισορροπία

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν τους ομοιοστασικούς μηχανισμούς που κινητοποιούνται κατά την Ενδοκρινική και Μεταβολική απάντηση στο τραύμα καθώς επίσης και τις διαταραχές των μηχανισμών αυτών. Να αξιολογούν τα εργαστηριακά ευρήματα που διαφοροδιαγιγνώσκουν τις διαταραχές της οξεοβασικής ισορροπίας και τις διαταραχές του ύδατος και των ηλεκτρολυτών. Επίσης να γνωρίζουν την βασική σύνθεση των ενδοφλεβίων υγρών, κρυσταλλοειδών και κολλοειδών καθώς και τον τρόπο χορήγησής τους.

- Χειρουργικές λοιμώξεις και μετεγχειρητικές επιπλοκές

Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τις κυριότερες χειρουργικές λοιμώξεις καθώς και να μπορούν να περιγράψουν την αιτιοπαθογένεια των πλέον συχνών μετεγχειρητικών επιπλοκών. Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν τις κυριότερες νοσηλευτικές παρεμβάσεις πρόληψης και θεραπείας των επιπλοκών αυτών.

- Διαταραχές της θρέψης και τεχνητή διατροφή.

Οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν τις διαταραχές της θρέψης των χειρουργικών ασθενών, τις ενδείξεις και τις οδούς χορήγησης εντερικής και παρεντερικής διατροφής.

- Καταπληξία και σύνδρομο πολυοργανικής ανεπάρκειας.

Να γνωρίζουν τους συνηθέστερους τύπους καταπληξίας, την αιτιολογία τους και τους τρόπους

αντιμετώπισής τους.

- Φυσιολογία και παθολογία της επούλωσης-έγκαυμα.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν τις φάσεις της επούλωσης καθώς και τις διαταραχές της. Επίσης τους τύπους των παθολογικών ουλών και τους τρόπους πρόληψής τους. Θα γνωρίζουν την αιτιολογική και ανατομική ταξινόμηση των εγκαυμάτων και τις κυριότερες νοσηλευτικές παρεμβάσεις αντιμετώπισης του εγκαυματία ασθενούς.

- Λαπαροενδοσκοπική Χειρουργική

Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τις συχνότερες χειρουργικές επεμβάσεις που εκτελούνται λαπαροσκοπικά, την φυσιολογία του πνευμοπεριτοναίου καθώς και τις κυριότερες συσκευές και εργαλεία που χρησιμοποιούνται στις λαπαροσκοπικές επεμβάσεις.

- Αρχές χειρουργικής Ογκολογίας

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν την ταξινόμηση των συμπαγών νεοπλασμάτων, το σύστημα σταδιοποίησης TNM και τις βασικές αρχές διάγνωσης (απεικόνιση, βιοψίες). Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν τις βασικές αρχές της ογκολογικής χειρουργικής (εκτομή πρωτοπαθούς εστίας, λεμφαδενικοί καθαρισμοί), αλλά και τις συμπληρωματικές της χειρουργικής επέμβασης θεραπείες (χημειοθεραπεία, ακτινοθεραπεία).

- Χειρουργική παθολογία ενδοκρινών αδένων

Να γνωρίζουν τις κυριότερες χειρουργικές παθήσεις του θυρεοειδούς, παραθυρεοειδών και επινεφριδίων. Να είναι σε θέση να περιγράψουν την παθοφυσιολογία, την διαγνωστική διαδικασία και τους βασικότερους τρόπους αντιμετώπισης των παθήσεων αυτών

- Χειρουργική ανατομία της κοιλίας

Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν στοιχεία ανατομίας που αφορούν τα ενδοκοιλιακά όργανα καθώς και την σημασία των σχέσεων αυτών στις διάφορες χειρουργικές επεμβάσεις του πεπτικού συστήματος.

- Παθήσεις του μαστού

Περιγράφονται οι συνηθέστερες καλοήθεις παθήσεις του μαστού και οι τρόποι αντιμετώπισής τους. Οι φοιτητές θα είναι σε θέση να περιγράψουν την κλινική εικόνα και την αντιμετώπιση της ινοκυστικής μαστοπάθειας, του ινοαδενώματος των απλών κύστεων και των καλοήθων οζιδίων του μαστού. Αβαφέρεται η αιτιοπαθογένεια και η ταξινόμηση του καρκίνου του μαστού. Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τις μεθόδους screening για τον καρκίνο του μαστού, την κλινική του εικόνα και την θεραπεία (χειρουργική και συμπληρωματική).

- Παθήσεις του οισοφάγου, Παθήσεις του στομάχου και του 12/δακτύλου, παθήσεις του λεπτού εντέρου, Παθήσεις του παχέος εντέρου

Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν την παθοφυσιολογία των συχνότερων καλοήθων και και κακοήθων παθήσεων των οργάνων του πεπτικού σωλήνα που αναφέρονται στην θεματική ενότητα αυτή, Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση, τον καρκίνο του οισοφάγου και του στομάχου, το έλκος βολβού 12/δακτύλου. Όσον αφορά το παχύ έντερο, οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν την κλινική εικόνα της ελκώδους κολίτιδος, της νόσου του Crohn, του καρκίνου του παχέος εντέρου και του ορθού, καθώς και τους κυριότερους τρόπους θεραπείας τους.

- Οξεία εντερική απόφραξη, Περιτονίτιδα, Οξεία κοιλία

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν την κλινική εικόνα του αποφρακτικού ειλεού, τις κυριότερες αιτίες της οξείας κοιλίας και της περιτονίτιδας. Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν τους κυριότερους τρόπους χειρουργικής θεραπείας των καταστάσεων αυτών.

- Λιθίαση και λοιμώξεις των χοληφόρων-αποφρακτικός ίκτερος.

Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν την κλινική εικόνα και την θεραπεία της οξείας χολοκυστίτιδος, της χολολιθίασης, της χοληδοχολιθίασης. Επίσης να γνωρίζουν τον μεταβολισμό της χολερυθρίνης και τα αίτια (καλοήθη και κακοήθη) του αποφρακτικού ίκτερου

- Ραγδαία αιμορραγία από το πεπτικό σύστημα.
Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τα αίτια των ραγδαίων αιμορραγιών του πεπτικού συστήματος και τους τρόπους ανεύρεσης του ανατομικού σημείου της αιμορραγίας. Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν τους βασικούς τρόπους (ενδοσκοπικούς και χειρουργικούς) αντιμετώπισης των αιμορραγιών αυτών.

- Μεταμοσχεύσεις οργάνων
Παρουσιάζονται οι συχνότερες μεταμοσχεύσεις συμπαγών οργάνων. Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τις έννοιες και να είναι σε θέση να περιγράψουν τις καταστάσεις οργανικής ανεπάρκειας που έχουν ένδειξη μεταμόσχευσης καθώς και να γνωρίζουν τα σημεία του εγκεφαλικού θανάτου.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Ενδοκρινική και Μεταβολική απάντηση στο τραύμα
- Υγρά και ηλεκτρολύτες
- Οξεοβασική ισορροπία
- Χειρουργικές λοιμώξεις και μετεγχειρητικές επιπλοκές
- Διαταραχές της θρέψης και τεχνητή διατροφή.
- Καταπληξία και σύνδρομο πολυοργανικής ανεπάρκειας.
- Φυσιολογία και παθολογία της επούλωσης-έγκαυμα.
- Λαπαροενδοσκοπική Χειρουργική
- Αρχές χειρουργικής Ογκολογίας
- Χειρουργική παθολογία ενδοκρινών αδένων
- Χειρουργική ανατομία της κοιλίας
- Παθήσεις του μαστού
- Παθήσεις του οισοφάγου
- Παθήσεις του στομάχου και του 12/δακτύλου
- παθήσεις του λεπτού εντέρου
- Παθήσεις του παχέος εντέρου
- Οξεία εντερική απόφραξη
- Περιτονίτιδα
- Οξεία κοιλία
- Λιθίαση και λοιμώξεις των χοληφόρων-αποφρακτικός ίκτερος.
- Ραγδαία αιμορραγία από το πεπτικό σύστημα.
- Μεταμοσχεύσεις οργάνων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση, εποπτικό υλικό
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	52 ώρες
	Κλινική άσκηση	39 ώρες
	Μελέτη	94 ώρες
	Σύνολο	185 ώρες (7.5 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Προφορικές ή γραπτές εξετάσεις (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και βραχεία ανάπτυξη θεμάτων).	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Χειρουργική Παθολογία Συγγραφέας: Γ. Μπονάτσος, Β. Γολεμάτης Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2005 Κωδικός Εύδοξος: 13256506

Σύγχρονη Χειρουργική Συγγραφέας: Α. Κωστάκης Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2005 Κωδικός Εύδοξος: 32997783

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53353	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, εργαστηριακές ασκήσεις και κλινική άσκηση	6	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=355		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : Ιστορία της χειρουργικής νοσηλευτικής

Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν ότι το πρωτόγονο πρόβλημα των ανθρώπων ήταν η αντιμετώπιση των τραυμάτων, γνωρίζουν την διαφορετική προσέγγιση των Σχολών τα πρώτα ευρήματα, την πειραματική χειρουργική, την χειρουργική του πολέμου και την θεαματική πρόοδο.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : Αποστείρωση-Αντισηψία-Ασηψία

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν την διαδικασία με την οποία επιτυγχάνεται η πλήρης καταστροφή των ζώντων μικροοργανισμών σε όλες τις μορφές τους. Τα μέσα που χρησιμοποιούνται σήμερα, πλεονεκτήματα, μειονεκτήματα, Διαφορές αποστείρωσης, αντισηψίας και ασηψίας.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ :Περιεγχειρητική νοσηλευτική, προεγχειρητική εκτίμηση, λήψη ιστορικού του αρρώστου.

Ο φοιτητής πρέπει να γνωρίζει

- Να λαμβάνει το νοσηλευτικό ιστορικό, να καταγράφει τα σημεία και συμπτώματα ανάλογα με την περίπτωση του αρρώστου, τους πιθανούς αιτιολογικούς παράγοντες να προβαίνει στην εφαρμογή και αξιολόγηση της αντικειμενικής εξέτασης στην καταγραφή των δεδομένων και την διάγνωση σύμφωνα με τα διεθνή επιστημονικά νοσηλευτικά πρωτόκολλα. Το πώς να εφαρμόζει σε κλινικό επίπεδο την κριτική, αναλυτική και συνδυαστική σκέψη και παρατήρηση. την υπόθεση, την ανάλυση και την εμπειρία.
- Ανάλογα με την περίπτωση και σε συνεργασία με τον θεράποντα ιατρό προγραμματίζει τις εργαστηριακές και παρακλινικές εξετάσεις.
- Έχει την γνώση και λαμβάνοντας υπόψη και τα αποτελέσματα των εξετάσεων ορίζει, ιεραρχεί και προβαίνει στην προεγχειρητική ετοιμασία του αρρώστου λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : Διεγχειρητική και μετεγχειρητική εκτίμηση του αρρώστου. Προεγχειρητική ετοιμασία, Αντισηψία εγχειρητικού πεδίου.

Ο φοιτητής πρέπει να γνωρίζει .

- Την προεγχειρητική ταξινόμηση των χειρουργικών επεμβάσεων σε κατηγορίες κινδύνου σύμφωνα με την American Society of Anesthesiologists (ASA) την πρόβλεψη θνησιμότητας τον χρονικό καθορισμό των παραγόντων κινδύνου νοσηρότητας. Επίσης τις κατηγορίες και τους σκοπούς της επεμβασης σύμφωνα με: την αιτία, το επειγόν της περίπτωσης, την έκταση και την ανατομική θέση
- Στην συνέχεια μπορεί να κατανοήσει τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η διεγχειρητική και η μετεγχειρητική εκτίμηση και ανάλογα με την περίπτωση μπορεί να αντιμετωπίσει την μετεγχειρητική πορεία του αρρώστου αλλά και τις όποιες επιπλοκές μπορεί να ανακύψουν κατά την μετεγχειρητική φάση.
- Τις μεταβολές ζωτικών οργάνων που επέρχονται στους υπερήλικες και που σχετίζονται με την έκβαση της χειρουργικής επέμβασης και τις νοσηλευτικές ιδιαιτερότητες. Επίσης να έχει κατανοήσει τον τρόπο διαχείρισης των νοσημάτων που αυξάνουν τον εγχειρητικό κίνδυνο.
- Τον τρόπο εκτίμησης των προσλαμβανομένων και αποβαλλόμενων υγρών, τον έλεγχο των ηλεκτρολυτών και τις δράσεις των φαρμάκων. Εκπαιδεύεται σε ασκήσεις αναπνοής και κάτω άκρων για υποστήριξη της μετεγχειρητικής πορείας του αρρώστου.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : Μετεγχειρητικές επιπλοκές

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν

- Μετεγχειρητικές επιπλοκές που μπορεί να έχουν σχέση με το τραύμα, με το αναπνευστικό σύστημα, το πεπτικό σύστημα και γενικά με κάποιο ζωτικό όργανο ή από την ακολουθούμενη φαρμακευτική αγωγή, τις παροχетеύσεις κλπ. Επίσης ενημερώνονται για τα χειρουργεία μιας ημέρας τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα. Να γνωρίζουν και να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν μία οξεία κατάσταση η οποία μπορεί να προκύψει προεγχειρητικά ή μετεγχειρητικά.
- Τους παράγοντες κινδύνου που σχετίζονται με τις λοιμώξεις του εγχειρητικού πεδίου την σχέση που μπορεί να έχουν πρώτον με «τα χαρακτηριστικά» του αρρώστου όπως η ηλικία, το κάπνισμα, ο σακχαρώδης διαβήτης, η νεοπλασματική νόσος, η παχυσαρκία >20% του ιδανικού βάρους σώματος, αλλά και με την παροχή φροντίδας.
- Την διάγνωση και να αντιμετωπίζουν ασθενείς που είναι σε ανοσοκαταστολή, υποθερμία, μετάγγιση, υπολευκοματαιμία, υποξία κλπ. Επίσης εκπαιδεύονται στο πως να υποστηρίξουν τους συγκεκριμένους αρρώστους και στα πλαίσια των επικουρικών θεραπειών σε συνδυασμό με την χειρουργική επέμβαση.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Παροχетеύσεις.

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν

- Τις προϋποθέσεις που θα πρέπει να πληρούν οι παροχетеύσεις, το υλικό κατασκευής τους, τον μηχανισμό λειτουργίας τους, παθητική, ενεργητική ή παροχетеυση κενού, τις επιπλοκές και τον τρόπο αντιμετώπισης αυτών. Παροχетеύσεις ανάλογα με το όργανο στο οποίο έγινε η επέμβαση και τον τύπο της παροχетеυσης: ενδείξεις, αντενδείξεις, προφυλάξεις.
- Συστήματα θωρακικής παροχетеυσης. Να γνωρίζουν τις ενδείξεις και να παρέχουν άμεση φροντίδα σε ασθενείς με πνευμοθώρακα, αιμοθώρακα, αιμοπνεύμοθώρακα ή χυλοθώρακα, ανάλογα με το σύστημα της παροχетеυσης. Επίσης να γνωρίζουν την λειτουργία και την φροντίδα των διαφόρων συστημάτων θωρακικής παροχетеυσης.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Παρακεντήσεις

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν

- Τα είδη των παρακεντήσεων ανάλογα με την περίπτωση, να αξιολογούν τους κινδύνους που μπορεί να έχουμε ανάλογα με το όργανο. Την αποφυγή διαρροής υγρού από το σημείο της παρακέντησης και τους κινδύνους που μπορεί να ανακύψουν. Τις ενδείξεις και αντενδείξεις. Τον εξοπλισμό.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Στοιχεία κλινικής διατροφής

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν

- Τον τρόπο εκτίμησης της κατάστασης θρέψης του αρρώστου που πρόκειται να χειρουργηθεί και να είναι σε θέση να αξιολογούν τα εργαστηριακά και τα κλινικά ευρήματα .
- Επίσης πρέπει να ξέρουν ότι η κακή θρέψη σχετίζεται με αυξημένη νοσηρότητα, κακή επούλωση των τραυμάτων, επιρρέπεια σε λοιμώξεις, αυξημένες μετεγχειρητικές επιπλοκές και αυξημένη θνητότητα. Τους τρόπους εκτίμησης της θρέψης του ασθενή ανθρωπομετρικές και βιοχημικές.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : Η διάσπαση του χειρουργικού τραύματος

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν

- Ότι η διάσπαση του χειρουργικού τραύματος αποτελεί σοβαρή μετεγχειρητική επιπλοκή
- Την αιτιοπαθογένεια την παθολογική φυσιολογία, τους προδιαθεσικούς παράγοντες, τα σημεία και συμπτώματα αλλά και τους τρόπους αντιμετώπισης.
- Να εκτιμούν επείγουσες χειρουργικές καταστάσεις να τις διαχειρίζονται και να τις αντιμετωπίζουν όταν αυτό είναι αναγκαίο και να αναζητούν την βοήθεια των ειδικών χειρουργών όταν αυτό χρειάζεται.
- Την παρουσία νεκρών χώρων, την σύγκληση χωρίς τάση.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : Η εγκαυματική νόσος

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν

- Τα επιδημιολογικά δεδομένα και τον τρόπο υπολογισμού των εγκαυματικών τραυμάτων ανάλογα με τον πληθυσμό μιας χώρας. Την ποσοτική και ποιοτική εκτίμηση του εγκαυματικού τραύματος.
- Να γνωρίζουν τη διαφορά του εγκαυματικού τραύματος και της εγκαυματικής νόσου.
- Τα αίτια και τις ιδιαιτερότητες αυτών καθώς και τον τρόπο αντιμετώπισης ανάλογα με την αιτία. Τις συστηματικές βλάβες ανά όργανο ανάλογα με την αιτία , τις διαταραχές στο μεταβολισμό των κυττάρων. Να γνωρίζουν το μηχανισμό εγκατάστασης καταπληξίας.
- Τρόπους αντιμετώπισης επειγουσών περιπτώσεων , αντιμετώπιση σε περιπτώσεις μαζικών ατυχημάτων, αντιμετώπιση εισπνευστικού εγκαύματος και να γνωρίζουν τον τρόπο και τις θέσεις εφαρμογής εσχαροτομής όταν κρίνεται αναγκαίο. Τα κριτήρια μεταφοράς.
- Τα όρια έκθεσης σε μία ουσία – στοιχείο σύμφωνα με τα Acute Exposure Guideline Levels και την αναλυτική εκτίμηση της κατάστασης σε ενήλικες και παιδιά.
- Την σίτιση του αρρώστου ανάλογα με την έκταση της εγκαυματικής νόσου και την ανεπάρκεια ζωτικών οργάνων.
- Την επουλωτική διαδικασία ανάλογα με την ποιοτική εκτίμηση του εγκαυματικού τραύματος, και τρόπους συμπληρωματικής προσέγγισης της νόσου.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : Οργάνωση και διοίκηση του χειρουργείου.

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- Την στρατηγική και τον καθορισμό των βασικών στόχων, την υιοθέτηση δραστηριοτήτων και τον προσδιορισμό των αναγκαίων μέσων για την πραγματοποίηση των στόχων.
- Επίσης πρέπει να γνωρίζουν την οργάνωση και διοίκηση του χειρουργείου, με τις ιδιαιτερότητες που υπαγορεύει η διαφορετικότητα του χώρου.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες με τη βοήθεια εργαστηριακών προσομοιωτών – προπλάσμάτων στην εφαρμογή παρεμβατικών δεξιοτήτων, στη χρήση βασικών χειρουργικών εργαλείων. Επίσης γίνεται παράθεση κλινικών περιπτώσεων (case study) για την κατανόηση και νοσηλευτική αντιμετώπιση χειρουργημένων ασθενών με νοσολογικές οντότητες και διαταραχές οι οποίες παρουσιάζονται στην κλινική πρακτική προκειμένου στη συνέχεια να ενταχθούν ομαλά στην κλινική τους άσκηση. Στα πλαίσια της εργαστηριακής εκπαίδευσης:

- Γνωρίζουν τους χειρουργικούς χρόνους βασικών επεμβάσεων και τα βασικά εργαλεία τα οποία χρησιμοποιούνται σε ορισμένες χειρουργικές επεμβάσεις.

- Την προεγχειρητική αντισηψία της διεγχειρητικής ομάδας .
- Τον τρόπο εφαρμογής αποστειρωμένων γαντιών με την κλειστή μέθοδο διεγχειρητικά
- σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα. Διαδικασία ένδυσης εργαλειοδότη – εργαλειοδότριας.
- Το ρόλο του εργαλειοδότη και του συντονιστή κατά την διάρκεια της χειρουργικής επέμβασης.
- Την προεγχειρητική ετοιμασία των χειρουργικών τραπεζιών σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα σε ότι έχει σχέση με τα εργαλεία , τα χειρουργικά ράμματα, τις ειδικές γάζες και τον ειδικό ιματισμό.
- Την αντισηψία του εγχειρητικού πεδίου
- Τα σετ εργαλείων, τρόπος σερβιρίσματος, ιδιαιτερότητες, διαφοροποιήσεις, αποστειρωμένα πεδία, ιματισμός
- Πρωτόκολλο τοποθέτησης εργαλείων στο τραπέζι μαγο
- Πρωτόκολλο διαχείρισης αναλώσιμων και μη αναλώσιμων υλικών διεγχειρητικά, ορθή καταμέτρηση αυτών. Πρωτόκολλο διαχείρισης νοσηλευτικής φροντίδας διεγχειρητικά, τυποποιημένες πράξεις – διαδικασίες πρότυπα.
- Πρωτόκολλα εγχειρητικής διαδικασίας με βάση τα διεθνή πρότυπα, έλεγχος και κυρώσεις.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ιστορία της χειρουργικής νοσηλευτικής
 Αποστείρωση- Ασηψια – Αντισηψια
 Περιεγχειρητική νοσηλευτική
 Λήψη του ιστορικού, αντικειμενική εξέταση του αρρώστου
 Διεγχειρητική και μετεγχειρητική εκτίμηση και παρακολούθηση του αρρώστου. Προεγχειρητική ετοιμασία
 Μετεγχειρητικές Επιπλοκές
 Παροχετεύσεις
 Παρακεντήσεις
 Στοιχεία κλινικής διατροφής
 Η διάσπαση του χειρουργικού τραύματος
 Χειρουργικές τομές
 Εγκαυματική νόσος
 Οργάνωση και διοίκηση του χειρουργείου
ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ
 Η κλινική άσκηση των φοιτητών γίνεται :
 Σε χειρουργικά τμήματα διαφόρων ειδικοτήτων και συμμετέχουν στην προεγχειρητική και μετεγχειρητική διαδικασία και παρακολούθηση του αρρώστου.
 Στα χειρουργεία, στο τμήμα της κεντρικής αποστείρωσης.
 Στα εξωτερικά ιατρεία
 Στο τμήμα επειγουσών περιπτώσεων .

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση, κλινική άσκηση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 ώρες
	Εργαστήριο	13 ώρες
	Κλινική άσκηση	52 ώρες
	Μελέτη	22 ώρες
	Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Παθολογική Χειρουργική Νοσηλευτική Ι Συγγραφείς: Osborn K.S, Wraa C.E., Watson A Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2011 Κωδικός Εύδοξος: 13257034

Χειρουργική Νοσηλευτική Συγγραφείς: Αηησίλαος Σουμίλας Εκδότης: Κ & Ν Λίτσας ΟΕ Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 1997 Κωδικός Εύδοξος: 25440

ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53454	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και φροντιστήριο	3	3,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=142		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα Οργάνωση και Ποιότητα Υπηρεσιών Υγείας είναι εξάμηνης διάρκειας και προσφέρεται στο χειμερινό εξάμηνο του 3^{ου} έτους σπουδών. Η οργάνωση των υπηρεσιών υγείας ορίζεται ως «η διαδικασία μετασχηματισμού του άμορφου τομέα της υγείας σε ένα οργανωμένο σύστημα υγείας». Η διαδικασία αυτή αποσκοπεί στη ρύθμιση της προσφοράς υπηρεσιών υγείας με τρόπο που ικανοποιεί τη ζήτηση, σε κόστος που η κοινωνία είναι διατεθειμένη να διαθέσει, για τη διαμόρφωση ενός επιπέδου υγείας που μεγιστοποιεί την κοινωνική ευημερία, έτσι όπως την αντιλαμβάνεται η κάθε κοινωνία σε κάθε ιστορική στιγμή. Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στον φοιτητή μια συνολική εικόνα του τρόπου λειτουργίας του συστήματος υγείας και των επιμέρους στοιχείων του. Σημαντικά θέματα πολιτικής υγείας, όπως είναι η πρόσβαση στις υπηρεσίες, η ισότητα, το κόστος, η οργάνωση των συστημάτων υγείας, η κατανομή των πόρων, η χρηματοδότηση και αξιολόγηση των υπηρεσιών προσεγγίζονται μέσα στις ενότητες του μαθήματος. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές θα κατανοήσουν την έννοια της ποιότητας στις υπηρεσίες υγείας, την αξιολόγηση της, τα συστήματα πιστοποίησης, τη διοίκηση ολικής ποιότητας. Επίσης θα γίνει εκτενής αναφορά στη μέτρηση της ποιότητας διεθνώς και στην ανάλυση σχετικών δεικτών.

Ο/Η φοιτητής/-τρια θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Διακρίνει τις βασικές κατηγορίες συστημάτων υγείας και να αναδεικνύει το ρόλο του κοινωνικού τομέα ως πεδίο αναφοράς του συστήματος υγείας
- Τεκμηριώνει την ανάγκη για οργάνωση του τομέα της υγείας
- Περιγράφει τους παράγοντες που επηρεάζουν το επίπεδο υγείας και τους δείκτες με τους οποίους αυτό μετριέται
- Κατανοεί την επίπτωση των κοινωνικο-οικονομικών ανισοτήτων στο επίπεδο υγείας του πληθυσμού
- Περιγράφει το οικονομικό περιβάλλον του τομέα υγείας, τις οικονομικές σχέσεις που υπάρχουν.
- Κατανοεί και να αναλύει τους παράγοντες που επηρεάζουν την ζήτηση και προσφορά στον τομέα

στον τομέα της υγείας

- Περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο είναι δομημένο το ελληνικό σύστημα υγείας
- Εντοπίζει κοινές τάσεις και προβλήματα που τα συστήματα υγείας των ανεπτυγμένων χωρών αντιμετωπίζουν και να αναλύει τις σχέσεις δυνάμεων στα διαφορετικά υγειονομικά συστήματα.
- Κατανοεί την σύνθετη έννοια της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας, τη σημασία της αξιολόγησής της, τον κεντρικό ρόλο που θα πρέπει να έχει στη διαδικασία αξιολόγησης ο χρήστης των υπηρεσιών υγείας και τον σημαντικό ρόλο μέτρησης σχετικών δεικτών

Ο/Η φοιτητής/-τρια θα πρέπει να είναι σε θέση να:

Εβδομάδα 1: Τα Συστήματα Υγείας και ο ρόλος της Οργάνωσης Υπηρεσιών Υγείας

- Προσεγγίζουν κριτικά και να συζητούν τα βασικά χαρακτηριστικά των συστημάτων υγείας.
- Αναγνωρίζουν και να περιγράφουν τις διάφορες δομές παροχής υπηρεσιών υγείας.
- Αντιλαμβάνονται τον τρόπο με τον οποίο τα επίπεδα παροχής υπηρεσιών υγείας συνδέονται μεταξύ τους.
- Αντιλαμβάνονται την πολυπλοκότητα και τα βασικά συστατικά στοιχεία των συστημάτων παροχής υπηρεσιών υγείας.
- Αξιολογούν τους εναλλακτικούς τρόπους χρηματοδότησης και παροχής των υπηρεσιών υγείας.
- Περιγράφουν τον ρόλο της οργάνωσης των υπηρεσιών υγείας
- Περιγράφουν την έννοια της υγείας και τους τρόπους μέτρησης του επιπέδου υγείας ενός πληθυσμού

Εβδομάδα 2: Η λειτουργία της Οργάνωσης στις Υπηρεσίες Υγείας

- Προσεγγίζουν κριτικά την έννοια της οργάνωσης περιγράφοντας τόσο τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από αυτή, όσο και τις ενδεχόμενες «παθολογίες» και τους τρόπους αντιμετώπισής τους.
- Περιγράφουν τα στάδια της διαδικασίας της οργάνωσης και να δίνουν παραδείγματα από το χώρο των υπηρεσιών υγείας.
- Προσδιορίζουν τους διάφορους παράγοντες από τους οποίους εξαρτάται το εύρος διοίκησης, κάνοντας αναφορές και στις υπηρεσίες υγείας.
- Περιγράφουν τα διάφορα είδη τμηματοποίησης.
- Αναπτύσσουν το οργανόγραμμα μιας μονάδας υγείας

Εβδομάδα 3 και Εβδομάδα 4: Κοινωνικο-οικονομικές Ανισότητες: πρόσβαση και Ισότητα στις υπηρεσίες υγείας

- Προσεγγίζουν κριτικά το αξίωμα της πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας ως ανθρώπινο δικαίωμα.
- Ορίζουν τι σημαίνει κόστος παροχής υπηρεσιών υγείας και πώς αυτό σχετίζεται με την αποδοτική χρήση των πόρων.
- Γνωρίζουν τους βασικούς δείκτες αξιολόγησης του επιπέδου υγείας του πληθυσμού
- Περιγράφουν την επίδραση των οικονομικών κινήτρων στην παροχή και στην αγορά υπηρεσιών υγείας.
- Περιγράφουν τους κοινωνικο-οικονομικούς προσδιοριστές της υγείας και τους σημαντικότερες δείκτες μέτρησης αυτών

Εβδομάδα 5: Οι αγορές και η αποτυχία τους στις Υπηρεσίες Υγείας

- Αντιλαμβάνονται τη διαφορετικότητα του τομέα της υγείας μέσα από την ανάλυση βασικών χαρακτηριστικών του.
- Αναλύουν τη συμπεριφορά των καταναλωτών και των υπολοίπων εμπλεκόμενων μερών στον τομέα της υγείας.
- Προσδιορίζουν τις βασικές ατέλειες της λειτουργίας της (ελεύθερης) αγοράς στο χώρο της υγείας.
- Αναγνωρίζουν τις (θετικές και αρνητικές) εξωτερικότητες στο χώρο της υγείας και εκτιμούν τις επιπτώσεις τους.
- Προσδιορίζουν τους βασικούς λόγους της κρατικής παρέμβασης στο χώρο της υγείας.

Εβδομάδα 6: Προσφορά Υπηρεσιών Υγείας

- Αναλύουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την προσφορά υπηρεσιών υγείας
- Κατανοήσουν τις βασικές μεταβλητές της συνάρτησης παραγωγής υπηρεσιών υγείας
- Περιγράψουν τα διάφορα υποσυστήματα και επίπεδα παροχής υπηρεσιών υγείας
- Αναδεικνύουν τον σημαντικό ρόλο του ανθρώπινου δυναμικού
- Περιγράψουν την τεχνολογία υγείας και την εξέλιξή της

Εβδομάδα 7: Ζήτηση Υπηρεσιών Υγείας

- Αναλύουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την ανάγκη και ζήτηση των υπηρεσιών υγείας
- Κατανοήσουν την επίδραση της προσφοράς μέσω του συστήματος υγείας
- Κατανοήσουν την επίδραση των διοικητικών παραγόντων
- Περιγράψουν το ρόλο της ασφαλιστικής κάλυψης
- Αναλύουν τη ζήτηση των υπηρεσιών υγείας σε σχέση με τη προσπελασιμότητα στις υπηρεσίες

Εβδομάδα 8: Η Οργάνωση του ελληνικού Συστήματος Υγείας

- Προσεγγίζουν κριτικά και να συζητούν τα βασικά χαρακτηριστικά του συστήματος υγείας στην Ελλάδα και να αξιολογούν τις αλλαγές που επιχειρήθηκαν στο παρελθόν αλλά και πρόσφατα εν μέσω οικονομικής κρίσης.
- Συζητούν με επιστημονικό τρόπο και να αξιολογούν την πορεία ανάπτυξης του Ελληνικού συστήματος υγείας, την πολυπλοκότητα στη δομή και λειτουργία του αλλά και να αιτιολογήσουν τους λόγους για τους οποίους αναπτύχθηκαν και παγιώθηκαν στρεβλώσεις, ανεπάρκειες, ανισότητες και μια σειρά από άλλα προβλήματα.
- Τεκμηριώσουν γιατί το Ελληνικό σύστημα υγείας ταξινομείται ως ένα μικτού τύπου σύστημα.
- Εξετάζουν με όρους πολιτικής υγείας το πολύπλοκο μείγμα δημόσιων και ιδιωτικών μεθόδων παροχής και χρηματοδότησης/αποζημίωσης σε ένα οποιοδήποτε σύστημα υγείας.
- Συγκρίνουν το Ελληνικό σύστημα υγείας με άλλα συστήματα για μια σειρά από σημαντικές παραμέτρους και συνιστώσες όπως είναι η πρόσβαση, η χρηματοδότηση, η ισότητα, η ανταποκρισιμότητα και η αποδοτικότητα.

Εβδομάδα 9:Χρηματοδότηση Υπηρεσιών Υγείας

- Περιγράφουν το περιεχόμενο και τα συστατικά στοιχεία των συστημάτων υγείας.
- Αναγνωρίζουν τα διάφορα μοντέλα οργάνωσης των υπηρεσιών υγείας καθώς και τις συνηθέστερες ταξινομήσεις τους.
- Κατανοούν το βασικό οικονομικό υπόδειγμα και τη διαφορετική σχηματοποίησή του στις αγορές υπηρεσιών υγείας.
- Ακολουθούν τη διαδρομή χρηματοδότησης των υπηρεσιών υγείας, ξεκινώντας από τις πηγές χρηματοδότησης και καταλήγοντας στους μηχανισμούς και τους φορείς συλλογής των εισφορών.
- Παρακολουθούν την εξέλιξη και κατανοούν τη σύνθεση των δαπανών υγείας στην Ελλάδα, την Κύπρο και τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Εβδομάδα 10: Πηγές Χρηματοδότησης των Υπηρεσιών Υγείας

- Κατανοούν τις εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης των υπηρεσιών υγείας.
- Προσεγγίζουν κριτικά τις επιδράσεις των διαφορετικών συστημάτων χρηματοδότησης στην οικονομία αλλά και τη διασφάλιση της πρόσβασης στο σύστημα υγείας.
- Απαντούν σε ερωτήματα που τίθενται σχετικά με την προοδευτικότητα και τη δικαιοσύνη των διαφόρων μορφών χρηματοδότησης των υπηρεσιών υγείας.
- Αποζημίωση των προμηθευτών
- Αναγνωρίζουν τις διάφορες μορφές αποζημίωσης των προμηθευτών υπηρεσιών υγείας.
- Κατανοούν το περιεχόμενο των εναλλακτικών μορφών αποζημίωσης, τόσο στη νοσοκομειακή, όσο και στην εξωνοσοκομειακή περίθαλψη.
- Αξιολογούν τις επιδράσεις των διαφορετικών μεθόδων αποζημίωσης στην ποιότητα, την ποσότητα, αλλά και το κόστος των παρεχομένων υπηρεσιών υγείας.
- Προσεγγίζουν κριτικά ερωτήματα που τίθενται σχετικά με την αναγκαιότητα εισαγωγής σύγχρονων μεθόδων αποζημίωσης των προμηθευτών υγείας.

Εβδομάδα 11 και Εβδομάδα 12: Ποιότητα Υπηρεσιών Υγείας και Αξιολόγηση Παρεχόμενων**Υπηρεσιών**

- Ορίσουν την ποιότητα στις υπηρεσίες υγείας και πώς αυτή σχετίζεται με το κόστος, την ικανοποίηση, την πρόσβαση και την κλινική αποτελεσματικότητα.
- Αξιολογήσουν την αναγκαιότητα μέτρησης της απόδοσης των μονάδων και συστημάτων υγείας.
- Προσεγγίσουν κριτικά και σε όρους πολιτικής υγείας τη σημασία μέτρησης της απόδοσης στα συστήματα υγείας.
- Αναγνωρίσουν και συζητήσουν επιστημονικά την πολυπλοκότητα και τις δυσκολίες κάθε απόπειρας μέτρησης της απόδοσης, είτε αυτή επικεντρώνεται στο σύστημα υγείας συνολικά, είτε σε κάποια μονάδα, συνιστώσα, πτυχή, περιοχή ή τομέα της παρεχόμενης φροντίδας
- Επιλέξουν συγκεκριμένους δείκτες και μέτρα για τη εκτίμηση μιας επιμέρους διάστασης της φροντίδας και κάνουν συγκρίσεις μεταξύ ομοειδών υπηρεσιών ή οργανισμών εντός και εκτός χώρας.
- Διαβάσουν κριτικά και αξιολογήσουν τα αποτελέσματα μέτρησης της απόδοσης ενός νοσοκομείου ή συστήματος υγείας, εντοπίζοντας πιθανές ελλείψεις στη μεθοδολογία και στη χρήση των στοιχείων και δεικτών

Εβδομάδα 13: Αξιολόγηση Υπηρεσιών και Συστημάτων Υγείας

- Αξιολογήσουν την αναγκαιότητα μέτρησης της απόδοσης των μονάδων και συστημάτων υγείας.
- Προσεγγίσουν κριτικά και σε όρους πολιτικής υγείας τη σημασία μέτρησης της απόδοσης στα συστήματα υγείας.
- Αναγνωρίσουν και συζητήσουν επιστημονικά την πολυπλοκότητα και τις δυσκολίες κάθε απόπειρας μέτρησης της απόδοσης, είτε αυτή επικεντρώνεται στο σύστημα υγείας συνολικά, είτε σε κάποια μονάδα, συνιστώσα, πτυχή, περιοχή ή τομέα της παρεχόμενης φροντίδας
- Επιλέξουν συγκεκριμένους δείκτες και μέτρα για τη εκτίμηση μιας επιμέρους διάστασης της φροντίδας και κάνουν συγκρίσεις μεταξύ ομοειδών υπηρεσιών ή οργανισμών εντός και εκτός χώρας.
- Διαβάσουν κριτικά και αξιολογήσουν τα αποτελέσματα μέτρησης της απόδοσης ενός νοσοκομείου ή συστήματος υγείας, εντοπίζοντας πιθανές ελλείψεις στη μεθοδολογία και στη χρήση των στοιχείων και δεικτών

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τα Συστήματα Υγείας και ο ρόλος της Οργάνωσης Υπηρεσιών Υγείας
Η λειτουργία της Οργάνωσης στις Υπηρεσίες Υγείας
Κοινωνικο-οικονομικές Ανισότητες: πρόσβαση και Ισότητα στις υπηρεσίες υγείας
Οι αγορές και η αποτυχία τους στις Υπηρεσίες Υγείας
Προσφορά Υπηρεσιών Υγείας
Ζήτηση Υπηρεσιών Υγείας
Η Οργάνωση του ελληνικού Συστήματος Υγείας
Χρηματοδότηση Υπηρεσιών Υγείας

Πηγές Χρηματοδότησης των Υπηρεσιών Υγείας
 Ποιότητα Υπηρεσιών Υγείας και Αξιολόγηση Παρεχόμενων Υπηρεσιών
 Αξιολόγηση Υπηρεσιών και Συστημάτων Υγείας

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	α) Διαλέξεις με προβολή διαφανειών και σημειώσεων β) Χρήση διαλογικών τεχνικών όπως συζήτηση, καταιγισμός ιδεών (brainstorming) και ερωταποκρίσεις. γ) Συζήτηση και ανάλυση περιπτώσιολογικών μελετών με στόχο την όσο το δυνατόν καλύτερη κατανόηση της ύλης της εκ μέρους των φοιτητών. γ) Ομαδοσυνεργατική μέθοδος: οι φοιτητές χωρίζονται σε ομάδες στις οποίες γίνεται παρουσίαση ενός προβλήματος και ανάπτυξη από τους φοιτητές της διαδικασίας επίλυσης προβλήματος καθώς και λήψης απόφασης. δ) Τέλος γίνεται διδασκαλία με πολυμέσα ηλεκτρονικής τεχνολογίας. Γίνεται χρήση εργαλείων επικοινωνίας (π.χ. προβολή videos, περιήγηση και χρήση δεδομένων από βάσεις δεδομένων κτλ.).											
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class											
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1" data-bbox="683 1032 1347 1256"> <thead> <tr> <th data-bbox="683 1032 1015 1106"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1015 1032 1347 1106"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="683 1106 1015 1144">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1015 1106 1347 1144">26 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 1144 1015 1182">Φροντιστήριο</td> <td data-bbox="1015 1144 1347 1182">13 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 1182 1015 1220">Μελέτη</td> <td data-bbox="1015 1182 1347 1220">49 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 1220 1015 1256">Σύνολο</td> <td data-bbox="1015 1220 1347 1256">88 ώρες (3,5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	26 ώρες	Φροντιστήριο	13 ώρες	Μελέτη	49 ώρες	Σύνολο	88 ώρες (3,5 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>											
Διαλέξεις	26 ώρες											
Φροντιστήριο	13 ώρες											
Μελέτη	49 ώρες											
Σύνολο	88 ώρες (3,5 ECTS)											
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση											

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Οργάνωση Υπηρεσιών & Συστημάτων Υγείας ΚΩΔΙΚΟΣ: 206 ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Λυκούργος Λιαρόπουλος
 ΕΚΔΟΤΗΣ: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2007

Πολιτικές Υγείας στην Ελλάδα και τις Ευρωπαϊκές Κοινωνίες ΚΩΔΙΚΟΣ: 339 ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ:
 Χαράλαμπος Οικονόμου ΕΚΔΟΤΗΣ: Μαρία Τσακουρίδου & ΣΙΑ Ο.Ε. ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ:
 Αθήνα 2004

ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53483	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και φροντιστήριο	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός

Η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων αναφορικά με:

1. Τους Κώδικες Νοσηλευτικής Ηθικής και Δεοντολογίας
  2. Τα Ηθικά ζητήματα που προκύπτουν στη νοσηλευτική πρακτική
  3. Τις κύριες αρχές και έννοιες της ηθικής στη νοσηλευτική για τη λήψη ηθικά αποδεκτών αποφάσεων
  4. Το πλαίσιο και τη διαδικασία λήψης ηθικά αποδεκτών αποφάσεων στη φροντίδα υγείας
- Θεματική Ενότητα- Εισαγωγή- Ορισμοί- η Νοσηλευτική ως επάγγελμα-Ικανότητες για τη λήψη ηθικώς αποδεκτών αποφάσεων, 4 ώρες**

5. Εισαγωγή- Ορισμοί, 2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- περιγράφει γιατί πρέπει να διδάσκεται η Βιοηθική
- γνωρίζει ποια είναι τα στοιχεία και χαρακτηριστικά που συνιστούν ένα κλινικό φαινόμενο και τα οποία συγκροτούν το συγκεκριμένο άρρωστο
- γνωρίζει πότε οι αποφάσεις για το τι πρέπει να γίνει είναι ορθότερες και η επίτευξη του ζητούμενου, της αποκατάστασης της υγείας, γίνεται ευκολότερη
- περιγράφει πώς ορίζεται η υγεία, ποια κρίσιμα ερωτήματα προκύπτουν κάθε φορά και πώς προσδιορίζεται κάθε φορά αυτό που πρέπει να γίνει ώστε να επιτευχθεί ο στόχος
- γνωρίζει τίνος η άποψη, από τους εμπλεκόμενους, για το τι πρέπει να γίνει θα είναι βαρύνουσα ή καθοριστική
- περιγράφει από πού απέρρεαν στο παρελθόν οι απαντήσεις σε ηθικά ερωτήματα που καλούνται να απαντήσουν καθημερινά ασθενείς και επαγγελματίες
- γνωρίζει πώς διαμορφώνονται και απαντώνται σήμερα τα ηθικά ερωτήματα
- περιγράφει πώς ορίζονται η Δεοντολογία και η Ηθική και ποια είναι η διάκριση μεταξύ των δύο εννοιών

- περιγράφει ποιος είναι ο ρόλος και οι λειτουργίες της δεοντολογίας στη νοσηλευτική
- γνωρίζει τι μελετά η Ηθική και ποιες οι λειτουργίες της
- περιγράφει πώς ορίζεται η βιοηθική και η επαγγελματική ηθική

6. Η Νοσηλευτική ως επάγγελμα - Ικανότητες για τη λήψη ηθικώς αποδεκτών αποφάσεων, 2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τη διαχρονική εξέλιξη των επαγγελμάτων
- περιγράφει τα χαρακτηριστικά των σύγχρονων επαγγελμάτων
- περιγράφει ποιες ικανότητες απαιτούνται για κατάλληλη και αποτελεσματική αντιμετώπιση των ηθικών ζητημάτων
- περιγράφει πώς ορίζονται και ποια είναι τα χαρακτηριστικά τους
- γνωρίζει πώς αναπτύσσονται οι ικανότητες για την αντιμετώπιση των ηθικών ζητημάτων

Θεματική Ενότητα- Διαμόρφωση και Σύγκρουση των αξιών (επαγγελματικών, πολιτισμικών, θρησκευτικών), 4 ώρες

1. Διαμόρφωση και λειτουργία των αξιών, 2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει ποια είναι η βάση και πώς λαμβάνονται οι ηθικώς αποδεκτές αποφάσεις
- περιγράφει ποιες είναι οι αξίες της ηθικής κατά την άσκηση της νοσηλευτικής
- περιγράφει πώς ορίζονται οι αξίες της νοσηλευτικής
- γνωρίζει πώς αναπτύσσονται οι αξίες
- περιγράφει τις λειτουργίες των αξιών κατά την άσκηση της νοσηλευτικής
- γνωρίζει πώς τα άτομα ιεραρχούν τις αξίες στο σύστημα αξιών τους
- γνωρίζει ποιο είναι το ΠΡΩΤΟ ΒΗΜΑ στη λήψη ηθικών αποφάσεων
- περιγράφει ποιες είναι οι λειτουργίες των αξιών
- περιγράφει πώς ορίζεται η επαγγελματική ταυτότητα του νοσηλευτή
- γνωρίζει πώς οι αξίες επιδρούν στη συμπεριφορά και τις κρίσεις των νοσηλευτών
- γνωρίζει πώς ορίζονται οι αξίες ηθικής και μη ηθικής φύσεως
- γνωρίζει ποιες αξίες επικρατούν στη νοσηλευτική, πώς ορίζονται και πώς ιεραρχούνται από τους νοσηλευτές σύμφωνα με μελέτες
- γνωρίζει ποιοι παράγοντες επηρεάζουν τις αξίες και πώς ορίζονται
- Που μπορούν οι νοσηλευτές να αναζητήσουν τις αξίες που διέπουν την άσκηση της νοσηλευτικής

2. Σύγκρουση των αξιών (επαγγελματικών, πολιτισμικών, θρησκευτικών), 2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει ποιες αξίες μπορεί να περιέλθουν σε σύγκρουση
- περιγράψει τις συγκρούσεις που μπορεί να περιέλθουν οι αξίες μεταξύ τους, με τα δικαιώματα των ασθενών και τα επαγγελματικά καθήκοντα
- περιγράψει μια σύγκρουση αξιών
- γνωρίζει πώς μπορεί να διαχειριστεί μια σύγκρουση αξιών
- γνωρίζει πώς να διακρίνει τα δεδομένα που αφορούν στη σύγκρουση αξιών
- γνωρίζει ποια είναι κάθε φορά (σε κάθε κατάσταση) η σημασία των εμπλεκόμενων αξιών
- περιγράψει ποια είναι η σημασία της σύγκρουσης αξιών κάθε φορά για τους εμπλεκόμενους

Θεματική Ενότητα- Οι αρχές της ηθικής, 4 ώρες

1. Οι αρχές της ηθικής, 4 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- κατανοήσει ποιες ανθρώπινες
- περιγράψει ποιες είναι οι κύριες αρχές της ηθικής και πώς ορίζονται
- περιγράψει πώς οι αρχές της ηθικής εφαρμόζονται στη φροντίδα υγείας Ποια είναι τα περιγράψει τα προβλήματα στην εφαρμογή των αρχών της ηθικής στην κλινική πρακτική

- περιγράψει τι πρέπει να γίνει κάθε φορά με βάση τις αρχές της ηθικής, τους επαγγελματικούς κώδικες, τα δικαιώματα των ασθενών και την ισχύουσα νομοθεσία
  - περιγράψει την έννοια της συναίνεσης μετά από ενημέρωση
  - περιγράψει την έννοια του πατερναλισμού και πότε είναι αποδεκτή στη φροντίδα υγείας
  - γνωρίζει τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό για την Προστασία Προσωπικών δεδομένων
  - γνωρίζει πώς πρέπει να γίνεται η διαχείριση των προσωπικών δεδομένων
  - γνωρίζει σε ποιες περιπτώσεις οι νοσηλευτές μπορούν να αρνηθούν την παροχή φροντίδας
  - γνωρίζει εάν υπάρχει επαγγελματική ή ηθική υποχρέωση να νοσηλεύουν κάθε ασθενή
- Θεματική Ενότητα- Οι έννοιες της νοσηλευτικής, 8 ώρες

1. Η έννοια της συνηγορίας, 2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- περιγράφει τις κύριες έννοιες της ηθικής για τη λήψη αποφάσεων στη νοσηλευτική
- περιγράφει πώς ορίζονται οι έννοιες της ηθικής για τη νοσηλευτική στα διάφορα νοσηλευτικά κείμενα, κώδικες και νομοθεσία
- περιγράφει πώς ορίζεται η συνηγορία και η σημασία της στην παροχή νοσηλευτικής φροντίδας
- περιγράφει τα μοντέλα συνηγορίας του ασθενή κατά την παροχή φροντίδας υγείας
- περιγράφει πώς εφαρμόζεται η έννοια της συνηγορίας μέσα από παραδείγματα παροχής φροντίδας υγείας
- γνωρίζει τι περιλαμβάνει το Πλαίσιο λήψης ηθικών αποφάσεων

2. Η έννοια της υπευθυνότητας και ευθύνης, 2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- περιγράφει πώς ορίζονται οι έννοιες της υπευθυνότητας, αυτονομίας, της εξουσίας και της ευθύνης
- περιγράφει τι περιλαμβάνει η έννοια της υπευθυνότητας στη νοσηλευτική
- περιγράφει τι περιλαμβάνει η έννοια της ευθύνης στη νοσηλευτική
- περιγράφει τι περιλαμβάνει η έννοια της νομικής υπευθυνότητας
- περιγράφει τι περιλαμβάνει η έννοια της επαγγελματικής υπευθυνότητας
- γνωρίζει το ρόλο των επαγγελματικών προτύπων
- διακρίνει την έννοια της υπευθυνότητας από την αυτονομία, την εξουσία και την ευθύνη
- περιγράφει ποια είναι η σχέση μεταξύ του επιπέδου εκπαίδευσης και υπευθυνότητας
- περιγράφει ποιες σύγχρονες εξελίξεις στη φροντίδα υγείας έχουν αυξήσει την υπευθυνότητα του επαγγελματία νοσηλευτή
- περιγράφει τις θετικές εκβάσεις της αυξημένης υπευθυνότητας στη νοσηλευτική πρακτική
- γνωρίζει προς ποιον είναι υπεύθυνος ο νοσηλευτής
- περιγράφει την υπευθυνότητα σε περιόδους περιορισμού του κόστους
- περιγράφει την υπευθυνότητα του διοικητικού ρόλου
- περιγράφει την υπευθυνότητα του ρόλου του εκπαιδευτή
- περιγράφει την υπευθυνότητα του ρόλου του ερευνητή
- γνωρίζει από τι προσδιορίζεται η νομική ευθύνη του νοσηλευτή
- γνωρίζει από τι προσδιορίζεται η ηθική ευθύνη του νοσηλευτή

3. Υπευθυνότητα και ανάθεση καθηκόντων, 2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- περιγράφει πώς ορίζεται η ανάθεση καθηκόντων
- περιγράφει πώς ορίζεται η επίβλεψη
- γνωρίζει τα γενικά κριτήρια για την ανάθεση
- γνωρίζει τις αρχές ανάθεσης
- περιγράφει τι περιλαμβάνει η ανάθεση νοσηλευτικών ενεργειών

- γνωρίζει ποιες ενέργειες ΔΕΝ μπορούν να Ανατεθούν
- γνωρίζει πότε η ανάθεση καθηκόντων είναι αποτελεσματική

4. Συνεργασία επαγγελματιών υγείας, 2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- περιγράφει το βιο-ψυχο-κοινωνικό μοντέλο
- περιγράφει το βιο-ιατρικό μοντέλο
- γνωρίζει την επίδραση της αυξημένης εξειδίκευσης στο μοντέλο συνεργασίας
- περιγράφει τι περιλαμβάνει η βιοψυχοκοινωνική προσέγγιση στη συνεργασία των επαγγελματιών υγείας
- περιγράφει τι υποστηρίζει η βιοψυχοκοινωνική προσέγγιση
περιγράφει τι αναφέρουν διαχρονικά τα νοσηλευτικά κείμενα και οι κώδικες για τη συνεργασία
- κατανοεί τους λόγους που συνηγορούν στη συνεργασία των επαγγελματιών υγείας
- περιγράφει πώς λειτουργεί η πολυ-Επιστημονική/Επαγγελματική Ομάδα
- περιγράφει πώς λειτουργεί η Διεπιστημονική Ομάδα/Διεπαγγελματική Ομάδα
- κατανοεί πώς λειτουργεί η Ομάδα φροντίδας υγείας ή Θεραπευτική ομάδα
- κατανοεί τους παράγοντες που αντιστρατεύονται τη συνεργασία
- περιγράφει τις δεξιότητες επίλυσης συγκρούσεων

Θεματική Ενότητα- Δικαιώματα ασθενών- Κώδικες Δεοντολογίας, 6 ώρες

1. Δικαιώματα ασθενών- Κώδικες Δεοντολογίας, 2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- περιγράφει τι είναι ο Κώδικας Ηθικής
- περιγράφει τη διαχρονική εξέλιξη των Κωδίκων Ηθικής & Δεοντολογίας
- γνωρίζει τις αξίες της νοσηλευτικής που περιλαμβάνει ο Κώδικας για Νοσηλευτές του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών
- γνωρίζει τις αξίες της νοσηλευτικής που περιλαμβάνει ο Ελληνικός Κώδικας Νοσηλευτικής Δεοντολογίας
- κατανοεί την κριτική που ασκείται στο Νοσηλευτικό Κώδικα Δεοντολογίας
- να γνωρίζει τι περιλαμβάνει ο Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας και ο Κώδικας των άλλων επαγγελματιών υγείας
- περιγράφει τι ορίζει ο Κώδικας Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων & ΝΠΔΔ σχετικά με την εχεμύθεια των υπαλλήλων
- γνωρίζει τα δικαιώματα των ασθενών στην Ευρώπη και στην Ελλάδα
- γνωρίζει τα όργανα προστασίας των δικαιωμάτων των ασθενών
- γνωρίζει τη σύμβαση για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας του ατόμου σε σχέση με τις εφαρμογές της βιολογίας και της ιατρικής: Σύμβαση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη βιοϊατρική
- γνωρίζει Σύσταση 1418/1999 του Συμβουλίου της Ευρώπης που καθορίζει την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας του προσώπου, που βρίσκεται στο τελικό στάδιο νόσου
- Γνωρίζει την Οδηγία 2011/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
- για την εφαρμογή των δικαιωμάτων των ασθενών στη διασυνοριακή φροντίδα υγείας
- γνωρίζει τα διεθνή κείμενα που αναφέρονται στα Δικαιώματα των Ασθενών

2. Πλαίσιο της Βιοηθικής μέσα από τη νομοθεσία και τα διεθνή κείμενα, 2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- περιγράφει τι περιλαμβάνει η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (1948) του ΟΗΕ
- γνωρίζει την ελληνική και διεθνή νομοθεσία που διαμορφώνουν το πλαίσιο της βιοηθικής
- γνωρίζει τα διεθνή και κυρίως τα ευρωπαϊκά κείμενα που διαμορφώνουν το πλαίσιο της

βιοηθικής

- γνωρίζει με ποιο τρόπο η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος διαμορφώνει τη διοικητική πρακτική για τα θέματα βιοηθικής
- περιγράφει τη Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Βιοϊατρική
- γνωρίζει σχετικά με την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου & την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής
- γνωρίζει τα σημαντικά κείμενα για τη βιοϊατρική **έρευνα** (Κώδικας της Νυρεμβέργης (1949) για τη Βιοϊατρική Έρευνα, Διακήρυξη του Ελσίνκι (1964...2013))

3. Δεοντολογία σε περιπτώσεις κρίσης: νοσηλευτικό καθήκον κατά τη διάρκεια πανδημίας, σε φυσικές καταστροφές, αλλά και λόγω οικονομικής κρίσης (κατανομή πόρων), 2 ώρες

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει πώς ορίζονται η κρίση και η οικονομική κρίση
- γνωρίζει πώς τίθενται προτεραιότητες λόγω έλλειψης πόρων
- περιγράφει ποια είναι η δίκαιη κατανομή των πόρων
- γνωρίζει ποια είναι τα βασικά και δευτερεύοντα κριτήρια κατανομής των πόρων
- περιγράφει την κατανομή των πόρων σε περιπτώσεις καταστροφών
- περιγράφει τι περιλαμβάνουν οι κρίσεις δημόσιας υγείας (φυσικές καταστροφές, ανθρωπογενείς καταστροφές, ατυχήματα, πανδημίες)
- γνωρίζει τα συστήματα διαλογής (triage)
- περιγράφει τις συνθήκες χρόνιας κρίσης (χώρες τρίτου κόσμου)
- τι περιλαμβάνει η δεοντολογία σε καταστάσεις κρίσης-οικονομική κρίση και φροντίδα υγείας
- περιγράφει την επίδραση της κρίσης στο ΕΣΥ
- γνωρίζει τη δεοντολογία σε περιπτώσεις κρίσης δημόσιας υγείας
- γνωρίζει τις ευθύνες των επαγγελματιών υγείας απέναντι στον κίνδυνο πανδημίων
- γνωρίζει την έννοια της ανθρωπιστικής βοήθειας σε περιπτώσεις κρίσης

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή- Ορισμοί- η Νοσηλευτική ως επάγγελμα

Ικανότητες για τη λήψη ηθικώς αποδεκτών αποφάσεων

Διαμόρφωση αξιών

Σύγκρουση αξιών (επαγγελματικών, πολιτισμικών, θρησκευτικών)

Αρχές της Ηθικής

Αρχές της ηθικής στη νοσηλευτική πρακτική

Έννοιες της Νοσηλευτικής για τη λήψη ηθικών αποφάσεων-I

Έννοιες της Νοσηλευτικής για τη λήψη ηθικών αποφάσεων-II

Δικαιώματα ασθενών
 Ηθικά διλήμματα και λήψη αποφάσεων- Κώδικες Δεοντολογίας
 Πλαίσιο της Βιοηθικής μέσα από τη νομοθεσία και τα διεθνή κείμενα
 Δεοντολογία σε περιπτώσεις κρίσης: νοσηλευτικό καθήκον κατά τη διάρκεια πανδημίας, σε φυσικές καταστροφές, αλλά και λόγω οικονομικής κρίσης (κατανομή πόρων)
 Συζήτηση περιπτώσεων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση, εποπτικό υλικό	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 ώρες
	Φροντιστήριο	13 ώρες
	Μελέτη	24 ώρες
	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Sara Fry & Megan-Jane Johnstone (2005) **Ζητήματα Ηθικής στη Νοσηλευτική Πρακτική: Ένας Οδηγός για τη Λήψη Ηθικώς Αποδεκτών Αποφάσεων** Μετάφραση-Επιμέλεια Ελληνικής Έκδοσης: Χ. Λεμονίδου
 Εκδότης: Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα

5^ο ΕΞΑΜΗΝΟ**ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΚΩΔ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
53471	ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ελισάβετ Πατηράκη, Καθηγήτρια Στυλιανός Κατσαραγάκης, Επίκ. Καθηγητής
53359	ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Παναγιώτα Σουρτζή, Καθηγήτρια Αθηνά Καλοκαιρινού, Καθηγήτρια
53389	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Αννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ
53427	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ- ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου Καθηγήτρια

ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53471	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS334/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του Μαθήματος

Η ανάπτυξη ικανότητας των φοιτητών για ανίχνευση, αξιολόγηση και αποτελεσματική θεραπευτική νοσηλευτική αντιμετώπιση των πολύπλευρων προβλημάτων που δημιουργεί ο καρκίνος και οι αντινεοπλασματικές θεραπείες στη ζωή των ασθενών – οικογενειών τους με εξατομικευμένο σχεδιασμό φροντίδας. Επίσης η καλλιέργεια θετικών στάσεων προς τη νόσο και τη θεραπεία της καθώς και η αναγνώριση των απαιτήσεων του ρόλου τους σ' όλο το φάσμα της πορείας της χρόνιας νόσου.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν τον καρκίνο ως οικουμενικό χρόνιο πρόβλημα υγείας.
- αναστοχάζονται τις στάσεις, πεποιθήσεις και μύθους ασθενών, οικογενειών, κοινού και επιστημόνων υγείας για τον καρκίνο και τη θεραπεία του.
- περιγράφουν την αναγκαιότητα αντιμετώπισης του ασθενούς με καρκίνο ως ομαδική προσπάθεια διεπιστημονικής ομάδας
- περιγράφουν παραδοσιακούς και σύγχρονους ρόλους των νοσηλευτών στην πρωτογενή και δευτερογενή πρόληψη κακοηθών νεοπλασιών
- αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες και τους νοσηλευτικούς ρόλους σε όλη τη διάρκεια της φροντίδας ασθενών με κακοήθη νεοπλασία από την πρόγνωση, στη διάγνωση, στη θεραπεία, στην επιβίωση ή στο θάνατο
- περιγράφουν τις σύγχρονες θεραπευτικές προσεγγίσεις των ασθενών με κακοήθη νεοπλασία
- αναγνωρίζουν έγκαιρα και παρεμβαίνουν ανάλογα στις επείγουσες καταστάσεις στην ογκολογία
- περιγράφουν τις αρχές υποστηρικτικής και ανακουφιστικής φροντίδας και την ενσωμάτωσή τους στην ογκολογία
- αξιολογούν τις οργανικές, ψυχολογικές, κοινωνικές και πνευματικές ανάγκες των ασθενών με κακοήθη νεοπλασία και των οικογενειών τους σε όλη τη διάρκεια της νόσου

- σχεδιάζουν εξατομικευμένο ολιστικό σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας για ασθενείς με κακοήθη νεοπλασία για τη διαχείριση των αναγκών τους
- αναπτύσσουν εκπαιδευτικό πρόγραμμα/ στρατηγικές εκπαίδευσης των ασθενών και των οικογενειών τους για την αυτοδιαχείριση και αυτό-φροντίδα
- οργανώνουν και εφαρμόζουν εξατομικευμένο πρόγραμμα αποκατάστασης και διαχείρισης των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων επιπτώσεων της αντινεοπλασματικής θεραπείας
- εκτιμούν τις ανάγκες υποστήριξης των επιβιωσάντων και οικογενειακού περιβάλλοντος
- συμμετέχουν στην διαμόρφωση πολιτικής βελτίωσης της ποιότητας φροντίδας του ογκολογικού ασθενή.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Το πρόβλημα του καρκίνου. Στάσεις, πεποιθήσεις και μύθοι ασθενών, οικογενειών, κοινού και επιστημόνων υγείας για τον καρκίνο και τη θεραπεία του. Διεπιστημονική προσέγγιση. Η αντιμετώπιση του ασθενούς με καρκίνο ως ομαδική προσπάθεια
- Οι επιπτώσεις του καρκίνου στον ασθενή – οικογένεια στην πορεία της χρόνιας νόσου. Ο ρόλος των νοσηλευτών στην πρωτογενή και δευτερογενή πρόληψη κακοηθών νεοπλασιών
- Η εμπειρία της αντινεοπλασματικής θεραπείας. Πληροφόρηση και υποστήριξη ασθενή και οικογενειακού περιβάλλοντος στη φάση της διάγνωσης και προγραμματισμού της θεραπείας
- Θεραπευτική νοσηλευτική αντιμετώπιση ασθενών που υποβάλλονται σε χειρουργική θεραπεία
- Θεραπευτική νοσηλευτική αντιμετώπιση ασθενών που υποβάλλονται σε ακτινοθεραπεία
- Θεραπευτική νοσηλευτική αντιμετώπιση ασθενών που υποβάλλονται σε χημειοθεραπεία
- Θεραπευτική νοσηλευτική αντιμετώπιση ασθενών που υποβάλλονται σε άλλες θεραπείες
- Νοσηλευτική θεραπευτική αντιμετώπιση ασθενών – οικογενειακού περιβάλλοντος που υποβάλλονται σε χειρουργική θεραπεία στο τελικό στάδιο της ζωής. Ανακουφιστική φροντίδα
- Αρχές αξιολόγησης και αντιμετώπισης ασθενών με καρκίνο με καταστολή του μυελού των οστών
- Αρχές αξιολόγησης και αντιμετώπισης των ψυχοκοινωνικών προβλημάτων των ασθενών με καρκίνο. Νοσηλευτική θεραπευτική υποστήριξη ασθενών με τα συνηθέστερα συμπτώματα
- Νοσηλευτική υποστήριξη ασθενών με συνηθέστερα ψυχολογικά προβλήματα. Αντιμετώπιση ασθενών με άγχος και κατάθλιψη.
- Αντιμετώπιση και αποκατάσταση των ασθενών με μακροχρόνιες επιπτώσεις της αντινεοπλασματικής θεραπείας
- Ανάγκες υποστήριξης των επιβιωσάντων και οικογενειακού περιβάλλοντος
- Εξασφάλιση ποιότητας φροντίδας στον ογκολογικό ασθενή. Εναλλακτικές μορφές υπηρεσιών παροχής φροντίδας υγείας στην ογκολογία.

Κλινικό μέρος

Η άσκηση των φοιτητών γίνεται σε ογκολογικές μονάδες, όπου ο φοιτητής συμμετέχει στην οργάνωση και παροχή νοσηλευτικής φροντίδας ασθενών. Επιδίωξη της κλινικής άσκησης αποτελεί η καλλιέργεια των απαραίτητων ικανοτήτων αλλά και θετικών στάσεων στην εξατομικευμένη ολοκληρωμένη νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με καρκίνο και η συνεργασία με την οικογένεια και τη θεραπευτική ομάδα. Ο φοιτητής βάσει γραπτού οδηγού πραγματοποιεί κλινική μελέτη αντιμετώπισης ενός επιλεγμένου προβλήματος από την κλινική πρακτική

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο). Αναστοχασμό κλινικών εμπειριών. Βιωματικές ασκήσεις. Συζήτηση κλινικών περιστατικών ατομικά και σε ομάδες. Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης εκπαιδευτική επίσκεψη σε δομές φροντίδας ασθενών με καρκίνο.										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"><thead><tr><th><i>Δραστηριότητα</i></th><th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>26 ώρες</td></tr><tr><td>Κλινική άσκηση</td><td>26 ώρες</td></tr><tr><td>Μελέτη</td><td>48 ώρες</td></tr><tr><td>Σύνολο</td><td>100 ώρες (4 ECTS)</td></tr></tbody></table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	26 ώρες	Κλινική άσκηση	26 ώρες	Μελέτη	48 ώρες	Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>										
Διαλέξεις	26 ώρες										
Κλινική άσκηση	26 ώρες										
Μελέτη	48 ώρες										
Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εργασία από την κλινική άσκηση: 50% Γραπτές εξετάσεις: 50%										

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Νοσηλευτική Ογκολογία. Το Πλαίσιο της Φροντίδας. Jecica Corner, Christopher Bailey. Επιμέλεια: Ελισάβετ Πατηράκη. Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 2006
Νοσηλεύοντας ασθενείς με καρκίνο. Αρχές και Πρακτική. Επιμέλεια: Ανδρέας Χαραλάμπους, Εκδόσεις ΕΛΛΗΝ, Αθήνα, 2006.

ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53359	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=355		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η εκπαίδευση των φοιτητών για την απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων ώστε να είναι ικανοί να αναγνωρίζουν την πορεία του φυσιολογικού γήρατος, να εκτιμούν τα φυσικά και ψυχοκοινωνικά προβλήματα υγείας των ηλικιωμένων και να εφαρμόζουν τη νοσηλευτική διεργασία για τη διασφάλιση της ποιότητας της φροντίδας των ηλικιωμένων με οξείες ή χρόνιες παθήσεις και αναπηρίες.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο διδασκόμενος αναμένεται να είναι σε θέση να:

- Προσδιορίζει και περιγράφει τις θεωρίες που σχετίζονται με το γήρας.
- Αναγνωρίζει και να αναλύει τις φυσιολογικές μεταβολές που παρατηρούνται με την πάροδο της ηλικίας.
- Εκτιμά την κατάσταση υγείας των ηλικιωμένων ατόμων.
- Προσδιορίζει τα ειδικά φυσικά και ψυχοκοινωνικά προβλήματα των ηλικιωμένων.
- Σχεδιάζει και παρέχει ολιστική νοσηλευτική φροντίδα στα ηλικιωμένα άτομα - υγιή ή με προβλήματα υγείας - και στις οικογένειές τους.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεωρητικό μέρος

1. Εισαγωγή-Η γήρανση του πληθυσμού και οι επιπτώσεις της.

- Ιστορική προσέγγιση του γήρατος.
- Δημογραφικά κι επιδημιολογικά δεδομένα της γήρανσης.
- Επιδράσεις της γήρανσης του πληθυσμού στο σύστημα υγείας.
- Δημογραφικές μεταβολές-Πρόκληση για τη νοσηλευτική.

2. Αρχές Γεροντολογικής Νοσηλευτικής

- Αντικειμενικοί σκοποί της Γεροντολογικής Νοσηλευτικής.
- Ειδικές ικανότητες και δεξιότητες που απαιτούνται στην κοινότητα και στο νοσοκομείο
- Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Ικανοτήτων για τη Φροντίδα των Ηλικιωμένων στο Πλαίσιο του Συστήματος Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας.
- Νοσηλευτική φροντίδα στις δομές παροχής φροντίδας υγείας και κοινωνικής πρόνοιας.

3. Ολοκληρωμένη Νοσηλευτική αξιολόγηση του ηλικιωμένου.

- Εργαλεία και ερωτηματολόγια που μπορούν να χρησιμοποιηθούν.
- Διεπιστημονική προσέγγιση στην ολιστική γεροντολογική και γηριατρική αξιολόγηση.

4. Πρόληψη και Προαγωγή Υγείας

- Προαγωγή της υγείας των ηλικιωμένων
- Εθνικό Πιλοτικό Πρόγραμμα - **ΗΠΙΟΝΗ**.
- Διαγενεακή προσέγγιση στην προαγωγή υγείας.

5. Φυσιολογία

- Θεωρίες της γήρανσης.
- Φυσιολογικές μεταβολές που σχετίζονται με το γήρας ανά οργανικό σύστημα.

6. Παθοφυσιολογία του γήρατος

- Συνήθεις παθοφυσιολογικές μεταβολές ανά οργανικό σύστημα.
- Σύνδρομο ευπάθειας
- Νοσηλευτική Διεργασία και παρεμβάσεις.

7. Συνήθη Προβλήματα Υγείας των Ηλικιωμένων

- Πόνος
- Διαταραχές του ύπνου
- Διαταραχές κινητικότητας & Πρόληψη Πτώσεων
- Δυσλειτουργία του εντέρου και της κύστεως.
- Ακράτεια ούρων και κοπράνων.
- Δυσκοιλιότητα.
- Άλλες ανωμαλίες του γαστρεντερικού συστήματος
- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.

8. Ειδικές παθολογικές καταστάσεις

- Προβλήματα διατροφής- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
- Αφυδάτωση- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
- Σακχαρώδης Διαβήτης- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
- Λοιμώξεις ουροποιητικού συστήματος- Πρόληψη- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
- Καρκίνος
- Αναπνευστικές λοιμώξεις

9. Ανακουφιστική φροντίδα

- Αρχές της ανακουφιστικής φροντίδας στους ηλικιωμένους με χρόνια εκφυλιστικά νοσήματα.

- Διαχείριση του Πόνου και των παρενεργειών της θεραπείας
- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.

10. Ψυχοκοινωνικά προβλήματα ηλικιωμένων

- Ψυχολογία του γήρατος.
- Μοναξιά- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
- Σύγχυση-Παραλήρημα- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
- Κατάθλιψη- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
- Αυτοκτονικές τάσεις- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.

11. Νόσος Alzheimer και άνοιες στους ηλικιωμένους

- Ήπια γνωστική διαταραχή.
- Πρωτοπαθής εκφυλιστική άνοια τύπου Alzheimer
- Άλλοι τύποι άνοιας
- Παρουσίαση εργαλείων εκτίμησης και πρακτική εξάσκηση της χρήσης τους με παραδείγματα.
- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.

12. Η κακοποίηση των ηλικιωμένων.

13. Ηθικά και δεοντολογικά προβλήματα στη φροντίδα υγείας των ηλικιωμένων.

Μέθοδοι διδασκαλίας στο θεωρητικό μέρος

1. Διάλεξη
2. Συζήτηση
3. Μελέτη περίπτωσης
4. Παιχνίδια ρόλων με χρήση εργαλείων
5. Επίλυση προβλήματος
6. Διαδίκτυο
7. Χρήση πολυμέσων ηλεκτρονικής τεχνολογίας

Κλινικό μέρος

Η κλινική άσκηση θα γίνει σε Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) και σε Λέσχες Φιλίας σε διάφορες περιοχές της Αθήνας και στο πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι με ηλικιωμένους που ζουν στην κοινότητα με επίβλεψη της διδάσκουσας και των υπευθύνων των δομών μετά από άδεια από τις υπεύθυνες δημοτικές αρχές

Οι φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με αρκετούς ηλικιωμένους στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και να συμμετέχουν στις δραστηριότητες των δομών, ενώ μπορούν επίσης να κατανοήσουν το σκοπό και τη λειτουργία τους. Επιπρόσθετα, αντιλαμβάνονται τις νοσηλευτικές εφαρμογές στην κοινότητα και αξιολογούν τις ανάγκες του συγκεκριμένου πληθυσμού σε αυτήν. Τελικά, κατανοούν το νοσηλευτικό ρόλο στις δομές αυτές, παρέχοντας παράλληλα φροντίδα.

Οι ασκήσεις των φοιτητών θα γίνονται βάσει οδηγού (Νοσηλευτικό Ιστορικό για ηλικιωμένους κι εργαλεία που έχουν παρουσιαστεί κι εξηγηθεί στο θεωρητικό μέρος) με σκοπό την καλλιέργεια και εκμάθηση δεξιοτήτων αξιολόγησης και παροχής εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας ηλικιωμένων ατόμων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση, εποπτικό υλικό, κλινική άσκηση		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	

	Διαλέξεις	26 ώρες	
	Κλινική άσκηση	26 ώρες	
	Μελέτη	48 ώρες	
	Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γεροντολογική Νοσηλευτική Χρυσάνθη Πλατή Εκδόσεις: Ιωάννης Παρισσιάνος Αθήνα, 2008

Νοσηλευτική Φροντίδα Ηλικιωμένων Red Fern SJ, Ross FM Επιμέλεια: Β. Ραφτόπουλος
Εκδόσεις: Broken Hill Publishers LTD Αθήνα, 2011

Επιπρόσθετα θα παρέχεται υλικό για την καλύτερη κατανόηση του μαθήματος με τη μορφή σημειώσεων και συνδέσμων στο διαδίκτυο για κάθε θεματική ενότητα.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53389	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=355		

Μαθησιακά Αποτελέσματα
ΣΚΟΠΟΣ

Τα χρόνια νοσήματα αποτελούν κύριο πρόβλημα υγείας παγκοσμίως, ενώ η συχνότητά τους εξακολουθεί να αυξάνεται συνεχώς λόγω της γήρανσης του πληθυσμού και ποικίλων περιβαλλοντικών παραγόντων. Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις για την παροχή ολιστικής και εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας σε χρόνια πάσχοντες, λαμβάνοντας υπόψη τις ποικίλες παθοφυσιολογικές και ψυχοκοινωνικές παραμέτρους που χαρακτηρίζουν τα χρόνια νοσήματα.

Συγκεκριμένα, μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Επιδεικνύουν τις απαραίτητες θεωρητικές και κλινικές γνώσεις για τη νοσηλευτική φροντίδα και την αποκατάσταση των χρόνιως πασχόντων.
- Επιδεικνύουν κλινικές δεξιότητες στη φροντίδα και στην αποκατάσταση των χρόνιως πασχόντων.
- Αναπτύσσουν σχέδια νοσηλευτικής φροντίδας για χρόνιους πάσχοντες.
- Τεκμηριώνουν την παρεχόμενη νοσηλευτική φροντίδα.

Κλινική άσκηση

Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τα κάτωθι:

- την παροχή ολιστικής και εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας στον χρόνια πάσχων.
- τις παθοφυσιολογικές και ψυχοκοινωνικές παραμέτρους που χαρακτηρίζουν το χρόνο νόσημα.
- να μπορούν να αναπτύσσουν σχέδια νοσηλευτικής φροντίδας για χρόνιους πάσχοντες
- να επιδεικνύουν κλινικές δεξιότητες στη φροντίδα και στην αποκατάσταση των χρόνιως πασχόντων
- να εκτιμούν την αποκατάσταση της υγείας και λειτουργικότητας στον υψηλότερο δυνατό βαθμό του χρόνια πάσχοντα.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή- ορισμοί (χρόνια ασθένεια, αναπηρία, αποκατάσταση, βασικές αρχές αποκατάστασης, ποιότητα ζωής, δείκτες ποιοτικής φροντίδας, προαγωγή της υγείας, διευκόλυνση της αντιμετώπισης προβλημάτων, συμβουλευτική- εκπαίδευση ενδυνάμωσης ασθενών, νοσηλευτική διεργασία).
  2. Γήρανση και χρόνια νοσήματα, αξιολόγηση των αναγκών ατόμων που χρειάζονται αποκατάσταση, κλίμακες και δοκιμασίες αξιολόγησης χρονίως πασχόντων
  3. Ομάδα αποκατάστασης, κατ' οίκον φροντίδα υγείας, ανακουφιστική φροντίδα, οικογένεια-φροντιστής, ανάληψη δραστηριοτήτων αυτοφροντίδας.
  4. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, άσθμα, κυστική ίνωση.
  5. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με καρδιαγγειακή νόσο.
  6. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με διαταραχές του μεταβολισμού.
  7. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με χρόνια νεφρική νόσο.
  8. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με χρόνια νοσήματα του μυοσκελετικού συστήματος (οστεοπόρωση, αρθρίτιδες, χρόνιας πόνος, συστηματικός ερυθρεματώδης λύκος).
  9. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με κακώσεις σπονδυλικής στήλης
  10. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο.
  11. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με εκφυλιστικές νευρολογικές διαταραχές (νόσος Parkinson, σκλήρυνση κατά πλάκας, νόσος Alzheimer, άνοια).
  12. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με νοσήματα του αιμοποιητικού (αναιμίες, λευχαιμίες) και του ανοσοποιητικού συστήματος (AIDS).
  13. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με χρόνια νοσήματα του ήπατος και του γαστρεντερικού συστήματος (χρόνια ηπατίτιδα, φλεγμονώδεις νόσοι του εντέρου).
  14. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με προβλήματα που σχετίζονται με τον καρκίνο ή τη θεραπεία του καρκίνου.
- Κλινική άσκηση** σε μονάδες χρονίως πασχόντων σε νοσοκομεία και σε κέντρα αποκατάστασης υπό την καθοδήγηση κλινικών εκπαιδευτών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διάλεξη, συζήτηση, κλινική άσκηση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 ώρες
	Κλινική άσκηση	13 ώρες
	Μελέτη	24 ώρες
	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου (70%).	

	• Γραπτή εργασία (νοσηλευτική διεργασία για έναν ασθενή) (30%).

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Προαγωγή της Πρακτικής στη Νοσηλευτική Αποκατάσταση Rebecca Jester Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD Αθήνα 2017.</p>
--

ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ-ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53427	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ-ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=142		

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος

Η απόκτηση επιστημονικών γνώσεων και η ανάπτυξη δεξιοτήτων, αναγκαίων για την παροχή ολοκληρωμένης νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς και οικογένειες ασθενών με νευρολογικά προβλήματα.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Ι. Νοσηλευτική Αξιολόγηση Ασθενή με νευρολογική νόσο και Φυσική Εξέταση Νευρικού Συστήματος- 10 ώρες θεωρητικής και εργαστηριακής διδασκαλίας (Μ.Γιαννακοπούλου)

1. Ο ρόλος του Νοσηλευτή κατά τη φροντίδα ασθενών με νευρολογική νόσο, 2ώρες θεωρητικής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζει τις δραστηριότητες ζωής του νευρολογικού ασθενή οι οποίες μεταβάλλονται λόγω της νόσου
- γνωρίζει τις νοσηλευτικές αρμοδιότητες που σχετίζονται με την υποστήριξη της ζωής, και τη φροντίδα του ασθενή με νευρολογική νόσο
- κατανοεί την έννοια της “προσαρμογής στην νέα κατάσταση” που προκύπτει από την νευρολογική νόσο
- αναγνωρίζει τις διαστάσεις του νοσηλευτικού ρόλου, κατά την παρακολούθηση της πορείας του αρρώστου και κατά τη διάρκεια της νευρολογικής εξέτασης του ασθενή από τον θεράποντα

2. Νοσηλευτική Αξιολόγηση-Νοσηλευτικός. Φάκελος ασθενή με νευρολογική νόσο, 2ώρες θεωρητικής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- διατυπώνει τους σκοπούς της νοσηλευτικής αξιολόγησης νευρολογικού ασθενή
- καθορίζει τη συχνότητα της νοσηλευτικής αξιολόγησης με βάση τη σταθερότητα της κλινικής κατάστασης του ασθενή

- γνωρίζει τα στοιχεία που συλλέγονται κατά τη λήψη του νοσηλευτικού ιστορικού, που πρέπει να περιλαμβάνει ο νοσηλευτικός φάκελος
- αναλύει τα δεδομένα της νοσηλευτικής αξιολόγησης για τη διαμόρφωση του πλάνου φροντίδας του νευρολογικού ασθενή

3. Συλλογή αντικειμενικών δεδομένων από τη φυσική εξέταση του νευρικού συστήματος. Ο ασθενής που δεν επικοινωνεί, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- διατυπώνει τους σκοπούς της φυσικής εξέτασης του νευρικού συστήματος που πραγματοποιείται από τον ίδιο τον νοσηλευτή
- κατανοεί τις παραμέτρους αξιολόγησης της νοητικής κατάστασης και της ικανότητας ομιλίας του αρρώστου
- αναγνωρίζει τις αιτίες διαταραχής του επιπέδου συνείδησης
- γνωρίζει τις κλίμακες/εργαλεία αξιολόγησης του επιπέδου συνείδησης
- κατανοεί τις έννοιες “σύγχυση”, “λήθαργος”, “παραλήρημα”, “κώμα”
- αναγνωρίζει τις αντιδράσεις στον πόνο «τύπου αποφλοίωσης» και «τύπου απεγκεφαλισμού»
- γνωρίζει τα κριτήρια «εγκεφαλικού θανάτου»

4. Νοσηλευτική αξιολόγηση επιπέδου επικοινωνίας ασθενή και φυσική εξέταση εγκεφαλικών συζυγιών, 2 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- εφαρμόζει την αξιολόγηση της διανοητικής κατάστασης και της γλωσσικής ικανότητας του ασθενή με νευρολογική νόσο
- πραγματοποιεί φυσική εξέταση για την αξιολόγηση του επιπέδου συνείδησης
- γνωρίζει τις τεχνικές φυσικής εξέτασης των εγκεφαλικών συζυγιών
- αναγνωρίζει παθολογικά ευρήματα από τη φυσική εξέταση του επιπέδου συνείδησης και των κρανιακών νεύρων

5. Νοσηλευτική αξιολόγηση κινητικού και αισθητικού συστήματος, 2 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τις τεχνικές φυσικής εξέτασης του κινητικού και αισθητικού συστήματος
- πραγματοποιεί έλεγχο συμμετρίας και μεγέθους μυών, μυϊκού τόνου και μυϊκής ισχύος
- αξιολογεί τη μυϊκή ισχύ με τη χρήση κλίμακας μέτρησης
- εκτιμά τη στάση σώματος και τη βάρδιση
- αναγνωρίζει τους παθολογικούς τύπους βάρδισης
- αναγνωρίζει συμπτώματα διαταραχών της παρεγκεφαλίδας
- γνωρίζει για τη φυσική εξέταση και αξιολόγηση των επιπολής αντανακλαστικών

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ II. Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενών με προβλήματα από νευρολογική νόσο- 16 ώρες θεωρητικής και εργαστηριακής διδασκαλίας (Μ.Γιαννακοπούλου)

6. Διατροφική Υποστήριξη και Ενυδάτωση νευρολογικών ασθενών. Φροντίδα ασθενών με προβλήματα κατάποσης, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τις καταστάσεις που παρεμποδίζουν τη λήψη τροφής και υγρών στους νευρολογικούς ασθενείς
- περιγράφει τις καταστάσεις που αυξάνουν ή μειώνουν τις θερμιδικές ανάγκες στους νευρολογικούς ασθενείς και τις επιπτώσεις τους
- κατανοεί τις παραμέτρους που αξιολογούνται για την εκτίμηση των διατροφικών αναγκών του νευρολογικού ασθενή, με βάση τη λήψη ιστορικού, τη φυσική εξέταση και τα εργαστηριακά δεδομένα
- εκτιμά τις ολικές ημερήσιες θερμιδικές ανάγκες με βάση το φύλο, το σωματικό βάρος και την

ηλικία συνυπολογίζοντας και την κλινική κατάσταση

- γνωρίζει τις νοσηλευτικές ευθύνες κατά την εντερική και παρεντερική σίτιση του νευρολογικού ασθενή
- ελέγχει την ικανότητα κατάποσης πριν τη σίτιση per os
- γνωρίζει τις τεχνικές per os σίτισης ασθενών με δυσφαγία

7. Νοσηλευτική αξιολόγηση και φροντίδα ασθενών με Κάκωση του Νευρικού Συστήματος (ΝΣ), Ζώρες θεωρητικής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τα επιδημιολογικά δεδομένα σχετικά με τις αιτίες τραυματισμού του ΝΣ
- κατανοεί τις επιπτώσεις της κάκωσης στο κινητικό και αισθητικό σύστημα
- αναγνωρίζει τις λειτουργικές διαταραχές που προκύπτουν ανάλογα με το επίπεδο τη βλάβης του ΝΣ
- αναγνωρίζει τα σημεία ανάρρωσης μετά το shock του τραυματισμού
- κατανοεί τα κριτήρια για τη διενέργεια χειρουργικής επέμβασης με βάση τη νευρολογική εξέταση, τον απεικονιστικό έλεγχο και την κλινική εικόνα του ασθενή
- γνωρίζει τις παραμέτρους της συντηρητικής θεραπευτικής αγωγής και τις συσκευές που εφαρμόζονται σε κακώσεις της σπονδυλικής στήλης
- διατυπώνει τους νοσηλευτικούς σκοπούς της φροντίδας
- αξιολογεί το βαθμό εξάρτησης του ασθενή σε σχέση με την προσωπική του υγιεινή, τη σίτιση και τις καθημερινές δραστηριότητες ζωής
- κατανοεί το περιεχόμενο της διδασκαλίας των φροντιστών/οικογένειας του ασθενή με κάκωση του ΝΣ
- γνωρίζει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις για τη ψυχολογική προσαρμογή του ασθενή και της οικογένειας στη νέα κατάσταση που προκύπτει μετά τον τραυματισμό

8. Φροντίδα ασθενών με κάκωση του Νωτιαίου Μυελού (ΝΜ), Ζώρες εργαστηριακής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζει τα άμεσα σημεία και συμπτώματα μετά από τραυματισμό του ΝΜ
- γνωρίζει τους όρους «τετραπληγία», «παραπληγία»
- κατανοεί τα σημεία και συμπτώματα του «νευρογενούς shock»
- αναγνωρίζει επικίνδυνες καταστάσεις σε ασθενείς με κάκωση ΝΜ (ορθοστατική υπόταση, αναπνευστική ανεπάρκεια, δυσαντανακλαστικότητα του ΑΝΣ, εν τω βάθει φλεβική θρόμβωση κλπ) και να εφαρμόζει κατάλληλες νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπισή τους
- αναγνωρίζει την «σπαστικότητα» και να εφαρμόζει νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπισή της
- σχεδιάζει και να εφαρμόζει πλάνο φροντίδας για τα έλκη πίεσης, τη νευρογενή παράλυση ουροδόχου κύστεως, τη δυσλειτουργία του εντέρου, τη σεξουαλική δυσλειτουργία
- κατανοεί τις παραμέτρους που επηρεάζουν την ψυχολογική προσαρμογή του ασθενή και τις οικογένειάς του στη νέα κατάσταση που προκύπτει από τον τραυματισμό του ΝΜ
- γνωρίζει για τη φάση αποκατάστασης και τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις που περιλαμβάνει

9. Φροντίδα ασθενών με Αγγειακό Εγκεφαλικό Επεισόδιο (ΑΕΕ) ή Εγκεφαλικό Ανεύρησμα(ΕΑ), Ζώρες θεωρητικής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- περιγράψει τους μηχανισμούς πρόκλησης ισχαιμικού και αιμορραγικού ΑΕΕ
- αναγνωρίζει παράγοντες κινδύνου ΑΕΕ
- κατανοεί τα μέτρα πρωτογενούς και δευτερογενούς πρόληψης ΑΕΕ
- σχεδιάζει και να εφαρμόζει νοσηλευτική φροντίδα κατά την οξεία φάση ΑΕΕ
- γνωρίζει τα κριτήρια εφαρμογής/αποκλεισμού θρομβολυτικής θεραπείας, και να κατανοεί την

τεχνική αναρρόφησης θρόμβου με stent retriever

- γνωρίζει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση κινητικών προβλημάτων, διανοητικών διαταραχών, διαταραχών αισθητικότητας, ομιλίας, ούρησης και αφόδευσης μετά από ΑΕΕ κατά τη φάση αποκατάστασης
- κατανοεί την ταξινόμηση των εγκεφαλικών ανευρυσμάτων με βάση το μέγεθος, το σχήμα και την αιτιολογία τους
- αναγνωρίζει τα σημεία και συμπτώματα πριν και κατά τη ρήξη ανευρύσματος
- κατανοεί την τεχνική εμβολισμού ανευρύσματος με μικροσπείραμα πλατίνας
- προγραμματίζει και να εφαρμόζει νοσηλευτικές παρεμβάσεις σε όλα τα στάδια της φροντίδας ασθενών με ρήξη ανευρύσματος

Φροντίδα ασθενών με Σπασμούς-Επιληψία, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τους παράγοντες κινδύνου σπασμών με βάση την ηλικία
- διαχωρίζει τις έννοιες «σπασμοί» και «επιληψία»
- κατανοεί τους όρους «επαγωγείς της επιληπτικής κρίσης», «επιληπτική αύρα», «αυτοματισμοί», «παράλυση του Todd's»
- αναγνωρίζει τις φάσεις των γενικευμένων τονικοκλονικών σπασμών και τα σημεία της μετεπιληπτικής φάσης και να πραγματοποιεί νοσηλευτική καταγραφή/τεκμηρίωση της επιληπτικής κρίσης στο φάκελο του ασθενή
- κατανοεί τα σημεία και συμπτώματα της «αφαιρετικής κατάστασης», καθώς και καταστάσεων μη επιληπτικών σπασμών
- ορίζει το status epilepticus
- αναγνωρίζει παθολογικά ευρήματα στο Ηλεκτροεγκεφαλογράφημα
- γνωρίζει τις κύριες νοσηλευτικές παρεμβάσεις που υποστηρίζουν τις ζωτικές λειτουργίες ασθενών με επιληπτικούς σπασμούς
- σχεδιάζει και να εφαρμόζει πλάνο φροντίδας ασθενών με σπασμούς, στο Νοσοκομείο
- γνωρίζει για τα αντιεπιληπτικά φάρμακα και τη διδασκαλία του αρρώστου σε σχέση με τη φαρμακοθεραπεία του

Φροντίδα Ασθενών με Λοιμώξεις του Νευρικού Συστήματος, 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει την ταξινόμηση των λοιμώξεων του ΝΣ με βάση τον αιτιολογικό τους παράγοντα
- αναγνωρίζει τα σημεία και συμπτώματα βακτηριδιακής μηνιγγίτιδας με βάση την ηλικία
- κατανοεί τη φυσική εξέταση ασθενή με μηνιγγίτιδα και να αξιολογεί τα σημεία Kerning's και Brudzinski
- γνωρίζει τα σημεία-συμπτώματα της ιογενούς μηνιγγίτιδας και της εγκεφαλίτιδας
- γνωρίζει τις εργαστηριακές εξετάσεις και τις διαγνωστικές δοκιμασίες που πραγματοποιούνται για τη διάγνωση της λοίμωξης ΝΣ και να αξιολογεί τα ευρήματα τους
- σχεδιάζει τα πλάνο φροντίδας ασθενή με μηνιγγίτιδα κατά την οξεία φάση στο Νοσοκομείο
- κατανοεί τους μηχανισμούς δημιουργίας εγκεφαλικού αποστήματος και τα σημεία-συμπτώματα από την πρωταρχική εισβολή στον εγκέφαλο, τη διεύρυνση έως και τη ρήξη του αποστήματος
- γνωρίζει για τη χειρουργική θεραπεία εγκεφαλικού αποστήματος και για τη φαρμακευτική αγωγή
- κατανοεί τις παραμέτρους της νοσηλευτικής φροντίδας και τα μέτρα πρόληψης διασποράς της λοίμωξης και τραυματισμών

Αύξηση ενδοκράνιας πίεσης, 2 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- κατανοεί τους όρους «ενδοκράνια πίεση», «ενδοκράνια ενδοτικότητα», «εγκολεασμός εγκεφάλου»

- υπολογίζει την πίεση εγκεφαλικής αιμάτωσης (CPP) με βάση την ενδοκράνια πίεση (ICP) και την μέση συστηματική αρτηριακή πίεση (MAP)
- γνωρίζει τις φυσιολογικές τιμές ICP και CPP
- αναγνωρίζει καταστάσεις που αυξάνουν την ενδοκράνια πίεση
- αναγνωρίζει τα πρώιμα σημεία-συμπτώματα αύξησης της ενδοκράνιας πίεσης (τριάδα του Cushing)
- εφαρμόζει νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση της ενδοκράνιας υπέρτασης
- γνωρίζει για τις συσκευές συνεχούς παρακολούθησης της ICP

Φροντίδα ασθενών με Νευροεκφυλιστικές Νόσους, 2ώρες θεωρητικής διδασκαλίας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τα κύρια νευροεκφυλιστικά νοσήματα (Alzheimer, Parkinson, Σκληρυνση κατά πλάκας, Μυασθένεια Gravis) και τα σημεία-συμπτώματά τους
- κατανοεί τον όρο «άνοια» και να γνωρίζει τα επιδημιολογικά δεδομένα για τις αιτίες άνοιας
- αναγνωρίζει τις διαταραχές που εκδηλώνονται στην άνοια και στις υπόλοιπες νευροεκφυλιστικές νόσους
- γνωρίζει τις παραμέτρους της νοσηλευτικής φροντίδας ασθενών με νευροεκφυλιστικά νοσήματα
- γνωρίζει για τη φαρμακευτική αγωγή ασθενών με νευροεκφυλιστικά νοσήματα και τις παρενέργειες της
- κατανοεί το περιεχόμενο της διδασκαλίας του ασθενή με νευροεκφυλιστική νόσο και της οικογένειάς του

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή. Ο ρόλος του Νοσηλευτή κατά τη φροντίδα ασθενών με νευρολογική νόσο. Νοσηλευτική Αξιολόγηση-Νοσηλευτικός. Φάκελος ασθενή με νευρολογική νόσο. Συλλογή αντικειμενικών δεδομένων από τη φυσική εξέταση του νευρικού συστήματος. Ο ασθενής που δεν επικοινωνεί.

Εργαστήριο 1° (Υποχρεωτική Παρακολούθηση)

Νοσηλευτική αξιολόγηση επιπέδου επικοινωνίας ασθενή και φυσική εξέταση εγκεφαλικών συζυγίων.

Εργαστήριο 2° (Υποχρεωτική Παρακολούθηση)

Νοσηλευτική αξιολόγηση κινητικού και αισθητικού συστήματος.

Διατροφική Υποστήριξη και Ενυδάτωση νευρολογικών ασθενών. Φροντίδα ασθενών με προβλήματα κατάποσης.

Νοσηλευτική αξιολόγηση και φροντίδα ασθενών με Κάκωση του Νευρικού Συστήματος.

Φροντίδα ασθενών με Αγγειακό Εγκεφαλικό Επεισόδιο ή Εγκεφαλικό Ανεύρυσμα.

Εργαστήριο 3° (Υποχρεωτική Παρακολούθηση) Φροντίδα ασθενών με κάκωση του νωτιαίου μυελού.

Φροντίδα ασθενών με Σπασμούς-Επιληψία

Φροντίδα Ασθενών με Λοιμώξεις του Νευρικού Συστήματος

Εργαστήριο 4° (Υποχρεωτική Παρακολούθηση)

Αύξηση ενδοκράνιας πίεσης.

Φροντίδα ασθενών με Νευροεκφυλιστικές Νόσους.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση, κλινική άσκηση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 ώρες
	Κλινική άσκηση	13 ώρες
	Μελέτη	24 ώρες
	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

«Νευρολογική-Νευροχειρουργική Νοσηλευτική». Πανεπιστημιακές Σημειώσεις από τις διαλέξεις. Γιαννακοπούλου Μαργαρίτα.

6° ΕΞΑΜΗΝΟ**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΚΩΔ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
53 375	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	Γ. Αλεβιζόπουλος, Καθηγητής Γ. Καλλέργης, Αναπλ. Καθηγ. Μ. Χατζούλης, Επίκ. Καθηγ.
53365	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ν. Φώτος, Επίκ. Καθηγητής Η. Μπρολακάκη, Ομότιμη Καθηγήτρια
53363	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ε. Θεοδοσοπούλου, Καθηγήτρια
53381	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	Ε. Κούκια, Αναπλ.Καθηγήτρια
53469	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Εμμ. Βελονάκης, Καθηγητής Α.Σταματάκης, Αναπλ. Καθ. Π. Γαλάνης, ΕΔΙΠ Φ. Βουζάβαλη, ΕΔΙΠ
53366	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Θ. Κατσούλας Επίκ. Καθηγητής

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53 375	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	6	4,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=142		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται μέσα από μια εισαγωγή στην ψυχοπαθολογία οι έννοιες της ψυχικής υγείας- αρρώστιας, η ψυχολογική θεώρηση της ανάπτυξης της προσωπικότητας, η προσαρμοστική ικανότητα του ανθρώπου, οι μηχανισμοί άμυνας και οι παράγοντες του μικρό και μακροπεριβάλλοντος στην ψυχική υγεία.

Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην ψυχιατρική εξέταση του ψυχιατρικού αρρώστου, τη θεραπευτική σχέση και συμμαχία, τα ταξινομικά συστήματα και την ψυχιατρική σημειολογία.

- Να μπορεί να περιγράψει τις βασικές αρχές της προσέγγισης ενός ψυχικά πάσχοντα και τις βασικές αρχές που διέπουν την θεραπευτική σχέση με έναν ασθενή με ψυχιατρικά προβλήματα
- Να μπορεί να αναφέρει τις κύριες κατηγορίες των ψυχιατρικών διαταραχών (ψυχώσεις, συναισθηματικές διαταραχές, οργανικές διαταραχές, αγχώδεις διαταραχές, διαταραχές χρήσης ουσιών, διαταραχές προσωπικότητας). Να μπορεί να αναφέρει τα κύρια ταξινομικά συστήματα και τις αρχές που διέπουν αυτά σε ότι αφορά την κατηγοριοποίηση των κύριων ψυχιατρικών καταστάσεων.
- Να μπορεί να περιγράψει την κλινική εικόνα των κύριων ψυχιατρικών καταστάσεων και να μπορεί να περιγράψει και να ξεχωρίζει βασικά στοιχεία της ψυχιατρικής σημειολογίας
- Να μπορεί να αναγνωρίζει το πως το βιο-ψυχο-κοινωνικό μοντέλο βοηθάει στη κατανόηση της αιτιοπαθογένειας και στην διαχείριση του ασθενούς με ψυχική νόσο.
- Να μπορεί να περιγράψει τις κύριες βιολογικές θεραπείες που χρησιμοποιούνται στην αντιμετώπιση του ασθενούς με ψυχική νόσο (ενδείξεις, τρόπος δράσης, παρενέργειες).
- Να μπορεί να περιγράψει τις κύριες μη βιολογικές θεραπείες (ψυχολογικές, κοινωνικές κ.α) που χρησιμοποιούνται στην αντιμετώπιση του ασθενούς με ψυχική νόσο (ενδείξεις, τρόπος δράσης, παρενέργειες).
- Να μπορεί να αναγνωρίζει και να περιγράφει τις έννοιες της επικινδυνότητας προς εαυτόν και

<p>τους άλλους και τις αρχές διαχείρισης αυτής στο πλαίσιο των κύριων ψυχιατρικών καταστάσεων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να μπορεί να περιγράψει τον τρόπο παροχής υπηρεσιών προς τον ψυχιατρικό ασθενή σε πρωτοβάθμιο, δευτεροβάθμιο, τριτοβάθμιο επίπεδο και να αναγνωρίζει την σημασία της δικτύωσης των παρόχων υπηρεσιών προς το ψυχικά πάσχοντα. • Να μπορεί να αναγνωρίζει τον ρόλο της διεπιστημονικής προσέγγισης στην αντιμετώπιση του ψυχικά ασθενούς από την πολυκλαδική ομάδα. Να μπορεί να αναγνωρίζει τον ρόλο και τις ανάγκες των φροντιστών ατόμων με ψυχική νόσο. • Να μπορεί να λαμβάνει ένα βασικό ψυχιατρικό ιστορικό μέσω δομημένης συνέντευξης. Να μπορεί να αναγνωρίζει την σημασία λήψης πληροφοριών από κατάλληλους πληροφοριοδότες. • Να γνωρίζει τις βασικές αρχές παροχής άμεσης νοσηλευτικής φροντίδας σε οξείες ψυχιατρικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης και διαχείρισης της επικινδυνότητας. • Να είναι σε θέση να αναγνωρίζει την αναγκαιότητα του οργανικού ελέγχου στην αξιολόγηση του ψυχικά ασθενούς και να μπορεί να αξιοποιεί βασικά στοιχεία από τον οργανικό έλεγχο προς αυτόν τον σκοπό. • Να είναι σε θέση να γνωρίζει πως γίνεται η διασύνδεση μεταξύ των υπηρεσιών που παρέχουν ψυχιατρική φροντίδα και πως γίνεται η παραπομπή των ασθενών στις κατάλληλες δομές ψυχικής υγείας.
<p>Γενικές Ικανότητες</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Διδακτικό μέρος</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η Ψυχιατρική και η ιατρική ιστορική εξέλιξη. Επιστημολογική προσέγγιση, Ψυχική Υγεία, Ψυχική Αρρώστια, Ιδεολογία. Ψυχολογική θεώρηση της ανάπτυξης της προσωπικότητας. Η προσαρμοστικότητα του ανθρώπου. Μηχανισμοί άμυνας. Μικρο – και μακρο – περιβάλλον και ψυχική υγεία. • Η ψυχιατρική εξέταση του ψυχιατρικού αρρώστου. Θεραπευτική σχέση, συμμαχία, ταξινομικά συστήματα. Ψυχιατρική Σημειολογία. • Η βιολογική θεώρηση των ψυχικών διαταραχών. • Οργανικές ψυχικές διαταραχές : Ψυχιατρική νοσολογία και θεραπευτική αποκατάσταση. (Άνοιες : οργανικά ψυχοσύνδρομα). • Αναπτυξιακές διαταραχές. • Ψυχικές διαταραχές, οφειλόμενες στη χρήση οινόπνευματος και ψυχοδραστικών ουσιών. Ψυχιατρική νοσολογία, θεραπευτική αποκατάσταση. • Σχιζοφρένεια και λοιπές ψυχωτικές διαταραχές : Νοσολογία, θεραπευτικές προσεγγίσεις. • Διαταραχές της διάθεσης (συναισθηματικές διαταραχές). Νοσολογία θεραπευτικές προσεγγίσεις. • Αγχώδεις και σωματόμορφες διαταραχές, Ψυχοσωματική Ιατρική, Ψυχιατρικά προβλήματα σε σωματικές αρρώστιες. • Διαταραχές της προσωπικότητας και της συμπεριφοράς του ενηλίκου. • Διαταραχές σχετιζόμενες με τη σεξουαλική συμπεριφορά (παραφυλίες, διαταραχές σεξ). <p>Κλινικό μέρος</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση κλινικών ψυχιατρικών περιπτώσεων σε Ψυχιατρικές Κλινικές και Κέντρα

Ψυχικής Υγείας.

- Παρουσιάζεται in vivo η κλινική, διαγνωστική προσέγγιση
- Συζητούνται οι θεραπευτικές προσεγγίσεις

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση, κλινική άσκηση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Κλινική άσκηση	39 ώρες
	Μελέτη	32 ώρες
	Σύνολο	110 ώρες (4,5 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

«Εισαγωγή στην Ψυχιατρική» (41959405) ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ :N.C. Andreasen, DW. Black ΕΚΔΟΤΗΣ: Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάννου Α.Ε.Ε.Ε.Ε.Β. ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ : Αθήνα, 2^η εκδ 2015

«Εγχειρίδιο Κλινικής Ψυχιατρικής» (25204) ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ : Sadock Benjamin J., Sadock Virginia A. ΕΚΔΟΤΗΣ: Κ & Ν Λίτσας Ο.Ε. ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ : Αθήνα, 2^η εκδ /2015

«Κλινική Ψυχιατρική» (16954) ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Μιχάλης Γ. Μαδιανός ΕΚΔΟΤΗΣ: Αθανάσιος Α. Καστανιώτης ΑΕΒΕΔΕ ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ : Αθήνα, 2006

ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53365	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	7	6,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ

Η απόκτηση θεωρητικών και κλινικών γνώσεων για την παροχή εξατομικευμένης φροντίδας, με τη μέθοδο της νοσηλευτικής διεργασίας, σε ενήλικες ασθενείς με οξεία ή χρόνια παθολογικά νοσήματα. Η νοσηλευτική φροντίδα θα αναλυθεί μέσα σε ένα πλαίσιο, στο οποίο προτάσσονται οι νοσηλευτικές διαγνώσεις και παρεμβάσεις, με έμφαση στην αιτιολόγηση της κάθε παρέμβασης. Οι φοιτητές θα καλλιεργήσουν την κριτική σκέψη και θα αναπτύξουν δεξιότητες λήψης απόφασης στην κλινική πρακτική.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος στο τέλος του εξαμήνου, οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν τις βασικές αρχές για την παροχή βασισμένης σε ενδείξεις νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με παθολογικά νοσήματα.

Ειδικότερα, πρέπει να μπορούν να:

- Εκτιμούν την κατάσταση υγείας των ασθενών, με τη λήψη ιστορικού υγείας, τη διενέργεια κλινικής εξέτασης και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εργαστηριακού ελέγχου.
- Καθορίζουν τις ανάγκες φροντίδας υγείας των ασθενών, θέτοντας νοσηλευτικές διαγνώσεις.
- Σχεδιάζουν εξατομικευμένο πλάνο νοσηλευτικών παρεμβάσεων, ορίζοντας τους στόχους της νοσηλευτικής φροντίδας.
- Εφαρμόζουν τις τεκμηριωμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις, βάσει του σχεδίου που έχουν θέσει.
- Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και βάσει αυτής της αξιολόγησης να αναθεωρούν το σχέδιο φροντίδας.
- Ενσωματώνουν τις αρχές της διεπιστημονικής φροντίδας στο σχέδιο ολιστικής φροντίδας υγείας των ασθενών.
- Εκπαιδεύουν τους ασθενείς και τους φροντιστές τους σχετικά με τη νόσο και τη θεραπεία, με σκοπό την επίτευξη υψηλών επιπέδων αυτοφροντίδας και την προαγωγή, διατήρηση και αποκατάσταση της υγείας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτικό μέρος

- Εκτίμηση, νοσηλευτική διάγνωση, προγραμματισμός, εφαρμογή προγράμματος και αξιολόγηση αποτελέσματος της νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με:
  - Στεφανιαία Νόσο
  - Καρδιακές διαταραχές
  - Διαταραχές των περιφερικών αγγείων
  - Αιματολογικές διαταραχές
  - Διαταραχές του αερισμού
  - Διαταραχές της ανταλλαγής των αερίων
  - Μυοσκελετικές διαταραχές
  - Νευρολογικές διαταραχές
  - Σκλήρυνση κατά πλάκας
  - Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
  - Διαταραχές όρασης-ακοής
  - Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα
- Νοσηλευτική φροντίδα των ατόμων που βιώνουν απώλεια, θρήνο και θάνατο.

Κλινικό μέρος

Κλινική άσκηση σε επιλεγμένες παθολογικές κλινικές, εξωτερικά ιατρεία και εργαστήρια. Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης ο φοιτητής θα συμμετέχει στη νοσηλευτική φροντίδα, υπό την εποπτεία κλινικών εκπαιδευτών/νοσηλευτών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας, με χρήση PowerPoint Συζήτηση Ερωτήσεις προς φοιτητές Μελέτη περιπτώσεων Κλινική άσκηση σε Παθολογικές Κλινικές γενικών νοσοκομείων της Αττικής										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"><thead><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39 ώρες</td></tr><tr><td>Κλινική άσκηση</td><td>52 ώρες</td></tr><tr><td>Μελέτη</td><td>69 ώρες</td></tr><tr><td>Σύνολο</td><td>160 ώρες (6,5 ECTS)</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Κλινική άσκηση	52 ώρες	Μελέτη	69 ώρες	Σύνολο	160 ώρες (6,5 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39 ώρες										
Κλινική άσκηση	52 ώρες										
Μελέτη	69 ώρες										
Σύνολο	160 ώρες (6,5 ECTS)										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.										

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική. Κριτική σκέψη κατά τη φροντίδα του ασθενούς
Συγγραφέας: Priscilla LeMone, Karen Burke, Gerene Bauldoff Εκδότης: Δημ. Λαγός Επιμέλεια: Ηρώ Μπροκαλάκη Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2014 Τόμος Β΄

Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική. Έννοιες και Πρακτική Συγγραφέας: Susan C. Dewit Εκδότης: Π.Χ. Πασχαλίδης - Broken Hill Επιμέλεια: Αικ. Λαμπρινού, Χρυσ. Λεμονίδου Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2009 Τόμος Β΄

Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική. Κριτική σκέψη για συνεργατική φροντίδα Συγγραφέας: D.D. Ignaravicius, M.L. Workman Εκδότης: ΒΗΤΑ Ιατρικές Εκδόσεις Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2008 Τόμος Β΄

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53363	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, εργαστήριο και κλινική άσκηση	6	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=356		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ

Η απόκτηση από τον φοιτητή, θεωρητικών και κλινικών γνώσεων σχετικά με: τη νοσηλευτική και σημειολογική αξιολόγηση ασθενών με χειρουργικά προβλήματα, την εφαρμογή παρεμβατικών δεξιοτήτων, την παράθεση παραδειγμάτων και πλάνων για τη νοσηλευτική θεραπευτική αντιμετώπιση διαταραχών και επειγουσών περιπτώσεων που παρουσιάζονται στη κλινική πρακτική, καθώς και σχετικά με την αντιμετώπιση του ασθενή με νεοπλασματική νόσο.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : Τραύμα

Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν τα είδη των τραυμάτων αναλογα με τον μηχανισμό προκλήσης και τις διαφορές μεταξύ του νύσσοντος, του θλαστικού και του αποσπαστικού. Την κλινική εικόνα και τον τρόπο αντιμετώπισης. Τον τρόπο της σωστής πιεστικής επίδεσης για αποφυγή φλεβική στάσης, απώλεια αίματος, τοξικού shock με την αφαίρεση της περιόδου, εισροή τοξινών στην κυκλοφορία. Τον έλεγχο βιωσιμότητας των ιστών, επίσης σε επείγουσες περιπτώσεις γνωρίζουν τον τρόπο απολίνωσης αγγείων ή συρραφής. Τόν τρόπο νεαροποίηση των χειλέων και συρραφής επιφανειακού τραυματος. Τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των διαφόρων ραφών. Τις διαταραχές της επούλωσης. Τα ράμματα και τα χαρακτηριστικά των ραμμάτων.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : Διαδικασία επούλωσης του τραύματος

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν τον ρόλο των αγγειοσυσπαστικών παραγόντων, των αγγειοδραστικών παραγόντων των αιμοπεταλίων και της αποκοκκιομάτωση των αιμοπεταλίων και ειδικά το C5a το οποίο αποτελεί ισχυρό χημειοελκυστή για τα ουδετερόφιλα, το ρόλο των αγγειοδιασταλτικών παραγόντων προσταγλαδίνες, κινίνες. Την φλεγμονώδη φάση, την φάση πολλαπλασιασμού την επιθηλιοποίηση, την αγγειογένεση και την ανάπτυξη κοκκιοματώδους συνδετικού ιστού. Επίσης τα είδη του κολλαγόνου και την φάση ωρίμανσης ή αναδιαμόρφωσης και τους παράγοντες που επηρεάζουν την επούλωση του τραύματος.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Στομίες

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν

Το πώς ταξινομούνται οι στομίες ανάλογα με τη λειτουργικότητά τους

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : Κολοστομίες

Ο φοιτητής πρέπει να γνωρίζει

Τα επιδημιολογικά δεδομένα , τις διαφορές μεταξύ των στομιών ανάλογα με την νόσο και το σημείο δημιουργίας. Ο καρκίνος του παχέος εντέρου το στάδιο της νόσου και οι ιδιαιτερότητες στην ενημέρωση και την φροντίδα. Ο ρόλος της διατροφής , των λιπών, των στερολών, των χολικών οξέων, του pH, των λιπαρών οξέων βραχείας αλύσου κλπ. Τις κολοστομίες διπλής εκστόμωσης. Τις ενδείξεις δημιουργίας ειλεοστομίας ανάλογα με την νόσο. Την ελαχιστοποίηση επιπλοκών – καλύτερος χειρισμός – καλύτερη ποιότητα ζωής

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Στομίες: Ανώτερου πεπτικού λειτουργία και φροντίδα

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν ότι οι στομίες του ανώτερου πεπτικού χρησιμοποιούνται για εντερική σίτιση. Ενδείξεις και αντενδείξεις τον προβλεπόμενο χρόνο σίτισης τους παράγοντες αυξημένου κινδύνου για εισρόφηση και την επιλογή του καθετήρα.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Στομίες του ουροποιητικού συστήματος

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν τις ενδείξεις ανάλογα με την νόσο, τις αντενδείξεις και το πότε θα πρέπει να δημιουργείται χειρουργική εκτομή της ουροδόχου κύστεως. Την φροντίδα και την αποφυγή των επιπλοκών. Επίσης τις ενδείξεις υπερηβικού καθετηριασμού και τις επιπλοκές. Την διαδερμική Νεφροστομία – Ενδείξεις.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Ανακουφιστική φροντίδα

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν

Την αξιολόγηση και νοσηλευτική αντιμετώπιση των συμπτωμάτων χειρουργημένων ασθενών, με προχωρημένη νεοπλασματική νόσο.

Τους στόχους της ανακουφιστικής φροντίδας και την φιλοσοφία των Hospice και της ανακουφιστικής φροντίδας, τα επίπεδα φροντίδας και το νομικό πλαίσιο το οποίο υπάρχει. Το ρόλο των Ιατρών Πόνου και των συμπληρωματικών θεραπειών.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Χειρουργική ογκολογική νοσηλευτική

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν τα επιδημιολογικά δεδομένα της νεοπλασματικής νόσου τις ενδείξεις χειρουργικής παρέμβασης την παθογένεια του καρκίνου τις μεταλλάξεις που συμβαίνουν σε γονιδιακό επίπεδο, τα ογκοκατασταλτικά γονίδια και τα πρωτο-ογκογονίδια και τους τρόπους παρέμβασεις σε επίπεδο πρόληψης και διδασκαλίας . Το ρόλο του καρκινοεμβρυϊκού αντιγόνου, της τελομεράσης ,επίσης τους παράγοντες κινδύνου και τους προστατευτικούς παράγοντες αλλά και τον ρόλο των ιχνοστοιχείων, αμινοξέων κλπ στην πρόληψη και εξέλιξη της νόσου και την ποιότητα ζωής. Το οξειδοτικό stress σε χειρουργημένους ασθενείς για καλοήθη και κακοήθη νόσο.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Ενδοτραχειακή διασωλήνωση

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν

Την ανατομία ανώτερου αεραγωγού τις ενδείξεις ενδοτραχειακής διασωλήνωσης τις αρχές αντιμετώπισης της απόφραξης τους προγνωστικούς δείκτες δύσκολου αεραγωγού, τον εξωπλισμό και τις ηλικιακές ιδιαιτερότητες επίσης την χρήση λαρυγγικής μάσκας.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Μελάνωμα

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν

Τα επιδημιολογικά δεδομένα την κλινική εικόνα των κακοήθων μελανωμάτων και των ψευδομελανωμάτων, τους τρόπους πρόληψης. Την προγνωστική σημασία των ιστολογικών ευρημάτων. Τους αιτιολογικούς παράγοντες την συμπτωματολογία και την αντιμετώπιση. Την συμβολή των επικουρικών και συμπληρωματικών θεραπειών.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Επείγουσε περιπτώσεις στην χειρουργική νοσηλευτική

Οι φοιτητές πρέπει

Να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν επείγουσες περιπτώσεις στο τμήμα επιγυουσών περιπτώσεων αλλά και στα χειρουργικά και όχι μόνο τμήματα, στα οποία θα χρειασθεί να εργαστούν.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των

απαραίτητων τεχνολογιών

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Τραύμα
- Διαδικασία επούλωσης του τραύματος
- Στομίες
- Κολοστομίες
- Στομίες: ανώτερου πεπτικού λειτουργία και φροντίδα
- Στομίες του ουροποιητικού συστήματος
- Ανακουφιστική φροντίδα
- Χειρουργική ογκολογική νοσηλευτική
- ενδοτραχειακή διασωλήνωση
- Μελάνωμα
- Επείγουσες παρεμβάσεις στον χειρουργημένο ασθενή I.
- Αξιολόγηση και νοσηλευτική αντιμετώπιση των συμπτωμάτων χειρουργημένων ασθενών, με προχωρημένη νεοπλασματική νόσο- ανακουφιστική φροντίδα.
- Επείγουσε περιπτώσεις στην χειρουργική νοσηλευτική
- Ο ρόλος της φυσικής θεραπευτικής και των συμπληρωματικών θεραπειών, στο χειρουργημένο για κακοήγη νόσο ασθενή.

Εργαστηριακή εκπαίδευση

Οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες με τη βοήθεια εργαστηριακών προσομοιοτών – προπλάσμάτων στην εφαρμογή παρεμβατικών δεξιοτήτων όπως η διασωλήνωση. Σε ζωικά πρότυπα για την απολύτωση, για την συρραφή τραυμάτων κλπ.

ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Η κλινική άσκηση των φοιτητών γίνεται :

Σε χειρουργικά τμήματα διαφόρων ειδικοτήτων και συμμετέχουν στην προεγχειρητική και μετεγχειρητική διαδικασία και παρακολούθηση του αρρώστου.

Στα χειρουργεία, στο τμήμα της κεντρικής αποστείρωσης.

Στα εξωτερικά ιατρεία

Στο τμήμα επειγουσών περιπτώσεων .

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις με την υποστήριξη power point, Ανάλυση περιπτώσεων αρρώστων, video παρουσίαση και ανάλυση, και στην εργαστηριακή εκπαίδευση οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες με τη βοήθεια εργαστηριακών προσομοιοτών – προπλάσμάτων στην εφαρμογή παρεμβατικών δεξιοτήτων, στα χειρουργικά τμήματα, στα χειρουργεία, στο τμήμα της κεντρικής αποστείρωσης.Στα εξωτερικά ιατρεία στο τμήμα επειγουσών περιπτώσεων επίσης εκπαιδεύονται και σε ζωϊκούς ιστούς
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 ώρες
	Εργαστήριο	13 ώρες
	Κλινική άσκηση	52 ώρες
	Μελέτη	22 ώρες
	Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις (Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, συμπλήρωσης, περιπτώσεις αρρώστων, ερωτήσεις ανάπτυξης κλπ)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Παθολογική Χειρουργική Νοσηλευτική II Συγγραφέας: Osborn K.S., Wraa C.E., Watson A. Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2011

Χειρουργική Νοσηλευτική Συγγραφέας: Αηγσίλαος Σουμίλας Εκδότης: Κ & Ν Λίτσας ΟΕ Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 1997 Κωδικός Εύδοξος: 25441

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53381	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	6	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=142		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Η Ψυχιατρική Νοσηλευτική αφορά στην κατανόηση της ανθρώπινης συμπεριφοράς με απώτερο στόχο να προσεγγίσει και να θέσει τις βάσεις, για προσφορά ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας σε άτομα με ψυχιατρικές διαταραχές.

Το Μάθημα παρέχει θεωρητικές και κλινικές γνώσεις με στόχο την απόκτηση δεξιοτήτων που αφορούν στην ολοκληρωμένη νοσηλευτική φροντίδα ατόμων με ψυχιατρικές και ψυχολογικές διαταραχές και στην εκμάθηση και εφαρμογή των αρχών της ψυχικής υγείας στους τομείς της νοσηλευτικής σε όλους τους χώρους τους οποίους ασκείται.

Να αποκτήσει ο μελλοντικός νοσηλευτής ψυχικής υγείας γνώσεις και δεξιότητες ώστε να είναι σε θέση να προσφέρει ποιοτική νοσηλευτική φροντίδα.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο διδασκόμενος αναμένεται να είναι σε θέση να:

1. Ταξινομεί τις ψυχιατρικές διαταραχές σύμφωνα με DSM 5 - ICD 10.
2. Προσδιορίζει την ψυχοπαθολογία, αιτιολογία και επιδημιολογία των διαταραχών και να πραγματοποιεί διαφοροδιάγνωση των ασθενειών
3. Καθορίζει τις θεραπευτικές προσεγγίσεις και να οργανώνει το πλαίσιο φροντίδας.
4. Συγκεντρώνει, αναλύει και χρησιμοποιεί τα δεδομένα υγείας αυτών των ασθενών, προκειμένου να διατυπώσει νοσηλευτικές διαγνώσεις σύμφωνα με τη νοσηλευτική διεργασία.
5. Προσδιορίζει τον τρόπο παρέμβασης σε περίπτωση κρίσης ή επειγουσών γενικά καταστάσεων
6. Ετοιμάζει τα νοσηλευτικά σχέδια φροντίδας με τη χρήση της Νοσηλευτικής Διεργασίας
7. Παρεμβαίνει αποτελεσματικά βάσει των σχεδίων φροντίδας
8. Επαναξιολογεί, βελτιώνει και επαναπροσδιορίζει σε βάθος χρόνου τα σχέδια φροντίδας σε ατομικό ή ομαδικό επίπεδο
9. Συνεργάζεται αποτελεσματικά με όλα τα μέλη της θεραπευτικής ομάδας
10. Συντονίζει το δίκτυο παροχής υπηρεσιών υγείας

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτικό μέρος

Εισαγωγή στην Ψυχιατρική Νοσηλευτική-Ιστορική εξέλιξη-Νομικά και Ηθικά θέματα

Διεργασία Ψυχιατρικής Νοσηλευτικής - Σχέδια Φροντίδας - Σύστημα Ταξινόμησης Νοσηλευτικών Διαγνώσεων (NANDA)

Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας στο Γενικό Νοσοκομείο – στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο – στην Κοινότητα – Ο ρόλος του Ψυχιατρικού Νοσηλευτή-Νοσηλευτή Ψυχικής Υγείας/Κοινωνική Ψυχιατρική Νοσηλευτική

Θεραπευτική Επικοινωνία – Θεραπευτική σχέση – Κλινική Συνέντευξη

Ενδυνάμωση χρηστών υπηρεσιών υγείας

Θεραπευτική περιβάλλον

Νοσηλευτική παρέμβαση στην Ψυχολογική Κρίση / Αυτοκτονία / Θυμός και Επιθετικότητα

Νοσηλευτική διεργασία των Αγχωδών διαταραχών/Σωματόμορφες και Αποσυνδεδετικές διαταραχές

Νοσηλευτική διεργασία των Ψυχωσικών Διαταραχών – Σχιζοφρένεια

Νοσηλευτική διεργασία των Συναισθηματικών Διαταραχών /Διαταραχές Διάθεσης

Νοσηλευτική διεργασία των Διαταραχών προσωπικότητας και των Διαταραχών Διατροφής

Νοσηλευτική διεργασία διαταραχών οφειλομένων στη χρήση ουσιών

Νοσηλευτική διεργασία στις σεξουαλικές δυσλειτουργίες, παρεκκλίσει και διαταραχές ταυτότητας

Εισαγωγή στη Συμβουλευτική-Διασυνδεδετική Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας - Ψυχιατρικές Νοσηλευτικές παρεμβάσεις σε ειδικές ομάδες πληθυσμού (χρόνιες και απειλητικές για τη ζωή ασθένειες) –

Διαταραχές τρίτης ηλικίας/Ψυχογηριατρική Νοσηλευτική

Ψυχιατροδικαστική Νοσηλευτική

Ψυχιατρική Νοσηλευτική παιδιού και εφήβου

Κοινωνική Ψυχιατρική Νοσηλευτική

Το μοντέλο της δημόσιας υγείας

Τηλε-Νοσηλευτική και Τηλε-Ψυχική Υγεία

Ψυχική υγεία και μετανάστευση

Ψυχοφαρμακολογία στην Ψυχιατρική Νοσηλευτική

Ειδικές Θεραπευτικές Παρεμβάσεις στην Ψυχιατρική Νοσηλευτική (ψυχοθεραπείες – εναλλακτικές θεραπείες – συμπληρωματικές θεραπείες)

Κλινικό μέρος

Κλινικές ασκήσεις πραγματοποιούνται σε :

Νοσοκομεία ψυχικών παθήσεων,

Κοινωνικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας

Ξενώνες, και προστατευόμενα διαμερίσματα,

Ψυχιατρικές κλινικές γενικού νοσοκομείου, με κύρια έμφαση στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Ψυχικής Υγείας, όπως νοσοκομεία ημέρας και Κ.Ψ.Υ.

Οι ασκήσεις των φοιτητών θα γίνονται βάσει γραπτού οδηγού με σκοπό την καλλιέργεια και εκμάθηση δεξιοτήτων στην εξατομικευμένη νοσηλευτική φροντίδα των ψυχικά αρρώστων, στην θεραπευτική επικοινωνία με ψυχικά αρρώστους, στη συνεργασία με τη διεπιστημονική θεραπευτική ομάδα και στην τέχνη της αγωγής υγείας ατόμων, οικογενειών και κοινωνικών ομάδων σε θέματα ψυχικής υγείας.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΗΣ

Ο φοιτητής αρχικά με το προπτυχιακό επίπεδο σπουδών του θα μπορεί να ανταποκριθεί στους εξής ρόλους ως πτυχιούχος νοσηλευτής:

Συμβουλευτική

Διαχείριση περιπτώσεων

Αγωγή υγείας

Θεραπεία περιβάλλοντος

Ψυχιατρική αποκατάσταση

Ψυχοβιολογικές παρεμβάσεις

Κοινωνική φροντίδα

Προληπτική νοσηλευτική φροντίδα

Κλινική εκτίμηση εισαγωγής (intake) και αξιολόγηση

Παρέμβαση στην κρίση

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗΣ – ΝΟΣΗΛΕΥΤΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Οι ψυχιατρικοί νοσηλευτές χρησιμοποιούν τα ακόλουθα εργαλεία κατά την άσκηση του νοσηλευτικού έργου:

Διαγνωστικό και Στατιστικό Εγχειρίδιο των Ψυχικών Διαταραχών – Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders – της Αμερικανικής Ψυχιατρικής Εταιρίας (American Psychiatric Association APA 2000).

Διεθνής Κατάταξη των Ασθενειών (International Classification of Disease) που δημιουργήθηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (World Health Organization –WHO 1993).

Ο νοσηλευτής ο οποίος κατέχει επιπλέον τίτλο μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών στην ψυχική υγεία, πραγματοποιεί τις ακόλουθες παρεμβάσεις:

Ψυχοθεραπεία (ατομική, ομαδική)

Συνταγογράφηση

Ψυχοφαρμακολογικές παρεμβάσεις

Προγραμματισμό ιατρικών εξετάσεων

Συμβουλευτική – Διασυνδετική

Κλινική Εποπτεία

Συμπληρωματικές και εξειδικευμένες παρεμβάσεις (παρεμβάσεις χαλάρωσης, θεραπευτικό άγγιγμα)

Κοινωνική φροντίδα

Διασυνδετική νοσηλευτική

Έρευνα

Ο ψυχιατρικός νοσηλευτής ή νοσηλευτής ψυχικής υγείας φροντίζει:

ασθενείς με οξύ ή χρόνια ψυχικό ή ψυχιατρικό πρόβλημα,

υγιείς ανθρώπους σε κρίση ή που αντιμετωπίζουν κάποιο πρόβλημα στην καθημερινή τους ζωή,

ανθρώπους που επέζησαν από μία κρίσιμη κατάσταση

άτομα που αντιμετωπίζουν μία απειλητική για τη ζωή αρρώστια.

Οι ασθενείς μπορεί να είναι:

παιδιά, έφηβοι, ενήλικες ή ηλικιωμένοι

ένα άτομο ή με ομάδα (ζευγάρια, οικογένειες, ομάδες

αρρώστων, κοινότητα).

Δομές που περιλαμβάνει ο χώρος εργασίας του:

Σχολές εκπαίδευσης νοσηλευτών, ψυχιατρικά νοσοκομεία, κοινοτικά κέντρα ψυχικής υγείας, γενικά νοσοκομεία, κοινοτικές δομές, εξωνοσοκομειακές κλινικές, οικίες, σχολεία, φυλακές και γενικά

χώροι παροχής εξειδικευμένης φροντίδας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, Μέθοδοι σχεδίου δράσης Βιωματικές ασκήσεις – Δραματοποίηση – Παίξιμο ρόλων Παρουσιάσεις Ανάλυση περιστατικών Προβολή κλινικών περιπτώσεων										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"><thead><tr><th><i>Δραστηριότητα</i></th><th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>26 ώρες</td></tr><tr><td>Κλινική άσκηση</td><td>52 ώρες</td></tr><tr><td>Μελέτη</td><td>47 ώρες</td></tr><tr><td>Σύνολο</td><td>125 ώρες (5 ECTS)</td></tr></tbody></table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	26 ώρες	Κλινική άσκηση	52 ώρες	Μελέτη	47 ώρες	Σύνολο	125 ώρες (5 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>										
Διαλέξεις	26 ώρες										
Κλινική άσκηση	52 ώρες										
Μελέτη	47 ώρες										
Σύνολο	125 ώρες (5 ECTS)										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή και κλινική μελέτη περίπτωσης Ψυχικά αρρώστου βάσει οδηγού. Γραπτές εξετάσεις.										

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αρχές Ψυχιατρικής Νοσηλευτικής – Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας. Συγγραφέας : Ευμορφία Κούκια
Εκδότης : Broken Hill Publishers LTD Τόπος, έτος έκδοσης, Αθήνα, 2018

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53469	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και φροντιστηριακές ασκήσεις	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS237/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Επιστημονική έρευνα. Χαρακτηριστικά της επιστημονικής έρευνας. Σκοπός της έρευνας. Τύποι έρευνας. Πείραμα-Υπόδειγμα-Θεωρία. Περιορισμοί της επιστημονικής έρευνας.

Τι πρέπει να γνωρίζει ο φοιτητής

Οι φοιτητές έπειτα από την ολοκλήρωση της ενότητας θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τις βασικές αρχές της επιστημονικής έρευνας.
- Αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά της επιστημονικής έρευνας.
- Κατανοούν τον σκοπό της έρευνας.
- Αντιλαμβάνονται τους διάφορους τύπους έρευνας
- Αντιλαμβάνονται τους περιορισμούς της επιστημονικής έρευνας.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Οργάνωση εργαστηριακής έρευνας

Τι πρέπει να γνωρίζει ο φοιτητής

Οι φοιτητές έπειτα από την ολοκλήρωση της ενότητας θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Κατανοούν το σχεδιασμό μιας εργαστηριακής έρευνας
- Τηρούν τις αρχές πειραματισμού σε ζώα (Αρχή των 3Rs)

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Περιορισμοί εργαστηριακής έρευνας. Πλαίσιο αξιολόγησης δεδομένων πειραματικών ερευνών.

Τι πρέπει να γνωρίζει ο φοιτητής

Οι φοιτητές έπειτα από την ολοκλήρωση της ενότητας θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Σχεδιάζουν επιτυχώς μια εργαστηριακή έρευνα
- Αξιολογούν τα πειραματικά αποτελέσματα

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Βασικές αρχές εφαρμογής ερωτηματολογίων και κλιμάκων για τη συλλογή δεδομένων. Δημοσκοπικές μελέτες. Μη πειραματικές μελέτες.

Τι πρέπει να γνωρίζει ο φοιτητής

Οι φοιτητές έπειτα από την ολοκλήρωση της ενότητας θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Αντιλαμβάνονται τα ερωτηματολόγια και τις κλίμακες που χρησιμοποιούνται στην έρευνα.
- Κατανοούν τα είδη των μη πειραματικών μελετών που χρησιμοποιούνται στην έρευνα.
- Αντιλαμβάνονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των μη πειραματικών μελετών.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Είδη και σχεδιασμός επιδημιολογικών ερευνών.

Τι πρέπει να γνωρίζει ο φοιτητής

Οι φοιτητές έπειτα από την ολοκλήρωση της ενότητας θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τα είδη των μελετών που χρησιμοποιούνται στην έρευνα.
- Μπορούν να σχεδιάζουν έρευνες με αξιοπιστία και εγκυρότητα.
- Αντιλαμβάνονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των ερευνών.
- Επιλέγουν το κατάλληλο είδος έρευνας

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Διαμόρφωση ερευνητικών ερωτημάτων και ερευνητικών υποθέσεων. Ο ρόλος και η διάρθρωση του ερευνητικού πρωτοκόλλου. Είδη και σχεδιασμός δειγματοληψίας. Μέγεθος δείγματος.

Τι πρέπει να γνωρίζει ο φοιτητής

Οι φοιτητές έπειτα από την ολοκλήρωση της ενότητας θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Διαμορφώνουν ερευνητικά ερωτήματα και ερευνητικές υποθέσεις.
- Δημιουργούν ερευνητικά πρωτόκολλα.
- Αντιλαμβάνονται τις μεθόδους δειγματοληψίας στην έρευνα.
- Υπολογίζουν το μέγεθος δείγματος σε μια έρευνα.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Εισαγωγή στον ερευνητικό σχεδιασμό. Βασικές αρχές κλινικών δοκιμών και σημασία για την "evidence based" νοσηλευτική πρακτική.

Τι πρέπει να γνωρίζει ο φοιτητής

Οι φοιτητές έπειτα από την ολοκλήρωση της ενότητας θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τις βασικές αρχές του ερευνητικού σχεδιασμού στις επιστήμες υγείας.
- Αντιλαμβάνονται τον τρόπο και τη μεθοδολογία διεξαγωγής των κλινικών δοκιμών.
- Αντιλαμβάνονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των κλινικών δοκιμών.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Στατιστική ανάλυση ερευνητικών ερωτημάτων είτε σε επιδημιολογικές μελέτες είτε σε κλινικές δοκιμές.

Τι πρέπει να γνωρίζει ο φοιτητής

Οι φοιτητές έπειτα από την ολοκλήρωση της ενότητας θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τις βασικές αρχές στατιστικής ανάλυσης των ερευνητικών ερωτημάτων σε επιδημιολογικές μελέτες και σε κλινικές δοκιμές.
- Αντιλαμβάνονται τους βασικούς στατιστικούς ελέγχους που χρησιμοποιούνται στις μελέτες.
- Κατανοούν τον τρόπο εφαρμογής των στατιστικών μεθόδων για την ανάλυση των δεδομένων.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Εφαρμογή των στατιστικών μεθόδων όπου και θα χρησιμοποιηθεί το στατιστικό πακέτο SPSS. Διεξαγωγή δυο εργαστηρίων σε υπολογιστές.

Τι πρέπει να γνωρίζει ο φοιτητής

Οι φοιτητές έπειτα από την ολοκλήρωση της ενότητας θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Εφαρμόζουν τις βασικές αρχές στατιστικής ανάλυσης μέσω του στατιστικού πακέτου SPSS.
- Διεξάγουν τους βασικούς στατιστικούς ελέγχους μέσω του στατιστικού πακέτου SPSS.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ηθική της έρευνας στις επιστήμες υγείας.

Τι πρέπει να γνωρίζει ο φοιτητής

Οι φοιτητές έπειτα από την ολοκλήρωση της ενότητας θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τις βασικές αρχές ηθικής που πρέπει να διέπουν τη διεξαγωγή των μελετών στις επιστήμες υγείας.
- Εφαρμόζουν τις βασικές αρχές ηθικής κατά τον σχεδιασμό και τη διεξαγωγή μιας μελέτης.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Βιβλιογραφική ανασκόπηση.

Τι πρέπει να γνωρίζει ο φοιτητής

Οι φοιτητές έπειτα από την ολοκλήρωση της ενότητας θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Πραγματοποιούν βιβλιογραφικές ανασκοπήσεις.

- Αντλαμβάνονται και να ερμηνεύουν τα αποτελέσματα των ανασκοπήσεων.
- Αναζητούν μελέτες στις διάφορες βάσεις δεδομένων στο διαδίκτυο.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Αξιολόγηση ερευνητικών υποθέσεων.

Τι πρέπει να γνωρίζει ο φοιτητής

Οι φοιτητές έπειτα από την ολοκλήρωση της ενότητας θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Κατανοούν την μεθοδολογία αξιολόγησης των ερευνητικών υποθέσεων.
- Αντλαμβάνονται τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των ερευνητικών υποθέσεων.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Επιστημονική έρευνα. Χαρακτηριστικά της επιστημονικής έρευνας. Σκοπός της έρευνας. Τύποι έρευνας. Πείραμα-Υπόδειγμα-Θεωρία. Περιορισμοί της επιστημονικής έρευνας. ΓΑΛΑΝΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Οργάνωση εργαστηριακής έρευνας ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Περιορισμοί εργαστηριακής έρευνας. Πλαίσιο αξιολόγησης δεδομένων πειραματικών ερευνών. ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Βασικές αρχές εφαρμογής ερωτηματολογίων και κλιμάκων για τη συλλογή δεδομένων. Δημοσκοπικές μελέτες. Μη πειραματικές μελέτες. ΓΑΛΑΝΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Είδη και σχεδιασμός επιδημιολογικών ερευνών. ΓΑΛΑΝΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Διαμόρφωση ερευνητικών ερωτημάτων και ερευνητικών υποθέσεων. Ο ρόλος και η διάρθρωση του ερευνητικού πρωτοκόλλου. Είδη και σχεδιασμός δειγματοληψίας. Μέγεθος δείγματος. ΓΑΛΑΝΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Εισαγωγή στον ερευνητικό σχεδιασμό. Βασικές αρχές κλινικών δοκιμών και σημασία για την "evidence based" νοσηλευτική πρακτική. ΓΑΛΑΝΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Στατιστική ανάλυση ερευνητικών ερωτημάτων είτε σε επιδημιολογικές μελέτες είτε σε κλινικές δοκιμές. ΓΑΛΑΝΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Εφαρμογή των στατιστικών μεθόδων όπου και θα χρησιμοποιηθεί το στατιστικό πακέτο SPSS. Διεξαγωγή δυο εργαστηρίων σε υπολογιστές. ΓΑΛΑΝΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ηθική της έρευνας στις επιστήμες υγείας. ΓΑΛΑΝΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Βιβλιογραφική ανασκόπηση. ΓΑΛΑΝΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Αξιολόγηση ερευνητικών υποθέσεων. ΓΑΛΑΝΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Δια ζώσης διδασκαλία. Πρακτικές εφαρμογές, ασκήσεις και παραδείγματα. Ενεργητική συμμετοχή των φοιτητών μέσω ερωτήσεων κατανόησης. Διαδραστική παρουσίαση διαφανειών.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 ώρες
	Φροντιστήριο	13 ώρες
	Μελέτη	24 ώρες
	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μεθοδολογία της έρευνας στις επιστήμες υγείας ΚΩΔΙΚΟΣ: 68380083 ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Πέτρος Γαλάνης ΕΚΔΟΤΗΣ: Εκδόσεις Κριτική Α.Ε. ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2017

Μεθοδολογία Έρευνας. Εφαρμογές στο Χώρο της Υγείας ΚΩΔΙΚΟΣ: 1671 ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Α. Σαχίνη-Καρδάση ΕΚΔΟΤΗΣ: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2004

Μεθοδολογία Νοσηλευτικής Έρευνας ΚΩΔΙΚΟΣ: 16477 ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Μερκούρης Β. Αναστάσιος ΕΚΔΟΤΗΣ: Γ. ΠΑΡΙΚΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε. ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα, 2^η/2008

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53366	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	5	4,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS350/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός: Η εξοικείωση των φοιτητών με βασικές διαδικασίες επιτήρησης και ελέγχου λοιμώξεων, η εμπάθυνση και η επικαιροποίηση στο αντικείμενο του ελέγχου των λοιμώξεων στις ανάγκες των ελληνικών υγειονομικών μονάδων

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1^η: Σχετιζόμενες με τη φροντίδα υγείας λοιμώξεις. Ορισμοί και βασικές έννοιες.

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- τους βασικούς ορισμούς και έννοιες των λοιμώξεων σχετιζόμενων με τη φροντίδα υγείας
- την επιδημιολογική αλυσίδα λοιμώξεων σχετιζόμενων με τη φροντίδα υγείας
- τα είδη των λοιμώξεων (πχ. νοσοκομειακές, λοιμώξεις κοινότητας)
- τους τρόπους μετάδοσης των λοιμώξεων
- τους ειδικούς μηχανισμούς άμυνας
- την έννοια της δέσμης μέτρων
- τα είδη των προφυλάξεων

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2^η: Νομοθεσία και Εσωτερικοί Κανονισμοί ελέγχου λοιμώξεων. Δείκτες Ελέγχου Λοιμώξεων σε Μονάδες Υγείας. Ο ρόλος του Νοσηλευτή Επιτήρησης Λοιμώξεων στις Μονάδες Υγείας

Γραπτές εξετάσεις 60%

Εργασία κατά την κλινική άσκηση 40%

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- τη νομοθεσία που ισχύει για τον έλεγχο των λοιμώξεων.
- τον Εσωτερικό Κανονισμό Ελέγχου Λοιμώξεων, πώς καταρτίζεται, ποιο είναι το περιεχόμενό του
- τα ειδικά όργανα για τον έλεγχο των λοιμώξεων σχετιζόμενων με τη φροντίδα υγείας, τα οποία λειτουργούν σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο στα νοσοκομεία της χώρας
- τους διεθνείς οργανισμούς για τον έλεγχο των λοιμώξεων σχετιζόμενων με τη φροντίδα υγείας
- σχετικά με την Επιτροπή Νοσοκομειακών Λοιμώξεων (Ε.Ν.Λ.), τη στελέχωση, το έργο και τις

αρμοδιότητές της

- τα καθήκοντα και το ρόλο του Νοσηλευτή Επιτήρησης Λοιμώξεων (Ν.Ε.Λ.) στις Μονάδες Υγείας, τις διαδικασίες επιλογής του Ν.Ε.Λ., τις δεξιότητες που πρέπει να διαθέτει, τις στρατηγικές πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων που οφείλει να εφαρμόσει
- τους Δείκτες Ελέγχου Λοιμώξεων που επιτηρούν οι Επιτροπές Νοσοκομειακών Λοιμώξεων και τα ειδικά όργανα για τον έλεγχο των λοιμώξεων σχετιζόμενων με τη φροντίδα υγείας
- τι είναι ένα ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Πρόληψης και Ελέγχου Λοιμώξεων (Π.Π.Ε.Λ.)

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3^η: Επιτήρηση των σχετιζόμενων με τη φροντίδα υγείας λοιμώξεων.

Προγράμματα ελέγχου και πρόληψης. Εργαλεία Ελέγχου της συμμόρφωσης των Επαγγελματιών Υγείας

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- την έννοια της επιτήρησης των λοιμώξεων
- τι απαιτείται για να σχεδιαστεί και να εφαρμοστεί ένα σύστημα επιτήρησης για λοιμώξεις σχετιζόμενες με τη φροντίδα υγείας
- ποιοι είναι οι στόχοι της εφαρμογής ενός συστήματος επιτήρησης και ποιες μεθόδους επιτήρησης μπορούν να εφαρμοστούν
- ποιες είναι οι πηγές συλλογής δεδομένων του Ν.Ε.Λ. για την τεκμηρίωση μιας λοίμωξης σχετιζόμενης με τη φροντίδα υγείας
- τι περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο Π.Π.Ε.Λ.
- με ποιο τρόπο γίνεται η διάχυση των αποτελεσμάτων της επιτήρησης και σε τι χρησιμεύει
- την έννοια της συμμόρφωσης των επαγγελματιών υγείας σε μέτρα πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων
- ποια εργαλεία χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο της συμμόρφωσης των επαγγελματιών υγείας
- ποιες στρατηγικές μέθοδοι μπορούν να εφαρμοστούν από τις Ε.Ν.Λ. και τους Ν.Ε.Λ. για να αυξήσουν τη συμμόρφωση των επαγγελματιών υγείας

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4^η: Βασικές αρχές ελέγχου Λοιμώξεων. Τρόποι μετάδοσης και μέτρα προστασίας ανά κατηγορία νοσημάτων. Διαχείριση κλινικών δειγμάτων

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- τις βασικές αρχές ελέγχου λοιμώξεων
- τις τεχνικές υγιεινής των χεριών και τα πέντε βήματα υγιεινής των χεριών
- ποιες μεθόδους επιτήρησης και καταγραφής της εφαρμογής υγιεινής των χεριών μπορούν να εφαρμοστούν από τους Ν.Ε.Λ., ποιες κατηγορίες επαγγελματιών υγείας εμφανίζουν τη χαμηλότερη συμμόρφωση και για ποιους λόγους
- πώς γίνεται η διαχείριση των αιχμηρών αντικειμένων και η ασφαλής απόρριψη αυτών
- πώς μεταδίδονται οι λοιμώξεις
- ποιες είναι οι προφυλάξεις για την πρόληψη μετάδοσης ανά κατηγορία νοσήματος (βασικές, σταγονιδίων, αερογενείς, επαφής)
- ποιος είναι ο ορθός τρόπος μεταφοράς των κλινικών δειγμάτων εντός και εκτός Μονάδας υγείας
- ποιος είναι ο ρόλος του μικροβιολογικού εργαστηρίου στον έλεγχο των λοιμώξεων
- ποια είναι τα εργαστήρια αναφοράς για διαχείριση κλινικών δειγμάτων που απαιτούν επίπεδο βιοασφάλειας υψηλότερο από αυτό που παρέχουν τα εργαστήρια των νοσηλευτικών ιδρυμάτων

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 5^η: Μικροβιακή αντοχή στα αντιβιοτικά. Αρχές αντιμικροβιακής αγωγής.

Ορθολογική χρήση αντιβιοτικών. Επιπτώσεις στα ελληνικά νοσοκομεία και σημασία της ΟΕΚΟΧΑ (Ομάδα Επιτήρησης της Κατανάλωσης και της Ορθής Χρήσης των Αντιβιοτικών)

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- την έννοια της μικροβιακής αντοχής
- ποια είναι τα κριτήρια επιλογής ενός αντιβιοτικού
- τι σημαίνει ο όρος «υπό περιορισμό προωθημένα αντιβιοτικά» και ποια είναι
- ποιοι παράγοντες του ξενιστή σχετίζονται με επιδημική αντοχή
- ποιες είναι οι αρχές αντιμικροβιακής αγωγής
- ποιοι είναι οι στόχοι χορήγησης αντιμικροβιακής αγωγής

- ποιοι είναι οι λόγοι της μη ορθολογικής χρήσης των αντιβιοτικών
- ποιες είναι οι επιπτώσεις της μη ορθολογικής χρήσης των αντιβιοτικών στα ελληνικά νοσοκομεία
- τι είναι η Ομάδα Επιτήρησης της Κατανάλωσης και της Ορθής Χρήσης των Αντιβιοτικών (ΟΕΚΟΧΑ), ποιος ο ρόλος και τα καθήκοντα αυτής της ομάδας, από ποιους απαρτίζεται
- τι είναι το αντιβιογράμμα, πώς ερμηνεύεται και πως αξιολογείται (ευαισθησία vs ανθεκτικότητα)
- τι είναι η εμπειρική αντιμικροβιακή αγωγή και σε ποιες περιπτώσεις υπάρχει ανάγκη χορήγησής της

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 6^η: Δέσμη μέτρων για την πρόληψη των αναπνευστικών λοιμώξεων. Δέσμη μέτρων για την πρόληψη λοιμώξεων του ουροποιητικού. Δέσμη μέτρων για την πρόληψη λοιμώξεων χειρουργικού πεδίου

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- πώς διαχωρίζονται οι αναπνευστικές λοιμώξεις (πνευμονία κοινότητας, νοσοκομειακή πνευμονία και πνευμονία σχετιζόμενη με το μηχανικό αερισμό – Ventilator Associated Pneumonia, VAP)
- την επιδημιολογία της VAP (επίπτωση, μικροβιολογία, θνησιμότητα)
- τους παράγοντες κινδύνου της VAP
- τις αρχές πρόληψης (δέσμη μέτρων) VAP και πως αυτές προλαμβάνουν την VAP
- να σχεδιάσουν το ιδανικό πρόγραμμα πρόληψης VAP στο νοσοκομείο τους
- τα οφέλη από την επιτυχή εφαρμογή ενός εκπαιδευτικού προγράμματος πρόληψης της VAP
- πώς ορίζεται η λοίμωξη του ουροποιητικού, ποιοι είναι οι παράγοντες κινδύνου για την εκδήλωσή της, ποια είναι η παθογένεση αυτής
- γιατί είναι σημαντική η πρόληψη των λοιμώξεων του ουροποιητικού
- γιατί κρίνεται απαραίτητη η εφαρμογή δέσμης μέτρων για την πρόληψη των λοιμώξεων του ουροποιητικού
- ποια είναι η δέσμη μέτρων για την πρόληψη των ουρολοιμώξεων που σχετίζονται με καθετήρες κύστεως (ενδείξεις τοποθέτησης, διαχείριση και αφαίρεση του καθετήρα κύστεως)
- πως επιτηρείται η συμμόρφωση στη δέσμη μέτρων για τη πρόληψη λοιμώξεων του ουροποιητικού με λίστα ελέγχου (check list) για επιτήρηση εφαρμογής της δέσμης
- τους ορισμούς λοιμώξεων χειρουργικού πεδίου (Λ.Χ.Π.), επιδημιολογικά στοιχεία Λ.Χ.Π., παθογένεια Λ.Χ.Π.
- τους παράγοντες κινδύνου Λ.Χ.Π.
- ποια είναι η δέσμη μέτρων για την πρόληψη Λ.Χ.Π. (προεγχειρητικά, διεγχειρητικά και μετεγχειρητικά)
- γιατί κρίνεται απαραίτητη η εφαρμογή δέσμης μέτρων για την πρόληψη Λ.Χ.Π.
- πως επιτηρείται η συμμόρφωση στη δέσμη μέτρων για τη πρόληψη Λ.Χ.Π. με λίστα ελέγχου (check list) για επιτήρηση εφαρμογής της δέσμης

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 7^η: Δέσμη μέτρων για την πρόληψη βακτηριακών που σχετίζονται με τους Κεντρικούς Φλεβικούς Καθετήρες

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- πώς ορίζονται οι βακτηριακές που σχετίζονται με Κεντρικούς Φλεβικούς Καθετήρες (Κ.Φ.Κ.) (CRBSI - Catheter –Related Bloodstream Infection, CLABSI - Central line-Associated Bloodstream Infection)
- ποια είναι η παθογένεση των CLABSI, επιδημιολογικά στοιχεία
- γιατί είναι σημαντική η πρόληψη των βακτηριακών που σχετίζονται με Κ.Φ.Κ.
- ποια είναι η δέσμη μέτρων για την πρόληψη βακτηριακών που σχετίζονται με Κ.Φ.Κ.
- πως επιτηρείται η συμμόρφωση στη δέσμη μέτρων για τη πρόληψη βακτηριακών που σχετίζονται με Κ.Φ.Κ. με λίστα ελέγχου (check list) για επιτήρηση εφαρμογής της δέσμης

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 8^η: Διαχείριση λοιμώξεων σε ειδικές ομάδες ασθενών

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- ποιες είναι οι ειδικές ομάδες ασθενών
- να εφαρμόζουν μέτρα ελέγχου και πρόληψης λοιμώξεων σε ασθενείς με πολυανθεκτικούς μικροοργανισμούς (MDROs)

- να εφαρμόζουν μέτρα πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων σε ογκολογικούς ασθενείς
- να εφαρμόζουν μέτρα πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων σε ουδετεροπενικούς ασθενείς
- να εφαρμόζουν μέτρα πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων σε ασθενείς που νοσηλεύονται στη Μ.Ε.Θ.
- να εφαρμόζουν μέτρα πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων σε ειδικές ομάδες ασθενών που εισέρχονται στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών με λοιμωξιόγνο μικροοργανισμό ομάδας κινδύνου 3 ή 4 (ταξινόμηση των μικροοργανισμών ανάλογα με τα προβλήματα βιοασφάλειας που δημιουργούν), για παράδειγμα Ιός Ebola, Ιός Δυτικού Νείλου, Congo and Crimean Haemorrhagic Virus, Ιός Ζίκα

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 9^η: Λοιμώξεις στο ευρύτερο νοσοκομειακό περιβάλλον (τρόφιμα, νερό, αέρας κλπ). Λοιμώξεις στην κοινότητα

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- ποιες είναι οι λοιμώξεις που μπορούν να προκληθούν από το ευρύτερο νοσοκομειακό περιβάλλον (τροφιμογενείς λοιμώξεις, λοιμώξεις που μεταδίδονται μέσω του νερού, λοιμώξεις που μεταδίδονται από τον αέρα)
- ποιες είναι οι λοιμώξεις που σχετίζονται με κατασκευαστικές εργασίες
- ποια μέτρα πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων μπορούν να εφαρμοστούν σε ασθενείς με νοσήματα του ανώτερου και κατώτερου πεπτικού από το κοινοτικό νοσηλευτή γαστρεντερολογίας
- ποια μέτρα πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων μπορούν να εφαρμοστούν σε ασθενείς με νοσήματα του ήπατος από το κοινοτικό νοσηλευτή ηπατολογίας

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 10^η: Νεοεμφανιζόμενα και Αναδυόμενα νοσήματα σε ειδικές ομάδες πληθυσμού (μετανάστες, αθίγγανοι)

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- ποιες είναι οι ειδικές πληθυσμιακές ομάδες (μετανάστες, αθίγγανοι, Χρήστες Ενδοφλέβιων Ναρκωτικών – ΧΕΝ, άντρες που κάνουν σεξ με άλλους άντρες και άλλοι)
- ποιες είναι οι ανάγκες υγείας των μεταναστών; των αθίγγανων;
- ποια νοσήματα αναδύονται λόγω των συνθηκών διαβίωσης ή και εμφανίζονται ως νέα νοσήματα λόγω της εισροής μεταναστών;
- ποια η προσβασιμότητα των ειδικών πληθυσμιακών ομάδων σε δομές υγείας;
- ποια προληπτικά προγράμματα μπορούν να εφαρμοστούν στην κοινότητα αυτών των ειδικών ομάδων;

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 11^η: Ατυχηματικοί τραυματισμοί επαγγελματιών υγείας, επιτήρηση και μέτρα πρόληψης

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- ποιοι είναι οι ατυχηματικοί τραυματισμοί που συμβαίνουν στους επαγγελματίες υγείας
- τις αιτίες επίπτωσης ατυχηματικών τραυματισμών στους επαγγελματίες υγείας
- πως αντιμετωπίζεται ένας ατυχηματικός τραυματισμός
- ποιος ο ρόλος του Ν.Ε.Λ. (δελτίο αναφοράς ατυχήματος και follow up)
- να επιτηρούν και να καταγράφουν έναν ατυχηματικό τραυματισμό
- στρατηγικές προστασίας επαγγελματιών υγείας από αιματογενώς μεταδιδόμενα νοσήματα
- ποια εμβόλια έχουν ισχυρή σύσταση για τους επαγγελματίες υγείας
- τι σημαίνει δήλωση άρνησης διενέργειας εμβολιασμού και τι επιπτώσεις έχει

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 12^η: Διαχείριση αποβλήτων των υγειονομικών μονάδων. Διαχείριση νοσοκομειακού ιματισμού

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- με ποια κριτήρια διαχωρίζονται τα απόβλητα της υγειονομικής μονάδας
- τον τρόπο διαχωρισμού, προσωρινής αποθήκευσης και διάθεσης των αποβλήτων εκτός της υγειονομικής μονάδας
- τι ισχύει με την υπάρχουσα νομοθεσία
- τη συνιστώμενη ενδυμασία των εργατών που ασχολούνται με τη μεταφορά και διάθεση των

<p>αποβλήτων και ποιος είναι ο ρόλος της Ε.Ν.Λ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • τι είναι ο Υπεύθυνος Διαχείρισης Αποβλήτων Υγειονομικής Μονάδας (ΥΔΑΥΜ), ποιες οι αρμοδιότητές του • τι είναι ο Υπεύθυνος Διαχείρισης Αποβλήτων Υγειονομικής Μονάδας Τμήματος (ΤΥΔΑΥΜ), ποιος ο ρόλος του • ποια είναι η Επιτροπή Διαχείρισης Αποβλήτων Υγειονομικής Μονάδας, ποιοι την απαρτίζουν • τι είναι ο Εσωτερικός Κανονισμός Διαχείρισης Αποβλήτων Υγειονομικής Μονάδας (ΕΚΔΑΥΜ) • ποια είναι τα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας κατά την εφαρμογή του ΕΚΔΑΥΜ • τα είδη του ιματισμού (ακάθαρτος, μολυσμένος, καθαρός, αποστειρωμένος) • τον χειρισμό και συλλογή του ακάθαρτου ή μολυσμένου ιματισμού στα τμήματα • τη μεταφορά – απομάκρυνση του ακάθαρτου ή μολυσμένου ιματισμού από τα τμήματα • την απολύμανση του περιβάλλοντος του ασθενούς μετά την απομάκρυνση του ακάθαρτου ή μολυσμένου ιματισμού και πριν το στρώσιμο του καθαρού • το χειρισμό του καθαρού ιματισμού <p>ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 13^η: Συζήτηση εργασιών – Επαναληπτικό</p> <p>Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • θα γνωρίζουν τη δομή της παραδοτέας εργασίας που αποτελεί το 40% της τελικής βαθμολογίας του μαθήματος Νοσηλευτική Λοιμώξεων • θα έχουν εκφράσει απορίες σχετικά με την εργασία • θα έχουν εμβαθύνει και επαναλάβει τις γνώσεις που απέκτησαν στις προηγούμενες θεματικές ενότητες
<p>Γενικές Ικανότητες</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1^η: Σχετιζόμενες με τη φροντίδα υγείας λοιμώξεις. Ορισμοί και βασικές έννοιες.</p> <p>ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2^η: Νομοθεσία και Εσωτερικοί Κανονισμοί ελέγχου λοιμώξεων. Δείκτες Ελέγχου Λοιμώξεων σε Μονάδες Υγείας. Ο ρόλος του Νοσηλευτή Επιτήρησης Λοιμώξεων στις Μονάδες Υγείας</p> <p>ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 6^η: Δέσμη μέτρων για την πρόληψη των αναπνευστικών λοιμώξεων. Δέσμη μέτρων για την πρόληψη λοιμώξεων του ουροποιητικού. Δέσμη μέτρων για την πρόληψη λοιμώξεων χειρουργικού πεδίου</p> <p>ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 7^η: Δέσμη μέτρων για την πρόληψη βακτηριαμιών που σχετίζονται με τους Κεντρικούς Φλεβικούς Καθετήρες</p> <p>ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 8^η: Διαχείριση λοιμώξεων σε ειδικές ομάδες ασθενών</p> <p>ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 9^η: Λοιμώξεις στο ευρύτερο νοσοκομειακό περιβάλλον (τροφήμα, νερό, αέρας κλπ). Λοιμώξεις στην κοινότητα</p> <p>ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 10^η: Νεοεμφανιζόμενα και Αναδυόμενα νοσήματα σε ειδικές ομάδες πληθυσμού (μετανάστες, αθίγγανοι)</p> <p>ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 11^η: Ατυχηματικοί τραυματισμοί επαγγελματιών υγείας, επιτήρηση και μέτρα πρόληψης</p> <p>ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 12^η: Διαχείριση αποβλήτων των υγειονομικών μονάδων. Διαχείριση νοσοκομειακού ιματισμού</p> <p>ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 13^η: Συζήτηση εργασιών – Επαναληπτικό</p> <p>Κλινική Άσκηση</p>

Πρακτικό μέρος: Οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν τις καθημερινές δραστηριότητες του Γραφείου Λοιμώξεων υπό την εποπτεία των Νοσηλευτών Επιτήρησης Λοιμώξεων. Μεταξύ άλλων θα εξοικειωθούν με τον τρόπο επιτήρησης και καταγραφής των λοιμώξεων, τις στρατηγικές αύξησης της συμμόρφωσης του προσωπικού σε διάφορες νοσηλευτικές δραστηριότητες, την επιτήρηση εφαρμογής Βασικών Αρχών Ελέγχου Λοιμώξεων – Τήρησης Μονώσεων – Δεσμών Μέτρων

Εργασία: Ο φοιτητής καλείται να παραδώσει ατομική εργασία

Δομή Εργασίας:

Ο φοιτητής καλείται να επιλέξει και να επιτηρήσει τρεις τουλάχιστον νοσηλευτικές δραστηριότητες από μια από τις παρακάτω ομάδες δραστηριοτήτων:

1^η Ομάδα Δραστηριοτήτων

- Διατήρηση καθετήρα κύστεως
- Διαδικασία κένωσης του ουροσυλλέκτη
- Τοποθέτηση Κεντρικού Φλεβικού Καθετήρα
- Περιποίηση Κεντρικού Φλεβικού Καθετήρα
- Αλλαγή χειρουργικού τραύματος
- Τοποθέτηση Περιφερικού Φλεβικού Καθετήρα

2^η Ομάδα Δραστηριοτήτων

- Διαχείριση νοσοκομειακού ιματισμού (αφαίρεση ακάθαρτου ή μολυσματικού ιματισμού, απολύμανση περιβάλλοντος, απόρριψη ιματισμού, στρώσιμο καθαρού ιματισμού στην κλίνη)
- Διαδικασία καθαριότητας και απολύμανσης θαλάμου μετά το εξιτήριο ασθενούς
- Ορθός διαχωρισμός αποβλήτων υγειονομικής μονάδας
- Τήρηση Κανόνων Υγιεινής των χεριών σε μία διαδικασία χρησιμοποιώντας τα πέντε βήματα υγιεινής των χεριών για την αιτιολόγηση (από την προετοιμασία του υλικού μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας)

3^η Ομάδα Δραστηριοτήτων

- Νοσηλεία ασθενούς με Πολυανθεκτικό Μικροοργανισμό (MDROs) (πότε γίνεται η νοσηλεία, χρειάζεται ατομικός προστατευτικός εξοπλισμός, υπάρχουν διαθέσιμα μέτρα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), σήμανση θαλάμου, εφαρμογή μέτρων από όλους τους επαγγελματίες υγείας, τρόπος εφαρμογής και απόρριψης ΜΑΠ)
- Νοσηλεία ασθενούς με Φυματίωση ή Ιλαρά (ή άλλο νόσημα που μεταδίδεται αερογενώς) (πότε γίνεται η νοσηλεία, χρειάζεται ατομικός προστατευτικός εξοπλισμός, υπάρχουν διαθέσιμα μέτρα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), σήμανση θαλάμου, εφαρμογή μέτρων από όλους τους επαγγελματίες υγείας, τρόπος εφαρμογής και απόρριψης ΜΑΠ)
- Νοσηλεία ασθενούς με Cl.Difficile (πότε γίνεται η νοσηλεία, χρειάζεται ατομικός προστατευτικός εξοπλισμός, υπάρχουν διαθέσιμα μέτρα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), σήμανση θαλάμου, εφαρμογή μέτρων από όλους τους επαγγελματίες υγείας, τρόπος εφαρμογής και απόρριψης ΜΑΠ)
- Νοσηλεία ασθενούς με Γρίπη (ή άλλο νόσημα που μεταδίδεται με σταγονίδια) (πότε γίνεται η νοσηλεία, χρειάζεται ατομικός προστατευτικός εξοπλισμός, υπάρχουν διαθέσιμα μέτρα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), σήμανση θαλάμου, εφαρμογή μέτρων από όλους τους επαγγελματίες υγείας, τρόπος εφαρμογής και απόρριψης ΜΑΠ)
- Νοσηλεία ουδετεροπενικού ασθενούς (πότε γίνεται η νοσηλεία, χρειάζεται ατομικός προστατευτικός εξοπλισμός, υπάρχουν διαθέσιμα μέτρα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), σήμανση θαλάμου, εφαρμογή μέτρων από όλους τους επαγγελματίες υγείας, τρόπος εφαρμογής και απόρριψης ΜΑΠ)
- ✓ Ο φοιτητής θα παρακολουθήσει, μετά από ενημέρωση του Προϊστάμενου του τμήματος, τη δραστηριότητα καταγράφοντας πώς πραγματοποιήθηκε αυτή από τον Επαγγελματία Υγείας που ανέλαβε την υλοποίηση της
- ✓ Θα ελέγξει και θα επιτηρήσει ποιες βασικές αρχές ελέγχου λοιμώξεων/δέσμες μέτρων/κατευθυντήριες οδηγίες έπρεπε να τηρηθούν για την ορθή υλοποίηση της νοσηλευτικής

πρακτικής και ποιες δεν εφαρμόστηκαν

- ✓ Στη συνέχεια, θα αναλύσει διεξοδικά κάνοντας χρήση των νεώτερων βιβλιογραφικών δεδομένων (Guidelines – Care Bundles – Basic Infection Control Practices) τον ορθό τρόπο εφαρμογής και εκτέλεσης των νοσηλευτικών δραστηριοτήτων που πραγματοποιήθηκαν
- ✓ Παράθεση της βιβλιογραφίας (στο κείμενο και στη λίστα στο τέλος της εργασίας) με την εφαρμογή συγκεκριμένου συστήματος πχ. Harvard ή Vancouver

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας, με χρήση PowerPoint • Κλινικά σενάρια - Συζήτηση • Ερωτήσεις προς φοιτητές • Κλινική άσκηση στα γραφεία λοιμώξεων γενικών νοσοκομείων της Αττικής 										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #d9ead3;"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th style="background-color: #d9ead3;"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>26 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Κλινική άσκηση</td> <td>39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>45 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>110 ώρες (4,5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	26 ώρες	Κλινική άσκηση	39 ώρες	Μελέτη	45 ώρες	Σύνολο	110 ώρες (4,5 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>										
Διαλέξεις	26 ώρες										
Κλινική άσκηση	39 ώρες										
Μελέτη	45 ώρες										
Σύνολο	110 ώρες (4,5 ECTS)										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις 60% Εργασία κατά την κλινική άσκηση 40%										

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Λοιμώξεις Σχετιζόμενες με την Φροντίδα υγείας Συγγραφέας: Ελένη Αποστολοπούλου Εκδότης: Χαβαλές Α – Χατζησυμεών Κ ΟΕ Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2016 **Κωδικός Εύδοξος:** 68399425

6° ΕΞΑΜΗΝΟ**ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΚΩΔ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
53486	ΨΥΧΟΔΡΑΣΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	Γ. Αλεβιζόπουλος, Καθηγητής Α. Ντονά, Αναπλ.Καθ. Ιατρικής ΕΚΠΑ Ι.Παπουτσής Επικ. Καθ. Ιατρικής ΕΚΠΑ
53371	ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΠΕΠΤΙΚΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΟΣΚΟΠΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ		Κ. Μπίρμπας, Αναπλ. Καθηγητής
53421	ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤ	ΠΑΘ/ΚΟΣ ΝΟΣΗΛ/ΚΟΣ	Δ. Παϊκοπούλου, ΕΔΙΠ
53419	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Α.Καλοκαιρινού, Καθηγήτρια
53422	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	ΠΑΘ/ΚΟΣ ΝΟΣΗΛ/ΚΟΣ	Ν. Φώτος, Επικ. Καθηγητής Η. Μπροκαλάκη, Ομότιμη Καθηγήτρια
53449	ΟΞΥΓΟΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΧΕΙΡ/ΚΟΣ ΝΟΣΗΛ/ΚΟΣ	Γ. Φιλντίσης, Καθηγητής Α. Κορομπέλη, ΕΔΙΠ
	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΠΑΘ/ΚΟΣ ΝΟΣΗΛ/ΚΟΣ	Συντονίστρια: Καθ. Ελισάβετ Πατηράκη

ΨΥΧΟΔΡΑΣΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53486	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΔΡΑΣΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Διαλέξεις	3	4,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=142		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ

Αυτό το μάθημα έχει σχεδιαστεί για να δώσει μια γενική εικόνα της διάγνωσης, της φροντίδας και της διαχείρισης των ατόμων που κάνουν χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών. Έμφαση θα δοθεί στον ορισμό εννοιών όπως αυτή της κατάχρησης και εξάρτησης από ψυχοδραστικές ουσίες καθώς και της κατανόησης του κοινού υποστρώματος που οδηγεί στην ανάπτυξη διαταραχών που σχετίζονται με τη χρήση ψυχοδραστικών ουσιών. Θα παρουσιαστούν επίσης οι συνέπειες της κατάχρησης ουσιών, καθώς και η αξιολόγηση των «κινδύνων» που συνδέονται με την κατάχρηση ουσιών. Επίσης θα συζητηθούν βασικές δεξιότητες αναγνώρισης της τοξίκωσης από ναρκωτικές ουσίες καθώς και τα συμπτώματα στέρησης. Οι γενικές αρχές της θεραπείας των διαταραχών που σχετίζονται με την κατάχρηση ουσιών καθώς και η πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια για την πρόληψη της κατάχρησης ουσιών θα είναι ο τελευταίος άξονας του μαθήματος αυτού.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής του στο μάθημα «Ψυχοδραστικές ουσίες», οι προπτυχιακοί φοιτητές θα αποκτήσουν γνώσεις στην κατανόηση και διαχείριση των ακόλουθων θεματικών πεδίων: 1. Κατηγοριοποίηση και φαρμακολογική δράση των διαφόρων ομάδων ψυχοδραστικών ουσιών καθώς και των διαφόρων τύπων νέων σχεδιασμένων μορίων με ψυχοδραστικές ιδιότητες. 2. Θα αποκτήσουν εμπειρία στην ορθή αξιολόγηση των ευρημάτων των τοξικολογικών εξετάσεων 3. Θα κατανοήσουν το εύρος του προβλήματος καθώς και τις διαφορετικές κλινικές εικόνες που προκύπτουν από τη χρήση ψυχοδραστικών ουσιών. 4. Θα αποκτήσουν γνώσεις ως προς τις διάφορες συννοσήσεις και τη διπλή διάγνωση και 5. Θα ενημερωθούν για τις διάφορες θεραπευτικές τεχνικές αποτοξίνωσης και απεξάρτησης.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία

- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η χρήση ψυχοδραστικών ουσιών στην ιστορία του ανθρώπου
- Οι ομάδες των ψυχοδραστικών (ναρκωτικών) ουσιών
- Το ατομικό και επιδημιολογικό περίγραμμα του χρήστη στην Ελλάδα σε σχέση με τη διεθνή εμπειρία
- Βασικοί ορισμοί (κατάχρηση, εξάρτηση, σύνδρομο στέρησης κ.ά.)
- Βιοψυχοκοινωνικοί παράγοντες επαγωγής της χρήσης ναρκωτικών
- Διάγνωση και ταυτοποίηση της χρήσης ουσιών
- Νοσολογικές οντότητες σχετιζόμενες με τη χρήση ψυχοδραστικών ουσιών
- Αντιμετώπιση διαταραχών σχετιζόμενων με τη χρήση ψυχοδραστικών ουσιών από τις διάφορες δομές παροχής υπηρεσιών υγείας
- Οξέα συμβάματα σχετιζόμενα με τη χρήσης Ψυχοδραστικών ουσιών
- Θεραπευτική αντιμετώπιση του χρήστη και κοινωνική επανένταξη
- Μοντέλα ανάπτυξης νέων θεραπευτικών μεθόδων
- Μέθοδοι πρόληψης της χρήσης ουσιών
- Νομικό πλαίσιο αντιμετώπισης του χρήστη

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση, ερωτηματολόγιο για πρόκληση συζήτησης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη	71 ώρες
	Σύνολο	110 ώρες (4,5 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- «**Εξαρτησιογόνες ουσίες (Ναρκωτικά)**» (41320) Συγγραφέας: Αντ. Σ. Κουτσελίνης Εκδότης: Παρισιάνου Ανώνυμη Εκδοτική Εισαγωγική Εμπορική Εταιρία Επιστημονικών Βιβλίων Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 1η έκδ./ 2002
- «**Ναρκωτικά**» (21791) Συγγραφέας: Γιάννης Α. Λιάππας Εκδότης: Σ. Πατάκης Ανώνυμη Εμπορική Εκδοτική και Διανεμητική Εταιρία Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2009

ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΠΕΠΤΙΚΟΥ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΟΣΚΟΠΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53371	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΠΕΠΤΙΚΟΥ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΟΣΚΟΠΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	3	2,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ του μαθήματος είναι η παρουσίαση και η εξοικείωση των φοιτητών με τις διαγνωστικές και θεραπευτικές δυνατότητες των ενδοσκοπήσεων του πεπτικού συστήματος και των ελάχιστα επεμβατικών χειρουργικών τεχνικών.

Ιστορική εξέλιξη Ενδοσκοπικής Χειρουργικής.

Ο φοιτητής θα πρέπει με την ολοκλήρωση της ενότητας να αναγνωρίζει τις σημαντικότερες τεχνολογικές εφαρμογές στις οποίες στηρίχθηκε η σύγχρονη Λαπαροενδοσκοπική Χειρουργική.

1. Εξοπλισμός. Οργάνωση λαπαροσκοπικής χειρουργικής αίθουσας

Ο φοιτητής θα πρέπει να αναγνωρίζει τις διάφορες συσκευές που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση μιας λαπαροενδοσκοπικής εγχείρησης, να γνωρίζει την λειτουργία τους και τις αρχές ασφαλούς χρήσης τους.

Λαπαροσκοπική Χειρουργική.

. Ο φοιτητής με την ολοκλήρωση του μαθήματος θα πρέπει να γνωρίζει τις συχνότερα σήμερα εκτελούμενες λαπαροσκοπικές εγχειρήσεις. Θα πρέπει επίσης να κατανοεί τις ενδείξεις της Λαπαροσκοπικής Χολοκυστεκτομής, την προετοιμασία του ασθενούς και την μετεγχειρητική πορεία του ασθενούς που υποβάλλεται σε Λαπαροσκοπική Χολοκυστεκτομή. Συζητώνται επίσης και αναλύονται οι επιπλοκές της εγχείρησης.

2. Άλλες Λαπαροσκοπικές εγχειρήσεις.

Ο φοιτητής μαθαίνει τις βασικές ενδείξεις, την φύση της κάθε εγχείρησης και το θεραπευτικό αποτέλεσμα που επιτυγχάνει καθώς και βασικά σημεία της προεγχειρητικής προετοιμασίας και της μετεγχειρητικής πορείας των ασθενών που υποβάλλονται σε αυτές.

3. Χειρουργική υποβοηθούμενη από υπολογιστές.

Ο φοιτητής εξοικειώνεται με την έννοια και το περιεχόμενο της “καθοδηγούμενης από την εικόνα Χειρουργικής”, της “Ρομποτικής Χειρουργικής” και της χρήσης τεχνικών επαυξημένης πραγματικότητας. Συζητούνται επίσης τηλεματικές εφαρμογές στην σύγχρονη Χειρουργική

(τηλεκαθοδήγηση, τηλε-εκπαίδευση).

Κλινικό μέρος

- Εξοικείωση με τη λειτουργία και την οργάνωση του ενδοσκοπικού εργαστηρίου.
- Συντήρηση, απολύμανση και φύλαξη ενδοσκοπικού εξοπλισμού.
- Προετοιμασία και νοσηλευτική φροντίδα ασθενούς κατά τη διάρκεια και μετά την ενδοσκόπηση.
- Ενεργός συμμετοχή στη διενέργεια διαγνωστικών και θεραπευτικών ενδοσκοπήσεων.
- Εξοικείωση με τη λειτουργία και την οργάνωση της χειρουργικής λαπαροσκοπικής αίθουσας.
- Εξοικείωση με τον λαπαροσκοπικό πύργο, την λειτουργία του και την ασφάλή του χρήση.
- Συμμετοχή στη νοσηλευτική ομάδα της χειρουργικής ενδοσκοπικής αίθουσας.
- Πρακτική εξάσκηση στους θαλάμους των ασθενών και συμμετοχή στην προεγχειρητική προετοιμασία και τη μετεγχειρητική φροντίδα των ασθενών.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτικό μέρος

Ενότητα I

1. Γενικά στοιχεία ενδοσκοπήσεων.

α. Ορισμοί

β. Ιστορική αναδρομή

γ. Είδη ενδοσκοπήσεων πεπτικού (διαγνωστικές, θεραπευτικές, ανώτερου πεπτικού, κατώτερου πεπτικού, λεπτού εντέρου, χοληφόρων και παγκρέατος)

2. Εξοπλισμός.

Περιλαμβάνεται περιγραφή των βασικών αρχών λειτουργίας των διαφόρων τύπων ενδοσκοπίων και λοιπού βασικού εξοπλισμού

3. Βασικές αρχές καθαρισμού και απολύμανσης ενδοσκοπίων.

Πρωτόκολλο μηχανικού καθαρισμού και απολύμανσης των ενδοσκοπίων και του λοιπού αναλώσιμου και μη βοηθητικού εξοπλισμού

4. Οργάνωση και λειτουργία ενδοσκοπικής μονάδας.

Περιλαμβάνονται οι βασικές αρχές διαρρύθμισης, στελέχωσης και λειτουργικής οργάνωσης του χώρου της ενδοσκοπικής μονάδας

5. Ενδείξεις, αντενδείξεις, επιπλοκές και νοσηλευτικά καθήκοντα κατά τη διενέργεια διαγνωστικών ενδοσκοπήσεων.

Περιλαμβάνονται: ενδοσκόπηση ανώτερου πεπτικού, ενδοσκόπηση κατώτερου πεπτικού, εντεροσκόπηση, ενδοσκόπηση με κάψουλα, ενδοσκοπική παλίνδρομη χολαγγειο-παγκρεατογραφία (ERCP), ενδοσκοπική υπερηχοτομογραφία (EUS)

6. Ενδείξεις, αντενδείξεις, επιπλοκές και νοσηλευτικά καθήκοντα κατά τη διενέργεια θεραπευτικών ενδοσκοπήσεων.

Περιλαμβάνονται: αιμόσταση κίρσιων και μη κίρσιων βλαβών του πεπτικού σωλήνα, πολυποδεκτομή, διαστολή και διασωλήνωση (stents) στενώσεων, διαδερματική ενδοσκοπική γαστροστομία (PEG), αφαίρεση ξένων σωμάτων, θεραπευτική ERCP

Ενότητα II

4. Ιστορική εξέλιξη Ενδοσκοπικής Χειρουργικής.

Περιγράφεται η εξέλιξη της ενδοσκόπησης και της Ενδοσκοπικής Χειρουργικής και αναφέρονται τα ορόσημα, οι σταθμοί και οι τεχνολογικές καινοτομίες που επέτρεψαν την εκτέλεση των σύγχρονων ενδοσκοπικών εγχειρήσεων. Εξοπλισμός. Οργάνωση λαπαροσκοπικής χειρουργικής αίθουσας

Περιγράφονται και αναλύονται τα μέρη του βασικού εξοπλισμού της Λαπαροενδοσκοπικής Χειρουργικής Αίθουσας. 3. Λαπαροσκοπική Χειρουργική.

Συζητούνται οι βασικές αρχές της Λαπαροσκοπικής Χειρουργικής. Άλλες Λαπαροσκοπικές εγχειρήσεις.

Παρουσιάζονται οι συχνότερα εκτελούμενες λαπαροσκοπικές εγχειρήσεις πέραν της Λαπαροσκοπικής Χολοκυστεκτομής. Χειρουργική υποβοηθούμενη από υπολογιστές.

Παρουσιάζεται και συζητείται η χρήση των νέων τεχνολογιών στην Χειρουργική.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση, κλινική άσκηση										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"><thead><tr><th><i>Δραστηριότητα</i></th><th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>13 ώρες</td></tr><tr><td>Κλινική άσκηση</td><td>26 ώρες</td></tr><tr><td>Μελέτη</td><td>21 ώρες</td></tr><tr><td>Σύνολο</td><td>60 ώρες (2,5 ECTS)</td></tr></tbody></table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	13 ώρες	Κλινική άσκηση	26 ώρες	Μελέτη	21 ώρες	Σύνολο	60 ώρες (2,5 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>										
Διαλέξεις	13 ώρες										
Κλινική άσκηση	26 ώρες										
Μελέτη	21 ώρες										
Σύνολο	60 ώρες (2,5 ECTS)										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Προφορικές ή γραπτές εξετάσεις.										

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ενδοσκόπησης πεπτικού Χρ. Μαυρογιάννης Εκδόσεις Βήτα, Αθήνα, 2008

ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53421	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	3	2,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός Η απόκτηση θεωρητικών και κλινικών γνώσεων για την παροχή εξατομικευμένης φροντίδας, με τη μέθοδο της νοσηλευτικής διεργασίας, σε ασθενείς με παθήσεις του νεφρού. Η νοσηλευτική φροντίδα θα αναλυθεί μέσα σε ένα πλαίσιο, στο οποίο προτάσσονται οι νοσηλευτικές διαγνώσεις και παρεμβάσεις, με έμφαση στην αιτιολόγηση της κάθε παρέμβασης. Οι φοιτητές θα καλλιεργήσουν την κριτική σκέψη και θα αναπτύξουν δεξιότητες λήψης απόφασης στην κλινική πρακτική.

Σε επίπεδο γνώσεων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να γνωρίζουν την παθοφυσιολογία των νοσημάτων του νεφρού
- Να διακρίνουν και να αξιολογούν τα σημεία και συμπτώματα, τα προβλήματα και τις επιπλοκές που χαρακτηρίζουν τα νοσήματα του νεφρού
- Να ερμηνεύουν τα αποτελέσματα των ειδικών εργαστηριακών εξετάσεων των παθήσεων του νεφρού
- Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές, τη μεθοδολογία, την τεχνολογία, την εφαρμογή των μεθόδων νεφρικής υποκατάστασης.
- Να ανταποκρίνονται στις ανάγκες τεκμηριωμένης παρακολούθησης των ασθενών που υποβάλλονται σε κάποια μέθοδο νεφρικής υποκατάστασης.
- Να αναγνωρίζουν και να αξιολογούν τα συμβάματα και τις επιπλοκές που μπορεί να εμφανίσουν οι ασθενείς κατά την εφαρμογή των μεθόδων νεφρικής υποκατάστασης.
- Να προσδιορίζουν τις νοσηλευτικές διαγνώσεις και να εφαρμόζουν τις κατάλληλες νοσηλευτικές παρεμβάσεις με έμφαση στην αιτιολόγηση της κάθε πράξης
- Να επιλέγουν την ενδεδειγμένη θεραπεία εξωνεφρικής κάθαρσης ανάλογα με τα επιστημονικά και κοινωνικά κριτήρια των ασθενών και βασισμένοι στις ενδείξεις.
- Να γνωρίζουν την προεγχειρητική-μετεγχειρητική παρακολούθηση των μεταμοσχευμένων ασθενών, τις πιθανές επιπλοκές, καθώς επίσης και τις αρχές και οργάνωση του συστήματος μεταμοσχεύσεων.
- Να αντιλαμβάνονται τις ειδικές περιπτώσεις ασθενών με νεφρικές παθήσεις.
- Να αναγνωρίζουν τα ψυχολογικά προβλήματα των ασθενών με νεφροπάθεια.

Σε επίπεδο ικανοτήτων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

Να προετοιμάζουν κατάλληλα τους ασθενείς για τη διεκπεραίωση των ειδικών εργαστηριακών εξετάσεων για παθήσεις του νεφρού.

Να εφαρμόζουν την κατάλληλη θεραπεία για τα νοσήματα του νεφρού βασισμένη στις ενδείξεις

Να ελέγχουν την αποτελεσματικότητα της εφαρμοζόμενης θεραπείας.

Να ανταπεξέρχονται στις δυσκολίες της φυσικής, ψυχολογικής και κοινωνικής υποστήριξης της ευπαθούς ομάδας των νεφροπαθών.

Να εφαρμόσουν τα κατάλληλα κλινικά πρότυπα με βάση τα διεθνή πρωτόκολλα και τις κατευθυντήριες οδηγίες.

Σε επίπεδο στάσεων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

Να υιοθετήσουν θετική στάση απέναντι στην άμεση παρέμβαση σε περίπτωση ασθενούς με νεφροπάθεια.

Να υποστηρίζουν συμβουλευτικά και ψυχολογικά κάθε δυνητικό ασθενή γνωστοποιώντας τους κινδύνους που ελλοχεύουν από την ασθένειά του.

Να συνειδητοποιήσουν το ρόλο του νοσηλευτή στην παρούσα κατάσταση και στη μελλοντική τάση στον τομέα της Νεφρολογικής Νοσηλευτικής.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτικό-Θεωρητικό μέρος

- 1 Ανατομία, Φυσιολογία ουροποιητικού συστήματος
- 2 Νοσηλευτική φροντίδα ασθενούς με Οξεία Νεφρική Βλάβη
- 3 Νοσηλευτική φροντίδα ασθενούς με Χρόνια Νεφρική Νόσο
- 4 Προετοιμασία ασθενών με νοσήματα του νεφρού για παρακλινικές εξετάσεις (αιματολογικές, ουρολογικές, απεικονιστικές, βιοψία)
- 5 Βασικές αρχές αιμοκάθαρσης, τεχνικές, αγγειακή προσπέλαση
- 6 Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών που υποβάλλονται σε Αιμοκάθαρση
- 7 Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών που υποβάλλονται σε Περιτοναϊκή Κάθαρση
- 8 Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών που υποβάλλονται σε Μεταμόσχευση Νεφρού
- 9 Νοσηλευτική φροντίδα παιδιών και εφήβων με νεφροπάθεια
- 10 Διατροφή στη Νεφροπάθεια
- 11 Κλινικά πρότυπα και νοσηλευτικοί στόχοι
- 12 Ψυχολογικά προβλήματα ασθενών με νεφρικά νοσήματα. Ποιότητα ζωής των ασθενών σε εξωνεφρική κάθαρση.
- 13 Μελλοντικές τάσεις στη Νεφρολογική Νοσηλευτική

Κλινικό μέρος

Οι φοιτητές θα ασκηθούν σε ειδικές νεφρολογικές μονάδες

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Εμπλουτισμένη Εισήγηση: θα αξιοποιηθεί για την παρουσίαση εννοιολογικού πλαισίου των νοσημάτων του νεφρού καθώς και νοσηλευτικών διαγνώσεων και παρεμβάσεων.
--------------------------	---

	<p>Καταιγισμός Ιδεών: θα χρησιμοποιηθεί για την αυθόρμητη ανάδειξη τυχών εμπειριών που έχουν βιώσει καθώς και ορισμένων γνώσεων για τις παθήσεις των νεφρών</p> <p>Επίδειξη με υλικό που χρησιμοποιείται στην αιμοκάθαρση και περιτοναϊκή κάθαρση.</p> <p>Οι φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα να προσεγγίσουν τις γνώσεις περί νεφρολογικής νοσηλευτικής με ερωτήσεις προς τον εισηγητή αλλά και ο εισηγητής θα μπορεί να διερευνήσει τις υπάρχουσες γνώσεις και τα επιστημονικά ενδιαφέροντα και απορίες των φοιτητών αντλώντας απαντήσεις.</p> <p>Παρακολούθηση και εξάσκηση στην εφαρμογή των τεχνικών εξωνεφρικής κάθαρσης κατά τη διάρκεια της κλινικής τους άσκησης.</p> <p>Μέσα που θα χρησιμοποιηθούν:</p> <p>Ηλεκτρονικός Υπολογιστής και Προβολέας καθ' όλη τη διδασκαλία για την προβολή παρουσιάσεων powerpoint και videos.</p> <p>Πίνακας FlipChart για την καταγραφή των ιδεών κατά τον καταιγισμό ιδεών.</p> <p>Εποπτικό υλικό (π.χ. φίλτρο τεχνητού νεφρού, γραμμές σύνδεσης, βελόνες αιμοκάθαρσης, διαλύματα περιτοναϊκής κάθαρσης, εκπαιδευτικό πρόγραμμα ασθενών στην περιτοναϊκή κάθαρση, κλπ).</p>										
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p>	<p>χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</p>										
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="676 1160 1015 1234"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1015 1160 1345 1234"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="676 1234 1015 1272">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1015 1234 1345 1272">13 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1272 1015 1310">Κλινική άσκηση</td> <td data-bbox="1015 1272 1345 1310">26 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1310 1015 1348">Μελέτη</td> <td data-bbox="1015 1310 1345 1348">21 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 1348 1015 1384">Σύνολο</td> <td data-bbox="1015 1348 1345 1384">60 ώρες (2,5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	13 ώρες	Κλινική άσκηση	26 ώρες	Μελέτη	21 ώρες	Σύνολο	60 ώρες (2,5 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>										
Διαλέξεις	13 ώρες										
Κλινική άσκηση	26 ώρες										
Μελέτη	21 ώρες										
Σύνολο	60 ώρες (2,5 ECTS)										
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p>	<p>Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις</p>										

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Νεφρολογική Νοσηλευτική (επίτομο) Συγγραφέας: Βασιλική Μάτζιου – Μεγαπάνου Εκδόσεις: Δημ. Λαγού, Αθήνα 2009

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53419	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, φροντιστήριο και κλινική άσκηση	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS170/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ

Στο μάθημα περιγράφεται το θεωρητικό πλαίσιο ανάπτυξης της νοσηλευτικής φροντίδας στην κοινότητα πληθυσμιακών ομάδων με προβλήματα υγείας. Δίδεται η δυνατότητα στους φοιτητές να κατανοήσουν τη σημασία ανίχνευσης των αναγκών υγείας του ατόμου και της οικογένειας, καθώς και της σημασίας του ορθού προγραμματισμού και παροχής νοσηλευτικής φροντίδας για υποδειγματική και αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθετων προβλημάτων Κοινοτικής Νοσηλευτικής, στις μονάδες Βραχείας Νοσηλείας, στις Υπηρεσίες Κατ' οίκον Νοσηλείας καθώς και στις Υπηρεσίες παροχής Νοσηλευτικής Φροντίδας χρονίως πασχόντων με ειδικές ανάγκες (καρδιαγγειακές και αναπνευστικές παθήσεις, σακχαρώδη διαβήτη, καρκίνο, Aids, προβλήματα τρίτης ηλικίας, προβλήματα ψυχικής υγείας).

Θεματική Ενότητα- Θεωρητικό πλαίσιο ανάπτυξης της νοσηλευτικής φροντίδας στην κοινότητα πληθυσμιακών ομάδων με προβλήματα υγείας. (10 ώρες Καλοκαιρινού Α.)

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Ανιχνεύσει τις ανάγκες υγείας του ατόμου και της οικογένειας, καθώς και της σημασίας του ορθού προγραμματισμού και παροχής νοσηλευτικής φροντίδας για υποδειγματική και αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθετων προβλημάτων Κοινοτικής Νοσηλευτικής στις μονάδες Βραχείας Νοσηλείας, στις Υπηρεσίες Κατ' οίκον Νοσηλείας καθώς και στις Υπηρεσίες Παροχής Νοσηλευτικής Φροντίδας Χρονίως Πασχόντων με Ειδικές Ανάγκες.
- Αναγνωρίζει Ειδικές ανάγκες υγείας πληθυσμού στην κοινότητα.
- Αναφέρει διαφορές στη προσέγγιση της εκπαίδευσης ειδικών ομάδων ασθενών
- Χρησιμοποιεί Μεθοδολογία αγωγής υγείας σε ειδικές ομάδες πληθυσμού με προβλήματα ακοής, όρασης και περιορισμένης κινητικότητας.

Θεματική Ενότητα- Κατ' οίκον νοσηλεία. Οικογενειακή νοσηλευτική. Ρόλοι και αρμοδιότητες των νοσηλευτών. Η επικοινωνία σα νοσηλευτική παρέμβαση στη φροντίδα χρόνιων ασθενών. (16 ώρες Καλοκαιρινού Α.)

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Περιγράφει σημαντικές διαφορές μεταξύ της νοσοκομειακής και κατ'οίκον φροντίδας υγείας
- Περιγράφει την ελληνική πραγματικότητα της κατ'οίκον φροντίδας
- Αναλύει τα βασικά χαρακτηριστικά της κατ'οίκον φροντίδας
- Αναλύει τις ιδιαιτερότητες που διέπουν την παροχή φροντίδας κατ'οίκον
- Κατανοεί την επίδραση του ρόλου του οικογενειακού άτυπου φροντιστή στην καθημερινότητα του ασθενούς και της οικογένειας/φροντιστή
- Κατανοεί την επίδραση της νόσου στην καθημερινότητα του ασθενούς και της οικογένειας
- Σχεδιάζει το πλάνο φροντίδας κατ'οίκον
- Περιγράφει ρόλους και αρμοδιότητες των νοσηλευτών στην Κατ'οίκον νοσηλεία. Η επικοινωνία σε νοσηλευτική παρέμβαση στη φροντίδα χρόνιων ασθενών.
- Αναγνωρίζει τους περιβαλλοντικούς κινδύνους του σπιτιού
- Προτείνει μεθόδους για τη μείωση της επικινδυνότητας του σπιτιού
- Αναλύει τη σημασία της σχέσης εμπιστοσύνης και της καταγραφής των νοσηλευτικών πράξεων .

Θεματική Ενότητα- Πλαίσιο ανάπτυξης της νοσηλευτικής φροντίδας στην κοινότητα πληθυσμιακών

ομάδων με προβλήματα υγείας: Υπερήλικες με προβλήματα υγείας στην Κοινότητα. Άτομα με καρδιαγγειακές και αναπνευστικές παθήσεις. Άτομα με σακχαρώδη διαβήτη. Άτομα με καρκίνο. Άτομα με Aids. Άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας. (26 ώρες Καλοκαιρινού Α.)

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Κατανοεί την επίδραση της νόσου στην καθημερινότητα του ασθενούς κατά κατηγορία νοσήματος, όπως αναφέρονται ανωτέρω και της οικογένειας αυτών
- Σχεδιάζει το πλάνο φροντίδας κατ'οίκον κατά περίπτωση
- Αναφέρει βασικά σημεία της έκβασης της νοσηλευτικής φροντίδας κατά περίπτωση

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτικό μέρος

- Θεωρητικό πλαίσιο ανάπτυξης της νοσηλευτικής φροντίδας στην κοινότητα πληθυσμιακών ομάδων με προβλήματα υγείας.
- Ειδικές ανάγκες υγείας πληθυσμού στην κοινότητα.
- Μεθοδολογία αγωγής υγείας σε ειδικές ομάδες πληθυσμού με προβλήματα ακοής, όρασης και περιορισμένης κινητικότητας.
- Ανίχνευση των αναγκών υγείας του ατόμου και της οικογένειας, καθώς και της σημασίας του ορθού προγραμματισμού και παροχής νοσηλευτικής φροντίδας για υποδειγματική και αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθετων προβλημάτων Κοινωνικής Νοσηλευτικής στις μονάδες Βραχείας Νοσηλείας, στις Υπηρεσίες Κατ'οίκον Νοσηλείας καθώς και στις Υπηρεσίες Παροχής Νοσηλευτικής Φροντίδας Χρονίως Πασχόντων με Ειδικές Ανάγκες. Στελέχωση των υπηρεσιών.
- Ρόλοι και αρμοδιότητες των νοσηλευτών. Η επικοινωνία σε νοσηλευτική παρέμβαση στη φροντίδα χρόνιων ασθενών.
- Κατ'οίκον νοσηλεία.

- Οικογενειακή νοσηλευτική.
- Υπερήλικες με προβλήματα υγείας στην Κοινότητα.
- Άτομα με καρδιαγγειακές και αναπνευστικές παθήσεις.
- Άτομα με σακχαρώδη διαβήτη.
- Άτομα με καρκίνο.
- Άτομα με Aids.
- Άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας.

Κλινικό – Φροντιστηριακό μέρος

- Παρουσίαση φροντιστηριακών ασκήσεων με προβλήματα Κοινωνικής Νοσηλευτικής και ταυτόχρονη χρήση βιβλιοθήκης της σχολής. Διδακτική μεθοδολογία PBL (Problem Basic Learning).
- Άσκηση και Κοινωνικές Υπηρεσίες Υγείας και παροχή νοσηλευτικής φροντίδας σε πληθυσμιακές ομάδες με προβλήματα υγείας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις • Παρουσίαση φροντιστηριακών ασκήσεων με μελέτες περίπτωσης θεματολογίας διαχείρισης, αυτοφροντίδας και αυτοδιαχείρισης ατόμων με χρόνια προβλήματα υγείας, και ταυτόχρονη χρήση βιβλιοθήκης της σχολής. (Μεθοδολογία Problem Basic Learning) • Συμπλήρωση ειδικού εντύπου εργαστηριακών ασκήσεων κοινωνικής νοσηλευτικής 												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>26 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Φροντιστήριο</td> <td>13 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Κλινική άσκηση</td> <td>13 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>48 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>100 ώρες (4 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	26 ώρες	Φροντιστήριο	13 ώρες	Κλινική άσκηση	13 ώρες	Μελέτη	48 ώρες	Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>												
Διαλέξεις	26 ώρες												
Φροντιστήριο	13 ώρες												
Κλινική άσκηση	13 ώρες												
Μελέτη	48 ώρες												
Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	50% τελικής βαθμολογίας μαθήματος Εργασία από φροντιστηριακή άσκηση – Κλινική άσκηση. 50% τελικής βαθμολογίας μαθήματος από τελική γραπτή εξέταση.												

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κατ' Οίκον Νοσηλευτική Φροντίδα ΚΩΔΙΚΟΣ: 41959765 ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Α. Καλοκαιρινού-Αναγνωστοπούλου, Θ. Αδαμακίδου ΕΚΔΟΤΗΣ: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2014

Νοσηλευτική της Οικογένειας ΚΩΔΙΚΟΣ: 4727 ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Α. Καλοκαιρινού-Αναγνωστοπούλου, Μ. Αθανασοπούλου-Βουδούρη ΕΚΔΟΤΗΣ: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2014

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53422	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ

Η απόκτηση θεωρητικών και κλινικών γνώσεων για την παροχή εξατομικευμένης φροντίδας, με τη μέθοδο της νοσηλευτικής διεργασίας, σε ενήλικες ασθενείς με οξεία ή χρόνια καρδιολογικά νοσήματα.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος στο τέλος του εξαμήνου, οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν τις βασικές αρχές για την παροχή βασισμένης σε ενδείξεις νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με καρδιολογικά νοσήματα.

Ειδικότερα, πρέπει να μπορούν να:

- Εκτιμούν την κατάσταση υγείας των ασθενών, με τη λήψη ιστορικού υγείας και τη διενέργεια κλινικής εξέτασης.
- Συμμετέχουν στη διενέργεια παρακλινικού ελέγχου, με έμφαση στη λήψη και ερμηνεία ηλεκτροκαρδιογραφήματος.
- Συμμετέχουν στις επεμβατικές και μη-επεμβατικές θεραπευτικές παρεμβάσεις που διενεργούνται για την αντιμετώπιση των καρδιολογικών νοσημάτων.
- Καθορίζουν τις ανάγκες φροντίδας υγείας των ασθενών, θέτοντας νοσηλευτικές διαγνώσεις.
- Σχεδιάζουν εξατομικευμένο πλάνο νοσηλευτικών παρεμβάσεων, ορίζοντας τους στόχους της νοσηλευτικής φροντίδας.
- Εφαρμόζουν τις τεκμηριωμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις, βάσει του σχεδίου που έχουν θέσει.
- Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και βάσει αυτής της αξιολόγησης να αναθεωρούν το σχέδιο φροντίδας.
- Ενσωματώνουν τις αρχές της διεπιστημονικής φροντίδας στο σχέδιο ολιστικής φροντίδας υγείας των ασθενών.
- Εκπαιδεύουν τους ασθενείς και τους φροντιστές τους σχετικά με τη νόσο και τη θεραπεία, με σκοπό την επίτευξη υψηλών επιπέδων αυτοφροντίδας και την προαγωγή, διατήρηση και αποκατάσταση της υγείας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτικό μέρος

- Εκτίμηση ασθενών με καρδιολογικά προβλήματα υγείας (νοσηλευτικό ιστορικό, κλινική εξέταση, παρακλινικός έλεγχος)
- Ηλεκτροκαρδιογράφημα (φυσιολογικό - παθολογικό)
- Συνεχής αιμοδυναμική παρακολούθηση
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με:
  - Οξεία στεφανιαία σύνδρομα
  - Καρδιακές αρρυθμίες
  - Καρδιογενή καταπληξία
  - Καρδιακή ανεπάρκεια
  - Καρδιακό καθετηριασμό - αγγειοπλαστική
  - Μόνιμο βηματοδότη - εμφυτεύσιμο απινιδιστή
  - Καρδιοχειρουργική επέμβαση
  - Μεταμόσχευση καρδιάς
- Καρδιακή αποκατάσταση
- Αυτοφροντίδα και ανακουφιστική φροντίδα ασθενών με καρδιολογικά προβλήματα

Κλινικό μέρος

Κλινική άσκηση σε επιλεγμένες καρδιολογικές κλινικές, καρδιολογικές και καρδιοχειρουργικές μονάδες. Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης ο φοιτητής θα συμμετέχει ενεργά στη φροντίδα του ασθενή, υπό την εποπτεία κλινικών εκπαιδευτών ή των υπεύθυνων νοσηλευτών του αντίστοιχου τμήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας, με χρήση PowerPoint Συζήτηση Ερωτήσεις προς φοιτητές Μελέτη περιπτώσεων Κλινική άσκηση σε Καρδιολογικές Κλινικές, Καρδιολογικές Μονάδες και Αιμοδυναμικά Εργαστήρια γενικών νοσοκομείων της Αττικής	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική άσκηση	26 ώρες
	Μελέτη	48 ώρες

	Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Νόσοι της καρδιάς και νοσηλευτική φροντίδα. Ολιστική προσέγγιση Συγγραφέας: Ηρώ Παναγουδι
Μπροκαλάκη Εκδότης: Δημ. Λαγός Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2014

ΟΞΥΓΟΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53449	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΞΥΓΟΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=356		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ

Η θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση των φοιτητών στη θεραπεία με Οξυγόνο κάτω από ισοβαρικές υπερβαρικές συνθήκες.

Διδακτικό μέρος

Οι μαθησιακοί στόχοι του μαθήματος είναι να γνωρίζουν οι φοιτητές:

Περί οξυγόνου γενικά. Φυσικοχημικές ιδιότητες οξυγόνου και τρόποι παρασκευής. Σύσταση ατμοσφαιρικού αέρα. Φυσικοί νόμοι των αερίων.

Φυσιολογία της ανταλλαγής των αερίων στον πνεύμονα. Μεταφορά του οξυγόνου στο αίμα και στους ιστούς.

Βιολογική σημασία και κατανάλωση οξυγόνου. Υποξυγοναιμία και υποξία.

Τις μορφές διαθέσιμου οξυγόνου, τον τρόπο αποθήκευσης, μεταφοράς και τους κανόνες ασφαλείας. Συσκευές χορήγησης οξυγόνου στο νοσοκομείο και το σπίτι.

Ενδείξεις και αντενδείξεις της οξείας και χρόνιας οξυγονοθεραπείας.

Ερμηνεία και αξιολόγηση των αερίων αίματος, των διαταραχών οξυγόνωσης και της οξεοβασικής ισορροπίας. Οξυμετρία σφυγμού.

Υποξυγονική αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιογενές και μη καρδιογενές πνευμονικό οίδημα.

Αρχές Υπερβαρικής Οξυγονοθεραπείας, ιστορική εξέλιξη.

Παθοφυσιολογική δράση του Υπερβαρικού O₂.

Ενδείξεις και αντενδείξεις και επιπλοκές υπερβαρικής οξυγονοεραπείας.

Προδιαγραφές λειτουργίας και κανόνες ασφαλείας των Μονάδων Υπερβαρικής Οξυγονοθεραπείας Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με οξυγονοθεραπεία.

Κλινική άσκηση

Εκπαιδευτικοί στόχοι: άσκηση στην Κλινική Εντατικής Νοσηλείας και στο Εργαστήριο Λειτουργικού Ελέγχου Πνευμόνων, Βρογχοσκοπήσεων και Υπερβαρικής Οξυγονοεραπείας .

Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τα κάτωθι:
 Τις ενδείξεις, αντενδείξεις και επιπλοκές της Οξυγονοθεραπείας
 Τη νοσηλευτική φροντίδα ασθενών υπό οξυγονοθεραπεία
 Την ορθολογική χρήση συσκευών Οξυγονοθεραπείας, φύλαξη και μεταφορά του Οξυγόνου
 Τα πρωτόκολλα που εφαρμόζονται στο Εργαστήριο Υπερβαρικής Οξυγονοθεραπείας

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περί οξυγόνου γενικά. Φυσικοχημικές ιδιότητες οξυγόνου και τρόποι παρασκευής. Σύσταση ατμοσφαιρικού αέρα. Φυσικοί νόμοι των αερίων.
 Φυσιολογία της ανταλλαγής των αερίων στον πνεύμονα. Μεταφορά του οξυγόνου στο αίμα και στους ιστούς.
 Βιολογική σημασία και κατανάλωση οξυγόνου. Υποξυγοναιμία και υποξία.
 Τις μορφές διαθέσιμου οξυγόνου, τον τρόπο αποθήκευσης, μεταφοράς και τους κανόνες ασφαλείας. Συσκευές χορήγησης οξυγόνου στο νοσοκομείο και το σπίτι.
 Ενδείξεις και αντενδείξεις της οξείας και χρόνιας οξυγονοθεραπείας.
 Ερμηνεία και αξιολόγηση των αερίων αίματος, των διαταραχών οξυγόνωσης και της οξεοβασικής ισορροπίας. Οξυμετρία σφυγμού.
 Υποξυγονική αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιογενές και μη καρδιογενές πνευμονικό οίδημα.
 Αρχές Υπερβαρικής Οξυγονοθεραπείας, ιστορική εξέλιξη.
 Παθοφυσιολογική δράση του Υπερβαρικού O₂.
 Ενδείξεις και αντενδείξεις και επιπλοκές υπερβαρικής οξυγονοθεραπείας.
 Προδιαγραφές λειτουργίας και κανόνες ασφαλείας των Μονάδων Υπερβαρικής Οξυγονοθεραπείας
 Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με οξυγονοθεραπεία.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση, κλινική άσκηση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 ώρες
	Κλινική άσκηση	13 ώρες
	Μελέτη	24 ώρες
	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ισοβαρική και Υπερβαρική Οξυγονοθεραπεία Γ. Φιλντίσης, Γ.Μπαλτόπουλος Εκδότης: Bro ken Hill Publishers LTD Αθήνα, 2005

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53319	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό 6ο ή 8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Κλινική άσκηση	35	-
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=144		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει το φοιτητή στην επιστήμη της Νοσηλευτικής. Η νοσηλευτική παρουσιάζεται μέσα στο επιστημονικό της πλαίσιο και γίνεται αναφορά στη φιλοσοφία, τη θεωρία και τις κλινικές πρακτικές της. Ο φοιτητής θα έρθει σε επαφή τόσο με το εύρος της επιστήμης της νοσηλευτικής όσο και με ιστορικά στοιχεία της εξέλιξής της που επηρεάζουν την επιστημονική επαγγελματική άσκησή της. Κύριος στόχος της πρακτικής άσκησης είναι η ανάπτυξη και καλλιέργεια των κατάλληλων δεξιοτήτων των φοιτητών για την εφαρμογή των αρχών της Νοσηλευτικής επιστήμης στην κλινική πρακτική. Στο πλαίσιο της διεπιστημονικής ομάδας οι φοιτητές ασκούνται ώστε μετά την περάτωση των σπουδών τους να μπορούν να αναλαμβάνουν την ευθύνη παροχής, συντονισμού και διατήρησης της συνέχειας της νοσηλευτικής φροντίδας.

Ειδικότερα τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής κλινικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που ο φοιτητής αναμένεται να είναι ικανός να επιδεικνύει ότι κατέχει μετά την ολοκλήρωση της άσκησης συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Να αξιολογεί να διαγιγνώσκει, να σχεδιάζει και να παρέχει ανεξάρτητα προσωποκεντρική ολοκληρωμένη νοσηλευτική φροντίδα, επικεντρωμένη στις θεραπευτικές εκβάσεις φροντίδας υγείας.
- Να ενσωματώνει, να προωθεί και να εφαρμόζει τις θεωρητικές και μεθοδολογικές βασικές αρχές της νοσηλευτικής και να στηρίζει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις πάνω στην επιστημονική τεκμηρίωση και τους διαθέσιμους πόρους.
- Να προωθεί και να σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη διαφορετικότητα, υπό το πρίσμα των οργανικών, ψυχολογικών πνευματικών και κοινωνικών αναγκών των ατόμων που παρέχει νοσηλευτική φροντίδα σε όλα τα στάδια της ζωής.
- Να λαμβάνει υπόψη του, τους διεθνείς κι εθνικούς κώδικες ηθικής και δεοντολογίας, καθώς και τις επιπτώσεις της παροχής φροντίδας υγείας, διασφαλίζοντας το δικαίωμα των ασθενών για

ιδιωτικότητα και εμπιστευτικότητα των δεδομένων υγείας τους.

- Να έχει την ικανότητα να επικοινωνεί αποτελεσματικά, να αλληλεπιδρά και να συνεργάζεται αποτελεσματικά με τους ασθενείς και το οικογενειακό τους περιβάλλον καθώς και όλα τα μέλη της ομάδας υγείας.
- Να συντονίζει ανεξάρτητα την φροντίδα για ομάδες ασθενών και να εργάζεται διεπιστημονικά για την επίτευξη ασφαλούς ποιοτικής φροντίδας των ασθενών στην πρόληψη, θεραπεία, αποκατάσταση και ανακουφιστική φροντίδα.
- Να προστατεύει ανεξάρτητα την υγεία και την ευημερία των ατόμων, των οικογενειών ή των ομάδων που φροντίζει, διασφαλίζοντας την ασφάλεια τους και την προώθηση της αυτονομίας τους.
- Να προωθεί τον υγιεινό τρόπο ζωής, τα μέτρα πρόληψης και αυτοφροντίδας, ενισχύοντας την ενδυνάμωση, προάγοντας την υγεία και ενισχύοντας συμπεριφορές και τη συμμόρφωση με τη θεραπεία.
- Να εφαρμόζει δεξιότητες κριτικής σκέψης, συστηματική προσέγγιση για την επίλυση προβλημάτων και νοσηλευτική λήψη αποφάσεων στο επαγγελματικό πλαίσιο παροχής φροντίδας.
- Να αναγνωρίζει τα σημεία κλειδιά της ηγεσίας, τα οποία είναι απαραίτητα για το συντονισμό των ομάδων υγείας.
- Να συμμετέχει στη δημιουργία μηχανισμών και διαδικασιών αξιολόγησης για τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας και συνέχειας της νοσηλευτικής φροντίδας, λαμβάνοντας υπόψη τις επιστημονικές, τεχνολογικές εξελίξεις και ηθικές αρχές.
- Να ανταποκρίνεται έγκαιρα και κατάλληλα σε απρόσμενες και ταχέως μεταβαλλόμενες καταστάσεις.
- Να εφαρμόζει αποτελεσματικές παρεμβάσεις σε καταστάσεις κρίσης που μπορούν να διατηρήσουν τη ζωή και την ποιότητα της ζωής.
- Να αποδέχεται την ευθύνη για τις επαγγελματικές του δραστηριότητες και να αναγνωρίζει τα όρια του δικού του πεδίου πρακτικής και δεξιοτήτων.
- Να αναλαμβάνει την ευθύνη για τη δια βίου μάθηση και τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη.
- Να προωθεί και να διατηρεί θετική εικόνα της Νοσηλευτικής.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στην πρακτική άσκηση μπορούν να συμμετέχουν οι φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει το 6^ο εξάμηνο ή το 8^ο εξάμηνο αλλά δεν έχουν ορκιστεί.

Η συνολική διάρκεια της πρακτικής άσκησης θα είναι δυο μήνες κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών (Ιούλιος-Σεπτέμβριος). Το ωράριο θα είναι πρωινό (Δευτέρα- Παρασκευή).

Η επιλογή των νοσοκομείων γίνεται σε συνεργασία των φοιτητών και της υπεύθυνης συντονισμού της πρακτικής άσκησης. Την ευθύνη παρακολούθησης της πρακτικής άσκησης αναλαμβάνει το

γραφείο εκπαίδευσης της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας του νοσοκομείου.
 Μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής ο φοιτητής παραδίδει έκθεση αποτίμησης της πρακτικής άσκησης στον υπεύθυνο καθηγητή. Η διευθύντρια της Νοσηλευτικής υπηρεσίας και η υπεύθυνη του μαθήματος επιβεβαιώνουν την πρακτική άσκηση των φοιτητών.
 Στο πτυχίο των φοιτητών που επιλέξουν και πραγματοποιήσουν την πρακτική άσκηση χορηγείται συμπλήρωμα εκπαίδευσης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Κλινική άσκηση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Κλινική άσκηση	455 ώρες
	Σύνολο	455 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εργασία	

7^ο ΕΞΑΜΗΝΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
53475	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚ	Βασιλική Μάτζιου Καθηγήτρια Επικοινωνία Κλιν. άσκηση: Δήμητρα Παϊκοπούλου (ΕΔΙΠ)
53460	ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚ	Γεώργιος Φιλντίσης, Καθηγητής Πάυλος Μυριανθεύς, Καθηγητής Συνεπικοινωνία: Αννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ
53374	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚ	Θεόδωρος Κατσούλας Επικ. Καθηγητής
53444	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚ	Ευάγγελος Κωνσταντίνου Καθηγητής
53453	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚ	Κωνσταντίνος Τσουμάκας, Καθηγητής Ιωάννα Παυλοπούλου, Αναπλ. Καθηγήτρια

ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53475	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις , εργαστήριο και κλινική άσκηση	7	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS181/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός Η απόκτηση επιστημονικών γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων για την παροχή ολιστικής εξατομικευμένης οικογενειοκεντρικής φροντίδας στο νοσηλεύόμενο παιδί.

Μαθησιακοί Στόχοι

Σε επίπεδο γνώσεων

Οι φοιτητές μετά το τέλος του μαθήματος να είναι σε θέση :

- Να αποκτήσουν βασικές επιστημονικές γνώσεις για τις ιδιαιτερότητες της παιδικής ηλικίας που σχετίζονται με τις αρνητικές επιπτώσεις της νοσηλείας στην ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού.
- Να κατανοήσουν τις ιδιαιτερότητες του παιδιού στις επώδυνες διαδικασίες και τον σημαντικό ρόλο της παρουσίας των γονέων κατά την εκτέλεση των διαδικασιών.
- Να χρησιμοποιούν επιστημονικά εργαλεία εκτίμησης του πόνου και να εφαρμόζουν φαρμακευτικές και μη φαρμακευτικές μεθόδους αντιμετώπισής του.
- Να σχεδιάζουν τη νοσηλευτική φροντίδα σύμφωνα με τη νοσηλευτική διεργασία με έμφαση στη νοσηλευτική εκτίμηση της κατάστασης του παιδιού, στη νοσηλευτική διάγνωση και στην οργάνωση και εφαρμογή των ενδεδειγμένων νοσηλευτικών παρεμβάσεων.
- Να γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες στη φροντίδα των νεογνών.
- Να γνωρίζουν την παθοφυσιολογία των αναπνευστικών νοσημάτων, νεφρολογικών, ενδοκρινικών, καρδιαγγειακών παθήσεων. Να αξιολογούν την κατάσταση του παιδιού, να προσδιορίζουν τις νοσηλευτικές διαγνώσεις και να προγραμματίζουν τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις.
- Να παρέχουν τεκμηριωμένη νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με οξεία – χρόνια νεφρική ανεπάρκεια. Να γνωρίζουν τις μεθόδους υποκατάστασης της νεφρικής λειτουργίας.
- Να γνωρίζουν τα νοσηλευτικά προβλήματα του γαστρεντερικού συστήματος ανά ηλικιακή ομάδα.
- Να γνωρίζουν την παθοφυσιολογία, τις άμεσες και απώτερες επιπλοκές του νεανικού

σακχαρώδους διαβήτη και να εφαρμόζουν τις τεκμηριωμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις. Να παρέχουν συστηματική εκπαίδευση στο παιδί και στους γονείς για τη διαχείριση του νοσήματος.

- Να παρέχουν εξατομικευμένη φροντίδα στο παιδί με κακοήθη νοσήματα. Να αναγνωρίζουν έγκαιρα τις παρενέργειες της θεραπευτικής προσέγγισης και να εφαρμόζουν τεκμηριωμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις.
- Να αξιολογούν με επιστημονικά εργαλεία την κατάσταση του παιδιού με μηνιγγίτιδα και κρανιοεγκεφαλική κάκωση. Συστηματική παρακολούθηση του επιπέδου συνείδησης για έγκαιρη πρόληψη των επιπλοκών.
- Να γνωρίζουν τα ορθοπεδικά προβλήματα στην παιδική ηλικία και να παρέχουν εξατομικευμένη νοσηλευτική φροντίδα.
- Να γνωρίζουν τα επιδημιολογικά χαρακτηριστικά της εγκαυματικής νόσου. Η φροντίδα του παιδιού με εγκαυματική νόσο να βασίζεται σε σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα.

Σε επίπεδο ικανοτήτων

Οι φοιτητές μετά το τέλος του μαθήματος να είναι σε θέση :

- Να αναπτύξουν κριτική σκέψη για την κατανόηση και αντιμετώπιση των προβλημάτων και αναγκών του νοσηλευόμενου παιδιού και της οικογένειάς του.
- Να προγραμματίζουν την παρεχόμενη φροντίδα σύμφωνα με τεκμηριωμένες γνώσεις και τις διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες.
- Να κατανοήσουν το σημαντικό ρόλο των γονέων κατά την νοσηλεία του παιδιού και να εφαρμόζουν τις αρχές της οικογενειοκεντρικής φροντίδας
- Να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν τις ενδεδειγμένες παιδιατρικές νοσηλευτικές διαδικασίες σύμφωνα με τα ευρήματα της νοσηλευτικής εκτίμησης.

Εργαστήριο Παιδιατρικής Νοσηλευτικής

Οι φοιτητές μετά το τέλος του μαθήματος να είναι σε θέση:

- Να εφαρμόζουν τη νοσηλευτική αξιολόγηση στον παιδιατρικό ασθενή.
- Να λαμβάνουν και να αξιολογούν τα ζωτικά σημεία ανάλογα με το ηλικιακό επίπεδο ανάπτυξης του παιδιού.
- Να γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες κατά τη χορήγηση των φαρμάκων στα παιδιά, τους τρόπους και μεθόδους χορήγησης των φαρμάκων και τον υπολογισμό των δόσεων.
- Να χορηγούν ενδοφλέβια υγρά και να υπολογίζουν το ισοζύγιο.
- Να γνωρίζουν τις μεθόδους/τεχνικές διενέργειας φλεβοκέντησης & αιμοληψίας.
- Να γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες στη χορήγηση οξυγόνου στα παιδιά.
- Να γνωρίζουν τις μεθόδους/τεχνικές διενέργειας αναρρόφησης.
- Να αξιολογούν τον παιδιατρικό πόνο με κλίμακες εκτίμησης πόνου.
- Να γνωρίζουν βασική καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση στα παιδιά

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Εισαγωγή του παιδιού στο νοσοκομείο. Ο ρόλος του νοσηλευτή. Επιπτώσεις της νοσοκομειακής νοσηλείας στην συναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού.</p> <p>Οικογενειοκεντρική φροντίδα .Επώδυνες διαδικασίες .Προετοιμασία παιδιών και γονέων</p> <p>Νοσηλευτική προσέγγιση του παιδιατρικού πόνου</p> <p>Νοσηλευτική φροντίδα νεογνών</p> <p>Νοσηλευτική φροντίδα παιδιών με αναπνευστικά προβλήματα</p> <p>Φροντίδα παιδιού με καρδιακές παθήσεις</p> <p>Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με οξεία – χρόνια νεφρική ανεπάρκεια. Μέθοδοι υποκατάστασης νεφρικής λειτουργίας</p> <p>Φροντίδα παιδιών με προβλήματα γαστρεντερικού συστήματος</p> <p>Νεανικός σακχαρώδης διαβήτης – Νοσηλευτικές παρεμβάσεις</p> <p>Φροντίδα παιδιού με κακοήθη νοσήματα</p> <p>Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με μηνιγγίτιδα και κρανιοεγκεφαλική κάκωση</p> <p>Ορθοπαιδικά προβλήματα στην παιδική ηλικία. Νοσηλευτική φροντίδα</p> <p>Φροντίδα παιδιού με εγκαυματική νόσο</p> <p>Εργαστήριο Παιδιατρικής Νοσηλευτικής</p> <p>Νοσηλευτική αξιολόγηση παιδιατρικού ασθενή.</p> <p>Λήψη και αξιολόγηση των ζωτικών σημείων στα διαφορετικά στάδια ανάπτυξης του παιδιού.</p> <p>Ιδιαιτερότητες κατά τη χορήγηση των φαρμάκων στα παιδιά. Τρόποι και μέθοδοι χορήγησης φαρμάκων και υπολογισμός δόσεων.</p> <p>Χορήγηση ενδοφλέβιων υγρών.</p> <p>Επίδειξη μεθόδων/τεχνικών διενέργειας φλεβοκέντησης& αιμοληψίας.</p> <p>Ιδιαιτερότητες στη χορήγηση οξυγόνου στα παιδιά.</p> <p>Επίδειξη μεθόδων/τεχνικών διενέργειας αναρρόφησης.</p> <p>Επίδειξη μεθόδων/τεχνικών διενέργειας καλλιέργειών.</p> <p>Νοσηλευτική αξιολόγηση παιδιατρικού πόνου με κλίμακες εκτίμησης πόνου.</p> <p>Βασική καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση στα παιδιά</p>
--

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	<p>Παραδόσεις.</p> <p>Επιδείξεις. Η εφαρμογή σύγχρονων εκπαιδευτικών τεχνικών με έμφαση στην ενεργητική συμμετοχή των φοιτητών (εισήγηση, επίδειξη, μελέτη περίπτωσης, παιχνίδι ρόλων, προσομοίωση, ομάδες εργασίας).</p> <p>Εξάσκηση των φοιτητών στις νοσηλευτικές διαδικασίες στο εργαστήριο</p> <p>Κλινική άσκηση σε Παιδιατρικά Νοσοκομεία.</p>												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<p>χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</p>												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>26 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Εργαστήριο</td> <td>13 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Κλινική άσκηση</td> <td>52 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>47 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>138 ώρες (5,5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	26 ώρες	Εργαστήριο	13 ώρες	Κλινική άσκηση	52 ώρες	Μελέτη	47 ώρες	Σύνολο	138 ώρες (5,5 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>												
Διαλέξεις	26 ώρες												
Εργαστήριο	13 ώρες												
Κλινική άσκηση	52 ώρες												
Μελέτη	47 ώρες												
Σύνολο	138 ώρες (5,5 ECTS)												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Αξιολόγηση με γραπτές εξετάσεις για το θεωρητικό μάθημα:</p>												

	70% Αξιολόγηση με γραπτές εξετάσεις για το εργαστηριακό μάθημα: 30%
--	---

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<<Παιδιατρική Νοσηλευτική Βασικές Αρχές στη φροντίδα παιδιών>> ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Βασιλική Μάτζιου – Μεγαπάνου ΕΚΔΟΤΗΣ: Δημ. Λαγός ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2011

ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53460	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	6	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=357		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός η απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και η ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στην Εντατικολογία και την εντατική νοσηλευτική που προσφέρεται σε βαριά πάσχοντες ασθενείς σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας.

Αποτελεί κλινικό μάθημα που διδάσκεται και εξετάζεται στην Ελληνική γλώσσα αλλά υπάρχει η δυνατότητα να διδάσκεται και στην Αγγλική γλώσσα.

Το μάθημα αποτελεί βασικό κλινικό μάθημα για φοιτητές της Σχολής Επιστημών Υγείας και γι' αυτό είναι ενταγμένο στο 7^ο εξάμηνο δεδομένου ότι η Εντατικολογία αποτελεί βασική κλινική ειδικότητα στις ΜΕΘ και ΜΑΦ των Νοσοκομείων όπου εργάζονται Νοσηλευτές παρέχοντας υπηρεσίες υγείας.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στην Εντατικολογία.

Βασικοί στόχοι η ακριβής αξιολόγηση των βαριά πασχόντων ασθενών με σκοπό την εφαρμογή ορθής νοσηλευτικής αξιολόγησης και θεραπευτικής παρέμβασης. Η πρακτική – εργαστηριακή άσκηση περιλαμβάνει την εκπαίδευση σε ΜΕΘ για την καθημερινή κλινική φροντίδα των ασθενών υπό μηχανική υποστήριξη της αναπνοής και τη διαχείριση επειγουσών καταστάσεων σε ασθενείς με βαριά αναπνευστική, κυκλοφορική, εγκεφαλική, νεφρική ανεπάρκεια (πολυοργανική δυσλειτουργία) καθώς και την εφαρμογή εξειδικευμένων τεχνικών υποστήριξης της ζωής (μηχανικός αερισμός, υποκατάσταση νεφρικής λειτουργίας, αντιμετώπιση σοκ).

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. γνωρίζει τι είναι η Εντατικολογία
2. γνωρίζει το θεωρητικό υπόβαθρο των επειγουσών καταστάσεων
3. παρέχει νοσηλευτική φροντίδα σε βαριά πάσχοντες ασθενείς υπό μηχανικό αερισμό
4. εξοικείωση με εξειδικευμένες τεχνικές υποστήριξης ζωτικών λειτουργιών
5. εξοικείωση με συσκευές και μηχανήματα παρακολούθησης – monitoring βαριά πασχόντων ασθενών

<ul style="list-style-type: none"> • Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Επίδειξη επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Αρχές εντατικής θεραπείας, οργάνωση & λειτουργία ΜΕΘ   Τεχνικές απεικόνισης, Εντατική παρακολούθηση   Καρδιολογικά προβλήματα στη ΜΕΘ. Στεφανιαία νόσος , Εξειδικευμένη ΚΑΡΠΑ   Οξεοβασική Ισορροπία   Καταστολή, Αναλγησία και Μυοχάλαση στη ΜΕΘ. Ψυχιατρικά προβλήματα   Εντατική φροντίδα αγγειακής, νευρολογικής και νευροχειρουργικής νόσου   Shock και ανάνηψη   Σήψη, Λοιμώξεις στη ΜΕΘ   Οξεία & Χρόνια Νεφρική ανεπάρκεια, Υποκατάσταση νεφρικής λειτουργίας στη ΜΕΘ   Υγρά, ηλεκτρολύτες   Αναπνευστική ανεπάρκεια τύπου I και II, Πνευμονικά νοσήματα στη ΜΕΘ   Φαρμακοθεραπεία στη ΜΕΘ, Διακομιδές βαρέως πασχόντων   Μεταγγίσεις, Αιμορραγία & αιμόσταση, Αντιθρομβωτική θεραπεία.   Διατροφή βαρέως πάσχοντος</p>

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Το μάθημα διδάσκεται από αμφιθέατρο με διαλέξεις και προβολές power point και σχετικά videos όπου αυτό είναι απαραίτητο. Η θεωρητική διδασκαλία ακολουθείται από πρακτική άσκηση σε ΜΕΘ (παρακολούθηση επίσκεψης και συμμετοχή σε κλινικές νοσηλευτικές δραστηριότητες για τη φροντίδα των βαρά πασχόντων).										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>26 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Κλινική άσκηση</td> <td>52 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>47 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>125 ώρες (5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	26 ώρες	Κλινική άσκηση	52 ώρες	Μελέτη	47 ώρες	Σύνολο	125 ώρες (5 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>										
Διαλέξεις	26 ώρες										
Κλινική άσκηση	52 ώρες										
Μελέτη	47 ώρες										
Σύνολο	125 ώρες (5 ECTS)										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου υπό την μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν προφορικά ανάλογα με τις ανάγκες (π.χ. μικρός αριθμός εξεταζομένων).										

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Current Εντατικολογία, Bongard F., Sue D, A. και συνεργάτες εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 2^η έκδοση, 2016</p>
--

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53374	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	6	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=142		

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός

Το μάθημα "Επείγουσα Νοσηλευτική και Εντατική Νοσηλεία" σκοπό έχει να προσφέρει στο φοιτητή της Νοσηλευτικής τις απαραίτητες γνώσεις, ώστε να παρέχει αποτελεσματική και ποιοτική φροντίδα στον βαριά πάσχοντα άρρωστο. Συνθέτει βασικές γνώσεις από την προηγούμενη μαθησιακή πορεία με την εφαρμογή τους στις ειδικές κατά περίπτωση νοσηλευτικές παρεμβάσεις, προσανατολίζει και χαρτογραφεί τη νοσηλευτική φροντίδα μέσα στο σύγχρονο πλαίσιο της ΜΕΘ και καθοδηγεί τη νοσηλευτική πρακτική στον ιδιαίτερο ρόλο που καταλαμβάνει στο πλαίσιο της συνεργασίας της διεπιστημονικής ομάδας. Γίνεται μέσα από τη διδασκαλία έντονη προσπάθεια να αποσαφηνιστεί ο διακριτός ρόλος του νοσηλευτή, η αρμονία και αυτοτέλεια του αντικειμένου της επιστήμης μας αλλά και η ωφελιμότητα και αναγκαιότητα της ομαδικής εργασίας.

Οι φοιτητές λαμβάνουν τα απαραίτητα θεωρητικά και πρακτικά εφόδια για να αναλάβουν ένα συνεχώς αυξανόμενο όγκο κλινικών καθηκόντων σε εξειδικευμένο επίπεδο. Η αξιολόγηση των παραμέτρων του αρρώστου, η έγκαιρη και βασισμένη σε ενδείξεις παρέμβαση, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους, η γνώση του χειρισμού συσκευών υποστήριξης των ζωτικών οργάνων και λειτουργιών των αρρώστων, συνδυάζονται για τη δημιουργία σχεδίων νοσηλευτικής φροντίδας για ομάδες βαρέως πασχόντων.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1^η: Εισαγωγή στη νοσηλευτική φροντίδα του βαριά πάσχοντα – ασφάλεια και ποιότητα στη ΜΕΘ

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- Βασικά στοιχεία για το σχεδιασμό, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία της ΜΕΘ
- Τρόπους υπολογισμού της σωστής στελέχωσης μιας ΜΕΘ
- Τους ορισμούς του λάθους και της ασφάλειας, καθώς και το μοντέλο εννοιολογικής εξέλιξης της ασφάλειας στη ΜΕΘ
- Τις βασικές αρχές παρακολούθησης στη ΜΕΘ και τα επίπεδα συναγερμών

- Τα είδη των δεικτών ποιότητας και αποτελεσματικότητας, καθώς και τον έλεγχο της αξιοπιστίας των μετρήσεων που λαμβάνονται

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2^η: Monitoring – ΗΚΓ, βασικές αρρυθμίες και αντιμετώπιση

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- Βασικές αρχές της ηλεκτρικής δραστηριότητας της καρδιάς και απεικόνιση στο ΗΚΓ
- Βασικά βήματα ερμηνείας του ΗΚΓ
- Τις κυριότερες υπερκοιλιακές και κοιλιακές αρρυθμίες και τα ΗΚΓ χαρακτηριστικά τους
- Τις δυνητικά επικίνδυνες αρρυθμίες για τη ζωή του αρρώστου και τρόπους αντιμετώπισης τους
- Διαδικασία και τεχνικές απινιδισμού

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3^η: Monitoring – αιμοδυναμική παρακολούθηση

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- Σχετικά με τη μέτρηση και αξιολόγηση της αιματηρής αρτηριακής πίεσης
- Σχετικά με τη μέτρηση και αξιολόγηση της κεντρικής φλεβικής πίεσης
- Σχετικά με τη μέτρηση και αξιολόγηση της πίεσης της πνευμονικής αρτηρίας και της πίεσης αποκλεισμού
- Σχετικά με τη μέτρηση και αξιολόγηση της καρδιακής παροχής και άλλων βασικών αιμοδυναμικών παραμέτρων

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4^η: Αγγειακή προσπέλαση στη ΜΕΘ – επιπλοκές και φροντίδα κεντρικά εισερχόμενων κεντρικών φλεβικών καθετήρων

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- Τα βασικά είδη των κεντρικών φλεβικών καθετήρων που χρησιμοποιούνται στη ΜΕΘ
- Τις τεχνικές διαδερμικού καθετηριασμού των μεγάλων φλεβών
- Την τεχνική καθετηριασμού υπό άμεση υπερηχογραφική καθοδήγηση
- Την τεχνική πιστοποίησης της σωστής θέσης του άκρου του καθετήρα
- Τις πιθανές βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπλοκές από την τοποθέτηση και παρουσία κεντρικού φλεβικού καθετήρα
- Σχετικά με τη σωστή διατήρηση και φροντίδα των κεντρικών φλεβικών καθετήρων

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 5^η: Φροντίδα αναπνευστικού – ειδικά θέματα

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- Τις τεχνικές και μεθόδους παρακολούθησης της αναπνευστικής λειτουργίας
- Βασικές αρχές οξυγονοθεραπείας με απλές συσκευές χορήγησης οξυγόνου
- Φροντίδα αρρώστου με μη επεμβατικό μηχανικό αερισμό
- Φροντίδα και διατήρηση τεχνητού αεραγωγού στη ΜΕΘ
- Φροντίδα αρρώστου υπό επεμβατικό μηχανικό αερισμό
- Τεχνική και αρχές ενδοτραχειακής αναρρόφησης
- Φροντίδα αρρώστου με Θωρακική παροχέτευση
- Σχετικά με τη σωστή ανά πάθηση θέση του αρρώστου στην κλίνη της ΜΕΘ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 6^η: Οξέα στεφανιαία σύνδρομα

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- Ορισμό και παθοφυσιολογία των οξέων στεφανιαίων συνδρόμων
- Φαρμακευτική και επεμβατική αντιμετώπιση των ΟΣΣ
- Παρακολούθηση στη ΜΕΘ μετά την επεμβατική αντιμετώπιση ΟΣΣ
- Νοσηλευτική φροντίδα και πρόληψη επιπλοκών

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 7^η: Καρδιακή ανεπάρκεια και μηχανική υποστήριξη της καρδιάς

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- Ορισμό, σταδιοποίηση και αιμοδυναμική εικόνα της ΚΑ
- Βασικές αρχές και λειτουργία των συσκευών καρδιακής υποβοήθησης
- Ενδοαορτική αντλία αντλώσεως, λειτουργία και επιπλοκές

- Συσκευές μακράς ή μόνιμης καρδιακής υποβοήθησης
- Ιδιαιτερότητες νοσηλευτικής φροντίδας σε αρρώστους με συσκευές υποστήριξης

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 8^η: ΤΕΠ- αρχές διαλογής και αρχική φροντίδα πολυτραυματία

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- Βασικές αρχές διαλογής στο ΤΕΠ και μοντέλα διαλογής
- Λειτουργία και στελέχωση ΤΕΠ
- Βασικές αρχές αντιμετώπισης πολυτραυματία στο ΤΕΠ
- Κακώσεις θώρακα – Νοσηλευτικές παρεμβάσεις
- Κακώσεις κοιλίας – Νοσηλευτικές παρεμβάσεις
- Κακώσεις μυοσκελετικού – Νοσηλευτικές παρεμβάσεις
- Σύνδρομο διαμερίσματος
- Καταπληξία και βασικές παρεμβάσεις

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 9^η: Έλκη πίεσης στη ΜΕΘ- πρόληψη και αντιμετώπιση

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- Την παθοφυσιολογία των ελκών πίεσης στη ΜΕΘ
- Τη σταδιοποίηση των ελκών πίεσης
- Τις βασικές αρχές πρόληψης των ελκών πίεσης στη ΜΕΘ
- Τις βασικές αρχές των επιφανειών παθητικής αντίδρασης και των συσκευών εναλλαγής πίεσης
- Τη χρήση των διαφόρων ειδών επιθεμάτων
- Ειδικές συμπληρωματικές τεχνικές στην επούλωση των ελκών πίεσης

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 10^η: Καταπληξία και Νεφρική ανεπάρκεια

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- Αίτια και στάδια καταπληξίας
- Βασικές αρχές αντιμετώπισης και νοσηλευτικές παρεμβάσεις ανά είδος καταπληξίας
- Παρακολούθηση και ταξινόμηση νεφρικής ανεπάρκειας
- Μοντέλα υποκατάστασης νεφρικής λειτουργίας στη ΜΕΘ
- Χαρακτηριστικά συνεχούς νεφρικής υποκατάστασης
- Παρακολούθηση λειτουργίας του μηχανήματος νεφρικής υποκατάστασης και πιθανά κλινικά συμβάματα και αντιμετώπιση τους

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 11^η: ΚΕΚ και έγκαυμα

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- Βασικές αρχές φυσιολογίας και ισορροπίας πιέσεων στην κρνιακή κοιλότητα
- Κατάταξη, μηχανισμό και μορφολογία ΚΕΚ
- Πρωτοβάθμια εκτίμηση και αναζωογόνηση
- Δευτεροπαθείς εγκεφαλικές διαταραχές και πρόληψη
- Είδη και σταδιοποίηση εγκαυμάτων
- Βασικές αρχές και ιδιαιτερότητες αντιμετώπισης εγκαυμάτων στο ΤΕΠ και στη ΜΕΘ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 12^η: Ηθικά διλήμματα στο ΤΕΠ και στη ΜΕΘ – προτελευταία διλήμματα

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- Ορισμός βιοηθικής και ηθικών διλημάτων στην αντιμετώπιση του βαριά πάσχοντα
- Κρίσιμα βιοηθικά ζητήματα
- Αρχές βιοηθικής
- Συστάσεις ειδικών επιτροπών

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων

- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτικό μέρος

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1^η: Εισαγωγή στη νοσηλευτική φροντίδα του βαριά πάσχοντα – ασφάλεια και ποιότητα στη ΜΕΘ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2^η: Monitoring – ΗΚΓ, βασικές αρρυθμίες και αντιμετώπιση

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3^η: Monitoring – αιμοδυναμική παρακολούθηση

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4^η: Αγγειακή προσπέλαση στη ΜΕΘ – επιπλοκές και φροντίδα κεντρικά εισερχόμενων κεντρικών φλεβικών καθετήρων

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 5^η: Φροντίδα αναπνευστικού – ειδικά θέματα

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 6^η: Οξεία στεφανιαία σύνδρομο

Νοσηλευτική φροντίδα και πρόληψη επιπλοκών

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 7^η: Καρδιακή ανεπάρκεια και μηχανική υποστήριξη της καρδιάς

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 8^η: ΤΕΠ- αρχές διαλογής και αρχική φροντίδα πολυτραυματία

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 9^η: Έλκη πίεσης στη ΜΕΘ- πρόληψη και αντιμετώπιση

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 10^η: Καταπληξία και Νεφρική ανεπάρκεια

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 11^η: ΚΕΚ και έγκαυμα

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 12^η: Ηθικά διλήμματα στο ΤΕΠ και στη ΜΕΘ – προτελεύτια διλήμματα

Κλινικό μέρος

Πραγματοποιείται κλινική άσκηση σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας δημόσιων νοσοκομείων, όπου οι φοιτητές παρακολουθούν και αναλαμβάνουν, υπό επίβλεψη, την κλινική φροντίδα βαρέως πασχόντων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας, με χρήση PowerPoint • Κλινικά σενάρια - Συζήτηση • Ερωτήσεις προς φοιτητές • Κλινική άσκηση στις ΜΕΘ και τα ΤΕΠ γενικών νοσοκομείων της Αττικής 										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>26 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Κλινική άσκηση</td> <td>52 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>47 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>125 ώρες (5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	26 ώρες	Κλινική άσκηση	52 ώρες	Μελέτη	47 ώρες	Σύνολο	125 ώρες (5 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>										
Διαλέξεις	26 ώρες										
Κλινική άσκηση	52 ώρες										
Μελέτη	47 ώρες										
Σύνολο	125 ώρες (5 ECTS)										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση										

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Επείγουσα Νοσηλευτική – ΜΕΘ MS Baird, JH Keen, PL Swearingen Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις Αθήνα 2010

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53444	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS106/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Εισαγωγή στη νοσηλευτική αναισθησιολογία

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει τα βασικά στοιχεία της ιστορίας της νοσηλευτικής αναισθησιολογίας
- Να γνωρίζει το ρόλο του νοσηλευτή αναισθησιολογίας και του αναισθησιολόγου στην περιεγχειρητική αντιμετώπιση του ασθενούς
- Να γνωρίζει την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στα Ελληνικά νοσοκομεία και διεθνώς, όσον αφορά στη νοσηλευτική αναισθησιολογία
- Να γνωρίζει τα εκπαιδευτικά προγράμματα που είναι σήμερα διαθέσιμα προκειμένου να εκπαιδευτεί κάποιος στη νοσηλευτική αναισθησιολογία

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Μονάδα Μεταναισθητικής Φροντίδας (ΜΜΑΦ)

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει τον εξοπλισμό της μονάδας μεταναισθητικής φροντίδας και τη χρήση του
- Να αξιολογεί και να ελέγχει τα ζωτικά σημεία και τις λειτουργίες του ασθενούς που νοσηλεύεται στη ΜΜΑΦ
- Να παρεμβαίνει προκειμένου να αντιμετωπίσει επιπλοκές που έχουν σχέση με τον αεραγωγό του ασθενούς, να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τον πόνο, να χειρίζεται συσκευές όπως οι παροχετεύσεις, ο ρινογαστρικός καθετήρας, ο ουροκαθετήρας κλπ
- Να γνωρίζει τα κριτήρια αποχώρησης του ασθενούς από τη ΜΜΑΦ προκειμένου να μεταφερθεί στην κλινική
- Να γνωρίζει και να αντιμετωπίζει έγκαιρα καταστάσεις απειλητικές για τη ζωή

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Μηχάνημα αναισθησίας και αναισθησιολογικά συστήματα – Βασικές αρχές λειτουργίας αναπνευστήρων και τύποι μηχανικής αναπνοής

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει όλα τα μέρη του αναισθησιολογικού μηχανήματος
- Να ελέγχει τα συστήματα χορήγησης αναισθησίας για διαρροές

- Να πραγματοποιεί τη βαθμονόμηση των συστημάτων αναισθησίας
- Να πραγματοποιεί τη βαθμονόμηση του αναλυτή οξυγόνου
- Να ρυθμίζει τις παραμέτρους χορήγησης αερίων του αναπνευστήρα

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Έλεγχος και υποστήριξη του αεραγωγού. Αερισμός με προσωπίδα αερισμού, ενδοτραχειακή διασωλήνωση, λαρυγγική μάσκα - Δύσκολος αεραγωγός.

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει τις μεθόδους αερισμού με θετική πίεση του χειρουργικού ασθενούς
- Να προετοιμάζει με τη χειρουργική αίθουσα προκειμένου να υποστηριχθεί αναπνευστικά ο ασθενής μετά τη χορήγηση της ενδοφλέβιας αναισθησίας
- Να γνωρίζει τους αλγόριθμους αντιμετώπισης του δύσκολου αεραγωγού
- Να αναγνωρίζει τον εξοπλισμό που απαιτείται για την αναπνευστική υποστήριξη του χειρουργικού ασθενούς

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Το monitoring στη Νοσηλευτική Αναισθησιολογία

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να ερμηνεύει τα στοιχεία που προκύπτουν από την παρακολούθηση του ασθενούς
- Να βαθμονομεί τα συστήματα παρακολούθησης του ασθενούς
- Να παρεμβαίνει προκειμένου να αντιμετωπίσει δυσλειτουργίες των συστημάτων παρακολούθησης του ασθενούς
- Να εφαρμόζει όλες τις μεθόδους παρακολούθησης (παλμική οξυμετρία, αναίμακτη και αιματηρά πίεση, ηλεκτροκαρδιογράφημα, διφασματικός δείκτης, κλπ)

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Καθετηριασμός περιφερικών φλεβών, κεντρικών φλεβών και αρτηριών στη νοσηλευτική αναισθησιολογία. Περιφερικά εισερχόμενοι κεντρικοί φλεβικοί καθετήρες (PICCs), υπό υπερηχογραφικό έλεγχο

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να επιλέγει σε κάθε περίπτωση την κατάλληλη συσκευή φλεβικής προσπέλασης ανάλογα με τον ασθενή και το είδος της επέμβασης
- Να διαχειρίζεται τη συσκευή κατά την περιεγχειρητική περίοδο
- Να χρησιμοποιεί τα κατάλληλα συστήματα πλοήγησης στις κεντρικές φλεβικές προσπελάσεις (περιφερικά εισερχόμενοι και κεντρικά εισερχόμενοι κεντρικοί φλεβικοί καθετήρες), προκειμένου το άκρο του καθετήρα να τοποθετείται στο σημείο της συμβολής της άνω κοίλης φλέβας με το δεξιό κόλπο

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ενδοφλέβια αναισθητικά φάρμακα.

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει όλα τα ενδοφλέβια αναισθητικά φάρμακα που χρησιμοποιούνται στην καθ' ημέρα κλινική πράξη
- Να αναγνωρίζει τις επιπλοκές από τη χορήγησή τους
- Να προετοιμάζει τα διαλύματα

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Εισπνεόμενα αναισθητικά

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει όλα τα εισπνεόμενα αναισθητικά φάρμακα που χρησιμοποιούνται στην καθ' ημέρα κλινική πράξη
- Να αναγνωρίζει τις επιπλοκές από τη χορήγησή τους
- Να συντηρεί τους κατάλληλους για κάθε εισπνεόμενο αναισθητικό εξαρτητές και να φροντίζει για την αποτελεσματική τους λειτουργία

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Προεγχειρητική εκτίμηση και προετοιμασία

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει όλες τις απαραίτητες εξετάσεις και το βασικό προεγχειρητικό έλεγχο στον οποίο πρέπει να υποβληθούν οι ασθενείς που πρόκειται να υποβληθούν σε επεμβάσεις μικρής, μέσης και μεγάλης βαρύτητας

- Να ερμηνεύει τα αποτελέσματα των εξετάσεων

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ναρκωτικά αναλγητικά φάρμακα στο χειρουργείο και αντιμετώπιση του πόνου εκτός χειρουργείου

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει όλα τα ναρκωτικά αναλγητικά φάρμακα που χρησιμοποιούνται στην καθ' ημέρα κλινική πράξη
- Να γνωρίζει τον τρόπο διακίνησής τους εντός του νοσοκομείου και τις διαδικασίες χρέωσης ανά ασθενή
- Να προετοιμάζει τα φάρμακα που θα χορηγηθούν είτε με bolus έγχυση είτε στάγδην με τη χρησιμοποίηση ειδικής αντλίας
- Να γνωρίζει τον τρόπο χορήγησης των ναρκωτικών αναλγητικών φαρμάκων μετεπεμβατικά σε ασθενείς που νοσηλεύονται στη χειρουργική κλινική ή αντιμετωπίζονται στη μονάδα πόνου

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Μυοχαλαρωτικά φάρμακα

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει τον τρόπο δράσης των μυοχαλαρωτικών φαρμάκων
- Να γνωρίζει όλα τα μυοχαλαρωτικά φάρμακα που χρησιμοποιούνται στην καθ' ημέρα κλινική πράξη
- Να προετοιμάζει τα διαλύματα των μυοχαλαρωτικών φαρμάκων σε bolus και στάγδην έγχυση
- Να προετοιμάζει τα διαλύματα των αντιδότην των μυοχαλαρωτικών φαρμάκων

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Υπαραχνοειδής, επισκληρίδιος και ιεροκοκκυγικός αποκλεισμός.

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει την ανατομία της σπονδυλικής στήλης
- Να χρησιμοποιεί τις μόνιμες και προσωρινές συσκευές χορήγησης φαρμάκων σε ασθενείς που χρήζουν περιοχικής αναισθησίας
- Να γνωρίζει τις τεχνικές όλων των αποκλεισμών
- Να χορηγεί τοπικά αναισθητικά, αγγειοσυσπαστικά και ναρκωτικά αναλγητικά φάρμακα μέσω ειδικών καθετήρων

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Τοπικά αναισθητικά

Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει τον τρόπο δράσης των τοπικών αναισθητικών
- Να γνωρίζει όλα τα τοπικά αναισθητικά που χρησιμοποιούνται στην καθ' ημέρα κλινική πράξη
- Να προετοιμάζει τα διαλύματα των τοπικών αναισθητικών που πρόκειται να χορηγηθούν στο χειρουργικό ασθενή
- Να αντιμετωπίζει τις επιπλοκές από τη χορήγηση των τοπικών αναισθητικών

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Εισαγωγή στη νοσηλευτική αναισθησιολογία

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Μονάδα Μεταναισθητικής Φροντίδας (ΜΜΑΦ)

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Μηχάνημα αναισθησίας και αναισθησιολογικά Συστήματα – Βασικές αρχές λειτουργίας αναπνευστήρων και τύποι μηχανικής αναπνοής

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Έλεγχος και υποστήριξη του αεραγωγού. Αερισμός με προσωπίδα αερισμού, ενδοτραχειακή διασωλήνωση, λαρυγγική μάσκα - Δύσκολος αεραγωγός.
 ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Το monitoring στη Νοσηλευτική Αναισθησιολογία
 ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Καθετηριασμός περιφερικών φλεβών, κεντρικών φλεβών και αρτηριών στη νοσηλευτική αναισθησιολογία. Περιφερικά εισερχόμενοι κεντρικοί φλεβικοί καθετήρες (PICCs), υπό υπερηχογραφικό έλεγχο
 ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ενδοφλέβια αναισθητικά φάρμακα.
 ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Εισπνεόμενα αναισθητικά
 ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Προεγχειρητική εκτίμηση και προετοιμασία
 ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ναρκωτικά αναλγητικά φάρμακα στο χειρουργείο και αντιμετώπιση του πόνου εκτός χειρουργείου
 ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Μυοχαλαρωτικά φάρμακα
 ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Υπαραχνοειδής, επισκληρίδιος και ιεροκοκκυγικός αποκλεισμός.
 ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Τοπικά αναισθητικά

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας, με παρουσιάσεις που περιλαμβάνουν φωτογραφίες και video • Προσομοίωση κλινικών περιστατικών • Συζήτηση • Διάλογος με τους φοιτητές • Μελέτη κλινικών περιστατικών • Κλινική άσκηση σε αναισθησιολογικά τμήματα γενικών νοσοκομείων της Αττικής 										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>26 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Κλινική άσκηση</td> <td>26 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>48 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>100 ώρες (4 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	26 ώρες	Κλινική άσκηση	26 ώρες	Μελέτη	48 ώρες	Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>										
Διαλέξεις	26 ώρες										
Κλινική άσκηση	26 ώρες										
Μελέτη	48 ώρες										
Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση										

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Miller Αναισθησιολογία I Συγγραφέας: R.D. Miller Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD
 Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2015 Κωδικός Εύδοξος: 33074407

ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53453	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	6	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=142		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ

Η Παιδιατρική διαφέρει των άλλων ειδικοτήτων λόγω της ενασχόλησής της με εξελισσόμενους και ωριμάζοντες οργανισμούς. Οι μεγάλες πρόοδοι της βιοϊατρικής επιστήμης μέσω των τεχνολογικών εξελίξεων και της μοριακής βιολογίας αφενός και η καλύτερη κατανόηση και ερμηνεία του συναισθηματικού κόσμου του βρέφους, του παιδιού και του εφήβου αφετέρου, οδήγησαν στην πληρέστερη κατανόηση της φυσιολογικής βιολογίας, της παθολογοφυσιολογίας, αλλά και στην καλύτερη θεραπευτική ανταπόκριση πολλών παθήσεων της παιδικής ηλικίας.

Άσκηση: Βασικός σκοπός της κλινικής άσκησης είναι η εξοικείωση του φοιτητή με τα παιδιά από πρόωρα νεογνά μέχρι τον έφηβο, η αναγνώριση των βασικών χαρακτηριστικών του φυσιολογικού, της νόσου και της φροντίδας του είτε σε εξωτερικό ιατρείο όσο και στο θάλαμο του Νοσοκομείου. Τα μαθησιακά αποτελέσματα για το φοιτητή αναφέρονται στη λήψη του ιστορικού του ασθενή και τη φυσική εξέταση, στη θερμομέτρηση και αντιμετώπιση πυρετού και του άλγους, την αντιμετώπιση των σπασμών, στις μορφές και στη χορήγηση φαρμάκων και στις ιδιαιτερότητες στην Παιδιατρική, στην αρτηριακή πίεση και τον προσδιορισμό της, τα σωματομετρικά στοιχεία του παιδιού, την κλινική εικόνα του βαρέως ασθενούς, την κλινική προβολή και επείγουσα αντιμετώπιση της αναπνευστικής, καρδιακής και νεφρικής ανεπάρκειας, τη δερμοαντίδραση Μαντουξ, τις αιμοληψίες, τη λήψη γενικής και καλλιέργειας ούρων, τον καθετηριασμό και την παρακέντηση της ουροδόχου κύστης, στην οσφυονωτιαία παρακέντηση, κλπ.

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, ο φοιτητής, θα πρέπει να αναπτύξει μια αδρή διαφοροδιαγνωστική σκέψη, θα πρέπει να ευαισθητοποιηθεί στην ανάλυση των στοιχείων που του παρέχονται από το ιστορικό, τη φυσική εξέταση και τις συνήθεις εργαστηριακές εξετάσεις. Στο διάστημα της άσκησης θα τονιστεί τόσο η φυσιολογία, όσο και η παθοφυσιολογία των παιδιατρικών νοσημάτων, για να εξηγηθεί και να κατανοηθεί η λήψη των ορθών θεραπευτικών αποφάσεων.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στη Παιδιατρική

- Η Παιδιατρική σήμερα. Ορισμοί νεογνικής - παιδικής ηλικίας.
- Παιδιατρικό ιστορικό και φυσική εξέταση.

Ανάπτυξη & συμπεριφορά του παιδιού

- Εκτίμηση σωματικής και ψυχοκινητικής εξέλιξης του παιδιού.
- Διαταραχές συμπεριφοράς- αυτισμός.

Αφυδάτωση – Οξεοβασική ισορροπία

- Ορισμός αφυδάτωσης, είδη αφυδάτωσης, κλινικά σημεία, αντιμετώπιση.
- Ηλεκτρολυτικές διαταραχές, αντιμετώπιση.

Διατροφή του βρέφους, παιδιού και εφήβου

- Διατροφή βρέφους, του νηπίου και μεγαλύτερου παιδιού, διατροφικές ανάγκες εφήβων, μητρικός θηλασμός και πλεονεκτήματα.

Το νεογνό

- Κλινική εξέταση του νεογνού. Προσυμπτωματικός έλεγχος νεογνού.
- Το νεογέννητο (περίθαλψη, συγγενείς και περιγεννητικές λοιμώξεις), νεογνικός ίκτερος.

Γενετική

- Κλινική υποψία γενετικού νοσήματος, διαγνωστική διερεύνηση, συχνότερα γενετικά νοσήματα, συμβουλευτική).
- Ενεργητική και παθητική ανοσοποίηση.

Εμβόλια

- Είδη και οφέλη εμβολίων, ανοσολογική απάντηση, ανεπιθύμητες ενέργειες. ανάλυση Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών.

Λοιμώδη νοσήματα

- Αίτια, κλινική προβολή, διάγνωση και αντιμετώπιση.
- Ιογενή νοσήματα που προβάλλουν με εξάνθημα, κλινική εικόνα, επιπλοκές, πρόγνωση και αντιμετώπιση.
- Λοιμώξεις ΚΝΣ: βακτηριδιακή μηνιγγίτιδα, ιογενής μηνιγγίτιδα, εγκεφαλίτιδα).
- Άλλες λοιμώξεις: λειψμανίαση, ελονοσία, βρουκέλλωση, ρικέτσιες).
- Έλεγχος ενδονοσοκομειακής μετάδοσης λοιμώξεων.
- Βασικές ομάδες αντιμικροβιακών φαρμάκων, μηχανισμοί αντοχής, κατάχρηση αντιβιοτικών.

Αλλεργικά νοσήματα στα παιδιά

- Συνήθεις αλλεργικές εκδηλώσεις, τροφικές αλλεργίες, αναφυλαξία.

Λοιμώξεις του Αναπνευστικού συστήματος

- Λοιμώξεις ανώτερου και κατώτερου αναπνευστικού (ρινίτιδα, ιγμορίτιδα, φαρυγγοαμυγδαλίτιδα, ωτίτιδα, βρογχιολίτιδα, πνευμονία της κοινότητας).

Φυματίωση

- Επιδημιολογία, κλινική εικόνα (πνευμονική, εξωπνευμονική, λοίμωξη από άτυπα), διαγνωστική προσέγγιση, αντιμετώπιση και πρόληψη.

Βρογχικό άσθμα

- Βρογχικό άσθμα: αιτιο-παθογένεια, κλινική εικόνα, αντιμετώπιση και πρόληψη.
- Ινοκυστική νόσος.

Νοσήματα του κυκλοφορικού συστήματος

- καρδιακή ανεπάρκεια, αρρυθμίες.
- Συγγενείς αι επίκτητες καρδιοπάθειες.

Συνήθη γαστρεντερικά προβλήματα

- Γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση, πυλωρική στένωση, εγκολεασμός του εντέρου.
- Επιδημιολογία, αίτια και αντιμετώπιση γαστρεντερίτιδας, αιμορραγία πεπτικού, ιδιοπαθής φλεγμονώδης νόσος του εντέρου.
- Κοιλιακό άλγος (διαφορική διάγνωση -διερεύνηση), οξύ όσχεο.

Ουρολοιμώξεις

- Αιματοουρία (μικρομακροσκοπική), λευκωματουρία: αιτιοπαθογένεια, κλινική εικόνα, αντιμετώπιση και πρόγνωση.
- Ουρολοιμώξεις: παθογόνα αίτια, κλινική εικόνα και επιπλοκές, αντιμετώπιση, διερεύνηση και παρακολούθηση κυστεουρητηρικής παλινδρόμησης.

Νεφρολογικά νοσήματα

- Σπειραματονεφρίτιδα, νεφρωσικό σύνδρομο.
- Οξεία και χρόνια νεφρική ανεπάρκεια.

Συνήθη νευρολογικά νοσήματα

- Υποτονία, σπαστική τετραπληγία, αταξία, μυασθένεια.
- Κεφαλαγία, ημικρανία.
- Σπασμοί: πυρετικοί σπασμοί (κλινική εικόνα και πρόγνωση), επιληψία, επιληπτικά σύνδρομα, αντιεπιληπτικά φάρμακα).

Αιματολογικά νοσήματα

- Σιδηροπενική αναιμία (κλινική εικόνα, εργαστηριακή διερεύνηση και αντιμετώπιση).
- Διαταραχές στη βιοσύνθεση της αιμοσφαιρίνης, θαλασσαιμίες, δρεπανοκυτταρική αναιμία.

Θρομβοπενία, θρομβοκυττάρωση, διαταραχές της πήξης του αίματος.

Ρευματολογικά νοσήματα:

- Αρθρίτιδες,
- Αγγειϊτιδες, νόσος Kawasaki.
- Συστηματικά νοσήματα(ερυθηματώδης λύκος, δερματομυοσίτιδα).

Κακοήθη νοσήματα:

- Λευχαιμίες και Λεμφώματα: επιδημιολογία, κλινική εικόνα και πρόγνωση.
- μεταμόσχευση μυελού των οστών.
- Όγκοι συμπαγών οργάνων.

Ενδοκρινολογικά νοσήματα

- Νεανικός σακχαρώδης διαβήτης.
- Υποθυροειδισμός, συγγενής υπερπλασία επινεφριδίων.
- Παχυσαρκία (διάγνωση, αντιμετώπιση, πρόληψη).

Συνήθη ορθοπαιδικά προβλήματα:

- Συγγενές εξάρθρωμα ισχίου.
- Σκολίωση.

Συνήθη δερματολογικά προβλήματα

- ΔΔ εξανθήματος.
- Εξάνθημα και συστηματικά νοσήματα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις, ομιλίες προσκεκλημένων ομιλητών, συζήτηση σε ομάδες φοιτητών, ερωτήσεις – απαντήσεις, παρουσίαση ενδιαφερόντων περιστατικών, επιδείξεις, συγγραφή εργασίας, ανασκόπηση βιβλιογραφίας, βιβλιογραφική ενημέρωση,
--------------------------	---

	εκπαιδευτικό βίντεο/CD/, εργαστηριακές ασκήσεις, κλινική άσκηση.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	52 ώρες
	Κλινική άσκηση	26 ώρες
	Μελέτη	97 ώρες
	Σύνολο	175 ώρες (7 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Προφορικές ή γραπτές εξετάσεις	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- **Βασική Παιδιατρική** Karoor Barnes. Επιμέλεια: Κωνσταντίνος Τσουμάκας, Ιωάννα Παυλοπούλου. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα 2015.
- **Επίτομη Κλινική Παιδιατρική** May Rudolf, Tim Lee, Malcolm Levene. Επιμέλεια: Κωνσταντίνος Τσουμάκας. Εκδότης: Παρισιάνου Α.Ε. Αθήνα 2015.
- **Σύγχρονη Παιδιατρική** Tom Lissauer, Graham Clayden. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα 2008.
- **Βασική Παιδιατρική** Φ. Κανακούδη-Τσακαλίδου, Γ. Κατζός, Φ. Παπαχρήστος, Β. Δρόσου-Αγακίδου. Εκδότης: University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2017.

7^ο ΕΞΑΜΗΝΟ**ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΚΩΔ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
53429	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ – ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Παύλος Μυριανθεύς, Καθηγητής Συνεπικούρηση: Αννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ
53494	ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ όριο φοιτητών 40	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	Γεώργιος Καλλέργης, Αν. Καθηγητής Ευμορφία Κούκια, Αναπλ.Καθηγήτρια Αντωνία Πασχάλη, Επίκ.Καθηγήτρια
53490	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ελένη Θεοδοσοπούλου Καθηγήτρια
53437	ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ όριο φοιτητών 60	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Παύλος Μυριανθεύς, Καθηγητής Συνεπικούρηση: Αννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ

ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ – ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53429	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ – ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=357		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός η απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και η ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στη Πνευμονολογία που θα επιτρέψουν την ακριβή εκτίμηση και τη σωστή θεραπευτική παρέμβαση στην αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων σε ασθενείς οξεία ή χρόνια αναπνευστικά προβλήματα.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στη Πνευμονολογία και στη Νοσηλευτικής τους φροντίδα. Βασικοί στόχοι η ακριβής αξιολόγηση των πασχόντων με σκοπό την εφαρμογή ορθής νοσηλευτικής και θεραπευτικής παρέμβασης. Η πρακτική – εργαστηριακή άσκηση περιλαμβάνει την εκπαίδευση σε τακτικό πνευμονολογικό ιατρείο, σε τμήμα επειγόντων περιστατικών, σε πνευμονολογική κλινική, σε βρογχοσκοπικό εργαστήριο και σε εργαστήριο λειτουργικού ελέγχου πνευμόνων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος και της άσκησης ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. Διακρίνει την ποιότητα των πτυέλων,
2. Βρογχοαναρρόφηση, Νεφελοποίηση φαρμάκων
3. Διαπιστώνει επικίνδυνες καταστάσεις από το αναπνευστικό (αποκορεσμό, υπερκαπνικό κώμα, κάματο αναπνευστικών μυών, επερχόμενο κάματο αναπνευστικών μυών κλπ).
4. Κλινική αξιολόγηση συμπτωμάτων του αναπνευστικού
5. Εκτελεί μια απλή σπιρομέτρηση αξιόπιστα
6. Συμμετέχει στην εξέταση με σωματικό πληθυσμογράφο
7. Συμμετέχει στην εξέταση για διαπίστωση διαταραχών της αναπνοής κατά τον ύπνο – εργαστήριο μελέτης ύπνου
8. Προετοιμάζει τα απαραίτητα για αρτηριοκέντηση – λήψη αερίων αίματος
9. Αξιολογεί τα αέρια αίματος ως προς το σκέλος του επείγοντος

10.Λειτουργία βρογχοσκοπικού εργαστηρίου

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. **Στοιχεία ανατομίας και φυσιολογία αναπνευστικού** - Η μηχανική και ο έλεγχος της αναπνοής, ο πνευμονικός αερισμός, η αιματική ροή και η ανταλλαγή αερίων, η εκτίμηση τους και η ερμηνεία των ευρημάτων του ελέγχου της πνευμονικής λειτουργίας – **Ιστορικό & φυσική εξέταση – Σημεία & Συμπτώματα** (βήχας, απόχρεμψη, δύσπνοια, θωρακικό άλγος, συριγμός, κυάνωση, αιμόπτυση) - **Απεικονιστικός έλεγχος** (ακτινολογικός, CT, MRI, US, PET)
2. **Νόσοι των αεραγωγών:** Άσθμα, ΧΑΠ, Βρογχεκτασίες - Κυστική ίνωση, Απόφραξη μεγάλων αεραγωγών, Χρόνια ρινίτιδα, Δυσλειτουργία φωνητικών χορδών – **Νοσήματα από επαγγελματικές εκθέσεις και περιβαλλοντικές επιδράσεις** (επαγγελματικό άσθμα, εισπνοή αερίων ατμού & σκόνης, πνευμονία από υπερευαισθησία, πνευμονοκονίωση, περιβαλλοντολογική μόλυνση, βλάβες από ακτινοβολία) - **Νεοπλάσματα Πνεύμονα** (είδη, ΧΜΘ, Χ/ο, μεταστατική νόσος, όγκοι υπεζωκότα, θωρακικού τοιχώματος και μεσοθωρακίου)
3. **Σπιρομετρία** και προβλεπόμενες τιμές - **Τα αέρια αίματος** στον έλεγχο της πνευμονικής λειτουργίας – Δοκιμασία κόπωσης – Δοκιμασία πρόκλησης **Κάπνισμα**, Διακοπή καπνίσματος και ιατρείο διακοπής καπνίσματος - **Άπνοια του ύπνου** (κεντρική & περιφερική), **Σύνδρομο υποαερισμού**
4. **Νοσήματα της πνευμονικής κυκλοφορίας:** Πνευμονική υπέρταση, Πνευμονική θρομβοεμβολική νόσος, Αγγειίτιδες, Σύνδρομο Διάχυτης κυψελιδικής αιμορραγίας. **Νοσήματα ελέγχου της αναπνοής:** Οξεία και χρόνια ανεπάρκεια αερισμού – Αναπνευστική ανεπάρκεια, Νόσος από υψόμετρο
5. **Διαγνωστικές & θεραπευτικές επεμβάσεις:** Βρογχοσκόπηση, BAL, Βιοψία λεπτής βελόνης, Θωρακοσκόπηση - Πλευροσκόπηση, Παρακέντηση υπεζωκότα, Θεραπευτικές παρεμβάσεις
6. **Διάμεσα νοσήματα:** Ιδιοπαθής διάμεση πνευμονία, Πνευμονικές εκδηλώσεις κολλαγονώσεων, Σαρκοείδωση, Νοσήματα από φάρμακα, Κυψελιδική πρωτείνωση, Ιστιοκύτωση, Αμυλοείδωση, Λεμφαγγειολειομάτωση, Αποφρακτική βρογχιολίτιδα. **Νοσήματα του πνευμονικού παρεγχύματος:** ARDS, ηωσινοφιλική πνευμονία, **Μεταμόσχευση πνεύμονα**
7. **Νοσήματα υπεζωκότα, μεσοθωρακίου & θωρακικού τοιχώματος:** Πνευμοθώρακας - αιμοθώρακας, Υπεζωκοτικές συλλογές, εμπύημα - Νοσήματα μεσοθωρακίου – **Νευρομυϊκά νοσήματα - Νοσήματα κατάδυσης**
8. Η συμμετοχή του νοσηλευτή στη φροντίδα των αναπνευστικών νοσημάτων, συγκεντρωτικά (αιμόπτυση, βρογχοδιαστολή, δύσπνοια, διασωλήνωση & παρακέντηση θώρακα, διακομιδή ασθενούς & οξυγονοθεραπεία, ενεργός συμμετοχή του ασθενούς, διατροφή, φυσιοθεραπεία, αποκατάσταση)
9. **Λοιμώξεις του αναπνευστικού** (ανώτερο αναπνευστικό, πνευμονία, λοιμώξεις υπεζωκότα, απόστημα), H1N1, SARS, MERS, πανδημίες - **Φυματίωση** (πνευμονική, εξωπνευμονική, λανθάνουσα, μη μυκοβακτηριδιακή, σε ανοσοκατασταλαμένους κλπ)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.

Το θεωρητικό μάθημα διδάσκεται από αμφιθέατρο με διαλέξεις (13 δώρες) και προβολές power point και σχετικά videos όπου αυτό είναι απαραίτητο.

	<p>Υπάρχει υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και όπου υπάρχει ανάγκη διανομή σημειώσεων από τους καθηγητές (π.χ. έκδοση νέων οδηγιών ΚΑΡΠΑ που δεν συμπεριλαμβάνονται στο υπάρχον βιβλίο που διανέμεται.</p> <p>Η θεωρητική διδασκαλία ακολουθείται από πρακτική άσκηση – εργαστηριακή εκπαίδευση σε τακτικό Εξωτερικό πνευμονολογικό ιατρείο, σε τμήμα επειγόντων περιστατικών, σε πνευμονολογική κλινική, σε βρογχοσκοπικό εργαστήριο και σε εργαστήριο λειτουργικού ελέγχου πνευμόνων στο Εργαστήριο Λειτουργικού Ελέγχου Πνευμόνων, Βρογχοσκοπήσεων και Υπερβαρικής Οξυγονοθεραπείας του Τμήματος (13 μονώρες εργαστηριακές ασκήσεις). Αν κριθεί απαραίτητο θα χρησιμοποιηθούν και άλλες κλινικές και εργαστήρια.</p> <p>Συνολικά 26 ώρες θεωρητική και πρακτική – εργαστηριακή άσκηση σε ασθενείς.</p>										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Κλινική άσκηση</td> <td>13 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>24 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>50 ώρες (2 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	13 ώρες	Κλινική άσκηση	13 ώρες	Μελέτη	24 ώρες	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>										
Διαλέξεις	13 ώρες										
Κλινική άσκηση	13 ώρες										
Μελέτη	24 ώρες										
Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου υπό την μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν προφορικά ανάλογα με τις ανάγκες (π.χ. μικρός αριθμός εξεταζομένων).										

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

CURRENT – Σύγχρονη Πνευμονολογία, διάγνωση και θεραπεία. Μ. Hanley, C. Welsh, Α. και συνεργάτες. Εκδότης: Broken Hill Publishers, LTD, Αθήνα, 2007

ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53494	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και φροντιστήριο	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=357		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Η διασυνδεδετική ψυχιατρική νοσηλευτική αφορά στην αντιμετώπιση των ψυχοκοινωνικών αναγκών των σωματικά πασχόντων που νοσηλεύονται στο γενικό νοσοκομείο ή σε εξωνοσοκομειακές δομές και στην υποστήριξη των επαγγελματιών υγείας που εμπλέκονται στη φροντίδα.

Να αποκτήσει ο μελλοντικός διασυνδεδετής νοσηλευτής ψυχικής υγείας γνώσεις και δεξιότητες ώστε να είναι σε θέση να προσφέρει ολιστική νοσηλευτική φροντίδα στους χώρους ενδονοσοκομειακής νοσηλείας.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο διδασκόμενος αναμένεται να είναι σε θέση να επιτελεί τα παρακάτω καθήκοντα:

- ✓ Αναγνώριση των ψυχοκοινωνικών αναγκών του ασθενούς με οργανικό νόσημα.
- ✓ Προσφορά υποστήριξης των ασθενών.
- ✓ Προσφορά υποστήριξης στα πρόσωπα αναφοράς - συγγενείς.
- ✓ Συνεργασία και υποστήριξη του προσωπικού που εμπλέκεται στη φροντίδα του ασθενούς.
- ✓ Εκπαίδευση του προσωπικού για την αντιμετώπιση του ασθενούς.
- ✓ Συνεργασία με τη διοίκηση και τις κοινοτικές δομές για συνέχιση της παροχής φροντίδας στον ασθενή.
- ✓ Αναγνώριση των συνήθη αιμάτων των ασθενών στην Διασυνδεδετική
- ✓ Αναγνώριση των ψυχολογικών προβλημάτων των χρονίως πασχόντων γενικά και ειδικά
- ✓ Αναγνώριση των βασικών στόχων των παρεμβάσεων σε ασθενείς με χρόνιες παθήσεις στην Διασυνδεδετική
- ✓ Αναγνώριση των μεθόδων που χρησιμοποιούνται για την ψυχολογική στήριξη του μη-ψυχιατρικού ασθενή στην Διασυνδεδετική

✓ Αναγνώριση των υποστηρικτών ψυχοθεραπειών στην Διασυνδεδετική

Ο φοιτητής με την ολοκλήρωση των σπουδών του θα μπορεί να αναλάβει τους εξής ρόλους στα πλαίσια της διασυνδεδετικής:

A) υποστηρικτικός-συμβουλευτικός ρόλος προς:

ΑΡΡΩΣΤΟΣ : οξύ ή χρόνια οργανικό νόσημα

ΣΥΓΓΕΝΗΣ Ή ΦΙΛΟΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

B) εκπαιδευτικός ρόλος: γνώσεις νοσηλευτικής ψυχικής υγείας

Γ) ερευνητικός ρόλος

Δ) οργανωτικός, διοικητικός ρόλος

Και

E) Ψυχοθεραπευτικό εφόσον μετά την ολοκλήρωση των βασικών σπουδών λάβει ψυχοθεραπευτική εκπαίδευση

Ο ρόλος του Ν.Σ.Δ.Ψ.Υ. Αναλυτικά:

1. Συνάντηση με τον αποστολέα της πρόσκλησης
2. Συνάντηση με άρρωστο –συγγενή
3. Συμπεριφορικές παρατηρήσεις
4. Συλλογή πληροφοριών
5. Εκτίμηση δεδομένων
6. Ψυχιατρική διάγνωση
7. Νοσηλευτικές διαγνώσεις - αναθεώρηση
8. Σχέδιο θεραπείας – φροντίδας
9. Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας

Ο διασυνδεδετής νοσηλευτής ψυχικής υγείας φροντίζει:

- ασθενείς με οξύ ή χρόνια ψυχικό ή ψυχιατρικό πρόβλημα,
  - ασθενείς με οργανικό νόσημα, οργανικά ψυχοσύνδρομα
  - ασθενείς με οργανικές καταστάσεις οι οποίες εκδηλώνονται με ψυχολογικά/ψυχιατρικά συμπτώματα
  - υγιείς ανθρώπους σε κρίση ή που αντιμετωπίζουν κάποιο πρόβλημα στην καθημερινή τους ζωή,
  - ανθρώπους που επέζησαν από μία κρίσιμη κατάσταση
  - άτομα που αντιμετωπίζουν μία απειλητική για τη ζωή αρρώστια.
  - επαγγελματίες υγείας που εμπλέκονται στην φροντίδα των ασθενών
  - συγγενείς των ασθενών
- Οι ασθενείς μπορεί να είναι:
- παιδιά, έφηβοι, ενήλικες ή ηλικιωμένοι
  - ένα άτομο ή ομάδα (ζευγάρια, πυρηνικές και διευρυμένες οικογένειες, ομάδες αρρώστων, κοινότητα).

Δομές που περιλαμβάνει ο χώρος εργασίας του:

- Γενικό νοσοκομείο
- Ειδικό νοσοκομείο
- Κλινικές χρονίως πασχόντων
- Κοινωνικά Κέντρα Υγείας
- Ξενώνες
- Κατ' οίκον νοσηλεία
- Κέντρα αποκατάστασης
- Ιδιωτικές επιχειρήσεις π.χ. εργοστάσια.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία

- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδακτικό μέρος

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Εισαγωγή στην Διασυνδεδετική Ψυχιατρική Διαγνωστική στην Διασυνδεδετική.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: Η Θεραπευτική Σχέση Η Ενημέρωση του Ασθενούς

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: Μαιευτική – Γυναικολογία και ψυχοπαθολογικές εκδηλώσεις

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Προσέγγιση Οικογένειας

ΕΝΟΤΗΤΑ 5 : Διασυνδεδετική Ψυχιατρική με Παθολογικά & Χειρουργικά Τμήματα

ΕΝΟΤΗΤΑ 6 : Διασυνδεδετική Ψυχιατρική με Παθολογικά & Χειρουργικά Τμήματα

ΕΝΟΤΗΤΑ 7 : Συνήθη αιτήματα ασθενών στη Διασυνδεδετική/Ψυχολογικά προβλήματα χρονίως πασχόντων γενικά

ΕΝΟΤΗΤΑ 8 : Ψυχολογικά προβλήματα χρονίως πασχόντων ειδικά

ΕΝΟΤΗΤΑ 9 : Ψυχολογική στήριξη του μη-ψυχιατρικού ασθενή

ΕΝΟΤΗΤΑ 10 : Ειδικές ομάδες ασθενών (παιδιά, έφηβοι)

ΕΝΟΤΗΤΑ 11: Ο ρόλος του νοσηλευτή/τριας στην Διασυνδεδετική Ψυχιατρική

ΕΝΟΤΗΤΑ 12 : Ψυχοφαρμακολογία στη Διασυνδεδετική Ψυχιατρική Νοσηλευτική

ΕΝΟΤΗΤΑ 13 : Το Δευτερογενές Τραυματικό Στρες και η επαγγελματική εξουθένωση των επαγγελματιών υγείας – Ο ρόλος του Συμβούλου-Διασυνδεδετή στην υποστήριξη του προσωπικού

Φροντιστηριακό μέρος

-Συζήτηση και διαλεύκανση αποριών και προβληματισμών από τις διαλέξεις – εμβάθυνση σε περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος

-Ασκήσεις εμπέδωσης της ύλης

-Εφαρμογή βιωματικών τεχνικών

-Παρουσίαση κλινικών περιπτώσεων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις Παρουσιάσεις περιστατικών Βιωματικές ασκήσεις										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Φροντιστήριο</td> <td>13 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>24 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>50 ώρες (2 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 ώρες	Φροντιστήριο	13 ώρες	Μελέτη	24 ώρες	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	13 ώρες										
Φροντιστήριο	13 ώρες										
Μελέτη	24 ώρες										
Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση										

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Διασυνδεδετική Ψυχιατρική. Λ. Λύκουρας, Κ Σολδάτος, Γ.Ζέρβας. Εκδόσεις Βήτα Αθήνα 2009

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53490	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και φροντιστήριο	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS312/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος. Το παρών μάθημα δίνει την δυνατότητα στους φοιτητές, να γνωρίσουν, το γνωστικό αντικείμενο των συμπληρωματικών θεραπειών, μέσα από την σύγχρονη και έγκυρη επιστημονική γνώση, μετά από μακρόχρονη μελετητική έρευνα και κριτική ανάλυση. Θα συμβάλει, στο να μάθουν να καλλιεργούν την συνδυαστική και κριτική σκέψη, σχετικά με τον άρρωστο και αυτό θα βελτιώσει, τον τρόπο διαχείρισης και αντιμετώπισης του αρρώστου και της νόσου, σε όλα τα επίπεδα, της εντελούς και συνδυαστικής φροντίδας.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Η ιστορία των συμπληρωματικών θεραπειών.

Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν

Την φιλοσοφία και την ιστορική προσέγγιση των συμπληρωματικών θεραπειών την ταξινόμηση - κατηγορίες σύμφωνα με το NCCAM. Τα πρώτα ευρήματα

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Η διεθνής εμπειρία και εκπαίδευση Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν την Νομοθεσία και τη διασφάλιση της ποιότητας. Επίσης την έρευνα και την κλινική εφαρμογή, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Την εκπαίδευση και έρευνα στις **συμπληρωματικές εναλλακτικές** θεραπείες σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Ο παραδοσιακός Κινέζικος βελονισμός, Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν ότι σύμφωνα με την παραδοσιακή κινέζικη ιατρική ότι κάθε λειτουργία του οργανισμού εξαρτάται από την συνεχή ενεργειακή ισορροπία των οργάνων

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Ο ηλεκτροβελονισμός κατά Voll

Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν

Την εξέλιξη του EAV, στην Αμερική και στην Ευρώπη με τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή, τα βελονιστικά σημεία του σώματος τον καθορισμό των φυσιολογικών τιμών με την μέτρηση της αγωγιμότητας μέσω των βελονιστικών σημείων στα άνω και κάτω άκρα. MSA testing – Voll scale. Το test του σκευάσματος.

Τον μηχανισμό δράσης Διέγερση συμπαθητικού- παρασυμπαθητικού, ανοσοδιέγερση, αγγειοσυσπασση

Επίσης την ενίσχυση της δράσης των κυττάρων φυσικοί φονείς την ανεύρεση νεοπλασματικών ή μη εστιών την απελευθέρωση νευροδιαβιβαστών.τις Μορφές δράσεις του ηλεκτροβελονισμού. Τα ερευνητικά και κλινικά δεδομένα την εκπαίδευση σε Πανεπιστήμια και Νοσοκομεία.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Ο ρόλος της διατροφής στην νεοπλασματική νόσο

Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν

Ότι η διατροφή είναι παράγοντας ο οποίος μετά από μακροχρόνιες in vivo, in vitro και στην συνέχεια κλινικές μελέτες, αναδεικνύει την σχέση της με την νεοπλασματική νόσο.

Το ρόλο των φλαβονοειδών τα οποία με την ενεργοποίηση ενζύμων μειώνουν την πιθανότητα εμφάνισης συγκεκριμένων τύπων καρκίνου. των αντιοξειδωτικών και των Ιχνοστοιχείων π.χ το σελήνιο. το ασκορβικό οξύ, τη βιταμίνη Α ή βιταμίνη Β-12, βιταμίνη D, χλωροφύλλη, και αντιοξειδωτικά όπως, τα καροτενοειδή (α-καροτένιο, β-καροτένιο, λυκοπένιο, λουτεΐνη, κρυπτοξανθίνη) κλπ.

Ότι όταν τα αμινοξέα εκτίθενται σε υψηλές θερμοκρασίες, σχηματίζονται καρκινογόνες ουσίες, τις ετεροκυκλικές αρωματικές αμίνες. Τα Απαραίτητα λιπαρά οξέα και τον μηχανισμό δράσης της γλυκόζης στην δημιουργία και εξέλιξη του καρκίνου

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Η θεωρία του ο Otto Warburg, Horner και Reckeweg

Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν ότι

Τα νεοπλασματικά κύτταρα μεταβολίζουν πολύ διαφορετικά από τα φυσιολογικά κύτταρα

Μελέτες μεταξύ των οποίων και στην την Ιατρική Σχολή του Χάρβαρντ , βρήκαν ότι οι γυναίκες που ως έφηβοι, είχαν υψηλό γλυκαιμικό δείκτη είχαν υψηλότερη συχνότητα εμφάνισης καρκίνου του μαστού.

Τα υγιή κύτταρα αποκτούν την ενέργεια από τη μετατροπή του πυροσταφυλικού σε οξυγόνο και ο καρκίνος πρέπει να θεωρείται μια μιτοχονδριακή δυσλειτουργία.

Η συνδυαστική θεραπευτική, το πρότυπο του Harvard και άλλων νοσοκομείων και Πανεπιστημίων θα πρέπει να αποτελούν σημείο αναφοράς για τους επαγγελματίες υγείας.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Η αντιμετώπιση οξειδωτικής δράσης σε επίπεδο βασικών βιομορίων

Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν

Τον σχηματισμό - μηχανισμό παραγωγή των ελευθέρων ριζών

Ότι η μεγαλύτερη ποσότητα ελευθέρων ριζών παράγεται ενδογενώς κατά τη διαδικασία της οξειδωτικής φωσφορυλίωσης που πραγματοποιείται στην εσωτερική μεμβράνη των μιτοχονδρίων οτι αιμοσφαιρίνη μπορεί να αυτοοξειδωθεί και να οδηγήσει σε παραγωγή ROS επίσης η μυοσφαιρίνη

και οι φλεγμονώδεις αντιδράσεις μπορούν να αποτελέσουν πηγή ελεύθερων ριζών.

Τους εξωγενείς παράγοντες τις θετικές και αρνητικές επιδράσεις των ελευθέρων ριζών.

Τους αντιοξειδωτικούς μηχανισμούς.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Βιορυθμιστική

Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν

Τους αυτό-θεραπευτικούς μηχανισμούς

Τις φάσεις αντίδρασης του οργανισμού σύμφωνα με τον Reckeweg και τις λειτουργικές φάσεις το φαινόμενο της εναλλαγής

Τους τρόπους αποτοξίνωσης και ανοσορρύθμισης τον μηχανισμό αποτοξίνωσης για την αποβολή των τοξινών με την έννοια της παλίνδρομης υποχωρούσας εναλλαγής (regressive vikariation).

Την κυτταρική ενεργοποίηση, κυτταρική οξυγόνωση, ενεργοποίηση μεταβολικής διαδικασίας.

Τον ρόλο των προβιοτικών και του εντερικού βλενογόνου στην βιορύμιση.

Τον ρόλο των νιτρικών αλάτων στην βιοθεραπεία.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Ο ρόλος της βιταμίνης Β17 στην νεοπλασματική νόσο

Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν

Τον μηχανισμό δράσης της Β17 και της Δαμυγδαλίνης όταν έρθει σε επαφή με ένα καρκινικό κύτταρο και τους προστατευτικούς μηχανισμούς των φυσιολογικών κυττάρων απο την κυανίδη.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Η ορθομοριακή θεραπευτική

Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν

Τον ρόλο των βιταμινών και πως επηρεάζουν και διαμορφώνουν τα πλάνα φροντίδας, αλλά και την ανάγκη για ποιότητα παροχής υπηρεσιών υγείας. Τον μηχανισμό δράσης σε κυτταρικό επίπεδο την οδό χορήγησης και τις δόσεις ανάλογα με την περίπτωση και σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα

Τα αμινοξέα στην υγεία και την συνδυαστική θεραπευτική

Τον μηχανισμό δράσης σε κυτταρικό επίπεδο την οδό χορήγησης και τις δόσεις ανάλογα με την περίπτωση και σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα.

Τα ιχνοστοιχεία στην υγεία και την συνδυαστική θεραπευτική.

Τον μηχανισμό δράσης σε κυτταρικό επίπεδο την οδό χορήγησης και τις δόσεις ανάλογα με την περίπτωση και σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Χλωροφύλλη, σιταρόχορτο , φαγόπυρο

Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν ότι

Η χλωροφύλλη και η αιμοσφαιρίνη είναι «πανομοιότυπες» οργανικές ενώσεις και διαφέρουν Μόνο στο ότι η χλωροφύλλη έχει ένα άτομο Μαγνησίου, ακριβώς στο κέντρο της, και η αιμοσφαιρίνη ένα άτομο σιδήρου ακριβώς στο κέντρο της

Να γνωρίζουν την συμμετοχή τους στην αποτοξίνωση του οργανισμού

Τον μηχανισμό δράσης σε καλοήθη και κακοήθη νοσήματα

Τον τρόπο παραγωγής

Η ρουτίνη που υπάρχει στο φαγόπυρο είναι βιοφλαβονοειδές και τις δράσεις αυτής.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Η συμβολή της φυσικής θεραπευτικής και της υπερθερμίας σε ασθενείς με κακοήθη νόσο.

Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν ότι

Η ογκοθερμία ή ογκο-υπερθερμία, είναι η επιλεκτική αύξηση της θερμοκρασίας του όγκου και της περιοχής του.

Καταστέλει την ανάπτυξη ή προάγει την απόπτωση των όγκων.

Εφαρμόζεται ως Τοπική και ως Ολοσωματική

Η υπερθέρμανση, οδηγεί σε μία σειρά φυσικών και χημικών διεργασιών στα καρκινικά κύτταρα. Συγχρόνως αυξάνει τη μεταβολική τους δραστηριότητα, χαλαρώνει τους συνδετικούς δεσμούς μεταξύ τους, καταστρέφει την κυτταρική τους μεμβράνη και τα οδηγεί σε απόπτωση

Τους παράγοντες με τους οποίους σχετίζεται η αποτελεσματικότητα της μεθόδου,

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ το μικροβίωμα

Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν

Τον ορισμό του μικροβιώματος

Την σχέση μιτοχονδίου και μικροβιώματος

Την επιγενετική τροποποίηση λόγω κακής εμβρυικής και παιδικής διατροφής.

Τον περιβαλλοντικό και εμβρυικό ανα-προγραμματισμό λόγω της ρύπανσης του περιβάλλοντος.

Το μικροβίωμα και η σχέση με νεοπλάσματα στην παιδική και ενήλικη ζωή

Τις συνέπειες για την σχέση με τον ξενιστή οργανισμό

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η φιλοσοφία και η ιστορική προσέγγιση των συμπληρωματικών θεραπειών,
- Η διεθνής εμπειρία και εκπαίδευση,
- Ο παραδοσιακός Κινέζικος βελονισμός,
- Ο ηλεκτροβελονισμός κατά Voll,
- Ο ρόλος της διατροφής στην νεοπλασματική νόσο

- Η θεωρία του ο Otto Warburg και Horner,
- Η συμβολή των συμπληρωματικών θεραπειών, στον πόνο και στις δυσανεξίες,
- Αντιμετώπιση οξειδωτικής δράσης σε επίπεδο βασικών βιομορίων,
- Η Βιορυθμιστική,
- Ο ρόλος της βιταμίνης Β17 στην νεοπλασματική νόσο,
- Η ορθομοριακή θεραπευτική,
- Χλωροφύλη, σιταρόχορτο, φαγόπυρο,
- Η συμβολή της φυσικής θεραπευτικής και της υπερθερμίας σε ασθενείς με κακοήθη νόσο,
- Το μικροβίωμα.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Ανάλυση κλινικών περιπτώσεων.
- Ανάπτυξη ειδικών πρωτοκόλλων,
- Ανάλυση ερευνητικών εργασιών, προκειμένου οι επαγγελματίες υγείας να εξοικειωθούν, με τις βασικές γνώσεις των συμπληρωματικών θεραπειών και να κατανοήσουν, και την σχέση τους, σε συνδυαστικό επίπεδο, με την κλασσική ιατρική
- Ανάλυση κλινικών περιπτώσεων και ανάπτυξη θεραπευτικών πρωτοκόλλων, προκειμένου ο φοιτητής, να εξοικειωθεί με τις βασικές γνώσεις των συμπληρωματικών θεραπειών και να κατανοήσει και την σχέση τους, σε συνδυαστικό επίπεδο με την κλασσική θεραπευτική. Συζήτηση – Συμπεράσματα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις με την υποστήριξη power point, Ανάλυση περιπτώσεων αρρώστων, video παρουσίαση και ανάλυση, εφαρμογή παρεμβατικών δεξιοτήτων, με την χρήση ειδικών μηχανημάτων και παρεμβατικών μεθόδων.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 ώρες
	Φροντιστήριο	13 ώρες
	Μελέτη	24 ώρες
	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις (Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, συμπλήρωσης, περιπτώσεις αρρώστων, ερωτήσεις ανάπτυξης κλπ).	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Συμπληρωματικές Θεραπείες – Διατροφική Θεραπευτική Συγγραφέας: Balch A. Phyllis, επιμέλεια Ε. Θεοδοσοπούλου Εκδότης: Κ&Ν Λίτσας ΟΕ Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2012 **Κωδικός Εύδοξος:** 22766844

ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53437	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=357		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός η απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και η ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στη Μηχανική Υποστήριξη της Αναπνοής – ΜΥΑ που θα επιτρέψουν την ακριβή εκτίμηση – αξιολόγηση και τη σωστή θεραπευτική παρέμβαση στην αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων σε ασθενείς που έχουν ανάγκη ή βρίσκονται σε ΜΥΑ.

Εξοικείωση και απόκτηση δεξιοτήτων στην εφαρμογή του μηχανικού αερισμού στην επείγουσα και εντατική θεραπεία

Αποτελεί κλινικό μάθημα που διδάσκεται και εξετάζεται στην Ελληνική γλώσσα αλλά υπάρχει η δυνατότητα να διδάσκεται και στην Αγγλική γλώσσα.

Το μάθημα αποτελεί βασικό κλινικό μάθημα για φοιτητές της Σχολής Επιστημών Υγείας και γι' αυτό είναι ενταγμένο στο 7^ο εξάμηνο δεδομένου ότι η ΜΥΑ αποτελεί βασικό στοιχείο των ατόμων που εργάζονται παρέχοντας υπηρεσίες υγείας όπως οι Νοσηλευτές και κυρίως όσοι εργάζονται σε ΜΕΘ/ΜΑΦ ή τμήματα επειγόντων περιστατικών.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στη Μηχανική Υποστήριξη της Αναπνοής. Βασικοί στόχοι η ακριβής αξιολόγηση των πασχόντων με σκοπό την εφαρμογή ορθής θεραπευτικής παρέμβασης. Η πρακτική – εργαστηριακή άσκηση περιλαμβάνει την εκπαίδευση σε αναπνευστήρες και συσκευές υποστήριξης της αναπνοής για την εκμάθηση βασικής και στοιχείων ρυθμίσεων των αναπνευστήρων και διαχείρισης τους στην επείγουσα και εντατική νοσηλεία.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος και της άσκησης ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- ρυθμίζει τις βασικές παραμέτρους του αναπνευστήρα
- αναγνωρίζει τους βασικούς συναγερμούς του αναπνευστήρα και να μπορεί να διαχειρίζεται τον αναπνευστήρα
- φροντίζει τον διασωληνωμένο ασθενή
- εφαρμόζει μέτρα πρόληψης της εισρόφησης και την πνευμονιάς

- φροντίζει για την ασφαλή μεταφορά διασωληνωμένου ασθενή
- γνωρίζει τα απαιτούμενα υλικά και φάρμακα για τη διαχείριση του αεραγωγού – διασωλήνωση
- συμμετέχει σε διαδερμική τραχειοστομία
- γνωρίζει και να εφαρμόζει τη διαδικασία αποδέσμευσης από τον αναπνευστήρα
- γνωρίζει τις αρχές φυσιοθεραπείας και κινητοποίησης των ασθενών

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή – Βασικές Αρχές Φυσιολογίας Αναπνευστικού, Οξεία Αναπνευστική Ανεπάρκεια και Ενδείξεις Μηχανικού Αερισμού.
2. Ιστορία – Εξέλιξη Μηχανικού Αερισμού και Αναπνευστήρων, Αρχές Μηχανικού Αερισμού, Λειτουργία Αναπνευστήρων, Τύποι – Μοντέλα Μηχανικού Αερισμού, Νέα Μοντέλα Μηχανικού Αερισμού. Καταστολή – Αναλγησία – Μιοχάλαση – Εκτίμηση Βάθους Καταστολής. Πνευμονία Σχετιζόμενη με τον Αναπνευστήρα, Φάρμακα χορηγούμενα από τον Τραχειοσωλήνα
3. Χειρισμός Αεραγωγού για την Εφαρμογή Μηχανικού Αερισμού – Διασωλήνωση Τραχείας, Συγχρονισμός Ασθενούς – Αναπνευστήρα – Διέγερση Ασθενούς στον Αναπνευστήρα, Αλληλεπιδράσεις Καρδιάς – Πνευμόνων σε Μηχανικό Αερισμό
4. Παρακολούθηση Αναπνευστικού σε ΜΥΑ. Μηχανική του Πνεύμονα: Πιέσεις, Αντιστάσεις, Καμπύλες ροής, όγκου, πίεσης. Μηχανικός Αερισμός κατά πάθηση: Άσθμα, ΧΑΠ, Περιοριστικά Νοσήματα, ARDS, ΚΕΚ, ΣΚΑ, ΑΕΕ, Νευρομυϊκά Νοσήματα, Πνευμοθώρακας, Ετερόπλευρη Πνευμονική Νόσος, Μη Επεμβατικός Μηχανικός Αερισμός
5. Αποδέσμευση από τον Αναπνευστήρα
6. Τραχειοστομία: Ενδείξεις – Μέθοδοι – Εφαρμογές – Επιπλοκές, Επιπλοκές Μηχανικού Αερισμού: Διάγνωση – Πρόληψη – Αντιμετώπιση (βαροτραύμα, VILI, αναπνευστικοί μύες)
7. Κόστος φροντίδας ασθενούς στον Αναπνευστήρα. Μακροχρόνιος Μηχανικός Αερισμός – Κατ’οίκον Μηχανικός Αερισμός
8. Φυσικοθεραπεία Ασθενούς, Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς στον Αναπνευστήρα, Ψυχολογική Υποστήριξη Ασθενούς στον Αναπνευστήρα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Το θεωρητικό μάθημα διδάσκεται από αμφιθέατρο με και προβολές power point και σχετικά videos όπου αυτό είναι απαραίτητο. Η θεωρητική διδασκαλία ακολουθείται από πρακτική άσκηση στη ΜΕΘ, στο ΤΕΠ και στο Εργαστήριο Λειτουργικού Ελέγχου Πνευμόνων, Βρογχοσκοπήσεων και Υπερβαρικής Οξυγονοθεραπείας Αν κριθεί απαραίτητο θα χρησιμοποιηθούν και άλλες κλινικές και εργαστήρια. Πρακτική άσκηση γίνεται στη Μ.Ε.Θ και Τ.Ε.Π του Νοσοκομείου. .		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">Δραστηριότητα</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">Φόρτος Εργασίας</td> </tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας		

	Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	13 ώρες
	Κλινική άσκηση	13 ώρες
	Μελέτη	24 ώρες
	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου υπό την μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν προφορικά ανάλογα με τις ανάγκες (π.χ. μικρός αριθμός εξεταζομένων).	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μηχανική Υποστήριξη της Αναπνοής στην Επείγουσα και Εντατική Θεραπεία. Π. Μυριανθεύς και συνεργάτες. Εκδότης: Broken Hill Publishers, LTD, Αθήνα, 2005

8^ο ΕΞΑΜΗΝΟ**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΚΩΔ	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
53383	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Δ. Καϊτελίδου Αναπλ. Καθηγήτρια Φροντιστήρια/Κλιν. Άσκηση: Ο. Σίσκου, Ακαδημαϊκή Υπότροφος
53492	ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	<u>Συντονιστής μαθήματος:</u> Ν. Φώτος, Επίκ. Καθηγητής <u>Επιβλέποντες:</u> Ε. Πατηράκη, Καθ. Ε. Θεοδοσοπούλου, Καθ Π. Σουρτζή, Καθ. Β. Μάτζιου, Καθ. Μ. Γιαννακοπούλου, Καθ. Ε.Κωνσταντίνου, Καθ Ε. Κούκια, Αναπλ.Καθ. Θ.Κατσούλας, Επίκ. Καθ Ν.Φώτος, Επίκ. Καθ. Στ. Κατσαραγάκης, Επίκ. Καθ.
53434	ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΣΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ε. Πατηράκη, Καθηγήτρια Στ. Κατσαραγάκης, Επίκ. Καθηγητής
53491	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	Βενετία-Σοφία Βελονάκη, Επίκ. Καθηγήτρια

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53383	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, φροντιστηριακές ασκήσεις και κλινική άσκηση	6	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=142		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα Διοίκηση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών είναι εξάμηνης διάρκειας και προσφέρεται στο εαρινό εξάμηνο. Στόχος της είναι η εξοικείωση των φοιτητών με διοικητικά θέματα που άπτονται των σύγχρονων εξελίξεων στον τομέα υγείας γενικότερα αλλά και των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών ειδικότερα, ώστε να προετοιμαστούν κατάλληλα και αποτελεσματικά για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις, τις ευκαιρίες αλλά και τις πιέσεις του πολύπλοκου περιβάλλοντος του υγειονομικού τομέα. Απώτερος σκοπός του μαθήματος είναι η συμβολή της στην ανάπτυξη του επιστημονικού θεωρητικού υπόβαθρου των φοιτητών και η ανάπτυξη των διοικητικών τους γνώσεων και δεξιοτήτων για όλα τα σύγχρονα διοικητικά ζητήματα των υπηρεσιών υγείας ενώ έμφαση δίδεται στη διαχείριση των ανθρωπίνων πόρων και στην ανάπτυξη του νοσηλευτικού προσωπικού. Στο πλαίσιο αυτό, οι φοιτητές θα κατανοήσουν και θα εμβαθύνουν σε αντικείμενα όπως ο προγραμματισμός στο σύνθετο περιβάλλον του τομέα υγείας, η οργάνωση των υπηρεσιών υγείας και των νοσηλευτικών υπηρεσιών, η στελέχωση της νοσηλευτικής υπηρεσίας, η λειτουργία του ελέγχου στους οργανισμούς παροχής υπηρεσιών υγείας, η αποτελεσματική εισαγωγή αλλαγών, η διαχείριση συγκρούσεων κλπ.

Ο/Η φοιτητής/-τρια θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Περιγράφει τις βασικές θεωρίες της διοίκησης και τις βασικές σχολές στην εξέλιξη της διοικητικής επιστήμης
- Αναγνωρίζει και να περιγράφει τις βασικές λειτουργίες της Διοίκησης
- Τεκμηριώνει την αναγκαιότητα του Σχεδιασμού-Προγραμματισμού, στους οργανισμούς παροχής υπηρεσιών υγείας και να διακρίνει τους περιορισμούς που υφίστανται κατά τη διαδικασία εφαρμογής του
- Περιγράφει τη λειτουργία του σχεδιασμού στην νοσηλευτική υπηρεσία
- Αναφέρει την έννοια της οργάνωσης, να τεκμηριώνει την αναγκαιότητά της και να περιγράφει τα

στάδια της διαδικασίας οργάνωσης

- Να γνωρίζει τα σύγχρονα μοντέλα στελέχωσης των νοσηλευτικών τμημάτων
- Περιγράφει τη διαδικασία με την οποία γίνεται η αποτελεσματική ανάθεση καθηκόντων
- Αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα και την αναγκαιότητα του Ελέγχου τόσο στα πλαίσια της διαδικασίας της Διοίκησης όσο και στην άρρηκτη σύνδεση του με τον Προγραμματισμό
- Περιγράφει τεχνικές ελέγχου με εφαρμογή στο νοσηλευτικό προσωπικό
- Αναλύει τη διαδικασία της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού και κριτικά σχολιάζει τις λειτουργίες της
- Αναγνωρίζει τα βαθύτερα αίτια μιας σύγκρουσης στο χώρο εργασίας και να αναλύει τις βασικές τεχνικές διαχείρισης μιας σύγκρουσης στον τομέα της υγείας.
- Περιγράφει μια τυπική διαδικασία λήψης διοικητικών αποφάσεων
- Περιγράφει τον μηχανισμό παρακίνησης των εργαζομένων και να γνωρίζει τα κύρια σημεία της κάθε μιας θεωρίας υποκίνησης
- Αναλύει τα βασικά σημεία από κάθε μία θεωρία της ηγεσίας και να κάνει κριτική αξιοποίηση των θεωριών σε διαφορετικά περιβάλλοντα εργασίας.
- Αναπτύσσει την ικανότητα εφαρμογής-χρήσης, των θεωρητικών αρχών διοίκησης στην καθημερινή πράξη:
  - ο Στις μονάδες υγείας
  - ο Στο σύστημα υγείας
- Αναλύει τη σημασία της ανάπτυξης προσωπικού στις υπηρεσίες υγείας

Ειδικότερα:

Εβδομάδα 1: Εισαγωγή στη Θεωρία της Διοίκησης – Διοίκηση ενός Οργανισμού

- Περιγράφει τις βασικές σχολές της διοικητικής επιστήμης
- Αναφέρει τα χαρακτηριστικά της κάθε σχολής σκέψης που διαχρονικά, αλλά και στη σημερινή εποχή επηρεάζουν τη Διοίκηση και τις βασικές αρχές τους
- Περιγράφει τους παράγοντες που επηρεάζουν τον σύγχρονο τρόπο διοίκησης των υπηρεσιών υγείας
- Περιγράφει τις κυριότερες πτυχές της διοικητικής εξέλιξης των συστημάτων υγείας μέσα στο χρόνο
- Συγκρίνει τις σχολές μεταξύ τους ασκώντας κριτική σε κάθε μια από αυτές
- Αντιμετωπίζει κριτικά τον τρόπο διοίκησης των οργανισμών υγείας, έχοντας κατά νου το συνεχώς μεταβαλλόμενο και παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον

Εβδομάδα 2: Διοίκηση ενός οργανισμού

- Ορίζει την έννοια της Διοίκησης και να περιγράφει τις βασικές λειτουργίες της
- Ορίζει την έννοια του Οργανισμού
- Αναγνωρίζει τα επίπεδα της Διοίκησης
- Αναγνωρίζει τις δεξιότητες και τους ρόλους ενός αποτελεσματικού μάνατζερ
- Περιγράφει τις απαραίτητες δεξιότητες και ρόλους του διευθυντή/προϊσταμένου της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας σε ένα οργανισμό
- Διακρίνει την ανάγκη της στρατηγικής διοίκησης σε σχέση με τη διοίκηση της καθημερινής ρουτίνας
- Περιγράφει τις ιδιαιτερότητες των οργανισμών στο ευρύτερο υγειονομικό περιβάλλον και πώς δημιουργούν θέματα και αλλαγές που έχουν σημασία για τους άλλους οργανισμούς
- Αναγνωρίζει το στρατηγικό τρόπο του σκέπτεσθαι, με έμφαση στους οργανισμούς υγείας

Εβδομάδα 3: Σχεδιασμός – Προγραμματισμός

- Περιγράφει την έννοια του Σχεδιασμού-Προγραμματισμού
- Τεκμηριώνει την αναγκαιότητα του Σχεδιασμού-Προγραμματισμού, στους οργανισμούς και ιδιαιτέρως στον τομέα της υγείας
- Αναγνωρίζει τις διαφορές μεταξύ των δύο τύπων προγραμματισμού (λειτουργικού/στρατηγικού), καθώς και τα κοινά τους σημεία

- Έχει κατανοήσει τους περιορισμούς που υφίστανται κατά τη διαδικασία εφαρμογής του σχεδιασμού-προγραμματισμού σε έναν υγειονομικό οργανισμό
- Έχει την ικανότητα εφαρμογής των σταδίων του σχεδιασμού-προγραμματισμού στον τομέα της υγείας και κυρίως όσον αφορά στη νοσηλευτική υπηρεσία ενός οργανισμού
- Έχει την ικανότητα εφαρμογής και χρήσης εργαλείων (π.χ. διάγραμμα Gantt) για την παρακολούθηση της πορείας του σχεδιασμού προγραμματισμού

Εβδομάδα 4: Οργάνωση Υπηρεσιών Υγείας / Λειτουργία Στελέχωσης

- Ορίζει την έννοια της λειτουργίας της οργάνωσης, τεκμηριώνει την αναγκαιότητά της και προσδιορίζει τη σχέση της με τις υπόλοιπες λειτουργίες της διοίκησης
- Περιγράφει τη διαδικασία της οργάνωσης και δίνει παραδείγματα από το χώρο των υπηρεσιών υγείας γενικότερα και των νοσηλευτικών υπηρεσιών ειδικότερα ανά στάδιο της οργάνωσης
- Γνωρίζει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της εξειδίκευσης, με αναφορές και στον υγειονομικό τομέα
- Γνωρίζει και περιγράφει τη σημασία της επαρκούς στελέχωσης των υπηρεσιών υγείας και των νοσηλευτικών υπηρεσιών
- Γνωρίζει τα Συστήματα Ταξινόμησης Ασθενών και τη σημασία τους για την στελέχωση των νοσηλευτικών υπηρεσιών

Εβδομάδα 5: Εκχώρηση αρμοδιοτήτων και συμμετοχική διοίκηση

- Περιγράφει τα διάφορα είδη τμηματοποίησης
- Προσδιορίζει τους παράγοντες από τους οποίους εξαρτάται το εύρος της διοίκησης κάνοντας αναφορές και σε κλινικά τμήματα/υπηρεσίες υγείας
- Ορίζει τις έννοιες της δικαιοδοσίας, ευθύνης, υπευθυνότητας
- Αναπτύσσει το οργανόγραμμα μιας νοσηλευτικής μονάδας
- Έχει κατανοήσει την έννοια και τη σημασία της ανάθεσης καθηκόντων.
- Έχει εμπειρώσει και να μπορεί να περιγράφει τη διαδικασία με την οποία γίνεται η αποτελεσματική ανάθεση καθηκόντων, δίνοντας και παραδείγματα από τον υγειονομικό τομέα.
- Γνωρίζει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες είναι επιβεβλημένη η ανάθεση καθηκόντων, καθώς και εκείνες κάτω από τις οποίες θα πρέπει να αποφεύγεται.
- Αναδεικνύει τη σημασία της συμμετοχικής διοίκησης

Εβδομάδα 6: Έλεγχος

- Αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα και την αναγκαιότητα του Ελέγχου τόσο στα πλαίσια της διαδικασίας της Διοίκησης όσο και στην άρρηκτη σύνδεση του με τον Προγραμματισμό
- Ορίζει τον Έλεγχο και να αναγνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά του κατά τη διαδικασία της Διοίκησης
- Αναγνωρίζει και πρακτικά να εφαρμόζει τα στάδια της διαδικασίας του Ελέγχου
- Γνωρίζει και να περιγράφει της τρεις πιο βασικές στρατηγικές ελέγχου
- Κατατάσσει τον Έλεγχο ανάλογα με τη χρονική στιγμή που διενεργείται σε τρεις βασικές κατηγορίες
- Αναγνωρίζει τα κύρια συστήματα, μέσα και τεχνικές Ελέγχου
- Κρίνει χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα κριτήρια αν μία διαδικασία ελέγχου είναι αποτελεσματική

Εβδομάδα 7: Διαδικασία λήψης αποφάσεων και κατάρτιση προϋπολογισμού

- Κατανοήσει την ανάγκη αποτελεσματικής και αποδοτικής λήψης απόφασης στα διάφορα επίπεδα (στρατηγικό, διοικητικό, λειτουργικό).
- Προσεγγίσει της παράγοντες δυσκολίας στη λήψη αποφάσεων της οργανισμού υγείας
- Εκτιμήσει τα κριτήρια αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας στη λήψη αποφάσεων, με έμφαση της υπηρεσίες υγείας.
- Επισημάνει γενικά τα στάδια προσδιορισμού λήψης μιας απόφασης, ξεκινώντας από τη δόμηση του προβλήματος.
- Αναλύει τα ζητήματα που εκπορεύονται από της ιδιαιτερότητες των οργανισμών στο ευρύτερο

- υγειονομικό περιβάλλον και τη διαδικασία λήψης των αποφάσεων που έχουν σημασία για της χρήστες των υπηρεσιών υγείας
- Αναγνωρίζει της βασικές αρχές και τα πρότυπα οργάνωσης και χρηματοδότησης των υπηρεσιών υγείας
  - Κατανοεί τον τρόπο οργάνωσης των νοσηλευτικών μονάδων και ειδικότερα των οικονομικών υπηρεσιών της
  - Αναγνωρίζει της βασικές αρχές και τη διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού της νοσηλευτικού τμήματος

Εβδομάδα 8: Διοίκηση Ανθρώπινου δυναμικού – Ανάπτυξη Προσωπικού

- Κατανοεί τη διαδικασία της ΔΑΔ και κριτικά να σχολιάζει της λειτουργίες της
- Ορίζει την ανάλυση εργασίας (job description)
- Περιγράφει εναλλακτικούς τρόπους προσέλκυσης νέων εργαζομένων
- Χρησιμοποιεί της ενδεδειγμένους τρόπους επιλογής προσωπικού
- Εντοπίζει της ανάγκες του νοσηλευτικού προσωπικού της οργανισμού, και σχεδιάζει την κάλυψη των αναγκών αυτών μέσω της προγράμματος ανάπτυξης προσωπικού
- Εντοπίζει προβλήματα που αφορούν στη διαδικασία αξιολόγησης του προσωπικού της οργανισμού
- Περιγράφει τρόπους με της οποίους της οργανισμός είναι σε θέση να διαμορφώσει μια αποτελεσματική πολιτική αμοιβών

Εβδομάδα 9: Διαχείριση συγκρούσεων

- Αναγνωρίζει τα βαθύτερα αίτια μιας σύγκρουσης στο χώρο εργασίας
- Αναλύει της βασικές τεχνικές διαχείρισης μιας σύγκρουσης
- Αναφέρει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε μιας από αυτές
- Επιλέγει την/της κατάλληλη/λες τεχνική/-ές για την αποτελεσματική αντιμετώπισή της, ώστε να επιτύχει τη διασφάλιση της ήρεμου εργασιακού περιβάλλοντος.

Εβδομάδα 10: Παρακίνηση

- Περιγράφει τον μηχανισμό παρακίνησης των εργαζομένων
- Γνωρίζει τα κύρια σημεία της κάθε μιας από της βασικές θεωρίες παρακίνησης (Maslow, Herzberg, McClelland, Vroom, Adams κτλ.)
- Επιδεικνύει κριτική ικανότητα επιλογής της κατάλληλης θεωρίας για την παρακίνηση κάθε της κατηγορίας εργαζομένων (π.χ γιατροί, νοσηλευτές, διοικητικοί, βοηθητικό προσωπικό) σε διαφορετικά περιβάλλοντα εργασίας (π.χ δημόσια νοσοκομεία, πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας).

Εβδομάδα 11: Επικοινωνία

- Περιγράφει της λειτουργίες της επικοινωνίας
- Αναλύει της διάφορους τρόπους επικοινωνίας (είδη επικοινωνίας)
- Γνωρίζει τα διαφορετικά κανάλια επικοινωνίας και να έχει αναπτύξει την κριτική ικανότητα επιλογής του κατάλληλου καναλιού για κάθε περίπτωση
- Εξηγεί της παράγοντες που είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε μη αποτελεσματική επικοινωνία

Εβδομάδα 12: Ηγεσία – Καθοδήγηση

- Αναγνωρίζει της ειδοποιούς διαφορές της έννοιες του ηγέτη και του μάντζερ
- Περιγράφει της έννοιες της επιχειρούμενης, επιτυχούς και αποτελεσματικής ηγεσίας
- Γνωρίζει τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της αποτελεσματικού ηγέτη
- Αναλύει τα βασικά σημεία από κάθε μία θεωρία της ηγεσίας
- Επιδεικνύει ικανότητα επιλεκτικής κριτικής αξιοποίησης των θεωριών σε διαφορετικά περιβάλλοντα εργασίας
- Να περιγράφει τα βασικά χαρακτηριστικά των διαφόρων θεωριών ηγεσίας (μετασχηματιστική, συναλλακτική κτλ.)

Εβδομάδα 13: Διαχείριση αλλαγών

- Τεκμηριώνει την αναγκαιότητα των αλλαγών
- Προσδιορίζει τα συνεπαγόμενα ζητήματα που επιφέρουν οι αλλαγές
- Αναφέρει της κυριότερους λόγους αντίστασης της αλλαγής (τόσο εκ μέρους των οργανισμών, όσο και εκ μέρους των ατόμων)
- Περιγράφει της συνθήκες που πρέπει να διαμορφωθούν προκειμένου να έχει δυνατότητες επιτυχίας η εισαγωγή μιας αλλαγής
- Γνωρίζει της γενικές στρατηγικές της αλλαγής (αυταρχική/συμμετοχική αλλαγή- πλαίσιο αλλαγής του Blanchard)
- Αναλύει τα δύο βασικά θεωρητικά μοντέλα εισαγωγής αλλαγών : α) των Lewin – Schein, β) του Kotter.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εβδομάδα 1: Εισαγωγή στη Θεωρία της Διοίκησης – Διοίκηση ενός Οργανισμού

Εβδομάδα 2: Διοίκηση ενός οργανισμού

Εβδομάδα 3: Σχεδιασμός – Προγραμματισμός

Εβδομάδα 4: Οργάνωση Υπηρεσιών Υγείας / Λειτουργία Στελέχωσης

Εβδομάδα 5: Εκχώρηση αρμοδιοτήτων και συμμετοχική διοίκηση

Εβδομάδα 6: Έλεγχος

Εβδομάδα 7: Διαδικασία λήψης αποφάσεων και κατάρτιση προϋπολογισμού

Εβδομάδα 8: Διοίκηση Ανθρώπινου δυναμικού – Ανάπτυξη Προσωπικού

Εβδομάδα 9: Διαχείριση συγκρούσεων

Εβδομάδα 10: Παρακίνηση

Εβδομάδα 11: Επικοινωνία

Εβδομάδα 12: Ηγεσία – Καθοδήγηση

Εβδομάδα 13: Διαχείριση αλλαγών

Κλινικό Μέρος

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών σε διοικητικά θέματα διεξάγεται σε νοσηλευτικές διευθύνσεις νοσοκομείων, νοσηλευτικά τμήματα/κλινικές καθώς και ειδικές μονάδες

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Το μάθημα παραδίδεται στους φοιτητές με τους εξής τρόπους: α) Διαλέξεις με προβολή διαφανειών και σημειώσεων β) Ταυτόχρονα χρησιμοποιούνται και διαλογικές τεχνικές όπως συζήτηση, καταιγισμός ιδεών (brainstorming) και ερωταποκρίσεις. Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια των μαθημάτων συζητούνται μέσα στην τάξη μικρές περιπτωσιολογικές μελέτες οι οποίες στοχεύουν στην όσο το
--------------------------	--

	<p>δυνατόν καλύτερη κατανόηση της ύλης της εκ μέρους των φοιτητών.</p> <p>γ) Ομαδοσυνεργατική μέθοδος: οι φοιτητές χωρίζονται σε ομάδες στις οποίες γίνεται παρουσίαση ενός προβλήματος και ανάπτυξη από τους φοιτητές της διαδικασίας επίλυσης προβλήματος καθώς και λήψης απόφασης.</p> <p>δ) Τέλος γίνεται διδασκαλία με πολυμέσα ηλεκτρονικής τεχνολογίας. Γίνεται χρήση εργαλείων επικοινωνίας (π.χ. προβολή videos, περιήγηση και χρήση δεδομένων από βάσεις δεδομένων κτλ.).</p> <p>ε) Γραπτή Εργασία (μέθοδος project). Στους φοιτητές ανατίθεται εργασία που προϋποθέτει συλλογή πρωτογενών δεδομένων από τους χώρους πρακτικής άσκησης, συνεργασία σε ομάδες, αναζήτηση πηγών από το διαδίκτυο και τις βιβλιοθήκες κτλ.)</p> <p>στ) Βιωατική μάθηση. Επιπρόσθετα, οι φοιτητές μέσω της πρακτικής άσκησης έχουν την ευκαιρία να παρατηρήσουν σε πραγματικές συνθήκες ένα σύνθετο εργασιακό περιβάλλον όπως αυτό του νοσοκομείου, να πραγματοποιήσουν συνεντεύξεις με ειδικούς του χώρου προκειμένου να εκπονήσουν την εργασία που τους ανατίθεται και να παρατηρήσουν διαδικασίες επίλυσης διοικητικών προβλημάτων σε πραγματικό χρόνο.</p>												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>26 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Φροντιστήριο</td> <td>13 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Κλινική άσκηση</td> <td>52 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>34 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>125 ώρες (5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	26 ώρες	Φροντιστήριο	13 ώρες	Κλινική άσκηση	52 ώρες	Μελέτη	34 ώρες	Σύνολο	125 ώρες (5 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>												
Διαλέξεις	26 ώρες												
Φροντιστήριο	13 ώρες												
Κλινική άσκηση	52 ώρες												
Μελέτη	34 ώρες												
Σύνολο	125 ώρες (5 ECTS)												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις (80%) Γραπτή εργασία (20%)												

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Διοίκηση και Ηγεσία. Θεωρία και Εφαρμογή στις Νοσηλευτικές Υπηρεσίες ΚΩΔΙΚΟΣ: 7311
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Bessie L. Marquis and Carol G. Huston ΕΚΔΟΤΗΣ: Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος
ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2010

Νοσηλευτική Διοίκηση και Ηγεσία ΚΩΔΙΚΟΣ: 13256325 ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Swansburg Russell C., Swansburg Richard J. ΕΚΔΟΤΗΣ: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2010

Διοίκηση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών ΚΩΔΙΚΟΣ: 16353 ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Αναστάσιος Μερκούρης
ΕΚΔΟΤΗΣ: Γ. ΠΑΡΙΚΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε. ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2010

ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53492	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Κλινική άσκηση	16	16
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/NURS177/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Κύριοι στόχοι της κλινικής άσκησης είναι:

- ο εμπλουτισμός των γνώσεων που έχουν ήδη αποκτήσει οι φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, εφ' όσον τους δίνεται η δυνατότητα για να τις εφαρμόσουν στην καθημερινή νοσηλευτική πρακτική.
- Η εξοικείωση με τον κλινικό χώρο και με τις εργασίες τις σχετικές με τις σπουδές και τα ενδιαφέροντα τους ώστε να ενταχθούν ευκολότερα στο σύστημα παροχής φροντίδων υγείας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κλινικής άσκησης οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν τις βασικές αρχές και να έχουν τις κλινικές δεξιότητες για την παροχή εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας σε νοσηλεύομενους ασθενείς με οξεία ή χρόνια νοσήματα, εφαρμόζοντας στην κλινική πράξη όσα έχουν διδαχθεί σε θεωρητικό επίπεδο.

Ειδικότερα, πρέπει να μπορούν να:

- Αξιολογούν την κατάσταση υγείας των ασθενών, με τη λήψη ιστορικού υγείας και τη διενέργεια κλινικής εξέτασης.
- Καθορίζουν τις ανάγκες φροντίδας υγείας των ασθενών και των οικογενειών τους, να σχεδιάζουν πλάνο νοσηλευτικών παρεμβάσεων, να εφαρμόζουν αυτές τις παρεμβάσεις και να εκτιμούν την αποτελεσματικότητά τους, σύμφωνα με τις αρχές της Νοσηλευτικής Διεργασίας.
- Συνεργάζονται με άλλους επαγγελματίες υγείας, στο πλαίσιο της διεπιστημονικής ομάδας, στη διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση των προβλημάτων υγείας των ασθενών.
- Εκπαιδεύουν τους ασθενείς και την οικογένειά τους σχετικά με τη νόσο και τη θεραπεία, με σκοπό την προαγωγή, διατήρηση και αποκατάσταση της υγείας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η καταγραφή των κλινικών εμπειριών του φοιτητή σε συνδυασμό με την αποτίμηση των θεωρητικών γνώσεων που χρησιμοποίησε κατά την κλινική πρακτική.
- Η εμπέδωση της γνώσης που απορρέει από την κλινική εμπειρία και η σύνθεσή της με τις ήδη υπάρχουσες θεωρητικές γνώσεις.
- Η εστίαση στην κριτική προσέγγιση και ανάλυση των κλινικών εμπειριών και όχι στην απλή περιγραφή γεγονότων.
- Η συνειδητοποίηση της επίδρασης που έχει στον ίδιο το φοιτητή, η επαφή με τον κλινικό χώρο.

Τι θα πρέπει να περιλαμβάνει

Η εργασία-ημερολόγιο θα είναι μια σύνθεση των θεωρητικών σας γνώσεων, που έχετε αποκομίσει από τα θεωρητικά μαθήματα και εφαρμογή στη κλινική πρακτική για την παροχή ολοκληρωμένης και ολιστικής φροντίδας στον ασθενή, η οποία αποτελεί και το επίκεντρο της κλινικής σας άσκησης.

Οι καταχωρήσεις θα πρέπει να γίνονται στο τέλος της κάθε εβδομάδας της κλινικής άσκησης, να είναι σύντομες και να έχουν ημερομηνία. (6 συνολικά καταχωρήσεις για κάθε μία από τις 6 εβδομάδες κλινικής άσκησης).

Σε κάθε καταχώρηση θα γίνεται καταγραφή των σημαντικότερων εμπειριών που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της εβδομάδας.

Πιο συγκεκριμένα, το φάσμα των καταχωρήσεων θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει:

Παρατηρήσεις - κριτική ανάλυση - σύνθεση: Με βάση γνώσεις από προσωπική μελέτη, θεωρητικά μαθήματα, διαλέξεις, σεμινάρια και εμπειρίες από την κλινική άσκηση. Στοιχεία συσχέτισης μεταξύ θεωρητικών γνώσεων και κλινικών εμπειριών δίνουν νόημα στην επαγγελματική πρακτική.

Ερωτήματα: Οποιοσδήποτε αμφιβολίες ή αβεβαιότητες που μπορεί να έχετε. Η διατύπωση ερωτήσεων είναι ζωτική για τη σκέψη και τη μάθηση.

Συλλογισμούς: Ο προβληματισμός σχετικά με τη σημασία των γεγονότων, συμβάντων, ιδεών, ερμηνεία καταστάσεων και αποφάσεων, προσφέροντας δικές σας εναλλακτικές προτάσεις.

Αυτογνωσία: Συνειδητοποίηση του πώς οι προσωπικές σας ιδέες και γνώμες είναι δυνατό να αλλάζουν ή να εξελίσσονται κατά τη διάρκεια της κλινικής άσκησης και αναγνώριση των διαφορών στις δικές σας θέσεις και των άλλων.

Αναθεωρήσεις ή συμπεράσματα: Επανελέγχοντας προηγούμενες καταχωρήσεις καταγράψτε εάν και πώς οι απόψεις και οι ιδέες σας έχουν μεταβληθεί. Η κριτική είναι μια αμφίδρομη διαδικασία.

Τεκμηρίωση με κατάλληλες βιβλιογραφικές παραπομπές

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Εποπτευόμενη κλινική άσκηση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	υποστήριξη μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Κλινική άσκηση	208 ώρες
	Μελέτη	192 ώρες
	Σύνολο	400 ώρες (16 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>1. Κατάλογος αξιολόγησης από τον υπεύθυνο της κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο.</p> <p>2. Εργασία με τη μορφή «Αρχείου-Ημερολόγιου Μαθησιακών Εμπειριών» κατά τη διάρκεια της κλινικής άσκησης, το οποίο θα κατατεθεί στο τέλος του εξαμήνου, στον επιβλέποντα την κλινική άσκηση καθηγητή. Το ημερολόγιο θα εστιάζει στον τρόπο με τον οποίο οι θεωρητικές γνώσεις (από το σύνολο των μέχρι τώρα διδαχθέντων μαθημάτων) συνδέονται με την κλινική πρακτική.</p>	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<<Η Νοσηλευτική στην Κλινική Πράξη>> ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Berman, Snyder, Jackson ΕΚΔΟΤΗΣ: Δημ. Λαγός ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Ηρώ Μπροκαλάκη ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2010

<<Κλινικές Δεξιότητες στην Παιδιατρική Νοσηλευτική>> ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Bindler – Ball ΕΚΔΟΤΗΣ: Δημ. Λαγός ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βασιλική Μάτζιου ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2009

ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53434	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	3	3,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=142		

Μαθησιακά Αποτελέσματα**Σκοπός του Μαθήματος**

Η καλλιέργεια των απαραίτητων γνώσεων, δεξιοτήτων και πεποιθήσεων των φοιτητών ώστε να είναι ικανοί να παρέχουν ολοκληρωμένη νοσηλευτική φροντίδα σε ασθενείς – οικογενειακό περιβάλλον, που βιώνουν σοβαρή / απειλητική για τη ζωή ασθένεια ή βρίσκονται στο τελικό στάδιο της ζωής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη ικανότητας συνεργασίας με τη διεπιστημονική ομάδα, κάθε ασθενή- οικογένεια και τους εθελοντές, για την αξιολόγηση και κάλυψη των οργανικών ψυχοκοινωνικών και πνευματικών αναγκών σε ποικίλες υπηρεσίες παροχής ανακουφιστικής φροντίδας.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζει το εύρος των βασικών δηλώσεων που χαρακτηρίζουν τη φιλοσοφία της ανακουφιστικής φροντίδας και σχετίζει τα βασικά στοιχεία των διαφορετικών ορισμών της ανακουφιστικής φροντίδας με τη νοσηλευτική πρακτική
- Συζητά τις πυρηνικές γνώσεις, δεξιότητες και πεποιθήσεις που απαιτούνται για την κάλυψη των εξειδικευμένων αναγκών ασθενών και οικογενειών σε ένα σενάριο ανακουφιστικής φροντίδας
- Κατανοεί την έννοια σχεδιασμού της εκ των προτέρων φροντίδας και τη σχέση της με την επίτευξη ποιότητα ζωής στο πλαίσιο της ανακουφιστικής φροντίδας
- Αναγνωρίζει τις τρεις κύριες πρωτοβουλίες που συνθέτουν τη Στρατηγική της Φροντίδας στο Τέλος της Ζωής του 2008 και περιγράφει την εφαρμογή τους στην κλινική πρακτική
- Κατανοεί την ανάγκη για παροχή καλύτερης ανακουφιστικής φροντίδας για ασθενείς με όλες τις διαγνώσεις
- Περιγράφει τα πολύπλοκα επαγγελματικά ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν για την παροχή ανακουφιστικής φροντίδας για διαφορετικές διαγνώσεις
- Ανιχνεύει τα νοσηλευτικά ζητήματα στο τέλος της ζωής για τις πλέον συχνές καταστάσεις όπου οι ανάγκες ανακουφιστικής φροντίδας είναι μεγαλύτερες

- Κατανοεί τις κύριες ηθικές αρχές που θεμελιώνουν τη φροντίδα υγείας και την επαγγελματική πρακτική
- Αναστοχάζεται στο εύρος των εμφανιζόμενων ηθικών καταστάσεων που επηρεάζουν άμεσα την ηθική πρακτική
- Κατανοεί το εύρος των νοσηλευτικών ευθυνών παρά την κλίνη κάποιου που πεθαίνει
- Αναστοχάζεται για την ανάγκη πρόσβασης σε υποστήριξη όταν αντιμετωπίζει θάνατο για πρώτη φορά
- Περιγράφει τα κύρια συστατικά μιας θεραπευτικής με νόημα συζήτησης
- Κατανοεί τους υποκείμενους παράγοντες που συμβάλλουν στην επιτυχημένη επικοινωνία και στις αποτυχημένες αλληλεπιδράσεις
- Χρησιμοποιεί εύρος στρατηγικών βοήθειας που μπορούν να ενισχύουν την επικοινωνία με τους θνήσκοντες και εκείνους που είναι σημαντικοί για αυτούς
- Περιγράφει την έννοια του ολικού πόνου
- Κατανοεί τις αρχές που υποστηρίζουν την ακριβή αξιολόγηση του πόνου στο πλαίσιο της ανακουφιστικής φροντίδας
- Διεξάγει τη βασική αξιολόγηση πόνου με τη χρήση των διαθέσιμων εργαλείων
- Κατανοεί τους σκοπούς και αρχές που υποστηρίζουν τη διαχείριση του ολικού πόνου στο πλαίσιο της ανακουφιστικής φροντίδας
- Αναγνωρίζει την ανάγκη για πολύ-επιστημονική και ολοκληρωμένη προσέγγιση στη διαχείριση του χρόνιου πόνου
- Συζητά τα εμπόδια και τους μύθους για μια επιτυχημένη αξιολόγηση και διαχείριση πόνου
- Αναγνωρίζει τα κύρια συμπτώματα που επηρεάζουν την ποιότητα ζωής των ασθενών με χρόνια νοσήματα.
- Περιγράφει εύρος αποτελεσματικών προσεγγίσεων για τη διαχείριση των συμπτωμάτων.
- Σκιαγραφεί τις νοσηλευτικές προτεραιότητες κατά τη διαχείριση πολλαπλής συμπτωματολογίας
- Κατανοεί τη φύση και το νόημα της πνευματικής φροντίδας με την προοπτική της ανακουφιστικής προσέγγισης
- Χρησιμοποιεί εύρος στρατηγικών για την προαγωγή της πνευματικής φροντίδας σε διαφορετικά περιβάλλοντα.
- Περιγράφει εύρος επειγόντων στην ανακουφιστική φροντίδα που απαιτούν παρέμβαση για την ανακούφιση της οδύνης
- Αναστοχάζεται πάνω στην σχέση και σημαντικότητα της ποιότητας φροντίδας γύρω από την κλίνη στο τέλος της ζωής
- Επιλέγει από ένα εύρος στρατηγικών για την ενίσχυση της ποιότητας ζωής με την ολιστική προοπτική
- Εξετάζει τις προτεραιότητες φροντίδας στο τέλος της ζωής στο χώρο εργασίας του και αναγνωρίζει τόσο την καλή πρακτική, όσο και τις ευκαιρίες εξέλιξης
- Κατανοεί την ευρεία έννοια της πολυπολιτισμικής φροντίδας όπως εφαρμόζεται στο πλαίσιο της ανακουφιστικής φροντίδας
- Αναγνωρίζει ένα εύρος διαφορετικών συνηθειών και παραδόσεων που σχετίζονται με διαφορετικά συστήματα πεποιθήσεων
- Προσαρμόζει τη φροντίδα του ατόμου για την κάλυψη των πολιτιστικών αναγκών
- Περιγράφει τη βασική γνώση, τις δεξιότητες και στάσεις που απαιτούνται για την κάλυψη των ειδικών αναγκών στο τελικό στάδιο της ζωής.
- Υποστηρίζει τις ανάγκες της οικογένειας γύρω από την κλίνη του ατόμου που πεθαίνει.
- Αναστοχάζεται τα τρέχοντα επίπεδα δεξιοτήτων και γνώσης για την φροντίδα στις τελευταίες ημέρες της ζωής του προσώπου που πεθαίνει.
- Κατανοεί την απώλεια και το θρήνο ως φυσιολογικό γεγονός ζωής

- Περιγράφει τα αισθήματα, τις συμπεριφορές και τις σκέψεις που βιώνουν εκείνοι που αντιμετωπίζουν την απώλεια και το θρήνο και να τα συσχετίζει με τη νοσηλευτική πρακτική
- Περιγράφει εύρος στρατηγικών βοήθειας που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για να βοηθήσουν τους πενθούντες
- Αναγνωρίζει τα ερευνητικά δεδομένα όσον αφορά τις επιπτώσεις που έχει η σοβαρή αρρώστια και ο θάνατος γονιού στην ψυχική υγεία των παιδιών ανάλογα με το εξελικτικό τους στάδιο
- Περιγράφει τρόπους βοήθειας των συγγενών προκειμένου να ενημερώσουν τα παιδιά για την αρρώστια και τον επικείμενο θάνατο του γονιού τους
- Αναγνωρίζει τις συνήθειες αντιδράσεις και ανάγκες των παιδιών στις διάφορες φάσεις της ασθένειας του γονιού και ενόψει του επικείμενου θανάτου
- Περιγράφει τις βασικές αρχές στήριξης του παιδιού που θρηνεί την απώλεια γονιού από μια χρόνια και απειλητική για τη ζωή ασθένεια
- Περιγράφει τα μοντέλα που αναφέρονται στο «θρήνο», «τις τραυματικές αντιδράσεις» και την «επαγγελματική εξουθένωση» που βιώνουν οι επαγγελματίες υγείας που παρέχουν φροντίδα σε ασθενείς που πεθαίνουν
- Περιγράφει πώς η ψυχική οδύνη που προκαλεί η φροντίδα και ο θάνατος ασθενών επηρεάζει τη λειτουργία της διεπιστημονικής ομάδας και ποιες στρατηγικές ενεργοποιεί για να τη διαχειριστεί
- Περιγράφει ποια χαρακτηριστικά της οργανωσιακής κουλτούρας του πλαισίου εργασίας συμβάλλουν στην πρόληψη, αντιμετώπιση και φροντίδα των εργαζομένων στην ανακουφιστική φροντίδα

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Παρελθόν, παρόν και προοπτική του Διεθνούς Κινήματος της Ανακουφιστικής Φροντίδας (Ιστορική εξέλιξη, Διεπιστημονική Ολιστική Προσέγγιση ασθενούς / οικογένειας, Μονάδες Παροχής).
- Η Επιστήμη και η Τέχνη της Ανακουφιστικής Φροντίδας. Συνεργατικά πρωτόκολλα φροντίδας. Προκλήσεις για τους εκπαιδευόμενους.
- Γνώσεις, στάσεις και δεξιότητες των νοσηλευτών/τριών για την παροχή Ανακουφιστικής Φροντίδας.
- Ανακουφιστική φροντίδα για ασθενείς με μη κακοήθη νοσήματα
- Βασικές αρχές παιδιατρικής ανακουφιστικής φροντίδας
- Πρώτη νοσηλευτική εμπειρία με τον ασθενή που πεθαίνει.
- Θεραπευτική νοσηλευτική επικοινωνία με φροντίδα και συμπόνια σε ασθενή- οικογένεια.
- Ο πόνος και το αίσθημα του υποφέρειν στην κλινική πρακτική.
- Αξιολόγηση και νοσηλευτική θεραπευτική αντιμετώπιση ασθενούς που πονά.
- Αρχές αξιολόγησης και νοσηλευτική θεραπευτική αντιμετώπισης ασθενών με άλλα συμπτώματα εκτός του πόνου(ναυτία, έμετος, δυσκοιλιότητα., κόπωση, δύσπνοια, άγχος κατάθλιψη)

- Αρχές αξιολόγησης και αντιμετώπισης ψυχοκοινωνικών και πνευματικών αναγκών αρρώστου – οικογένειας.
- Αντιμετώπιση επειγουσών καταστάσεων .
- Λήψη δύσκολων κλινικών αποφάσεων. Ηθικά διλήμματα.
- Πολυπολιτισμικές ανάγκες στο τέλος της ζωής
- Νοσηλευτικές παρεμβάσεις άνεσης στην κλίνη του ασθενούς
- Προτεραιότητες φροντίδας τις τελευταίες ημέρες της ζωής
- Θρήνος και πένθος στην ανακουφιστική φροντίδα -Υποστήριξη φροντιστών
- Στρες του προσωπικού υγείας και διαχείρισή του στο πλαίσιο της διεπιστημονικής ομάδας
- Στήριξη παιδιών όταν ο γονιός πάσχει από σοβαρή ασθένεια και πεθαίνει

Κλινικό μέρος

Στόχος της κλινικής άσκησης είναι η ευαισθητοποίηση των φοιτητών από την επίσκεψη και επικοινωνία με τους εξειδικευμένους χώρους παροχής ανακουφιστικής φροντίδας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο). Αναστοχασμό κλινικών εμπειριών. Βιωματικές ασκήσεις. Συζήτηση κλινικών περιστατικών ατομικά και σε ομάδες. Ερωτήσεις αυτο-αξιολόγησης. Παιχνίδι ρόλων. Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης εκπαιδευτική επίσκεψη σε ειδικές δομές.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική άσκηση	13 ώρες
	Μελέτη	49 ώρες
	Σύνολο	88 ώρες (3,5 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Θεμελιώδεις διαστάσεις της Ανακουφιστικής Φροντίδας στη Νοσηλευτική. Τεκμηριωμένη γνώση πρακτική για εκπαιδευόμενους. Robert Becker. Επιμέλεια: Ελισάβετ Πατηράκη-Κουρμπάνη & Στυλιανή Κατσαραγάκης. Εκδότης: BrokenHill Publishers LTD, 2018

Ανακουφιστική Νοσηλευτική:εξασφαλίζοντας ελπίδα και ποιότητα ζωής. Shaun Kihghorn, Richard Gamlin. Επιμέλεια: Ελένη Θεοδοσοπούλου-Ευθυμίου. Εκδόσεις Βήτα, 2004

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ & ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53491	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ & ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=358		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ

Αυτό το μάθημα έχει σχεδιαστεί για να παρουσιάσει βασικά στοιχεία νομοθεσίας που σχετίζονται με τα επαγγέλματα υγείας και ειδικότερα αυτό του νοσηλευτή. Έμφαση θα δοθεί στον ορισμό εννοιών όπως η νοσηλευτική ευθύνη, το επαγγελματικό απόρρητο και τα επαγγελματικά δικαιώματα των νοσηλευτών. Σκοπός είναι οι φοιτητές να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να μπορούν να αναζητούν και να κατανοούν τους κανόνες δικαίου που έχουν εφαρμογή σε κάθε περίπτωση. Μέσα από τη συζήτηση υποθετικών σεναρίων οι φοιτητές θα καλούνται να αναζητήσουν και να σχολιάσουν την ισχύουσα νομοθεσία και νομολογία.

Μετά την παρακολούθηση του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- αναζητά τη νομοθεσία για τα θέματα που τον ενδιαφέρουν
- αναγνωρίζει τις πηγές δικαίου και να εκτιμά ποιός κανόνας δικαίου εφαρμόζει σε κάθε περίπτωση
- κατανοεί τις βασικές αρχές του δικαίου της υγείας
- κατανοεί τη σχέση δικαίου υγείας και ηθικής στο χώρο της υγείας
- αξιολογεί πως θα πρέπει να ενεργεί σε κάθε περίπτωση στα πλαίσια των καθηκόντων του
- αναγνωρίζει πως πρέπει να ενεργεί ώστε να γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των ασθενών
- αναγνωρίζει τα αντικρουόμενα συμφέροντα ή τις αντικρουόμενες ηθικές αξίες στα πλαίσια λήψης μιας απόφασης και να αποφασίζει σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, με σεβασμό προς όλα τα εμπλεκόμενα μέρη
- αναγνωρίζει τα διαφορετικά ήδη νοσηλευτικής ευθύνης και να ενεργεί κατάλληλα
- λειτουργεί ως συνήγορος των ασθενών
- διαχειριστεί κατάλληλα μια περίπτωση παιδικής κακοποίησης
- γνωρίζει και να μπορεί να κρίνει τη βασική νομοθεσία που εφαρμόζει σε ειδικά θέματα που σχετίζονται με το επάγγελμα του νοσηλευτή, όπως οι μεταμοσχεύσεις

- σχεδιάσει και υλοποιήσει μια έρευνα σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή – Δίκαιο – Πηγές
 Σχέση ασθενή νοσηλευτή - Δικαιώματα ασθενών
 Πλαίσιο άσκησης νοσηλευτικού επαγγέλματος - Επαγγελματικά δικαιώματα
 Ενημέρωση, συναίνεση ασθενούς
 Επιβολή μέτρων
 Απόρρητο - Προστασία προσωπικών δεδομένων
 Νοσηλευτική Ευθύνη
 Ο Νοσηλευτής στο δικαστήριο – Συνηγορία – Δικανική Νοσηλευτική
 Τέλος ζωής (ο ρόλος του νοσηλευτή)
 Μεταμοσχεύσεις
 Έναρξη ζωής – Ιατρικώς Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή – Τεχνητή διακοπή κύησης
 Έρευνα

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη Συζήτηση περιπτώσεων – υποθετικών σεναρίων Γραπτή εργασία									
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class									
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>26 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>24 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>50 ώρες (2 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	26 ώρες	Μελέτη	24 ώρες	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>									
Διαλέξεις	26 ώρες									
Μελέτη	24 ώρες									
Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)									
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις ή γραπτή εργασία									

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

«**Δικανική Ψυχιατρική**» (50659833 ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Γ. Αλεβιζόπουλος ΕΚΔΟΤΗΣ: Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε.Ε.Ε.Ε.Β. ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα, 2η εκδ.2015

«**Ιατροδικαστική διερεύνηση του θανάτου**» (13256462) ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Μιχαλοδημητράκης Μανώλης ΕΚΔΟΤΗΣ: Broken Hill Publishers LTD ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα, 2001

Σημειώσεις σε ηλεκτρονική μορφή

8° ΕΞΑΜΗΝΟ**ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΚΩΔ	ΜΑΘΗΜΑ	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ
53423	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Μ. Καλαφάτη, ΕΔΙΠ
54433	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Β. Μάτζιου, Καθηγήτρια
53482	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	Γ. Καλλέργης Αναπλ. Καθηγητής
53436	ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΛΟΓΙΑ	ΧΕΙΡ/ΚΟΣ ΝΟΣΗΛ/ΚΟΣ	Γ.Φιλντίσης, Καθηγητής Π.Μυριανθεύς, Καθηγ. Συνεπικούρηση: Α.Κορομπέλη, ΕΔΙΠ
53431	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΧΕΙΡ/ΚΟΣ ΝΟΣΗΛ/ΚΟΣ	Α. Λυκερίδου-Αβραμιώτη Καθηγήτρια Παν/μίου Δυτικής Αττ
53446	ΠΑΙΔΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Κ. Τσουμάκας Καθηγητής
53473	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΧΕΙΡ/ΚΟΣ ΝΟΣΗΛ/ΚΟΣ	Π. Κοπανισάνου Ακαδημαϊκή Υπότροφος ΕΣΠΑ
	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Συντονίστρια: Ε. Πατηράκη, Καθηγήτρια

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53423	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και εργαστήριο		2	2
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=142		

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση των απαραίτητων θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων που θα επιτρέψουν στο μελλοντικό νοσηλευτή να συγκεντρώνει, να αξιολογεί και να εφαρμόζει ερευνητικά και άλλα τεκμηριωμένα δεδομένα με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας, την ισχυροποίηση της επιστημονικής βάσης της νοσηλευτικής και την προαγωγή της νοσηλευτικής θεωρίας και έρευνας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην κριτική αξιολόγηση της νοσηλευτικής πρακτικής και των δεδομένων, καθώς και στις στρατηγικές εφαρμογής των τεκμηριωμένων δεδομένων στην πράξη.

Σε επίπεδο γνώσεων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να γνωρίζουν τι είναι η Βασισμένη σε Ενδείξεις Νοσηλευτική Πρακτική
- Να διερευνούν τη βιβλιογραφία διατυπώνοντας το σωστό ερευνητικό ερώτημα
- Να αναγνωρίζουν τις καλύτερες ερευνητικές πηγές άντλησης στην αναζήτηση της βιβλιογραφίας
- Να καθορίζουν και να αποσαφηνίζουν το ερευνητικό ερώτημα για να γίνεται καλύτερη η διερεύνηση της βιβλιογραφίας
- Να επιλέγουν τις καλύτερες επιστημονικές μελέτες που θα χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο εφαρμογής στην κλινική πρακτική
- Να αξιοποιούν τα άρθρα της βιβλιογραφικής αναζήτησης που βασίζεται σε ένα ερευνητικό ερώτημα προσεγγίζοντάς τα με τα τρία διακριτά βήματα
- Να συνδυάζουν τα καλύτερα αποτελέσματα των επιστημονικών ερευνών που ανταποκρίνονται στην κλινική εξειδίκευση και στις αξίες και επιθυμίες των ασθενών
- Να διακρίνουν και να αξιολογούν τα καλύτερα αποτελέσματα από την βιβλιογραφική ανασκόπηση των επιστημονικών ερευνητικών για την λήψη κλινικών αποφάσεων
- Να συνδυάζουν την κατάσταση των ασθενών, το κλινικό περιβάλλον και τις κλινικές συνθήκες

για την εφαρμογή των κατάλληλων τεκμηριωμένων εφαρμογών

- Να ιεραρχούν τις ενδείξεις που προκύπτουν από τις διάφορες μορφές των μελετών που είναι σχετικές με το ερευνητικό ερώτημα
- Να ερμηνεύουν τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τις ποσοτικές και ποιοτικές μελέτες με τα κατάλληλα εργαλεία και κριτήρια αξιολόγησης
- Να αναγνωρίζουν τις αρχές και τις ιδιαιτερότητες διαφορετικών ερευνητικών προσεγγίσεων στη Νοσηλευτική πρακτική
- Να αναγνωρίζουν και να χρησιμοποιούν τα κριτήρια αξιολόγησης θεωρητικών μοντέλων
- Να αναγνωρίζουν και να αντιλαμβάνονται τα οφέλη από την εφαρμογή της τεκμηριωμένης νοσηλευτικής πρακτικής σε συγκεκριμένη οργανωσιακή κουλτούρα
- Να αναγνωρίζουν τα εμπόδια της υιοθέτησης της Νοσηλευτικής πρακτικής βασισμένης σε ενδείξεις και τις ακριβείς στρατηγικές για τον υπερσκελισμό αυτών

Σε επίπεδο ικανοτήτων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να καθορίζουν τι είναι η τεκμηριωμένη πρακτική
- Να εφαρμόζουν τις κατάλληλες τεχνικές ανασκόπησης της βιβλιογραφίας
- Να ελέγχουν την εγκυρότητα των ερευνητικών δεδομένων σε σχέση με την αποτελεσματικότητα στην εφαρμογή τους
- Να επιλέγουν τις καλύτερα τεκμηριωμένες πρακτικές για εφαρμογή σε συγκεκριμένες κλινικές καταστάσεις, προσωπικές αξίες των ασθενών και κλινικά περιβάλλοντα χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα εργαλεία αξιολόγησης αυτών
- Να ελέγχουν τις οργανωσιακές στρατηγικές που διευκολύνουν την εφαρμογή της τεκμηριωμένης πρακτικής
- Να εξηγούν πως διευκολύνεται η διαδικασία της διάχυσης της τεκμηριωμένης πρακτικής
- Να εφαρμόζουν τεχνικές κατασκευής κλινικών κατευθυντηρίων οδηγιών και πρωτοκόλλων.

Σε επίπεδο στάσεων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να υιοθετήσουν θετική στάση απέναντι στην εφαρμογή της τεκμηριωμένης πρακτικής
- Να επιλέξουν τα ερευνητικά αποτελέσματα σε σχέση με τα πιθανά οφέλη για τους ασθενείς και την ελαχιστοποίηση των κινδύνων πρόκλησης βλάβης
- Να επιλέξουν την κατάλληλη τεκμηριωμένη πρακτική λαμβάνοντας υπόψη της αξίες και τις επιθυμίες των ασθενών
- Να συνειδητοποιήσουν το ρόλο του νοσηλευτή στη διάχυση και την εφαρμογή της τεκμηριωμένης πρακτικής σε συγκεκριμένα κλινικά περιβάλλοντα και σε συγκεκριμένες διοικητικές αποφάσεις .

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιεχόμενα θεωρίας

- Εισαγωγή στις έννοιες της Νοσηλευτικής Πρακτικής Βασισμένης σε Ενδείξεις
- Τρόποι αξιοποίησης της βιβλιογραφίας- Διατύπωση του ερωτήματος και διερεύνηση της απάντησης

- Πηγές ενδείξεων - Αναζήτηση Βιβλιογραφίας
- Αξιοποίηση ενός άρθρου της βιβλιογραφίας σε τρία βήματα
- Παρεμβάσεις Φροντίδας υγείας και κίνδυνοι πρόκλησης βλάβης: Είδη μελετών και εφαρμογή κριτηρίων
- Κριτήρια εγκυρότητας των αποτελεσμάτων και εφαρμοσιμότητα αυτών στη φροντίδα των ασθενών
- Διαγνωστική διαδικασία- Διαγνωστικές δοκιμασίες
- Παρεμβάσεις στη φροντίδα υγείας και κίνδυνος πρόκλησης βλάβης
- Κλινικές Κατευθυντήριες Οδηγίες- Οργανωσιακή κουλτούρα

Περιεχόμενα φροντιστηριακής άσκησης

- Τεχνικές αναγνώριση ερευνητικών ερωτημάτων
- Αναζήτηση βιβλιογραφίας σε έγκυρες βάσεις δεδομένων
- Ανάλυση άρθρων και αναγνώριση είδους μελετών
- Τεχνικές αξιολόγηση της εγκυρότητας και εφαρμοσιμότητας των αποτελεσμάτων μιας μελέτης
- Τεχνικές Αξιολόγηση ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων
- Εφαρμογή και εκτίμηση των ερευνητικών δεδομένων
- Τεχνικές ανάπτυξης κλινικών κατευθυντηρίων οδηγιών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	<p>Εμπλουτισμένη Εισήγηση για την παρουσίαση του εννοιολογικού πλαισίου της πρακτικής βασισμένης σε ενδείξεις καθώς των εργαλείων και κριτηρίων αξιολόγησης των ποσοτικών και ποιοτικών ερευνητικών δεδομένων.</p> <p>Καταιγισμός Ιδεών: η χρησιμοποίηση της βιωμένης εμπειρίας για την περιγραφή της υπάρχουσας κατάστασης και της ανάδειξης τρόπων διάχυσης της τεκμηριωμένης πρακτικής αναχαιτίζοντας την καθιερωμένη πρακτική</p> <p>Διαδραστική συζήτηση και αναστοχασμός: ο εισηγητής αλλά και οι φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα ανταλλαγής ερωτημάτων που θα βοηθήσουν στην ανάκτηση νέας γνώσης και διεύρυνση της υπάρχουσας</p> <p>Παρακολούθηση και εξάσκηση σε Η/Υ για ανεύρεση της βιβλιογραφίας με τη χρησιμοποίηση ερευνητικού ερωτήματος. Εφαρμογή εργαλείων αξιολόγησης ερευνητικών άρθρων.</p>											
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class											
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1" data-bbox="683 1608 1347 1832"> <thead> <tr> <th data-bbox="683 1608 1015 1682"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1015 1608 1347 1682"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="683 1682 1015 1720">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1015 1682 1347 1720">13 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 1720 1015 1758">Εργαστήριο</td> <td data-bbox="1015 1720 1347 1758">13 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 1758 1015 1796">Μελέτη</td> <td data-bbox="1015 1758 1347 1796">24 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 1796 1015 1832">Σύνολο</td> <td data-bbox="1015 1796 1347 1832">50 ώρες (2 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	13 ώρες	Εργαστήριο	13 ώρες	Μελέτη	24 ώρες	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>											
Διαλέξεις	13 ώρες											
Εργαστήριο	13 ώρες											
Μελέτη	24 ώρες											
Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)											
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές Εξετάσεις (50%) και εργασία (50%)											

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Dicenso A, Guyatt G, Ciliska D "Νοσηλευτική Βασισμένη σε Ενδείξεις- Ένας οδηγός για την κλινική" Εκδόσεις Π.Χ.Πασχαλίδης

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	54433	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός

Η απόκτηση επιστημονικών γνώσεων για την παροχή ολιστικής εξατομικευμένης οικογενειοκεντρικής φροντίδας στο νοσηλευόμενο παιδί με χρόνια νόσημα.

Σε επίπεδο γνώσεων

Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές, τις ανάγκες και τις επιπτώσεις της χρόνιας ασθένειας στο παιδί και την οικογένεια.
- Να γνωρίζουν τον σχεδιασμό της νοσηλευτικής φροντίδας βασισμένο στην νοσηλευτική εκτίμηση της κατάστασης του παιδιού, στη νοσηλευτική διάγνωση, στην οργάνωση και στην εφαρμογή των ενδεδειγμένων νοσηλευτικών παρεμβάσεων με στόχο την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων της νόσου.
- Να ανταποκρίνονται στο σχεδιασμό φροντίδας παιδιού με βρογχικό άσθμα και εκπαίδευσης των γονέων στη διαχείριση των συσκευών εισπνεόμενων φαρμάκων και αποφυγή των εκλυτικών παραγόντων του άσθματος.
- Να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τις ανάγκες διαχείρισης του παιδιού με σακχαρώδη διαβήτη με έμφαση στην αυτοφροντίδα
- Να προσδιορίζουν τις νοσηλευτικές διαγνώσεις σχετικά με τη φροντίδα παιδιού με επιληψία.
- Να ανταποκρίνονται στις ανάγκες τεκμηριωμένης παρακολούθησης του παιδιού με νεοπλασία.
- Να επιλέγουν και να εφαρμόζουν την ενδεδειγμένη θεραπεία παιδιού με κυστική ίνωση.
- Να παρέχουν τεκμηριωμένη φροντίδα βασισμένη σε διεθνείς οδηγίες στα παιδιά που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση και περιτοναϊκή διάλυση.
- Να εφαρμόζουν εργαλεία εκτίμησης της έντασης του χρόνιου πόνου καθώς και τις ενδεδειγμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπισή του.
- Να αξιολογούν συστηματικά τις ανάγκες οξυγονοθεραπείας στο σπίτι, εκπαιδεύοντας τους γονείς

στην ασφαλή χορήγηση του οξυγόνου με στόχο τη βελτίωση της οξυγόνωσης του.

- Να συμβάλλουν με την εφαρμοσμένη νοσηλευτική φροντίδα στην ποιότητα ζωής των παιδιών με χρόνια νόσημα και των οικογενειών τους.

Σε επίπεδο στάσεων

Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να αποκτήσουν κριτική σκέψη για την κατανόηση και αντιμετώπιση των προβλημάτων και αναγκών του παιδιού με χρόνια νόσημα και της οικογένειάς του.
- Να κατανοήσουν το σημαντικό ρόλο των γονέων στη φροντίδα του παιδιού στο σπίτι.
- Να κατανοήσουν την αναγκαιότητα εκπαίδευσης των γονέων σε δεξιότητες προκειμένου να παρέχουν φροντίδα στο σπίτι.
- Να διαμορφώσουν θετική στάση απέναντι στη φροντίδα των παιδιών, νέων με χρόνια νόσημα και των οικογενειών τους.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αρχές στην Φροντίδα Παιδιού με Χρόνιο Νόσημα
Ανάγκες Γονέων για την Φροντίδα Παιδιού με Χρόνιο Νόσημα
Επιπτώσεις του Χρόνιου Νοσήματος στο Παιδί και την Οικογένεια
Φροντίδα Παιδιού με Βρογχικό Άσθμα
Φροντίδα Παιδιού με Σακχαρώδη Διαβήτη
Φροντίδα Παιδιού με Επιληψία
Φροντίδα Παιδιού με Νεοπλασία
Φροντίδα Παιδιού με Κυστική Ινώση
Φροντίδα Παιδιού που Υποβάλλεται σε Αιμοκάθαρση και Περιτοναϊκή Διάλυση
Αρχές στη Φροντίδα Παιδιού με Χρόνιο Πόνο
Οξυγονοθεραπεία στο Σπίτι
Ποιότητα Ζωής στα Παιδιά με Χρόνιο Νόσημα

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Εισηγήσεις. Κλινική άσκηση σε Παιδιατρικά Νοσοκομεία. Εποπτικό υλικό (πχ συσκευές εισπνεόμενων φαρμάκων, συστήματα χορήγησης οξυγόνου, έντυπα εκπαίδευσης γονέων)	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική άσκηση	26 ώρες
	Μελέτη	48 ώρες
	Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<<Νοσηλευτική Φροντίδα Παιδιών με χρόνια Νοσήματα>> ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Βασιλική Μάτζιου – Μεγαπάνου ΕΚΔΟΤΗΣ: Δημ. Λαγός ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2016

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53482	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Διαλέξεις	2	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=142		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Η **Κοινωνική Κοινοτική Ψυχιατρική** είναι ένας σχετικά νέος επιστημονικός κλάδος της Υγείας και ειδικότερα της Ψυχιατρικής. Η σημερινή της εξέλιξη αρχίζει από την δεκαετία του 1950 όπου υπάρχει η εμφάνιση φαρμακευτικών ουσιών που μπορούν να ελέγχουν την συμπτωματολογία των μεϊζόνων ψυχικών διαταραχών. Έτσι γίνεται πρώτη φορά εφικτή η θεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών με μεϊζονες ψυχικές διαταραχές εντός του κοινωνικού περιβάλλοντος, όπως συμβαίνει και με άλλες νοσολογικές οντότητες στον χώρο της υγείας. Μαζί με την εφαρμογή της φαρμακοθεραπείας συνδυάζονται και οι ψυχοθεραπευτικές τεχνικές.

Έτσι αναπτύσσεται ένα κίνημα στο χώρο της ψυχιατρικής με σκοπό την μεταρρύθμιση της ψυχικής υγείας, παράγοντας μια ιδεολογία της κοινωνικής κοινοτικής ψυχιατρικής και την εφαρμογή της στην πράξη, στο πλαίσιο της κοινότητας, της κοινοτικής ψυχιατρικής. Το προαναφερόμενο κίνημα επιδιώκει την αποϊδρυματοποίηση των ψυχικά πασχόντων με την σύγχρονη ψυχοκοινωνική αποκατάσταση. Συγχρόνως αναπτύσσονται οι έννοιες της πρόληψης μέσω των οποίων επιδιώκεται η εμπέδωση της κοινοτικής ψυχιατρικής και η συρρίκνωση και κατάργηση του ψυχιατρικού ιδρύματος.

Η **Κοινοτική Ψυχιατρική** αξιοποιεί την φαρμακοθεραπεία, την ψυχοθεραπεία, ασκεί προληπτική ψυχιατρική, επίσης αξιοποιεί την εργοθεραπεία, ομαδικές και οικογενειακές θεραπείες, στοχεύοντας ώστε η νοσηλεία του ασθενούς να είναι η εξαίρεση και όχι ο κανόνας, ο ασθενής με ψυχικό νόσημα να θεραπεύεται εντός του κοινωνικού του περιβάλλοντος όπως όλοι οι άλλοι ασθενείς με Σ. Διαβήτη, Πνευμονικές Παθήσεις, Καρδιακά νοσήματα κλπ.

Γίνεται λοιπόν επιτακτική ανάγκη η εκπαίδευση των στελεχών της υγείας στο πνεύμα της κοινωνικής και κοινοτικής ψυχιατρικής αρχίζοντας από το προπτυχιακό επίπεδο συνεχίζοντας με το μεταπτυχιακό και ακόμη περισσότερο στην συνεχιζόμενη δια βίου εκπαίδευση

Σκοπός του μαθήματος είναι εισαγωγή του φοιτητή της Νοσηλευτικής στη θεωρία και πράξη της κοινωνικής ψυχιατρικής των ατόμων που νοσούν από μια χρόνια ψυχική διαταραχή (σχιζοφρενικές

διαταραχές, διπολικές διαταραχές, νοητικές καθυστερήσεις εξαρτήσεις από ουσίες και οινόπνευμα). Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις έννοιες της πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς πρόληψης. Επίσης στην ανάπτυξη θεραπευτικών δομών στην κοινότητα επί του αμφίδρομου άξονα, ψυχιατρική κλινική-κοινότητα, οι οποίες να καθιστούν εφικτή την ιδεολογία της κοινωνικής και κοινοτικής ψυχιατρικής.

Επίσης στις έννοιες της χρονιότητας, του ιδρυματισμού, της λειτουργικότητας και στην πρόκληση ανικανότητας και αναπηρίας, ενώ παρέχονται οι γνώσεις για την διαδικασία εφαρμογών της αποκατάστασης (κοινωνική, στεγαστική και επαγγελματική αποκατάσταση).

Εμπέδωση της ιδεολογίας της Κοινωνικής-Κοινοτικής Ψυχιατρικής και Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης.

Η αξία ύπαρξης όλων των Θεραπευτικών Δομών εντός της Κοινότητας επί του αμφίδρομου άξονα ψυχιατρική κλινική-κοινότητα για την εφαρμογή της Κοινοτικής Ψυχιατρικής.

Η αξία της πρόληψης με σκοπό την συρρίκνωση και κατάργηση του ψυχιατρικού ιδρύματος.

Η εμπέδωση ότι είναι εφικτός ο συνδυασμός φαρμακοθεραπείας και ψυχοθεραπείας των μειζόνων ψυχικών διαταραχών

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Ψυχική Υγεία της Κοινότητας

Η ιδεολογία της κοινοτικής ψυχιατρικής

Κοινοτική ψυχιατρική και κοινοτική ψυχική υγιεινή

Οι βασικές αρχές της Κοινοτικής ψυχιατρικής

Το Κέντρο Κοινοτικής Ψυχικής Υγιεινής: Διοικητικά - Οργανωτικά Θέματα

Κοινοτική Ψυχική Υγιεινή: Η παρέμβαση στην κοινότητα με την κοινότητα

Παρέμβαση και συμβουλευτική στο σχολείο

Η αγωγή υγείας ως μέθοδος προαγωγής της ψυχικής υγείας της κοινότητας

Ο Ψυχίατρος και οι άλλοι επαγγελματίες ψυχικής υγιεινής στην διαδικασία της κοινοτικής παρέμβασης

Το Κέντρο Κοινοτικής Ψυχικής Υγιεινής ως φορέας προληπτικής πολιτικής

Η ομάδα Ψυχικής υγείας, ο εθελοντισμός, η εκπαίδευση

οι ρόλοι των επαγγελματιών της ψυχικής υγιεινής στο ΚΚΨΥ

Ο ρόλος των εθελοντών στο ΚΚΨΥ

Κλινικά θεραπευτικά θέματα στην Κοινοτική Ψυχιατρική

Ιδρυματισμός στην κοινότητα

Οι νόσοι εξάρτησης

Η αντιμετώπιση του αρρώστου που δε συνεργάζεται

Η πολυπροβληματική οικογένεια

Κρίσεις, άτομα υψηλού κινδύνου, επικινδυνότητα

Η κρίση και η αντιμετώπισή της στην κοινότητα

Τα άτομα υψηλού κινδύνου: η προσέγγιση και η προστασία τους

Η κοινότητα, ο ψυχικά άρρωστος και οι όψεις της επικινδυνότητας: το νομικό πλαίσιο της ψυχιατρικής πράξης

Ψυχοθεραπείες, Συμβουλευτική και Ομάδες Αυτοβοήθειας στην Κοινοτική Ψυχιατρική

Κοινωνικά Υποστηρικτικά Συστήματα

Τι είναι η Ψυχιατρική/Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση

Η διαδικασία της πρόκλησης ανικανότητας και αναπηρίας
 Η ιστορική εξέλιξη της Ψυχιατρικής/ Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης
 Οι ιδεολογικές επιδράσεις στην Ψυχιατρική/Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση
 Η ψυχοκοινωνική λειτουργικότητα και αποκατάσταση
 Ο χρόνιος ψυχικά άρρωστος (Ορισμοί)
 Η λειτουργικότητα
 Ψυχιατρική και ψυχοκοινωνική αποκατάσταση στην πράξη
 Κύρια φάση της αποκατάστασης: ψυχο-κοινωνική στεγαστική αποκατάσταση
 Παιδοψυχιατρική και ψυχοκοινωνική αποκατάσταση
 Ψυχοκοινωνική αποκατάσταση και περιβάλλον
 Μακροπεριβάλλον: στάσεις, διακρίσεις, στίγμα και ψυχοκοινωνική αποκατάσταση
 Η οργάνωση προγράμματος ψυχιατρικής/ ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Μελέτη	49 ώρες
	Σύνολο	75 ώρες (3 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κοινωνική ψυχιατρική και Κοινωνική Ψυχική Υγιεινή. Μιχάλης Γ. Μαδιανός, Εκδόσεις Α. Καστανιώτης ΑΕΒΕΔΕ, Αθήνα, 2000
Ψυχιατρική και Αποκατάσταση. Μιχάλης Γ. Μαδιανός, Εκδόσεις Α. Καστανιώτης ΑΕΒΕΔΕ, Αθήνα, 2005
 Σημειώσεις διδάσκοντα σε ηλεκτρονική μορφή

ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53436	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=358		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός η απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και η ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στην Επείγουσα ιατρική/ Νοσηλευτική που θα επιτρέψουν την ακριβή εκτίμηση και τη σωστή θεραπευτική παρέμβαση στην αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων σε ασθενείς που έχουν βρισκονται σε ΤΕΠ.

Εξοικείωση και απόκτηση δεξιοτήτων σε επείγουσες νοσηλευτικές διαγνωστικές και θεραπευτικές πράξεις.

Αποτελεί κλινικό μάθημα που διδάσκεται και εξετάζεται στην Ελληνική γλώσσα αλλά υπάρχει η δυνατότητα να διδάσκεται και στην Αγγλική γλώσσα.

Στόχοι η απόκτηση επιστημονικών γνώσεων και δεξιοτήτων στη διαχείριση – triage, αξιολόγηση και αντιμετώπιση ασθενών με επείγοντα προβλήματα κυρίως τραυματιολογικά που προσέρχονται / μεταφέρονται σε ΤΕΠ. Επίσης, η απόκτηση γνώσεων στη προνοσοκομειακή φροντίδα, αξιολόγηση και μεταφορά των ασθενών είτε τραυματιολογικής είτε μη-τραυματιολογικής φύσης.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος και της άσκησης ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. Να αναγνωρίζει την αναπνευστική ανεπάρκεια και να χορηγεί οξυγόνο
2. Να αναγνωρίζει το σοκ οποιασδήποτε αιτιολογίας και να μπορεί να το χορηγεί υγρά και αγγειοσυσπαστικά φάρμακα
3. Να αναγνωρίζει την καρδιακή ανακοπή
4. Να εφαρμόζει βασική και εξειδικευμένη καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση
5. Να συμμετέχει σε αναζωογόνηση πολυτραυματία
6. Να συμμετέχει σε διαδικασία διασωλήνωσης και εφαρμογής μηχανικής υποστήριξης της αναπνοής
7. Να κάνει αιμοληψία
8. Να συμμετέχει σε τοποθέτηση κεντρικής φλεβικής γραμμής, σωλήνα θωρακικής παροχέτευσης, ουροκαθετήρα, αρτηριακής γραμμής κλπ

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Προσέγγιση του Ασθενούς στο Τμήμα Επειγόντων, Προνοσοκομειακή Επείγουσα Παροχή Υπηρεσιών
  2. Αρχική αναζωογόνηση (επαπειλούμενος αεραγωγός, καταπληξία, καρδιακή ανακοπή)
  3. Περιποίηση τραύματος & επείγουσες διαδικασίες (κεντρικές φλεβικές γραμμές, παρακέντηση υπεζωκότα & κοιλίας, γύψοι, νάρθηκες)
  4. Επείγουσες αλλεργικές & τοξικολογικές καταστάσεις (αλλεργία, αναφυλαξία, δηλητηριάσεις από κατάποση ουσιών, βλάβες από φυτικές & ζωικές τοξίνες)
  5. Επείγουσες βιοχημικές, ενδοκρινικές & αιματολογικές καταστάσεις (υγρά, ηλεκτρολύτες, ΟΒΙ, διαβητικά, ενδοκρινικά, αναιμία, ΔΕΠ)
  6. Επείγουσες καταστάσεις στην καρδιολογία (θωρακικός πόνος, συγκοπή, λιποθυμία, αρρυθμίες, υπερτασικά & αγγειακά επείγοντα (οξεία ισχαιμία & θρόμβωση, ΑΚΑ, πνευμονική εμβολή)
  7. Ο πολυτραυματίας ασθενής (αρχική προσέγγιση, τραύμα κεφαλής, ΣΣ, γναθοπροσωπικό, καρδιοθωρακικό, κοιλιακό, πυέλου, άνω & κάτω άκρων)
  8. Επείγουσες καταστάσεις στην πνευμονολογία (αναπνευστική δυσχέρεια, δύσπνοια, πλευρωδυνία, πλευριτική συλλογή, πνευμοθώρακας, αιμόπτυση, υποδόριο εμφύσημα)
  9. Επείγουσες μαιευτικές & γυναικολογικές καταστάσεις (αιμορραγία, κύηση, αποβολή, βιασμός, τοξιναιμία κύησης)
  10. Επείγουσες ουρογεννητικές καταστάσεις (ολιγουρία, ανουρία, αιματοουρία, κωλικός)
  11. Επείγουσες ΩΡΛ & οφθαλμικές καταστάσεις (επίσταξη, ρινορραγία, πονόλαιμος, κοιλίτιδες, ωταλγία, ξένα σώματα, εισπνευστικός συριγμός, ζάλη, ίλιγγος, οξεία απώλεια όρασης)
  12. Επείγουσες καταστάσεις από φυσικούς & περιβαλλοντικούς παράγοντες (βλάβες από θερμότητα, ψύχος, ηλεκτ. ρεύμα & νερό)
  13. Επείγουσες καταστάσεις στη νευρολογία (κώμα, σπασμοί, κεφαλαλγία, ζάλη, σύγχυση, μηνιγγίτιδα, εγκεφαλίτιδα, ΑΕΕ)
  14. Επείγουσες καταστάσεις στην ψυχιατρική (παραλήρημα, σύνδρομο στέρησης, υστερία, ψύχωση)
- Επείγουσες καταστάσεις από την κοιλία (οξύς κοιλιακός πόνος, εμετός, διάρροια, αιμορραγία, ίκτερος, σύνδρ. διαμερίσματος)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Το θεωρητικό μάθημα διδάσκεται από αμφιθεάτρου με διαλέξεις (13 δίωρες) και προβολές power point και σχετικά videos όπου αυτό είναι απαραίτητο. Η θεωρητική διδασκαλία ακολουθείται από πρακτική άσκηση στο τμήμα επειγόντων περιστατικών - ΤΕΠ του ΓΟΝΚ «Άγιοι Ανάργυροι» (13 μονώρες εργαστηριακές ασκήσεις). Αν κριθεί απαραίτητο θα χρησιμοποιηθούν και άλλες κλινικές και εργαστήρια.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"><tr><td>Δραστηριότητα</td><td>Φόρτος Εργασίας</td></tr></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας		

		Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	26 ώρες	
	Κλινική άσκηση	26 ώρες	
	Μελέτη	48 ώρες	
	Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου υπό την μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν προφορικά ανάλογα με τις ανάγκες (π.χ. μικρός αριθμός εξεταζομένων).		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

C.K. Stone, R.L. Humphries, A.E. και συνεργάτες Εκδότης: Bro ken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 2008

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53431	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος νοσηλευτική της μητρότητας είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές γνώσεις και δεξιότητες για τη νοσηλευτική φροντίδα της γυναίκας κατά τη διάρκεια

- της εγκυμοσύνης,
- του τοκετού και
- της λοχείας.

Σκοπός του μαθήματος Γυναικολογία, είναι να ευαισθητοποιηθούν οι φοιτητές στην

- πρόληψη-αναγνώριση και αντιμετώπιση των γυναικολογικών παθήσεων.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**Διδακτικό μέρος**

- Βιολογικές και ψυχολογικές αλλαγές που συμβαίνουν στην έγκυο γυναίκα
- Παρακολούθηση της εγκυμοσύνης με κλινικές και εργαστηριακές εξετάσεις και να διακρίνουν τις φυσιολογικές μικροανωμαλίες της εγκυμοσύνης από παθολογικές καταστάσεις
- Προετοιμασία της εγκύου για τον τοκετό και τη μητρότητα
- Φυσιολογικός τοκετός (έναρξη, συμπτώματα, στάδια)
- Τρόποι ανακούφισης από τον πόνο του τοκετού
- Επεμβατικός τοκετός

- Πρώτη εξέταση του νεογέννητου (Apgar score)
- Παρακολούθηση και τη νοσηλευτική του φροντίδα τις πρώτες ώρες μετά τον τοκετό
- Λήψη γυναικολογικού ιστορικού
- Γυναικολογική εξέταση της ασθενούς
- Βασικότερες και συχνότερες φλεγμονές
- Καλοήθεις και κακοήθεις όγκοι των έσω και έξω γεννητικών οργάνων
- Νοσηλευτική παρέμβαση σε γυναικολογικές χειρουργικές παθήσεις
- Συχνότερες διαταραχές της εμμήνου ρύσης
- Γενικές γνώσει για τη σημαντική περίοδο της ζωής της γυναίκας την κλιμακτήριο-εμμηνόπαυση

Κλινικό μέρος

Η κλινική άσκηση των φοιτητών θα διεξαχθεί σε Μαιευτικές Κλινικές Νοσοκομείων στα τμήματα: Αίθουσα τοκετών, Εξωτερικά μαιευτικά και γυναικολογικά ιατρεία κύησης υψηλού κινδύνου, λεχωίδων και γυναικολογικών παθήσεων, ώστε οι φοιτητές να γνωρίσουν και να εφαρμόσουν όσα διδάχθηκαν στα πλαίσια της θεωρητικής διδασκαλίας

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση, κλινική άσκηση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική άσκηση	26 ώρες
	Μελέτη	48 ώρες
	Σύνολο	100 ώρες (4 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Νοσηλευτική Μητρότητας Lowdermilk, Perry, Cashion Επιμέλεια: Α. Λυκερίδου Εκδότης Λαγός Δημήτριος Αθήνα, 2011

ΠΑΙΔΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53446	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	2	2	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΣΚΟΠΟΣ

Τα παιδικά ατυχήματα αποτελούν την πρώτη αιτία θανάτου στην παιδική ηλικία. Τα τελευταία χρόνια αφού έχει γίνει πια αποδεκτό πως τα ατυχήματα και κύρια τα παιδικά και οι δηλητηριάσεις, δεν οφείλονται σε έλλειψη τύχης, αλλά σε ανθρώπινο λάθος, σε αμέλεια, σε άγνοια ή περιφρόνηση του κινδύνου, αποτελούν πρώτητιση φροντίδα των υπηρεσιών υγείας όλων των προηγμένων χωρών και γίνονται μεγάλες προσπάθειες για την πληρέστερη μελέτη των αιτιών, της επιδημιολογίας, αντιμετώπισης και κυρίως της πρόληψης, ενώ παράλληλα συστήνονται ειδικά κέντρα όπου τα θύματα των ατυχημάτων αντιμετωπίζονται συντονισμένα και έγκαιρα από ομάδες ειδικών λειτουργών της Υγείας.

Η θεματολογία και οι μαθησιακοί στόχοι των θεωρητικών μαθημάτων έχουν ως σκοπό να επισημάνουν τις προόδους κύρια στην πρόληψη των παιδικών ατυχημάτων αλλά και στην αντιμετώπιση του τραυματία:

Εισαγωγή. Ιδιαιτερότητες των παιδικών ατυχημάτων

- Ορισμός του ατυχήματος.
- Ιδιαιτερότητες των παιδικών ατυχημάτων.
- Αιτίες αυξημένου κινδύνου των παιδιών στα ατυχήματα.

Η πρόληψη των παιδικών ατυχημάτων

- Πρωτογενής και δευτερογενής πρόληψη.
- Αρχές για την πρόληψη των ατυχημάτων στα παιδιά.
- Βασικοί άξονες για την πρόληψη των ατυχημάτων από την ΠΟΥ.

Είδη και ταξινόμηση των παιδικών ατυχημάτων

- Επιδημιολογικά στοιχεία.
- Η παθογένεια των συνεπειών από τα ατυχήματα.
- Είδη και ταξινόμηση των παιδικών ατυχημάτων

Οικιακά ατυχήματα

- Πτώσεις, τραυματισμοί.

- Πνιγμός, πνιγμονή, ξένα σώματα.
- Εγκαύματα, ηλεκτροπληξίες.
- Η πρόληψη των παιδικών ατυχημάτων στο σπίτι.

Δηλητηριάσεις

- Το είδος και ο τρόπος που δηλητηριάζονται τα παιδιά.
- Οδηγίες για την πρόληψη των δηλητηριάσεων στα παιδιά.
- Πρώτες βοήθειες σε περίπτωση δηλητηρίασης στα παιδιά.

Ατυχήματα στους χώρους αναψυχής

- Πνιγμός, πρώτες βοήθειες σε περίπτωση πνιγμού.
- Πτώσεις και τραυματισμοί.
- Δήγματα ζώων, φιδιών, εντόμων, αρθροπόδων.
- Ατυχήματα στα σχολεία και στους παιδικούς σταθμούς.
- Ατυχήματα στις παιδικές χαρές.

Τροχαία ατυχήματα.

- Οι αιτίες για την αυξημένη συχνότητα των τροχαίων ατυχημάτων στα παιδιά.
- Οι σοβαρότερες παραβιάσεις των οδηγών.
- Τα οιοσπνευματώδη και τα φάρμακα ως αιτίες αύξησης των τροχαίων ατυχημάτων.
- Πως πρέπει να ταξιδεύουν τα παιδιά, παιδικά καθίσματα και ζώνες ασφάλειας.
- Το κατάλληλο ποδήλατο και οι κανόνες για ασφαλή ποδηλασία.
- Κυκλοφοριακή αγωγή για παιδιά.
- Γενικά προληπτικά μέτρα κατά των τροχαίων ατυχημάτων.

Επαγγελματικά ατυχήματα

- Μέτρα πρόληψης επαγγελματικών ατυχημάτων.

Περιβαλλοντικά ατυχήματα

- Σεισμοί, προληπτικά μέτρα αντισεισμικής προστασίας.
- Πυρκαγιές, πλημύρες, τυφώνες. Μέτρα πρόληψης.

Μη ταξινομήσιμα ατυχήματα

- Αυτοκτονίες, προληπτικά μέτρα κατά της αυτοχειρίας των νέων.
- Ατυχήματα από λήψη οιοσπνευματωδών και χρήση εξαρτησιογόνων.

Το παιδί μετά το ατύχημα – αντιμετώπιση

- Πρώτες βοήθειες, η «χρυσή ώρα» του τραυματισμένου παιδιού.
- Επείγουσα κλινική εξέταση (ABCDE).
- Καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση.
- Μεταφορά του τραυματία – παιδιού στο Νοσοκομείο.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Α' Διδακτικό

Εισαγωγή. Ιδιαιτερότητες των παιδικών ατυχημάτων
 Η πρόληψη των παιδικών ατυχημάτων
 Είδη και ταξινόμηση των παιδικών ατυχημάτων
 Οικιακά ατυχήματα
 Δηλητηριάσεις
 Ατυχήματα στους χώρους αναψυχής
 Τροχαία ατυχήματα.

Επαγγελματικά ατυχήματα
 Περιβαλλοντικά ατυχήματα
 Μη ταξινομήσιμα ατυχήματα
 Το παιδί μετά το ατύχημα – αντιμετώπιση

Β' Άσκηση

Σε συνεργασία με τα κατάλληλα κέντρα των Παιδιατρικών Νοσοκομείων και το ΕΚΑΒ εκπαιδεύονται οι φοιτητές στις πρώτες βοήθειες, στην Καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση (ΚΑΡΠΑ) και στις μεθόδους αντιμετώπισης των τραυματιών και άλλων επείγουσών καταστάσεων. Στην αρχή και στο τέλος της άσκησης πραγματοποιούνται συγκριτικά δοκιμασίες αξιολόγησης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις, ομιλίες προσκεκλημένων ομιλητών, συζήτηση σε ομάδες φοιτητών, ερωτήσεις - απαντήσεις, παρουσίαση ενδιαφερόντων περιστατικών, επιδείξεις, συγγραφή εργασίας, ανασκόπηση βιβλιογραφίας, βιβλιογραφική ενημέρωση, εκπαιδευτικό βίντεο/CD/, εργαστηριακές ασκήσεις, κλινικοφροντιστηριακή άσκηση.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 ώρες
	Κλινική άσκηση	13 ώρες
	Μελέτη	24 ώρες
	Σύνολο	50 ώρες (2 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

«Παιδικά ατυχήματα», Κωνσταντίνος Τσουμάκας. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα 2006.

ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53473	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και κλινική άσκηση	3	2,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=358		

Μαθησιακά Αποτελέσματα**ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Οι μυοσκελετικές παθήσεις αποτελούν μία από τις κύριες αιτίες επιβάρυνσης, τόσο για τα άτομα όσο και για τα συστήματα υγείας παγκοσμίως, ενώ η συχνότητά τους εξακολουθεί να αυξάνεται συνεχώς λόγω της γήρανσης του πληθυσμού. Στο θεωρητικό μέρος του μαθήματος θα αποκτηθούν γνώσεις σχετικά με το αντικείμενο της ορθοπαιδικής- τραυματολογίας (παθολογικά-κακώσεις μυοσκελετικού συστήματος) με την διδασκαλία των αντίστοιχων κεφαλαίων, ενώ με την κλινική άσκηση οι φοιτητές θα αναπτύξουν γνώσεις και κλινικές δεξιότητες στα ειδικά θέματα της ορθοπαιδικής νοσηλευτικής.

1^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Εισαγωγή στην ορθοπαιδική και την ορθοπαιδική νοσηλευτική.

- Λειτουργίες του μυοσκελετικού συστήματος.
- Ανατομία οστών και αρθρώσεων.
- Βασικές αρχές εμβιομηχανικής.
- Αξιολόγηση μυοσκελετικού συστήματος (φυσικές δοκιμασίες, άμεση παρατήρηση, αυτοαναφερόμενα μέτρα).
- Διαγνωστικός έλεγχος (ακτινολογικός έλεγχος, σπινθηρογράφημα, τομογραφία, μέτρηση οστικής πυκνότητας, πελματογράφημα, ηλεκτρομυογράφημα, εξέταση Moire, αρθροσκόπηση, παρακέντηση, αιματολογικές εξετάσεις, καλλιέργειες).
- Είδη καταγμάτων (αναλόγως με: αιτία πρόκλησης, είδος βλάβης, μορφολογία, ανατομική θέση).
- Κυριότερες ταξινομήσεις καταγμάτων:
  - Ανοικτά κατάγματα (Gustillo)
  - Κατάγματα ισχίου (Garden, AO/OTA)
  - Μακρά οστά (AO/OTA)
- Στάδια πώρωσης των οστών και παράγοντες που επηρεάζουν την πώρωση.
- Μέθοδοι αντιμετώπισης των καταγμάτων (γενικά):

- Συντηρητική αντιμετώπιση (γυψονάρθηκες/ λειτουργικοί νάρθηκες, κηδεμόνες, δερματική/ σκελετική έλξη, ορθωτικά/ προσθετικά μηχανήματα).
- Χειρουργική αντιμετώπιση:
- ✓ Βασικές αρχές, μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα εσωτερικής οστεοσύνθεσης (βίδες, πλάκες, ενδομυελικοί ήλοι, σύρματα).
- ✓ Βασικές αρχές, μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα εξωτερικής οστεοσύνθεσης (μονοεπίπεδες συσκευές και κυκλικά πλαίσια).
- Επιπλοκές των καταγμάτων:
- Τοπικές (κακώσεις οργάνων, ψευδάρθρωση, άσηπτη νέκρωση, καθυστερημένη πώρωση, πώρωση σε πλημμελή θέση, βράχυνση οστού, σύνδρομο διαμερίσματος, ισχαιμική νέκρωση Volkman, τραυματισμοί νεύρων/ αγγείων).
- Συστηματικές [αναιμία, λοιμώξεις, λιπώδης εμβολή, θρομβοεμβολή, οξύ οργανικό ψυχοσύνδρομο (ντελίριο), έλκη εκ πίεσεως].
- Νοσηλευτική αξιολόγηση ασθενούς (κατά Gordon).
- Βασικές αρχές αποκατάστασης/ κινητοποίησης.
- 2^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:** Ασθενής με οστεοπόρωση, σύνδρομο ευπάθειας, σαρκοπενία, άλλα μεταβολικά νοσήματα των οστών.
- Οστεοπόρωση:
- Ορισμός.
- Κλινική εικόνα.
- Παράγοντες κινδύνου και πρόληψη.
- Αξιολόγηση και διάγνωση (ιστορικό, κλινική εξέταση, αξιολόγηση κινδύνου για πτώση, αξιολόγηση κινδύνου για κάταγμα, απεικονιστικός έλεγχος, εργαστηριακές εξετάσεις).
- Φαρμακευτική αγωγή και θεραπεία.
- Πρωτογενής πρόληψη καταγμάτων ευθραυστότητας.
- Σύνδρομο ευπάθειας:
- Ορισμοί- κλινική εικόνα.
- Διάγνωση.
- Παράγοντες κινδύνου.
- Βιολογική βάση και βιοδείκτες.
- Συνέπειες για την υγεία και τη λειτουργικότητα.
- Πρόληψη και αντιμετώπιση.
- Σαρκοπενία:
- Ορισμός- κλινική εικόνα.
- Διάγνωση.
- Παράγοντες κινδύνου.
- Συνέπειες για την υγεία και τη λειτουργικότητα.
- Πρόληψη και αντιμετώπιση.
- Άλλα μεταβολικά νοσήματα των οστών:
- Οστεομαλάκυνση.
- Νόσος του Paget.
- 3^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:** Ασθενής με κάταγμα ευθραυστότητας (ισχίου, σπονδύλων, Colles).
- Είδη καταγμάτων ισχίου (υποκεφαλικά, διατροχαντήρια, υποτροχαντήρια).
- Κλινική εικόνα, ακτινολογικός έλεγχος.
- Είδη χειρουργικής αποκατάστασης (κοχλίωση, πλάκες δυναμικής συμπίεσης, ολισθαίνοντες ήλοι, ενδομυελικοί ήλοι, ημιολική αρθροπλαστική).
- Τοπικές επιπλοκές καταγμάτων ισχίου:
- Οστεονέκρωση μηριαίας κεφαλής.
- Ψευδάρθρωση.
- Εξάρθρημα ισχίου.
- Κινητοποίηση, βασικές και λειτουργικές ασκήσεις.

- Νοσηλευτική φροντίδα του νοσηλευόμενου ασθενούς μεγαλύτερης ηλικίας με κάταγμα ευθραυστότητας:
    - Πόνος.
    - Οξύ οργανικό ψυχοσύνδρομο.
    - Φλεβοθρόμβωση.
    - Έλκη πίεσης.
    - Δυσκοιλιότητα.
    - Προαγωγή αυτοφροντίδας.
  - Ασθενής με κάταγμα σπονδύλου:
    - Κλινική εικόνα, ακτινολογικός έλεγχος.
    - Συντηρητική αντιμετώπιση.
    - Χειρουργική αντιμετώπιση (σπονδυλοπλαστική/ κυφοπλαστική).
  - Ασθενής με κάταγμα Colles:
    - Κλινική εικόνα, ακτινολογικός έλεγχος.
    - Συντηρητική/ χειρουργική αντιμετώπιση.
  - Δευτερογενής πρόληψη καταγμάτων ευθραυστότητας.
- 4^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:** Ασθενής με μυοσκελετικά προβλήματα κάτω άκρου.
- Κάταγμα διάφυσης μηριαίου οστού:
    - Κλινική εικόνα, ακτινολογικός έλεγχος, αξιολόγηση ασθενούς.
    - Αρχές δερματικής/ σκελετικής έλξης.
    - Συστήματα έλξης.
    - Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με έλξη.
    - Λιπώδης εμβολή.
    - Είδη χειρουργικής θεραπείας.
    - Προεγχειρητική και μετεγχειρητική νοσηλευτική φροντίδα.
  - Κατάγματα μηριαίων κονδύλων:
    - Κλινική εικόνα, ακτινολογικός έλεγχος, αξιολόγηση ασθενούς.
    - Είδη χειρουργικής θεραπείας.
    - Αποκατάσταση.
  - Αρθροσκόπηση γόνατος:
    - Ενδείξεις.
    - Αποκατάσταση.
  - Αρθρική παρακέντηση:
    - Ενδείξεις.
    - Εξετάσεις αρθρικού υγρού.
  - Κατάγματα κνήμης (κνημιαίων κονδύλων, διάφυσης, κνήμης- περόνης):
    - Κλινική εικόνα, ακτινολογικός έλεγχος, αξιολόγηση ασθενούς.
    - Είδη χειρουργικής θεραπείας και αποκατάσταση.
  - Σύνδρομο παγίδευσης νεύρων (περονιαίου, κνημιαίου).
  - Κατάγματα ποδοκνημικής άρθρωσης (Weber, Pilon):
    - Κλινική εικόνα, ακτινολογικός έλεγχος, αξιολόγηση ασθενούς.
    - Είδη χειρουργικής θεραπείας και αποκατάσταση.
  - Κατάγματα- εξαρθήματα ταρσομεταταρσίων (κακώσεις Lisfranc): διάγνωση, θεραπεία.
  - Ρήξη Αχιλλείου τένοντα: κλινική εικόνα, διάγνωση, θεραπεία.
  - Κατάγματα μεταταρσίων, μεταταρσαλγία: κλινική εικόνα, διάγνωση, θεραπεία.
  - Κατάγματα δακτύλων, παραμορφώσεις δακτύλων.
  - Βλαισός μεγάλος δάκτυλος: κλινική εικόνα, πρόληψη, θεραπεία.
  - Κατάγματα πτέρνης: κλινική εικόνα, θεραπεία, αποκατάσταση.
  - Ακρωτηριασμός/ αποκατάσταση μετά από ακρωτηριασμό.

5^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ασθενής με μυοσκελετικά προβλήματα άνω άκρου.

- Μυοσκελετικά προβλήματα ώμου (εξάρθρημα, φλεγμονή στροφικού πετάλου, κάταγμα κλείδας, κακώσεις βραχιονίου πλέγματος):
  - Αιτίες/ μηχανισμός κάκωσης.
  - Κλινική εικόνα, διαγνωστικός έλεγχος.
  - Θεραπεία/ αποκατάσταση.
- Κατάγματα εγγύς βραχιονίου, διάφυσης βραχιονίου, άπω πέρατος βραχιονίου:
  - Αιτίες/ μηχανισμός κάκωσης.
  - Κλινική εικόνα, ακτινολογικός έλεγχος, διάγνωση.
  - Θεραπεία/ αποκατάσταση.
- Κάταγμα- εξάρθρημα αγκώνα, ορογονοθυλακίτιδα:
  - Αιτίες/ μηχανισμός κάκωσης.
  - Κλινική εικόνα, διαγνωστικός έλεγχος.
  - Θεραπεία/ αποκατάσταση.
- Κατάγματα κερκίδας, κάταγμα Monteggia, κάταγμα Galeazzi:
  - Αιτίες/ μηχανισμός κάκωσης.
  - Κλινική εικόνα, ακτινολογικός έλεγχος, διάγνωση.
  - Θεραπεία/ αποκατάσταση.
- Σύνδρομο καρπιαίου σωλήνα, κατάγματα- εξάρθρηματα πηχεοκαρπικής, κατάγματα- εξάρθρηματα άκρας χείρας, ανοικτά τραύματα, παραμορφώσεις- αρθρίτιδες, τενοντίτιδες, τενοντοελυτρίτιδες (εκτινασόμενος δάκτυλος), γάγγλια άκρας χείρας:
  - Αιτίες/ μηχανισμός κάκωσης.
  - Κλινική εικόνα/ διαγνωστικός έλεγχος.
  - Θεραπεία/ αποκατάσταση.

6^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ασθενής με αρθρίτιδα- ολική αρθροπλαστική.

- Οστεοαρθρίτιδα, ρευματοειδής αρθρίτιδα, ουρική αρθρίτιδα:
  - Αιτίες, επίδραση στη υγεία και τη λειτουργικότητα.
  - Κλινική εικόνα- αξιολόγηση ασθενούς.
  - Ακτινολογικός και εργαστηριακός έλεγχος.
  - Διάγνωση.
  - Συντηρητική θεραπεία και αποκατάσταση.
  - Επιλογές χειρουργικής θεραπείας (αρθροπλαστική επιφανείας, οστεοτομία, αρθρόδεση, αυτόλογη μεταμόσχευση χόνδρου).
- Ολική αρθροπλαστική (ισχίου, γόνατος, ώμου):
  - Προεγχειρητική προετοιμασία.
  - Συνοπτική περιγραφή χειρουργικής επέμβασης.
  - Πιθανές τοπικές και συστηματικές επιπλοκές.
  - Μετεγχειρητική φροντίδα.
  - Αποκατάσταση.

7^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ασθενής με μυοσκελετικά προβλήματα της σπονδυλικής στήλης.

- Σκολίωση:
  - Είδη σκολίωσης.
  - Κλινική εικόνα.
  - Διάγνωση.
  - Θεραπεία (συντηρητική, χειρουργική).
- Κήλες μεσοσπονδυλίων δίσκων:
  - Οσφυαλγία.
  - Ισχιαλγία.
  - Σπονδυλοδεσία.
- Αγκυλοποιητική σπονδυλαρθρίτιδα (κλινική εικόνα, διαγνωστικός έλεγχος, αποκατάσταση).

- Κατάγματα σπονδύλων.
- Κάκωση νωτιαίου μυελού (κλινική εικόνα, διάγνωση, νοσηλευτική φροντίδα, επιπλοκές, αποκατάσταση).
- Κατάγματα πλευρών.
- 8^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:** Ασθενής με πολλαπλά κατάγματα/ τραύματα.
- Ορισμοί πολυτραυματία/ πολυκαταγματία.
- Abbreviated Injury Scale.
- Injury Severity Score.
- Νοσηλευτική φροντίδα.
- Αντιμετώπιση πολυτραυματία ασθενούς με συνοδές ορθοπαιδικές κακώσεις.
- Τραυματολογία:
- Ορισμοί/ είδη τραύματος.
- Στάδια και παράγοντες που επηρεάζουν την επούλωση τραύματος.
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενούς με τραύμα.
- Κατάγματα πυέλου.
- Είδη καταγμάτων πυέλου.
- Κλινική εικόνα και αξιολόγηση ασθενούς.
- Διάγνωση.
- Επιπλοκές.
- Θεραπεία:
- ✓ Συντηρητική αντιμετώπιση.
- ✓ Είδη χειρουργικής αντιμετώπισης.
- Νοσηλευτική φροντίδα.
- 9^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:** Ασθενής με αθλητικές κακώσεις.
- Ορογονοθυλακίτιδα αγκώνα (αιτίες, διάγνωση, αποκατάσταση).
- Επικονδυλίτιδα (αγκώνας του τένις) (αιτίες, διάγνωση, αποκατάσταση).
- Σπονδυλόλυση, σπονδυλολίσθηση (αιτίες, διάγνωση, αποκατάσταση).
- Ρήξη μηνίσκου:
- Αιτίες.
- Κλινική εικόνα, κλινική εξέταση, απεικονιστικός έλεγχος, διάγνωση.
- Θεραπεία και αποκατάσταση.
- Ρήξεις χιαστών συνδέσμων:
- Μηχανισμός κάκωσης.
- Κλινική εικόνα- κλινική εξέταση, απεικονιστικός έλεγχος, διάγνωση.
- Θεραπεία και αποκατάσταση.
- Κατάγματα κόπωσης/ καταπόνησης:
- Αιτίες/ πρόληψη.
- Κλινική εικόνα- κλινική εξέταση, απεικονιστικός έλεγχος, διάγνωση.
- Θεραπεία και αποκατάσταση.
- Πελματιαία απονευρωσίτιδα:
- Αιτίες/ πρόληψη.
- Κλινική εικόνα- κλινική εξέταση, απεικονιστικός έλεγχος, διάγνωση.
- Θεραπεία και αποκατάσταση.
- Θλάσεις και διαστρέμματα:
- Αξιολόγηση.
- Διάγνωση.
- Θεραπεία.
- 10^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:** Μυοσκελετική ανάπτυξη των παιδιών και παιδοορθοπαιδική νοσηλευτική.
- Ενδομήτρια ανάπτυξη του σκελετού, σχηματισμός και ανάπτυξη των οστών.

- Σωματομετρική εξέταση των παιδιών.
- Ιδιαιτερότητες του μυοσκελετικού συστήματος των παιδιών.
- Συγγενή προβλήματα του μυοσκελετικού συστήματος:
  - Συγγενές εξάρθρημα ισχίου (αιτίες, κλινική εικόνα, κλινική εξέταση, διάγνωση, θεραπεία).
- Αναπτυξιακά προβλήματα του μυοσκελετικού συστήματος:
  - Ραχίτιδα.
  - Χονδροπάθεια επιγονατίδος.
  - Βλαισό και ραιβό γόνατο.
  - Πλατυποδία, κοίλοποδία.
- Άλλα προβλήματα του μυοσκελετικού συστήματος στα παιδιά:
  - Νόσος Perthes.
  - Δισχιδής ράχη.
- Κατάγματα στα παιδιά:
  - Ταξινόμηση (Salter- Harris).
  - Κακώσεις που αφορούν μόνο στα παιδιά (κατάγματα επιφύσεων, κατάγματα δίκην χλωρού ξύλου, πλαστική παραμόρφωση, κάταγμα Buckle).
  - Επιπλοκές των καταγμάτων στα παιδιά.
  - Κατάγματα κλείδας, ωμοπλάτης, βραχιονίου, αγκώνα, άπω κερκίδας, μηριαίου, κνήμης στα παιδιά:
    - ✓ Αξιολόγηση, διάγνωση.
    - ✓ Γενικές αρχές αντιμετώπισης- συντηρητική θεραπεία.
    - ✓ Ενδείξεις ανοικτής ανάταξης και είδη χειρουργικής θεραπείας.

11^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ασθενής με νεοπλασίες του μυοσκελετικού συστήματος.

- Γενικά στοιχεία:
  - Σημειολογία και συμπτωματολογία όγκων του μυοσκελετικού συστήματος.
  - Διάγνωση.
  - Σταδιοποίηση.
  - Θεραπεία.
- Πρωτοπαθή καλοήγη νεοπλάσματα μυοσκελετικού συστήματος:
  - Οστεοειδές οστέωμα- ενόστωση.
  - Οστεοβλάστωμα.
  - Οστεοχόνδρωμα- πολλαπλά οστεοχονδρώματα.
  - Εγχόνδρωμα- πολλαπλά εγχονδρώματα (νόσος του Ollier).
  - Χονδροβλάστωμα.
  - Μονήρης κύστη των οστών.
  - Χονδρομυξοειδές ίνωμα.
  - Γιγαντοκυτταρικός όγκος οστών.
- Πρωτοπαθή κακοήγη νεοπλάσματα μυοσκελετικού συστήματος:
  - Οστεοσάρκωμα.
  - Χονδροσάρκωμα.
  - Σάρκωμα Ewing.
- Δευτεροπαθή νεοπλάσματα μυοσκελετικού συστήματος (συχνότερες εντοπίσεις, είδη μεταστάσεων, διάγνωση, αντιμετώπιση).

12^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ασθενής με λοίμωξη του μυοσκελετικού συστήματος.

- Λοίμωξη χειρουργικού πεδίου (ορισμοί).
- Αξιολόγηση χειρουργικού τραύματος:
  - Κριτήρια Centers for Disease Control and Prevention (CDC).
  - Μέθοδος Βαθμολόγησης ASEPSIS.
- Γενικά για την οστεομυελίτιδα:
  - Ορισμός και κατηγορίες οστεομυελίτιδας.

- Αιτίες.
- Φάσεις ανάπτυξης οστεομυελίτιδας.
- Κλινική εικόνα, ακτινολογική εικόνα.
- Διάγνωση.
- Θεραπεία και νοσηλευτική φροντίδα ασθενούς με:
- Οξεία οστεομυελίτιδα.
- Χρόνια οστεομυελίτιδα χωρίς παρουσία εμφυτευμάτων.
- Χρόνια οστεομυελίτιδα με παρουσία εμφυτευμάτων.
- Πρόληψη λοιμώξεων χειρουργικού πεδίου.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- 1^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Εισαγωγή στην ορθοπαιδική και την ορθοπαιδική νοσηλευτική.
- 2^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ασθενής με οστεοπόρωση, σύνδρομο ευπάθειας, σαρκοπενία, άλλα μεταβολικά νοσήματα των οστών.
- 3^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ασθενής με κάταγμα ευθραυστότητας (ισχίου, σπονδύλων, Colles).
- 4^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ασθενής με μυοσκελετικά προβλήματα κάτω άκρου.
- 5^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ασθενής με μυοσκελετικά προβλήματα άνω άκρου.
- 6^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ασθενής με αρθρίτιδα- ολική αρθροπλαστική.
- 7^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ασθενής με μυοσκελετικά προβλήματα της σπονδυλικής στήλης.
- 8^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ασθενής με πολλαπλά κατάγματα/ τραύματα.
- 9^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ασθενής με αθλητικές κακώσεις.
- 10^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Μυοσκελετική ανάπτυξη των παιδιών και παιδοορθοπαιδική νοσηλευτική.
- 11^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ασθενής με νεοπλασίες του μυοσκελετικού συστήματος.
- 12^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ασθενής με λοίμωξη του μυοσκελετικού συστήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διάλεξη, συζήτηση, κλινική άσκηση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	χρήση internet, χρήση video και πολυμέσων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 ώρες
	Κλινική άσκηση	26 ώρες
	Μελέτη	21 ώρες
	Σύνολο	60 ώρες (2,5 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων κάθε ενότητας θα αξιολογηθεί με γραπτές εξετάσεις (εκτίμηση της γνωστικής περιοχής της μάθησης), με την ανάθεση γραπτής εργασίας (εκτίμηση της γνωστικής και συναισθηματικής περιοχής της μάθησης) και με επίδειξη δεξιοτήτων κατά την κλινική άσκηση	

	του μαθήματος (εκτίμηση της ψυχοκινητικής περιοχής της μάθησης).
--	--

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασικές γνώσεις Ορθοπαιδικής Συγγραφέας: Σ. Προβελέγγιος Εκδότης: Παρισιάνου Ανώνυμη Εκδοτική Εμπορική Εταιρεία Επιστημονικών Βιβλίων Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2005 Κωδικός Εύδοξος: 41224

Βασική Ορθοπαιδική και τραυματολογία Συγγραφέας: D.J. Dandy, D.J. Edwards Εκδότης: Παρισιάνου Ανώνυμη Εκδοτική Εμπορική Εταιρεία Επιστημονικών Βιβλίων Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2009 Κωδικός Εύδοξος: 41811

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

ΣΧΟΛΗ	Επιστημών Υγείας		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	53319	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό 6ο ή 8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Κλινική άσκηση	35	-
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=144		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του Μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει το φοιτητή στην επιστήμη της Νοσηλευτικής. Η νοσηλευτική παρουσιάζεται μέσα στο επιστημονικό της πλαίσιο και γίνεται αναφορά στη φιλοσοφία, τη θεωρία και τις κλινικές πρακτικές της. Ο φοιτητής θα έρθει σε επαφή τόσο με το εύρος της επιστήμης της νοσηλευτικής όσο και με ιστορικά στοιχεία της εξέλιξής της που επηρεάζουν την επιστημονική επαγγελματική άσκησή της. Κύριος στόχος της πρακτικής άσκησης είναι η ανάπτυξη και καλλιέργεια των κατάλληλων δεξιοτήτων των φοιτητών για την εφαρμογή των αρχών της Νοσηλευτικής επιστήμης στην κλινική πρακτική. Στο πλαίσιο της διεπιστημονικής ομάδας οι φοιτητές ασκούνται ώστε μετά την περάτωση των σπουδών τους να μπορούν να αναλαμβάνουν την ευθύνη παροχής, συντονισμού και διατήρησης της συνέχειας της νοσηλευτικής φροντίδας.

Ειδικότερα τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής κλινικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που ο φοιτητής αναμένεται να είναι ικανός να επιδεικνύει ότι κατέχει μετά την ολοκλήρωση της άσκησης συνοψίζονται στα ακόλουθα:

Να αξιολογεί να διαγιγνώσκει, να σχεδιάζει και να παρέχει ανεξάρτητα προσωποκεντρική ολοκληρωμένη νοσηλευτική φροντίδα, επικεντρωμένη στις θεραπευτικές εκβάσεις φροντίδας υγείας.

Να ενσωματώνει, να προωθεί και να εφαρμόζει τις θεωρητικές και μεθοδολογικές βασικές αρχές της νοσηλευτικής και να στηρίζει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις πάνω στην επιστημονική τεκμηρίωση και τους διαθέσιμους πόρους.

Να προωθεί και να σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη διαφορετικότητα, υπό το πρίσμα των οργανικών, ψυχολογικών πνευματικών και κοινωνικών αναγκών των ατόμων που παρέχει νοσηλευτική φροντίδα σε όλα τα στάδια της ζωής.

Να λαμβάνει υπόψη του, τους διεθνείς κι εθνικούς κώδικες ηθικής και δεοντολογίας, καθώς και τις

επιπτώσεις της παροχής φροντίδας υγείας, διασφαλίζοντας το δικαίωμα των ασθενών για ιδιωτικότητα και εμπιστευτικότητα των δεδομένων υγείας τους.

Να έχει την ικανότητα να επικοινωνεί αποτελεσματικά, να αλληλεπιδρά και να συνεργάζεται αποτελεσματικά με τους ασθενείς και το οικογενειακό τους περιβάλλον καθώς και όλα τα μέλη της ομάδας υγείας.

Να συντονίζει ανεξάρτητα την φροντίδα για ομάδες ασθενών και να εργάζεται διεπιστημονικά για την επίτευξη ασφαλούς ποιοτικής φροντίδας των ασθενών στην πρόληψη θεραπεία αποκατάσταση και ανακουφιστική φροντίδα.

Να προστατεύει ανεξάρτητα την υγεία και την ευημερία των ατόμων, των οικογενειών ή των ομάδων που φροντίζει, διασφαλίζοντας την ασφάλεια τους και την προώθηση της αυτονομίας τους.

Να προωθεί τον υγιεινό τρόπο ζωής, τα μέτρα πρόληψης και αυτοφροντίδας, ενισχύοντας την ενδυνάμωση, προάγοντας την υγεία και ενισχύοντας συμπεριφορές και τη συμμόρφωση με τη θεραπεία.

Να εφαρμόζει δεξιότητες κριτικής σκέψης, συστηματική προσέγγιση για την επίλυση προβλημάτων και νοσηλευτική λήψη αποφάσεων στο επαγγελματικό πλαίσιο παροχής φροντίδας.

Να αναγνωρίζει τα σημεία κλειδιά της ηγεσίας, τα οποία είναι απαραίτητα για το συντονισμό των ομάδων υγείας.

Να συμμετέχει στη δημιουργία μηχανισμών και διαδικασιών αξιολόγησης για τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας και συνέχειας της νοσηλευτικής φροντίδας, λαμβάνοντας υπόψη τις επιστημονικές, τεχνολογικές εξελίξεις και ηθικές αρχές.

Να ανταποκρίνεται έγκαιρα και κατάλληλα σε απρόσμενες και ταχέως μεταβαλλόμενες καταστάσεις.

Να εφαρμόζει αποτελεσματικές παρεμβάσεις σε καταστάσεις κρίσης που μπορούν να διατηρήσουν τη ζωή και την ποιότητα της ζωής.

Να αποδέχεται την ευθύνη για τις επαγγελματικές του δραστηριότητες και να αναγνωρίζει τα όρια του δικού του πεδίου πρακτικής και δεξιοτήτων.

Να αναλαμβάνει την ευθύνη για τη δια βίου μάθηση και τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη.

Να προωθεί και να διατηρεί θετική εικόνα της Νοσηλευτικής.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στην πρακτική άσκηση μπορούν να συμμετέχουν οι φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει το 6^ο εξάμηνο ή το 8^ο εξάμηνο αλλά δεν έχουν ορκιστεί.

Η συνολική διάρκεια της πρακτικής άσκησης θα είναι δυο μήνες κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών (Ιούλιος-Σεπτέμβριος). Το ωράριο θα είναι πρωινό (Δευτέρα- Παρασκευή).

Η επιλογή των νοσοκομείων γίνεται σε συνεργασία των φοιτητών και της υπεύθυνης συντονισμού της πρακτικής άσκησης. Την ευθύνη παρακολούθησης της πρακτικής άσκησης αναλαμβάνει το γραφείο εκπαίδευσης της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας του νοσοκομείου.

Μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής ο φοιτητής παραδίδει έκθεση αποτίμησης της πρακτικής άσκησης στον υπεύθυνο καθηγητή. Η διευθύντρια της Νοσηλευτικής υπηρεσίας και η υπεύθυνη του μαθήματος επιβεβαιώνουν την πρακτική άσκηση των φοιτητών.

Στο πτυχίο των φοιτητών που επιλέξουν και πραγματοποιήσουν την πρακτική άσκηση χορηγείται συμπλήρωμα εκπαίδευσης.

ΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Κλινική άσκηση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Κλινική άσκηση	455 ώρες
	Σύνολο	455 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εργασία	